

66961







23
Marija,

žalostna mati.

Molitvenik

v počeščenje matere božje sedem žalosti,

z

dodatkom za očitno in domačo službo božjo.

Sostavil

Franz Ser. Bezjak,

kn. šk. duh. svetovalec in župnik pri sv. Marku niže Ptuja.

Šesti predelan in pomnožen natis.

V Mariboru 1887.

Tisk in založba tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

81A

66961

Štev. 1955.

Z dovoljenjem vis. čast. knezoškof. Lavantinskega
ordinarijata.



B
23.

A13



MARIJA

žalostna mati.

„Imej v časti svojo mater! kajti ne
smeš pozabiti, kaj in koliko je zavaljo tebe
pretrpela.“ (Tob. 4, 3.)

„Bolečin svoje matere nikar ne po-
zabi!“ (Sir. 7, 29.)

KAZALO.

Uvod.

O česčenju žalostne matere božje.

	Stran
I. Zakaj Marijo, žalostno mater božjo častimo	2
II. Brat. matere božje sedem žalosti .	5
III. Praznik Marije sedem žalosti . .	7
IV. Podobo žalostno matere božje . .	11
V. Razne pobožnosti v čast žalostne ma- tere božje	12
VI. Korist, ki jo česčenje žalostne ma- tere božje donáša	13

Pobožnost

v čast matere božje sedem žalosti.

Pripravna molitev	21
Prvi petek	23
Drugi petek	36
Tretji petek	47
Četrti petek	61
Peti petek	73
Šesti petek	84
Sedmi petek	97
Zadnja molitev, s katero se pobožnost konča	111
Litanije v čast žalostne matere božje .	113
Rožni venec, ali roženkranc žalostne matere božje	116

Pesem v čast žalostne matere božje	119
Krajša pobožnost v čast žalostne matere božje Marije	122

Razne molitve in pobožnosti

za god sedem žalosti device Marije.

Prva sv. meša	132
Druga sv. meša	135
Kratke dnevnicke od sedem žalosti presv. device Marije	149
Pot žalostne matere božje	162
Pesem	175
Molitev na praznik sedem žalosti matere božje	177
Žalostna mati božja	178
Počesčenje žalostne matere božje	179
Zdihljeji k žalostni materi Mariji	181
Počesčenje žalostne matere božje in prošnja za 7 čednosti in 7 darov sv. Duha	182
Pesem	185
V čast Marije sedem žalosti	186
Molitev k žalostni materi božji za uboge duše v vicah	189
Pobožna vaja v čast žalostne matere Marije	191
Pozdravljenje žalostne matere božje	191
Vsakdanja molitev v čast žalostne matere Marije za srečno smrtno uro	192
Sedem radosti matere božje	193
Počesčenje sedmerih radosti Marijinih	196
Molitev sv. Efrema Sirskega	198

Zbirka molitev

za očitno in domačo službo božjo.

	Stran
Juterna molitev	200
Pobožni zdihljeji med dnevom	201
Večerna molitev	203
Sv. meša v čast britkega trpljenja Kristusovega	205
Spovedne in obhajilne molitve	221
Molitev pred podobo križanega Jezusa	238
Molitev za sv. odpustke	230
Rožni venec na čast žalostne Matere božje	239
Tri božje čednosti	244
Litanije vseh svetnikov	247
Druga molitev za vse potrebe krščanstva	256
Lavretanske litanije	260
Molitev sv. Bernarda	266
Litanije v čast sv. Jožefa	267
Počesčenje sedem žalosti in sedem radosti sv. Jožefa	271
Memorare k sv. Jožefu	276
Devetdnevna pobožnost k sv. Jožefu v kaki posebni stiski in nadlogi . . .	277
Litanije v čast trpljenja Kristusovega .	279
Molitev pred podobo križanega Jezusa	283
Pobožno pozdravljenje sv. udov Jezusa Kristusa	285
Pozdravljenje Jezusovih pet krvavih ran	287
Darovanje sv. rešnje krvi Jezusove .	291
Sedem besed Kristusovih na križu . .	294
Duhovna ura v čast Kristusovega trpljenja	303
Sv. križev pot	307

Pesmi.

	Stran
Mešna pesem.	331
Oče naš	336
Postna k pridigi	337
Prva adventna	338
Druga adventna	340
Sladko ime Jezus	342
Trpljenje Jezusovo. I.	343
Trpljenje Jezusovo. II.	346
V čast trpljenja Jezusovega	348
Sveti križev pot	349
Sveti križ	351
Jezus Nazarenski	352
Obljuba ljubezni	354
Velikonočna	356
Pred sv. rešnjim telesom	357
Večerno pozdravljenje Jezusa	358
Češčena si Marija	360
Sladko ime Marije. I.	361
Sladko ime Marije. II.	362
Marija rožni cvet	363
Lepota device Marije	365
Slava Mariji, prečisti devici	366
Zdihljeji k materi božji	367
Čast Marije	369
Marija, gospa presv. srca	369
Marija, naše pribežališče	370
Slava Mariji	372
Slovo romarjev od Marije	372
Hvalna pesem	374



Uvod.

O češčenju žalostne Matere božje.



našem srcu živi nek sladek spomin, ki nas spremlja od zibelke do groba. Oživlja se v temni noči, ne izbriše in ne oglušči ga šum dneva; on je tako živ v srcu neusmiljenega divjaka, kakor v srcu rahločutne in nježne device, in srce brez njega bi bilo podobno srcu divje zverine. Glej, to je spomin na drago in ljubo mater! Že mali otrok steguje rokice materi nasproti in jo ljubeznjivo objema; — smehlja se, če je mati vesela, otožen pa postane in glasno začne jokati, kedar vidi mater žalostno in o jokano. In tudi odraščeni človek, ki ni popolnoma popačen, se s svojo materjo raduje in ž njo

žaluje. Kedar pa pride ura ločitve in spuščajo drago mater v hladni grob, otali se tudi kamenito srce; človek, naj je še tako razvajen, da celo življenje na svoje stariše porajtal ni, joka in žaluje vsaj na grobu svoje matere.

1. Zakaj Marijo, žalostno Mater božjo častimo? — Zraven telesne matere, do ktere ljubezen in hvaležno srce imeti, je dolžnost vsakega človeka, imamo še drugo mater, čez vse ljubeznjivo in milo, — in ta je Marija. Odkar je namreč božji zveličar na križu viseč z milim pogledom na Janeza rekel Mariji, svoji materi: „Žena! glej tvoj sin“. (Jan. 19, 26.) je postala ona tudi naša mati, mi pa njeni otroci. Zato so pa kristjani bili že od nekdanj z otroško ljubeznijo udani tudi tej materi, ter so imeli posebno spoštovanje in zaupanje do nje.

Ali ta naša preljuba mati je tukaj na zemlji v svojem presvetem srcu in svoji presveti duši občutila mnogo bolečin, kajti njeno celo življenje je bilo, kakor je bila sv. Brigiti razodela, vedno mučeništvo. Rekla je namreč nekega dne tej svetnici: „Na zemlji nisem bila

eno uro brez britkosti in srčnih bolečin“. Celó primerno prisposablja toraj sv. katoliška cerkev žalosti Matere božje morju, ko Marijo z besedami preroka Jeremija nagovarja: „Komu te bom prisposobil, ali koga tebi enakega imel, o hči jeruzalemska? Komu te smem primerjati, da te potolažim, o devica sionska! kajti velika, kakor morje, je tvoja britkost“. (Žal. Jer. 2, 13.)

In iz tega grenkega morja srčnih bolečin naše nebeške matere nam sv. katoliška cerkev stavi navadno le sedem, pa najgrenkejših kapljic pred oči, ko nam iz Marijinega britkosti polnega življenja sedem največih bolečin v pobožno premišljevanje ponuja. Te so:

1. Bolečine, ki jih je Marijino srce občutilo pri Jezusovem darovanju v tempelju, kder jej je stari Simeon prerokoval, da bo njeni Sin postavljen v znamenje, kteremu se bo nasprotovalo, in da bo njeno lastno dušo meč presunil.

2. Bolečine, ki jih je Marija pretrpela, ko je morala z detetom Jezusom v Egipt bežati.

3. Srčna britkost, ki jo je Marija občutila, ko je svojega dvanajst let starega Sina Jezusa v jeruzalemskem templju zgubila.

4. Britkost, ki je kot oster meč ranila Marijino materno srce, ko je svojega Sina Jezusa s težkim križem obloženega na potu srečala.

5. Nepopisljiva britkost, ki je Marijino srce takrat topila, ko je svojega Sina Jezusa na križu umirati videla.

6. Bolečine, ki jih je Marija pretrpela, ko so mrtvega Jezusa s križa vzeli in ga jej v naročje položili.

7. Srčna britkost. ko so Jezusa v grob položili. Ino s tem sedmerim mečem žalosti in dušnih bolečin v srce prebodena se Marija, naša mati postavlja pred nas, ki po tej zemlji potujemo, ter nas milo nagovori: „O vi vsi, ki mimo greste po potu, pomislite in glejte, če je kaka bolečina, kakor bolečina moja“! (Žal. Jer. 1, 12.) Je-li mogoče, da bi lehkomišljeni mimo šli in se ne bi na njo s sočutjem niti ogledali? — ko vendar sam sv. Duh

vsakega izmed nas opominja, rekoč: „Bolečin svoje matere nikar ne pozabi! (Sir. 7, 29.) Celó naravno je toraj, da so bogoljubni kristjani že od nekdanj srčne bolečine svoje nebeške matere kaj radi premišljevali in Marijo, kot žalostno mater v njenih britkostih častili, preden je sv. katoliška cerkev še o tem bila kaj posebnega vravnala in določila. Vse bolj pa se je češčenje žalostne Matere božje začelo še razširjevati, ko je Marija sama naznanila, kako ljuba in dopadljiva jej je taka pobožnost.

II. Bratovščina Matere božje sedem žalosti. — Proti sredi trinajstega stoletja je sedem pobožnih mož iz Florencije na Laškem na povelje Matere božje ustanovilo red Servitov ali služebnikov Marije, katerih poglavitni namen je bil, britke žalosti, ki jih je Marija v življenju in pri trpljenju svojega božjega Sina prestala, vedno premišljevali in to češčenje tudi med kristjani razširjevati. Ta red, ki je sprejel pravila sv. Avguština, je bil leta 1251 od papeža Inocenca IV. potrjen, kar je tudi papež Aleksander IV. leta 1255 ponovil.

Tem služebnikom se je Marija nekega dne prikazala in jim naročila, da naj v spomin njenih žalosti nosijo črno redovno obleko z enako barvanim škapulirjem; kar so papeži večkrat potrdili. Ob enem so Marijini služebniki začeli mali črni škapulir deliti tudi tistim kristjanom, ki sicer niso tem redovnikom pristopili, pa so se zavezali, kot Marijini služebniki pobožno premišljevati njene britkosti in žalosti. To je bil začetek tako imenovane bratovščine Matere božje sedem žalosti. Kakor servitovski red, se je tudi ta bratovščina in ž njo češčenje žalostne Matere božje, — hitro po svetu razširila. Ne samo priprosti ljudje, ampak tudi osebe visokega stanu so pristopile v to družbo. Sv. Ludvik IX. kralj francoski in Rudolf Habsburški sta bila najimenitnejša uda te bratovščine. Papeži so jo večkrat gorko priporočili in jo z bogatimi odpustki obdarovali.

Razun Servitov so češčenje žalostne Matere božje razširjevali tudi Bernardinci ali redovniki sv. Bernardina in drugi od papeža za to pooblašчени duhovniki. Enaka bratovščina je bila že v

starodavnih časih upeljana tudi na slovenskem Štajerskem, in iz prelepe, v čast žalostne Matere božje posvečene kapele, ki je farni cerkvi v Celju prizidana, se je, — kot iz središča te bratovščine razširjevalo češčenje Marijinih britkosti krog in krog. Ta bratovščina je imela mnogo imenitnih pravic in svoje postave, po katerih se je ravnala in oskrbovala, ter je slovela v daljne kraje. Pa vsled velikih posvetnih sprememb, ki so posebno od preteklega stoletja sem bratovščini stare pravice zelo kratile, je vedno bolj hiralala in bi bila gotovo celó zaspala, ko bi se ne bil za Marijino čast vnet dušni pastir z gorečnostjo za njo potegnil. Po njegovem hvalevrednem prizadevanju pa je ta bratovščina s spremenjenimi pravili leta 1856 zopet oživila in ima dvojni preimeniten namen:

1. Izprositi po priprošnji Matere božje sedem žalosti živim udom srečno zadnjo uro; in

2. priskrbeti mrtvim udom večni mir in pokoj.

III. Praznik Marije sedem žalosti. — Početkom petnajstega stoletja so na Če-

skem vstali krivoverci, ki so se po svojem začetniku, Ivan Husu imenovali sploh le Husiti. Ne le v svoji domovini, ampak tudi po sosednih nemških deželah so trosili svoje krive nauke ter z neko peklensko srditostjo preganjali in pokončevali posebno podobe križanega Jezusa in njegove preblažene matere. Njim nasproti delati in popraviti vsaj nekoliko strašno nečast, ki se je po tolikih oskrumbah božji Materi godila, je viši škof kolinski Teodorik sklical leta 1412 provincijalni koncil ali cerkven zbor v mesto Kolin ob Reni na Nemškem. Zbralo se je mnogo škofov in duhovnikov in med drugimi hvalevrednimi sklepi se je tudi določilo, naj se v čast žalostne Matere božje obhaja zanaprej poseben praznik, za katerega naj se odloči en petek v postnem času.

V pismu, ki so ga škofje svojim vernim poslali, pravijo: „Ta praznik hočemo obhajati v spomin svete, neomadežane device in božje porodnice Marije, ki zmiraj svojega križanega zveličarja za uboge grešnike prosi in ktere slava nikdar zadosti hvaljena ne bo, če bi tudi

vsako zrno nepreštetega peska pri morju hvaliven jezik bilo. Potem naj se ta god obhaja v spomin in na čast tisti britkosti in tistim bolečinam, ktere je pretrpela Marija, ko je naš zveličar Jezus Kristus z razpetimi rokami na križu viseč, svojo mater svetemu evangelistu Janeza izročil. In slednjič, pravijo zbrani škofje, naj se ta god obhaja zato, da bi bil Jezus Kristus potolažen, in naj bi nevernikom odvzel zaslepljenje in jih v sveto katoliško cerkev nazaj pripeljal, pravoverne pa obvaroval vsega krivoverstva in vsega hudega.“

In tako so začeli praznik žalostne Matere božje obhajati najpred na Nemškem. Papež Sikst IV. so ga obdarovali s posebno sv. mešo. Papež Benedikt XIII. po so leta 1726 zapovedali, naj ga vsi katoliški kristjani obhajajo cvetni petek. Ker pa sv. mati katoliška cerkev v postnem času žaluje in so takrat prepovedane vse posebne slovesnosti, je apostolski sedež dovolil najpred Servitom, da smejo praznik žalostne Matere božje praznično obhajati tudi tretjo nedeljo meseca septembra. Ravno to milost je presvitli

cesar Karol VI. leta 1734 zadobil tudi avstrijskim deželam. Leta 1814 pa so papež Pij VII., poseben častivec žalostne Matere božje zapovedali, da se ima praznik Matere božje sedem žalosti po celem krščanskem svetu obhajati vsako leto, ne le cvetni petek, ampak tudi tretjo nedeljo meseca septembra.

Od tega časa praznuje tedaj vsa katoliška cerkev v spomin Marijinih britkosti dva praznika :

Prvi je v petek po črni nedelji ali cvetni petek. Ta nas opominja najbolj tistih Marijinih britkosti, ki jih je občutila zraven križa svojega ljubega Sina;

drugi se pa praznuje na tretjo nedeljo meseca septembra v spomin vseh srčnih bolečin, ki jih je Marija zavoljo Jezusa pretrpela.

S posebno pobožnostjo in slovesnostjo obhajata ta praznika že od nekdaj dva reda, Bernardinci namreč in Serviti. In gotovo se spodobi, da tudi drugi kristjani spomin nepopisljivih srčnih in dušnih bolečin svoje nebeške kraljice in matere vsako leto praznično obhajajo.

IV. Podobe žalostne Matere božje. —

Da bi si Marijine britkosti bolj živo predstavili in nje v svojo dušno tolažbo ložej premišljevali, imamo raznovrstnih podob žalostne Matere božje. Navadno najdemo po krščanskih hišah zraven podobe Jezusove s trnjem kronane glave, tudi podobo žalostne Matere božje. Na njej vidimo Marijo kot objokano devico, ki vsa udana s solzami zalite oči proti nebu obrača in ktero tu in tam sedem mečev prebada; — včasih pa jej v prsih tiči le en sam meč. Na drugih podobah najdemo Marijo kot žalostno mater z mečem presunjeno ali pa z mrtvim Jezusom v naročju pod križem; tu in tam je videti zraven nje še tudi kelih britkosti ali pa orožje Jezusovega trpljenja. Krona na glavi, ki se na nekterih podobah nahaja, nam jo naznanjuje kraljico žalosti. Nikakor pa nimajo prav nekteri umetniki, ki slikajo Marijo z razkodranimi lasmi ter nam jo kažejo pod križem omedljevati in pasti, v tem pa sv. Janez priskoči ter jo podpira. Le poslušajmo, kaj cerkven pisatelj pravi: „Marija, ktere vera ni omahovala, kakor

apostolov, je stala tam in ni nobene malosrčnosti razodevala. Ona ni padla na tla, ni divjala sama proti sebi.“ In sv. Ambrož piše: „Ona je stala tam, tudi pripravljena umreti za zveličanje človeškega roda.“ Še celó sv. evangelist Janez pričuje, da je Jezusova mati poleg križa stala, kar naznanja tudi premila pesem: „Stabat mater“ ali „Žalostna je mati stala“.

V. Razne pobožnosti v čast žalostne Matere božje. — „Zavoljo tebe, o človek! je Marija toliko trpela“, pravi sv. Ambrož; kajti naši grehi so bili vzrok Jezusove grenke smrti in Marijinih britkosti. Zato pa veljajo vse bolj nam, kakor mlademu Tobiju besede njegovega očeta: „Imej v časti svojo mater! kajti ne smeš pozabiti, kaj in koliko je zavoljo tebe pretrpela.“ (Tob. 4, 3.) Zategadelj pa so se bogoljubni kristjani Marijinih britkosti radi spominjali; ž njo so žalovali in s sočutno ljubeznijo in posebno pobožnostjo častili njeno prebodeno srce.

V ta namen so upeljali več lepih pobožnosti, ktere so papeži z obilnimi odpustki obdarovali. Nekteri častivci žalostne Matere božje so v premišljevanje sedmerih poglavitnih Marijinih žalosti obrnili sedem petkov pred praznikom Marije sedem žalosti; — ta pobožnost še je tudi dan današnji med slovenskim ljudstvom na Štajerskem zelo razširjena. Drugi posvetijo žalostni Materi božji celi mesec september, ali pa opravljajo v čast Marijinih britkosti rožni venec žalostne matere ali druge molitve, — molijo litanije ali pa obiskujejo tako imenovano materno pot s sedmerimi postajami, ki je v počesčenje žalostne Matere božje v nekterih cerkvah postavljena. Tem častivcem se pridruži tudi ti, ljubi kristjan! ter premišluj po navodu teh bukvic pogostoma prav pobožno Marijine sedmere žalosti. Iz česčenja žalostne Matere božje ti bo izvirala obilna korist.

VI. Korist česčenja žalostne Matere božje. — Nedolžnemu otroku se ne moreš ložej in hitreje prikupiti, kakor če njegovi materi v kaki potrebi pomagaš ali če jo v žalosti potolažiš in razveseliš

ali pa ž njo vsaj sočutje imaš. S koliko večim dopadenjem se bo pa najnedolžniši izmed človeških otrok, — ljubi Jezus ogledal na tebe, ako njegovo žalostno mater počastiš in jo v njenih britkosti pomiluješ. Iz pobožnega premišljevanja Marijinih žalosti in iz češčenja žalostne Matere božje si nabereš najložej obilni dušni sad za časnost in večnost.

a) Prvi sad, ki ga iz premišljevanja Marijinih dušnih bolečin lahko dobiš, je goreča ljubezen do Jezusa in Marije. Pri premišljevanju Marijinih žalosti najlepše spoznavamo, kaj in koliko je nebeška mati iz ljubezni do svojega Sina, pa tudi za naš blagor pretrpela. Kaj? Se li pri tem spoznavanju ne bo vnelo tudi tvoje srce, da vendar enkrat ljubiti začne in vedno bolj in bolj ljubi Jezusa, ki je iz ljubezni do tebe toliko trpel, — in da se z otroško ljubeznijo okleneš matere, ktere presveto srce je bilo zavoljo tebe ranjeno?

b) Drugi sad pobožnega premišljevanja Marijinih britkosti je žalost nad grehi. Če pogledamo v Marijino ranjeno srce in pomislimo, da ona trpi zavoljo

naših grehov, — (vsaj so naši grehi vsekali njenemu Sinu skeleče rane in vtopili v morje britkosti tudi njeno srce, —) se li nas ne bo polastil strah in gnjus pred grehom, ki je vzrok tolikemu trpljenju, — in ali ne bomo trdno sklenili, nikdar več grešiti in Marijinega srca z nobenim grehom raniti? Nek mladenič je imel lepo navado, obiskati vsak den Marijino podobo, ki je žalostno Mater božjo s sedmerimi meči v srcu pred oči stavila. Nekega jutra, ko je spet pred to podobo svojo navadno pobožnost opravljal, je zagledal na njej ne sedem, ampak osem mečev. Strmé je spoznal, da je osmi meč pridjal greh, ki ga je pretečeno noč bil storil. Pobit in skesan se je greha hitro spovedal in na prošnjo žalostne Matere božje je spet pri Bogu milost zadobil.

c) Tretji sad pobožnega premišljevanja Marijinih srčnih bolečin je goreča želja, odvrniti od grehov tudi druge ljudi in nje k Jezusu nazaj pripeljati. Kdor mater resnično ljubi, si bo prizadeval, spolniti njene želje. Kaj pa Marija bolj poželi, kakor da bi vsi ljudje Jezusa lju-

bili in tako neskončnega zasluženja njegovega trpljenja in njegove smrti deležni postali. Blagor toraj njemu, ki zgubljeno ovčico k dobremu pastirju nazaj pripelja! — on razveseli tudi otožno srce nebeške Matere, ki je za zgubljenim žalovala.

d) Če se žalostne Matere božje s sočutno ljubeznijo spomnimo in njene dušne bolečine večkrat pobožno premišljujemo, bomo slednjič zadobili po njeni priprošnji velike milosti v življenju in smrti. Spomin na Marijine žalosti je namreč Jezusu in prečisti devici zelo prijetna pobožnost, kar je Jezus zveličani Veroniki iz Binazke sam razodel. V prikazni namreč jej je rekel: „Moja hči! ker svojo mater neskončno ljubim, mi je prav močno dopadljivo, če kdo premišljuje žalosti, ki jih je pri moji smrti trpela.“ Marija se je pa do sv. Brigitte pritožila, da jih je tako malo, ki bi njene žalosti premišljevali in ž njo usmiljenje imeli. Rekla jej je: „Povsod se oziram, ali jih bom našla, ki bi z menoj usmiljenje imeli in bi moje bo-

lečine premišljevali, pa prav malo jih najdem. Zato, moja hči! če jih tudi mnogo mene pozabi, vsaj ti me ne pozabi. Glej koliko sem trpela; prizadevaj si po svoji moči me posnemati, in trpi z menoj.“ Ker je toraj pobožnost do žalostne Matere božje Jezusu in Mariji tako dopadljiva, ti zamore tudi velike milosti pridobiti. Le poslušaj, kaj je svoje dni devica Marija k zveličani Veroniki rekla! „Kdor moje žalosti premišljuje in svoje grehe resnično obžaluje, — je rekla, — tega ne bom nikdar pozabila, ampak pridobila mu bom milosti brez števila: milost stanovitosti v dobrem, — milost potrpežljivosti v trpljenju, — milost srčnosti in moči v skušnjavah.“ In sv. Alfonz pripoveduje, kako je bilo sv. Elizabeti razodeto, da je Marija za nje, ki njene britkosti z zgrevanim srcem premišljujejo, od svojega Sina izprosila sledeče milosti:

1. Da se bodo pred svojo smrtjo resnično spokorili;

2. da jih bo Bog v vseh skušnjavah, posebno pa v smrti uri s svojo milostjo podpiral;

3. da bodo Kristusovo trpljenje po-
božno častili in zato v nebesih obilno
plačilo prejeli, in

4. da jih bo Marija v svojo materno
varstvo sprejela in jih ne bo nikdar za-
pustila.

V spisih sv. Alfonza se nahaja tudi
sledéča prigodba, ki nam prav lepo kaže,
kako koristno je češčenje žalostne Matere
božje.

V mestu Cezeni sta živela dva velika
grešnika, ki sta se kot iskrena prijatelja
zlo ljubila. Dasiravno velik grešnik je
eden teh, ki mu je bilo Jernej ime, ven-
dar vsak den žalostno Mater božjo s tem
častil, da je molil: „Stabat mater“
ali „Žalostna je mati stala.“ Ko
neki den spet to lepo pesem moli, zagleda
to-le prikazen: Zdelo se mu je, da je s
svojim prijateljem bil v gorečem morju,
in da mu je preblazena devica polna
usmiljenja roko podala in ga z ognja
vlekla ter ga opominjevala, da naj bož-
jega odrešenika odpuščenja svojih grehov

prosi. Sin pa se je pripravljeneza kazal, zavoljo prošnje svoje matere mu grehe odpustiti. Prikazen zgine, in že stopi v hišo človek, ki Jerneju naznani, da je nekdo njegovega prijatelja ustrelil. Zdaj spozna, da prikazen ni bila zmota, zapusti nevarno posvetno življenje, postane kapucin, živi ostro in spokorno in umrje v veliki svetosti.

Podaj se toraj tudi ti, dragi čitatelj! z zaupanjem k žalostni Materi božji ter posveti nekaj trenutkov v njeno češčenje in v premišljevanje njenih srčnih bolečin; — imej usmiljenje ž njo, — in nebeška mati Marija, ki ljubezen z ljubeznijo, usmiljenje pa z usmiljenjem povračuje, bode tudi tebe v tvoji zapuščenosti obiskala in te v britkostih ljubeznjivo potolažila. „Blagor usmiljenim, kajti oni bodo usmiljenje dosegli.“ (Mat. 5, 7.)

Pri sv. Lovrencu na Dravskem polju
na dan sv. Ane, matere device Marije 1886.

M. Sl.



Pobožnost

v čast

Matere božje sedem žalosti.

Ta pobožnost se začne navadno v petek pred pustno nedeljo ali Kvinkvagezimo ter se opravlja sedem petkov zaporedoma tako, da se ravno na cvetni petek ali na praznik Marije sedem žalosti konča. Zamore se pa opravljati ne le po petkih, ampak tudi po nedeljah pred in po prazniku, in sicer v cerkvi ali pa doma pred kako podobo device Marije. Najpred se moli pripravna molitev, potem sledi premišljevanje ene Marijine žalosti; konča se pa pobožnost navadno z litanijami, sv. rožnim vencem, pesmijo in zadnjo molitvijo.

Papež Klemen XII. so dne 4. februarja 1736 določili, da zamorejo vsi verni zadobiti enkrat v letu popolni odpustek, ako zakramenta sv. pokore in

sv. rešnjega Telesa vredno prejmejo in eno uro Marijine žalosti premišlujejo, ali pa v čast žalostne Matere božje molijo. Ta odpustek sta papeža Benedikt XIV. dne 14. julija 1757, in Pij VI. dne 8. julija 1785 potrdila in določila, da se zamore tudi v prid vernim dušam v vicah obrniti. — Razun tega se s to pobožnostjo zadobi še več nepopolnih odpustkov; — kar vse pri posameznih molitvah zaznamovano najdeš. „Odpustki so pa, kakor piše sv. Ignacij Lojolanski, bogat zaklad in dragi biseri tistim, ki hrepenijo po nebesih in po ljubezni božji.“



Pripravna molitev pred vsakim premišljevanjem.

V ponižnosti svojega srca te, o moj Bog in zveličar Jezus Kristus! molim in častim ter z živo vero spoznam, da si iz ljubezni do mene vse svoje življenje v trudih in trpljenju preživel. Želim zdaj tvoje trpljenje in bolečine tvoje prečiste

matere in device Marije s pobožnim in hvaležnim srcem premišljevati, da skažem tebi dolžno čast in hvalo in ganem sebe k znotrajni žalosti, k srčni grevengi črez vse svoje grehe in k stanovitnosti v trpljenju. O najdobrotljivši odrešenik Jezus Kristus! sprejmi dopadljivo to pobožnost, potrdi moje naprejevzetje in dostavi po svojem neskončnem zasluženju, česar s svojo slabo močjo doprinesti ne morem. Prosim pa tudi, dodeli mi po svoji najsvetejši volji posebno milost, ki mi je k pobožnemu in krščanskemu življenju potrebna.

Pridi sv. Duh! razsveti mojo pamet, gani in užgi moje srce k pravi pobožnosti, da z Jezusovim srcem sklenjen svojo molitev po namenu sv. katoliške cerkve k svoji tolažbi opravi in vseh odpustkov deležen postanem, ki so za to pobožnost podeljeni.

Ti pa, o žalosti polna devica Marija! podpiraj me s svojo pomočjo in priprošnjo, da te kakor hvaležen otrok v trpljenju ponižno počastiti zamorem. Amen.



Prvi petek.

Premišljevanje

Marijine žalosti, ko je pri darovanju svojega sina Jezusa v tempelju zaslišala Simeonovo prerokovanje.

*„Ko so bili dopolnjeni dnevi očiščevanja Marije po Mojzesovi postavi, so Jezusa prinesli v Jeruzalem, da so ga postavili pred Gospoda.“
(Luk. 2, 22.)*

Obrnimo dnes svoja srca v božji tempelj, kamor je devica Marija svoje dete Jezusa prinesla, da bi ga Gospodu darovala, in kder jej je stari Simeon prerokoval žalostne reči, rekoč: „Tvoja lastno dušo bo meč presunil.“ (Luk. 2, 35.)

Premišljujmo:

1. *Ponižno zadržanje žalostne matere Marije pri darovanju.* — Krščanska ponižnost se večnemu Bogu zelo dopade, zato pa tudi ni milosti tako visoke, da bi se ponižnemu ne dala. „Bog se zoperstavlja prevzetnim, ponižnim pa da milost“, pravi sv. apostol Jakob

(4, 6.) Najsijajniši dokaz za to resnico nam je milosti polna devica Marija, ki je ponižnost zelo cenila in ravno zavoljo ponižnosti bila visoko povzdignjena. — Le poglejmo njeno življenje. — Kakor njeni stariši, bila je tudi ona v vsem zelo ponižna. Enaka lepo dišeči vijolici, ki pod nizkim grmičem celó skrita raste in se mimogredočim le s svojim prijetnim duhom, kterega daleč okoli razširja, naznanja, je tudi Marija celo nepoznata od ljudi, ponižno živela; — toliko lepše so se pa razvijale njene čednosti, katerih temelj je bila ponižnost. Celo priprosto, — ponižno je bila njeno oblačilo; — ponižna njena molitev doma in v templju, in kderkoli se je med ljudmi prikazala, razodevala je s svojim zadržanjem največjo ponižnost. Njena glava ni bila po navadi drugih ljudi v prevzetno lepoto ovita in nališpana, ni se lesketal gizdosti kinč na njenih pravičnih rokah, pač pa se je brala povsod, kamor se je podala pohlevno ponižnost na njenemu obrazu. Ni se povzdigovala, akoravno je bila kraljevega rodu; tudi ni nikdar godrnjala in se ni pritoževala, čeravno je bila

v revščini rojena. Ponižna je bila pri molitvi in pobožnem premišljevanju; — besede, ki jih je slišala ali brala, si je k srcu vzela in ohranila, ter jih ni obračala na druge ljudi. Kakor ponižno ženo jo vidimo v tihi pokorščini z Jožefom potovati, kamorkoli jo je klical božji glas. Mati božja je in gospa, kraljica nebes in zemlje, vendar pa hoče biti le dekla Gospodova. Ali bi zamogla svojo ponižnost kedaj še lepše pokazati, kakor takrat, ko je angelju rekla: Glej, dekla sem Gospodova, naj se mi zgodi po tvoji besedi?“ (Luk. 1, 38.), — in ko je vsa zavzeta nad velikimi rečmi, ki jih je Bog nad njo storil, zdihnila: „Bog se je ogledal na nizkost svoje deklet?“ (Luk. 1, 48.) — Že kakor mlada hči je ponižno živela, veliko bolj pa še ko mati in vdova.

O presveta devica! kako lep zgled ponižnosti nam daješ. Zato pa tudi ni milosti, ki bi je Oče nebeški ne bil tebi podelil. Izmed tisoč devic je izvolil ravno tebe za svojo hčer; — le v tvoje naročje je položil svojega Sina! Ti, o ponižna devica! si nam rodila Jezusa, odrešenika

sveta, in ga z Jožefom prva pri jaslicah ponižno molila. Akoravno mu nisi imela z drugim postreči, kakor z revnimi ple nicami, je vendar tvoje ponižno srce bilo črez vse veselo. Takrat pa ti še ni bilo znano, kako se je imelo enkrat tebi in tvojemu Sinu goditi.

„Ko so bili dopolnjeni dnevi očiščevanja Marije po Mojze- sovi postavi, so Jezusa prinesli v Jeruzalem, da so ga postavili pred Gospoda“, pravi sv. evangelist. (Luk. 2, 22.) — Da bi se kakor ponižna mati zahvalila Bogu Očetu za posebno milost, da je izmed vseh žen izvolil ravno njo za mater svojemu Sinu, gre Marija v tempelj in daruje tam svoje nježno dete Gospodu Bogu. Ali s kolikor večim vese- ljem se je bila v tempelj podala, s toliko večo žalostjo je zapustila hišo božjo. — Povej nam, o mila mati! kaj žalostnega se je tebi v tempeljnu pripetilo? Radi bi slišali in zvedeli tvojo nesrečo. — Glejte! nek starček jej ogreni vse veselje in zasadi britkosti oster meč v njeno srce. Takrat namreč, ko je Marija v tempelj prišla, da bi Jezusa Bogu darovala, je

bil tamkaj pobožen in pravičen mož, Simeon po imenu. Že se je v upanju na odrešenika postaral; pa glej! malo dni pred svojo smrtjo še doživi veliko srečo, da so mu spolnjene njegove želje. Marija prinese na strani sv. Jožefa Jezusa v tempelj, sv. Duh pa Simeonu naznani, da je ta, ki ga Marija na rokah drži, obljubljen odrešenik. S sv. strahom pristopi bliže ter prijazno pogleda mater in otroka. Pa bolj ko gleda, bolj mu greni srčno veselje, nepopisljiva žalost; — veselje namreč, ki ga je nad božjim detetom občutil, hoče zadušiti žalost, ki jo je imel Mariji odkriti. Dolgo časa ne ve, kaj bi storil; — ali slednjič vzeme vendar obljubljenega in davno zaželenega odrešenika, ki ga je Marija na nedolžnih prsih grela, v svoje roke. Zdaj stisne s sv. spoštovanjem Jezusa na svoje srce, hvali z milimi zdihljeji Boga ter si smrti prosi, — potem pa se nagloma k Mariji obrne in jo milo pogleda. Ali zdaj vidi v duhu vse britkosti in trpljenje, ki bo zavrlo tega otroka zadelo deviško srce božje Matere; — nepopisljiva britkost navda njegovo srce in s sočutnim pogledom na

Marijo jej reče: „Tvojo lastno dušo bo meč presunil.“ (Luk. 2. 35.)

O nemile besede, kako so ubogo materno srce globoko ranile! Zdelo se jej je, kakor da bi ognja plamen v njeno srce švignil in ga vžgal; tako jo je sklelo in peklo. — O Simeon, o Simeon! zakaj si ponižni in ljubljeni materi naznanil toliko žalost? Glej, kakšna britkost jo spreha! Ali nimaš nobenega usmiljenja ž njo, ker jej take strahovite reči odkrivaš? — O ponižna devica! Tedaj že zdaj, ko svoje dolžne molitve opravljaš in svoje ljubo dete Bogu daruješ, moraš v svojo srčno žalost poslušati, da se bo tvojemu in božjemu Sinu nasprotovalo, — „da je postavljen v padec in vstajenje mnogih v Izraelu“, (Luk. 2, 34.) — oh! kaj še le bo, kedar se bo prerokovanje starega Simeona spolnilo! — Ta misel rani, kakor oster meč, Marijino materno srce. — Ne morem svojih oči od tebe, o ponižna devica in potrpežljiva mati! proč obrniti, ker vidim, kolika žalost tvojo dušo navdaja in kakšna britkost tvoje srce trga. In dalje ko Simeonove besede v svojem srcu premiš-

ljuješ, bolj se množijo tvoje znotranje bolečine; — ne moreš jih več zakrivati. V tvojih očesih vidim solze. Kakor bliščeči biseri se vdirajo po tvojem milem obrazu, — tvoje srce pa, akoravno je vtopljeno v morje britkosti, se vklanja božji previdnosti in govori: Naj se zgodi božja volja! — Oh, kako potrpežljivo prenaša Marija vse britkosti!

O Bog! daj mi milost, da s sedemdnevno pobožnostjo, ki jo dnes začnem, devico Marijo, ktero si zdaj za posebno varhinjo izvolim, prav počastim in omilujem. Saj ne morem objokane matere dolgo gledati, da se mi ne bi globoko v srce usmilila. — O ponižna in žalosti polna mati Marija! mi li dovoliš, da se smem tvoj otrok imenovati? Nadjam se namreč, da mi bo to nemirno in otožno srce vsaj nekoliko umirilo in olajšalo. Kajti glej! z žalostnim srcem moram spoznati in se potožiti, kako slabo sem tebe do zdaj posnemal. Ti vsa ponižna in v božjo voljo udana, jaz pa tako svojeglaven in nepotrpežljiv!

Glej, mila mati! kolikokrat godrnjam črez svoj stan in njegove težave; — ko-

likokrat se pritožujem in mrmram črez trpljenje, ki mi ga ljubi Bog pošlje! Zdaj mi kako oblačilo ni po volji, zdaj spet mi je zoperno ktero delo, — še z jedjo in pijačo mi domači vsikdar ne pogodijo. Kako hitro postanem ves nevoljen, če se kaj po moji volji ne zgodi, ali če se mi kdo s pogledom ali z besedo kaj zameri. Takim ne morem tako hitro dober biti, ne jih prijazno pogledati; — še celó črez lastne brate in sestre rad pomrmram ter kažem, kako zlo mi še prave ponižnosti manjka. Lastno hvalo rad poslušam, hitro pa postanem nevoljen, če kaj neprijetnega in zopernega o sebi slišim in mi kdo v čem nasprotuje. Pri drugih hočem za ponižnega veljati, na skrivnem me pa navdaja prevzetnost. Ti, Marija! si Simeonove besede s ponižnostjo poslušala in jih v srcu ohranila, jaz pa v prevzetni nepremišljenosti hitro vse dalje povem in še druge k srditosti in sovraštvu proti bližnjemu napeljujem. Tudi pri molitvah in pri poslušanju božje besede mi še ponižnosti manjka; — da, moja prevzetnost mi velikokrat celó brani, biti pri spovedi odkritosrčen in naznaniti

kak skriven greh, da ne bi kde potem pri spovedniku manj veljal. Glej, o mila mati! takošen je tvoj otrok. O nesrečna prevzetnost mojega srca! Zdaj spoznavam in obžalujem svojo slepoto in obljubim tebi, o Marija! da bom tvojo ponižnost in pohlevnost posnemal. Izprosi mi pri Jezusu potrebno milost, da bom svoje naprejevzetje lažje spolnil!

Premišljuje na dalje:

2. *Marijin strah pred grehom.* —

Da ne bi nobene zapovedi opustila in v nobeni reči se Bogu zamerila, jo vidimo dnes po božji zapovedi z malim darom v tempelj hiteti, tam dolgo premišljevati, moliti in solze pretakati. Kako je to, mila mati! da te vso v solzah pri altarju zagledam, ko si vendar v popolni ponižnosti brez vsega greha živel? — Jaz pa, ki sem globoko v grehe utopljen, se obnašam, kakor da bi ne imel vesti, in bi ne bilo ne Boga, ne pekla, ne nebes, ne sodbe. — O mila mati! povej nam zdaj, zakaj tako obilne solze pretakaš? Oh jaz sem tisti trdokoren grešnik, ki tebi toliko žalost prizadeva! Zato te pa

zdej milo prosim, obrni svoje milostljivo srce k meni ter se oglej ljubeznjivo na me, kakor se je tvoj ljubi Sin ogledal nekda j na zgrevanega Petra, kteremu so potem hitro solze v oči stopile. Le črez moje grešne navade se jočeš; — moji grehi prebadajo, kakor oster meč tvoje smilečno srce. O kam se bom podal? Ali bom smel, jaz nehvaležen grešnik, enkrat pred tebe priti? Od grehov ni jenjala moja hudobija in ž njimi se množi tvoja britkost. Kako trdokorno je vendar moje srce! Ne gane, — ne omeči se, akoravno te v tolikih bolečinah zagledam. Kedaj vendar bom začel svoje grehe objokovati; — kedaj se za nje pokoriti? — Samo tebi, o prečista devica! imam se za Bogom zahvaliti, da še nisem pogubljen, akoravno sem ti to bil že zdavnej zaslužil. O Marija, pribežališče grešnikov, prosi za nas! — Kamorkoli se obrnem, najdem greh. Z grehom vstanem, v grehu živim, v grehih se oblačim in slačim, v grehu jem, pijem in delam, z grehom grem spat in v tistem tudi zaspim. Tako sem do zdaj živel. — Kdo še zamore z menoj usmiljenje imeti?

Če se me ti, o dobrotljiva mati! ne usmiliš, kam hočem potem iti, — kam se podati? O usmili se me toraj, saj si moja mati! Koliko grešnikov, ki so se zaupljivo k tebi obrnili, je našlo pomoč, in po tvoji priprošnji zadobilo od Boga milost popljšanja, — boš li ravno na me pozabila? Oh ne. — Posodi mi dnes samo enega izmed sedmerih mečev, ki v tvojem srcu tičijo, in rani ž njim moje kamenito srce, da izteče iz njega vsa grešna kri, ki se je do zdaj po hudobnih, nesramnih mislih in željah v njem stekala. Sprejmi me za svojo lastnino ter me, kakor nek-
 daj mrtvo truplo svojega Sina, vzemi v svoje blago krilo, da se tam ogrejem in novo, popljšano življenje začnem! Pre-
 ženi in ozdravi mojo dušno slepoto, da svoje velike grehe, posebno pa tiste prav spoznam, katerih morebiti še ni-
 sem nikdar obžaloval, in v katerih sem do zdaj brez vsega strahú živel! — Oh, pokoro delati, me je bilo sram, ali grešiti se pa nisem bal in sramo-
 val. O ubogi, zadremani grešnik! kaj hočem začeti? Pobožnega sem se imel, pa zdaj le preveč in predobro spoznam,

kako zlo sem se goljufal, saj sem bil grehom vedno udan in v nje celó zakopan. Kde najdem toliko moči in srčnosti, da zamorem svoje življenje resnično poboljšati? Kde zadobim pravo žalost in grevengo, da svoje hudobije in neštevilne pregrehe prav objokujem? Kaj bo enkrat z menoj, če še zanaprej star, navaden grešnik in sovražnik božji ostanem? K tebi, o Marija! bi si skoraj še najbolj upal. Slišal sem namreč, koliko trdokornih grešnikov si že omečila in s svojim maternim srcem k poboljšanju ganila. Le eno me še straši; — bojim se, da bo težko z menoj, ker sem se že vse preveč grehu udal in mu preveliko oblast prepustil. Že dolgo se želim poboljšati, pa vedno še odlagam; — kako dolgo hočem še odlagati? Morebiti do tje, da me smrt prenagli? Ne. Zdaj hočem začeti; zato pa tebe, o Marija! prosim, daj mi pravi strah pred grehom in podpiraj me na potu poboljšanja. Le tako se bom spokoril in rešil svojo dušo večnega pogubljenja.

Molitev.

Glej, o mati mojega Boga! Tukaj pred tvojimi nogami kleči reven grešnik, ki z zgrevanim srcem pod tvojo brambo pribeži in vse svoje zaupanje edino v tebe stavi. Nisem sicer vreden, da bi se ti na me ogledala, ali to me osrčuje ker vem, da odkar si svojega ljubega Sina za grešnike umirati videla, tudi trdno želiš, vsakemu pomagati. O mati milostljiva! oglej se toraj na me reveža in bodi tudi meni usmiljena. Vsi te imenujejo brambo grešnikov, tolažbo in upanje. Obrnem se tedaj tudi jaz s srčnim zaupanjem k tebi, o žalosti polna mati Marija! in te milo prosim, priporoči me svojemu božjemu Sinu, da zanaprej vama več žalosti ne delam, se grehu odpovem, svojo dušo izveličam in enkrat večni raj zadobim. Amen.

(Po vsakem premišljevanju se molijo litanije, in če je mogoče tudi rožni venec žalostne Matere božje, potem se poje pesem: „Žalostna je mati stala“, ako se ni pela že pred premišljevanjem; konča se pa pobožnost vsikdar z zadnjo molitvijo.)



Drugi petek.

Premišljevanje

Marijine žalosti, ko je morala z detetom Jezusom v Egipt bežati.

„Jožef! vstani, vzemi dete in njegovo mater in beži v Egipt.“
(Mat. 2, 13.)

Dnes, dragi častivci žalostne matere! pogledjmo devico Marijo v novi žalosti: kako vsa objokana z detetom Jezusom in s sv. Jožefom v tujo deželo bežati mora.

Premišljujmo tedaj:

1. *S koliko udanostjo in potrpežljivostjo se ta revna mati s svojim dragim Sinom na dolgo, neznano pot poda.* — Kakor od sulice zadet in ranjen bolečino vedno seboj nosi, enako občuti po žalostnem prerokovanju Simeona od meča britkosti zadeta tudi naša nebeška Mati povsod srčne bolečine. — Ko je hudoben kralj Herod slišal o novorojenem judovskem kralju, se je silno prestrašil, kajti se je bal, da bo svoje kraljestvo zgubil.

„O Herod! zakaj se bojiš?“ kliče sv. Fulgencij. „Novorojen Mesija ni prišel kraljev in dežel z vojsko premagovat, ampak s smrtjo si jih pridobiti.“ — Težko čaka Herod na modre, da bi mu prišli povedati, kde so Mesija našli; ker jih pa ni, začne sovražna in smrtiželjna jeza v njem vreti in dokipi do strašnega sklepa, umoriti novorojeno dete. O ljubi zveličar! komaj si prišel na svet, že ti preti toliko nevarnost. Pa dobrotljivi Bog, ki pazi na vsako še tako malo stvarico ter jo lepo oskrbi, še ima toliko večjo skrb za svojega Sina. Zato pošlje pridnega varha, — milega angelja iz nebes, ki sv. Jožefu v spanju naznani, naj hitro vstane in vzeme dete in njegovo mater ter odbeži v Egipt. „Oh, koliko britkosti je moralo Marijino srce takrat občutiti, kedar jej je bilo naznanjeno, da mora s svojim dragim detetom Jezusom v tujo, celó neznano deželo odbežati!“ kliče sv. Krizostom. Ne da se lahko dopovedati, kaj vse je morala revna mati v svoji cvetoči mladosti na tako dalnji in težavni poti pre-

stati. Pa kakor tiha ovca, se vsa potrpežljiva v božjo voljo uda; — in tako vidimo božjo Mater z malim Jezusom na potovanju v dalnji Egit. — „Jožef je vstal, vzel dete in njegovo mater po noči in je pobegnil v Egipt,“ pravi sv. evangelje: (Mat., 2, 14.) Tedaj iz domačega kraja mora Marija zavoljo svojega Sina v neznano deželo bežati, — revna sirota mora iti med tuje ljudi! Tako mora bežati pred ljudmi celó tisti, ki je prišel, jih odrešit; — božje dete še ne sme na prsih svoje matere mirno počivati. Komaj je rojeno, že ga preganjajo in mu po življenju strežejo. O neizmerna žalost za ubogo mater, ki vsa pobita svojo domačijo zapušča! Z neizrečeno žalostnim srcem je v temni noči od svoje hišice slovo vzela in namakala celo pot z britkimi solzami. Na meji judovske dežele še se enkrat ustavi in se na domače gore in doline milo ogleda, potem pa stopi z detetom na rokah v ljudsko deželo.

Sv. Tomaž Akvin, sv. Bazilij in drugi cerkveni učeniki pišejo, da so te tri sv. osebe cela tri leta, kakor neznani ptujci

brez prijateljske pomoči v Egiptu živele in dokaj pomanjkanja pretrpele. Večkrat je mali Jezus, ves lačen, svojo mater za kruh prosil, pa mu ga ni imela dati; — oh, kolika britkost za njeno materno srce! In vendar ni nobene nepotrpežljive besede iz njenih ust slišati; vso revščino prenaša Marija v božjo voljo udana.

O Marija! uči nas, da se tudi mi tako potrpežljivo v božjo voljo udamo, kakor ti. — Marija nam prav lepo kaže, kako se ima božja volja spolnjevati. Brez vsega ugovarjanja in obotavljanja gre uboga Gospodova dekla, udana v božjo modro previdnost, s svojim ljubim tovaršem in detetom tje, kamor jo božji glas kliče. Ona gre, čeravno še ne ve kam, in nikar ne poprašuje, kako jej bo tam šlo. Nikomur se ne pritožuje črez težavne pote, po katerih jo Bog vodi. — Glejte! kaj zamore duša opraviti in koliko pretrpeti, ako se z vsem srcem Bogu izroči in v njegovo sv. voljo uda! Kako zvesta in skrbna je Marija pri izpolnjevanju božje zapovedi, s koliko ponižnostjo in udanostjo posluša in sprejme angeljeve besede in kako hitro si priza-

deva, črez vse težavno naročilo na tenko izpolniti! —

Glej, prevzetni in svojeglavni, trdokorni grešnik! Ti pa božje zapovedi spolnjuješ le z nevoljo in mrmranjem ter se vse prerad ustavljaš božjim naredbam. Ti nočeš po Marijinem izgledu biti božji hlapec; — le po svoji glavi bi rad gospodaril. Ali zamoreš brez znotranje sramožljivosti gledati, kako tvoja trdovratnost tri sv. osebe v tujo deželo v pregnanstvo žene?

Jezus, Marija in Jožef grejo brez vsakega obotavljanja. Njim je božja zapoved sveta. Oni ne gledajo in nikar ne premišlujejo, ali je pot lahka, ali dalnja in težavna; nič se ne mudijo in tudi angelja ne izprašujejo, zakaj morajo bežati, — ampak oni zapustijo svojo deželo, žlahto in hišo, da le izpolnijo, kar najmodrejši stvarnik, ljubi Bog od njih tirja.

Hišni gospodarji in gospodinje, očetje in matere! Se-li trudite tudi vi, spolniti božjo voljo brez mrmranja in obotavljanja, čeravno vam previdnost božja kaj težavnega naloži? — Osramoteni

smo dnes pred Marijo; kajti vse preveč nam očita naša vest, kako malo na božjo besedo porajtamo in kako pogostoma se božji volji celó ustavljamo. — Kakor si Jožef in Marija nista mislila, koliko težavju v zakonu čaka, tako tudi vi prepogostokrat zakonski stan za manj težavnega držite, ter si neoženjeni le preradi domišljujete, da vas v zakonu le dobro čaka, namesto da bi že zgodaj vadili dušo in telo za prihodnje trpljenje. — Glejte mater devico Marijo z Jezusom na težavni poti! Srce jej od žalosti poka, ko Sina božjega na svojih rokah v tuj kraj nesti mora; pa od svojega blagega otroka se ne more ločiti. Dete mora pri materi biti; — od nje se mora učiti spoznavati božje zapovedi; nad materjo in očetom mora gledati izglede, kako se ima sveta božja volja na svetu s potrpežljivostjo na tenko spolnjevati. „Naj se mi zgodi po tvoji besedi,“ je rekla Marija in to pokazala tudi v djanju. O srečni otroci, ki imajo take stariše! Lep izgled bogaboječih starišev je živ nauk za otroke. Zato pa je Jezus tudi devico Marijo še s križa s hvaležnim srcem izročil Janezu,

rekoč: „Glej tvoja mati!“ (Jan. 19, 27.) Vzemi jo, enake ne najdeš na zemlji!

Premišljujmo nadalje:

2. *Veliko srčnost, s katero se je devica pred grozovitnim Herodom podala na dalnjo pot.* — O srečen človek, ki rad gre, kamor ga Bog kliče in pošlje! V božjo voljo udana vzeme Marija svoje ljubeznjivo dete na svoje roke in gre ž njim v dalnji Egipt. Sv. Bonaventura vpraša: „O devica! od kod boš vzela živeža na cesti, in kde prenočila z detetom v tujem kraju?“ — Pa Marije to ne skrbi, saj ima seboj kralja nebes in zemlje; zato zaupa v božjo pomoč in gre vsa srčna dalje. Ž njo potuje sv. Jožef, in tako vidimo tri sv. osebe bežati pred hudobnostjo krviželjnega kralja Heroda. — Tedaj pred grehom, ki se v srcu hudobneža šopiri, mora nedolžnost bežati, — sam Sin božji mora iti med neznane ljudi. O nesrečen greh! — Znabiti je moral Jezus že tudi pred menoj bežati, saj den za dnevom grehe doprinašam in žalim

ljubega Boga. O rad še bom enkrat Jezusa klical, rad se za njim glasil, rad ga iskal, pa vendar ga ne bom našel, ne doklical ga več. Zdaj ne hodim za Jezusom, akoravno ga moja duša želi; — rajši ga preganjam. Toda ne bo več dolgo trpelo, da bom iz te solzne doline vržen v večno globočino. Dnevi mojega življenja bodo hitro pretekli: zadnja ura bo bila, mrtvaška sveča se užgala in se mi v roke podala, — oh! le prehitro, še poprej, kakor si sam mislim, bom moral vzeti od sveta slovo. Kako dolga steza se bo takrat pred menoj odprla; — po temni poti bom moral potovati v neznano večnost.

O mila mati Marija, od mene zdaj preganjana in premalo spoznana, v tistem strašnem trenutku mi bodi milostljivo k pomoči! Vse svoje hudobije zgrevam zdaj iz globočine svojega srca; — o da bi jih ne bil nikdar storil! Žal mi je, da sem s svojimi grehi preganjal tolikokrat tebe in tvojega ljubeznjivega Sina, ali pa kriv bil, da sta bila od drugih zasramovana; — še celó skrival se sem večkrat pred vama, kajti nisem vaju hotel spoznati.

O mladenči in device! Kolikokrat ste bili od starišev k Jezusu poslani, da bi njegovo besedo poslušali ali pa ga v sv. altarskem zakramentu vredno v srce prijeli; ali iskali ste rajši druge skrivne in grešne pote, da le niste Jezusa našli.

Grešniki! Kako dolgo hočete svojega milostljivega odrešenika še preganjati? Ali se vaše hudobijske še zdaj niso vogle? O padite vendar enkrat na svoja grešna kolena, saj slišite mili glas svojega odrešenika: Grešnik, zakaj me preganjaš? Naj vas njegova beseda globoko v srce zadene, da tudi vi celó zgrevani s Savlom poprašate: „G o s p o d, kaj imamo storiti?“ (Apost. dj. 9, 6.) — Idite, pokažite se duhovniku in trdno sklenite, nikdar več grešiti.

Marija na begu iz domače v tujo deželo okrepi pa tudi vsem tistim s tolažljivim naukom pobito srce, ki morajo svoj dom zapustiti in v tuj kraj potovati. — Hlapci in dekle, udove in sirote, vojaki in drugi popotniki, ki ne poznate svoje domovine, izbrišite si dnes pred Marijo svoje solzne oči, da vam bo vaše potovanje na tem svetu nekoliko

olajšano! — Nevesta, ki vsa žalostna, v velikih strahih pred prihodnjostjo svoje drage stariše zapuščaš in se v tuj kraj podaš; — ubogo družinče, ki svojo borno obleko s solzami v škrinjico zлагаš in ž njo za britko plačilo služiti greš; — objokan mladenič, ki te vojaška služba iz očetove hiše v daljno deželo pelja, zastavit ondi za varnost domačije svoje življenje; — sirote in drugi reveži, ki ne veste, pod katero streho bote našli pokoj; — oglejte se dnes na popotno devico Marijo! Vzemite in nesite, kakor ona, tudi vi Jezusa povsod seboj, naj bo on vaš popotni tovariš na tem svetu noter do večnosti.

O ljubljani Jezus! Ko bi te na težavnem poti smel z Marijo tudi jaz spremljati in te v duhu ne le na rokah, ampak tudi v svojem srcu nositi! O bodi moj zvesti tovariš skoz celo moje življenje! Za to milost te dnes prosim, ter te z gorečimi željami objamem; — oh! ostani moj zvesti varh, da vselej na tvoji strani brez greha mirno proti večnosti hodim.

Poln veselja sem in moje srce hrepeni za Jezusom. Njega najti in imeti so moje

želje. Ali ravno tistega Jezusa, s katerim je Marija v Egipt bežala, najdem v tabernakeljnu. Tukaj se on prijazno na nas ogleduje in deli milost vsakemu, ki zgrevan k njemu priteče. O da bi našel tudi jaz tamkaj vselej tolažbo, kedarkoli z zgrevanim srcem tje pribežim!

Molitev.

O moja prelubeznjiva mati Marija! Kako lep nauk smo dnes od tebe dobili! Učila si nas, o nebeška gospa in kraljica! kako naj vsa božja povelja s potrpežljivostjo sprejmemo in brez vsakega godrnjanja izpolnjujemo. O usliši nas revne grešnike, ki tukaj pred teboj in tvojim Sinom svoje grehe in hudobije resnično objokujemo. Trdno sklenemo in obljubimo, da hočemo božje in svojih predpostavljenih zapovedi zanaprej vsikdar zvesto spolnjevati; — sklenemo pa tudi, kakor najhitreje se svojih grehov, ktere smo z mislimi, z besedami, z djanjem in hodom storili, čisto spovedati; posebno vse stare morebiti nespovedane krivice in hudobije svojemu spovedniku s skesanim srcem odkriti, da ne boš več toliko

solz zavoljo nas točila. O mila mati! varuj nas in nikar ne pripusti, da bi še na dalje za grehom hodili in na zadnje še svoje zveličanje zgubili. Amen.



Tretji petek.

Premišljevanje

Marijine žalosti, ko je svojega dvanajst let starega Sina Jezusa v jeruzalemskem tempelju zgubila.

„Sin, kaj si nama to storil? Glej! tvoj oče in jaz sva te z žalostjo iskala.“ (Luk. 2, 48.)

Premišljujmo:

1. *Ljubezen device Marije do Boga.*

— Podajmo se v duhu v Jeruzalem. Tam najdemo nedolžno mater, objokano in pobito, kajti je zgubila ljubeznjivega Jezusa. Sv. Lukež piše v svojem evangelju, da je presveta devica po navadi svojih bogaboječih starišev obiskala vsako leto ob veliki noči s sv. Jožefom Bogu posvečeni tempelj v Jeruzalemu, da bi tam

pobožno molila. In ko je Jezus bil dvanajst let star, vzela je mati tudi njega seboj. Goreča pobožnost jo pelje v božjo hišo, misel pa, da ima Jezusa pri sebi, ki ves ponižen kraj svoje matere gre, navdaja njeno srce z nepopisljivo radostjo. Veselo je moralo biti, videti tri pobožne romarje na božji poti. Oh, kako močno malemu Jezusu srce trka, kaka radost mu iz obraza žari, ker sme s svojimi stariši iti v tempelj molit! Vsi trije se te svete poti zelo veselijo.

O ljubljene starši; povzdignite dnes svoje oči in pogledjte mlado devico in mater, kako lepo s svojim zakonskim tovarišem za bogaboječnost svojega otroka skrbi in kako ponižno ta ljubeznjiva mati kraj svojega tovariša gre. Ko pa v sveti tempelj pridejo, se pred vsegamogočnim Bogom vsi trije do tal priklonijo in pobožno molijo, da se iskrena pobožnost iz njihovega obličja sveti.

Povejte mi stariši! Ali sejate tudi vi tako gorečo pobožnost do Boga v srca svojih mlajših? In vi otroci! Ali zapazite take lepe izglede ponižne bogaboječnosti

nad zadržanjem svojih starišev? Stariši! Se-li vaše srce ne topi veselja, ko Jezusa med Jožefom in Marijo v božji hiši vidite? Kakšni občutki in kake želje vas pri tem pogledu obhajajo? Kaj ne? Vaše srce si želi, da bi zamogli tudi vi tako srečni biti in se po izgledu Jožefa in Marije s svojimi otroki pogostoma v gorečih molitvah v cerkvi pred Bogom znajti. Pa kaj, da svoje mlajše v cerkvi večkrat pogrešate in pri sebi ne vidite! Joj vam, ako ste vi krivi, da vaši otroci božjega tempeljna ne obiskujejo in po drugih potih hodijo! — Ali veselite se, ako nad njimi že v rani mladosti iskreno udanost v voljo nebeškega Očeta in pravo pobožnost zapazite!

Blagor vam, ljubljeni stariši! če vaše dete rado v cerkev hodi. Božji duh ga tje vleče; — samo ne vé, kako in zakaj. Tam pred altarjem poklekne in pobožno moli, kakor ve in zna. Z gorečim srcem povzdigne nedolžne rokice navzgor in se hvaležno spomni na dobrotljivega Očeta v nebesih, o katerem so mu stariši dosti lepega doma povedali, ter moli: Oče naš! Na belorudečem licu se sveti lepa brez-

madežna, še nepokvarjena čistost in iz jasnih oči sije blaga nedolžnost deviške duše, ki se v sv. željah do svetih nebes povzdiguje. Ali vidite zdaj, stariši! kako pobožno zna otrok po vašem lepem izgledu in nauku moliti? Se-li vam ne dozdeva, kakor da bi angelja pred altarjem klečati videli? In kako lačno in žejno božjih naukov še je tako dete! Vsako drobtinico nebeškega kruha radostno pobere, poljubi in po slabi moči v duhu zavžije. Kako željno upira na Jezusov križ svoje oči ter z žalostnim duhom premišlja, kdo neki se je podstopil, prizadjati ljubemu Jezusu toliko bolečin; — kako ga globoko v srce zaboli, kedar Jezusovo stran prebodeno zagleda! Kdo je to storil, globoko vzdihne, njegovo mlado srce pa se sočutja do križanega Jezusa tali. In ko zagleda podobo device Marije z malim detetom na rokah, si misli in želi, da bi kaj rad na rokah nebeške matere počival. Kako se mu krona na Marijini in Jezusovi glavi lepo dopade, posebno pa, ker mali Jezus za pobožnim otrokom milo gleda in se otroku zdi, da božje dete zmirom bliže njega pride. Ko pa Gospoda, vsega-

mogočnega stvarnika v bliščeči monštranci zagleda, trkne, ko mali, nevedni grešnik trikrat na prsi. Tudi zvonček in orglje ga k pobožnosti vabijo; — kam le pogleda, ga vse veseli, da se ne more od sv. tempeljna ločiti. — Slednjič pa se poln veselja, ki ga ne more nikomur dopovedati, še enkrat pred Jezusom ponižno nakloni, si pokropi svoje goreče lice z blagoslovljeno vodo, se prekriža, potem pa se od veselja ves ginjen poda mirno k svojim starišem na dom.

Glejte, stariši! malo podobo pobožnega otroka; glejte pa tudi, mladenči in deklice! kako veselo je gledati, kedar tako dete moli. Oh, naj bi vedeli še tudi mi tako moliti! Ali kako redki so stariši, ki bi svoje otroke že od prve mladosti učili pobožno roke sklepati in moliti! Pa mislim, da se je dnes v vašem srcu izbudila želja, izrediti svoje otroke pridne in pobožne.

Kaj bi pa rekli in kako bi vam bilo pri srcu, če bi pridno dete, ktero ste si bili z velikim trdom odgojili, na enkrat zgubili, kakor naša revna mati Marija?

— Ena največih britkosti, ki jih je Marija trpeti imela, je bila ta, da je svojega ljubeznjivega Sina v tempeljnu zgubila in ga ni tri dni videla. — Matere! povejte nam: Ali vam ni pri srcu tesno, kedar vas nemila osoda od ljubljenega otroka loči? Glejte, kako oster meč je moral Marijino srce zadeti, ko je zgubila njega, kterega tako goreče ljubi! — Vsaj stariši celo pot s solzami namakajo, če je njih ljubljen otrok v dalnje kraje poklican in odpeljan, akoravno vejo, da bo na skorem nazaj prišel. Kako britkost pa je morala občutiti še le božja Mati, ker ni vedela, kam je njeni Jezus prišel, in ali ga bo še kedaj zopet videla! Te bolečine ne more odkriti Jožefu, on pa Mariji ne; — in tako hodita cele tri dni brez deteta vsa pobita okoli. Enako nevesti v visoki pesmi je lahko devica govorila: „Po noči sem iskala njega, ki ga moja duša ljubi; iskala sem ga, pa ga nisem našla. Vstati hočem in semtertje po mestu hoditi, po ulicah in cestah bom iskala njega, ki ga moja duša ljubi; iskala sem ga, pa ga

nisem našla.“ (Vis. pes. 3, 1. 2.) Povsod je popraševala in klicala: „Ste ga li videli, ki ga moja duša ljubi?“ (Vis. pes. 3, 3.) — Pa nikjer ga ne najde, zato milo vzdihuje: Deteta ni več; — kam se hočem podati? — oj, kde je moj Jezus? — ne morem ga najti. — „Moje solze so mi jed in pijača noč in den, ker mi pravijo: Kde je tvoj Bog?“ (Ps. 41, 3.) Ta žalost jej ne da spati, zato joka in kliče za Sinom rekoč: „Povej mi, kde si opoldne počivaš, da ne zajdem!“ (Vis. pes. 1, 6.)

Mnogi cerkveni učeniki trdijo, da je ta Marijina žalost bila med vsemi največja, kajti pri drugih je Jezusa povsod imela pri sebi, zdaj pa je ločena od njega. O britki dnevi, v katerih ni nikjer tolažbe našla! cela stoletja so se jej dozdevali. — „Moj dragi Jezus je daleč od mene in ne vem, kde je. Kdo me bo zamogel potolažiti, ker tistega ni, ki je moja tolažba?“ — Tako vzdihuje, — tako žaluje revna mati za zgubljenim Sinom. In kdo ve, ali ni morebiti mislila, da je Jezusa

zato zgubila, ker mu ni vsikdar zadosti postregla; saj je hitro, ko ga je bila našla, od njega pozvedovala, rekoč: „Sin, zakaj si nama to storil?“ (Luk. 2, 48.)

Pri tem milem vzdihovanju zberite, ljubljeni stariši! nekoliko svoje misli, naj vam dnes težki kamen od srca odvalim, saj se morebiti tudi vam večkrat ravno tako godi, kakor naši božji Materi. Kaj ne? Tudi vi ste že zgubili otroka: nemila smrt vam ga je pobrala in iztrgala brez vsega usmiljenja iz vašega naročja, ljubčeka vašega srca. Oh, kako občutljivo je bilo takrat ranjeno vaše srce! Dete že morebiti dolga leta v zemlji trohni, ali vaše srce še ni mirno; vedno še je pobito. In nek znotrajni glas vam znabiti očita, da ste smrti svojega otroka sami krivi, ker ste v bolezni z zdravilom ali pri postrežbi kaj zamudili in zanemarili. Da, — večkrat se vam dozdeva, da bi vaše dete še znalo živeti, če bi zanj bili boljše skrbeli. Ubogi stariši! kako britki meč prebada vaše srce po zgubi otroka in koliko žalost ima vaša duša prenašati! Učite se toraj dnes od

Marije, ki je svojega ljubljenega Sina z žalostjo iskala in se v božjo voljo udala, — za svoje otroke ljubeznjivo skrbeti in na nje paziti; če pa vam jih ljubi Bog vzeme, naj vaše pobito srce pomiri misel: Kar Bog stori, je dobro; ter govorite s potrpežljivim Jobom: „Gospod je dal, Gospod je vzel. Kakor se je Gospodu dopadlo, se je zgodilo! Ime Gospodovo naj bo češćeno!“ (Job. 1, 21.)

Premišljujmo:

2. *Kako skrbno žalostna mati svojo drago dete išče in ko ga je našla, kaj mu reče.* — Ko sta Marija in Jožef zapazila, da je Jezus zaostal, sta hitro vstala in ga iskala med žlahto in znanci. Ker pa ni bilo nikder sledu po zgubljenem Sinu, sta se vrnila nazaj proti Jeruzalemu. — Pomisli kaj je Marija celo to dolgo pot delala. S svetim Jožefom je tekala semtertje in iskala Sina po celi poti, po gorah in po dolinah; klicala ga je in povsod pozvedovala po njem, ktereга je njenā duša ljubila; — pa vse zastonj! — ni ga našla. Klicala je na ves glas: „Oj Jezus!

Jezus!“ ali Jezus je ni slišal, se jej ni oglasil. Ravno tako skrbno ga je iskala in po njem pozvedovala tudi v Jeruzalemu. „Lehko bi bila mislila,“ pravi nek cerkven učenik, „dvanajst let je že star, tudi Bog je, toraj se ne bo zgubil; bo že sam v Nazaret nazaj prišel.“ Ali Marija ne misli, ne govori tako, — ne; tri dni ga išče z žalostjo in bi ga iskala gotovo še četrti, peti den, ko bi ga ne bila tretji den našla. Kde pa ga je našla? — Sv. evangelje nam pove, da je devica Marija našla Jezusa črez tri dni v tempelju med učeniki. Tam se je božji Sin mudil, ter poslušal učenike, jih izpraševal in jim dajal take odgovore, da so se nad njegovo zastopnostjo in modrostjo vsi čudili. „In prigodilo se je,“ piše sv. Lukež, „da so ga tretji den v tempelju našli sedeti v sredi učenikov. In ko so ga zagledali, so se zavzeli; in njegova mati mu je rekla: Sin, zakaj si nama tako storil? Glej! tvoj oče in jaz sva te z žalostjo iskala.“ (Luk. 2, 46. 47.) Toda vsa ža-

lost kmalu mine. Jezus je najden, — mati dobi nazaj svojega Sina in oster meč je potegnjen iz njenega srca! Veselje, ki ga je Marijino srce takrat čutilo, ne da se popisati, ne dopovedati.

„Sin za kaj si nama tako storil?“ — Preljubi! ostanimo še nekaj časa pri teh besedah, ki jih je Marija v svoji preveliki žalosti Jezusu rekla. — Ljubo dete, zakaj si to storilo? — O večni Bog! podpiraj mojo slabost, ki me pri teh besedah sprehaja! Vest me peče in žge, kajti tudi mene zadeva to vprašanje. — Ljubo dete, zakaj si nama to storilo? tako sem slišal govoriti večkrat ljubega očeta in drago mater. Ali zdaj tega glasú ni več slišati! Nobeno srce — ne očetovo, ne materno me več ne išče, — nikdo na tem svetu me več tako ne kliče. Kam koli se obrnem, povsod mi nekaj manjka; — naj grem na eno ali drugo stran, — dragega očeta in ljube matere vendar nikder več ne najdem. Oh, že zdavnej mi jih je vzela nemila smrt; — zato pa težko gledam nje, ki še imajo, kar sem jaz že zgubil. Kaj bo z menoj, kedar bom spet pred svoje

stariše stopil in bodo oni mene sodili! Oh, bojim se; — kako mi bo pri srcu, kedar bom na Jezusovi strani zagledal očeta in mater, ki se bota z ostrimi besedami do mene obrnila in mi rekla: Sin, — hčer, zakaj sta nama to storila? Tako časa sva z nauki in lepimi izgledi vaju iskala, — toliko se za vaju trudila in kaj pretrpela, ali nepokorna otroka poglejta zdaj, kako sramoto sta nama pred sodnikom napravila! — Oh, zavoljo hudobnega in spridenega otroka se je postarala in osivela očetova glava, je obledelo in vpadlo materno lice. Trepetajoče roke, težke in onemogle noge, žalostno in pobito srce in nemirno vest imajo ubogi stariši zavoljo ničvrednih otrok. Kaj bo, ko bodo stariši na sodnji den rekli: Ljubljeni Sin! draga hči! nisva li za vajino zveličanje vsega storila, da bi zamogla srečna priti pred sodbo? Ali kaj vse morava nad vama zdaj zgrešiti? Kde je vajini deviški prstan? — v katerem kraju, — na kateri poti sta ga zapravila? Kteri den sta imela zadnjikrat nedolžnosti lepo oblačilo? — Ktera noč je vama pripravila to nesramno obleko? — Pred koliko

leti sta si še spletala deviški venec? Kdo vama je tistega raztrgal? Za ktere besede, za kako jed in pijačo ali obleko, — za ktere obljube sta prodala svojo čistost? Ali nista zamogla kratkih let svojega življenja v nedolžnosti preživeti? — O strašna očitanja! Hribi padite na nas! gore pokrijte nas! o zemlja, — o morje požri nas! skrijte nas pred grozno jezo pravičnega sodnika! — In vendar; koliko mladih ljudi poprej ne miruje, dokler v slabe tovaršije, — slednjič pa v nečistost ne zabredejo!

O Jezus, moj usmiljeni odrešenik! bodi mi milostljiv in prizanesi mi moje grehe. — O Marija! zdaj spoznam, kako hudo sem svoje stariše razžalil, kako zlo jih goljufal in s tem tudi Jezusa zgubil, in vendar kako kamenito je moje srce! Saj pri tebi, o žalostna mati! naj se črez svojo preveliko zgubo razjokam. Da, — Jezusa sem zgubil in ž njim vso srečo in zadovoljnost. Pa prav željno ga hočem iskati, dokler ga zopet ne najdem. O da bi mi bilo tudi mogoče, vse svoje grešne pote z grenkimi solzami objokati; pa kaj,

ko bi morebiti že prepozno bilo! — Hvala Bogu! da še ni prepozno; zato trdno sklenem se k tebi povrniti, moj Gospod in moj Bog!

Molitev.

Milostljiva Mati, devica Marija! izprosi mi pri Bogu milost, da prav spoznam, kaj se pravi Jezusa zgubiti in da še včakam, njega zopet najti. Pripusti, nebeški Oče! naj tvojega Sina z Marijo tudi v tempelju najdem in se njega srčno razveselim. Vse rad pustim, vse z veseljem dam, da le Jezusa dobim. Zaupam, o Jezus! da še imaš svoje srce za me odprto in da tvoje razpete roke še tudi mene, — zgubljeno ovčico, zopet objeti želijo. Le tukaj me kaznjuj, tu me tepi, tamkaj pa mi milo prizanesi! Imej z menoj potrpljenje, in čakaj z naglo smrtjo, da še poprej greh zapustim in objokam in tako vreden postanem, tebe najti. Slednjič pa še od tebe, milostljiva mati! ene milosti prosim: Glej, zgubil sem Jezusa, kakor ti; — nimam ga več. Daj, da ga pri tebi zopet najdem in spoznam, da brez njega ne morem živeti.

Za njim bom hodil, jokal se in žaloval,
z zgrevanim srcem ga milo klical; noč
in den hočem hoditi, da ga le zopet
najdem in dobim. Amen.

Četrți petek.

Premišljevanje

Marijine žalosti, ko je svojega Sina Jezusa s težkim križem obloženega na potu srečala.

„In on nese svoj križ ter gre tje ven na mesto, ki se imenuje kraj mrtvaških glav, hebrejski pa Golgota.“
(Jan. 19, 17.)

Premišljujmo dnes:

1. *Potrpežljivost device Marije, kedar je svojega Sina na križevem potu srečala.*

— Kakor je bilo pretečeni petek rečeno, sta Marija in Jožef Jezusa v tempeljno našla. „In on je šel ž njima in prišel v Nazaret in je bil jima pokoren,“ piše sv. Lukež (2. 51.). Tam je ostal do svojega tridesetega leta. Potem pa začne svoj nauk, kterega lju-

dem tri cela leta oznanjuje in skaže z mnogoterimi čudeži zdravim in bolenim brez števila dobrot. Ko bi pa trudapolna setev ga imela z obilnim sadom razveseliti, obsodijo ga — oh, žalostn oje povedati, — k strašni smrti. Eden njegovih učencev, ves preplašen pozabi na storjeno prisego in ga trikrat zataji; — drugi ga za trideset srebrnikov proda in s poljubom sovražnikom izda, — ostali pa „ga zapustijo in odbežijo.“ (Mat. 26, 56.) Od pismoučenih in farizejev najeti hlapci dobrotljivega Jezusa na Oljski gori zgrabijo, zvežejo in kakor razbojnika od molitve k sodnikom vlečejo. In potem, ko so ga bili neusmiljeno bičali, s trnjem kronali, mu v obraz pljuvali, so ga zadnjič še obsodili k smrti križa. In zdaj žene njihova divjost Jezusa, s težo križa obloženega na Kalvarsko goro.

Stopimo, dragi kristjani! dnes tiho na žalosten križev pot, postojmo tam in poglejmo, koga bomo videli mimo iti. — Oh, naš Gospod, učenik, dobrotnik in zveličar Jezus Kristus nese ondi, ves opešan in s krvjo oblit svoj težki križ; za njim pa gre, od prevelike žalosti vsa

pobita — njegova premila mati. Kako tenko posluša vse grdo zaničevanje svojega Sina; vsak udarec, vse pehanje in suvanje ona sliši in oh! kaj vidi? Svojega Sina; — ali kako je spremenjen! Na glavi nosi bodečo trnjevo krono, na ramah mu sloni težek križ, — in trdosrčni hlapci ga suvajo in za vrvi, s katerimi so močno zvezali njegove roke, vlačijo sem in tje po prahu in trdem kamenju. Marija ga milo pogleda. Tudi Jezus še hoče videti svojo mater, ali njegove oči so s krvijo oblite. Zató si je moral, kakor sv. Brigita pravi, še poprej zasedeno kri iz oči izbrisati, preden je zamogel mater pogledati. O boleči pogled! — Marija hoče Jezusa objeti, pa razbojniki jo z grdim psovanjem proč suvajo. Z milim pogledom srčnega usmiljenja se božji Sin zdaj k svoji materi obrne in jej na tihem pravi: O moja mati, postoj! Kam hočeš iti? — Če greš tje, kamor mene peljajo, boš trpela moje bolečine, jaz pa bom še tvoje občutil.

Postojmo še nekoliko trenotkov in pogledjmo v duhu, kaj vse se na tem krvavem potu pri srečanju Sina in njegove

matere godi. — Jezus pade trikrat pod križem. Kralj nebes in zemlje obnemore pod težo križa in se, oh žalosten pogled! na zemljo zgrudi. — Ne sme mu pomagati mati, ne pridejo mu na pomoč učenci: — on sam nese zvezan svojo težko smrtno posteljo na Kalvarsko goro. O v greh zapleteni grešniki! pridite in stopite bližje. Glejte! — Ves opešan obleži Jezus s križem prvokrat pred vami na pečini. K vam je obrnjen njegov ljubeznjiv obraz, kajti vaši smrtni grehi slonijo na njegovih sv. ramah in ga tiščijo k zemlji. Ali mu ne bote te teže odvzeli? gale bote pustili še dalje ležati? — Naj vas njegova žalostna podoba vendar enkrat k poboljšanju gane, vsaj vidite, kako krotko jagnje vašo grešno težo drugikrat vzdigne, pa zopet pod njo obnemore in pade.

O Jezus! ti ležiš na svojih kolenih, kakor da bi grešnika prosil, naj ima s teboj usmiljenje in se z zgrevanim srcem k tebi obrne, pa trdokorni grešnik še le noče; — oh, on se ne zmeni za tebe. Noče še se poboljšati, ampak odlaga pokoro od leta do leta ter pusti brez vsega

usmiljenja svojega zveličarja pred seboj ležati. Vnovič beži za navadnim grehom in ne mara za Jezusa. Ali božji Sin, poln ljubezni do zgubljenega grešnika, še prime enkrat z veliko težavo svoj križ ter ne ve, bi-li gledal grešnika ali mater, kateri se tako toži: Glej, mati! ne najdem počitka, kajti nespokorjen grešnik me žene naprej; — postal je moj gospod in napravil mene za hlapca. — O ljubeznjivi Jezus! stisni se k srcu svoje mile matere in okrepi se, da svoj križ še tretjikrat vzdigniti in nesti zamoreš. Pa pod težo križa Jezus zopet pade, da bi nas s svojim tretjim padcem ganil k pravemu in stanovitnemu poboljšanju. Ves oslavljen leži božji Sin na zemlji, ali grešnik pa se še vedno v svojih grehih kota. Trikrat je padel Jezus, — trikrat klečal, — trikrat prosil; kaj? je-li zamogel za grešnika še več storiti?

O Jezus! kako milostljivo je vendar tvoje srce do mene revnega grešnika. Ne morem tebe na zemlji ležečega dalje gledati; — moram se poboljšati! O Marija! bojim se svoje poslednje sodbe. Kaj mi boš rekla, ker sem s tvojim Sinom do

zdej tako hudobno in neusmiljeno ravnal? Ti si s pobitim srcem za njim šla in njegove krvave stopinje s svojimi vročimi solzami namakala. jaz — hudobnež pa sem ga z jezo, zasmehovanjem in pregrešnim veseljem preganjal! Njegove ljubeznjive besede, s katerimi je jeruzalemske žene tolažil, segajo zdaj tudi meni globoko v srce. „Nikar se ne jokajte,“ je rekel, „nad menoj, ampak jokajte se nad seboj!“ (Luk. 23, 28.) Tudi meni zdaj drugega ne ostane, kakor vroče solze prave pokore in srčne grevenge; ž njimi hočem svoje ostudne grehe objokovati in milosti pri Jezusu iskati.

O moj milostljivi odrešenik in zveličar Jezus Kristus! Vstani in dopusti mi, da smem dnes zraven tvoje matere pred te poklekniti in svoje roke k tebi povzdigniti. Pred teboj hočem klečati in zdihovati, tebe moliti in prositi, dokler pri tebi usmiljenja in milosti ne najdem. Samo ena misel mi še strah dela: ali me boš uslišati hotel, ker sem do zdaj na tvoje vabljenje in klicanje k pokori tako malo porajtal! O tisočkrat me greva, da

sem tvoje milostljive prošnje tolikokrat zavrgel! Ali še smem milosti pri tebi upati in usmiljenja od tebe pričakovati? Zanašam se na tvoje besede: „Nisem prišel iskat pravičnih, ampak grešnikov,“ (Mat. 9, 13.) — ter trdno upam, da mi boš odpustil moje hudobije, s katerimi sem se proti tvoji neskončni dobroti v treh potih svojega življenja pregrešil, namreč: v otroških, odrasčenih in starih letih. Govori tudi ti, o usmiljena mati! za me le eno besedo, saj si nam za pribežališče grešnikov dana, in moja duša se bo po zadobljenem odpuščenju grehov v Gospodu razveselila, ker bo z Jezusom vnovič sklenjena.

Premišljujmo na dalje:

2. *Srčnost in stanovitnost device Marije.* — Druge matere bi obupale ali vsaj mrmrale, če bi se v taki nevolji znašle; božja mati pa v tihi žalosti za Jezusom gre in tudi v britkostih srčna in stanovitna ostane, akoravno je spremljala Sina, ki je v grozovitnih bolečinah še grozovitejši smrti nasproti šel. Tebe, o Marija! vidim vso srčno za trpečim Jezusom ho-

diti, zato se pa hočem tudi jaz z božjo
 milostjo iz grešnega spanja zbuditi, vstati
 in za milim Jezusom stanovitno hoditi.
 Moja duša poželi Jezusa; — le v njem
 je sladkost in življenje. Njega zadobiti
 in pri Bogu milost najti, sem pripravljen
 vse trpljenje sprejeti in s potrpežljivostjo
 prenašati. Do zdaj sem le za grešnim
 veseljem dirjal, same dobrote pozelel, le
 greh iskal, križev in težav pa se z vsemi
 močmi branil; — naj me je le najmanjša
 nevolja zadela, hitro sem mrmral proti
 svojemu stvarniku. Dnes pa klečé pred
 Marijo trdno obljubim, ne le grešnemu
 poželenju dati na vsikdar slovo in se z
 Marijo podati za svojim ljubljnim Je-
 zusom in pastirjem, ampak tudi vse križe
 in težave s potrpežljivostjo prenašati.

O Jezus! sprejmi me, da ti smem s
 Simonom cirenejskim težki križ nesti po-
 magati! Dopusti mi, da tvoj križ objamem,
 poljubim in na svoje rame zadenem. Že
 tisočkrat sem si ga z neštevilnimi grehi
 zaslužil, pa ti, o usmiljeni Jezus! si me
 pred križem tako dolgo obvaroval. —
 O naj ga nosim; — kako ljuba in sladka
 mi je njegova teža, če ž njo žalostno

mater le nekoliko razveselim! Čeravno pod težo križa obnemorem in padem, — nič za to. Naj le moje nemirne noge, ki toliko stopinj za grehom storijo, občutijo smrtno težo križa, — naj se ob trdi skali le ranijo tudi moje krivične roke, ki tako rade hudobije in nesramnosti doprinašajo in v lenobi počivajo; in naj se pobije in do krvavega rani moje prevzetno obličje, ki je bilo mnogim v spodtiko in pohujšanje.

O Jezus! imej potrpljenje z menoj, da še s križi in nevoljami tvoji pravičnosti na tem svetu zadostim. Pripravljen sem, vse potrpežljivo prenašati, kar mi bo tvoja roka naložila.

O Marija, milostjiva mati! kadar bom težo svojih grehov spoznal in ž njimi pred sodnji sedež svojega spovednika stopil, takrat me podpiraj, da nobenega ne zamolčim, ampak se vseh zgrevano spovem. Ko me bo pa poslednji križ, — moja zadnja bolezen, spravil na kraj življenja in se mi bo oznanilo, da je moj čas dotek, tedaj — o mila mati! mi bodi pomočnica, da pridem za Jezusom v sv. nebesa.

Ljubljeni starši! tudi vam izroči žalostna mati Marija dnes lep nauk. Kadar bote, kakor ona, videli svojega otroka s težkim križem, to je s smrtnimi grehi obloženega hoditi po cesti življenja, — o potem pojdite in dirjajte za njim, dokler ga vaše solze ne ganejo in vaše klicanje k poboljšanju ne spravi. — In vi otroci, ki hodite z velikimi grehi brez vse vesti veseli po svetu, oglejte se na nauke in opomine svojih skrbnih starišev in učnikov, kakor Jezus na križevem potu na svojo objokano mater. Prizadevajte si, živeti vsikdar pobožno, ponižno in nedolžno, da ne bodo vaši stariši zavoljo vas žalovali. Vi pa zgubljeni grešniki! oglejte se na zvezanega in s težkim križem obloženega Jezusa in pomislite, kako teža vaših storjenih grehov to krotko jagnje trikrat na trda tla vrže. Ne pustite ga vsega opešanega dolgo na zemlji ležati in ne delajte njegovi materi še večih britkosti, ampak prinesite vreden sad pokore!

Molitev.

Nebeška gospa, prečista devica Marija! Dnes vidim tebe s tesnim in žalost-

nim srcem za s križem obloženim Jezusom hoditi in gledam ostri meč, ki je tvojo dušo prebodel. Vse to me opominja in uči kako neznano hudoben in ostuden mora greh biti, ker zavoljo njega ti in tvoj Sin toliko trpita. O nesrečen greh! Kaj vendar sem mislil, da sem se v tolike hudobije pogreznil! Zdaj, o mila mati! ko tvojega Sina pod težo mojih grehov zraven tebe na zemlji ležečega vidim, spoznavam hudobijo svojih pregreh. Zato pa z zgrevanim srcem k tebi, o pribežališče grešnikov! pribežim in ti obljubim, da se hočem od te ure vsem grehom odpovedati in resnično poboljšati. Amen.



Peti petek.

Premišljevanje

Marijine žalosti, ko je pod križem svojega umirajočega Sina Jezusa stala.

„Stala pa je zraven križa Jezusovega njegova mati.“
(Jan. 19, 25.)

Zopet se nas je zbralo precejšnje število okoli podobe žalostne matere Marije, da bi jo s svojimi mislimi do konca njenega trpljenja spremljali. Zadnjikrat smo, o nebeška gospa! pomagali tvojemu Sinu, kolikor nam je bilo mogoče, težki križ nosti, dnes pa te hočemo z jeruzalemskimi ženami spremljati na Kalvarsko goro, kamor tvoj Sin z veliko težavo težko breme križa nese. O Kalvarska gora! ti imaš za ubogo in opešano mater novih britkosti in novih muk, za nas pa lepih opominov in nauk.

Premišljujejo danes:

1. *Potrpežljivo zadržanje in stanovitnost božje matere pri grenki smrti Jezusovi.* — Marija želi in hoče videti, kako

smrt bo njeni Sin za grešnike pretrpel; zato se na Kalvarsko goro za njim poda, da bi vse na tenko videla in vsak njegov zdihljaj slišala. Obrnimo zdaj tudi mi svoje oči za njo na Kalvarsko goro in pomislimo, kaj žalostnega se je tam godilo!

Novi, — že peti meč — prereže Marijino boleče srce, in Jezus pride s svojim križem ves opešan na breg. Pred seboj in za seboj ima razbojnike, ki njegovo britko smrt črez vse poželijo. Za njimi gre Marija, ktero nedolžen Janez z žalostjo spremlja. Sodnijski hlapci in trdosrčni vojščaki ne dopustijo, da bi si božji Sin smel le nekoliko trenotkov počivati in vsaj nekaj oddahnuti. Še ni križa do mesta privlekel, že mu ga z rame na tla vržejo, da se zemlja strese. Drugim razbojnikom so pred križanjem zavezali oči, da bi jih ne prevzel smrtni strah; ali Jezus mora vse pripravljajanje za svojo smrt gledati. Kakor krotko jagnje stoji med rabeljni, ki se pripravljajo, dovršiti svoje krvavo delo. — In zdaj planejo z vso srditostjo, enaki divjim zverinam, nad njega in oh! — že mu trgajo oblačilo

z ranjenega telesa, ga vržejo nagega na križ; ga vlačijo za roke in noge ter natezajo njegove ude, — in zdaj se razlega strašno pribijanje na križ in iz prebodenih rok in nog vre presveta kri; — že vlečejo križ k skopani jami, ga povzdignejo in po koncu postavijo, — mu dajo za tovariša na desno in levo razbojnika, — in Sin božji visi na ranah svojih rok in nog ter trpi, preden umre, strašne bolečine. Tri cele ure še moli, uči, prosi in zdihuje, potem pa izroči svojo dušo nebeškemu Očetu, nagne glavo in umre. — Nad Jezusom pač lahko spoznamo, da kakor kdo živi, tako tudi umre. O srečna in naukov polna smrt!

Zdaj pa pogledjte! Tam pod križem, na katerem Jezus umira, stoji njegova mati Marija. „Stala pa je zraven križa Jezusovega njegova mati,“ piše sv. Janez (19, 25.). — O žalosten prizor! Znabiti je med vami ktera mati, ki je že pri smrtni postelji svojega edinega sina stala in mu s trepetajočo roko oči zatisnila; — ona nam naj pove, kaj je v tistem trenutku občutilo njeno srce. Pa njena še tolika žalost se ne da primer-

jat iz britkostjo, ki jo je Marija pod križem občutila, vsaj nobena mati svojega otroka tako ne ljubi in tudi ljubiti ne more, kakor je Marija ljubila Jezusa. Marija je ljubila Jezusa črez vse. In ravno ta Jezus je bil jej vzet, ter je visel na sramotni križ pribit med dvema razbojnikoma. Sovražniki so ga še zmirom zasramovali in preklinjali in Marija, njegova mati pod križem je morala vse to poslušati. Iz globokih ran je tekla ljubljenega Sina nedolžna kri doli na nehvaležno zemljo, — in mati je morala vse to gledati. Videla ga je na križ pribitega. pa mu ni mogla pomagati; videla ga je vsega ranjenega, pa mu ni mogla ran obvezati; videla ga je vsega v bolečinah, pa mu jih ni mogla polajšati; videla je njegovo glavo, celo slabo na prsi viseti, pa mu je ni mogla podpirati; videla ga je umirati, pa ni mogla ž njim umreti. Zares:

Mati je pod križem stala, — jokala in žalovala
 Kder je visel njeni Sin.
 Srce v žalosti vtopljeno, — je pobito, prebodeno
 Z mečem dušnih bolečin.

Svoje solznate oči ima obrnjene na
 svojega božjega Sina; roke, ki so ga

nosile, so sklenjene; iz prs, na katerih ga je grela in redila, se izvijajo britki zdihljeji, srce, pod katerim ga je nosila, od žalosti in britkosti, — oh, globoko je ranjeno! — Povej nam, žalosti polna mati! kdo je takrat tebe podpiral, da nisi omedlela, kaj te je ohranilo tako stanoovitno? — Trdna vera, nepremakljivo zaupanje in goreča ljubezen do Boga, — ti močni stebri so podpirali tebe v tvoji grozovitni žalosti. — Marija ostane stanoovitna zraven križa.

„Lesice imajo votline, ptice neba gnjezda, Sin človekov pa nima, kam bi položil svojo glavo,“ potožil se je Jezus že pred svojim trpljenjem (Mat. 8, 20.). In zdaj na križu? Trdi les njegova postelja, oh! kako bi si tam počinilo njegovo trudno truplo? Vsaj se slamice nima, da bi na njo naslonil svojo z bodečim trnjem opleteno glavo; nima odeje, s katero bi se pred žgečim solncem, ki ga je po ranjenem životu hudo peklo, ogrnil; ne more se opreti ne na noge, ne na roke; viseč med nebom in zemljo ogleduje svoje krvave rane po zbitem truplu in šteje drage

kaplje svoje rešnje krvi, ki jo za grešnike preлива. Oh, kolikim je dal pogled, ali zdaj zapuščajo njega samega kalne oči; — koliko ljudi je očistil, zdaj pak sam v sramoti na križu visi; — koliko jih je ozdravil: enemu zravnal hrome ude, drugemu razvezal jezik itd., zdaj pa je sam pozabljen in zapuščen brez vsake pomoči; — koliko mrtvih je k življenju obudil, zdaj pa mora sam umreti; — koliko jih je potolažil, zdaj pa sam brez tolažbe na križu visi, — razun matere, Janeza in nekaj pobožnih žen se nihče s pomilovanjem na-nj ne ogleda. Da, — vidi se, da ga celó nebeški Oče zapusti in mu v strašnih smrtnih britkostih svojo pomoč odreče.

O Marija! kako je le mogoče, da ti pod križem ni srce žalosti razpočilo? O nebeška gospa! kako lep izgled potrpežljivosti nam daješ in tvoje zadržanje pod križem, oh! kako naukov polno je za nas! Gledala si, kako se tvoj Sin na sramotnem križu z blede smrtjo bojuje, poslušala si njegove mile zdihljeje in prošnje, in akoravno je vsaka njegova

beseda tvoje srce globoko ranila, si ostala stanovitna. Jaz pa tako hitro nevoljen postanem in mrmram. Oh, kako sem občutljiv, ali ne tam, kder bi biti moral. Kolikokrat obračam svoje oči na križ in vendar sem, kakor bi ničesar ne videl. Srce moje je mrzlo, brez vsakih občutkov, ter se ne gane. Kolikokrat grem celó mlačen mimo božje podobe; oči moje sicer gledajo ali srce za nič ne ve. Kadar je Gospod nebes in zemlje, mili Jezus, strašno smrt za zgubljeno človeštvo trpel, se je zemlja trosila, solnce je otemnelo, mesec je zgubil svetlobo, skale so pokale, grobi se odpirali, mrtvi se oživali, vojaki in drugi okoli križa stoječi so prestrašeni na prsi trkali, — ali jaz trdokoren grešnik od vsega tega ničesar ne čutim. O mili Jezus! naj odkupiš mojo dušo in jo rešiš, daš vse in preliješ do zadnje kaplje svojo kri. Ali kako neobčutljivo in trdokorno je moje srce, — s kolikimi grehi omaževana moja duša! O Marija! oglej se milo na me in sprosi mi milost, da s teboj žalujem in tvojega Sina ljubiti začnem.

Premišljujmo dalje:

2. *Kako je devica Marija pod križem Jezusove poslednje besede globoko v srcu ohranila.* — Kakor sv. evangelist Lukež trdi, si je Marija vsako besedo svojega Sina k srcu vzela in jo tudi v srcu ohranila (2, 51.); — pa gotovo so jo njegove poslednje besede na križu najbolj v srce zadele. O Marija! kaj je tvoje srce občutilo takrat, ko se je tvoj ljubi Sin še pred smrtjo milo na te ogledal rekoč: „Žena, glej tvoj sin! — Glej, tvoja mati!“ (Jan. 19, 26, 27.) Oh! kolika britkost se je polastila tvoje duše, ko je Jezus okoli devete ure na ves glas zaklical: „Eli, eli, lama sabaktani,“ to je: „Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?“ (Mat. 27. 46.) — S suhim jezikom je zdihoval: „Žeja me!“ — in ti mu nisi zamogla pomagati, ne požirka hladne vode njemu dati! Oh, kolika žalost za te revna mati! In zdaj še odpre enkrat svoja blede usta in govori: „Dopolnjeno je! Oče v tvoje roke izročim svojo dušo“ (Luk. 23, 46.), pa vsaka beseda rani kakor bodeči meč tvoje v britkost utopljeno

srce, kajti uboga hči brez očeta in uboga žena brez moža si s smrtjo Jezusovo postala še uboga mati brez sina!

Kako lepo, črez vse imenitno sporočilo je božji Sin še pred svojo smrtjo na križu napravil, ktereга ne bo na vse veke prelomil, saj ga je s svojo lastno krvijo podpisal. Svojo ljubo mater namreč izroči sv. Janezu, njega pa Mariji; enemu razbojniku obljubi, prijazno naproščen, sveti raj; svojo dušo pa daruje za vse človeštvo nebeškemu Očetu. — O ljubljени Jezus! kaj si pa meni sporočil? Ali smem od tebe kaj upati? Zares sem veliki grešnik, pa obljubim, resnično poboljšati se, zato pa upam v tvojo milost. To pa še toliko bolj, ker si z besedami, s kterimi si Janeza Mariji izročil, njenemu maternemu srcu priporočil tudi mene. S križa si rekel nam vsem: „Glej, tvoja mati!“

Postojmo nekaj časa pri teh besedah, ki bodo nas vse, stare in mlade enkrat zadele ter jih premislimo nekoliko bolj. — Na sodnji den, ko bo Sin božji prišel v oblakih neba in bo zbral okoli sebe

vse narode, da poplača vsakteremu po njegovem zasluženju, rekel bo tudi nam: „Glej, tvoj oče, — tvoja mati, — tvoj brat, — tvoja sestra, — tvoj prijatelj, — tvoj sovražnik!“ Pa še tudi za druge duše bo vprašal rekoč: „Glej, je-li to tvoj sin, tvoja hči, tvoj otrok, tvoje dete?“ Že zdaj, kadar pri teh besedah sam seboj sodbo držim, si ne morem srca umiriti, ker od žalosti močno trka in me kar strah obhaja. O Jezus! če mi boš v resnici predstavil in pokazal vse duše, na katerih pogubljenju sem vtegnil kaj kriv biti, „kam bom potem šel pred tvojim duhom in kam bežal pred tvojim obličjem?“ (Psalm 138, 7.)

Stariši! kako vam bo pri srcu, kadar vam Jezus poreče: Glejte svoje otroke! Kakšni so bili nekdanj — in kaj ste iz njih napravili? Iz vaših rok tirjam zdaj njihove uboge duše! Ali ste imeli za nje tako skrb, kakor moja mati Marija za me? Kaj bote sodniku odgovorili, s čem se opravičevali, če ste kaj zanemarili?

Sin in hčer! kaj vama bo rekla vajina vest, kadar vaju bo Jezus starišem pred-

stavil rekoč: Glej sin svojega očeta! — hči, ali vidiš tukaj svojo mater? Zdaj še se poglejta, kajti skoraj bom na vse veke nepremakljivo steno med vami postavil, zato ker nista hotela četrte božje zapovedi do svojih rednikov poznati in spolnjevati.

Veselje pa naj obhaja vse uboge in zapuščene otroke, ki svojih lastnih starišev na tem svetu videli in poznali niso, kajti Bog bo sodnji den njihove želje izpolnil in jim stariše pokazal, rekoč: „Sin ali hči, glejta! to so vajini oče, — vajina mati! V življenju svojih starišev nista videla in poznala, kajti sem vzel oba zarano k sebi, — pa tukaj pri meni sta bila lepo shranjena.“ — Ali kako bo za tiste otroke, ki niso bili v sv. zakonu spočeti, — kako sodbo bodo tam pri pravičnem sodniku imeli njihovi očetje in matere?

Tudi uboge sirote in vdove bo Jezus potolažil rekoč: „Vi otročiči in zapuščene žene! na sv. križu na vas nisem pozabil; dal sem vam pomočnico in tolažnico, katero sem sam najbolj ljubil, — svojo lastno mater.“

Sprejmimo toraj z radostnim srcem Marijo devico za svojo mater, saj je Kristus jo s križa nam za mater ponudil, ter bodimo njeni hvaležni otroci. Kdo se bi še znašel, ki ne bi z gorečo hvaležnostjo pred devico Marijo pokleknil in zdihnil: O mogočna gospa! bodi meni revnemu grešniku še tudi zanaprej usmiljena mati! Ti žalostna devica poznaš dobro nevolje tega sveta, kajti tudi ti si pod križem bila od vseh zapuščena. Nikoga nisi imela, ki bi te tolažil, ali bi imel s teboj vsaj usmiljenje. Ali glej tukaj pred seboj otroka, ki s teboj žaluje in smrt tvojega ljubeznjivega Sina objokuje; — bodi mi v moji smrtni uri tako v pomoč, kakor si bila svojemu Jezusu! Zmisli nebeška gospa, o Marija takrat na me!

Molitev.

Najpotrpežljivša božja mati, prečista devica! Z zgrevanim srcem pribežim kakor spokorjen grešnik dnes k tebi in te milo prosim, stori me v mojih težavah in v mojem trpljenju tako potrpežljivega, kakor si ti pod svetim križem bila. Vnemi moje srce za vsako božjo besedo, da si

jo tako globoko v srce vtisnem in zvesto ohranim, kakor ti zadnje besede svojega umirajočega Sina. Kakor ljubeznjivo mater te vidim pri grenki smrti svojega Sina stati, zato pa, o Marija! zaupam, da boš tudi meni v poslednji uri na strani stala, mojo ubogo dušo v svoje roke sprejela in v sv. nebesa sprevodila. Amen.



Šesti petek.



Premišljevanje

Marijine žalosti, ko so jej mrtvo truplo Sina Jezusa v naročje položili.

„O vi vsi, ki po poti mimo greste, postojte in glejte, je-li ktera žalost moji enaka.“

(Žalost. Jer. 1, 12.)

Mislimo si, kakor da bi zares poleg križa stali in gledali, kako žalostna mati Marija mrtvo truplo svojega Sina Jezusa v svoje naročje vzeme in ga ogleduje.

Zato premišljujmo :

1. *Neizrečeno veliko ljubezen prečiste device do umirajočih in pokojnih.* — Do

zdaj so zadevale britkosti Marijo le po samem, ali dnes se nam dozdeva, kakor da bi se razlile vse kar ob enem nad prežalostno mater. — Zavoljo bližajočega se velikonočnega praznika so judje Pilata, deželnega poglavarja prosili, da bi jim dopustil, križane pokopati, ker črez praznike niso smeli na križih ostati. Po prejetem dovoljenju pridejo na mrtvaško goro in najdejo dva razbojnika še živa, Jezusa pa mrtvega. Prvima zdrobijo kosti in ju tako umorijo; „ko so pa do Jezusa prišli in videli, da je že mrtev, mu niso kosti strli, ampak eden vojščakov je s sulico njegovo stran odprl, — in zdajci je tekla kri in voda iz nje.“ (Jan. 19, 33. 34.) — Razbojnika pokopljejo judovski hlapci, za Jezusovo sv. telo pa sta si njegova skrivna učenca Jožef iz Arimateje in Nikodem od Pilata milost sprosila, da ga smeta po svoji pobožnosti pokopati.

„Zraven križa Jezusovega pa je stala njegova mati“ (Jan. 19, 25.); — mati čiste ljubezni ter gledala, kaj se z njenim Sinom godi. Njeno

srce, že tako z britkostjo čez in čez napolnjeno, še mora marsikaj grenkega okusiti; — pa vse to je od križa ne prežene, h kateremu jo ljubezen priklenjeno drži. — Zadnji klic, s katerim je mili Jezus svojo dušo nebeškemu Očetu izročil in svoje življenje sklenil, je Marijino srce celó pretresel; — in zdaj vidi uboga mati, nektre može z orožjem približevati se, da bi križanim kosti zlomili in jih potem pokopali.

O žalostna mati! kako je tvoje srce takrat zatrepetaló; — zato si može v duhu tako le nagovorila: „O vi neusmiljeni ljudje! ne delajte mojemu Sinu še večih ran in meni zapuščeni materi še večje žalosti, saj vidite, da je že mrtev.“ Ko še Marija tako zdihuje, že nek vojščak sulico zasukne in ž njo Jezusovo srce tako močno prebode, da se križ strese. In ta sulica je ranila tudi Marijino srce, kajti ona je bila z Jezusovim srcem trdo sklenjena. Da pa krvoželjni judje ne bi z mrtvim truplom Jezusovim še dalje sramotno ravnali in še večih hudobij spočenjali, prosi ona Jožefa in Nikodema, naj bi ga na kak miren kraj položila. —

Bogaboječa moža postavita toraj lestvico h križu, potegneta žreblje najpoprej iz rok, potem še le iz nog ter primeta drago truplo od zgorej in spodej celó rahlo, ker se ga iz spoštovanja komaj dotekniti upata. In zdaj ga častitljivo in pobožno spuščata s trdega drevesa sv. križa.

O presveta devica, ki si svojega Sina iz ljubezni v odrešenje sveta darovala, poglej zdaj, kakšnega ti ga svet nazaj da! O nehvaležen svet! je lahko Marija rekla, — moj Sin je bil lep in rudeč, ti pa mi ga vsega modrega in od prevelikih ran začrnelega nazaj daš. Njegovo obličje gledati, je bila radost angeljev in veselje ljudi, — ali zdaj ga je le groza gledati. — Pa Marija še ga tudi zdaj goreče ljubi. Zato pristopi in stegne od daleč svoje roke proti ljubljenu Sinu; — in že ga je objela in poljubila ter se ž njim pod križ vsedla. In tako počiva Jezus, preden ga h grobu nesejo, v naročju prečiste, svete matere. In zdaj poljubuje ona njegova odprta usta in njegove zatemnele oči, — zdaj ogleduje razbito truplo in razkrite kosti; — vzeme bodečo krono

z njegove glave ter v svojo grozo zagleda, kako strašno je ranjena; — še pogleda tudi njegove prebodene roke in noge, — ali vsaka rana na Jezusovem truplu rani z nova njeno srce. — O ljubljeni Sin! milo izdihne, kam vendar te je tvoja neskončna ljubezen do človeka spravila! Oh, kako grdo, — kako neusmiljeno so ljudje s teboj ravnali! Bil si ti meni, — o moj Jezus! — moje veselje, moja lepota in moje vse! in zdaj me več ne pogledaš. Oh, ko bi še le eno besedo govoril, kako rada bi te poslušala! ali ne čutim te več ne dihati, ne se gibati; — mrtev si! — Na to se ogleda na orožje britkega trpljenja, ter zopet zdihuje: O vi neusmiljeni trni, žreblji in ti sulica bodeča! kako ste zamogli tako hudobno prebadati in raniti tistega, ki je vaš stvarnik! — Pa kaj le o vas, trni, žreblji in sulica govorim? Oj grešniki, vi ste tako neusmiljeno z Jezusom ravnali! Vi trdokorni in prevzetni hudobneži ste spletli Jezusu bodečo krono! V svojem življenju ste sedem bodečih trnov poiskali in jih božjemu Sinu v sv. glavo vtisnili: trn napuha, trn lakomnosti, trn

nečistosti, trn jeze, trn lenobe; — oh, kako občutljivo ranijo ti trni Jezusovo sv. glavo! Ali sem tudi jaz med temi brezusmiljenimi hudobneži?

O moj Jezus in odrešenik! Grehi moje pretečene mladosti dovolj kričijo, kako malopridno je bilo moje zadržanje! Ako svojo dozdamo življenje prav in popolno premislim, — oh, moram spoznati, da sem tudi z marsikterim trnom ranil Jezusovo glavo. Oh nesrečna moja otroška leta, ki ne bodo nikdar več nazaj pritekla in se popraviti dala! Kaj bi dal, ko bi ona se zopet povrnila! pa kaj si hočem začeti in s čem si pomagati, ker me predragi, hitro tekoči čas v enomer naprej proti večnosti tira in me še za en trenotek nazaj ne pusti!

Ljubeznjivi, v krilu svoje premile matere ležeči Jezus! Močno mi je žal in srce me boli, ker sem se proti tebi do zdaj tako nehvaležno obnašal. Mrtvega zavoljo mene te vidim v krilu prežalostne matere počivati. Vse blede je tvoje truplo, zavišnjele so tvoje ustnice in zaprte tvoje oči. Ali ne boš mene revnega grešnika nikdar več pogledal in z menoj nobene

besede več spregovoril? — ali se smem tebe vsaj dotekniti? Koliko veselje bi bilo za me, ko bi tebe še kedaj živega videti zamogel! Marija! mu-li tvoja ljubezen ne more zopet življenja dati? Kolikokrat so iz teh zdaj celó bledih ust, nekdam zlati, nebeški nauki izvirali; — kolikokrat so te zdaj mrtve roke toliko jih blagoslovile; — in te trudne, odrevenele noge, — o koliko zgubljenih ovčic so poiskale! — Sin božji, — vir in začetek vsega življenja, leži zdaj sam brez življenja, v maternem krilu mrtev in na vsem životu se zadosti pozna, koliko je to krotko jagnje za grešni svet prestati moralo! O nesrečni greh! kaj si storil? Sinú si vzel življenje, materi pa pripravil trpljenje.

Grešniki, stopite sem in pogledjte! „Za naših hudobij voljo je Jezus ranjen, za voljo naših grehov ves razbičan,“ pravi prerok (Izai. 53, 5.). — Glejte na Marijo! Ste-li jej zamogli pripraviti še večo žalost in jo vtopiti v globokejšo morje britkosti?

Nektere matere, katerim je nemila smrt pobrala otroke, tolažijo ljudje, re-

koč: Dobro je Bog storil, da je vašega otroka k sebi vzel, saj vas je večkrat razžalil in vam pogosto nepokoren bil. Kdo ve, kak hudobnež bi še iz tega otroka znal postati in tako je boljše, da več ne živi itd. — Pa kaj le bi zamogel kdo Mariji zoper Jezusa povedati? On je svojo mater vselej ljubil, častil, ubogal in spoštoval, zato pa ga je tudi tako zlo ljubila, toliko večo žalost ima za njim zdaj. Potok solz se udara iz njenih oces.

Glejte, v duhu neštevilne angeljske trume, ki okoli žalostne matere za Jezusom milo žalujejo! Le žalujte, nebeški duhovi in ti mila mati! — le jokaj se. Naša srca so tako kamenita, da s svojim največim dobrotnikom usmiljenja nimamo. Le jokaj se! Saj je nekdanj tudi egiptovski Jožef na grobu svojega očeta Jakoba britke solze pretakal in sv. Avguštin se pri smrti svoje matere Monike milo solzil, zakaj bi pa kdo solze v toliki žalosti ravno tebi za zlo vzel! Saj vsaka svetla solzica, ki se po tvojem maternem obrazu vdira, kaže, koliko tvoja ljubeča duša trpi. O Marija vtisni svojo britko žalost v moje srce! Tvoje solze naj me

omehčajo, da postanem poln ljubezni in usmiljenja do tebe in tvojega ljubeznivega Jezusa!

Premišljujmo še nekoliko bolj:

2. *Marijino žalost zavoljo mrtvega Sina.* — „Koliko bodečih mečev je ranilo Marijino srce,“ kliče sv. Bonaventura, „kadar so jej mrtvega Sina v naročje položili!“ — Sv. mati katoliška cerkev predstavlja pobožnim kristjanom ravno od šeste žalosti največ Marijinih podob. Obrnimo dnes še tudi mi svoje oči na podobo žalostne matere pod križem.

Križ, na katerem je Sin Boga Očeta za grešni svet pretrpel bitko smrt, je prazen, on pa, ki je bil za nas darovan, počiva mrtev v Marijinem maternem naročju. Sedaj je Jezus Mariji v resnici „Benoni“, to je sin njene bolečine (1. Mojz. 35, 18.) in njena žalost preséga vsako žalost; kajti on, ki ga mrtvega njene matrne solze oblivajo, je več kakor človek in sin svoje matere; on je tudi Sin božji in nebeški ženin, Gospod in kralj. Toliko še nobena mati na zemlji

ni posedla; zato pa tudi še nobena mati na zemlji ni toliko objokovala. O le poglejmo ubogo, zapuščeno vdovo, objokano mater in nevesto! oh, kako milo ona za svojim ženinom zdihuje ter nam govori: O grešniki, glejte zdaj! koliko je greh zadel mojemu Sinu in meni! Še celó nebo po njem žaluje, solnce od žalosti otemni in vse nebeške luči se skrivajo!

Ako med vami kdo umerje, o kako lepo, — jarno pojejo zvonovi in nesejo svoj žalosten glas po celi fari; — pri Jezusovi smrti pa je vse tiho; le Marija z nekterimi pobožnimi osebami in ž njimi narava britko žaluje. — Ako imajo med nami v kateri hiši mrliča, se zbira obilno ljudi k molitvam, kar polni s sladko tolažbo pobita srca; kadar pa počiva božji Sin mrtev v maternem krilu, jo najdemo skoraj celó zapuščeno; — brez vsake tolažbe.

O revna mati! koliko žalosti in britkosti je oče nebeški tebi poslal! koliko nadlog je moralo tvoje srce občutiti! Zato nam popotnikom lahko nasproti kličeš: „O vi vsi, ki po poti mimo

greste, postojte in glejte, je-li ktera žalost moji enaka!“ (Žalost. Jer. 1, 12.)

O Marija! z žalostjo gledam, kako mi mrtvega Jezusa v svojem naročju kažeš. Ravno tega Jezusa je nekda v jeruzalemskem tempelju stari Simeon v roke vzel in ves zavzet zaklical: „Zdaj spusti svojega hlapca, o Gospod! po svoji besedi v miru, ker so videle moje oči tvoje zveličanje.“ (Luk. 2, 29. 30.) Kaj boš pa ti mila mati! rekla, ko ravno tistega zdaj mrtvega v svojem naročju imaš? Kako vesela je bila sveta noč, ko je božje dete ležalo prvič v tvojem naročju; kako žalosten je pa ta večer, ko gospodovo telo zopet počiva v tvojem maternem krilu! — Tvoja ljubezen do njega ne najde konca! Če tudi tvoje srce krvavi, vendar vsa potrpežljiva in udana govoriš: Naj se zgodi po božji volji! — Ta tvoj zgled si hočem globoko v srce zapisati in po njem želim vse dni svojega življenja, ne le v veselju in dobroti, ampak tudi v trpljenju in britkostih ravnati in ostati vsikdar v božjo voljo udan.

Glejte otroci! tako nam nebeška gospa pod križem nasproti kliče, — glejte tukaj mojega Sina, svojega brata, zveličarja in sodnika — mrtvega v mojem naročju! Bila sem mu mati. Mene slabo deklo si je izvolil za mater in postal človek. Vse je storil, kar je bilo v odrešenje sveta potrebno; — „vse je dovršil, kar mu je Oče nebeški naročil;“ (Jan. 17, 4.) — zato pa je smel na sv. križu na ves glas zāklicati: „Dopolnjeno je!“ (Jan. 19, 30.) — O ko bi le v resnici vse dopolnjeno bilo, — končano tudi njegovo trpljenje! Pa kaj, da grešni in nehvaležni svet njemu vedno nove bolečine in muke pripravlja. O nehvaležnost!

Tolažljivo sporočilo je Jezus s svojo krvijo podpisal. Iz ljubezni do nas nam je v presvetem zakramentu zapustil in za večne čase sporočil svoje lastno meso in krv za hrano k večnemu življenju. O kako srečni smo mi revni grešniki! Tega, ktereга ona le mrtvega v svojem krilu ima, smemo mi vsak čas živega v srce sprejeti. O ko bi za to neskončno dobroto le zamogli tebi, o sladki Jezus! zadosti

hvaležni biti. Sv. Janezu si dal svojo mater, njej pa njega; meni pa — o neizrečena dobrota, si dal samega sebe! O tako pa pridi, moj ljubeznjivi Jezus! klečé te prosim: Le pridi! Moje srce te z veseljem poželi in po tebi hrepeni; — o pridi! Nasproti ti grem, roke povzdignem in ti dušo izročim. — In kadar te tako srčno kličem, se mi zdi, kakor da bi bil že bližej mene in jaz bližej tebe. O podaj mi svojo roko! Z radostjo se je oklenem in ti odprem svoje srce. V njem sem ti pripravil čisti prostor, — le pridi! Oh! že mi srce tolče, krv mi kipi, — dobil sem Jezusa; — svojega Boga!

Molitev.

Ti pa, o presveta in mogočna gospa, me ogrni s svojim čistim plaščem! Nebeški duhovi popevajte Jezusu popotnico in vi božji prijatelji in prijateljice spremljajte mojega Gospoda in zveličarja, kadar se ponižuje v moje revno srce priti; jaz pa ga hočem z ljubeznijo objeti in vedno pri sebi imeti. Ničesar več ne poželim, če le Jezusa klečé molim in ga ponižno počastim, pred teboj pa tudi

trdno sklenem in obljubim, nikdar več kaj takega storiti, kar bi njemu in tebi žalost napravilo. Daj mi solze prave grevenge, da svoj grešni stan objokujem in svoje nesrečno življenje resnično poboljšam! Zadnjič še imam eno prošnjo do tvojega milega maternega srca. Stori me vrednega, da tvojega Sina v sv. rešnjem Telesu vsikdar s pravo pobožnostjo sprejem in ob smrtni uri milost zadobim, z Jezusom sklenjen, priti v veseli dom nebeškega Očeta. Amen.

Sedmi petek.

Premišljevanje

Marijine žalosti, ko je mrtvo telo svojega Sina Jezusa pokopati videla.

„Bil je pa na tistem kraju, kder je bil Jezus križan, vrt in na vrtu nov grob, v katerega še nihče ni bil položen, katerega je bil dal Jožef izsekati v skalo. Tam sta tedaj zavaljo dneva pripravljajta Judov Jezusa položila.“ (Jan. 19, 41, 42.)

Kot slab služabnik in častivec tvoj pridem še dnes na koncu svoje sedem-

dnevne pobožnosti k tebi, žalostna mati Marija! da bi v duhu gledal tvoje pobožno zadržanje pri Jezusovem pogrebu in prav zvesto premišljeval, kaj je pri tem sv. opravilu občutilo tvoje opesano srce.

Zato želim premišljevati:

1. *Kaj Marija še pred pokopom stori in kakošno žalost občuti, ko so jej mrtvo truplo vzeli in ga pokopali.* — Če mora ktera mati pri postelji bolenega deteta stati in gledati, koliko ono trpi, občuti in trpi tudi njena duša in telo vse, karkoli ima ljubljen otrok prestati. Kadar pa mrtvega v grob spustijo in mora vzeti mati od njega za vselaj slovo; — o moj Bog! takrat postanejo njene prsi pretesne in misel, da ga ne bo nikdar več videla, utopi njeno srce v grozovitno žalost. Vsa pobita misli, da za njo svet nima več tolažbe; — najrajši bi šla z otrokom tudi ona v grob.

Ravno to in tako se je godilo tudi naši ubogi materi, prečisti devica Mariji. Do zadnje kaplje je želela s svojim ljubljenim Sinom izpiti kelih britkega trp-

ljenja: — da, še več bi bila radovoljno prestala, če bi volja božja bila.

Od prevelike žalosti in britkosti vsa onemogla drži revna mati svojega mrtvega Sina pod križem v svojem najčistejšem naročju. Sama ne ve, ali bi ga s svojo sapo grela, ali se jokala; — bi li pobegnila in vse pustila. Ali Marija tega ne stori; — ona ostane stanovitna. V voljo božjo se uda ter se ne gane od križa.

Druge pokojne položijo pobožni ljudje na oder za to pripravljen ali pa vsaj na klop v hiši, ter jih pokrijejo z belimi rjuhami; ali glejte! božji Sin, ki v življenju „ni imel prostora, kamor bi bil položil svojo glavo“, (Luk. 9, 58.) ga tudi po smrti ne najde; — v krilu svoje matere mora počivati. O koliko siromaštvo za kralja nebes in zemlje! S kako lepo zeleno rjuho je nekdanj vso zemljo pokril; kako krasen modri plašč je črez nebo razgrnil; koliko dišečih zelišč in pisanih rožic je povsod, — po gorah in dolinah nasadil; — ali zdaj mrtev nima še kam svoje glave položiti, da bi si počinil! Truden leži v materne

krilu. O dovolj žalosti za Marijo, ki mu ne more boljše postreči!

Jožef iz Arimateje in Nikodem se že bojita, da bo prevelika žalost objokano mater celó prevzela. Zato pa vzemeta mrtvega Jezusa iz njenega naročja, da bi ga odnesla izpred njenih oči in ga pokopala. Najpoprej ga z dišečim mazilom pomazilita in v pripravljene bele rjuhe zavijeta, potem se pa k pogrebu namenita. Jožef ima v svojem vrtu, snažno v skalo zasekan grob, za se pripravljen. Pa kder je želel sam pokopan biti, tam pripravi zdaj Jezusu, svojemu učeniku počivališče.

O srečni Jožef, ki želiš božjega Sina v svojem vrtu shraniti! Naj si od truda svojih zveličanskih naukov in dobrih del v miru počiva; naj si po grozovitnem trpljenju uživa sladek pokoj! O blagodušni Jožef, ki najdeš v svojem vrtu mali prostorček za zveličarja in odrešenika! Sovražniki Sina božjega, ga od same jeze in nevošljivosti niso mogli živega gledati, zato so upili: „Le proč ž njim!“ (Luk. 23, 18.) — ti pa, ljubljeni učenec, si z veliko ljubeznijo in z veseljem sprejel celó njegovo mrtvo telo ter mu

svoj lastni grob prepustil v počitek! — To je vsaj nekoliko potolažilo tudi Marijo, ki mu sama ni mogla pomagati.

In zdaj, ljubljeni! podajmo se nazaj na kalvarsko goro, spremljajmo v duhu Jezusa do pokopališča ter poglejmo, kakošni spreved Jezus ima in kako bodeči meč prečista devica na tej poti v srcu nosi. Ali ne morem lahko govoriti kajti mi trga srce nepopisljiva žalost, kadar to malo procesijo gledam. Kako rada bi še božja mati svojega Sina v svojem krilu imela, pa učenca jej ga iz sv. naročja vzemeta, da bi ga pokopala. Poglejmo tedaj celo procesijo! T'a procesija ne gre od Jezusovega doma, ampak od strašnega kraja mrtvaških glav, od Golgote do Jožefovega vrta. — Tako tedaj Sin božji ni umrl v Betlehemu, kder se je bil narodil; tudi ne v Nazaretu, kder je imel svojo domovino, ampak umrl je v tuji zemlji, in v tujem kraju ga tudi pokopljejo. —

Kako žalosten spreved, ki se v sveti tihoti vrši! V ponižnosti si učenca naložita dragoceno Jezusovo telo na svoje rame, ter trepetajoča neseta svojega

stvarnika in odrešenika do pokopališča. Nebeški angelji, od Boga Očeta poslani, grejo, kakor piše sv. Alfonz, objokani na strani in žalujejo za svojim Gospodom, — za njimi pa gre v tihi žalosti, Marija, solznata mati. Le nekatere žene jo spremljajo, ki pa same v žalost vtopljene ne najdejo besed, da bi potolažile ubogo devico. Kakor vidimo, je procesija sicer mala in tiha, pa vendar se nad njo lahko vsako srce razjoče!

O ljubljena mati! Nekdaj si položila svoje dete v jaslice, — v jeruzalemskem tempelju si ga darovala nebeškemu Očetu in dala staremu Simeonu v roke; — kam pa ga spravljaš zdaj? — Tvoja neizmerna ljubezen do njega te vleče za njim do pokopališča, kajti hočeš še videti, kde si bo tvoj Sin počival. Brž ko ne bi ž njim vred se kaj rada podala tudi ona v hladno zemljo in se k njemu skrila, pa božja volja in njena potrpežljivost še jo na zemlji ohrani.

Ko sprevod do pokopališča pride, položita blaga učenca svojega učenika z rjuhami vred v grob in deneta zraven sv. trupla tudi žreblje in trnjevo krono.

Preden pa kamen na grob položita, še se k žalostni materi Mariji obrneta, rekoč: Poglej, ljuba mati! zdaj 'bova grob pokrila. Obrni še svoje oči k svojemu ljubemu Sinu zdaj zadnjikrat in vzemi od njega slovo! — Te besede so Marije globoko v srce zbodle. Obilne solze se vlijejo iz njenih oči, nepopisljiva britkost jej trga srce, — vsa žalosti trepeče. Zdaj nagne svojo utrudeno glavo in pogleda zadnjikrat v temno jamo ter zdihuje: O moj ljubljeni Sin! Odsihmal te ne vidim več! Počivaj tedaj v hladni zemlji, spavaj v miru in vživaj sladek pokoj! Jaz revna tvoja mati in vdova vzemem zdaj od tebe slovo, pa dovoli mi, da svoje srce poleg tebe v grob položim!

O kolika je morala Marijina materna ljubezen biti, ker želi s svojim srcem pri Jezusu biti in ostati! Kde imamo pa mi svoja srca pokopana, — kde ležijo? Skrbno iščem eno srce za drugim, in kde jih najdem? V svojo srčno žalost vidim eno v prevzetno oblačilo ovito, drugo najdem v posvetno blago in premoženje celó zaljubljeno; — eno se je vtopilo v nesramno, nečisto življenje,

drugo se pogreznilo v nezmernosti in pijanosti grdo jamo; — eno leži zakopano v hudobni skoposti in neusmiljenosti, drugo se je zvrnilo v hudo jezo, v grozovito preklinjanje in trdosrčno sovraštvo, tretje pa gnjuje in trohni od mrtve vtrajljivosti in smradljive lenobe na dobrih delih! — Kde pa je naše srce? — kam smo ga položili in zakopali? — Oh, zakaj nimamo svojih src vedno pri Jezusu, ki tako goreče želi, pri nas ostati?

O ljubljjenik moje duše! Potrka! na moje grešno in trdokorno srce, da se bo vendar enkrat tebi odprlo, potem pa pridi k meni revnemu grešniku, da s teboj živim in umerjem!

Premišljujmo zadnjič:

2. *Kaj Marija po pogrebu stori in kako strašni meč sedmikrat njeno srce prebode.* — Bogaboječa učenca sta Jezusovo truplo v grob položila in kamenito ploščo črez grob djala. Marija še počasti in s spoštovanjem poljubi kraj, kjer njeni Sin počiva, potem se pa objokana obrne proti nebu rekoč: Tebi večni Bog izročim in darujem tvojega in svojega Sina!

Po končanem zdihovanju se poslovi od sv. pokopališča, zapusti vrt in gre, kakti vdova in zapuščena sirota proti svojemu stanovališču. Vsi pa, ki so to mater srečali, se niso mogli, kakor trdi sv. Bernard, joka zdržati. Nekteri cerkveni učeniki celó pravijo, da so učenci in pobožne žene bolj žalovale črez žalostno in objokano devico, kakor za Jezusom samim. — Tiho grejo vsi od groba in spremljajo v žalost vtopljeni objokano mater. Ko do križa pridejo, se Marija vstavi ter z milim pogledom proti nebu pod križem poklekne in ga ljubeznjivo objame, rekoč: O sveti križ! poljubim te in molim, kajti od zdaj nisi več prekleto drevo, ampak tron večne ljubezni, altar milosti božje, na katerem je bilo jagnje božje darovano za grehe sveta.

Potem se mala družba vrne z Marijo na dom. V samotni hiši si revna mati želi nekoliko oddahniti in počiniti. Ali kaj, — da jo, kamorkoli le pogleda, vse žalosti. Vse je prazno, — vse nekako mrtvo. Ljubljenega Sina, ki jej je kot otrok vselej prijazno nasproti pritekel, zdaj ni več videti; — nikder ni slišati nje-

govega milega glasa; — povsod je vse tiho in prazno. — In z žalostjo še pre-mišlja vse hude muke, ki jih je njeni Sin prestati moral. Pred seboj vidi ostre žreblje, v duhu gleda bodečo krono in sulico, vidi globoke rane po vsem truplu, gleda njegove mile oči in blede usta in vedno se jej dozdeva, kakor da bi ga še slišala klicati ali ga držala vsega ranjenega v svojem krilu. In ta prežalostni spomin je kakor oster meč njeno srce in dušo z mirom globokeje ranil. Nikder ne najde počitka. V tej britkosti se obrne k Janezu, rekoč: Povej mi, kde je tvoj božji učitelj? — potem vpraša Marijo Magdaleno: Povej mi, moja hči! vsaj ti, kje je ljubljeneec in ženin tvojega srca? kdo nam ga je vzel? — In zopet se joka Marija in ž njo točijo solze tudi vsi drugi.

Le ti krščanska duša! imaš tako kamenito srce, da za Jezusom malo ali celó nič ne žaluješ in z objokano materjo nobenega usmiljenja nimaš. Omiluj jo vsaj zdaj, ter jo s sv. Bonaventurom ponižno prosi, rekoč: „O moja ljuba mati! dodeli mi milost, da s teboj žalujem in jokam. Glej, vse tvoje

žalosti sem jaz kriv; z avoljo mene moraš po nedolžnem trpeti!“ O dopusti mi, da se vsaj zdaj, preden še od tod odidem, pri tebi razjočem, kajti ne vem, če morebiti ne opravljam te pobožnosti letos zadnjikrat v svojem življenju. O Marija bodi moja ljubeznjiva mati, zdaj in v moji smrtni uri!

Preden pa se od nje poslovimo, se zahvalimo jej še za vse milosti, ki jih je nam v tej sedemdanski pobožnosti pri nebeškem Očetu izprosila in se ponižno izročimo v njeno materno varstvo.

Ti pa, moj ljubljeni Jezus! usliši svoje matere mile priprošnje za nas! Glej, v obilnem številu smo prihajali tvojo mater obiskovat in častit; mladi in stari so z veseljem pritekali semkaj v znamenje, kako radi nebeško mater imajo! — O Marija! le ostani še na dalje nam vsem ljubeznjiva mati, in nikar nas svojih otrok ne zapusti! — Pogledj, nebeška gospa in kraljica! pobožno družbo, ki v ponižnosti pred teboj kleči, ter nobenega ne zavrzi, kar ti jih dnes priporočim.

Vas ljubljeni starši! najpoprej prečisti devici izročim. Ona naj vam bo v

izgled. Bila je pobožna in potrpežljiva zakonska tovaršica in črez vse skrbna mati. Glejte, očetje in matere! koliko je ona s svojim božjim Sinom trpela in kako se je v vseh britkostih in nadlogah udala v božjo sv. voljo. Naj vam bo pri vsem vašem gospodarstvu mogočna pomočnica:

Odraščeni in nedolžni mladenči! tudi vas prečisti devici priporočim. Poglejte, kako pobožnega ženina je ona k sv. altarju pripeljala. Ne iščite si toraj za vaš prihodnji zakonski stan nesramnih, gizdavih in zapeljivih deklet, katerih bi se enkrat na božji sodbi morali pred Marijo sramovati. Varujte se, ljubljeni mladenči drugega spola; kajti ni vse zlato, kar se blišči. Ostanite z egiptovskim Jožefom in s sv. Alojzijem stanovitni; — ogibajte se in ne storite nobene stopinje za takimi osebami, od katerih se peklenski ogenj nečistosti in nesramnosti iskri, kajti vedno še hodijo zapeljive Eve po svetu, ki bi vas rade v grešno ljubezen zaplele, ter vas s hudičevo močjo potegnile v večno pogubljenje.

Ve, odraščene deklice! Obrnite se k nedolžni božji hčeri in pomislite, ali še

je vaša duša tako čista, kakor njeno srce: — ali vaše lice še pokriva cvetje nedolžnosti? Ako še kinča prezali venec devištva vaše srce, naj se vaša duša raduje in veseli, kajti nebeški ženin ne bo na svoje neveste pozabil, saj sam pravi: „Blagor njim, ki so nedolžnega in čistega srca, Boga bodo gledali.“ (Mat. 5, 8.) — Kterim je pa cvetje nedolžnosti že ovenelo, naj vzamejo tri Jezusove bodeče žreblje in naj ž njimi prebodejo svoje grešne roke in noge; — naj še primejo zveličarja trnjevo krono ter ranijo ž njo svojo ošabno glavo, da vsa grešna kri iz zapeljivega trupla izteče in da delajo za svoje neštevilne grehe pravo pokoro. — Le ogledujte se vsikdar na Marijino življenje in zadržanje, kajti Marija vam je prezalo ogledalo v vaši mladosti, ter si ohranite globoko v svojih srcih njene besede. ki jih je angelju rekla: „Jaz moža ne poznam.“ (Luk. 1, 34.)

Tudi vas, revne sirote in zapuščene vdove! mili materi božji izročim; na žalostno mater obračajte svoje oči in išcite v vseh nevoljah pri njej pomoči, in ona vam bo vsikdar rada pomagala.

Molitev.

O usmiljena, o dobrotljiva, o sladka devica Marija! kakor nam dnes Jezusa mrtvega v svojem svetem naročju kažeš, pokaži ga nam revnim popotnikom tudi živega v sv. rešnjem Telesu enkrat v naši poslednji uri. Glej! naša leta se že smrti približujejo. Kadar se tedaj, čez kratek ali dolg čas z nami ravno tako zgodi, kakor z Jezusom, da umerjemo in v tesno jamico črne zemlje pridemo, naj se takrat tudi mala, bogoljubna družba, pobožen sprevod za nami v gorečih molitvah za naše duše zbere; naj se v hiši božji in po poti do pokopališča popevajo sv. pesmi; naj razširjajo jarni zvonovi po fari svoj mili glas in oznanjujejo vsem, da smo vzeli od sveta na vsikdar slovo in da pojdemo v večni raj k nebeškemu Očetu. Zaupamo pa tudi, o usmiljeni Jezus in milostljiva mati Marija! da se bomo na glas trobente nekdam vsi od trudnega spanja zopet srečno prebudili in prišli k vama v hišo nebeškega Očeta, kder nam je od začetka sveta hranjeno lepo plačilo, kterega tukaj ni videlo no-

beno oko in ni občutilo nobenega človeka srce. Amen.

Češčena bodi presveta, nedolžna, žalostna devica in Mati Marija, pohvaljen naj bo tvoj preljubljeni Sin, Naš Gospod in zveličar Jezus Kristus, zdaj in na vse veke! Amen.

Zadnja molitev,

s katero se pobožnost konča.

O moj dobrotljivi in usmiljeni zveličar, ki najmanjše službe svojih služabnikov ne zavržeš; ponižno te prosim, sprejmi milostljivo tudi to mojo malo današnjo pobožnost k svoji večji časti in hvali. Odpusti mi vse pregreške, ki sem jih pri tej pobožnosti storil; potrdi moje naprejšetje in ne izbriši spomina svojega trpljenja nikoli iz mojega srca. — Tvoja draga krv, o moj Jezus! naj bo moje zveličanje, tvoje rane moje vedno pribežališče, tvoj križ moja podpora, tvoje življenje, moj nauk, tvoja smrt moje življenje tu in tam v večnosti.

Oglej se tudi ti, moja žalostna mati Marija! na to pobožnost, ki jo k tvoji časti zdaj hvaležno sklenem. Brani me s

svojo priprošnjo pred vsakim grehom, ki bi tebi in tvojemu preljubemu sinu le grozovitne žalosti pripravil. Pomagaj mi, vse nadloge, križe, težave, preganjanja in bolezni potrpežljivo prenašati, dolžnosti mojega stana vselej zvesto spolnjevati in bogaboječe živeti, da bom z Jezusom Kristusom popolnoma združen enkrat, kakor njegov zvest služabnik postal deležen večnega plačila v nebesih. Amen.



Litanije

v čast žalostne matere božje. *)

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Oče nebeški, vsegamogočni Bog, usmili se nas!

Sin, vsega sveta rešnji Bog, usmili se nas!

Sveti Duh, resnični Bog, usmili se nas!

Sveta Trojica, en sam Bog, usmili se nas!

Sveta Marija,
Sveta mati božja,
Sveta devic devica,
Mati križana,
Mati polna bolečin,
Mati objokana,
Mati žalostna,
Mati zapuščena,
Mati užaljena,

}
prosi za nas!
}

*) Te litanije so spisali papež Pij VII. in jih molili v mnogih stiskah.

Mati svojega Sina obropana,
 Mati z mečem prebodena,
 Mati od bolečin presunjena,
 Mati s strahom napolnjena,
 Mati s srcem na križ pribita,
 Mati polna žalosti,
 Vir solz,
 Morje trpljenja,
 Ogledalo potrpežljivosti,
 Skala stanovitnosti,
 Steber zaupanja,
 Pribežališče zapuščenih,
 Škit in bramba zatiranih,
 Premagovavka nevernikov,
 Tolažba nesrečnih,
 Zdravilo bolenih,
 Moč slabih,
 Zavetje obupajočih,
 Mir v nevihtah,
 Podpora žalostnih,
 Strah peklenskega sovražnika,
 Zaklad vernikov,
 Oko prerokov,
 Palica apostolov,
 Krona mučenikov,
 Svetloba spoznovavcev,
 Biser devic,

prosi za nas!

Tolažba zapuščenih udov, — prosi za nas!

Veselje vseh izvoljenih, — prosi za nas!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ,
zanesi nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ,
usliši nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ,
usmili se nas, o Gospod!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Sveta Marija, mati polna žalosti!
ozri se milostljivo na nas, reši in odreši
nas vsake stiske in britkosti z močjo svo-
jega božjega Sina našega Gospoda in
odrešenika Jezusa Kristusa. Amen.

Mati polna britkosti, mogočna gospa
in nebeška kraljica! zapiši v moje srce
rane svoje, da v njih berem tvoje bolečine,
in tvojo ljubezen, — bolečine, da s tvojo
pomočjo vse britkosti voljno prenašam,
— in ljubezen, da s teboj vsako prazno
ljubezen zaničujem.

Bogu bodi čast in slava!

Verujem v Boga očeta itd.

Salve Regina.

Češčena si kraljica, mati milosti, življenje sladkost in naše upanje, bodi češčena. K tebi upijemo zapuščeni Evini otroci, k tebi zdihujemo žalostni in objokani v tej dolini solz. Obrni tedaj, o naša besednica, svoje milostljive oči na nas in po tem revnem življenju pokaži nam Jezusa, blaženi sad svojega telesa. O usmiljena, o dobrotljiva, o sladka devica Marija!

V. Prosi za nas, sveta božja porodnica!

O. Da vredni postanemo obljub Kristusovih.

Tri „Češčena si Marija“ itd.



Rožni venec ali roženkranec žalostne matere božje.

Sedem pobožnih mož, ki so proti sredini 13. stoletja živeli in red Servitov ali služabnikov device Marije ustanovili, je začelo v čast žalostne matere božje opravljati posebno molitev, ki se „rožni venec ali roženkranec žalostne matere božje“ imenuje. Ta molitev ima hvalevredni namen, s premišljevanjem britkosti,

ki jih je Marija v življenju in pri trpljenju svojega božjega Sina bila prestala, počastiti žalostno mater in po njeni mili priprošnji zadobiti od Boga odpuščanje grehov. Rimski papeži so častilcem device Marije to molitev večkrat gorko priporočili in jo tudi z obilnimi odpustki obdarovali.

Rožni venec žalostne matere božje ima sedem delov ali skrivnosti ter se moli tako-le: Najpred se obudi grevenga nad storjenimi grehi; potem se pa za vsak del moli „Oče naš“ in sedem: „Češčena si Marij,“ v katerih se po besedi „Jezus“ dostavi dotična skrivnost.

Sedmere skrivnosti pa so :

1. Kterega si, devica! z žalostjo v tempeljnu pred Simeonom darovala.

2. S katerim si, devica! žalostna v Egipt bežala.

3. Kterega si, devica! v tempeljnu zgubila in z žalostjo iskala.

4. Kterega si, devica! s težkim križem obloženega srečala.

5. Kterega si, devica! na sramotnem križu umreti videla.

6. Kterega si, devica! s križa v svoje naročje vzela.

7. Kterega si, devica! z žalostjo do groba spremljala.

Potem se moli „Oče naš“ in tri „Češčena si Marije“ v čast Marijinih solz, da bi po njenih solzah zadobili resnično žalost črez naše grehe in popolne odpustke; — v teh se po besedi „Jezus“ reče:

Kterega si z žalostjo objokovala.

Slednjič se moli navadno še „Vera, Oče naš in Češčena si Marija“ za verne duše v vicah, h koncu se pa pristavi še sledeča molitvica:

V. Prosi za nas prežalostna devica!

O. Da vredni postanemo obljub Kristusovih.

Molitev.

Jezus Kristus! prosimo te, dodeli nam milostljivo, da bi preblazena devica in tvoja mati Marija, ktere dušo je pri tvojem trpljenju meč britkosti presunil, zdaj in v naši smrtni uri pri tvoji milosti za nas prosila. Amen.

(Papež Klemen XII. so s pismom od dne 12. decembra 1734 podelili za imenovano molitev sledeče odpustke: — 1. Popolni odpustek vsem, ki rožni venec žalostne matere božje vse dni enega meseca molijo in potem sv. zakramente vredno prejmejo ter v namen sv. katoliške cerkve molijo. — 2. Odpustek 200 let zadobi vsak, ki to molitev po sv. spovedi s kesanim srcem opravi. — 3. Od-

pustek 150 let zadobijo oni, ki ta rožni venec po ponedeljkih, sredah, petkih in zapovedanih praznikih molijo in sv. zakramente prejmejo. — 4. Popolni odpustek zadobijo, kadarkoli sv. zakramente prejmejo, vsi tisti, ki imajo hvalevredno navado, ta rožni venec moliti štirikrat v tednu. — 5. Odpustek 10 let zadobijo oni, ki roženkranc žalostne matere vedno seboj nosijo in ga večkrat molijo, kadar po opravljeni sv. spovedi sv. mešo ali besedo božjo slišijo, sv. rešnje Telo k bolniku spremljajo ali pa sovražnike spravijo. — Vse te odpustke so potrdili potem Benedikt XIV. dne 6. januarja 1747 in Klemen XIII. dne 15. marca 1763 in določili, da se zamorejo obrniti v pomoč vernim dušam v vicah. — K zadobljenju odpustkov je pa potrebno, da je roženkranc blagoslovljen od prednika Servitov, ali pa od duhovnika, ki je za to od njega ali od papeža pooblaščen. — Več odpustkov za rožni venec žalostne matere zamorejo še oni zadobiti, ki so v bratovščini žalostne matere božje s črnim škapulirjem.)



Pesem

v čast žalostne matere božje.

(Stabat mater.)

Mati je pod križem stala,
Jókala in žalovala,

Ko je visel njeni Sin;
Srce v žalosti vtopljeno
Je pobito, prebodéno
Z mečem dušnih bolečin.

O, kaj žalosti prestat
 Morala je sveta mati,
 Ktere Sin je rešil svet!
 Žalostna zdihuje blede,
 Kadar trepetaje gleda,
 Kaj trpi nje sin razpet.

Komu potok solz ne lije,
 Videti britkost Marije
 Grozno, kot morjá grenkost?
 Kdo presrčno ne žaluje,
 Če to mater premišljuje
 In trpljenja velikost?

Grehe ljudstva na se vzeti,
 Vidi Jezusa trpeti,
 Šibam vdati se voljno.
 Gleda svoj'ga Sina milo,
 Ko je vse ga zapustilo,
 Kadar nagnil je glavó.

Mati! vir ljubezni prave,
 Daj, da čutim te težave
 In s teboj žalujem zdaj!
 Daj, da mi se srce vnelo
 In za Jezusa gorelo
 Bo v ljubezni vekomaj.

Sveta mati! to te prosim,
 Rane Kristusa naj nosim,
 Vtisni v moje jih srcé!
 Naj da rane tvoj'ga Sina,
 Naših grehov bolečina,
 Tudi mene živo sklé.

Daj, da rad s teboj žalujem,
 Svoje grehe objokujem,
 Dokler tukaj še živim!
 S teboj poleg križa stati
 In tam milo žalovati
 S srca celega želim.

Tvojo žalost, o devica!
 Mučnikov vseh kraljica!
 Tudi v moje srce vlij.
 Kristusovo smrt, trpljenje,
 Za prihodnje vse življenje
 Daj premišljevati mi.

Daj da tvoj'ga Sina rane
 Bodo v moje srce vžgane,
 Njega kri očisti me!
 Da se pekla nimam bati,
 Varuj ti me ljuba mati,
 Kadar z menoj v sodbo gre.

Daj, da sveti križ me brani,
 Srce tvoje var'je zdaj;
 Kadar bom pa moral vmreti,
 O Marija! daj prejeti
 Moji duši sveti raj!

(Za vsakikrat, kadar se ta pesem pobožno moli
 ali poje, so papež Inocenc XI. dne 1. septembra
 1681 podelili 100 dni odpustka.)



Krajša pobožnost

v čast žalostne matere božje Marije. *)

(Od sv. Alfonza Lig.)

O Bog! pridi mi na pomoč.

O Gospod! hiti mi pomagat.

Čast bodi Bogu Očetu itd.

Prva žalost.

Usmiljenje imam s teboj, o prežalostna mati Marija! zavoljo prvega britkostnega meča, ki je tvoje srce prebodel, ko ti je bilo po sv. Simeonu pred oči postavljeno vse trpljenje, ki ga bodo hudobni ljudje tvojemu ljubemu Sinu prizadjali, in ktero ti je bilo že iz sv. pisma znano, ker si celó vedela, da bo pred tvojimi očmi na lesu križa vso kri prelil in od vseh zapuščen umrl, in da mu ne boš mogla pomagati, ne braniti ga.

*) Kdor to pobožnost v petek ali pa v postu moli, zadobi za vsak Očenaš in Češčena Marijo 200 dni odpustka, druge dni pa 100 dni. Kdor pa jo vsaki dan v mesecu opravi, zadobi, če zakramenta sv. pokore in sv. rešnjega Telesa vredno prejme in v namen sv. cerkve moli, popolni odpustek, ki se lahko tudi vernim dušam v prid obrne.

Zavoljo tega žalostnega spomina, ki je tvojemu srcu toliko let britkost delal, te prosim, o moja kraljica! zadobi mi milost, da bom trpljenje Jezusovo in tvojo žalost v življenju in v smrti vedno v svojim srcu vtisneno imel.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi.

O Marija, mati moja!

Naj me vžali žalost tvoja

V smrti Sina tvojega!

Druga žalost.

Usmiljenje imam s teboj, o prežalostna mati Marija! zavoljo drugega britkostnega meča, ki je tvoje srce prebodel, ko si videla, kako so tvojega nedolžnega, ravnokar rojenega Sina tisti ljudje preganjali, zavoljo katerih zveličanja je bil na svet prišel. V temni noči si morala takrat vstati in skrivaj bežati v Egipt.

Zavoljo vsega trpljenja, ki si ga, premila devica! s svojim pregnanim detetom na tem dolgem in težavnem potu po zapuščenih in nevarnih krajih in prebivaje na Egiptovskem prestala, kjer si neznana in tuja več let v uboštvu in zaničevanju živela, te prosim, moja preljuba

gospa! zadobi mi milost, s teboj vred do smrti voljno prestati vse trpljenje tega revnega življenja, da bom enkrat otét peklenškega trpljenja, katero sem zaslužil.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi.

O Marija, mati moja!

Naj me vžali žalost tvoja

V smrti Sina tvojega!

Tretja žalost.

Usmiljenje imam s teboj, o prežalostna mati Marija! zavoljo tretjega britkostnega meča, ki te je prebodel, ko si svojega ljubega Sina zgubila, ki je tri dni od tebe ločen v Jeruzalemu ostal. Takrat o moja ljuba kraljica! gotovo nisi imela mirú ne po dnevu, ne po noči, ker ni bilo pri tebi njega, katerega si z vso ljubeznijo ljubila in ker nisi vedela, zakaj te je zapustil; gotovo si takrat neprenehoma zdihovala po njem, ki je bil tvoja največa dobrota.

Zavoljo zdihljejev, ktere si v teh treh britkih in za te le predolgih dneh k Bogu pošiljala, te prosim, zadobi mi

milost, svojega Boga nikdar več ne zgubiti, da bom vedno z Bogom sklenjen živel in ob smrtni uri v njegovi milosti ta svet zapustil.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi.

O Marija, mati moja!
Naj me vžali žalost tvoja
V smrti Sina tvojega!

Četrta žalost.

Usmiljenje imam s teboj, o prežalostna mati Marija! zavoljo četrtega britkostnega meča, ki te je prebodel, kadar si videla svojega ljubega Sina v smrt obsojenega, z vrvmi in verigami zvezanega, vsega krvavega in ranjenega, s trnjem kronanega, pasti na potu pod težkim križem, kterega je nesel na ranjenih rami, ko je kakor nedolžno jagnje šel iz ljubezni do nas v smrt. Takrat sta se pogledala, in vajini pogledi so bile ostre sulice, ki so ranile vajini srce, ki ste goreli v ljubezni med seboj.

Zavoljo te velike britkosti te prosim, zadobi mi milost, da bom zmirom v božjo voljo udan živel in z Jezusom sklenjen

svoj križ do zadnjega zdihljeja voljno nosil.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi.

O Marija, mati moja!

Naj me vžali žalost tvoja

V smrti Sina tvojega!

Peta žalost.

Usmiljenje imam s teboj, o prežalostna mati Marija! zavoljo petega britkostnega meča, ki te je prebodel, kadar si bila na gori Kalvariji in si videla pred svojimi očmi svojega ljubega Sina Jezusa, kterega so ljudje zasmehovali, v strašnih bolečinah na trdem križu umirati, in mu nisi mogla tudi najmanjšega polajšanja dati, kakoršno se tudi največim hudodelnikom ne odreče.

Zavoljo smrtnih britkosti, ki si jo ljubeznjiva mati! s svojim umirajočim Sinom vred trpela, in zavoljo žalosti, ktero si občutila, kadar je zadnjikrat s križa s teboj govoril in od tebe slovo jemal, in kadar je s sv. Janezom nas vse ko tvoje otroke tebi izročil; in zavoljo strašnih bolečin, ki si jih morala pre-

stati, ko si ga videla glavo nagniti in dušo izdihniti, te prosim, zadobi mi od svoje križane ljubezni milost, da bom tudi jaz vsem rečem tega sveta odmrli in da bom vse svoje žive dni le za Boga živel in enkrat v nebesa prišel, kder bom Boga gledal in zavžival.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi.

O Marija, mati moja!
Naj me vžali žalost tvoja
V smrti Sina tvojega!

Šesta žalost.

Usmiljenje imam s teboj, o prežalostna mati Marija! zavoljo šestega britkostnega meča, ki te je prebodel, kadar si videla skoz in skoz prebodeno srce svojega že mrtvega Sina, ki je umrl za nehvaležneže, ki še po njegovi smrti niso nehali, ga trpinčiti.

Zavoljo te grozovitne žalosti te prosim, zadobi mi milost, da prebivam v srcu Jezusovem, za mene prebodenem in odprtem; v tistem srcu, ktero je lepo stanovanje ljubezni, kder prebivajo vse bogoljubne duše; da tamkaj, dokler bom

živel, nič drugega ne mislim in ne ljubim.
kakor le Boga. O presveta devica! to ti
lahko storiš, — od tebe to upam.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi.

O Marija, mati moja!

Naj me vžali žalost tvoja

V smrti Sina tvojega!

Sedma žalost.

Usmiljenje imam s teboj, o prežalostna mati Marija, zavoljo sedmega britkostnega meča, ki te je prebodel, kadar si svojega mrtvega Sina v svojem naročju držala. On ni več tako ljubeznjiv in lep, kakor takrat, ko si ga v betlehemskem hlevu v naročju imela, o ne; — krvav je in njegovo sv. telo je tako raztepeno, da se skoz rane vidijo lahko celó njegove kosti. Sin, si rekla takrat, o moj ljubi Sin! kam vendar te je tvoja ljubezen pripeljala? In kadar so ga v grob nesli, si ga hotela tudi ti spremiti in s svojimi lastnimi rokami pomagati, ga v grob poravnati; in ko si se bila pri njem poslednjič poslovila, si svoje ljubezni polno srce v grob pri Sinu pustila.

Zavoljo vsega tega strašnega trpljenja, ktero je morala prenašati tvoja sveta duša, mi zadobi, o mati lepe ljubezni! odpuščenje mojih grehov, s kterimi sem svojega ljubega Jezusa razžalil in ktere zdaj iz celega srca obžalujem. Varuj me, o Marija! v skušnjavah, stoj mi na strani v moji zadnji uri, da bom po Jezusovem in tvojem zasluženju zveličan in da pridem s tvojo pomočjo po tem revnem življenju v nebesa, prepevat čast Jezusovo in tvojo na vekomaj. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi.

O Marija, mati moja!
 Naj me vžali žalost tvoja
 V smrti Sina tvojega!

V. Prosi za nas, prežalostna devica!

O. Da vredni postanemo obljub Kristusovih.

Molitev.

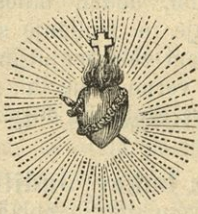
O Bog, v kterega trpljenju je po Simeonovem prerokovanju presladko dušo častite device in matere Marije meč ža-

losti presunil: dodeli milostljivo, da, ki njene žalosti s častitim spominom obhajamo, srečni sad tvojega trpljenja dosežemo; kateri živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti sv. Duha, Bog od vekomaj do vekomaj! Amen.



Razne molitve in pobožnosti

za god
sedem žalosti device Marije.



Sv. katoliška cerkev obhaja v spomin sedem žalosti
device Marije dva goda, in sicer:

1. na cvetni petek in 2. na tretjo nedeljo
meseca septembra.

Prva sveta meša.

(Iz mešnih bukev.)

Introit ali vhod. — Stale so poleg križa Jezusovega njegova mati in sestra njegove matere, Marija Kleofova, in Salome, in Marija Magdalena.

V. Žena glej tvoj sin, je rekel Jezus, k učencu pa: Glej, tvoja mati! — Čast bodi itd.

Molitev. — O Bog, pri kterega trpljenju je po Simeonovem prerokovanju najsladkejšo dušo častite device in matere Marije meč britkosti prebodel, dodeli milostljivo, da, ki njeno prebodenje in trpljenje s častjo obhajamo, po častitem zasluženju in po priprošnji vseh pri križu verno stoječih svetnikov, blaženi sad tvojega trpljenja dosežemo. Ki živiš in kraljuješ itd.

Berilo iz bukev Juditinih. — Gospod te je s svojo močjo oblagodaril, ker je po tebi vničil naše sovražnike. Oblagodarjena si ti, hči! po Gospodu, previsokem Bogu pred vsemi ženami na zemlji. Hvaljen bodi Gospod, kateri je stvaril nebo in zemljo, ker je dnes tvoje ime tako povišal, da ne prejde tvoja hvala iz ust ljudem, kateri bodo pomnili gospodovo moč vekomaj. Zavoljo britkosti in nadloge svojega ljudstva svojemu življenju

nisi prizanesla, ampak si odvrnila pokončanje pred obličjem našega Boga.

Graduale. — Žalostna in objokana si, o devica Marija! stoječa poleg križa Gospoda Jezusa, svojega Sina in zveličarja. Aleluja, aleluja,

V. Devica, božja porodnica! ta, katerega celi svet ne obseže, prenaša včlovečen križa kazen.

Po nedelji Septuagesima se „Aleluja“ izpusti ter se moli:

Trakt: — Stala je sveta Marija. nebes kraljica in svetá gospa poleg križa Gospoda našega, Jezusa Kristusa vsa žalostna.

V. O vi vsi, ki mimo greste po poti, pomislite in glejte, če je kaka bolečina, kakor bolečina moja.

Sekvencija. — Mati je pod križem stala itd. glej str. 119.

Besede sv. evangelija po sv. Janezu: Tisti čas so stale poleg križa Jezusovega njegova mati in sestra njegove matere Marija Kleofova, in Marija Magdalena. Ko je tedaj Jezus mater in učenca, katerega je ljubil, videl zraven stati, reče svoji materi: Žena, glej, tvoj sin! Potlej reče učencu: Glej, tvoja mati! In od tiste ure jo je učenec k sebi vzel.

Darovanje. — Spomni se, devica Mati božja! ko boš pred obličjem Gospodovim stala, da nam izprosiš dobrote in da odvrne svojo jezo od nas.

Tiha molitev. — Darujemo ti molitve in žrtve, Gospod Jezus Kristus in te ponižno prosimo, da, ki prebodenje najsladkejše duše tvoje matere Marije z molitvami premišljujemo, po njeni in njenih pod križem stoječih svetih tovaršev pomnoženi, najpobožnejši priprošnji, po zasluženju tvoje smrti plačilo z izvoljenimi zadobimo. Ki živiš itd.

Obhajilo. — Srečna čutila blažene Marije device, ki so brez smrti zaslužila palmo mučeništva pod križem Gospodovim.

Poobhajilna molitva. — Naj nam, Gospod Jezus Kristus, daritev, ktero smo obhajajoči prebodenje tvoje matere in device, zavžili, pri tvojem usmiljenju sad vsega dobrega doseže. Ki živiš itd.

V votivnih mešah se moli sledeča

Molitev: Naj prosi za nas, te, o Gospod Jezus Kristus, prosimo, zdaj in našo smrtno uro pri tvojem usmiljenju blažena devica Marija, tvoja mati, ktere najsvetejšo dušo je v uri tvojega trpljenja meč britkosti prebodel. Ki živiš itd.



Druga sveta meša.

Pristopna molitev.

V imenu † Boga Očeta in † Sina in svetega † Duha. Amen.

Neskončno mogočen Bog! Približam se k tvojemu sedežu ter hrepené pričakujem trenutka, ko bo Jezus, tvoj božji Sin in veliki duhoven, daritev sprave na tem altarju opravil in bomo mi grešniki po zasluženju njegovega trpljenja deležni tudi njegovega veličastva. O Bog želim z vso le mogčo pobožnostjo biti pri tej sv. daritvi; kajti po Jezusu si nam vse dodelil, karkoli nas večno zveličati zamore. Pa, o preljubi moj Bog! nevreden sem tukaj biti, ker sem veliki grešnik! Pred teboj spoznam, da sem veliko in obilno grešil. Vendar poln zaupanja v zasluženje svojega zveličarja vdarim na svoje prsi in prosim: „Bodi milostljiv meni grešniku!“

O večni Bog! sprejmi to sv. mešo z dopadenjem v svojo slavo, čast in poveličevanje, pa tudi v počeščenje naj-

čistejšje device in matere Jezusove, ktero si izmed vseh izvolil, da je blažena med ženami, ki pa je tudi med vsemi materami v največje trpljenje pogreznjena bila. Dodeli mi, o Gospod! da s spoštovanjem premišlujem zdaj njeno trpljenje in tako vreden postanem zasluženja Jezusovega trpljenja.

Sveta Marija, blažena Mati božja! oh, h kolikemu trpljenju te je odločil tvoj Bog, kadar te je izvolil za mater svojemu Sinu! Pozdravil te je angelj milosti polno, in vendar so bili dnevi tvojega življenja z revščino, uboštvom in trpljenjem napolnjeni! Morje britkosti te je že takrat obdalo, kadar ti je pobožni Simeon rekel: „Mati! meč bo tvojo dušo prebodel!“ — O žalostna mati! boleče prerokovanje to se je preobilno nad teboj spolnilo. — Pa zdaj si presrečno povzdignjena, kajti v tihi udanosti v previdnost božjo si brez mučeniške smrti sprejela krono vseh mučenikov! Prosi, o ljuba moja mati! da tudi jaz v vsem svojem trpljenju stanovitno v Boga upam in po tvoji prošnji vedno srčen ostanem, v Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Slava.

Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje. Hvalimo te. Častimo te. Molimo te. Prosimo te. Zahvaljujemo se ti zavoljo tvoje velike časti. Gospod Bog, kralj nebeški, Bog, Oče vsegamogočni! Gospod, edino-rojen Sin Jezus Kristus; Gospod Bog, jagnje božje, Sin očetov: ki odjemlješ grehe sveta, usmili se nas; ki odjemlješ grehe sveta, sprejmi našo prošnjo; ki sediš na desnici Očeta, usmili se nas! ker ti sam si svet, ti sam Gospod, ti sam najviši Jezus Kristus s svetim Duhom, v časti Boga Očeta. Amen.

Molitev.

Vsegamogočni Bog! očisti naša srca in povzdigni naš duh k pobožnosti, da bomo, zedinjeni s tvojim mešnikom, na tem altarju slovesno ponovili daritev, ki jo je Jezus Kristus na sv. križu opravil. Dodeli nam tudi, da se s srčnim spoštovanjem spomnimo žalostne matere svojega zveličarja, ktere srce je bilo z gro-

zovitim mečem prebodeno takrat, kadar je hotel Herod njeno presveto dete umoriti. — Molim te, o prečudežni Bog! v tej veliki skrivnosti ter ti darujem britkosti in vse trpljenje, katerokoli je presveta mati na žalostnem begu v Egipt pretrpela. Dodeli, o Gospod! nam svojim služabnikom, da bomo po prošnji deviške matere tvojega Sina rešeni vseh časnih nadlog, in enkrat vživali večno veselje, po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Evangelje in Vera.

Večna slava in hvala naj ti bo, o Bog! za nebeški nauk, ktereга nam je zapustil tvoj ljubeznjivi Sin v svojem sv. evangelju. Po tem božjem veselem oznanilu so nam bile najimenitnejše skrivnosti sv. vere razodete. V tem dragem darilu spoznamo, da si nas, o nebeški Oče! iz nič vstvaril, da je Jezus Kristus, tvoj edinorojen Sin od vekomaj, da nas je iz gole ljubezni s svojo krvijo pekla odrešil. Vemo in spoznamo, da sv. Duh izhaja od Očeta in Sina in je ž njima enaki, edini Bog. O kako veselo in srečno oznanilo!

ki nas uči, da stopi Sin božji med daritvijo sv. meše na naš altar, ki je ravno tisti Bog, kteremu milijoni nebeških duhov večno — sveto — pojejo, in da je v najsvetejšem zakramentu sv. rešnjega Telesa vselej pričujoč. — Dodeli, o Bog! da ta zveličanski nauk vedno bolj in bolj spoznam in ga v svoje zveličanje obračam, po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

O presveta devica Marija! spomnim se vseh tistih britkosti tvojega maternega srca, ktere si pri tridnevnem iskanju svojega zgubljenega Sina pretrpela, dokler ga nisi v jeruzalemskem tempelju našla. Zavoljo tega trpljenja, o Marija! mi sprosi milost, da, ko bi kedaj tako nesrečen bil, Jezusa s smrtnim grehom zgubiti, ga s skesanim srcem in spokornimi solzami iščem in kakor dobrega, usmiljenega Očeta zopet najdem; po ravno tem Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Darovanje.

Sveti Oče, vsegamogočni, večni Bog! sprejmi ta dar, ki ti ga zdaj po mešni-

kovih rokah na tvoj altar položimo. Darujemo ti jagnje božje, ktero je bilo na Golgoti zaklano, ter te po zasluženju trpljenja in smrti Jezusa Kristusa prosimo, obvaruj svojo sv. katoliško cerkev vseh sovražnikov; po ravno tem Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

O Bog! usliši naše pohlevne prošnje, in dodeli nam, ki britko trpljenje premišljujemo, da na njene sv. prošnje, po zasluženju tvojega Sina, našega Gospoda, večno zveličanje v nebesih zadobimo.

O žalostna, deviška mati Jezusova! v britkosti se spomnim žalostnega trenutka, ko si Jezusa, svojega ljubeznivega Sina srečala s težkim križem obloženega. O kako je ta pogled tvoje materno srce globoko ranil! Kako goreče so se vzdigovali tvoji zdihljeji k Očetu v nebesa, in kako obilno so tekle tvoje solze! Oh, žalostna mati! vdeležim se tvojega zdihovanja in molim z začudenjem previdnost božjo; ker Bog te je blagoslovil s svojo močjo. Visoko hvaljen naj bo Gospod na vekomaj! Gospod je povikšal tvoje ime; tvoja slava se sliši iz ust vseh, ki ljubijo Gospoda, našega Boga.

Čast bodi Bogu Očetu, in Sinu, in sv. Duhu, kakor je bilo od začetka, in zdaj in vselej in vekomaj! Amen.

S v e t o .

Neizrečeno veliki Bog! molim te s spoštovanja polnim začudenjem. Zdaj se začenja velik čudež tvoje dobrote in ljubezni, in v tej skrivnosti spoznamo tvojo moč, pred katero te nebo in zemlja v prahu moli. O veličastvo in moč mojega Boga, potrdi mojo slabo vero, da globoko občutim svetost djanja, ki se bo zdaj dopolnilo. Večni Bog! prav in spodobno je, da te vsi angelji in ljudje glasno častijo, kadar mešnik, pooblastenec tvoje volje, to sveto delo opravlja. V zaupanju na Jezusovo obljubo izreče mešnik besede spremenjenja, in čudež je spolnjen. Tedaj te hočemo, o Gospod, vsegamogočni, večni Bog! hvaliti in slaviti v Jezusu Kristusu, našem Gospodu, tudi v spominu žalostne device Marije, ki je v največo britkost vtopljen pod križem stala. Videla je svojega preljubeznjivega Sina pribitega na križ, slišala ga vpiti z velikim glasom: „Dopolnjeno je!“ — O moj

Bog! ta čudapolna daritev se bo zdaj tu ponovila; nebo in zemlja ne zapopadeta te neskončne skrivnosti; zato te spoznamo kakor najvišje veličastvo in zakličemo veselo in pobožno: Svet, svet svet je naš Gospod in Bog! Češčen bodi, ki pride v imenu Gospodovem! Hozana po višavah!

Povzdigovanje.

O Jezus, Sin Davidov, bodi mi milostljiv! Jezus, Sin device Marije, odpusti mi moje grehe!

O moj odrešenik, s svojo božjo krvijo očisti mojo dušo vseh njenih grehov! S svojo drago krvijo me vtrdi v vsem dobrem! V svoji milosti polni krvi mi dodeli milost in usmiljenje! O Jezus, pravi Bog! verujem v te, upam v te in te ljubim z vsem svojim srcem.

Po povzdigovanji.

O moj Jezus, Bog večni! v podobi kruha te ponižno molim. Velik si in strašen, pa vendar milost sama; torej te prosim, obrni svoje oči na nas tukaj zbrane, in pripusti, da pride ta sveta daritev po

rokah svetih angelov pred sedež tvojega večnega Očeta, da bo s tem poveličasten; mi pa, ki te v tvojem svetem mesu in v tvoji sveti krvi tu na altarju pričujočega molimo, da bomo z vsem nebeškim blagoslovom in s tvojo milostjo napolnjeni.

O Bog! naj ti bo dopadljiva naša pobožnost. To te prosimo po Jezusu Kristusu, Gospodu našem, po katerem to daritev posvečuješ in blagodariš; po njem, ž njim in v njem imaš ti, Bog vsega močni Oče! v edinosti sv. Duha vso čast in veličastvo na vekomaj! Amen.

Pri križu so stale njegova mati in Marija Kleofova, in Salome in Marija Magdalena.

O vi sv. prijatelji Jezusovi, ki ste videli Boga in človeka v neznanih bolečinah umirati! tu je zdaj ravno tisti Jezus Kristus pričujoč in vnovič se nekrvavo daruje nebeškemu Očetu za nas. Molimo ga tu, v delu njegove ljubezni, njegove dobrote in milosti!

Hvalimo, častimo svojega Gospoda, ki je sebe dal za naše hudobije; prosite

vi, prijatelji Jezusovi! da mu bo dopadljiva naša zahvala, po ravno tem Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Obhajilo.

Sveta devica Marija, žalostna mati božja! o kolika preobilnost strašne britkosti je napolnila tvojo dušo, kadar so bili tvojega preljubeznjivega Sina s križa vzeli in ga tebi v naročje položili. — O še nobeno materno srce ni toliko ljubilo, kolikor je tvoje; kajti ti v Jezusu nisi ljubila le svojega najljubeznjivšega Sina, najlepšega, najboljšega izmed vseh ljudi, ampak v njem si ljubila tudi svojega Boga. In ta tvoj najljubeznjivši Sin ta božji zveličar, kterega vsi angelji molijo kot svojega Boga, ta je ležal mrtev v tvojem naročju. Oh, kako strašen pogled, videti najbolj nedolžnega z ranami obdanega, zavoljo naših grehov grozovito umorjenega! — O žalostna mati! pač po pravici si smela klicati: „O vi vsi, ki memo greste, pogledjte, če je bolečina, kakoršnja je bolečina moja!“

O prežalostna, jokajoča mati! ker mi zdaj tu na altarju ponavljamo veliko spravno daritev, oh, zedini tudi ti svoje trpljenje, svoje zdihljeje in solze z našimi molitvami, in pokaži naše potrebe in nadloge svojemu božjemu Sinu, ki je zdaj v spomin svojega pokopa šel v srce mešnikovo. — O da bi bil tudi jaz vreden in bi smel z mešnikom vred prejeti sveto telo Jezusa Kristusa! Ker sem pa te milosti ves nevreden, prosi za me, o preljuba moja mati! svojega božjega Sina, da po duhovno k meni pride in me posveti, da bi ga vsaj pri naslednjem obhajilu prav pobožno prejel, in bom v zavživanju njegovega sv. telesa uterjen v vseh čednostih, ktere me večnega življenja vrednega storijo; po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Pri sklepu.

Presveta Trojica! sprejmi milostljivo to sv. daritev, ktero smo v pobožnosti srca opravili, in naj ti bo dopadljiva v znamenje našega spoštovanja, naše pokorščine in molitve do tebe; in ker smo se tudi spomnili trpljenja in britkosti de-

više matere našega Gospoda, naj prosi tudi ona za nas, da bomo v nasledovanju njenega življenja na tej zemlji tako verni, kakor ona, in da bomo vsa trpljenja in britkosti tako potrpežljivo in udano iz božje roke sprejemali, kakor ona. — Posebno naj prosi preblažena devica še za nas, da bomo imeli nekdanj srečno zadnjo uro, in da pod njenim varstvom dosežemo večno življenje; po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Pri blagoslovu.

O preljubeznjivi Bog! blagoslovi nas v vseh zadevah našega življenja, kakor si blagoslovil mater svojega božjega Sina v njenem trpljenju, da se je v vseh svojih bolečinah in britkostih vsa v tvojo sv. voljo udala. V imenu † Boga Očeta in † Sina in svetega † Duha. Amen.

Zahvala.

O Jezus Kristus, moj odrešenik! z ginjenim srcem te zahvalim za tvojo britko smrt na križu, ktere spomin je bil zdaj na altarju ponovljen. Med to božjo daritvo tvoje smrti sem s kesanim srcem

molil, in imam zdaj nebeški blagoslov v svojem srcu. O Jezus, daj mi moč, da tega dragega zaklada z novimi grehi ne zgubim.

Tudi tvojih britkosti, o žalostna mati Jezusova! sem se sočutno spomnil. Jokajé si stala pod križem, in vsaki zdihljej, vsaka beseda tvojega umirajočega Sina je šla kakor meč skoz tvoje ljubečo materno srce! O prežalostna mati, kdo bi se ne jokal pri spominu tvojih britkosti! Videla si ga krvaveti, slišala ga klicati: „Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?“ Videla si ga brez vsega polajšanja v strašnem trpljenju dokončati veliko delo. Več si ti trpela, kakor vsi njegovi žalostni prijatelji, ker si ga bolj ljubila. O žalostna mati! bodi mi vedno dobra mati, skrbi za me v mojem življenju in kadar bom nekda v smrtnih težavah od vseh zapuščen, takrat se spomni te ure, ponovljene sv. daritve, spomni se moje ljubezni, s katero te ljubim, in bodi moja tolažnica, in moja priprošnjica pri Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, našem Gospodu. Amen.

O Marija! blagoslovi nas vse s svojim detetom Jezusom Kristusom, obvaruj nas vsega hudega, nagle, neprevidene smrti in smrtnega greha. Češčena bodi vsa nebeška družba, zdaj in na vse večne čase! Amen.

Po svojem devištvu in čistem spočetju, o devica! očisti naše duše, naša srca!



Kratke dnevnice

od sedem žalosti presvete device Marije.

Juternice.

1. *Simeonovo prerokovanje v tempelju.*

Češčena si Marija itd.

V. Gospod, odpri moje ustnice.

O. In moja usta bodo oznanovala tvojo hvalo.

V. O Bog! pridi mi na pomoč.

O. O Gospod! hiti mi pomagat.

Čast bodi Očetu itd.

Hvalospev.

Premišljujmo, kar Marija

Britkega je pretrpela,

Ko je sedemkrat kot meč

Bolečina jo zadela.

Prva zgodnja je britkost

Bila njenega življenja,

Ko naznani Simeon

Meč najhujšega trpljenja,

Če bolečine pošlje nam

Nebó, najljubša mati!

Če nam bolezní britki meč,

Preti ves up razdjati;

Tedaj nam pošlji ti pomoč,

Tolažbo nam podeli,

Da bomo greh premagali,
In tuge pretrpeli.

Češčena bodi, hvaljena
Trojica ti presveta,
Po včlovečenju Sina nam
Je milost razodeta.

In ti Marija! naj od nas
Doni ti čast in hvala,
Ljubezen tvoja materna
Da srce nam bi vžgala.

Ant. Komu te bom prispodobil, ali
koga tebi enakega imel, hči jeruzalem-
ska? Komu te smem primerjati, da te
potolažim, o devica sionska! kajti velika,
kakor morje, je tvoja britkost. (Žal. pes.
Jer. 2, 13.)

V. Meč bo presunil tvojo dušo.
O. Da se razodenejo misli mnogih.
V. O Gospod! usliši moje molitev.
O. In moje vpitje naj k tebi pride.

M o l i m o.

O žalostna mati Marija! srčno te
pomilujem zavoljo tiste britkosti, katero
je tvoje materno srce pri prerokovanju
sv. starčeka Simeona občutilo. O ljuba

mati! zavoljo tvojega toliko žalostnega
srca zadobi mi čednost ponižnosti in dar
straha božjega.

Češčena si Marija itd.

K prvi uri.

2. *Beg v Egipt.*

Češčena si Marija itd.

V. O Bog! pridi mi na pomoč.

O. O Gospod! hiti mi pomagat.

Hvalospev.

Druga božje matere
Je velika bolečina,
Ko Herodež zapové
Njenega vmoriti Sina.
Angelj pride pa z nebes
Ino Jožefu naroči:
„Beži z ženo, z Jezusom,
Prej v Egipt, ko den napoči!“
Marija, če sovražnik nam
Naklepe hude snuje,
Naj tvoja roka milostna
Pred grehom nas varuje;
Če tudi vsa peklenska moč
Obdaja nas, ne vstraši
Nas nič, če pri tebi je
Zavetje duši naši.

Ceščena bodi, hvaljena, itd.

Ant. Glej, o Gospod! kaka stiska me obhaja. Moje osrčje se trese; srce se je v meni obrnilo, kajti sem napolnjena z britkostjo; zunaj mori meč, doma pa ravno tako smrt. (Žal. pes. Jer. 1, 20.)

V. Gospod, vse moje življenje je v tebi.

O. In moje zdihovanje ti ni zakrito.

V. O Gospod! usliši mojo molitev.

O. In moje vpitje naj k tebi pride.

M o l i m o.

O žalostna mati Marija! srčno te pomilujem zavoljo tiste britkosti, katero je tvoje materno srce občutilo na begu v Egipt in dokler si ondi prebivala. O ljuba mati! zavoljo svojega toliko stiskanega srca zadobi mi čednost radodarnosti, zlasti do vbogih in dar pobožnosti.

Češčena si Marija itd.

K tretji uri.

3. *Jezus zaostane v tempelju.*

Češčena si Marija itd.

V. O Bog! pridi mi na pomoč.

O. O Gospod! hiti mi pomagat.

Čast bodi Očetu itd.

Hvalospev.

Tretja, mati! britka skrb
 V srce vseka tebi rane,
 Ko dvanajst let stari Sin,
 Zgubljen v tempeljnu ostane
 Dolgo si ga iskala,
 Grenke solze za nj točila
 Tretji den pa si ga spet
 V tempeljnu nazaj dobila.

Tud' jaz sem zgubljen otrok tvoj,
 Daj mati se sprositi,
 Ter začni ti na pravi pot
 Čednosti me voditi.
 Če mene ti ne vsmiliš se,
 Gotovo šel bom v zgubo,
 Če mi pa ti podaš roko,
 Bom dete tvoje ljubo.

Češčena bodi, hvaljena, itd.

Ant. Joka se in joka po noči, in solze
 jej tečejo po obličju; izmed vseh njenih
 ljubih ni nikogar, da bi jo tolažil. (Žal.
 pes. Jer. 1, 2.)

V. On me pusti brez vsake tolažbe.

O. Celi den sem v žalost vtopljen.

V. O Gospod! usliši mojo molitev.

O. In moje vpitje naj k tebi pride.

M o l i m o.

O žalostna mati Marija! srčno te po-

milujem zavoljo tistega velikega strahu, ki ga je tvoje materno srce trpelo, ko si svojega ljubega Sina zgubila. O ljuba mati! zavoljo svojega toliko prestrašene-
nega srca zadobi mi čednost čistosti in dar vednosti.

Češčena si Marija itd.

K šesti uri.

4. *Jezus in Marija se na križnem potu srečata.*

Češčena si Marija itd.

V. O Bog! pridi mi na pomoč.

O. O Gospod! hiti mi pomagat.

Čast bodi Očetu itd.

Hvalospev.

Četrta žalost bridka je,

Ktero srce tvoje čuti,

Ko ti Sina vežejo,

Bičajo vojščaki ljuti.

Videla Marija si,

Krono trnjevo zanj plesti

Gledala si težki križ,

Ki ga Sin je moral nesti.

Če pošlje nam preljubi Bog,

Trpljenje in nadloge,

Da ne upade nam srcé

Tolaži ti nas vboge.

Zategadel nas tepe Bog,
 Da bi se spokorili;
 Če ti nam mati mila boš,
 Vse bodedo prebili.

Češčena bodi, hvaljena, itd.

Ant. Glej, Gospod! moja revnost in posmeh sovražnikov. Črez vso njeno ljubeznjivost se je vpri sovražnik. (Žal. pes. Jer. 1, 9.)

V. Kdo da moji glavi vode, in mojim očem potok solz.

O. Da noč in den jokam brez prenehanja.

V. O Gospod! usliši mojo molitev!

O. In moje vpitje naj k tebi pride.

M o l i m o.

O žalostna mati Marija! srčno te pomilujem zavoľo tiste velike žalosti, ki je tvoje materno srce pretresla, ko si svojega s križem obloženega Sina srečala. O ljuba mati! zavoľo svojega ljubeznjivega, od bolečin presunjenega srca zadobi mi čednost bratovske ljubezni in dar moči.

Češčena si Marija itd.

K deveti uri.

5. Jezusovo križanje.

Češčena si Marija itd.

V. O Bog! pridi mi na pomoč.

O. O Gospod! hiti mi pomagat.

Čast bodi Očetu itd.

Hvalospev.

Peta žalost huda je
In največa bolečina,
Ko pribijali na križ,
Kruto tvojega so Sina.
Kako vmira blagi Sin
Gledala si draga mati,
Ž njim britkosti smrtne si
Morala tud' ti prestat.

Marija! britko solzo glej,
Ki naša lica spira;
Mi s teboj žalostimo se,
Ko tebi Sin umira.
Za blagor naš trpi gorjé,
O kak nas močno ljubi!
Usmili tudi ti se nas,
Nikar nas ne pogubi!

Češčena bodi, hvaljena itd.

Ant. O vi vsi, ki mimo greste po
potu, pomislite in glejte, če je kaka bo-
lečina, kakor bolečina moja. (Zal. pes.
1, 12.)

V. Vsi, ki po potu grejo, ploskajo z rokami in žvižgajo.

O. In majajo s svojimi glavami nad jeruzalemsko hčerjo.

V. O Gospod! usliši mojo molitev.

O. In moje vpitje naj k tebi pride.

M o l i m o.

O žalostna mati Marija! srčno te pomilujem zavoljo britkosti, ktero je tvoje materno srce prestalo, ko si pod križem svojega umirajočega Sina stala. O ljuba mati! zavoljo britkosti polnega srca zadobi mi čednost zmernosti in dar svetovanja.

Češčena si Marija itd.

Večernice.

6. Jezusa s križa vzamejo.

Češčena si Marija itd.

V. O Bog! pridi mi na pomoč.

O. O Gospod! hiti mi pomagat.

Čast bodi Očetu itd.

Hvalospev.

Šeste žalosti srcé
Tvoje lahko bi počilo,
Ko so s križa Jezusa
Položili ti na krilo.

Sicer trpljenje končal je
 Vendar ti si žalovala;
 Kakor nekda v štalici
 Spet ga v krilu si držala.

Marija! naše glej srcé
 In njega grešne rane,
 Oh, prosi Sina ti za nas,
 Da zdravo spet postane.
 Saj ti zaklad si milosti,
 Pri tebi je vsmiljenje;
 Glej, s teboj zdaj žalujemo,
 Oh, sprosi nam rešenje!

Češčena bodi, hvaljena itd.

Ant. Ne imenujte me Noemi, to je
 lepo, ampak imenujte me Mara, to je
 bitko, kajti vsegamogočni me je z bit-
 kostjo napolnil. (Rut. 1, 20.)

V. Moj ljubi mi je šopek mire.

O. Na mojih prsih bo počival.

V. O Gospod! usliši mojo molitev.

O. In moje vpitje naj k tebi pride.

M o l i m o.

O žalostna mati Marija! srčno te po-
 milujem zavoljo bolečine, ktera je tvoje
 občutljivo srce zadela, ko je sulica stran
 tvojega Sina tako neusmiljeno prebodla
 in mu do njegovega preljubeznjivega srca

predrla. O ljuba mati! zavoljo svojega tako prebodenega srca zadobi mi čednost pohlevnosti in dar razumnosti.

Češčena si Marija itd.

Sklepnice.

7. Pokop Jezusov.

Češčena si Marija itd.

V. Spreobrne nas, o Bog, naš zveličar.

O. In odvrni svojo jezo od nas.

V. O Bog! pridi mi na pomoč.

O. O Gospod! hiti mi pomagat.

Čast bodi Očetu itd.

Hvalospev.

Zadnja tvoja žalost je,
Ko so v grob ti Sina djali,
Vendar mati up imej
Jezus Kristus vstal bo kmali,
Veličasten, kakor kralj,
Premagalec britke smrti,
Pri Očetu bode tam
Sedel zmirom v rajskem vrti.

Marija sedem žalosti,
Usliši nas, preblaga!
Oj prosi Sina svojega
Naj v sili nam pomaga.
Kadar po nas bo prišla smrt,

Daj v milosti nam vmreti,
In v tvojem varstvu v sveti raj
Tje k Jezusu dospeti.

Češčena bodi, hvaljena itd.

Ant. Zato se jokam in moje oči točijo
solze, kajti tolažnik, ki bi imel razveseliti
mojo dušo, je daleč od mene. (Žal. pes.
Jer. 1, 16.)

V. Moje oči so od joka otemnele.

O. Globoko zdihujem, kajti moje srce je
zlo pobito.

V. O Gospod! usliši mojo molitev.

O. In moje upitje naj k tebi pride.

M o l i m o .

O žalostna mati Marija! srčno te
pomilujem zavoljo britke zapuščenosti,
ktero je tvoje srce trpelo, ko so tvojega
Sina v grob položili. O ljuba mati! po
svojem svetem, nezmerno žalostnem srcu
zadobi mi čednost svete gorečnosti in dar
modrosti.

Češčena si Marija itd.

V. Prosi za nas, žalostna mati Marija!

O. Da postanemo vredni obljub Kristu-
sovih.

O Marija, mati grenkosti, kraljica mučenikov! sprejmi milostljivo to mojo pobožnost, in sprosi mi milost prave pokore in odpuščanja grehov. Moji grehi so umorili tvojega Sina in prebodli z mečem britke žalosti tvoje materno srce. Oh, odpusti mi, pribežališče grešnikov! Ne srdi se; kajti glej, iz srca sem pripravljen, resnično se poboljšati. Daruj zasluženje tvojih bolečin Jezusu za me ubogega grešnika, da mi zavoljo tvojega svetega, brezmadežnega maternega srca milost dodeli, v resnični pokori vsak znotrajni in zunajni križ, ki mi ga Gospod pošlje, potrpežljivo prenašati, da odpuščanje svojih grehov zadobim in dosežem večno veličastvo. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija.

Čast bodi Očetu itd.



V. Spomni se svoje črede.

O. Ki je bila od začetka tvoja lastnina.

V. Gospod usliši mojo molitev.

O. In moje upitje naj k tebi pride.

Obuda grevenge. O žalostna mati! Oh, kako nehvaležen sem bil do zdaj svojemu Bogu, kako slabo sem spoznaval njegove neštivilne dobrote! Ali zdaj občutim živo žalost in prosim s pobitim srcem Boga za odpuščenje, ker sem se podstopil, njegovo neskončno dobrotljivost tolikokrat razžaliti. O moja presveta mati! po vseh bolečinah, ki si jih pri britkem trpljenju svojega ljubeznjivega Sina prestala, te goreče prosim, zadobi mi pri dobrotljivem Odrešeniku milost in usuijenje. Odpuščenje, — o prežalostna mati! prosim, odpuščenje obilnih grehov. Sprejmi to pobožnost, ki jo zdaj začnem, v spomin vseh bolečin, ktere si v življenju, trpljenju in pri smrti svojega prelubeznjivega Sina pretrpela in dodeli mi, naj meč britkosti, ki je tvoje srce prebodel, presune tudi mojo grešno dušo, da v milosti svojega Gospoda živim in umerjem in v večnosti tiste časti deležen postanem, ktero mi je Jezus s svojo drago krvijo zaslužil. Amen.

V. O Marija! v srce moje,

O. Vtisni bolečine svoje!

(Slednje vrstice se gredé od ene postaje do druge ponovijo.)



V. Spomni se svoje črede.

O. Ki je bila od začetka tvoja lastnina.

V. Gospod usliši mojo molitev.

O. In moje upitje naj k tebi pride.

Obuda grevenge. O žalostna mati! Oh, kako nehvaležen sem bil do zdaj svojemu Bogu, kako slabo sem spoznaval njegove neštevne dobrote! Ali zdaj občutim živo žalost in prosim s pobitim srcem Boga za odpuščenje, ker sem se podstopil, njegovo neskončno dobrotljivost tolikokrat razžaliti. O moja presveta mati! po vseh bolečinah, ki si jih pri britkem trpljenju svojega ljubeznjivega Sina prestala, te goreče prosim, zadobi mi pri dobrotljivem Odrešeniku milost in usuijenje. Odpuščenje, — o prežalostna mati! prosim, odpuščenje obilnih grehov. Sprejmi to pobožnost, ki jo zdaj začnem, v spomin vseh bolečin, ktere si v življenju, trpljenju in pri smrti svojega prelubeznjivega Sina pretrpela in dodeli mi, naj meč britkosti, ki je tvoje srce prebodel, presune tudi mojo grešno dušo, da v milosti svojega Gospoda živim in umerjem in v večnosti tiste časti deležen postanem, katero mi je Jezus s svojo drago krvijo zaslužil. Amen.

V. O Marija! v srce moje,

O. Vtisni bolečine svoje!

(Slednje vrstice se gredé od ene postaje do druge ponovijo.)



Prva postaja.

Podaj se v duhu v jeruzalemski tempelj in poslušaj, kaj žalostnega stari Simeon sveti devici in materi prerokuje.

Premišljevanje. O kako se zavzame Marija, in kako britki občutki navdajajo njeno srce, ko jej stari Simeon z milimi besedami Jezusovo trpljenje naznani! Božja mati vidi v duhu že zdaj vse nadloge in britkosti, vse muke in trpljenje, sploh vse, kar bo njeno nežno dete moralo prestat. Vse, kar je svet kedaj zakrivil, bo Jezusu naloženo, da pravičnemu Očetu zadostuje in odreši revne Adamove otroke. Pa ti meč še Marijinega srca ne rani tako občutljivo, kakor to, da vidi naprej, s koliko nehvaležnostjo bo hudobni svet Jezusu vse trpljenje povračeval, kako mu bodo ljudje nasprotovali in koliko se jih bo pohujšalo in vekomaj pogubilo; — in med Jezusovimi sovražniki zagleda božja mati morebiti tudi tebe.

O le pomisli, kolikokrat si se s svojim grešnim življenjem pridružil tistim zaslepljenim hudobnežem, ki Jezusa ne molijo in se za-nj ne zmenijo, marveč ga zasramujejo in žalijo; — glej, to Marijo boli! Zato se zdaj pred žalostno materjo na kolena vrži in z zgrevanim srcem k njej zdihni: „O moja predobrotljiva mati! koliko britkosti je občutilo tvoje srce, ker si videla, kako bom jaz nehvaležnež dragoceno krv tvojega Sina z no-

gami teptal. Oglej se milostljivo na me, ter mi zavoljo svojega tako užaljenega srca dodeli, naj za naprej božje usmiljenje v svoje dušno zveličanje obrnem, vse milosti in nebeška razsvetljenja zvesto porabim in se tistim pridružim, katerim bo bitko trpljenje Jezusa Kristusa k večnemu zveličanju. Amen.

Češčena si Marija itd.

Prežalostna devica, prosi za nas!

V. O Marija! v srce moje,

O. Vtisni bolečine svoje.

Druga postaja.

Spremljaj sveto družino v duhu na težavnem potu v Egipt.

Premišljevanje. Pozno v noči zbudi angelj Jožefa in mu naroči, naj hitro vstane in z Marijo in Jezusom v daljni Egipt beži, kajti Herod streže božjemu detetu po življenju. Jožef vstane in naznani presveti devici angeljevo naročilo. „Marija! jej pravi, dete morava pred zalezovanjem grozovitnega Heroda skriti in od tod oditi; volja božja je to!“ — Marija se hitro vzdigne in vzeme Jezusa; — in oba zapustita revno stanovanje. Nепrestrašena se v voljo božjo udala in brez obotavljanja se podata na težavno pot. — Vse rada pretrpita, da le ljubo dete pred nrsrečo ohranita. V temni noči obrača Marija

svoje materne oči skrbno semtertje in posluša tenko, da ne bi kde Herodovi vojščaki nje od ktere strani neprevideno napadli. Potem pa obrne svoje solznate oči zopet na ljubega Jezusa, ktereга na svojih prsih skriva, in v preveliki skrbi, da bi vtegnila dete po kaki nesreči zgubiti, pošilja iz globočine svojega pobitega srca goreče zdihljale proti nebesom.

Pomisli tukaj, kolikokrat si že Mariji, svoji materi ravno tako bolečino pripravil in njeno srce z mečem britkosti ranil, ker si njenega Sina iz svojega srca in iz svoje duše pregnal. Zgrevaj zdaj vse to, ter se obrni s ponižnim srcem k Mariji, rekoč: „O moja ljubeznjiva mati! Samo enkrat je Herod Jezusa pregnal; — jaz pa, oh! kolikokrat sem svojega zveličarja in tudi tebe iz svojega srca pregnal in rajši njegovemu in tvojemu zapriseženemu sovražniku, nesrečnemu grehu v svojem srečnem prostoru dal. Joj meni! Kaj mi je začeti? O Marija, sprosi mi pri Jezusu, ki tebi nobene prošnje ne odreče, usmiljenje in odpusčenje! Trdno ti obljubim, da hočem svoje srce od zdaj zanaprej le tebi in tvojemu Jezusu v prebivališče prepustiti. Amen.

Češčena si Marija itd.

Prežalostna devica, prosi za nas!

V. O Marija! v srce moje,
O. Vtisni bolečine svoje!

Tretja postaja.

Prevdari v duhu, kaj je občutilo srce Marije, prežalostne matere, ko je zgubljenega Jezusa iskala.

Premišljevanje. Marija Jezusa med domo gredočimi romarji ne najde in v svojo grozo zapazi, da ga je zgubila. Povsod skrbno po njem poprašuje in ga išče pri znancih, rodbini in popotnikih, pa nihče ga ni videl. Kakšna bolečina za ljubljeno mater! Zdajci se v Jeruzalem nazaj poda in z nevesto visoke pesmi vse, ktere na potu sreča, poprašuje, niso li videli tistega, kterega njena duša ljubi. Vsak trenutek pa misli videti in njegov glas slišati, ali ne; — motila se je. Zato pa se njena britkost vedno bolj in bolj množi!

Oh, kakšna sramota za me, ki svojega Jezusa tolikokrat zgubim in za to zgubo tako malo porajtam! Kako slabo si prizadevam, Jezusa zopet najti! Kolika žalost za Marijo, ker po sv. spovedi zopet tako hitro v stare grehe zajdem in Jezusa zgubim! Oh, kako sem vendar slep in nespameten, ker mi je za ljubega Boga in njegovo prijateljstvo tako malo mar! Pa prišla bo ura, ko bom Jezusa iskal in za njim klical; — ali kaj bo z menoj, če me Jezus v smrtni sili brez pomoči pusti in se pred menoj skrije?

O prežalostna devica! sprosi mi milost, da, kakor ti, tudi jaz Jezusa skrbno iščem in

ga srečno najdem, kajti če njega imam, imam vse. Do zdaj sem Jezusa tolikokrat zgubil po noči in po dnevu, v zapeljivih družbah in po svojih navadnih grehih, največkrat ravno po sv. nedeljah, in vendar sem od leta do leta odlagal, zgubljenega zopet poiskati; — ali od zdaj zanaprej o mati preljuba! ga ne bom nikdar več zgubil. Amen.

Češčena si Marija itd.

Prežalostna devica, prosi za nas!

V. O Marija! v srce moje,

O. Vtisni bolečine svoje!

Četrta postaja.

Podaj se v duhu v Jeruzalem in pomisli, kakšno britkost je Marija občutila, ko je Jezusa s križem obloženega srečala.

Premišljevanje. Pridite zdaj in stopite semkaj na kamenita srca ter pogledjte, kakšnega prežalostna mati svojega ljubeznjivega Sina sreča in med kako brezbožno druhaljo ga zagleda, ki ga k grozovitni smrti žene. O kako je ves ranjen, po bičanju celo razmesarjen in ves s krvijo oblit; — bodečo trnjevo krono nosi na glavi in težki križ sloni na njegovih rami. O s koliko težavo se s svojo težo po trdeji poti dalej pomika bled v licu in ves opešan; bati se je, da se bo zdaj in zdaj na zemljo zgrudil in umrl. — Glej v taki podobi

sreča in zagleda Jezusa svojega Sina — Marija. Kako rada bi ona k njemu pristopila in ga objela, kako rada ga tolažila in mu krvav obraz obrisala, pa kaj, da še blizo njega ne sme. Oh to je neizmerna bolečina in žalost za njeno ljubeče srce! V morje britkosti je vtopljena njena duša.

Pa kdo je pripravil Jezusu toliko trpljenja, njegovi materi pa tako žalost? Kdo drugi kakor jaz. Ravno jaz sem z neštevilnimi grehi razbičal Jezusovo telo in mu naložil težki križ, — Mariji pa zasadil ostri meč britkosti v srce, — in vendar še v svoji neumnosti vedno le za novimi grehi dirjam. O kedaj vendar bom grešiti nehal; — kedaj se k Jezusu nazaj podal; kedaj se k Mariji obrnil?

O prežalostna mati! Prizanesi svojemu zdaj zgrevanemu otroku. Vem sicer in zdaj popolnoma spoznam, da nisem usmiljenja vreden, ker sem tvojemu Sinu in tebi tolike bolečine pripravil; — ali spomni se, da si mati vseh milosti. Bodi toraj tudi meni milostljiva in sprosi mi odpuščenje, da trpljenje tvojega Sina ne bo nad menoj zgubljeno. Obljubim, tvojemu božjemu Sinu zvest ostati, z resnično pokoro popraviti vse, kar sem zadolžil, svoj križ voljno nositi in vedno za Jezusom hoditi. Amen.

Češčena si Marija itd.

Prežalostna devica, prosi za nas!

V. O Marija! v srce moje,

O. Vtisni bolečine svoje!

Peta postaja.

Pojdi zdaj v duhu na Golgoto in postoj nekaj časa z Marijo pod križem.

Premišljevanje. Misli si, ljubi kristjan! da stojiš na kalvarski gori. Dvoje jagnjet tukaj krvavi; eno je presveto Jezusovo telo, drugo pa Marijino srce. O kakšni pogled za te, o prežalostna mati! Na križu med nebom in zemljo visi Jezus, blaženi sad tvojega telesa in ti, zapuščeno devica! moraš gledati, kako tvoj Sin nepopisljive muke trpi in umira, pa ne moreš mu pomagati. Oh, vse, kar Jezus trpi, občutiš tudi ti. Črez vse oster meč prebode zdaj tvojo bolečo dušo in vtopljen v morje žalosti stojiš pod križem. Skoro se ne ve, bo li poprej Jezus od bolečin dušo izdihnil, ali boš ti žalosti umrla. O mila mati! ti gledaš na križu visečega Sina, vidiš kako njegovo življenje doteka, se oziraš v njegove kalne oči, gledaš njegovo blede obličje in modre ustnice, slišiš, kako globoko diha in na ves glas zakliče: „Dopolnjeno je; — Oče! v tvoje roke izročim svojo dušo“. In zdaj spoznaš, da ti je ljubljeni Sin umrl. — Oh, kako rada bi umrla z Jezusom tudi Marija, kako rada bi za Sinom v večnost šla tudi mati. Zares čuditi se je, kako Marija še tako trdno stoji in ž njim vred ne umrje. Zakaj, o ljubljena mati! nisi doma ostala? da ne bi videla dragega Sina umreti. Pa ne; ti o kraljica vseh mučenikov hočeš v vsem

biti Jezusu podobna in izpiti do zadnje kaplje britki kelih.

O kakošna sramota za me, ki se tako rad najmanjših križev ogibam in tako hitro nevoljen postanem in mrmram, če mi usmiljeni Bog zavoljo mojega zveličanja kako težavo pošlje! In vendar kako mali so moji križi, kako veliki in obilni pa moji grehi! Zato pa zdaj pred teboj, o žalostna mati! s sv. Terezijo kličem: „Trpeti ali umreti, umreti ali trpeti“, kajti le trpljenje me bo pred grehom obvarovalo. Amen.

Češčena si Marija itd.

Prežalostna devica, prosi za nas!

V. O Marija! v srce moje,

O. Vtisni bolečine svoje.

Šesta postaja.

Poklekni v duhu pod križem zraven Marije, ki mrtvo telo svojega ljubljenega Sina v naročju drži.

Premišljevanje. Tukaj vidim, kako prežalostna mati mrtvo truplo svojega ljubljenega Sina z največo častjo in ljubeznijo na svojem krilu drži in njegove rane ogleduje. Njegovo pa tudi njeno srce je prebodeno, le čudež božje vsegamogočnosti jo še živo ohrani.

O uboga mati, ki moraš Sina, tebi toliko dragega, mrtvega v naročju imeti! Kdo bi

pri tolikih nadlogah ne imel s teboj usmiljenja? Sv. Janez, ljubljene Jezusov je od žalosti ves potrt, Magdalena se ne da potolažiti in pomiriti, druge pobožne žene na glas jokajo in tudi Jožef in Nikodem sta vsa pobita in žalostna, — le jaz nimam solz za mrtvega Jezusa in nobenega sočutja z žalostno materjo. Oh, kako moram biti tako neobčutljiv in nehvaležen!

O preljubeznjiva mati z mečem, ki je tvojo dušo presunil, ko si s solzami mrtvo truplo svojega Sina močila, dotekni se mojega srca in ga brez vsega usmiljenja prebodi, da se omeči in spozna, da so le moji neštevilni grehi tvojega Sina umorili in vse tvoje trpljenje zakrivili. Amen.

Češčena si Marija itd.

Prežalostna devica, prosi za nas!

V. O Marija! v srce moje,

O. Vtisni bolečine svoje!

Sedma postaja.

Spremljaj Marijo k Jezusovemu grobu.

Premišljevanje. O mati, dobro vem, da je ta, ktereга vidiš pokopati, Jezus tvoj ljubi Sin! Njega položijo v grob, — ni ga več, — le ti, o presveta mati še nam ostaneš. Teški kamen pokriva zdaj Jezusovo truplo in obteži tudi tvoje srce, vsaj pod tem kamnom tvoja edina dobrotā, vse tvoje veselje in vsa

tolažba tvojega življenja v grobu mirno počiva. Zaspal je, kterega je čez vse ljubilo tvoje srce.

Marija žaluje in toči britke solze na Jezusovem grobu. ker jej je vzet, kterega je tako ljubila. Ali kako srečni smo pa mi, ker ravno tistega Jezusa, ki ga Marija mrtvega objokuje živega v presvetem altarskem zakramentu med nami imamo. Oh, ko bi le presveto rešnje Telo vsikdar ravno s takšno pobožnostjo, hvaležnostjo in ponižnostjo v svoje srce prejeli, s kakoršno ga je presveta devica k grobu spremljala, o potem bi Mariji vsaj nekoliko polajšali bolečine in potolažili njeno užaljeno srce.

O Marija, mila mati! vtisni vse bolečine, ki si jih zavoljo Jezusa prestala, v mojo dušo in sprosi mi milost, da Jezusa vedno ljubim in ga svojem srcu nosim. In kadar mi bo treba vzeti od tega sveta slovo, — o ljubeznjiva mati! pridi takrat s svojim Jezusom k moji postelji in ga v presvetem altarskem zakramentu v moje opešano srce položi, da ž njim sklenjen v tvojih rokah zaspim, potem mirno v grobu počivam in se na sodnji den z dušo in telesom k vama v nebeško kraljestvo preselim. Amen.

Češčena si Marija itd.

Prežalostna devica, prosi za nas!

V. O Marija! v srce moje,

O. Vtisni bolečine svoje!

Sklep.

Ljubi kristjan, ki si božjo mater v sedmerih postajah njenega žalostnega pota spremljal, slišal si zdaj, kaj vse je moral Jezus trpeti, da je tvojo dušo večnega pogubljenja odrešil, in koliko bolečin in žalosti je v življenju in trpljenju svojega Sina prestala božja mati. Ne pojde torej dnes od tod, da bi na Jezusa in Marijo kmalu pozabil in se zopet v stare grehe povrnil. Glej! Kakor je bil Jezus na križu od vseh zapuščen in kakor je po njegovi smrti tudi Marija revna vdova zapuščena ostala, tako se bo tudi tebi, morebiti že v kratkem godilo. Zapustiti boš moral svoje domače in znance in celó zapuščen se podati iz tega sveta v neznano večnost. Da bota Jezus in Marija takrat tebi na pomoč prišla in spremljala tvojo dušo na drugi svet, o ne ponavljaj s svojimi grehi Jezusovega trpljenja in ne prebađaj Marijinega ljubeznjivega srca, ampak prizadevaj si po naukih Jezusovih živeti, devico Marijo hvaležno častiti in z lepim zgledom pri-

peljati tudi svojega bližnjega k Jezusu
in Mariji v sveta nebesa.

7 Češčena si Marija itd. in za vsako:

Sveta mati! to te prosim,
Rane Kristusa naj nosim,
Vtisni v moje jih srcé!

(Kdor poslednjo molitvico in Češčena si Marija
sedemkrat pobožno moli, zadobi 300 dni odpustka.
— Papež Pij VII. 1. grudna 1815.)

Pesem.

Božje matere device
Čast prepevaj jezik moj,
Mučenikov vseh kraljice
Žalosti sočutje poj!

Britkih žalost polna mati!
Daj mi s teboj žalovati,
Da se grehov spokorim,
Odpuščenje zadobim.

V tempeljnu si darovala
V rešnjo smrt zveličarja,
Duša pa je žalovala
Z ostrim mečem ranjena.

Britkih žalost itd.

V britkem potu skoz puščavo,
 V begu si pred Herodom
 Ti trpela trud, težavo
 S svojim svetim detetom.

Britkih žalost itd.

S srčno žalostjo iskala
 Sina si zgubljenega,
 Si po njem popraševala
 Dneve tri užaljena.

Britkih žalost itd.

Oj neznana bolečina
 Ti je trgala srcé,
 Ko si srečala tam Sina,
 Ki obložen s križem gre.

Britkih žalost itd.

Tvojo dušo meč prešine,
 Ko na križu. Sin visi,
 Čutiš smrtne bolečine
 Kadar dušo izroči.

Britkih žalost itd.

Žalosti si kopernela
 Z dušo voljno in srčno,
 Kadar si v naročje vzela
 Ljubega mrtvó teló.

Britkih žalost itd.

Oh, prežalostno ločenje,
 V grob ti Sina položé,
 Nad srca tvoj'ga življenje
 Težek kamen privale.

Britkih žalost itd.

Molitev

na praznik sedem žalosti matere božje.

Vsaka skrivnost tvojega življenja, o božja mati! govori milo k našemu srcu, — ali nobena tako močno, kakor tvoje preveliko trpljenje dnešnji den. — Podobna tvojega srca s sedmerim mečem žalosti in bolečin grozno prebodenega, — o kako je ginljiva in koliko zaupanja in sladke tolažbe nam iz nje izvira! O bodi mi toraj pozdravljeno za me v boleči ljubezni ranjeno materno srce! pozdravljeno v srčni ljubezni, z Janezom pod križem sklenjeno, — ko je Jezus s križa govoril: „Glej, tvoj sin!“ — O boleče ranjena mati! obrni svoje materne oči na me in poglej ž njimi svojega otroka in rejenca. Usmili se mene in ne pozabi na me, za ktereга je tvoj ljubeznjivi Sin svojo predrago kri na križu pretil! —

Kdo bi se ne razjokal, kedar dnes sveto cerkev milo pesem od tebe, žalostna mati! peti sliši in v duhu pod križem v grozovitnih britkosti gleda. O kakšne in kolike bolečine je občutilo tvoje srce, ko si svojega Sina, mrtvega v svojem naročju držala! — Sprejmi tudi mene v svoje srce, da popolnoma premišlujem in čutim, kako drag sem Jezusu bil; — da ž njim stanovitno svoj križ do smrti nosim in milost zadobim, v tvojem krilu enkrat sladko zaspati in se v nebesih veselo prebuditi. Amen.

Žalostna mati božja.

S solzami oblito lice
 Sveti materi bledí!
 Oh, kako srce device
 Morje žalosti topí!
 Vsa prepadena in bleđa
 Vidi s križa snetega,
 In v naročju svojem gleda
 Truplo Sina ljubega.

Oči s krvijo zalite,
 In odprto sveto stran;
 Oh roké, nogé pribite!
 Celo truplo polno ran

Gleda in jih v solzah pere,
 In kušuje vsmiljeno:
 Meč britkosti ji prkdere
 Žalno srce materno.

Vendar smrtne bolečine
 Ji ne zmagajo srca;
 V božjih sklepov globočine
 Se ponižna dekla vda.
 Vsmiljena za nas daruje
 Večnemu prijeten dar:
 Svoj'ga Sina mu žrtvuje,
 Nje naročje — je altar.

K teb' zdihujem, o devica!
 Ker za mene ti trpiš,
 Mučenikov vseh kraljica!
 Tud' trpeti me učiš.
 Daj, da s teboj rad žalujem,
 Ker v dolini solz živim,
 Svoje grehe objokujem,
 Odpuščenje zadobim.

Počeščenje žalostne matere božje.

(Prav primerno za cvetni petek.)

Sveta devica Marija! mati mojega
 Zveličarja, prosim te zavoljo britke žalosti,
 ktera je presunila tvoje materno srce,
 kadar si videla svojega ljubega

Sina na križu umirati, sprosi mi milosti, da svojega križanega odrešenika nikdar ne pozabim, in da, o preljuba mati! prav živo občutim grenkobo njegove smrti, in spoznam velikost njegove ljubezni, s katero se je radovoljno dal v najgrozovitnišo smrt. Sprosi mi zveličavno žalost in solze prave pokore, da objokujem svoje grehe, zavoljo katerih je Jezus prelil svojo kri. Spomin Jezusovega trpljenja naj me ne prenehoma nagiblje, greha se varovati, svojega Boga črez vse ljubiti, in nikdar z grehom se od njega ločiti.

Preljubeznjiva mati! sprejmi me ko svojega otroka v svoje varstvo, bodi mi dobrotljiva mati, in nikdar me ne zapusti brez pomoči v vseh mojih potrebah, zlasti ne v moji smrtni uri. Sveta Marija! brani me vselej vseh skušnjav satanovih, bodi moja besednica pri svojem božjem Sinu, in prosi, da bom enkrat umiraje klical presveta imena: Jezus, Marija, Jožef! O mati usmiljenja, usliši me. Pribežališče grešnikov! k tebi vpijem. Pomoč kristjanov! pomagaj mi. Tolažnica žalostnih! tolaži me. Sveta Marija, mati božja, prosi

za me ubogega grešnika zdaj in ob moji
smrtni uri. Amen.

Zdihljeji

k žalostni materi Mariji. *)

Pomočnica,
Solz kraljica
Milo mi rokó podaj,
Žalujoča,
Jokajoča,
Vodi mene v sveti raj!

Glej, težave
In skušnjave
Me brezbojno mučijo,
Milostljiva
Dobrotljiva,
Njih me reši naj nebó!

Omedlujem
In zdihujem,
Pred podobo tu klečé,
Odpri mati,
Vse prestati,
Svoje sveto mi srcé!

*) Poleg nemškega.

Počesčenje

žalostne matere božje in prošnja za 7
čednosti in 7 darov sv. Duha.

1. O žalostna mati Marija! srčno te pomilujem zavoljo tiste britkosti, katero je tvoje materno srce občutilo pri prerokovanji sv. starčka Simeona, da bo tvoje srce meč presunil. O ljuba mati! zavoljo tvojega toliko žalostnega srca zadobi mi čednost ponižnosti in dar strahu božjega.

Česčena si Marija.

2. O žalostna mati Marija! srčno te pomilujem zavoljo tiste stiske, katero je tvoje materno srce pretrpelo na begu v Egipt in dokler si ondi prebivala. O ljuba mati! zavoljo svojega toliko stiskanega srca zadobi mi čednost radodarnosti, zlasti do ubogih, in dar pobožnosti.

Česčena si Marija.

3. O žalostna mati Marija! srčno te pomilujem zavoljo tistega velikega straha, ki ga je tvoje materno srce trpelo, ko si svojega ljubega Sina zgubila. O ljuba mati! zavoljo svojega toliko prestraše-

nega srca zadobi mi čednost čistosti in dar vednosti.

Češčena si Marija.

4. O žalostna mati Marija! srčno te pomilujem zavoljo tiste velike žalosti, ki je tvoje materno srce pretresla, ko si svojega s križem obloženega Sina srečala. O ljuba mati! zavoljo svojega ljubeznjivega od bolečin presunjenega srca zadobi mi čednost bratovske ljubezni in dar moči.

Češčena si Marija.

5. O žalostna mati Marija! srčno te pomilujem zavoljo britkosti, ktero je tvoje materno srce prestalo, ko si pod križem svojega umirajočega Sina stala. O ljuba mati! zavoljo britkosti polnega srca zadobi mi čednost zmernosti in dar svetovanja.

Češčena si Marija.

6. O žalostna mati Marija! srčno te pomilujem zavoljo bolečine, ktera je tvoje občutljivo srce zadela, ko je sulica stran tvojega Sina tako neusmiljeno prebodla in mu do njegovega prelubeznjivega

srca predrila. O ljuba mati! zavoljo svojega tako prebodenega srca zadobi mi čednost pohlevnosti in dar razumnosti.

Češčena si Marija.

7. O žalostna mati Marija! srčno te pomilujem, zavoljo britke zapuščenosti, ktero je tvoje srce trpelo, ko so tvojega Sina v grob položili. O ljuba mati! po svojem svetem, nezmerno žalostnem srcu zadobi mi čednost svete gorečnosti in dar modrosti.

Češčena si Marija.

M o l i m o.

O Gospod, Jezus Kristus! prosimo te, dodeli nam, da bo sveta devica tvoja mati, zdaj in na našo smrtno uro pred tronom tvoje milosti naša besednica, ktere presveto dušo je ob uri tvojega trpljenja meč bolečin presunil. To nam dodeli, o Gospod Jezus Kristus, zveličar sveta, ki z Očetom in sv. Duhom živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.

(Kdor v čast žalostnega srca Marijinega to počestvenje moli, prejme za vsakikrat 300 dni odpustka. — Pij VII. 26. septembra 1817.)

Pesem.

O vi. ki tu v britkosti moji silni
Veseli po tem potu mimo greste.
Poglejte, al' za bolečino veste,
Da bila bi enaka moji kdaj!

Ta, ki pred nami tu na križu vmira,
Razbit, krvav, ko grešnik zaničljivi,
Ta Sin je moj, nedolžen, ljubeznjivi;
Ljubezni, ne sramote, vreden je.

Ta Sin je stvarnika nebes in zemlje
Očeta svoj'ga oznan'val in molil,
Ta Sin je mene si za mater zvolil,
Še preden celi svet je vstvarjen bil.

On Bog je moj, ga prva sem molila
Presrečno tisto noč rojeno dete,
Obraz nebeški njegov želje svete
Ljubezni je do njega v meni vžgal.

Je mene svojo ljubo tovaršico
Izvolil zvesto v tukajšnjem življenju,
Me ranjeno v ljubezni zaželenju
Z lepoto svojo vklenjeno drži.

Umirajočega zdaj tukaj gledam
Na tem sramotnem lesu, v tej britkosti.
V trpljenju hudem, v toliki slabosti
Da žalostne tud' skale pokajo.

Oh, kamor se obrne, ga ne najde
Nikjer prijatelja, tud' ne pomočnika;

Hudobnih truma gleda ga velika,
Ki le mu smrt britkejšo delajo.

Bog, Oče večni! ki ga srčno ljubiš,
Kakó se moreš v ljubega ozreti?
Kakó toliko gledat' ga trpeti.
Pa vendar se usmiliti ga ne?

Pokrit'ga z dolgi sveta Bog ga vidi,
In njegov srd ne da se pomiriti,
Dokler ne vidi smrti ga storiti
Iz zgolj ljubezni do krivičnih nas.

Preljubi Sin, ki vmirati te vidim,
Oh da bi mogla jaz ti pomagati!
Da b' mogla v svojih rokah te držati!
Da bi v naročju maternem umrl.

Joj! da ti jaz polajšati ne morem!
Ker sama s svojo žalostjo, slabostjo
Navdajam ti srcé še bolj z britkostjo
Ti delam še grenkejšo tvojo smrt.

Oh duše! le presrčno ga ljubite,
Ki tu trpi za vaše odrešenje,
Ljubezni poln še da za vas življenje,
In le ljubezen tud' od vas želi.

(Bl. Potočnik.)

V čast Marije sedem žalosti.

O kraljica mučencev! koliko si ti
pretrpela zavaljo našega odrešenja. Le

tvoja neskončna ljubezen in udanost v božjo voljo te je še podpirala, da nisi onemagala.

1. Prvi meč, ki ti je srce prebodel, so bile besede preroka Simeona. O Marija! naj meni ne bo Jezus v padec, ampak zavoljo svojih britkosti se me usmili in prosi za me.

2. Drugi meč žalosti je bil beg v Egipt. O da bi mogel deležen biti te sreče, da bi ti s svojim Jezusom vedno pri meni ostala, in da bi te ne žalil nikdar s kakim grehom!

3. Tretji meč ti je ranil srce, ko si bila Jezusa v Jeruzalemu zgubila. O sprosi mi milost, da ga nikdar iz svojega srca ne zgubim, ampak da ga vedno bolj in bolj ljubim!

4. O kolika britkost ti je pa takrat srce topila, ko si Jezusa s križem obloženega srečala! O neskončna bolečina! kdo te more razumeti? Le kdor Jezusa tako ljubi, kakor si ga ti ljubila, zna občutiti ž njim težo križa. To je četrti meč, ki ti je presunil materno srce!

5. Ali še večje bolečine si morala prenašati! Na križ razpet visi tvoj ljubi

Jezus, in ti slišiš njegove zadnje besede, šteješ njegove zdihljeje in njegova rešnja kri teče na grešno zemljo in na te. O sprosi tudi meni stanovitnost, da bom v britkosti nepremakljivo stal, kakor si ti pod križem! Ali Jezusovo srce, ki te je tako iskreno ljubilo, o mati vse britkosti! prebode zdaj neusmiljeni vojščak in ne premisli, da je zasadil tudi tebi globoko v srce meč neizrekljivih bolečin. V Jezusu si vse ljubila ali ž njim si tudi vse zgubila. Naj tudi moje srce presune strah pred grehom, ki je Jezusu in tebi toliko britkost pripravil.

6. Šesti meč pa ti srce raztrga, ko ti Jezusa vsega krvavega in ranjenega v naročje položijo. Ne oživi ga tvoj jok, ne ogreje ga več tvoja vroča ljubezen! Vzemi tudi mene, o mati britkosti! v svoje naročje in ogrej moje mrzlo srce.

7. Sedma britkost ti srce topi, ko ti Jezusa iz naročja vzemejo in v grob položijo. Daj mi s teboj, o Marija! do groba žalovati, da se bom tudi s teboj v nebesih vekomaj veselil. Amen.

Molitev

k žalostni materi božji za uboge duše
v vicah.

O sveta Marija, mati mojega odrešenika! z žalostnim srcem se spomnim velikega trpljenja, ki ga je občutilo tvoje materno srce, kadar si na gori Kalvariji krono mučencev dosegla. Takrat se je spolnilo prerokovanje Simeonovo, da bo meč tvoje materno srce prebodel. O sveta, visokočeščena mati božja! kako velika, kako trdna je bila tvoja vera, kako zvesto tvoje zaupanje v božjo modro previdnost, kako stanovitna tvoja udanost, kako nepremagljiva tvoja potrpežljivost. — O poveljučana, o velika kraljica mučencev, k tebi zdihujem, prosi pri Bogu za uboge duše v vicah. Oh, te revne duše brepenijo po rešenju iz svojega trpljenja, in glej! nobene ni med njimi, ki bi v svojem življenju ne bila tebe za mater našega Gospoda častila in ljubila! O usmiljena mati! prosi torej zdaj za svoje zapuščene otroke, ki neprenehoma zdihujejo in jokajo. Prosi Jezusa, svojega Sina, da se usmili teh revnih duš v njihovem trp-

ljenju! Posebno pa tvoji materni ljubezni priporočim to-le dušo....

Prosi še tudi za-me ubogega grešnika; zadobi mi milost resnične žalosti čez grehe in pravo pokoro, da bo moja duša čista vsega greha, ozaljšana s čednostjo in svetostjo, ter vredna, nekdam po ločenju iz tega sveta biti oproščena hudega trpljenja v vicah. Tudi še tvoji mogočni priprošnji izročim vse svoje telesne potrebe; in kadar pridejo britkosti in težave čez me, bodi mi tolažnica, vzemi me v svoje varstvo. Reši me vseh nevarnosti na duši in na telesu, po Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, Gospodu našem. Amen.



Pobožna vaja

v čast žalostne matere Marije.

Ta vaja, ki je bila bogoljubnim dušam že od več papežev priporočena, obstoji v tem, da si v posebno počesčenje žalostne matere izvoliš en poljuben den v letu in tistega vsaj eno uro v pobožno molitev in v premišljevanje Marijinih britkosti obrneš. Če ti je le količkaj mogoče, idi ta den tudi k sv. meši in prejmi zakramenta sv. pokore in sv. rešnjega Telesa, kajti potem zadobiš ne le več nepopolnih, ampak še tudi popolni odpustek.

(Klemens XII. 4. sveč. 1736. — Benedikt XIV. 14. julija 1757. — Pij VI. 8. julija 1785.)

Pri tej vaji ti lahko služijo dnevnicе, krajša pobožnost, litanije, rožni venec in druge molitve v čast žalostne matere, kar vse v tej knjižici najdeš; porabiš pa lahko tudi sledečo prelepo pozdravljenje; s katerim zadobiš vsakikrat, kadar ga z zgrevanim srcem moliš, 100 dni odpustka. — (Pij IX. 23. grudna 1847.)

Pozdravljenje žalostne matere božje.

Češčena si Marija, žalosti polna, križani je s teboj, obžalovanja vredna si med ženami, in obžalovanja vreden je sad tvojega telesa, Jezus. Sveta Marija, mati križanega, izprosi solze nam, ki smo tvojega Sina križali, zdaj in na smrtno uro. Amen.

Vsakdanja molitev.

O presveta in dobrotljiva devica Marija! pred teboj se zgrudim na svoja grešna kolena, in zavoljo britke zapuščenosti, ki si jo prestala, kadar si svojega ljubeznjivega Sina Jezusa videla vsega krvavega, ranjenega in s trnjem kronanega na križu umreti, te iz celega srca goreče prosim, nikar me v mojih težavah in nadlogah ne zapusti, da srčnosti ne zgubim in ne obupam. Odvrni od mene bolezni, kugo, lakoto in vse hudo na duši in na telesu. O žalostna in zapuščena mati Marija! stoj mi na strani v življenju in posebno pa v moji smrtni uri. Ne zapusti me, kadar bom od vsega sveta zapuščen na smrtni postelji bolen ležal. Ne zapusti me, kadar mi bo mrzla rosa po licu tekla. Ne zapusti me, kadar me bodo peklenške skušnjave motile in si prizadevale, me v obupanje spraviti. Ne zapusti me, kadar moj suhi jezik ne bo več mogel izreči presvetih imen: Jezus, Marija in sv. Jožef! Ne zapusti me, kadar moje kalne oči ne bodo mogle več gledati tvoje svete podobe. Ne zapusti

me, kadar svojih slabih rok ne bom mogel več stegniti in povzdigniti k tebi za pomoč. Ne zapusti me, kadar se bo moja uboga duša telesa ločila. Ne zapusti me, kadar se bo moja revna duša, polna strahu, pred ostrim sodnikom Jezusom Kristusom prikazala! — O Marija, preljuba devica in mati božja! upanje vseh revnih grešnikov, veselje žalostnih in obupanih in mila tolažnica! nikar me ne zapusti, da bom po tvoji mogočni priprošnji na desno stran postavljen in da bo moja uboga duša vredna, se s teboj z in vsemi izvoljenimi v svetem rajju brez konca veseliti. Amen.

Sedem radosti matere božje.

Med bodečim trnjem trpljenja in dušnih britkosti je pricvetela Mariji tudi marsiktera žlahna rožica srčne radosti in nepopisljivega veselja; zato pa zraven sedem žalosti matere božje imamo tudi sedem radosti. Kakor neko verjetno izročilo pravi, je devica Marija sama sv. Mehtildi razodela, da jej je zlo všeč, ako si kdo njene na zemlji vžite radosti k

srcu vzeme in časti, ter jih je jej sledečih sedem naštela :

1. Radost, ki jo je njeno sveto srce občutilo, ko jej je angelj Gabriel naznačil, da bo mati zveličarja vsega sveta postala.

2. Radost, ki jo je v svojem srcu čutila, ko je bil Jezus Kristus v betlehemskem hlevcu rojen.

3. Radost, ki jo je imela, ko so trije kralji iz Jutrovega prišli, dete Jezusa molit.

4. Radost, ki je njeno skrbno srce navdajala, ko je zgubljenega Jezusa v tempelju zopet našla.

5. Radost, ki je širila njeno srce, ko je nedolžno umorjen zveličar iz svoje moči častito od smrti vstal.

6. Radost, ki jo je vživala, ko je njeni Sin Jezus Kristus veličastno v nebesa šel.

7. Radost, ki jo je v svoji duši čutila, ko je bil sv. Duh na binkoštno nedeljo iz nebes na zemljo poslan.

Sv. Tomaž kanterburški popisuje tudi sedem posebnih radosti, ki jih Marija v nebesih vživa, kakor mu jih je sama razodela. Te so :

1. Radost, ki jo ima, ker je kakor nebeška kraljica v nebesih bolj češčena, kakor vsi drugi svetniki.

2. Radost, ker njena materna — deviška krona vse druge prekosi.

3. Radost, ker njena velika čast vsa nebesa z veseljem napolnuje.

4. Radost, ker jo vsi zveličani duhovi častijo kakor mater Najvišjega.

5. Radost, ki jo vživa, ker jej njeni Sin, vsegamogočni Bog, nobene prošnje ne odreče.

6. Radost, ker zamore svojim služebnikom večno življenje sprositi.

7. Radost, ker njene časti nikdar konca ne bo.

Papež Klemens X. je podelil pobožnim častivcem Marijinih radosti poseben odpustek.

Počesčenje sedmerih radosti Marijinih.

1. O Marija! spomni se radosti, katero je tvoje srce občutilo, ko ti je arhangelj Gabriel poročal, da si od sv. Trojice za mater Sina božjega izvoljena, ko si mati postala in devištva ne zgubila. — Po tej tvoji radosti te prosim, dodeli, da bo blagoslovljeni sad tvojega telesa tudi meni v časno in večno zveličanje. Amen.

Česčena si Marija itd.

2. O Marija! spomni se radosti, katero je tvoje srce občutilo, ko si božjega Sina brez bolečin ko devica rodila, poljubila in objela, — Po tem presladkem veselju dodeli tudi meni, da Jezusovo ljubezen zdaj in na smrtno uro in na vse večne čase veselo uživam. Amen.

Česčena si Marija itd.

3. O Marija! spomni se radosti, katero je tvoje srce občutilo, ko so trije kralji iz jutrovih dežel prišli in tvoje ubogo dete, kakor kralja nebes in zemlje molili in mu zlata, kadila in mire darovali. — Po tem veselju dodeli mi moč, da se

tudi jaz Jezusu popolnoma darujem z dušo in telesom, in v veri, upanju in v ljubezni do konca stanoviten ostanem. Amen.

Češčena si Marija itd.

4. O Marija! spomni se radosti, katero je tvoje srce občutilo, ko si dvanajst let starega, zgubljenega Jezusa v tempelju zopet našla. — Po tem veselju te prosim, da Jezusa po smrtnem grehu nikoli več ne zgubim, in ko bi kedaj tako nesrečen bil, da ga po resnični pokori veselo zopet najdem. Amen.

Češčena si Marija itd.

5. O Marija! spomni se tiste radosti, katero je tvoje srce občutilo, ko si na velikonočno nedeljo Jezusa v časti ustajenja zopet zagledala. — Po tem veselju dodeli mi, da bo tudi moje vstajenje na sodnji den veselo in častito. Amen.

Češčena si Marija itd.

6. O Marija! spomni se tiste radosti, katero je tvoje srce občutilo, ko si Jezusov častni vnebohod na Oljski gori gledala. — Po tem veselju dodeli tudi

meni, da se moja duša na smrtno uro brez zamude v nebeško veselje vzdigne. Amen.

Češčena si Marija itd.

7. O Marija! spomni se tiste radosti, katero je tvoje srce občutilo, ko je na binkoštno nedeljo sv. Duh nebeško tolažbo v tebe razlil in te s svojimi darovi napolnil. — Po tem nepopisljivem veselju dodeli, da ogenj sv. Duha tudi moje mrzlo srce razgreje in v meni nikdar ne ugasne. Amen.

Češčena si Marija itd.

Molitev

sv. Efrema Sirskega.

O preblažena in popolnoma neomažeževana devica, mati mojega Boga, kraljica svetlosti! ti si silno mogočna in dobrotljiva; si visokejša, kakor vsi angeljski in človeški duhovi; si čistejša, kakor solnčni žarki, častitljivša, kakor Serafini in bolj veličastna, kakor vsi korni nebeški! Ti, o naša predobrotljiva gospa, si upanje patriarhov, poželenje prerokov,

kinč apostolov, čast mučenikov, veselje pravičnih, krona devic! Po tebi, o visoka kraljica nebes in zemlje! smo zopet spravo z Bogom dosegli, zakaj ti neprenehoma za grešnike prosiš! Ti si varno zavetje tistim, katerim se je barka razbila! Ti si tolažba sveta, odkupščina vjetih, pomoč bolnikov, veselje žalostnih, radost in pribežališče vsega sveta! O Marija, ki si polna milosti, razsveti mojo pamet, odpri moja usta, da oznanujem hvalo tvojo! Bodi pozdravljena, o mir, o veselje, o tolažba, o zveličanje vsega sveta! Bodi pozdravljena, o čudo največe, ki je kedaj bilo na svetu! Ti nebesa polna veselja, ti studenec vseh milosti, pokrij me s perutmi milosti svoje! Usmili se me! Ne pusti, da bi me peklenski sovražnik seboj v pekel potegnil! Bodi mi češčena, ti vir najlepšega veselja, srednica med Bogom in med ljudmi, mati našega gospoda, Jezusa Kristusa! čast in hvala tebi s Sinom vred, in Očetu in sv. Duhu! Amen.



Zbirka molitev

za

očitno in domačo službo božjo.

Juterna molitev.

Preljubi kristjan! Če hočeš na zemlji vedno srečno živeti in svoj namen, — večno zveličanje gotovo doseči, ti je pomoči od zgoraj, — milosti božje potreba, in zato moraš vsak den s prošnjo za to pomoč začeti. Zategadelj nikdar ne pozabi, se hitro zjutraj Bogu, Mariji in svojemu angelju varhu priporočiti. Če ne utegneš več moliti, zmoli vsaj angeljsko češčenje in daruj ves den ljubemu Bogu, kar storiš prav lahko s sledečo kratko molitvico:

V imenu Boga † Očeta in † Sina in svetega † Duha. Amen.

Vstanem v imenu križanega Jezusa, kateri me je s svojo drago krvijo odrešil. — Oče nebeški! lepo te zahvalim, da si me to noč vsega hudega obvaroval. Prosim te, ohrani me tudi denešnji den pred vsem hudim na duši in telesu. Vse moje djanje naj bo danes k tvoji časti! O Ma-

rija! bodi moja mati in prosi za me. Pre-
ljubi angelj varuh moj! meni dnes na
strani stoj. Varuj me, prosim te, v sveti
raj pripeljaj me.

O presladko srce Jezusovo daj, da te
bolj in bolje ljubim vekomaj.

Naša ljuba Gospa presvetega srca,
prosi Boga za nas!

Verujem v Boga Oče naš
Češčena si Marija . . . Čast bodi Bogu . . .

Pobožni zdihljeji

med dnevom.

1. Bodi češčeno in hvaljeno ime
Jezus!

2. O Jezus, kako ljubeznjiv in drag
si mi!

3. O Jezus, moja najslajša ljubezen!

4. O moj Jezus, moje vse!

5. Vse za te, o moj Jezus!

6. O moj Jezus, usmiljenje!

7. Kdo mi bo dal mojega Jezusa,
kterega moja duša toliko ljubi?

8. O mili Jezus! dodeli nam večno
zveličanje.

9. O Jezus! ti si moje največe veselje!

10. O Jezus čudežno je tvoje ime po vsem svetu.

11. Ljubimo Jezusa, — hvalimo Jezusa!

12. O Jezus! užgi v mojem srcu želje, za tebe kaj trpeti.

13. O Jezus, moje edino upanje!

14. Česa se bom bal, če je Jezus z menoj?

15. O Gospod Jezus! ne zapusti mene nevredne stvari.

16. O moj Jezus, moja največa dobrota!

17. Bodi hvaljen, o Jezus! v krvi svojih sv. mučenikov.

18. Jezus, moja nebesa!

19. Jezus naj živi!

20. Daj mi milost, o Jezus! tebe tako ljubiti, kakor ti želiš.

21. Ves hočem biti Jezusov in Marijin.

22. O Jezus! nikar me ne zapusti.

23. Jezus naj živi in vlada!

24. O Jezus, ženin moje duše! slajši si kakor med.

25. Kdo mi da moč, pripraviti cel svet, da le Jezusa ljubi?

26. O Jezus! ti si sladkost mojega srca.

27. Nevesta Jezusova hočem biti, njega samega ljubiti.

28. O Jezus! pomagaj mi, da tebe prav spoznam in goreče ljubim.

29. O Jezus! tvoja ljubezen je moje revne duše sladka tolažba.

30. O Jezus, življenje moje duše! ne zapusti me.

Večerna molitev.

Kakor imaš vsak den z Bogom začeti, tako moraš vsak den z Bogom končati.

„Z Bogom začni vsako delo,
In bo dober tek imelo;
Z Bogom delo dokončaj
To je pot v presveti raj.“

Zato nikoli ne opuščaj večerne molitve. Tudi ne pozabi, zvečer svojo vest izpraševati; obudi žalost črez svoje grehe in se zopet Bogu, Mariji in angelju varhu izroči, kar zamoreš storiti tako-le:

Zahvalim te, Oče nebeški! za vse dobrote, ktere si meni danes dal in me hudega obvaroval. Prosim te, odpusti mi vse moje grehe, s kterimi sem tebe žalil.

V tvoje roke izročam svojo dušo in telo.
Tvoj sveti angelj naj me varuje, da mi
sovražnik kaj mogel ne bo. O Jezus!
tebi živim. O Jezu! tebi umrjem. O Je-
zus! tvoj sem živ in mrtev. Amen.

O Marija, moja mati! prosi za me,
da se mi nocoj kaj hudega ne prigodi.

Preljubi angelj varuh moj! men' no-
coj na strani stoj. Nagle smrti varuj me,
v sveti raj pripeljaj me.

Sveti I., moj patron! prosi za me,
naj nocoj prav sladko spim in se jutri
vesel zbudim.

Vsem vernim dušam, o Bog! večni
pokoј daj; večna luč jim sveti naj. Amen.

Naša ljuba Gospa presvetega srca,
prosi za nas!

Oče naš... Češčena si Marija... Verujem
v Boga ...



Sv. meša

v čast britkega trpljenja Kristusovega. *)

Ako ti dožlnosti tvojega stanú dopuščajo in imaš čas, ne zamudi nobeden den, iti k sv. meši. Na potu k sv. meši bodi kolikor mogoče v duhu zbran, premišluj trpljenje Kristusovo in milosti in dobrote, ktere želiš pri sv. meši od Boga izprositi. Navadi se, da v cerkev prideš, preden mešnik pristopi, in iz cerkve ne greš, dokler ni mešnik odstopil.

Pristopna molitev.

Preljubi Jezus, moj zveličar in odrešenik! ti si iz neskončne ljubezni do nas daritev sv. meše vpostavil, da imamo vedni spomin tiste tvoje najsvetejše daritve, ktero si na sv. križu za nas opravil; zraven tega pa tudi pripomoček, da se zamoremo udeleževati zasluženja te tvoje presvete daritve. Jaz hočem zdaj z vso le mogočo pobožnostjo biti pri tej sveti daritvi, ter jo hočem darovati presveti Trojici v čast in hvalo, v spomin in počesčenje tvojega britkega trpljenja in

*) Ponatisnjena iz molitvenika: Venec pobožnih molitev:

tvoje grenke smrti, v zahvalo za vse meni in vsem ljudem podeljene milosti in dobrote, v zadostenje za vse moje pregrehe; v prošnjo za vse milosti, ki so k zveličanju moje duše potrebne in koristne, v tolažbo in pomoč vsem živim in mrtvim, zlasti pa prosim še za to milost... Dodeli mi milost pri tej sv. daritvi tako pričujočemu biti, da dosežem namen, za voljo kterega si sv. mešo vpostavil.

O preblazena devica in mati božja Marija! ki si na Kalvarski gori pod križem stala, kadar je bil moj odrešenik za zveličanje sveta na njem darovan; prosi za me, da bom s spodobnostjo v čast božjo in v svoje večno zveličanje pri tej sv. daritvi, kjer se Jezus, tvoj božji Sin, vnovič, pa nekrvavo svojemu nebeškemu Očetu daruje.

Mešnik gre k altarju. — Kristus gre s svojimi učenci na Oljsko goro.

P r i s t o p.

Predobrotljivi Jezus! iz ljubezni do mene si prostovoljno šel na Oljsko goro, ter si tam svoje britko sveto trpljenje

začel. Žalosten si bil do smrti iz ljubezni do mene. Oh! odpusti mi grehe, ki so bili vzrok tvoje žalosti, tvojega britkega trpljenja. Iz srca jih obžalujem, ker sem ž njimi tebe, največa, vse ljubezni vredna dobrota in lepota, razžalil.

Mešnik moli pred altarjem. — Kristus moli na Oljski gori in krvavi pot poti.

Trikrat, o Jezus! si molil na Oljski gori k svojemu nebeškemu Očetu. Popoluoma si se bil vdal njegovi sv. volji. Krvavi pot si potil v omivanje mojih grehov. Nebeški Oče pošlje angelja, te tolažit in okrepčat. Ljubeznjivi Jezus! daj mi milost, da se tudi jaz popoluoma vdam tvoji presveti volji, in da srčno obžalujem vse svoje pregrehe! Naj ne bo tvoja prelita kri nad menoj zgubljena. Pošlji mi svojega svetega angelja, da me v moji žalosti tolaži in v vseh skušnjavah okrepčuje.

Mešnik poljubi altar, gre na desno stran in moli. — Kristus je s poljubom izdan, vjet in zvezan k Anu peljan.

Iz ljubezni do mene, o Jezus! si se prostovoljno dal s poljubom izdati, vjeti

in neusmiljeno zvezati, in potem k hudobnemu Anu peljati. Zavoljo vseh bolečin in zasramovanj, ktere si na tem potu z največo potrpežljivostjo pretrpel, te prosim za milost, da to malo, kar mi je trpeti, iz ljubezni do tebe rad trpim in potrpežljivo prenašam.

Mešnik moli v sredi altarja „Kirije elej-son“. — Kristusa peljajo k Kajfu, Peter ga zataji, Judje ga zasramujejo.

Preljubi moj Jezus! pripustil si, da so te k velikemu duhovnu Kajfu peljali; tam te je Peter trikrat zatajil; tam so te Judje vso noč neusmiljeno zasramovali, zaničevali in s pestmi bili. Prosim te, nikoli ne dopusti, da bi te tudi jaz z besedo ali z djanjem kdaj zatajil. Vtrdi me v pravi veri do konca mojega življenja. Dodeli mi milostljivo, da sveto vero vselej, očitno, brez strahu spoznam in po njej živim. Varuj me, da te nikoli z nobenim grehom ne žalim in ne zatajim.

Mešnik se obrne k ljudstvu rekoč: Dominus vobiscum — Gospod z vami! — Kristus se obrne k Petru. in ga nagne k pokori.

O veliko večkrat kakor Peter, sem te jaz razžalil, o moj Jezus! Oh, obrni

tudi na me tiste svoje milostljive oči, s kterimi si Petra pogledal, in dodeli mi milost, da tudi jaz ž njim vred svoje grehe obžalujem, in te nikoli več ne žalim.

Mešnik gre spet na desno stran in moli. — Kristusa peljejo k Pilatu in ga tam tožijo.

Prišel bo čas, o Jezus! ko se bom moral prikazati pred tvoj sodnji stol, ter bom moral dati odgovor od vsega svojega življenja. Ostro me bodo tožili hudobni duhovi. — Preljubi moj Jezus! po tistih bolečinah, ktere si prestal, ko so te k Pilatu peljali in te krivo tožili, te prosim, dodeli mi milost tako živeti, da bom kdaj v tebi gledal milega, ne pa ostrega sodnika, da se ne bom tožbe hudobnih duhov bal.

Evangelje.

Mešnik gre na sredo altarja in moli; potem gre na levo in bere sv. evangelje. — Pilat pošlje Kristusa k Herodu, in ta ga zasmehuje.

O Jezus! od sodnika do sodnika te vodijo. Kot neumneža te zaničujejo z belim oblačilom. Pri vsem tem zaničevanju molčiš in trpiš. Mar ne bom tudi jaz iz

ljubezni do tebe kaj malega tiho in potrpežljivo prenašal? To želim, to hočem, o Jezus! s tvojo milostjo storiti zdaj in ves čas svojega življenja.

Mešnik se povrne na sredo altarja, se obrne in pravi: Dominus vobiscum — Gospod z vami! — Herod pošlje Kristusa nazaj k Pilatu; tu ga krivo tožijo in zasramujejo.

Zahvalim se ti, o moj preljubi Jezus! za vse stopinje, ktere si v svojem britkem trpljenju za me storil. Zahvalim se ti za potrpežljivost, ktero si razodeval pri vseh tolikih krivih tožbah: zlasti, ko so za Baraba prosili, tebe pa pogubili. Oh, ne pripusti, da bi kdaj kako stvar bolje ljubil, kakor tebe; ker ti edini zaslužiš čez vse ljubljen biti.

Darovanje.

Mešnik odkrije kelih in daruje kruh in vino. — Kristus je oblačil oropan, k stebru privezan in neusmiljeno bičan.

Kristus Jezus! zavoljo tistih neštevilih kapelj tvoje svete krvi, ki je tekla pri neusmiljenem bičanju tvojega najsvetejšega telesa, te prosim, nikar ne dopusti, da bi svoje telo kedaj oskrunil z

grdo nesramno nečistostjo, ki je bila poglavitni vzrok tvojega bičanja. Darujem svoje telo popolnoma v tvojo službo. Nikoli nočem nobenega uda svojega telesa obrniti v tvoje razžaljenje. Rajši hočem umreti, kakor s svojimi očmi, s svojim telesom ali s svojo dušo zoper to angeljsko čednost, sveto čistost se kaj pregrešiti. K temu, o Jezus! mi daj ti svojo pomoč, svojo milost! Odvrni pa od mene šibo svoje jeze, ktero sem zaslužil s svojimi grehi, zlasti še s svojim telesom,

Mešnik kelih pokrije. — Kristus s trnjem kronajo.

Jezus Kristus! po strašnih bolečinah, ktere si prestal, ko so tvojo sveto glavo s trnjem kronali, te prosim, prebodi moje meso s svojim sv. strahom, in dodeli mi milost, da sebe vedno zatajujem in da bom tako vreden spoznan, da boš me kdaj v nebesih kronal s krono svojega veličastva.

Mešnik roke umiva. — Kristus je nedolžen spoznan, kadar si je Pilat roke umil.

O Jezus! ti si res ves nedolžen; oh, jaz, jaz sem kriv! jaz pa sem grešil! jaz zaslužim trpljenje in bolečine, ktere si ti

trpeti hotel. Oh, naj bom vendar deležen zaslužnja tvojega nedolžnega trpljenja! Operi me bolj in bolj mojih pregreh! Očisti me vse hudobije, ker vem, da nič nečistega v nebesa ne more.

Mešnik se k ljudstvu obrne rekoč; Orate fratres, Molite bratje! — Kristus je pred ljudstvo postavljen z besedo: „Glej človek!“

Nebeški Oče! poglej svojega Sina, ki se je iz ljubezni do mene učlovečil. Glej njegovo s trnjem kronano glavo! Glej njegovo s pljunki omadežano in z udarci razbito obličje! Glej njegovo vse raztepeno, vse ranjeno telo! Glej vse to je iz ljubezni do mene prestal! Zavoljo tega imej usmiljenje z menoj, o predobrotljivi Oče! — In ti, o Jezus! bodi meni milostljiv; zlasti takrat, kadar bom postavljen pred tvoj sodnji stol, in bom odgovor dajal od vsega svojega življenja. Takrat se spomni moje sedanje prošnje, in vsega, kar si pretrpel za-me, in nikar me ne zavrzi spred svojega obličja.

Mešnik moli predglasje. — Kristus nedolžen je k smrti obsojen,

Neskončna zahvala naj ti bo, o Jezus! ker si sodbo toliko zaničljive smrti za-me

radovoljno slišati hotel, akoravno si ves nedolžen bil. Oh, dodeli mi milost, da svoje življenje zdaj tako ravnam, da ne bom kedaj slišati moral sodbe večnega pogubljenja zavoljo grehov. Kadar boš prišel sodit, oh, nikar me ne zavrzi! Takrat me prištej tistim, ktere boš z veselimi besedami poklical v večno veselje!

Mešnik tiho moli. — Kristus nese tiho težki križ na Kalvarijo.

O preljubi moj Jezus! ti si rekel: „Kdor hoče za menoj priti, naj sam sebe zatajuje, svoj križ zadene in hodi za menoj!“ Vidim, kako si ti svoj težki križ zadel in nesel na goro Kalvarijo, v neizrečeno velikih bolečinah, med zaničevanjem brez vse pritožbe, z največo ljubeznijo in potrpežljivostjo. Preljubi Zveličar! trdno sklenem, moja resnična volja je, da grem za teboj. Zato radovoljno prevzamem tisti križ, katerega si mi ti naložil. Nositi ga hočem, dokler bo tebi dopadljivo; in to brez toževanja, brez godernjanja. Iz ljubezni do tebe in zedinjen s teboj v tistih bolečinah, ktere si trpel, kadar si težki križ nosil, hočem vse rad pretrpeti. Le s svojo milostjo me pod-

piraj; zakaj moj duh je sicer pripravljen in voljen, ali moje meso je slabo. V tebi pa zamorem in premorem vse. O trpeči Jezus! usmili se pa tudi vseh, za ktere sem dolžen moliti, in za ktere sem moliti obljubil. Dodeli meni in vsem milost pobožnega življenja in srečne smrti. Amen.

Povzdigovanje.

Mešnik spreminja kruh in vino v Jezusovo Telo in Kri. — Kristusa na križ pribijajo.

O preljubeznjivi moj Jezus! po tistih neznanih bolečinah, ktere si pretrpel takrat, ko so ti na gori Kalvariji trgali oblačila s tvojega ranjenega telesa, ko so tvoje roke in noge pribijali z velikimi žreblji na križ, in zavoljo takrat prelite drage Krvi te prosim: odpusti mi vse grehe, ktere sem kedaj storil s svojimi rokami ali s svojimi nogami. In dodeli mi milost, da zanaprej svoje roke in svoje noge le v tvojo službo obračam.

Mešnik povzdigne sveto rešnje Telo. — Kristus je na križ povzdignjen.

Jezus Kristus, v tebe verujem! Jezus Kristus, v tebe upam! Jezus Kristus,

ljubim te črez vse! — Ti sam si tukaj pričujoč, ki si se na križu iz ljubezni do mene dal povzdigniti in si se ljudstvu pokazal. Molim te v ponižnosti svojega srca, moj Bog in moj Gospod! bodi milostljiv meni, ubogemu grešniku!

Mešnik povzdigne sv. rešnjo Kri. — Kristus toči na križu svojo sveto Kri.

Jezus! tebi živim; Jezus! tebi umrjem; Jezus! tvoj sem živ in mrtev. Amen. — Preljubi Jezus! tvoja sv. Kri je tukaj pričujoča, ktero si nekđaj za nas na križu prelil. Molim te in te prosim, naj ne teče zastonj za me, moj Bog in Gospod! Bodi milostljiv meni ubogemu grešniku!

Mešnik moli po povzdigovanju. — Kristus visi tri ure na križu.

Tri ure, o Jezus! si visel na križu v neznanih bolečinah, v strašnem trpljenju. Oh, to so bile strašne ure! Tri ure si bil v smrtnih težavah! Oh, usmili se me v vseh bolečinah, ktere bom še trpeti imel, zlasti takrat, ko bom v smrtnih težavah. Ne pusti v pogubljenje moje duše, za ktero si toliko trpel. Stoj na strani s svojo milostjo vsem tistim, ki so zdaj v

smrtnih britkosti! Usmili se vseh vernih duš v vicah! Zlasti . . . Daj jim večni mir: meni pa milost, da tako živim, da kdaj srečno umerjem, in pridem v večni mir in pokoj. Amen.

Mešnik moli: Pater noster. — Oče naš.
— Kristus pregovori sedem besed na križi.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! ki si na križu za svoje sovražnike prosil, odpustim vsem tistim, ki so me kedaj razžalili. — Daj mi, kakor spokornemu razbojniku, milost spokorjenja in vzemi tudi mene v sveti raj. — Želim in hrepenim živeti in umreti pod varstvom Marije, katero si tudi meni dal v ljubeznjivo mater, kakor sv. Janezu pod križem. — Zavoljo tvojega prebritkega zapuščenja na križu te prosim, ne zapusti me v moji zadnji uri! — Zavoljo tvoje velike žeje te prosim, dodeli mi srčno hrepenenje tebi zvesto služiti, vse iz ljubezni do tebe storiti in vse voljno potrpeti. — Želim vse spolniti, kar ti, o Jezus! tirjaš od mene, in sicer tako, kakor si ti dopolnil voljo svojega nebeškega Očeta. — Že zdaj, kar bom želel v zadnji uri, zdih-

nem po tvojem zgledu: „Oče! v tvoje roke izročim svojo dušo“.

Mešnik razdeli sv. hostijo. — Kristus umrje.

Kako velika je tvoja ljubezen do mene, o Jezus! Na križu umrješ iz zgolj ljubezni do mene! Prisrčno te zato zahvalim; pa prosim, daj mi milost, naj tudi jaz iz ljubezni do tebe živim, trpim in umrjem. Amen.

Mešnik govori: Agnus Dei — jagnje božje! — Pri Jezusovi smrti se jih mnogo spreobrne. — Kristus dopusti odpreti svojo stran.

O Jezus, Bog mojega srca! po sv. krvi in vodi, ktera je po tvoji smrti tekla iz tvoje sv. rane, te prosim: vsega me spreobrni! Operi in očisti moje srce vseh grehov, in daj mi ponižno, skesano, potrto, tebi dopadljivo srce! Zato udarim na svoje grešno srce in rečem poln kesanja in poln zaupanja: Jagnje božje! ki grehe sveta odjemlješ, usmili se me, usmili se me!

Obhajilo.

Mešnik se obhaja. — Kristus je pokopan.

Preljubi moj Jezus! ti si pripustil, da so po tvoji smrti tvoje presveto telo

s križa sneli, ga mazilili, v čisto tenčico zavili in v nov grob položili. O kako srečen bi bil, da bi te z mešnikom vred zavžiti smel! Pa nisem vreden, da greš pod mojo streho. Vendar pa hrepenim po tebi, o moj Jezus! Verujem v tebe, o moj Jezus! Upam v tebe, o moj Jezus! Iz srca te ljubim, o Jezus! moja križana ljubezen! In kdaj bo prišla tista srečna ura, da se boš ponižal k meni priti? Prosim te ponižno, očisti moje srca vsega, kar ti ne dopade; kajti vse to obžalujem iz ljubezni do tebe. Pripravi si v mojem srcu svojemu veličastvu spodobno stanovanje! Dodeli, da te vselaj z vso mogočno spodobnostjo in spoštljivostjo prejemem! Ne pripusti, da bi brez te svete popotnice se iz sveta ločil!

Mešnik moli na desni strani, gre na sredo, pozdravi ljudstvo in moli zadnje molitve. — Kristus vstane od smrti, se prikaže svojim učencem, in ostane 40 dni na zemlji.

Častitljivo vstaneš od smrti, o Jezus! se prikažeš svoji ljubeznjivi materi, svojim apostolom, svojim učencem; še 40 dni ostaneš pri njih, jih tolažiš in učiš. Prosim te, ostani pri meni s svojo mi-

lostjo do konca mojega življenja. Dodeli mi milost, da tako živim, da enkrat častitljivo vstanem od smrti, in te s tvojo presveto materjo in z vsemi svetniki v nebesih vso večnost gledam in častim. Amen.

Mešnik blagoslovi ljudstvo in moli zadnje evangelje. — Kristus gre v nebesa in pošlje sv. Duha.

Zavoljo svojega čudovitega vnebohoda, o Jezus! se me usmili. Daj mi že zdaj svoj sv. blagoslov! Blagoslovi vse moje misli, besede in djanja, vse moje stopinje in nehanja! Blagoslovi moje življenje in mojo smrt.

S poslanim svetim Duhom, o Jezus! se tudi mene usmili, ter tudi meni dodeli darove svojega sv. Duha! In ti sv. Duh! usmili se me, in vedno ostani pri meni. Danes in ves čas mojega življenja me krepčaj v vseh skušnjavah! uči in vodi me k božji službi, moje srce užgi z ljubeznijo do Boga, da danes in vselej iz ljubezni do Boga vse hudo opustim in le dobro storim, da vse težave potrpežljivo potrpim in poslednjič tje pridem, kjer te bom z Očetom in Sinom večno ljubil in hvalil. Amen.

Spovedne in obhajilne molitve.

Če hočeš časno in večno srečno živeti, ti je neobhodno potrebno, da se večkrat v zakramentu sv. pokore svojih dušnih madežev očistiš in potem sv. rešnje Telo vredno zavžiješ; kajti Jezus sam pravi, *da ne moremo brez njega nič dobrega storiti.* (Jan. 15, 5.)

Molitev

pred izpraševanjem vesti.

Vzdignil se bom, in šel bom k svojemu Očetu, in porečem: grešil sem zoper nebesa in zoper tebe; nisem vreden, da bi se tvoj otrok imenoval; stori me kakor enega zmed svojih služabnikov, in pošlji mi danes le eno samo drobtinico od mize tvoje neskončne milosti, da zamorem svoje grehe spoznati, obžalovati in za nje vredno pokoro storiti. Oh! narasle so se moje pregrehe črez število las moje glave, in ne morem jih prav spoznati. Pa ti, o prava luč, ki razsvetljuješ vsakega človeka, ki na ta svet

Spovedne in obhajilne molitve.

Če hočeš časno in večno srečno živeti, ti je neobhodno potrebno, da se večkrat v zakramentu sv. pokore svojih dušnih madežev očistiš in potem sv. rešnje Telo vredno zavžiješ; kajti Jezus sam pravi, *da ne moremo brez njega nič dobrega storiti.* (Jan. 15, 5.)

Molitev pred izpraševanjem vesti.

Vzdignil se bom, in šel bom k svojemu Očetu, in porečem: grešil sem zoper nebesa in zoper tebe; nisem vreden, da bi se tvoj otrok imenoval; stori me kakor enega zmed svojih služabnikov, in pošlji mi danes le eno samo drobtinico od mize tvoje neskončne milosti, da zamorem svoje grehe spoznati, obžalovati in za nje vredno pokoro storiti. Oh! narasle so se moje pregrehe črez število las moje glave, in ne morem jih prav spoznati. Pa ti, o prava luč, ki razsvetljuje vsakega človeka, ki na ta svet

pride, razsvetli temo mojega srca, da zopet pridem na pravo pot. Pokaži mi število mojih hudobij, da vem in spoznam grehe, ktere sem storil zoper tvoje božje in cerkvene zapovedi, kar sem se pregrešil zoper svojega bližnjega, zoper samega sebe, z mislimi, z besedami, djanjem in z zamudo dolžnosti svojega stanu, da spoznam vse lastne in tuje grehe. Daj, da vse to spoznam tako na tenko, kakor bom vse to spoznal ob smrtni uri pred sodnim sedežem tvoje ostre pravice.

Pridi sv. Duh, razsveti mojo pamet, da zdaj svoje grehe prav spoznati, srčno obžalovati, čisto spovedati in popolnoma poboljšati zamore. — Sveta Marija, mati božja, pribežališče grešnikov, prosi za-me! Sveti angelj varuh moj, stoj mi na strani! Moj sveti krstni patron, prosi za-me!

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi.

Zdaj pa izprašuj svojo vest s tako skrbijo, kakor imaš navado v drugih imenitnih zadevah skrbno ravnati; tako zvesto, kakor bi bila ta spoved zadnja tvojega življenja, zakaj ena bo gotovo zadnja.

Pomisli tedaj najpoprej, po katerih krajih si po zadnji spovedi hodil, — s katerimi ljudmi si največkrat govoril, delal, — ktera posebna opravila

si imel, — in ktere težave so te najbolj zadele. To ti bo pomagalo, da se boš ložej spomnil, kakšne misli si imel, — kakšne besede si govoril. — in kako si se obnašal na tem kraju, — v tej družini, — pri tem delu, v tem trpljenju. Po tem načinu ne boš tako lahko kaj bistvenega spregledal. Pri izpraševanju imej ozir posebno na oni greh, kteremu si najbolj podvržen. Poprašaj se tudi, ali si nauke, ktere si pri zadnji spovedi prejel, nosil in premišljeval v srcu, — ali si storjene dobre sklepe imel vedno pred očmi, — ali si naloženo pokoro dobro opravil. Nikdar tudi ne pozabi, se natanjko izprašati, ali si, — in kako si dolžnosti svojega stanu izpolnjeval. — Skušnja namreč kaže, da si prav mnogi z manj važnimi rečmi glavo terejo in se jih na dolgo in široko spovedujejo, dolžnosti svojega stanu pa še v misel ne vzemejo, in vendar je, kakor njih domače življenje priča, v tem mnogokrat prav dosti pomanjkljivega. V tem je tudi večjidel vzrok, da pogoste spovedi dolgih let ne rodijo sadu vednega boljšanja in napredovanja v duhovnem življenju.

Molitev

po izpraševanju vesti.

O moj Bog! zdaj sem pregledal vse kote svoje vesti. Oj, kako slabo sem živel! vedno sem te žalil na tem nečimer-nem svetu. Kamor koli se ozrem, ne zagledam drugega, kakor neumnosti in grehe, kteri mojo ubogo dušo težijo. Sam Bog ve, ali sem se spomnil vseh svojih grehov in krivic? človeško srce je glo-bočina, ktero le ti, o Gospod! do dna

poznaš. Prizanesi mi, o Bog! tudi vse moje pozabljene grehe, ter mi dodeli pravo srčno žalost vseh mojih znanih in neznanih grehov; daj mi čeznaturally ke- sanje; zbudi moje srce z zveličanskim strahom tvoje sodbe; užgi v meni ogenj tvoje svete ljubezni, da svoje grehe srčno obžalujem, jih sovražim, in tako tvoje milosti deležen postanem.

O Marija, preljuba mati nebeška! ti mi zamoreš vse od Boga sprostiti; sprosi mi milost, da me milostljivi Oče nebeški zopet vzeme za svojega otroka. Po Jezusu Kristusu, gospodu našem. Amen.

Žalost nad grehi.

Iz globočine svoje nevrednosti kličem z zgubljenim sinom: Oče! grešil sem, zgubil sem tvojo prijaznost, zapravil sladki mir svoje vesti, sem sam sebe nesrečnega storil, in več nisem vreden tvoj otrok se imenovati. Oh, kamo se hočem zdaj podati, kakor k svojemu Očetu nazaj.

O moj Bog! žal so mi vsi moji grehi, ne toliko zato, ker sem nebesa zgubil in pekel zaslužil, ampak največ zato, ker

ker sem tebe razžalil, največjo lepoto in dobroto; da sem tebi, ljubi Oče! nepokoren bil, ki mene toliko ljubiš. Oh, da bi ne bil tebe nikdar razžalil!

O moj usmiljeni Jezus! ki si se na Petra milo ogledal, kateri je tebe trikrat zatajil, in si Magdaleni, očitni grešnici, vse grehe ljubeznjivo odpustil; ogledaj se milostljivo tudi na-me, da bom s Petrom svoje grehe milo objokoval, z Madgaleno odpuščenje zadobil, in zopet tebe čez vse ljubil.

V živi ljubezni do tebe, o moj Bog! trdno sklenem se prav spokoriti, in svoje življenje vredno poboljšati. Odpovem se vsem grešnim navadam; vse slabe tovaršije bom zapustil, vseh grešnih priložnosti se zvesto varoval, da tvoja ljubezen v meni ne ugasne, in me sveti Duh ne zapusti. Čisto se hočem vseh svojih grehov spovedati, vsako storjeno škodo na časti ali na premoženju, kar mi je mogoče, popraviti, in od te dobe tebi o Bog! prav zvesto služiti. Rajši hočem umreti, kakor še več v grehu živeti. O moj Jezus! daj meni svojo pomoč, da bom vse to zvesto storil, kar sem sklenil.

Ti pa Marija, mati milosti božje! prosi svojega Sina, našega Odrešenika, da se me usmili. Moj sveti angelj varuh! isprosi mi milost, da to sveto spoved tako opravim, da se ti z drugimi angelji in svetniki vred nad mojim resničnim spreobrnjenjem razveseliš. Amen.

Ravno pred spovedjo.

K Očetu pojdem in porečem: Oče! grešil sem, tebi sem nehvaležen bil, grdo sem te zapustil, ali vzemi me zdaj vsaj za svojega najmanjšega hlapca. Pred namestnika božjega bom pokleknil, in se vseh svojih grehov obtožil, kakor sem jih pred Bogom kriv. O Gospod, bodi milostljiv meni ubogemu grešniku. Amen.

Zdaj počakaj in moli sv. rožnivenec ali sv. litanije, dokler pride na-te red, da zamoreš k spovednici poklekniti in se spovedati. — Kadar si sveti blagoslov prejel, se pokrižaj in reci:

Zahvalim se vam, duhovni oče! za sveti blagoslov, in prosim Boga za milost, da se svojih grehov prav in čisto spovedati zamorem.

Jaz, ubogi grešnik, spovem Bogu vsegamogočnemu, Mariji, materi božji, vsem ljubim svetnikom in vam, duhovni oče! namestnik božji, da sem od zadnje spovedi (tukaj se pove čas zadnje spovedi) velikokrat grešil z mislimi, z besedami, z djanjem in opuščanjem dobrih del; posebno pa se obtožim, da sem

Zdaj se obtoži ponižno, odkritosrčno in čisto vseh svojih še nespovedanih grehov, po tem skleni spoved, rekoč:

Ti in vsi moji, vedni in nevedni grehi, ktere sem sam storil, ali pa kriv bil, da so jih drugi storili, so mi iz srca žal, ker sem ž njimi Boga, največjo in vse ljubezni najvrednejšo dobroto razžalil. Trdno sklenem z božjo pomočjo svoje življenje poboljšati, ne več grešiti in vseh priložnosti greha se varovati. Prosim vas, duhovni oče! za sveto odvezo in zveličavno pokoro.

Zdaj s ponižnim srcem poslušaj nauk, ki ga boš dobil, in si zapomni naloženo pokoro; kadar spovednik sveto odvezo dajejo, se pobožno pokrižaj in potem mirno od spovednice odstopi in opravi naloženo pokoro.

Molitev po spovedi.

O milostljivi Oče nebeški! jaz trdno zaupam, da so mi zdaj vsi grehi odpuščeni; zdaj zamorem v miru iti, moja ranjena duša se je zopet ozdravila. Po moči zakramenta svete pokore sem se svojih grehov očistil, Pred malim časom, o Bog! sem bil zavoljo svojih grehov še tvoj sovražnik, zdaj pa si me po svoji neskončni milosti zopet vzel v število svojih otrok in deležnikov svojega nebeškega kraljevstva. Čast in hvala tebi, o najdobrotljivejši Oče nebeški! da si me velike revščine rešil, v katero so me pripravili moji grehi. Iz čiste ljubezni do tebe mi je srčno žal, da sem te tolikokrat razžalil. Zdaj pa še enkrat trdno sklenem, da te nikdar več z nobenim grehom ne bom žalil. Stoj mi na strani, o Gospod! da v svojih sklepih do konca stanoviten ostanem.

Ti pa prečista devica Marija, in vsi angelji in svetniki božji! izprosile mi to veliko milost, da svoje obljube na tenko spolnujem, in enkrat z vami vred ne-

beškega veselja deležen postanem. Po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Psalm 50.

Usmili se me, o Bog, po svoji veliki milosti, in po obilnosti svojega usmiljenja izbriši mojo hudobijo.

Umij me čedalje bolj moje krivice, in očisti me moje pregrehe.

Ker spoznam svojo hudobijo, in moj greh je vedno pred menoj.

Tebi samemu sem grešil, in vpričo tebe sem storil hudo; zato boš pravičen spoznan v svojih besedah, in boš zmagal, ako boš sojen.

Zakaj glej! v hudobiji sem spočet, in v grehah me je spočela moja mati.

Glej, saj resnico ljubiš; razodevaš mi neznane skrivnosti svoje modrosti.

Pokropi me s hisopom in bom očiščen; umij me, in bom bolj bel, kakor sneg.

Daj mi slišati veselo in prijetno besedo, in potrte kosti bodo veselja poskakovale.

Obrni svoj obraz od mojih grehov, in izbriši vse moje krivice.

Čisto srce vstvari v meni, o Bog! in obnovi v mojem osrčju pravega duha.

Ne zavrzi me izpred svojega obličja; in svojega sv. Duha mi nikar ne vzemi.

Daj mi zopet veselje svojega zveličanja; in z duhom moči potrdi me.

Potem bom krivične učil tvoje poti, in hudobni se bodo k tebi spreobrnili.

Reši me dolgov krvi, o Bog, Bog mojega zveličanja! in moj jezik bo povelil tvojemu pravico.

Gospod! odpri moje ustnice; in moja usta bodo oznanjevala tvojo hvalo.

Zakaj, ako bi bil daritev hotel, prav rad bi ti jo bil dal; ali nad žgavnimi darovi nimaš dopadenja.

Bogu (prijeten) dar je prežaljen duh; skesanega in ponižanega srca, o Bog! ne boš zavrgel.

Po svoji dobrotljivi volji, o Gospod! izkaži milost Sionu, da se Jeruzalemski zidovi zopet postavijo.

Takrat boš sprejemal daritev pravice, darove in žgavne daritve; tedaj bodo pokladali teleta na tvoj altar.

Čast bodi Bogu Očetu itd.

Kratka molitev pred svetim obhajilom.

O gospod Jezus! jaz trdno verujem, da si ti v najsvetejšem zakramentu resnično pričujoč, kakor Bog in človek, z dušo in s telesom, s krvijo in z mesom, ki prideš v podobi kruha k meni prebivat. O moj Jezus! nisem vreden, grešna stvar, da k meni prideš. Ali zaupam v tvojo ljubezen, da me ne boš od svoje mize zavrgel, ampak meni milostljivo moje grehe odpustil. Jaz tebe ljubim iz celega srca, črez vse reči, ker si ti moja največa lepota in dobrotà. Ker tebe ljubim, so meni žal vsi moji grehi, da sem ž njimi tebe žalil. O da bi se ne bilo nikoli zgodilo! Pa tudi obljubim s tvojo pomočjo, da se nikdar več ne bo zgodilo.

Pridi moj Jezus! moj Gospod in moj zveličar, moj Bog in moje vse. Moja duša tebe želi, moje srce se te veseli. O le pridi, obišči me, v svoji gnadi potrdi me in ohrani za večno življenje. Amen.

Molitev

pred svetim obhajilom.

O moj zveličar, Jezus Kristus! ti si nam rekel, da je to, kar jaz v podobi kruha in vina na oltarju vidim, tvoje meso in tvoja kri. O Bog! jaz bolje verujem tvojim besedam, kakor svojim počutkom. Ti si večna resnica; tvoji vsega-mogočni ljubezni je vse mogoče. Vse, kar si nam razodel, jaz trdno verujem. O Bog! potrdi me v ti sveti veri. — Neskončni, nezapopadljivi Bog! ti hočeš danes k meni priti, in mojo ubogo dušo nasiti s svojim lastnim telesom, ktero je Marija devica spočela in rodila, ktero je za nas na svetem križu umrlo, tretji den od smrti vstalo, in zdaj v nebesih sedi na desnici Boga Očeta. O Gospod! tebe ne obsežejo cele nebesa, in ti se boš toliko ponižal, da boš prišel k meni, svoji nevredni in nehvaležni stvari?

Akoravno ponižno spoznam, da te nisem vreden sprejati, o moj Jezus! imam vendar goreče želje prejeti tvoje sveto rešnje telo, in se tako s teboj popolnoma skleniti. Kakor žejni jelen hrepeni po

mrzlem studencu, tako hrepeni moja duša po tebi, preljubi Jezus! Ozri se tedaj na moje srčne želje, in pridi prebivat v moje srce. Daj, da me nič več od tebe ne loči. Ti bodi moja tolažba v vseh mojih nadlogah, ti moja moč v skušnjavah, ti moje pribežališče v življenju in v smrti. O Jezus, moj Gospod in moj Bog! jaz te ponižno molim. O Jezus, iz srca obžalujem vse grehe svojega celega življenja. O Jezus, moj zveličar, moj Bog in moja vse časti in ljubezni najvrednejša dobrota in lepota! jaz hrepenim po tebi iz celega srca. Ponižaj se toraj, o Jezus! in pridi k meni. Jaz verujem v tebe, upam na te, jaz te ljubim črez vse.

Ti pa Marija, preljuba mati mojega zveličarja! izprosi mi čisto, ponižno, zvesto in ljubezni polno srce, da tvoj ljubeznjivi Sin v meni vredno prebivališče najde, in se nikdar več od mene ne loči. Sveti angelj varuh in vsi drugi nebeški duhovi in svetniki! pritecite mi na pomoč, da danes svojega Boga in Gospoda vredno sprejemem. Za to te prosim, o Bog! po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Molitev po svetem obhajilu.

Po sprejemu presvetega rešnjega telesa reci pobožno :

Telo našega Gospoda Jezusa Kristusa ohrani mojo dušo za večno življenje. Amen.

Moja duša hvali Gospoda, in vse, kar je v meni, poveljučuj njegovo sveto ime! Svet, svet, svet, si ti gospod Bog Sabaot; nebo in zemlja sta polna tvoje časti.

Čast bodi Bogu Očetu itd.

Zdaj nekaj časa pomisli, kdo je prišel k tebi prebivat: Jezus Kristus, kakor Bog in človek, z dušo in s telesom je v tvojem srcu pričujoč. Njemu izroči vse svoje potrebe. in ga prosi za milost in pomoč zoper sovražnike tvojega zveličanja itd. Potem pa skleni rekoč :

O Jezus! tebi živim; o Jezus! tebi umrjem; o Jezus tvoj sem živ in mrtev.

O moj Jezus! v tebe verujem, ki si večna resnica. O moj Jezus! v tebe zaupam, ki si neskončna milost. O moj Jezus! tebe ljubim, ki si največa dobrot.

O moj Jezus! kako srečen sem, da si ti, moj večni Bog se k meni ponižal. O moj Jezus! ponižno te molim, svojega Gospoda in Boga, svojega odrešenika in zveličarja v mojem srcu pričujočega. O moj Jezus! tebi bodi hvala in zahvala, da si se ponižal pod mojo streho priti, mene poživiti s svojim presvetim telesom in presveto krvijo. O moj Jezus! ostani pri meni zdaj in ob uri moje smrti. Amen.

Duša Kristusova, posveti me!
 Telo Kristusovo, zveličaj me!
 Krv Kristusova, napoji me!
 Voda od desne strani, operi me!
 Trpljenje Kristusovo, potrdi me!
 O dobrotljivi Jezus, usliši me!
 V svoje svete rane, zakrij me!
 Od tebe ločit' se ne pusti me!
 Pred peklenskim sovražnikom varuj me!
 Ob uri moje smrti pokliči me!
 Naj z vsemi svetniki hvalim te!
 Hvalim zdaj in vekomaj. Amen.

(Kolikorkrat molitvico: Duša Kristusova . . . , ki jo je sv. Ignacij Lojolarski zložil, moliš, prejmeš 300 dni odpustka; — 7 let odpustka pa prejmejo verni, ki jo molijo po sv. obhajilu. Pij IX. 9. januarja 1854.)

Druga molitev po svetem obhajilu.

Veseli se z menoj nebo in zemlja, in hvali Gospoda vse, kar živi. Moja duša je našla, kterega ljubi: svojega Gospoda in Boga. Zvesto ga hočem v srečo držati, in se nikdar ločiti od njega. O kako srečen sem, da me je obiskal vsega-mogočni kralj nebes in zemlje. S svojim mesom me je nahranil in napojil s svojo krvijo. Oskrbel je mene moj zveličar za večno življenje. Zdaj jaz živim, pa ne več sam, ampak moj Jezus v meni živi.

Bodi pozdravljen, preljubi gost moje duše! Bodi pozdravljen, nebeška sladkost mojega srca! Bodi pozdravljen, ti zastava mojega zveličanja, ti moje upanje, moje veselje! — O Gospod! kralj večne slave, kako se ponižaš k meni priti, k revnemu pozemeljskemu črvu, iz svojega veličastva — k meni grešniku. Ponižno te molim zdaj na sedežu svojega srca. Hvalim te in častim iz vse svoje moči, in združim svoje slabo češčenje s počesčenjem vse nebeške družbe.

Naj se razlega tvoja hvala kakor v nebesih, tako na zemlji. Od solnčnega izhoda do zahoda bodi hvaljeno tvoje presveto ime.

O kako sem srečen, da sem dosegel, kar sem pozelel, moj zveličar! tebe prejeti. Imam zdaj dušo tvojo, ljubi Jezus! ki hoče posvetiti revno siroto, dušo mojo. Imam tvoje presveto telo, ki bo očistilo vsega madeža moje telo. Imam tvojo drago kri, za moje odrešenje na križu prelito, da bo oprala moje srce od vseh pregreh. O kako vesele so zdaj za mene, usmiljeni Jezus! tvoje besede: „Kdor zavživa moje meso, in pije mojo kri, on živi v meni, in jaz v njem, in jaz ga bom obudil sodnji den“. Oj kako velika je tvoja ljubezen, da v meni prebivaš, ubogem grešniku, jaz pa v tebi, v neizmernem veličastvu! O večna dobrota! kdo me bo ločil od tvoje ljubezni? Ne težave, ne veselje, ne življenje, in tudi ne smrt. Vse, kar imam, iz čiste ljubezni tebi izročim. O moj Jezus! preljubeznjivi Jezus! ti si moja edina ljubezen, ti si srce mojega srca, ti si moj Bog in moje vse! O naj

občutim, moj zveličar! nebeško moč tvojega prebivanja v mojem srcu; naj da okusi moja duša, kako sladek si ti, Gospod; naj da polna tvoje sladkosti in ljubezni le tebe išče, le tebe ljubi, in se na večno s teboj veseli! Amen.

Molitev

pred podobo križanega Jezusa.

O dobrotljivi in najslajši Jezus! glej, tukaj pred tvojim obličjem klečim, in te iz globočine svojega srca prosim, vtisni v moje srce duha prave pokore, upanja in ljubezni, pravega obžalovanja črez moje grehe, in trdnega sklepa, tebe nikoli več ne razžaliti; ker s pravo ljubeznijo in srčnim pomilovanjem premišlujem tvojih pet krvavih ran, in si živo v srce vtisnem besede, ktere je od tebe, o moj Jezus! že sveti prerok David govoril: „Prebodli so moje roke in noge, in vse moje kosti so razšтели“. Ps. 21. 17.

Kdor to molitev s pobožnim in spokornim duhom po svetem obhajilu pred podobo križanega Jezusa moli, dobi popolnoma odpustke. Papež Pij VII. 1821.

Molitev za svete odpustke.

O Bog! poglej z očmi svoje neskončne milosti na svojo cerkev, ktera se tukaj na zemlji vojskuje. Razširi jo po celem svetu, varuj, vodi in ohrani jo v edinosti. Odvrni vsako pohujšanje in vse grehe od nje. Daj ji moč zoper sovražnike tvojega svetega imena. Stori, da vsi krivoverci svoje zmote spoznajo in zapustijo. Dodeli lepo zastopnost, pravo edinost vsem krščanskim kraljem in oblastnikom. Ne zapusti ovčic svoje črede, za katero je tvoj ljubi Sin, Jezus Kristus, svojo presveto kri prelil. Stori nebeški Oče! da bodo vsi tebe in Jezusa Kristusa, kterega si poslal, s svetim Duhom vred spoznali in častili vekomaj. Amen.

Moli zdaj pet očenašev in pet češčena si
Marija in vero apostolsko.



Rožni venec na čast žalostne Matere božje.

Leta 1233 je sedem plemenitih mož, od Boga razsvitljenih šlo iz Florencije, mesta na Laškem, na samotni hrib Senario, da bi ondi

od sveta ločeni s pokoro in molitvijo za svoje dušno zveličanje skrbeli. Tem možem se je nekega dneva prikazala devica Marija ter jim naročila, naj ustanovijo red služebnikov Marije ali Servitov, katerih poglavitni namen bi bil, britke žalosti, ki jih je Marija v življenju in trpljenju svojega božjega Sina prestala, pobožno premišljevati in ovo češčenje tudi med kristjani razširjevati. To so tudi storili. Da bi pa svoj namen lažje dosegli, začeli so opravljati in verno ljudstvo učiti posebno molitev, ki se rožni venec ali roženkranc žalostne Matere božje imenuje.

Ta rožni venec ima v spomin sedmerih žalosti device Marije sedem delov ali skrivnosti in se moli tako-le:

Najprej naredi križ ter obudi kes nad svojimi grehi; potem pa moli za vsak del „Očenaš“ in sedem „Češčena si Marij“, v katerih se po besedi Jezus dostavi dotična skrivnost.

Sedmere skrivnosti so:

1. Kterega si, devica! z žalostjo v tempelju pred Simeonom darovala.
2. S katerim si, devica! žalostna v Egipt bežala.
3. Kterega si, devica! v tempelju zgubila in z žalostjo iskala.

4. Kterega si, devica! s težkim križem obloženega srečala.

5. Kterega si, devica! na sramotnem križu umreti videla.

6. Kterega si, devica! s križa vzetega v svoje naročje sprejela.

7. Kterega si, devica! z žalostjo do groba spremljala.

Potem moli, „Oče naš“ in tri „Češčena si Marije“ v čast Marijinih solz, da bi po njenih solzah resnično žalost črez svoje grehe in popolne odpustke zadobil. V teh se po besedi Jezus reče:

Kterega si, devica! z žalostjo objokovala.

Slednjič moli „Vero“, „Oče naš“ in „Češčena si Marija“ za verne duše v vicah, h koncu pa pristavi še sledečo molitev:

V. Prosi za nas, prežalostna devica Marija!

O. Da vredni postanemo obljub Kristusovih.

Molimo. O gospod, Jezus Kristus! prosimo te, dodeli nam milostljivo, da bo preblažena devica in tvoja mati Marija, ktere dušo je pri tvojem trpljenju meč

britkosti presunil, sedaj in v naši smrtni uri pri božjem usmiljenju za nas prosila. To nam dodeli, o Gospod Jezus Kristus, zveličar sveta, ki z Očetom in sv. Duhom živiš in kraljuješ, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

O d p u s t k i. Da bi kristjani Marijine žalosti tem rajši premišljevali, so papeži rožni venec žalostne Matere božje večkrat potrdili in ga z obilnimi odpustki obdarovali, in sicer:

Sv. oče Benedikt XIII. so dne 26. septembra l. 1724. v posebnem pismu vsem vernim, ki rožni venec 7 žalosti device Marije pobožno molijo in se skesanrga srca spovejo, ali pa to storiti vsaj namen imajo, podelili sledeče odpustke:

1. Odpustek 200 dni za vsak Očenaš in vsako Češčena si Marija, ako jih moliš v Servitovski cerkvi na ta molek.

2. Ravno tak odpustek prejmeš tudi, ako omenjeno molitev po petkih, glavnih praznikih 7 žalosti, njih osminah ali pa po dnevih štiridesetdanskega posta na katerem koli kraju opraviš.

3. Odpustek 100 dni zadobiš o vsakem času in na vsakem kraju.

4. Odpustek 7 let in 7 kvadragen zadobi še poleg imenovanih odpustkov, kdor celi rožni venec sam ali v družbi z drugimi zmoli.

Klement XII. so s pismom od dne 12. dec. l. 1734. ove odpustke petrdili in še sledeče dodjali:

1. Odpustek 100 let, ako kdo rožni venec 7 žalosti takrat moli, kedar se skesano spove ali vsaj trden sklep stori, v kratkem k spovedi iti.

2. Odpustek 150 let zadobi, kdor ga po ponedeljkih, sredah, petkih in zapovedanih praznikih moli in zakramenta sv. pokore in presv. Rešnjega telesa vredno prejme.

3. Popolni odpustek enkrat v letu zadobijo tisti, ki imajo hvalevredno navado, ovi rožni venec štirikrat v tednu moliti ako tisti den sv. zakramente vredno prejmejo in ta rožni venec pobožno molijo.

4. Popolni odpustek enkrat v mesecu zadobi, kdor rožni venec 7 žalosti vsak den celega meseca moli, ako prejme zakramenta sv. pokore in presv. Rešnjega telesa.

5. Odpustek 200 let zadobiš, ako ga moliš po opravljeni spovedi.

6. Odpustek 10 let zadobijo vsi, ki svoje grehe obžalujejo, se jih spovejo in presv. Rešnje telo vredno prejmejo, ako ovi rožni venec večkrat molijo in blagoslovljen molek pri sebi nosijo. Enak odpustek zadobijo, ako so pobožno pri sv. meši, pridigi ali če sv. popotnico k bolnikom spremljajo, ali grešnike na pot pokore pripeljajo, ali sovražnike spravijo ali če 7 Očenašev in Češčenamarij molijo in zraven še k časti našega Gospoda Jezusa Kristusa blažene device Marije ali kterega drugega svetnika kako duhovno ali telesno dobro delo opravijo.

7. Slednjič so tisti papež določili, da se zamorejo vsi ovi odpustki tudi vernim dušam v vicah v pomoč obrniti.

Papež Pij VII. so dne 1. decembra l. 1815 podelili 300 dni odpustka za enkrat na den vsakemu, ki 7 Češčenamarij moli in pri vsaki pridene besede! „Sveta mati! to te prosim. rane Kristusa naj nosim; vtisni v moje jih srce!“ — Kdor ovo molitvico vse dni meseca opravlja, zamore zadobiti popolni odpustek, ako se skesano spove in presv. Rešnje telo vredno prejme.

Papež Gregor XVI. so dne 11. julija l. 1831. podelili odpustek 7 let in 7 kvadragen vsem tistimi ki so v Servitovskih cerkvah takrat pri sv. meši, kedar se žalostni rožni venec očitno moli. — Tudi ovi odpustek se zamore vernim dušam v vicah v prid obrniti.

K zadobljenju odpustkov je pa potrebno, da je molek blagoslovljen od prednika Servitov ali pa od duhovnika, ki je za to od njega ali pa od papeža pooblaščen.

Tri božje čednosti.

Vera.

Verujem v tebe, pravi trojedini Bog, Oče, Sin in sv. Duh, kateri si vse stvaril, kateri vse ohraniš in vladaš, kateri dobro plačuješ in hudo strahuješ. Verujem, da je Sin božji za nas človek postal, da nas je s svojo smrtjo na križu odrešil, da nas sv. Duh s svojo milostjo posvečuje. Verujem in trdim vse, kar si ti, o Bog, razodel, kar je Jezus Kristus učil, kar so apostoli oznanjevali, in kar nam sv. rimska katoliška cerkev verovati zapoveduje. Vse to verujem, ker si ti, o Bog, večna in neskončna resnica in modrost, ki ne moreš ne goljufati, ne goljufan biti. O Bog, pomnoži mojo vero.

Upanje.

Upam in se zanašam na tvojo neskončno dobroto in milost, o Bog, da mi boš po neskočnem zasluženju svojega edinorojenega Sina, Jezusa Kristusa, v

tem življenju spoznanje, pravo obžalovanje in odpuščenje vseh mojih grehov, po smrti pa večno zveličanje dal in dodelil, tebi od obličja do obličja gledati, ljubiti in brez konca uživati. Upam tudi od tebe potrebnih pripomočkov, vse to doseči. Upam to od tebe, ker si ti to obljubil, kateri si vsegamogočen, zvest, neskončno dobrotljiv in usmiljen. O Bog, potrdi moje upanje.

Ljubezen.

O moj Bog, ljubim te iz vsega svojega srca in črez vse, ker si največa dobrota, neskončno popolnoma, in vse ljubezni vreden. Ljubim te tudi zato, ker si do mene in vseh stvari neskončno dobrotljiv in usmiljen. Želim iz celega srca, da bi te ravno tako ljubil, kakor so te tvoji najzvestejši služabniki ljubili in te še sedaj ljubijo. Ž njih ljubeznijo sklenem svojo nepopolnoma ljubezen; pomnoži jo v meni, o dobrotljivi Gospod! bolj in bolj.

Ker te tedaj resnično in iz srca ljubiti želim, in si zavoljo tega veliko prizadevam, mi je iz srca žal, da sem tebe,

svojo neskončno dobroto, ktero črez vse ljubim, tebe, svojega stvarnika, odrešenika in posvečevalca razsrdil. Žal mi je, da sem grešil, da sem tebe, svojega vsega-mogočnega Gospoda, svojega najboljšega Očeta razžalil. Trdno sklenem, vse grehe in vse grešne priložnosti zapustiti, storjene grehe čimdalje bolj obžalovati, in nikdar več zoper tvojo sveto voljo ravnati. Vzemi me zopet za svojega otroka, in dodeli mi milost, ta svoj sklep dopolniti. To te prosim po neskončnem zasluženju tvojega Sina, našega Gospoda in zveličarja, Jezusa Kristusa. Amen.



Litanije vseh svetnikov.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Oče nebeški, vsegamogočni Bog, usmili se nas!

Sin, vsega sveta rešnji Bog, usmili se nas!

Sveti Duh, resnični Bog, usmili se nas!

Sveta Trojica, en sam Bog, usmili se nas!

Sveta Marija,

Sveta mati božja,

Sveta devic devica,

Sv. Mihael,

Sv. Gabriel,

Sv. Rafael,

prosi za nas!

Vsi sveti angelji in nadangelji, prosite za nas!

Vse svete vrste zveličanih duhov, prosite za nas!

Sv. Janez krstnik, prosi za nas!

Sv. Jožef, prosi za nas!

Vsi sveti očaki in preroki, prosite za nas!

Sv. Peter,
 Sv. Pavel,
 Sv. Andrej,
 Sv. Jakob,
 Sv. Janez,
 Sv. Tomaž,
 Sv. Jakob,
 Sv. Filip,
 Sv. Jernej,
 Sv. Matej,
 Sv. Simon,
 Sv. Tadej,
 Sv. Matija,
 Sv. Barnaba,
 Sv. Lukež,
 Sv. Marko,

Vsi sveti apostoli in evangelisti, prosite za nas!

Vsi sveti učenci Gospodovi, prosite za nas!

Vsi sveti nedolžni otroci, prosite za nas!

Sv. Štefan, prosi za nas!

Sv. Lavrencij, prosi za nas!

Sv. Vincencij, prosi za nas!

Sveti Fabijan in Sebastijan, prosita za nas!

Sveti Janez in Pavel, prosita za nas!

Sveti Kozma in Damijan, prosita za nas!

Sveti Gervazij in Protazij, prosita za nas!

Vsi sveti mučeniki, prosite za nas!

Sv. Silvester,

Sv. Gregorij,

Sv. Ambrozij,

Sv. Avguštin,

Sv. Hieronim,

Sv. Martin,

Sv. Nikolaj,

prosi za nas!

Vsi sveti škofi in spoznovavci, prosite za nas!

Vsi sveti učeniki, prosite za nas!

Sv. Anton,

Sv. Benedikt,

Sv. Bernard,

Sv. Dominik,

Sv. Frančišek,

prosi za nas!

Vsi sv. mešniki in leviti, prosite za nas!

Vsi sv. menihi in puščavniki, prosite za nas!

Sv. Marija Magdalena,

Sv. Agata,

Sv. Lucija,

Sv. Neža,

Sv. Cecilija,

Sv. Katarina,

Sv. Anastazija,

prosi za nas!

Vse svete device in vdove, prosite za nas!

Vsi svetniki in svetnice božje, prosite za nas!

Bodi nam milostljiv, prizanesi nam, o Gospod!

Bodi nam milostljiv, usliši nas, o Gospod!

Vsega hudega,

Vsega greha,

Svoje jeze,

Nagle in neprevidene smrti,

Skušnjav hudičevih,

Jeze, sovraštva in vse hude volje,

Duha nečistosti,

Treska in hudega vremena,

Šibe potresa,

Kuge, lakote in vojske,

Večne smrti,

Po skrivnosti svojega svetega včlovečenja,

Po svojem prihodu,

Po svojem rojstvu,

Po svojem krstu in svetem postu,

Po svojem križu in svojem trpljenju,

Po svoji smrti in svojem pokopu,

Po svojem svetem vstajenju,

Po svojem čudežnem vnebohodu,

Po prihodu tolažnika svetega Duha,

Na dan sodbe,

reši nas, o Gospod!

Mi grešniki,
 Da nam prizaneseš,
 Da nam odpustiš,
 Da nas k pravi pokori pripelješ,
 Da svojo sveto cerkev vladaš in
 ohraniš,
 Da pastirja apostolskega in vse cer-
 kvene stanove v svoji sveti veri
 ohraniš,
 Da sovražnike svete cerkve ponižaš,
 Da krščanskim kraljem in oblast-
 nikom mir in pravo edinost po-
 deliš,
 Da nam cesarja obvaruješ,
 Da vsemu krščanskemu ljudstvu mir
 in edinost daš,
 Da nas vse v svoji sveti službi po-
 trdiš in obdržiš,
 Da naše misli k nebeškim željam
 povzdigneš,
 Da vsem našim dobrotnikom večne
 dari podeliš,
 Da duše naše in naših bratov, bliž-
 njih in dobrotnikov večnega po-
 gubljenja rešiš,
 Da sad zemlje daš in ohraniš,

prosimo te, usliši nas!

Da vsem vernim dušam večni pokoj
podeliš, prosimo te, usliši nas!

Da nas uslišiš, prosimo te, usliši nas!

Sin božji, prosimo te, usliši nas!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ,
prizanesi nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ,
usliši nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ,
usmili se nas, o Gospod!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš. Češčena si Marija.

Molitve po litanijah
ob nedeljah in praznikih ki niso
matere božje.

K presv. rešnj. Telesu.

M o l i m o !

O Bog! kateri si nam v prečudežnem
zakramentu spomin svojega trpljenja za-
pustil; daj nam, te prosimo, svete skriv-

nosti tvojega Telesa in tvoje krvi tako častiti, da sad tvojega odrešenja vedno v sebi čutimo. Kteri živiš in kraljuješ, z Bogom Očetom v edinosti sv. Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Za papeža, škofa in cesarja.

Vsegamogočni, večni Bog! usmili se svojega služebnika, našega papeža I., in vodi jih po potu večnega življenja, da bodo s tvojo pomočjo, kar je tebi prijetno, želeli in z vso močjo storili.

O Bog, pastir in vladar vseh vernih! glej milostljivo na svojega služebnika našega škofa I., ki si jih pastirja naše I., škofije postavil; dodeli jim, da tistim, črez ktere so postavljeni, z besedo in dejanjem k dobremu služijo, in tako s čredo, ki jim je izročena, večno življenje dosežejo.

O Bog, varuh vseh kraljestev, posebno pa Avstrijskega cesarstva, podeli svojemu služebníku našemu cesarju I., tvojo moč, s katero se sovražnik premaga, spoznati in častiti, da bodo, ker so po tvoji volji cesar postali, tudi v tvojem varstvu vselej mogočni.

Za vse potrebe krščanstva.

Vsegamogočni, večni Bog, nebeški Oče! poglej z očmi svoje neskončne milosti naše reve in nadloge. Usmili se vseh vernih kristjanov, za ktere se je tvoj edinorojeni Sin, naš Gospod in zveličar Jezus Kristus, voljno grešnikom v roke dal, in je tudi svojo drago kri na lesu svetega križa prelil. Po tem Gospodu Jezusu Kristusu odvrni milostljivi Oče! zaslužene šibe, sedanje in prihodnje nevarnosti, punte, vojsko kugo, lakoto, draginjo, bolezni in žalostne revne čase.

Razsveti in potrdi v vsem dobrem duhovske in deželske oblastnike in gosposke, da nas bodo na vse to napeljevali, kar zamore k tvoji božji časti, k našemu zveličanju in k miru in sreči vsega krščanstva pripomagati.

Vsegamogočni, večni Bog! ki gospoduješ črez žive in mrtve, in se usmiliš vseh, ktere iz vere in dobrih del za svoje spoznaš, pohlevno te prosimo, da vsi, za ktere smo se namenili prositi, kateri so še pri življenju ali pa so se že iz tega sveta ločili, na prošnjo vseh tvojih svet-

nikov od tvoje dobrote odpuščenje vseh svojih grehov dosežejo.

Dodeli nam, Bog miru, pravo edinost v veri brez vsega razdrtja in ločitve. Preobrne naša srca k pravi pokori in popoljšanju našega življenja. Užgi v nas ogenj svoje ljubezni. Daj nam goreče želje po vsi pravičnosti, da ti bomo kakor tvoji pokorni otroci v življenju in v smrti prijetni in dopadljivi.

Prosimo tudi, kakor hočeš, da nam je prositi, za svoje prijatelje in neprijatelje, za zdrave in bolne, za vse žalostne in revne kristjane, za žive in mrtve.

Tebi bodi vedno priporočeno, o Gospod, vse naše djanje in nehanje, naše delo in opravilo, naše življenje in naša smrt. Daj nam svojo milost tukaj uživati, in tamkaj z vsemi izvoljenimi doseči, da te bomo v večnem veselju in zveličanju hvalili in molili. To nam dodeli, o Gospod, nebeški Oče, po Jezusu Kristusu, svojem ljubem Sinu, Gospodu našem in odrešeniku, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

V. Božja pomoč ostani vselej pri nas.
O. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija. (Trikrat.)

Druga molitev za vse potrebe krščanstva.

Bog, naš usmiljen Oče nebeški! ti hočeš, da bi se, kakor dobri otroci, bratje in sestre, eden drugega ljubili, ravno kakor ljubiš ti nas svoje otroke. Kakor sami sebi, tako želimo tudi vsem ljudem po tvoji neskončni dobroti vsega dobrega. Zatoraj prosimo tebe, vsegamogočni, prelubeznjivi Oče! le ravnaj z nami tako, da bomo tvojo ljubezen spoznali, se poboljšali in k pravi zveličanski sreči prišli. Naj tvoj sveti nauk brez vse zmote srca vseh vernih z blago močjo ogreva. Pokončaj nespametne prazne vere in škodljive napake. Napolni dušne pastirje in učenike s svojim sv. Duhom, blagoslavljal njihove besede in opravila, da dobro seme, ki ga sejejo, tudi obilno dobrega sadu prinaša. Opaši vse, ki v tebe verujejo, s pasom krščanske ljubezni. Očedi svojo

sv. cerkev vseh škodljivih šeg in vsega pohujšanja. Reši ljubo nedolžnost iz rok zapeljivcev, in ohrani jo milostljivo pred preganjavci. Dajaj moč slabim, vzdigavaj padle in peljaj vse, ki so se zmotili in zašli, zopet nazaj na pravo pot. Blagoslavljalj našega milostljivega cesarja, dobrega deželskega očeta in vladarja. Daj podložnim dobro in pravično gosposko, da jih po nji osrečuješ na zemlji; naj vse, kar vravnajo, vsem v dobro izide. Blagoslavljalj kmetom težavno delo in rokodelcem njih opravilo, da vsaki svoj kruh zasluži in hvaležno vživa. Stori, da po hišah ljuba sveta ponižnost, pravična pokorščina, lepa edinost in zadovoljnost z božjim mirom prebiva. Spravi jih, ki se sovražijo, varuj nas zlega, ki ga hudobni jeziki napravljajo. Odvračaj od nas zaslužene šibe, zdajne in prihodnje nevarnosti, punte, vojsko, kugo, lakoto, draginjo, bolezni in žalostne revne čase. Ohranjuj po vseh stanovih ljubi sveti mir, in druží podložne in predpostavljene v zvestobi in ljubezni, in ne pusti jim pozabiti, da si le ti njihov Gospod in Oče, kralj črez vse kralje, stvar-

nik nebes in zemlje. Ravnaj in blagoslavljaljaj otroško izrejo, da bodo stariši nad svojimi otroki veselje doživeli in srečno dočakali, česar si od njih obetajo.

Bolnikom in žalostnim bodi ti, o Bog! sladka tolažba in pomoč; daj jim potrpežljivo srce, da se tvoji volji udajo in na te zaupajo; ohladi njihove dušne in telesne bolečine, vedri njihove misli in pokaži jim veselo prihodnjost in srečno dokončanje vsega krščanskega trpljenja. Daj jim spoznati, da si s trpljenjem, ki ga zavoljo tebe voljno prenašajo, spletajo nebeško krono. Užgi živi plamen usmiljenja in dobrotljivosti bogatim v srce, ubožnim pa dodeli zadovoljnost in veselo srce. Daj tudi vsem težakom ali najetim delavcem poleg svojega težavnega kruha dobro misel. Bodi oče zapuščenim vdovam in sirotam, zavrženim in pregnanim pa veselo in prijetno pribežališče. Ohrani rahli sad pod maternim srcem, pomagaj umirajočim in vzemi jih k sebi v sveti raj. Našim ljubim starišem, dobrotnikom in prijateljem povrni, kar so nam dobrega storili. — Tudi za vse svoje sovražnike in razžalnike te pro-

simo, daj jim vse dobro, česar sami sebi želijo. Odpusti jim, saj ne vejo, kaj delajo; pa tudi mi jim iz srca odpustimo, ravno tako, kakor želimo, da nam ti odpustiš. Pomagaj nam, se ž njimi lepo zastopiti, da bi vse sovražne zmotnjave med nami bile enkrat končane. Daj nam vsem svojo milost tukaj uživati, po smrti pa nam daj z vsemi izvoljenimi doseči, da te v svetem raju hvalimo in častimo na vse veke. To nam dodeli, o usmiljeni nebeški Oče! po Jezusu Kristusu svojem ljubeznivem Sinu, našem Gospodu in odrešeniku, kateri s teboj in svetim Duhom enaki Bog živi in kraljuje od vekomaj do vekomaj. Amen.



Lavretanske litanije

o praznikih matere božje in o sobotah.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Oče nebeški, vsegamogočni Bog, usmili se nas!

Sin, vsega sveta rešnji Bog, usmili se nas!

Sveti Duh, resnični Bog, usmili se nas!

Sveta Trojica, en sam Bog, usmili se nas!

Sveta Marija,

Sveta mati božja,

Sveta devic devica,

Mati Kristusova,

Mati milosti božje,

Mati prečista,

Mati brez madeža,

Mati nedolžna,

Mati najsvetejša,

Mati ljubeznjiva,

Mati prečudežna,

prosi za nas!

Mati našega Stvarnika,
 Mati našega Odrešenika,
 Devica najmodrejša,
 Devica častitljiva,
 Devica hvale vredna,
 Devica mogočna,
 Devica usmiljena,
 Devica verna,
 Podoba pravice,
 Sedež modrosti božje,
 Začetek našega veselja,
 Posoda duhovna,
 Posoda časti vredna,
 Posoda vse svetosti,
 Roža skrivnostna,
 Turn kralja Davida,
 Turn slonokosteni,
 Hiša zlata,
 Škrinja miru in sprave,
 Vrata nebeška,
 Zgodnja danica,
 Zdravje bolnikov,
 Pribežališče grešnikov,
 Tolažnica žalostnih,
 Pomoč kristjanov,
 Kraljica angelov,
 Kraljica očakov,

prosi za nas!

Kraljica prerokov,
 Kraljica apostolov,
 Kraljica mučenikov,
 Kraljica spoznovavcev,
 Kraljica devic,
 Kraljica vseh svetnikov,
 Kraljica brez madeža izvirnega
 greha spočeta,

Kraljica svetega rožnega venca,

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ,
 prizanesi nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ,
 usliši nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ,
 usmili se nas, o Gospod!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Oče naš. Češčena si Marija.

K presv. rešnjemu Telesu.

Molimo!

O Bog! kateri si nam v prečudežnem zakramentu spomin svojega trpljenja zapustil, daj nam, te prosimo, svete skrivnosti tvojega Telesa in tvoje krvi tako

prosi za nas!

častiti, da sad tvojega odrešenja vedno v sebi čutimo. Kteri živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti sv. Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

K sveti devici, materi božji.

Pod tvojo pomoč pribežimo, o sveta božja porodnica! ne zavrzi naših prošenj v naših potrebah, temuč nas vselej odreši vseh nevarnosti. O častitljiva in blažena devica, naša gospa. naša besednica, naša srednica! S svojim Sinom nas spravi, svojemu Sinu nas priporoči, svojemu Sinu nas izroči.

V. Prosi za nas, sveta božja porodnica!

O. Da vredni postanemo obljub Kristusovih.

M o l i m o !

Milost svojo, o Gospod! te prosimo v naša srca vlij, da bomo, ki smo po angelovem oznanjenju tvojega Sina, Jezusa Kristusa včlovečenje spoznali, po njegovem trpljenju in križu k časti vstajenja pripeljani. Po tistem Kristusu, Gospodu našem.

V. Prosi za nas, sv. Jožef!

O. Da vredni postanemo obljub Kristusovih.

M o l i m o !

Naj nam presvete tvoje Matere ženina zasluženje pomaga, prosimo, o Gospod! da kar naša slabost ne more doseči, po njegovih priprošnjah nam bode podeljeno. Ki živiš in kraljuješ Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Pozdrav Marije od binkošti do adventa.

Češčena si kraljica, mati milosti, življenje, sladkost in naše upanje, bodi češčena. K tebi upijemo zapuščeni Evini otroci, k tebi zdihujemo žalostni in objokani v tej dolini solz. Obrni tedaj, o naša besednica, svoje milostljive oči na nas, in po tem revnem življenju nam pokaži Jezusa, blaženi sad tvojega telesa; o usmiljena, o dobrotljiva, o sladka devica Marija!

O. Prosi za nas, sveta božja porodnica.

O. Da vredni postanemo obljub Kristusovih.

M o l i m o !

Vsegamogočni, večni Bog ! ki si telo in dušo prečiste device matere Marije, da bi vredno prebivališče za tvojega Sina biti zaslužila, s pripomočjo svetega Duha pripravil : daj, da bomo, ki se njenega spomina veselimo, po njeni milostljivi prošnji od vseh prihodnjih nadlog in od večne smrti rešeni.

Molitev za vse potrebe.

Ponižno te prosimo, o Gospod ! razveži po svoji milosti naših grehov vezi, in ohrani po prošnjah svoje izvoljene matere, ljube device Marije in vseh svojih svetnikov nas, svoje služebnike, naše dobrotnike in naše pahištvo v vsi svetosti ; tudi očisti vso našo žlahto in prijatelje od hudobe in grehov, in napolni jih z lepimi čednostmi ; dodeli nam mir in zdravje ; odvrni vidne in nevidne sovražnike ; odženi vse hude želje ; daj nam zdravo vreme in dobro letino ; dodeli milost našim prijateljem in neprijateljem ; obvaruj to faro z vsemi, ki v njej prebivajo, kuge, lakote, vojske, ognja, po-

tresa in prevelike vode, in milostljivo dodeli vsem vernim kristjanom, živim in mrtvim v nebeškem kraljestvu večno življenje, mir in pokoj. Obvaruj našega papeža I., našega škofa I., in našo duhovno gosposko, našega cesarja I., in vse krščansko ljudstvo vse nadloge in vsega hudega. In tvoj sveti blagoslov pridi iz nebes sem doli na nas in vselej pri nas ostani. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, kateri s teboj živi in kraljuje v edinstvi svetega Duha Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

V. Božja pomoč ostani vselej pri nas.
O. Amen.

Oče naš. Česčena si Marija. (Trikrat.)

(Kolikorkrat lavretanske litanije pobožno moliš, zadobiš 300 dni odpustka, in če jih vsak dan enkrat moliš, zadobiš o zapovedanih praznikih Matere božje popolni odpustek, če se spoveš in sv. rešnje Telo vredno prejmeš. — Papež Pij VII. 30. septembra 1817.)

Molitev sv. Bernarda.

Spomni se, o preblazena devica Marija! da se še ni slišalo od vekomaj, da bi bila ti koga zapustila, ki je pod tvojo obrambo pribežal, tebe za pomoč prosil

in se tvoji priprošnji priporočil. Tega zaupanja poln tudi jaz k tebi pribežim, o devic devica in mati gospoda našega, Jezusa Kristusa; k tebi pridem, k tebi hitim, in pred teboj ubogi grešnik v solzah in strahu klečim. O mati večne besede! ne zavrzi mojih prošenj, ampak milostljivo sliši in usliši mene ubogega, ki k tebi, o devic devica, vpijem v tej solzni dolini. O dobrotljiva, o usmiljena, o sladka devica Marija.

(Za vsakikrat 300 dni odpustka. Papež Pij IX. 11. decembra. 1846.)



Litanije v čast sv. Jožefa.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Bog Oče nebeški, usmili se nas!

Bog Sin, odrešenik sveta, usmili se nas!

Sveti Duh, resnični Bog, usmili se nas!

Sveta Trojica, en sam Bog, usmili se nas!

Sveta Marija, nevesta sv. Jožefa, prosi za nas!

Sveti Jožef, sin Davidov,
 Sveti Jožef, ženin device Marije,
 Sveti Jožef, varuh Marijinega de-
 vištva,
 Sveti Jožef, krušni oče Jezusov,
 Sveti Jožef, najvikši med očaki,
 Sveti Jožef, zgled vsem zakonskim,
 Sveti Jožef, hišnik in oskrbnik Je-
 zusov,
 Sveti Jožef, zvesti služebnik božji,
 Sveti Jožef, pridni zakonski mož,
 Sveti Jožef, rajska lilija,
 Sveti Jožef, v sveti ponižnosti utrjen,
 Sveti Jožef, božjim in deželskim po-
 stavam vselej pokoren,
 Sveti Jožef, ki si prvi z Marijo Je-
 zusa častil in molil,
 Sveti Jožef, ki si z Jezusom v Egipt
 bežal,
 Sveti Jožef, ki si Jezusa tri dni
 iskal,
 Sveti Jožef, ki si Jezusa v tempelju
 vešelo našel,
 Sveti Jožef, ki si v Nazaretu v miru
 in svetosti živel,
 Sveti Jožef, zgled priprave za srečno
 smrt,

prosi za nas!

Sveti Jožef, ki si v Jezusovih rokah
 sladko umrl,
 Sveti Jožef, pomočnik umirajočih,
 Sveti Jožef, oče vseh revnih,
 Sveti Jožef, častitljivi varuh naše
 dežele,
 Sveti Jožef, zvesti tovarš popotnikov,
 Sveti Jožef, tolažnik v smrtnih brit-
 kostih,
 Sveti Jožef, varuh nedolžnih duš,
 Sveti Jožef, zgled deviškega živ-
 ljenja,
 Sveti Jožef, zgled zadovoljnosti v
 svojem stanu,
 Sveti Jožef, zgled prave ponižnosti,
 Sveti Jožef, zgled hitre pokorščine,
 Sveti Jožef, zgled trdnega zaupanja
 na božjo previdnost,
 Sveti Jožef, pribežališče v naših te-
 žavah,
 Sveti Jožef, zgled zvestobe vsem
 rokodelcem,
 Sveti Jožef, zgled mladosti,
 Sveti Jožef, ki si Jezusa daroval,
 Sveti Jožef, ki si Jezusa črez vse
 ljubil,

prosi za nas!

Sveti Jožef, ki si z Jezusom in z
Marijo sveto živel,

Sveti Jožef, kteremu je bil Jezus
pokoren,

Sveti Jožef, naš priprošnik pri Bogu,

Sveti Jožef, pomočnik vernih duš,

Sveti Jožef, prijatelj angeljev in
svetnikov,

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ,
zanesi nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ,
usliši nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ,
usmili se nas, o Gospod!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Oče naš. Češčena si Marija.

M o l i m o !

O Bog! ki si sv. Jožefa, revnega pa
pravičnega moža, ženina prečiste device
Marije in rednika svojega preljubeznji-
vega Sina izvolil, dodeli nam po njegovi
prošnji čisto dušo in neomadežano telo.
Daj nam milost, po njegovem zgledu tebi
vselej pokorno in stanovitno služiti, da

popolnoma pravično živimo in srečno umrjemo. Ohrani nas v svoji ljubezni, in podeli nam po tem revnem in britkem življenju nebeško veselje, po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.



Počesčenje

sedem žalosti in sedem radosti
sv. Jožefa.

1.

O sveti Jožef, prečisti ženin Marije device! kolika je bila težava in britkost tvojega srca, ko si mislil zapustiti svojo najčistejšo nevesto. Toda kako neizrečeno veliko je bilo zopet tvoje veselje, ko ti je bila od angelja razodeta visoka skrivnost učlovečenja Sina božjega.

Po tej tvoji žalosti in tem tvojem veselju te prosim, da razveseliš zdaj in v vsaki britkosti mojo dušo z veseljem dobrega življenja in svete smrti, in mi izprosiš pravo ponižnost in udanost v voljo božjo.

Oče naš. Česčena si Marija. Čast bodi.

2.

O najsrečnejši očak, častitljivi sveti Jožef! ki si bil izvoljen za rednika božjemu Sinu Jezusu Kristusu, koliko žalost si občutil, ko si videl, da je bilo dete Jezus v revnem hlevcu in v največi revščini rojeno! — Toda kako veliko je bilo zopet tvoje veselje, kadar si zaslišal lepo angeljsko petje in si gledal častitljivost nočne svitlobe.

Po tej tvoji žalosti in tem tvojem veselju te prosim, da mi zadobiš milost, da morem vse križe in težave tega revnega življenja voljno prenašati, dokler ne pridem tudi jaz po dokončanem potovanju tega revnega življenja poslušat angeljske hvalne pesmi in uživat svitlobo nebeške častitljivosti.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi.

3.

Sveti Jožef najpokornejši spolnjevalec božjih zapovedi! predraga kri, ki jo je pretil Jezus, naš odrešenik, pri obrezovanju, ti je srce prebodla. — Toda tvoje srce je bilo z največim veseljem napol-

njeno, ko si dal božjemu detetu presveto ime Jezus.

Po tej tvoji žalosti in tem tvojem veselju izprosi mi milost, da odložim vse svoje hudobije in pregrehe, in da umrjem s presvetim imenom Jezus v srcu in ustih. Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi.

4.

Ti najzvestejši svetnik, ki si bil deležen skrivnosti našega odrešenja, častitljivi sv. Jožef! kako velika je bila tvoja bolečina, ko si slišal prerokovanje Simeonovo v tempelju, koliko bota Jezus in Marija imela trpeti; — toda še večje je bilo tvoje veselje, ko si slišal, da se to prerokovanje ima spolniti zavoľjo zveličanja in častitljivega ustajenja neštevilnih duš.

Po tej tvoji žalosti in tem tvojem veselju te prosim, da mi zadobiš milost, da bom tudi jaz sprejet med število tistih, ki bodo po neskončnem zasluženju Jezusa Kristusa in na priprošnjo device Marije enkrat častitljivo zopet ustali.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi.

5.

O sveti Jožef! ti najboljši in najzaupljivši prijatelj Sina božjega, koliko bolečin in žalosti si moral pretrpeti, ko si z Jezusom in Marijo pred hudobnim in grozovitnim Herodom v Egipt bežal, — ali veliko je moralo tudi tvoje veselje biti, ker si imel samega Boga vedno pri sebi in ko si videl, kako so se egiptovski maliki pred njim podirali.

Po tej tvoji žalosti in tem tvojem veselju izprosi mi milost, da s korenino vred zatiram vse pozemeljske želje v svojem srcu, ter vedno služim le Jezusu in Mariji, da le njima živim in srečno enkrat umrjem.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi.

6.

O častitljivi sveti Jožef! kako žalosten si moral biti, ko si iskal z Marijo dete Jezusa po Jeruzalemu. Pa kako veliko je bilo zopet tvoje veselje, ko si ga črez tri dni našel v tempelju med učniki sedečega.

Po tej tvoji žalosti in tem tvojem veselju mi izprosi milost, da nikoli s kakim grehom Jezusa iz svojega srca ne zgubim. Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi.

7.

O sveti Jožef! zgled vse svetosti in častitljivosti! vem, da si prestal veliko žalosti in bolečin, ko si se moral iz tega sveta ločiti in zapustiti dobrega Jezusa in Marijo. Pa neizrekljivo je moralo tudi tvoje veselje biti, ko si umiral v naročju Jezusa in Marije.

Po tej tvoji žalosti in tem tvojem veselju izprosi mi od Jezusa in Marije srečno zadnjo uro. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi.

V. Prosi za nas sveti Jožef!

O. Da vredni postanemo obljub Kristusovih.

M o l i m o !

O Bog, ki si po svoji neskončni previdnosti izbral sv. Jožefa za ženina svoje presvete porodnice; dodeli prosimo, da, ki ga varha častimo na zemlji, bomo vredni ga tudi imeti besednika v nebesih.

To te prosimo po Jezusu Kristusu tvojem ljubem Sinu, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti sv. Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

(Kdor to pobožnost devet dni pred praznikom sv. Jožefa, ali tretjo nedeljo po veliki noči opravlja, zadobi ob teh praznikih popolni odpustek, če zakramenta sv. pokore in sv. rešnjega Telesa vredno prejme in na namen sv. katoliške cerkve moli. — Papež Pij VII. 9. decembra 1819. — Enako dobi pod navadnimi pogoji vsako nedeljo popolni odpustek, kdor to počesčenje sedem nedelj zaporedoma moli. — Papež Pij IX. 1. februarja in 22. marcija 1847. — Kdor pa brati ne zna, zamore na mesto teh molitev 7 Očenašev, 7 Česčena si Marija in 7krat čast bodi Bogu Očetu itd. moliti.)

Memorare k sv. Jožefu.

Spomni se, o čisti ženin Marijin, o moj ljubeznjivi varh, sv. Jožef, da še nikdar ni slišano bilo, da bi te bil kdo prosil za tvoje varstvo ali za tvojo pomoč, pa bi ne bil uslišan. Z zaupanjem pridem, da se ti priporočim, ne zavrzi moje prošnje, o rednik mojega zveličarja, temuč sliši milostljivo in usliši me! Amen.

(300 dni odpustkov. — P. Pij IX. 26. jun. 1863.)

O sv. Jožef, naš vodnik, varuj nas in sv. cerkev!

(60 dni odpustkov. — P. Pij IX. 27. jan. 1863.)

Devetdnevna pobožnost

k sv. Jožefu v kaki posebni stiski in nadlogi.

Moč sv. Jožefa v nebesih je velika, in pristrčno rad uslišuje on prošnje svojih častilcev. Ako si tedaj, ljubi moj kristjan! v kaki posebno veliki stiski in nadlogi, ali te je kaka posebna nesreča zadela, obrni se z zaupanjem k sv. Jožefu in moli devet dni sledečo molitvico :

Molitev.

O preljubi sv. Jožef! moje veliko zaupanje, ki ga imam do tebe, me priganja, da se v tej svoji veliki potrebi in nadlogi zaupljivo k tebi obrnem in te pomoči prosim. Vsaj za Marijo, prečisto devico, ne poznam nobenega večega in boljšega prijatelja ne v nebesih, ne na zemlji, ki bi mi zamogel pomagati, razun tebe. O sv. Jožef! ti in Marija mi od ljubega Jezusa lahko sprosita in dosežeta vse, kar koli potrebujem. Jezus sam ti je bil pokoren in te ljubi bolj, kakor vse druge svetnike. Sprejmi tedaj mojo ponižno prošnjo, o sv. Jožef! in položi jo pred prestol božjega veličastva. Mnogim in mnogim si že pomagal iz največjih za-

dreg, zatoraj te prosim, pomagaj tudi meni, kakor si drugim pomagal. To te prosim po sladkem srcu Jezusa in Marije. O dobrotljivi sv. Jožef! usliši moj glas in ne dopusti, da bi se povrnil brez tolažbe od tebe. Pri vsem tem pa se naj vendar zgodi sveta božja volja! Amen.

Potem moli, če ti čas dopusti, še litanije v čast sv. Jožefa in pritrčaj si kako jed ali daj ubogajme, ter sprejmi med časom te pobožnosti prav goreče sv. zakramente.

Molitev po opravljeni devetdnevni pobožnosti.

Glej, o sv. Jožef! opravil sem svojo devetdnevno pobožnost tebi na čast. Prosim te tedaj po vsem, kar ti je v nebesih in na zemlji ljubo in drago, prosim te po zasluženju sv. Terezije, da sprejmeš mojo ponižno prošnjo in da uslišiš mene ubogega grešnika. Jezus, naš gospod in zveličar ti je bil na zemlji pokoren, gotovo te bo uslišal tudi v nebesih, za kar ga bodeš prosil. — O daruj mu vsa svoja dela in opravila v ta namen, da se Jezus mene ubogega grešnika usmili. Ako bi pa moja prošnja bila znabiti zoper božjo

čast, ali pa moji duši na škodo, sprosi mi potem kako drugo milost, ki je v zveličanje moje duše in v blagor mojega telesa neobhodno potrebna. Ozri se dobrotljivo iz nebes na me svojega rejenca, in izprosi mi od ljubega Boga vse, kar mi je potrebno za sveto življenje; spodbadaj me, da bom resnično posnemal tvoj zgled, Boga ljubil črez vse posvetne dobrrote, bližnjega pa v besedi in djanju kakor sebe. Tvojemu srcu o sv. Jožef! priporočim sebe in vse revne duše v vicah. Amen.



Litanije

v čast trpljenja Kristusovega.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Oče nebeški, vsegamogočni Bog, usmili se nas!

Sin, vsega sveta rešnji Bog, usmili se nas!

Sveti Duh, resnični Bog, usmili se nas!
 Sveta Trojica, en sam Bog, usmili se
 nas!

Jezus, ki si ponižno v Jeruzalem šel,
 Jezus, ki si svojim učencem noge
 umival,

Jezus, ki nam, kakor živi kruh, moč
 daješ,

Jezus, ki nas s svojo sv. krvijo po-
 svečuješ,

Jezus, za trideset srebrnikov pro-
 dan,

Jezus, na svoji duši do smrti žalosten,
 Jezus ki sina vrtu Getzemani krvavi
 pot potil,

Jezus, na Oljski gori od angelja po-
 trjen,

Jezus, od Juda Iškarjota izdan,

Jezus, z vrvmi in verigami zvezan,

Jezus, od svojih učencev zapuščen,

Jezus, pred Ana in Kajfa postavljen,

Jezus, za uho udarjen,

Jezus, od krivih prič tožen,

Jezus, trikrat od Petra zatajen,

Jezus, kakor hudodelnik Pilatu iz-
 dan,

Jezus, pri Pilatu krivično tožen,

usmili se nas!

Jezus, v belem oblačilu zaničevan,
 Jezus, manj kakor razbojnik Baraba
 obrajtán,

Jezus, neusmiljeno bičan in raztepen,
 Jezus, v škrlatast plajšč zaničljivo
 oblečen,

Jezus, s trnjem kronan,

Jezus, v sveti obraz zapljuvan,

Jezus, s trsom po glavi tolčen,

Jezus, nedolžno k smrti obsojen,

Jezus, hudobnim Judom v oblast dan,

Jezus, s težkim križem obložen,

Jezus, kakor nedolžno jagnje k smrti
 peljan,

Jezus, na gori Kalvariji do nagega
 slečen,

Jezus, za roke in noge na križ pribit,

Jezus, ki si na križu za sovražnike
 molil,

Jezus, na križu od Judov zaničevan,

Jezus, od levega razbojnika na križu
 preklinjan,

Jezus, ki si spokornemu desnemu raz-
 bojniku sveti raj obljubil,

Jezus, ki si na križu svojo žalostno
 mater učencu Janezu izročil,

usmili se nas!

Jezus, na križu z jesihom in žolčem
napojen,

Jezus, ki si vse dopolnil, kar je bilo
o tebi prerokovano,

Jezus, svojemu nebeškemu Očetu
do smrti pokoren,

Jezus, ki si na križu svojo dušo v
roke nebeškega Očeta izročil,

Jezus, ki si na križu z nagnjeno
glavo umrl,

Jezus, s sulico v srce preboden,

Jezus, s častjo s križa snet,

Jezus, v tenčico zavit,

Jezus, v nov grob položen,

Jezus, ki si očake iz temnic rešil,

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ,
prizanesi nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ,
usliši nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ,
usmili se nas, o Gospod!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš. Češčena si Marija.

V. Kristus je zavoljo nas pokoren postal do smrti.

O. In sicer do smrti na križu.

M o l i m o !

Gospod Jezus Kristus, kateri si s svojo smrtjo svet, pekel in smrt premagal, prosimo te, dodeli, da po tvojem britkem trpljenju in smrti, kakor v življenju, tako tudi posebno v smrti svoje sovražnike premagamo, in da naša duša iz te doline nadlog od tvojih svetih angeljev spremljana enkrat v nebeško domačijo, v večno veselje pride. Kteri živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti sv. Duha, Bog od vekomáj do vekomaj. Amen.



Molitev

pred podobo križanega Jezusa.

O Jezus, moj zveličar! ni mi mogoče tebe na križu gledati in premišljevati strašne bolečine, ktere zavoljo mojih grehov trpiš, da ne bi iz ljubezni do tebe

britkih solz točil. Jaz spoznam, da sem smrti vreden zavoljo velikega števila svojih prevelikih grehov. Prosim, o usmiljeni Jezus! odpusti mi, kar sem grešil; kakor zgubljeni sin se vrnem poln kesanja k tebi, in ti obljubim, da ne bom svojega poboljšanja noben den, nobeno uro več odlagal. Varovati se dočem vsakega greha in vsake grešne priložnosti, naj bi me še tako težko stalo. Ti, o moj križani Jezus! si vreden, da iz ljubezni do tebe vse težave prenesem. Zdaj pa objamem tvoj sveti križ, poljubim tvoje presvete rane, te nikdar več ne zapustim, ampak ostanem vekomaj tvoj. Kakor si ti spolnjeval voljo svojega nebeškega Očeta do smrti na križu, ravno tako hočem tudi jaz zanaprej zmiraj zvest biti tvojim zapovedim. Od tebe se bom učil, krotek in ponižen biti, svoje trpljenje potrpežljivo prenašati. Po tvojem zgledu hočem dober biti, svojemu bližnjemu, celo svojim sovražnikom hočem iz srca odpustiti, in sem pripravljen jim dobro storiti. Posihmal hočem vsaki dan zatirati hudo nagnjenje svojega srca, hočem čuti nad svojimi počutki, ter se hudobnemu svetu

popolnoma odpovedati. O Jezus ! prosim te po tvoji za me prelití krvi, po tvoji grenki smrti, potrdi me v mojih sklepíh ; daj mi milost, da stanovitno za teboj hodim in v vsem svojem dejanju čedalje bolj tebi podoben in dopadljiv postanem. In kadar bodem tudi jaz na svojem križu, na smrtni postelji ležal ; stori, da bode takrat tudi moje trpljenje in moja smrt po tvojem zasluženju nebeškemu Očetu draga in dopadljiva. Daj mi pomoč, da svoje poslednje težave po tvojem zgledu potrpežljivo prestojim, in poslednje skušnjave srečno premagam. Sprimi takrat mojo dušo v svoje roke, da ti bodem v tvojem kraljestvu večno hvalo dajal, in tvoje neskončno usmiljenje in tvojo božjo ljubezen večno častil. Amen.

Pobožno pozdravljenje

sv. udov Jezusa Kristusa.

(Od sv. Gere.)

Pozdravljen in moljen bodi, o Jezus ! zveličar sveta, ki si za-me trpel na lesu sv. križa grozne bolečine in prestal najbitkejšo smrt.

Pozdravljena mi bodi presveta glava Jezusova, ki si bila za nas s trnjem vsa razbodena in s trsom bita!

Pozdravljeno mi bodi premilo obličje Jezusovo, ki si bilo za nas zapljuvano in razbito.

Pozdravljene mi bodite preljubeznjive oči Jezusove, ki ste bile za nas s solzami in krvijo zalivane!

Pozdravljene mi bodite presladke usta Jezusove, ki ste za nas trpele strašno žejo in bile napajane z grenkim žolčem!

Pozdravljene mi bodite svete ušesa Jezusove, ki ste bile za nas trpinčene z groznim zaničevanjem in preklinjanjem!

Pozdravljene mi bodite dobrotljive roke in noge Jezusove, ki ste bile za nas razpete in z grozovitimi žreblji na križ pribite!

Pozdravljeno mi bodi usmiljeno srce Jezusovo, ki si prestalo za nas preveliko žalost in trpljenje, ker si bilo brez milosti s sulico prebodeno!

Pozdravljene mi bodite ponižne kolena Jezusove, ki ste tolikokrat za nas

klečale v molitvah in milosti prosile od Boga!

Pozdravljen mi bodi ves život Jezusov, ki si bil za nas krvavo bičan, ves ranjen, na križ pribit, umorjen in pokopan!

Pozdravljena mi bodi predraga Kri Jezusova, ki si bila obilno prelita za odpuščenje naših grehov!

Pozdravljena mi bodi presveta duša Jezusova, ki si za nas smrtne britkosti prestala in bila izročena nebeškemu Očetu!

Zavoljo tega izročanja tudi jaz tebi, o Bog! izročim dnes in vsaki dan svojo duso in telo, vse, za ktere sem dolžen moliti, žive in mrtve. Posebno se usmili vernih duš v vicah, prebritko trpljenje Jezusa Kristusa jih tolaži in presveta rešnja Kri jih hladi v strašnem ognju. Amen.

Pozdravljenje

Jezusovih pet krvavih ran.

1. Bodi pozdravljena presveta rana leve noge Jezusove, ki si peklenški kači glavo strla in nam kažeš ljubezen, s katero je Jezus iskal zgubljene ovčice. V duhu

te ponižno poljubim in prosim, bodi tudi moje zavetje zoper napade hudega duha. Reši me, križani Jezus! iz zanj, ki mi jih nastavlja satan in zapeljivi svet; naj moje noge nikar ne hodijo po široki cesti napuha in razbrzdanosti, ampak vodi jih po ozki stezi ponižnosti in pokore. — V to tvojo rano, o Jezus! sklenem vse denesnje skušnjave in grešne nevarnosti; daj mi jih srečno premagati: — vse križe in težave, daj mi jih voljno prenašati po tvoji sv. volji. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija.

2. Bodi pozdravljena presveta rana desne noge Jezusove, svetla zvezda, ki nam kažeš pot v večno življenje. S sv. Magdaleno te v duhu poljubim in ponižno prosim, bodi tudi moja voditeljica na stezi božjih zapovedi, da se v prejšnje grehe nikdar več ne povrnem. — V to tvojo rano, o Jezus! sklenem vse, karkoli utegnem dnes dobrega in veselega uživati; ne dopusti, da bi se v sreči prevzel, ampak uči me, tvoje dobrote po tvoji volji hvaležno uživati. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija.

3. Bodi pozdravljena presveta rana leve roke Jezusove, žlahtna kopelj grešnih duš! V duhu te pobožno poljubim in ponižno prosim, očisti s svojo krvijo vse madeže moje duše in drži me, da ne padem v brezdno večnega pogubljenja. — V to tvojo rano, o Jezus! sklenem vse svoje vedne in nevedne grehe; dodeli mi milost, da bo dnes konec mojega grešnega, in začetek novega, pobožnega življenja. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija.

4. Bodi pozdravljena presveta rana desne roke Jezusove, neusahljivi studenec božjega blagoslova, slavni spomin čudežev, ki jih je desna roka Jezusova delala na živih in mrtvih. V duhu te pobožno poljubim in ponižno prosim, naj me tvoja moč brani vseh vidnih in nevidnih sovražnikov, in naj tvoj blagoslov prešine mojo dušo in telo in spremlja vse moje dejanje in nehanje. — V to tvojo rano, o Jezus! sklenem vsa dobra dela, ki jih zaupam dnes s tvojo pomočjo opravljati, da bodo s tvojim zasluženjem skle-

njena dopadljiva daritev pred očmi tvojega Očeta. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija.

5. Bodi pozdravljena presveta rana desne strani Jezusove, plameneči altar neskončne ljubezni, ki nebo in zemljo ogreva. V duhu te pobožno poljubim in ponižno prosim, pokončaj v mojem srcu pogubljivi ogenj vsake posvetne in nečiste ljubezni, in užgi v njem čisti plamen božje ljubezni, da zanaprej ne bom mogel kaj drugega ne misliti, ne želeti, kakor le tebe ljubiti bolj in bolj! V tvojo rano, o Jezus! sklenem vse svoje pobožne zdihljeje, misli in želje, vse molitve in sv. obhajila, in karkoli po tvoji milosti najboljšega imam in zamorem, da se s tvojim srcem živo sklenem, da zanaprej le v tvojem srcu živim in srečno umrjem. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija.



Darovanje

sv. rešnje krvi Jezusove, sedemkrat za nas prelite.

(Prelita je bila pri obrezovanju, na Oljski gori, pri bičanju, pri kronanju, na križevem potu, pri križanju, pri prebodenju desne strani.)

1. O večni Oče, darujem ti zasluženje drage krvi tvojega preljubljenega Sina, mojega božjega zveličarja, za razširjanje in poveličanje sv. cerkve, moje matere, za ohranjenje in blagostanje njenega vidnega poglavarja, sv. Očeta, za kardinale, škofe, dušne pastirje in za vse službenike tvojega svetišča.

Čast bodi Očetu itd.

V. O Jezus, ki si nas odkupil s svojo krvijo.

O. Bodi ti čast in hvala vekomaj.

2. O večni Oče, darujem ti zasluženje drage krvi tvojega preljubljenega Sina, mojega božjega zveličarja, za mir in edinost med katoliškimi vladarji, za ponižanje sovražnikov sv. vere in za blagor in srečo krščanskega ljudstva.

Čast bodi Očetu itd.

V. O Jezus, ki si nas odkupil itd.

3. O večni Oče, darujem ti zasluženje drage krvi tvojega preljubljenega Sina, mojega božjega zveličarja, da se neverniki spreobrnejo, vse krivovere zaterejo in grešniki k Bogu vrnejo.

Čast bodi Očetu itd.

V. Jezus, ki si nas odkupil itd.

4. O večni Oče, darujem ti zasluženje drage krvi tvojega preljubljenega Sina, mojega božjega zveličarja, za moje starše, za moje prijatelje in sovražnike, za uboge, za bolnike in trpeče, kakor tudi za vse one, za ktere veš, da sem dolžen moliti, ali za ktere hočeš, da posebno molim.

Čast bodi Očetu itd.

V. O Jezus, ki si nas odkupil itd.

5. O večni Oče, darujem ti zasluženje drage krvi tvojega preljubljenega Sina, mojega božjega zveličarja, za vse, ki se bodo danes iz tega sveta ločili, da jih rešiš peklenskih muk, in jim skoraj priti daš v tvoje kraljestvo.

Čast bodi Očetu itd.

V. O Jezus, ki si nas odkupil itd.

6. O večni Oče, darujem ti zasluženje drage krvi tvojega preljubljenega Sina, mojega božjega zveličarja, za vse, kateri pobožnost do sv. krvi Jezusove visoko cenijo, za vse, ki so z menoj v češčenju te presvete krvi združeni in slednjič za vse, kateri si to pobožnost razširjati prizadevajo.

Čast bodi Očetu itd.

V. O Jezus, ki si nas odkupil itd.

7. O večni Oče, darujem ti zasluženje drage krvi tvojega preljubljenega Sina, mojega božjega zveličarja, za vse svoje dušne in telesne potrebe, v tolažbo vernih duš v vicah, posebno tistih, ki so imele največ pobožnost do cene našega odrešenja in do bolečin preblazene device Marije, naše svete matere.

Čast bodi Očetu itd.

V. O Jezus, ki si nas odkupil itd.

Češčena bodi sveta krv Jezusova, zdaj in vselej in na vse večne čase. Amen.

(Kdor s temi molitvami kri Jezusovo nebeškemu Očetu daruje v namen, Jezusu zadostiti za vso nečast, ki se dela njegovi presveti krvi, prejme za vsakikrat 300 dni odpustka. — Papež Pij VII. 22. septembra 1807.)

Sedem besed Kristusovih na križu.

Prva beseda: „Oče! odpusti njim, vsaj ne vejo, kaj delajo“. (Luk. 23. 34.)

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Ljubljeni Jezus, ki si iz ljubezni do mene pretrpel na križu smrtne težave, da bi s svojim trpljenjem poplačal dolg mojih pregreh, si odprl pred svojo smrtjo še svoja usta, da bi mi od pravičnosti božje izprosil odpuščenje. O usmili se vseh vernih, ki ležijo v smrtnih težavah in bodi tudi meni milostljiv, kadar bom umirati začel! Po zasluženju svoje dragocene krvi, ki si njo za naše zveličanje prelil, dodeli nam pravo obžalovanje grehov, da se po tvojem neizmernem usmiljenju v tvoji milosti iz tega sveta v večnost preselimo.

Trikrat: Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

Moj Bog, verujem v tebe; upam v tebe; ljubim te in črez vse mi je žal, da sem s svojimi grehi tebe razžalil.

Druga beseda: „Resnično ti povem, še danes boš z menoj v paradizu“. (Luk. 23, 43.)

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Preljubljeni Jezus, ki si iz ljubezni do mene pretrpel na križu smrtne težave, si hitro in blagodušno uslišal desnega razbojnika, ki te je tudi v tvojem poniževanju spoznal za Sina božjega, ter si mu obljubil sveti raj. O usmili se vseh vernih, ki ležijo v smrtnih težavah in bodi tudi meni milostljiv, kadar bom umirati začel! Po zasluženju svoje dragocene krvi obudi v nas tako trdno in stanovitno vero, da nje hudi duh ne bo zamogel z nobenim prilizevanjem omajiti, in da tudi mi plačila v svetem raju deležni postanemo.

Trikrat: Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

Moj Bog, verujem v tebe; upam v tebe; ljubim te in črez vse mi je žal, da sem s svojimi grehi tebe razžalil.

Tretja beseda: „Žena! glej tvoj sin. Sin glej tvoja mati!“ (Jan. 19, 26. 27.)

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Preljubljeni Jezus, ki si iz ljubezni do mene pretrpel na križu smrtne težave, si pozabivši na svoje bolečine nam zapustil svojo lastno mater v znamenje svoje ljubezni, da po njeni priprošnji v vseh vernih, ki ležijo v smrtnih težavah in bodi tudi meni milostljiv, kadar bom umirati začel! Po neizmernih britkostih svoje ljubeznjive matere obudi v naših srcih toliko zaupanje v neskončno zasluženje tvoje dragocene krvi, da bomo rešeni večnega pogubljenja, ki smo si ga s svojimi grehi zaslužili.

Trikrat: Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

Moj Bog, verujem v tebe! upam v tebe; ljubim te in črez vse mi je žal, da sem s svojimi grehi tebe razžalil.

Četrta beseda: „*Moj Bog, moj Bog! zakaj si me zapustil*“. (Mat. 27 ,46.)

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Preljubljeni Jezus! ki si iz ljubezni do mene pretrpel na križu smrtne težave, si od svojega večnega Očeta zapuščen z neskončno potrpežljivostjo prenesel največe telesne bolečine, pa tudi črez vse grenko žalost na duši. O usmili se vseh vernih, ki ležijo v smrtnih težavah in bodi tudi meni milostljiv, kadar bom umirati začel! Po zasluženju svoje dragocene krvi dodeli nam milost, vse bolečine in težave v smrtni uri s potrpežljivostjo prenesti, da svoje trpljenje s tvojim združimo in tvojega veličastva v nebesih deležni postanemo.

Trikrat: Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

Moj Bog, verujem v tebe; upam v tebe; ljubim te in črez vse mi je žal, da sem s svojimi grehi tebe razžalil.

Peta beseda: „Žeja me“. (Jan. 19, 28.)

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Preljubljeni Jezus, ki si iz ljubezni do mene pretrpel na križu smrtne težave, še s tolikim trpljenjem in zasramovanjem nisi bil zadovoljen, ampak si htel še več trpeti, naj bi le vsi ljudje bili odrešeni; morje tvojega trpljenja ni še zadostovalo, pogasiti žejo tvojega ljubezni polnega srca. O usmili se vseh vernih, ki ležijo v smrtnih težavah in bodi tudi meni milostljiv, kadar bom umirati začel! Po zasluženju svoje dragocene krvi užgi v naših srcih tak ogenj ljubezni, ki po drugem ne hrepeni, kakor s teboj na vekomaj zedinjena biti.

Trikrat: Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

Moj Bog, verujem v tebe; upam v tebe; ljubim te in črez vse mi je žal, da sem s svojimi grehi tebe razžalil.

Šesta beseda: „*Dopolnjeno je*“. (Jan. 19, 30.)

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Preljubljeni Jezus, ki si iz ljubezni do mene pretrpel na križu smrtne težave, si pred smrtjo še naznanil, da je delo odrešenja dovršeno in smo iz otrok jeze in pogubljenja postali otroci božji in dediči nebeškega kraljestva. O usmili se vseh vernih, ki ležijo v smrtnih težavah in bodi tudi meni milostljiv, kadar bom umirati začel! Po zasluženju svoje dragocene krvi dodeli nam milost, da svet in samega sebe zaničujemo in ob smrtni uri iz celega srca svoje življenje tebi v odpuščenje svojih grehov darujemo.

Trikrat: Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

Moj Bog, verujem v tebe; upam v tebe; ljubim te in črez vse mi je žal, da sem s svojimi grehi tebe razžalil.

Sedma beseda: „*Oče! v tvoje roke izročim svojo dušo*“. (Luk. 23, 46.)

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Preljubljeni Jezus, ki si iz ljubezni do mene pretrpel na križu smrtne težave, si, da bi združen z voljo večnega Očeta dovršil svojo daritev, izročil svojo dušo v njegove roke, nagnil glavo in umrl. O usmili se vseh vernih, ki ležijo v smrtnih težavah in bodi tudi meni milostljiv, kadar bom umirati začel! Po zasluženju svoje dragocene krvi dodeli nam v naši smrtni uri popolnoma enakost s tvojo božjo voljo, da bomo pripravljene živeti ali umreti, kakor se tebi dopade, in da nič drugega ne poželimo, kakor da se tvoja sveta volja nad nami na tenko spolni.

Trikrat: Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

Moj Bog, verujem v tebe; upam v tebe; ljubim te in črez vse mi je žal, da sem s svojimi grehi tebe razžalil.

Molitev k žalostni materi.

Presveta, bolečin polna mati! po neizmernih dušnih britkostih, ki si jih pod križem prenašala, ko je Jezus, tvoj Sin, tri ure umiral, te prosimo, stoj nam vsem, ki smo otroci tvojih bolečin, v naši smrtni uri na strani, da iz smrtne postelje v nebesa pridemo, in se tamkaj s teboj vekomaj veselimo.

Tri „Češčena si Marija“; potem pa:

Marija, mati milosti, mati usmiljenja! varuj nas pred sovražnikom in ob uri smrtni nas sprejmi.

Nagle in neprevidene smrti, reši nas, o Gospod!

Zalezovanja hudega duha, reši nas, o Gospod!

Večne smrti, reši nas, o Gospod!

M o l i m o !

O Bog, ki si v zveličanje človeškega rodu v bolečin polni smrti svojega Sina

zgled in pribežališče ustanovil, dodeli nam, te prosimo, da v svojih smrtnih težavah sad tvoje ljubezni okusimo in bomo veličastvu našega zveličarja pridruženi. Po ravno tistem Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Zadnjič se molijo še sledeči zdihljeji:

Jezus, Marija in Jožef! vam darujem svoje srce in svojo dušo.

Jezus, Marija in Jožef! stojte mi na strani v moji smrtni uri.

Jezus, Marija in Jožef! z vami se naj moja duša v miru loči.

(Za to pobožnost v spomin na smrtne težave Jezusa Kristusa so papež Pij VII. podelili 300 dni odpustka, dne 26. avgusta 1814.)



Duhovna ura

v čast Kristusovega trpljenja.

Zvečer.

Ob 6. uri. Jezus je svojim učencem noge umival. — Gospod, očisti in operi moje srce vseh grehov!

Pri vsaki uri se zahvali Jezusu za tisto trpljenje, katero je to uro trpel, rekoč:

Češčena bodi ura, v kateri je Jezus Kristus (svojim učencem noge umival itd.) Po tej skrivnosti tvojega sv. trpljenja te prosim, pridi mi na pomoč v moji smrtni uri. Amen.

Ob 7. uri. Jezus je postavil zakrament presvetega rešnjega Telesa. — Gospod nisem vreden, da greš pod mojo streho itd.

Ob 8. uri. Jezus je na Oljski gori molil in krvavi pot potil. — Gospod, ne moja, ampak tvoja volja se naj zgodi!

Ob 9. uri. Jezus je od sovražnikov vjet in zvezan k Anu in Kajfu peljan. — Ti, Gospod! si moja moč, v tebi vse zamorem.

Kadar spat greš, in če se po noči prebudiš, premišluj Jezusa v ječi, samotnega, od prijateljev zapuščenega, ter od sovražnikov nezmerno zaničevanega, in zapljuvanega, ter moli:

O moj Jezus! ti si krotek, kakor jagnje, in pri nobeni krivici svojih ust ne odpreš.

Zjutraj.

Ob 4. uri. Jezus je pred duhovno gosposko postavljen in krivo sojen. — Gospod! tebi se darujem in vse, kar imam, svojo dušo in svoje telo.

Ob 5. uri. Jezus je od Judov zavržen in pred Pilata postavljen. — O moj Jezus! kolikor več za me trpiš, toliko več se moje srce vnema od ljubezni do tebe.

Ob 6. uri. Jezus je bil od Heroda z belim oblačilom zasramovan. — O preljubeznjivi Jezus moj! rajši sem s teboj zaničevan, kakor brez tebe časten. —

Ob 7. uri. Jezus je bil pred Pilatom Barabu razbojniku zapostavljen in v smrt tirjan. — Moje kraljestvo ni od tega sveta; — ti, moj Jezus! si moj Bog in moje vse.

Ob 8. uri. Jezus je bil krvavo bičan. — O Gospod! ali je mogoče, da te vidim vsega krvavega, in moje oči so brez solz?

Ob 9. uri. Jezus je bil s trnjem kronan in očitno zasramovan. — O moj Jezus! ozdravi moj napuh in kronaj mene s krono ponižnosti.

Ob 10. uri. Jezus je bil od Pilata v smrt obsojen. — Moj Gospod in moj Bog! če tebe imam, imam vse. Ne ti, ampak jaz sem smrt zaslužil.

Ob 11. uri. Jezus je nesel svoj križ na goro Kalvarijo. — Moj zveličar! daj mi milost, zavoljo tebe vse voljno trpeti.

Ob 12. uri. Jezus je bil v sredi dveh razbojnikov križan. — O moj Jezus! daj, da tvoje trpljenje nad menoj ne bo zgubljeno.

Popoldne.

Ob 1. uri. Jezus je molil za svoje sovražnike. — O Gospod! iz srca odpustim vsem svojim sovražnikom; odpusti tudi ti meni moje grehe.

Ob 2. uri. Jezus je desnemu razbojniku sveti raj obljubil. — O moj Jezus! daj tudi meni duha prave pokore, po smrti pa sveti raj.

Ob. 3. uri. Jezus je na križu svojo glavo nagnil in umrl. — O Jezus, tebi živim! o Jezus, tebi umrjem! o Jezus, tvoj sem živ in mrtev! Amen.

Ob 4. uri. Jezusovo srce je bilo s sulico prebodeno. — O presladko srce Jezusovo daj, da te bolje in bolje ljubim vekomaj!

Ob 5. uri. Jezus je s križa vzet in v grob položen. — O moj Jezus! daj mi srečno zadnjo uro; — v tvoje svete roke izročim svojo dušo. Amen.



Sveti križev pot.

„Nič ne more našega srca grehov bolj očistiti, nič našega poželenja bolj vkrotiti, nič nas k dobremu močnejše priganjati, kakor živo in večkratno premišljevanje Jezusovega bitkega trpljenja in njegovih krvavih ran“, pravi sv. Bernard. In sv. Albert celó trdi, da je premišljevanje Kristusovega trpljenja bolj zaslužljivo, kakor če bi se kdo celo leto ob suhem kruhu postil, do krvi bičal, ali bos v sveto doželo na božjo pot hodil. Zato so pa bogoljubni kristjani hodili že od nekdanj kaj radi v duhu za Jezusom, s težkim križem obloženim, so premišljevali njegovo bitko trpljenje in smrt, in obiskovali sveti križev pot. „Pojdi, in stori tudi ti tako!“ (Luk. 10, 37.)

Pri križevem potu se prejme lahko več popolnih in nepopolnih odpustkov, kateri vsi se zamorejo tudi dušam v vicah darovati. V ta namen je pa treba:

1. Da blagoslovljen križev pot v resnici obiskuješ; — če pa zavoljo bolezni ali tesnega prostora hoditi ne moreš, se vsaj, če je mogoče, proti vsakemu štacijonu obrni, ali pa nekaj stojé in nekaj klečé moli; — 2. da si v stanu milosti božje; — 3. da moliš z zgrevanim srcem; in 4. da pri vsaki postaji premišljuješ Kristusovo trpljenje. Celó na voljo ti je pa dano, kaj in koliko hočeš premišljeovati in moliti.

Pripravljanje.

Vsegamogočni, večni Bog! v ponižnosti svojega srca te, kakor svojega Gospoda in Boga molim in te zahvalim, da si me stvaril, odrešil in po pravi in resnični pokori že tolikokrat milostljivo posvetil. Zlo mi je žal, da sem tebe, največjo dobroto zopet hudo razžalil. Zato pa, o ljubljeni Jezus! nastopim danes z zgrevanim srcem tvoj križev pot, da bi tvojo neskončno ljubezen do mene bolj spoznaval, pa tudi premišljeval, koliko trpljenja in žalosti so moji neštevilni grehi tebi in tvoji presveti materi prizadjali. — O britkosti polna mati! podaj mi svojo roko, da s teboj po križevem potu hodim; podpiraj me, da na nič drugega ne mislim, kakor le na Jezusove in tvoje bolečine, in na velikost in obilnost svojih pregreh. — O moj zvesti angel, varuh! tudi ti mi stoj na strani, in peljaj mene, slepega grešnika po potu Jezusovega trpljenja k spoznanju mojih grehov in k resničnemu poboljšanju. Amen.

Zdaj daruj Bogu odpustke za tiste, za ktere mu jih darovati želiš, da bi jim bili v

prid. Pri nekterih postajah se zadobijo popolni odpustki; ker pa ne more nobeden sam zase več, kakor le en sam popolni odpustek zadobiti, zatoraj obrni prvi popolni odpustek sebi v prid, druge pa daruj Bogu za duše v vicah, ali za dušo pokojnega očeta, ali pokojne matere, brata, sestre, prijatelja ali ktereга drugega, ki je pomoči potreben.

I. Postaja.

Jezus je k smrti obsojen.

V. Molimo te, Kristus in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poslušaj, o človek! kako krvoželjni in nevoščljivi judje nedolžnega Jezusa krivo tožijo, obrekujejo, črez njega lažejo in poprej ne vtihnejo, dokler ni Jezus k smrti obsojen; — on pa ne odgovori besedice, ampak trpi vse tiho in potrpežljivo. O kolikorkrat tudi ti, ljubi kristjan; zavoljo najmanjše reči, ali morebiti celó po nedolžnem svojega bližnjega tožiš in brez vsega usmiljenja po sodnijah tiraš; kolikokrat ga ogovarjaš in obrekuješ, kamorkoli le prideš; črez njega laži trosiš, in da bi ti ljudje bolj verovali, se celó pridušuješ in krivo prisegaš. Koliko grenkih solz mora nekteri revež, ktereга si ti ob poštenje in dobro ime spravil, zavoljo tebe pretočiti; — ti pa se v srcu še veseliš, ali pa celó po-

bahaš, da si tega in unega v nesrečo spravil! Oh, ali ne veš, da, če se sirotam krivica godi, tvoji grehi v nebesa kričijo? Glej, tega mili Jezus ne more več poslušati; — zato pa zdihni k njemu:

O Jezus! z zgrevanim srcem te prosim, odpusti mi, da sem s svojimi grehi tebi k smrti, svojemu bližnjemu pa k časnemu in morebiti tudi k večni nesreči pripomagal. Oh, naj še to popravim, preden sam pred ostro sodbo pridem. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

II. Postaja.

Jezus vzeme križ na svoje rame.

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poglej, o človek! s kakšno ljubeznijo krotek Jezus svoj težki križ objame, in s kako košnim veseljem si ga na ranjeno ramo vzdigne, da bi nam grešnikom križe polajšal in tolažbe in podpore za vsakdanje trpljenje pridobil. — Pa kaj, da si ljudje le prepogosto sami nove križe nalagajo in pot žijljenja z bodečim

trnjem prepregajo, ker eden drugega sovražijo in med seboj nobenega potrpljenja nimajo. Starši gledajo težko svoje nevoljne otroke, otroci pa nimajo usmiljenja z onemogli starši; mož ne pregleda trohice svoji ženi, in ona ne prizanese ničesar svojemu tovaršu; sosed pika in črti svojega sosedu; brat tira sestro iz domače hiše; revež ne najde sočutnega srca, in delavec ne dobi zaslužnega plačila. Taki in enaki grehi predirajo oblake in upijejo do božjega trona. Za njih voljo te pri ostrem sodniku čaka strašen račun; zato pa zdihni zdaj k njemu:

O Jezus! daj mi, te prošim, še nekaj časa živeti, da še pred smrtjo vse storjene krivice poravnam, sovražnikom iz srca odpustim, sirotam solze obrišem, in popravim, kar sem dozdej zamudil. Oh, veliko imam še poravnati; — imej toraj z menoj potrpljenje! Amen.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

III. Postaja.

Jezus pade prvič pod križem.

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Semkaj se obrni, o človek! in poglej, kaj jeza in nevoščljivost delate. Nedolžen Jezus leži pod križem; — jeza mu je noge podmaknila, in nevoščljivost ga na zemljo vrgla. O strašna hudobija! ki se pa le prepogostokrat tudi pred našimi očmi ponavlja. — Le glejte! Tu razbijajo divji starši noč in dan po hramu, ter suvajo semtertje in mečejo ob tla nedolžno dečico, tam pa zarobljeni otroci pehajo svoje doslužene roditelje črez hišni prag, ter jim oponašajo vsaki košček kruha; — tu preganja in pretepa razdivjani mož svojo ženo, tam pa pusti trdosrčna žena bole-nega moža brez vsake postrežbe; — tu dajejo brezusmiljeni predpostavljeni bolehasti družini slovo, tam spravljajo pa lažnjivi zapravljljivec uboge sirote v nesrečo, ter jim pripravljajo beraško palico. — Oh, kdo ne bi pri takih križih omedlel? Kako hudo zadevajo v jezi in nevoščljivosti vendar kristjani eden drugemu na zemlji! Si med takimi mar tudi ti? O potem zdihni:

O Jezus! naloži mi, te lepo prosim, za moje neštevilne grehe, ki sem jih v hudi jezi storil, še na tem svetu kako težko pokoro, da ž njo vsaj nekaj odslužim, in pravici božji zadostim. Amen. Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

IV. Postaja.

Jezus sreča svojo žalostno mater.

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poglej, o človek! kako lepo je videti, če se otrok in mati rada imata, in eden drugega tudi v trpljenju ne zapustita. Kdo bi take matere ne ljubil, ki tudi nevoljno dete za svoje spozna; kdo ne bi sina rad imel, ki s trpljenjem svoje matere sočutje ima? O, ko bi le tudi med nami tako bilo! — Toda glejte! Stari oče in onemogla mati pri odraščenih otrokih navadno nič več ne veljata. Kolikokrat zbode svojeglaven sin s svojim hudobnim jezikom sivega očeta globoko v srce; kolikokrat rani jezična hči svojo slabostno mater v bolečo dušo! Marsikteri otrok računi že rano na smrt svojih staršev; — pa tudi roditelji spravljajo ne redkokrat ubogo dete iz sveta; — kaj pa imajo še le revni pasterki poleg očuha in mačuhe tu in tam trpeti! Tudi med brati in sestrami, znanci in sosedi je najti malo prave ljubezni. — Oh, zakaj vendar je med nami kristjani toliko sovraštva in preganjanja! Zdihni toraj:

O Jezus! ravnaj moje oči, da ž njimi nikomur ne zavidam; vodi moj jezik, da ž njim nikogar ne opravljam, in s svojo

ljubeznijo ogrej moje srce, da nikogar ne sovražim, marveč vsakemu z besedo in dejanjem rad pomagam. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

V. Postaja.

Simon pomaga Jezusu križ nositi.

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poglej, ljubi kristjan! Simeon se od začetka križa brani, poznej pa z mirom z večim veseljem pomaga Jezusu križ nositi, nam v posnemo, naj bi tudi mi, vsak po svoji moči in po svojem stanu bližnjemu v potrebi radi pomagali, ne glede na hvalo in plačilo. — Ti slišiš, kako nekteri v siromaštvu in celó v bolezni preklinja Boga, uro svojega rojstva, gosposko, gospodarstvo, slabo vreme in druge nezgode; kako se togoti mož nad ženo, in izdaja hudiču njo, zakon in otroke, žena pa svojega tovarša ali celo žlahto; — bi li ne mogel vsaj nekaj pomagati, bodi si z dobro besedo in tolažbo, ali pa vsaj z molitvijo? — Ti slišiš, kako nekteri otroci preklinjajo svoje starše, da so jih na svet spravili, pa jim

ne pomagajo trohice ne na duši, ne na telesu. O koliko lepih prilik se ti ponuja, za take križe milostljivo poprijeti in sirotam iz hude zadrege pomagati, da se ljubi Bog dalje ne žali tvoj bližnji pa še več časa ne trpi! Jezus ki nikomur dolžen ne ostane, bi tudi tebi enkrat obilno povrnil vse kar bi enemu najmanjših dobrega storil. K njemu pa zdaj zdihni rekoč:

O Jezus! odpuščenja prosim, — odpuščenja zato. da dozda nisem le sam v nadlogah preklinjal. ampak sem večkrat tudi kriv bil. da so drugi v tej pregrehi živeli. Dodeli mi milost, da se črez vsakega usmilim. ki v potrebi svojo roko k meni steguje, de enkrat tudi jaz pri tebi usmiljenje najdem. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas,

VI. Postaja.

Veronika Jezusu potni prt poda.

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poglej, ljubi kristjan! kako pobožna Veronika ljubemu Jezusu z nedolžnimi rokami snažen prt poda, da se obriše; — in na tem prtu se pozna potem njegovo sveto obličje. — Oh, koliko prtov je najti tudi med nami, na katerih marsiktera grenka solza visi! To je prt, ljubi mož! ki ti ga je tvoja žena, kot nevesta k hiši prinesla, ktereга si pa njej in ubogim otrokom ti zapravlil; — to je prt, ki si ga lažljivi in krivični dediči po smrti pokojnega skrivoma za se zadržijo; — to je prt, ki ga ti, neusmiljeni oderuh! zapuščenim sirotam iz rok trgaš, ker se braniti ne vejo in ne morejo; — to je prt, s katerim se gizdaveci nesramno oblačijo, da svoje grde grehe pred svetom ložej zakrivajo in nedolžne pohujšujejo; — to je prt, ki ga razuzdan zapeljivec nedolžni deklici v roke poda, da jo ložej zapelja; — to je prt, s katerim zviti grešniki pri spovednici svoje grehe zakrivajo; — to je prt, s katerim goljufi svoje krivice in hudobije tajijo, da ne bi na svetli dan prišle, in s katerim se pred ljudmi pravične in poštene delajo; — to je prt, v ktereга zaviti boš nekoliko časa v grobu prhnel, in ktereга bo na sodnji dan Jezus celega pred vsem svetom razkril. Zato pa zdihni k njemu:

O Jezus! zdaj le še prav spoznam, kaka zavržena gnjusoba sem pred teboj in celim svetom. O vtisni svojo lepo podobbo globoko v moje srce, naj svoje

grehe prav spoznam, resnično obžalujem,
in se spokorim. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi
Očetu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

VII. Postaja.

Jezus pade drugikrat pod križem.

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet od-
rešil.

Poglej, o človek! kako Jezus pod težo
križa že drugikrat obnemore in na zemljo
pade. Ali pa tudi veš, zakaj? Oh, zavoljo tebe;
ker po tolikih obljubah, tolikih spovedih in
tolikih letih še vendar le zopet v svoje na-
vadno grehe padeš, in s tem Jezusa iz no-
vega žališ. In po tvojih grehih pohujšani in
zapeljani zajdejo zraven tebe še tudi drugi
na grešne pote, in pridejo po njih v časno in
večno nesrečo. Kako boš popravil vse tuje
grehe, s katerimi si ob najdražji dušni kinč,
— ob milost božjo spravil nedolžne? Glej,
koliko jih bi prišlo enkrat v nebesa, ki bodo
od tebe pohujšani, zavrženi v večno pogub-
ljenje! O kako strašna sodba te čaka pri Je-
zusu, ki bo vse duše, ki so zavoljo tebe padle
in niso več vstale, tirjal iz tvojih rok! Le

preštej nje, ki si je pohujšal; — vse to bodo na sodnji dan tožile. Zato pa zdihni:

O Jezus! kako močno me greva, ker sem po svoji razuzdanosti toliko duš ne samo v greh in časno nesrečo, ampak morebiti še tudi v večno pogubljenje spravil. Pomagaj mi, da zanaprej nikogar več ne pohujšam, za vse od mene pohujšane pa vedno molim. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

VIII. Postaja.

Jezus tolaži Jeruzalemske žene.

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Glej, ljubi kristjan! kako malo oseb za Jezusom na križevem potu gre; le nekoliko usmiljenih žen in otrok ga spremlja, ter mu z jokom pot posodi. Tukaj, kder bi zares vredno bilo, pretakati potoke solz, se jih le malo prelije, drugod pa joka in žalovanja ni konca in kraja. — Oh, koliko jokanja se sliši po širokem svetu, — zdaj veselega zdaj žalostnega, zdaj hinavskega, večkrat tudi iz

jeze in prevzetije, večjidel le praznega, malo pa za storjen greh, celo redkokrat, kadar je Jezus razžaljen! Tu se joče nesrečno oženjen mož, ki se svojega zakonskega križa več znebiti ne more, tam pa toči britke solze zapuščena žena, ker njeni tovarš po krčmah premoženje zapravlja; — tu se joka pozabljen otrok, ki so ga oče ali nezakonska mati brez nauka in strehe zapuščeno revše na svetu zapustili, tam pa si briše iz oči vroče solze zapeljana sirota, ter milo zdihuje po zgubljenem devištvu in poštenju; — tu joka težak, kteremu trdosrčen oderuh krvavo zasluženega plačila ne da, tam pa plaka ubogo družinče, ker neusmiljen gospodar ž njim grdo ravna. Kdo drugi zamore vse te solze posušiti, kdo užaljena srca potolažiti, kakor le Jezus! Zato pa zdihni k njemu:

O Jezus! kaj vendar mora to biti, da jaz za časno zgubo več solz najdem, kakor za svoje neštivilne grehe? Kako je to, da nad tvojim nezmernim trpljenjem nobene žalosti ne čutim, in se mi ljudje, ki sem jih morebiti jaz v nesrečo spravil, nič ne usmili? Oh, dodeli mi solze prave pokore, da ž njimi svoje grehe objokujem. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

IX. Postaja.

Jezus tretjokrat pod križem pade.

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Glej, ljubi kristjan! že tretjokrat pade Jezus pod težo križa, in obleži pred teboj na zemlji, kakor da bi te milo prosil, naj bi vendar več v stare grehe ne padel, ampak za vselej vstal in se resnično poboljšal. Pa ti še ne nehaš grešiti, ampak se vračaš še neprenehoma v stare grehe nazaj; — oh, kako boli to Jezusa! To ga teži, ter mu dušo in srce potere. Kako je to, da ne moreš dati grehu za vsikdar slovo? Nisi li še zadosti globoko v greh zakopan? Kaj vendar imaš od greha pričakovati? O le pomisli, koliko srečnejši bi bil pri Jezusu! — Kako dolgo pa bo vse to še trpelo? — O ne dolgo več. In kaj te čaka potem po tolikih v grehu preživetih letih? Enkrat te bo grevalo, da si rajši Jezusa, kakor greh zapustil, — ali takrat bo prepozno. Bog dolgo čaka in veliko prizanaša, ali slednjič pa udari brez vsega usmiljenja. Kaj bo s teboj, če naglo in brez sv. zakramentov umrješ, in se s tolikimi grehi v večnost preseliš? Zato zdihni:

O Jezus! zdaj spoznam, kako rad bi mene v nebesih imel, ker za me toliko trpiš. in z menoj toliko časa potrpljenje imaš.

In jaz, nehvaležnež sem na tebe do zdaj tako malo mislil in te tolikokrat žalil! O nebeški pastir! bodi milostljiv meni, zgubljeni ovci. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

X. Postaja.

Jezusa slečejo in mu žolča piti dajo.

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Glej, ljubi kristjan! kako trdosrčni vojščaki in hlapci nedolžnega Jezusa do nagega slečejo ter mu grenko pijačo ponudijo. Pa ni se čuditi, da črez Jezusa tako trpljenje pride, saj je med ljudmi dan današnji najti le malo treznosti, sramožljivosti in pravega usmiljenja. Ali ne vidiš, kako slepi starši pogostokrat lastne otroke slečejo, ker jim zdaj po nemarščini, zdaj po tožbah napravijo vse imetje, tako da ubogi otroci pridejo na zadnje tujim ljudem in sosečki na skrb; — kolikokrat pa odira tudi zapravljava deca brez vsega usmiljenja lastne starše! In koliko je po širokem svetu pijanosti, po kateri zgine v marsikteri hiši vse blagostanje in pride slednjič vse na

nič, ktera pa raztrga tudi mnogo deviških vencev in prelomi še več krstnih in zakonskih obljub! O koliko se popije današnji dan smrtnega strupa, zdaj po kaki nesreči, zdaj v žalosti in jezi, ali pa tudi po zapeljivosti! Ni čuda, da Boga greva, da je človeka stvaril. Zakaj je toliko pijančevanja ravno po gospodovih dnevih, nasproti pa tako malo postov? In kam se je največa braniteljica deviške mladosti, ljuba sramožljivost skrila? Oh, kaj vse mora Jezus gledati, in koliko za to trpeti! Zato zdihni:

O Jezus! klečé tebi dnes obljubim, da hočem odsihmal trezno, sramožljivo in pošteno živeti, da na dan ostre sodbe najdem pri tebi usmiljenje. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

XI. Postaja.

Jezusa na križ pribijejo.

V. Molimo te, Kristus in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poglej, ljubi kristjan! kako neusmiljeni vojščaki Jezusu roke in noge razpenjajo, in kako mu jih z žreblji na križ pribijajo. On pa,

kakor krotko jagnje trpi vse tiho in mirno, naj bi človek njegovo ljubezen bolj spoznaval. Ali kaj, da grdo sovraštvo poprej ne miruje, dokler Jezusa na križu ne umori; — človek, ves zaslepljen se za nič ne zmeni in ničesar ne veruje, ampak dirja vedno le za grehom, Jezusa pa pribija na križ. O kolike bolečine pretrpi Jezus na križu, in kako malo jih je, ki bi si njegovo trpljenje k srcu vzeli! O le glej! Jezus prenaša nepopisljive muke viseč na postelji trdega križa, človek pa se valja leta in leta po postelji nesramne zapeljivosti. O koliko skrivnih grehov, ki v nebo upijejo, se stori na samski, pa tudi na zakonski postelji! In vse kletve, laži, grda obrekovanja in opravljanja, s katerimi svojega bližnjega brez vsega usmiljenja v srce zbadaš, kaj so drugega, kakor ostri žreblji, ki jih zabijaš Jezusu v roke in noge! Kdaj vendar bo konec vsem tem grehom, — in kdo bo pomagal Jezusu s križa? Vsaj zdaj se obrni z zgrevanim srcem k njemu in zdihni:

O Jezus! zdaj le še prav spoznam, da s svojimi grehi nisem samo bližnjemu na duši škodoval, ampak da sem ranil ž njimi občutljivo tudi tvoje presveto srce in tvoje ude, in te pribil na križ. Zato pa te prosim, odpusti mi, saj imam resnično voljo, nikdar več grešiti. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

XII. Postaja.

Jezus na križ povišan umrje.

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poglej, ljubi kristjan! kako milo se Jezus na križ povišan od svojih poslovi, in kako potem z nagnjeno glavo umrje. Pa v smrtnih težavah mu nikdo glave ne podpira, nikdo ga ne tolaži; — od vseh je zapuščen. Kde le so zdaj tisti, katerim je Jezus toliko dobrot skazal; — kam so se poskrili oni, ki jih je ozdravil? Niso li nič slišali, da njih dobrotnik na križu trpi? Zakaj niso prišli, ga zagovarjat ali vsaj v smrtnih težavah tolažit? Oh, kako hitro pozabi vendar človek na prežete dobrote! Zato pa, ker ljudje z Jezusom nobenega usmiljenja nimajo, žaluje za njim vsa narava. O človek! kaj bo s teboj, če ti Jezus vse to enkrat povrne, in tudi k tvoji smrti ne pride; — kam boš odposlal potem svojo dušo, in kam svoje telo? Ako boš živel brez Boga, moral boš brez njega tudi umreti; — ali kaj pa te čaka po taki smrti v večnosti? In vendar, kako malo, kako slabo se

pripravljajo ljudje v življenju na srečno smrt; — oh, kolikokrat še celó pripomagajo sebi in drugim k nesrečni smrti! Zato pa zdihni:

O Jezus! koliko ljudi je moralo tudi že zavoljo mene morebiti v zemljo iti, ker jim nisem na boleni postelji pomagal, ampak sem jim celó smrt želel. Imej z menoj usmiljenje, ter me varuj nagle, neprevidene in nesrečne smrti. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

XIII. Postaja.

Jezusa s križa vzemejo in Mariji v naročje položijo.

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poglej, ljubi kristjan! kako je žalostna mati Marija tudi mrtvo truplo svojega Sina ljubeznjivo objela in ga v svojem naročju držala. Tako ravna prava ljubav; — to stori čiste ljubezni plamteče srce! — Kje so pa dan današnji taki otroci, — kje take matere? Pač so srečni starši, ki še imajo nedolžne otroke v svojem krilu; — srečni so pa tudi otroci, ki radi doma pri svojih starših ostanejo! Oh, najdeš pa tudi starše, ki se za

lastne otroke ne zmenijo ter nje pustijo brez vsakega nauka, nje pobujšujejo in jim dovolijo, cela leta v zapeljivosti živeti, ali pa nje celó zavržejo in malovrednim ljudem prepustijo! So pa tudi otroci, ki lastnih roditeljev pri sebi ne trpijo, jih brez usmiljenja v tuje hiše odpravijo, jih celó na smrtni postelji ne obiščejo, še manj pa potolažijo in za nje skrbijo. Le pogledjte po svetu, kako se marsikteremu dedeku, kako puncu tu in tam godi; — glejte, kakšni so nekteri očuhi in snehe; kako zapuščeni nekteri pasterki, in oh, kako hudo se s premnogim nezakonskim otrokom ravna, ki je sebi in drugim v nadlogo! Kje je tukaj prava ljubezen? Oh, koliko je pa tudi kristjanov po imenu, ki za Jezusa in Marijo ne marajo, ampak živijo leta in leta brez Boga! Ali prišla bo ura, ko bodo Jezusa in Marijo klicali na pomoč, — pa zastonj; ne bota se jim oglasila. Preudari to dobro, ljubi kristjan! in pomisli, kako bo s teboj po smrti! Zdaj pa zdihni:

O Jezus! bojim se pravične in ostre sodbe, ki me čaka po smrti v večnosti, kajti marsikaj skritega iz mojega življenja bo prišlo takrat na svetli dan. Da mi pa bo smrt sladka in sodba mila, hočem zanaprej vedno po sv. veri živeti. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi
Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

XIV. Postaja.

Jezusa v grob položijo.

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet od-
rešil.

Poglej še zdaj, ljubi kristjan! kako Jezusa v grob položijo, in premisli, kako se na svetu vse hitro spremeni. Vse je prah in pepel; — človek je le senca, in celó kratko je njegovo življenje. Po kratkem bivanju se skrije iz te zemlje, in kmalu ne ve nikdo več za njegovo ime. Glej! Ko so Jezusovo truplo v grob polagali, je njegova duša bila že v predpeklju pravičnim v pomoč. Pomisli pa zdaj! Ko bodo tebi oči zatisnjene, roke v križ dejane in usta zavezana; ko bode tvoje mrtvo truplo v trugo položeno, — bo li takrat tvoja duša prišla med izvoljene k Jezusu? Kaj ti poreče tvoja vest? — Glej, morebiti se boš v kratkem vlegel, da bi se na tem svetu več ne prebudil! Človek, ki te bo zagrnil, hodi znabiti že mimo tebe. Poznaš li motiko, s katero ti bo grob skopan; — in črva? Mali je sicer, in vendar bo tvoje truplo celó vničil. O zmisli večkrat na svojo morebiti bližnjo

smrt in popravi zdaj, dokler še imaš čas, kar ti je težkega na vesti. Nikar se ne zanašaj na svoje znance in domače ljudi. Komaj bodo tvoje truplo pokopali in si tvoji reči razdelili, boš morebiti od vseh celó pozabljen, — ali pa te bodo še ogovarjali in kleli; bo li tako tvoji ubogi duši kaj pomagano? Zato pa zdihni zdaj:

O Jezus! zanaprej si hočem poslednje reči: smrt, sodbo, pekel in nebesa pogostoma k srcu vzeti, saj ne vem, kaj me po tem življenju čaka. O bodi meni ubogemu grešniku v življenju in v večnosti milostljiv, Amen.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.



M o l i t e v.

O Jezus! umreti mora vendar strašno biti, ker se vsa narava smrti tako zoperstavlja. Zato se pa tudi jaz smrti bojim, toliko bolj, ker ne vem, kakšna sodba me v večnosti čaka. Kaj rad bi še nekaj časa živel, da bi zamogel še kaj dobrega storiti, pred vsem pa se resnično spokoriti. Dobro vem, kako težko bom zapustil svet, starše, otroke, znance in prijatelje, In kako tudi bi se zamogel smrti veseliti, ker ne vem, bom li zveličan ali pogubljen; kako brez straha ostremu sodniku nasproti iti, ker se še nisem čisto spovedal, ne svojih grehov prav obžaloval in ne za nje zadostil? In tudi v smrtni sili me bodo morebiti napadale strašne skušnjave, katerih se ne bom mogel ubraniti. Če pa še v zadnji uri le en smrtni greh storim in v tistem oči zatisnem, — oh, kam pojde potem moja uboga duša? Zato pa, o Jezus! kličem zdaj k srcu tvojega trpljenja in usmiljenja ter te prosim, naj mi bo tvoj križ in tvoja smrt vedno najlepši

nauk za celo moje življenje in najslajša
tolažba v moji smrti.

Jezus, Marija in sv. Jožef! vam pri-
poročim svojo dušo in telo, svoje življenje
in smrt. Amen.

Oče naš. Česčena si Marija. Čast bodi
Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.



Pesmi.

Mešna pesem.

Vstop.

Pred Bogom pokleknimo,
 Povzdignimo srcé!
 V nebesa zdaj pošljimo
 Vse misli in želje.
 Daritev svete maše
 Sprejmi od nas, o Bog!
 Naj zbriše grehe naše,
 In varje nas nadlog.

Mi grešniki spoznamo,
 Žalili smo Boga;
 O težko vest imamo,
 Pokoja nam ne da.
 Marija, vsi svetniki!
 Pomoči prosimo,
 Da grešniki veliki
 Še milost najdemo.

Slava.

Bogu bod' čast in hvala!
 Na zemlji mir ljudem,
 Da milost božja dala
 Rešenje vsem stvarjem.

Bog! hvalo ti pojemo,
 Si prišel greh odvzet,
 Ti slavo, čast dajemo,
 Ker sam, o Bog! si svet.

Evangelj.

Bog sam nam oznanjuje
 V življenje srečni pot,
 Temoto razsvetljuje,
 Nas var'je grešnih zmot.
 Kristjani! poslušajmo,
 Kar Jezus nas uči,
 Po njem se vsel' ravnajmo,
 Izgleda nam deli.

Vera.

Jaz verjem, Bog nebeški,
 Da ti si stvarnik moj;
 Odrešil rod človeški
 Je Sin edini tvoj.
 Svet' Duh pri nas prebiva
 Od Jezusa poslan;
 Daré njegove vživa
 Na zemlji vsak kristjan.

Kar si, o Bog! oznanil,
 Kar tvoj je Sin učil,
 V katol'ski cerkvi hranil,
 Ter za njo kri prelil.
 To verjem vse resnično,
 Le Bog! pomoč mi daj,
 Živeti tud' pravično,
 Da pridem v sveti raj.

Darovanje.

Sprejmi Bog, Oče večni!

Od nas prečisti dar,

Ki grešniki nesrečni

Ga damo na oltar

Za svoje hudobije,

In celega sveta;

Naj nam jih čisto zmije,

Nam tvojo milost da.

V ponižnosti pošljimo

Ta sveti dar v nebo,

Gospod-Boga prosimo,

Da mu prijeten bo;

Da njemu bo v češčenje,

V zahvalo in na čast,

Kristjanom pa v življenje,

In sveti cerkvi v rast.

Svet.

Svet, svet, svet Bog nebeški!

Oblast imaš črez vse;

Cel svet, ves rod človeški

Ti hvalo, čast dajé,

Naj vedno hvaljen bode

Tvoj Sin, zdaj darovan,

Odrešit vse narode

Od tebe nam poslan.

Vse cerkve poglavarja

Se spomni, o Gospod!

Vseh škofov in cesarja;

Ohrani jih povsod.

Ti vodi vse kristjane,
 Preljubi duš pastir,
 Da bodo tebi vdane,
 Jim daj nebeški mir.

Po povzdigovanji.

O angeli hitite,
 In pridite z nebes!
 Presveti kruh molite,
 Ni kruh več, Bog je res.
 Počutkom je telesa
 Zdaj Jezus tukaj skrit,
 O da bi šli v nebesa
 Ga gledat in častit!

O Jezus! ti se vsmili
 Duš bratov in sestic,
 Da bodo mir dobili,
 Odreši jih iz vic.
 Pa tudi nam dodeli
 Po smrti sveti raj,
 Da bomo ž njimi peli
 Ti hvalo vekomaj.

Naš duh, o Bog! ti poje:
 - Bod' češčen, Oče ti!
 Kraljestvo pridi tvoje,
 Naj se, kar češ, zgodi.
 Daj nam kruh, hrano zdravo;
 Odpusti nam dolge,
 Ne vpelji nas v skušnjava,
 In reši zlega še.

Sveto obhajilo.

Moj Jezus! tebe vžiti
 Iz srca hrepenim,
 Pa sem nevreden priti,
 Ker tolikokrat grešim.
 Očisti dušo mojo,
 Slabosti njene veš;
 Mi skaži milost svojo,
 Da v revno srce greš.

O Jezus! k meni pridi,
 Preženi grehov noč,
 Da duša moja vidi
 Ljubezni tvoje moč.
 Ostani vedno v meni,
 Da v tebi jaz živim,
 Z menoj se trdno skleni,
 Da te več ne zgubim.

Konec.

Svet dar smo dokončali,
 Počastili Boga,
 Očetu darovali
 Sina njegovega.
 Mrtvim in živim sprava
 Naj pri Očetu bo,
 Nam bodi pa zastava,
 Da pridemo v nebó.

Oče naš.*

Očeta ino Sina
 In Duha svetega,
 V časti tega imena
 Častimo mi Boga.
 Molitev ta je sveta,
 S katero je učil
 Kristus častit, Očeta
 In nam jo naročil.

Oče naš! ki v nebesih
 Kraljuješ vekomaj,
 Na dušah in telesih
 Svoj blagoslov nam daj.
 Vsel' bodi posvečeno,
 Tvoje sveto ime;
 Svetejše ni nobeno,
 Kakor nam tvoje je.

Tvoje kraljestvo pridi
 Po naši smrti k nam;
 Tvoja volja se 'zidi
 Na zemlji kakor tam.
 Daj nam vsakdanj'ga kruha
 Za dušo, za telo:
 Pošlji nam svet'ga Duha,
 Ki ga posvetil bo.

Odpusti, mi želimo,
 Vse naše grehe nam,
 Kakor mi odpustimo
 Vsem svojim dolžnikom.

Ne vpeljay nas v skušnjava,
 In zlega reši nas,
 Ter daj nam misel pravo,
 Te ljubiti vsaki čas. Amen.

Postna k predigi.

Sem, sem, o grešnik pridi!
 Pogledj zveličarja,
 Na strašnem lesu križa
 Za te razpetega.
 Njegovo sveto lice,
 Premisli o kristjan!
 Ni skoro več poznati,
 Je polno britkih ran.

Od nog do vrha glave
 Je z ranami pokrit,
 Ne vidiš kože zdrave,
 Vsak ud ima razbit.
 Le tvoji grehi krivi
 So vseh teh bolečin,
 Za tebe dolg plačuje
 Na križu božji Sin.

Glej! Jezus glavo nagne,
 Umerje za ljudi,
 Ko v strašnih mukah dušo
 Očetu izroči.
 Zdaj se vsa zemlja trese,
 In solnce luč zgubi;
 Nad Jezusovo smrtjo
 Strmijo vse stvari.

Alj s križa luč življenja
 Prisveti nam lepo,
 In zdaj največi grešnik,
 Če hoče, gre v nebo.
 Še na me, Jezus mili!
 Iz tvojih svetih ran
 Žar milosti naj sije
 Na strašni sodnji dan.

Prva adventna.

Marija, bod' češčena,
 Danica juterna!
 Prelepo razsvetljena
 Mati zveličarja!
 Brez vsega madeža,
 Ti bodeš porodila
 Nam Sina božjega.

Od božje visokosti
 Arhangel je poslan,
 K devici greha prosti,
 Gabriel imen'van,
 On tako govori:
 „Češčena si Marija,
 Vsa polna milosti!“

Marija razumela
 Besed njegovih ni,
 Zato pa je želela,
 Naj ji odgovori.
 „Marija se ne boj!
 Glej, ti si milost našla,
 Svet duh je ženin tvoj“.

„Bog hoče, da spočela
 V telesu svojem zdaj,
 In Sina boš imela,
 Ime mu Jezus daj!
 Glej, Sin Najvikšega
 Kraljeval bo na tronu
 Očeta Davida“.

Kak bo se to zgodilo,
 Ker ne spoznam moža?
 „Vse bo se dopolnilo“,
 Odgor angel da
 „Obsenčil tebe bo
 Svet duh, da porodilo
 Deviško bo telo.

Glej mati že postala
 Elizabeta je,
 Ki je imenovala
 Nerodovitna se.
 Saj, nemogoča ni
 Pri Bogu reč nobena,
 Kar hoče, se zgodi“.

Na to Marija rekla:
 „Naj meni se zgodi,
 Gospodova sem dekla,
 Kar on z menoj stori“.
 Vesel še angelj zdaj
 Pozdravi njo, in nese
 Odgovor v sveti raj.
 Se odprejo nebesa,
 Sin božji gre na svet,

'Z Marij'nega telesa
 Telo si hoče vzeti;
 Se trudi' in trpet',
 Za grešni rod človeški
 Na lesu križa vmreti'.

O božja porodnica,
 Prelep deviški cvet!
 Daj nam devic devica.
 'Ti pesem slave pet':
 Kdar pa nam vmreti bo,
 Pomagaj, o Marija!
 Da pridemo v nebo.

Druga adventna.

Vi, oblaki, ga rosite!
 Ino zemlja naj ga da!
 Ve nebesa nam pošljite
 Skor' zveličarja sveta!
 Milo so ljudje zdih'vali,
 V greh in temi ječali;
 Bog je bil zemljo preklel,
 Greh nebo človeku vzel.

Oče se nebeški vsmili,
 Vidi toljko bolečin;
 Da bi se ljudje rešili,
 Se ponudi božji Sin.
 D'vico Gabriel pozdravi,
 In Marija čista pravi:
 Glej, pokorno je srcé,
 Kar Gospod mi zapove.

Zgodba sveta in vesela!

Nam odklene vsem nebo:

Glej, devica je spočela,

In Beseda je meso!

Pred Gospoda pokleknimo,

Se za miolst zahvalimo;

Blagor tebi, grešni svet!

Jezus pride greh odvzet.

Bratje! dosti že je spanja,

Glas nebeški kliče nas,

Dan se bliža, noč odganja,

Zdaj prihaja srečni čas.

Vsi odvrzimo hudobo,

Pa oblecimo svetlobo,

Da preide greha noč,

In nas vodi božja moč.

Ne živimo več pregrešno,

Svet apostol nas uči,

Ne nečisto, ne požrešno,

Nevošljivost naj beži;

Naj se vsak pred njim poniža,

Čegar prihod se nam bliža,

Da prav s čistim srcem vsak

Bo Mesiju bolj enak.

O zveličar! pridi skoraj,

Da se spolni, kar želim,

In prinesi moč od zgoraj,

Da se čisto spokorim;

Ti prinesi mir nebeški,

Da ga vžiya duh človeški;

Daj, da pridem sodnji dan
K ovcam na desno stran!

Sladko ime Jezus.

O Jezus, sladek moj spomin!
Vesetje srčnih globočin,
Črez med in pa sladčice vse
Nazočnost tvoja sladka je.

Ni moč zapeti lepšega,
Ni slišati srčnejšega,
In slajših misel tudi ni,
Kot si, o mili Jezus, ti!

Spokornikom si upanje,
Pravičnim pa veselje vse;
Tem dober, ki te iščejo,
Kaj tem še, ki te najdejo!

Naš jezik je ne dopove
Tud' črka ne sladkosti te;
Le kdor si skusi, ve in zna,
Kaj ljubiti je Jezusa.

O Jezus, vernih src sladkost!
Živ vir in pameti svetlost!
Napolniš z radostjo srce,
Presežeš vseh ljudi želje.

Lepota, Jezus! angeljska,
V ušesih pesem milena,
Ti v ustih si presladek med,
In v srcih pa nebeška jed.

So lačni še, ki te jedó,
 Jih žeja še, ki te pijó;
 Si ne želé nič ljubšega,
 Ko tebe mil'ga Jezusa.

O sladki Jezus, moje vse!
 Si moje duše upanje,
 Te solzne iščejo oči,
 Po tebi duša hrepeni.

Ostani, o Gospod! pri nas,
 Ostani, Jezus večni čas;
 Preženi duha nam temó,
 In nas napolni z milostjo!

O mili Jezus, čutim naj
 Ljubezen močno tvojo zdaj;
 Pripelji me v nebeško slast,
 Da večno gledam tvojo čast.

Veselje bodi, Jezus! nam,
 Ki boš plačilo naše tam,
 Ti bodi naše slave vir,
 Zveličanje, nebeški mir!

Trpljenje Jezusovo I.

V vrtu tam na Oljski gori,
 Izveličar naš kleči:
 Luna sije v blede zori,
 On krvavi pot poti.
 Ga obhajajo težave,
 Gleda strašno Golgoto;

In učencev trudne glave
Mirno tam počivajo.

Že sovražna truma hruje,
Iškarjot jo sam pelja,
Jezusa on poljubuje,
Ga sovražnikom izda.
„Koga iščete?“ jim reče,
Vse popada in leži;
Ker se jim pa branit neče,
So ga križem zvezali.

Iz ljubezni do Očeta
Trinogom pusti se vjet,
In za grehe vsega sveta
Hoče kakor jagnje vmret.
Penijo se vrtoglavci,
Ves pohleven on molči;
Ljudstvo šuntajo hinavci,
Da le: „križaj ga!“ kriči.

Tuj sodnik na sodnem stoli
Ga nedolžnega spozna;
Truma pa v dvorišči doli
Se vtolažiti ne da.
„Jaz ne najdem“, Poncij vpije,
„Greha; smrti vreden ni!“
„Le črez nas se naj razlije“,
Kliče ljudstvo, „njega kri!“

Roke si Pilat zdaj vmije,
Križat Jezusa pusti,

Grozno breme hudobije
 Njemu ljudstvo navali.
 Gora strma ino bridka,
 Težek križ in pot je trd:
 Jezus ide brez počitka,
 Za nas voljno v grozno smrt.

Ves oslavljen Jezus dojde
 V glav mrtvaških strašni kraj.
 Da v nebesa človek pojde,
 Vmira on na križu zdaj;
 Kri preliva in plačuje,
 Kar je Adam pregrešil,
 Za sovraznike zdihuje,
 Da bi Oče odpustil.

Ves nedolžni Jezus vmira.
 Ljudstvo njemu se smeji;
 Le k Očetu se ozira,
 In mu dušo izroči.
 Pokati začele skale,
 Tresti zemlja in nebó;
 Grešne trume so spoznale:
 „Pravi božji Sin je to!“

Vidiš tam pod križem stati
 Jezusa prijatelje;
 Ž njimi začni žalovati;
 Tudi ti razjokaj se!
 Magdalena solze taka,
 Ljubi Janez se solzi,

S svoj'mi solzami omaka
Mati svoj'ga Sina kri.

Njega duša obiskuje
Vernih duš počiven kraj,
In pred peklom oznanjuje
Še očakom sveti raj.
Truplo v skalo pokopali
Žalostni prijatelji;
Skrbno so zavarovali
Jezusa sovražniki.

Jezus s'cer je moral vmreti
Da bi nam življenje dal;
Vendar v zemlji ne strohneti,
Sam je spet od smrti vstal.
Hudobija tega sveta
Zdaj premagana leži;
V časti svojega Očeta
Izveličar naš živi.

Trpljenje Jezusovo II.

Daj mi, Jezus, da žalujem,
Smrt, trpljenje objokujem,
Ki si jagnje, ga prestal,
Grehe zbrisal, milost dal.

Odpevek:

Jezus, daj da tvoje rane
Nas presunejo kristjane,
In trpljenje prebridko
Naj pomoč nam v smrti bo.

Nas odrešit' smrt si zvolil,
 Pred Očetom trikrat molil,
 Si krvavi pot potil,
 Kel'h trpljenja čisto spil.

Tolovaji te obdali,
 Zvezali te in peljali,
 Uklenili ti roké,
 Ktere celi svet držé.

Umoriti te sklenili,
 Križaj ga hudobni vpili,
 Tepli, bili, da se kri
 Iz bolečih ran cedi.

Trnje bodo čelo tvoje.
 Za velike grehe moje;
 Tebi Jezus, kralj sveta,
 Žezlo, trst se v roke dá.

Oh, na križ so te razpeli,
 In na križu te še kleli;
 Toljko si za nas trpel,
 Da si grehe nam odvzel.

Naši grehi te izdali.
 Jezus! so zasramovali,
 Tepen za naš greh si bil
 In na križu kri prelil.

K tebi čemo se podati,
 Za pregrehe žalovati,
 Da se tvoja rešnja kri
 Kdaj nad nami ne zgubi.

V čast trpljenja Jezusovega.

Čem trpljenje tvoje peti.
 Vsmiljenje s teboj imeti,
 O nedolžno jagnje ti!
 Ki mi greh odvzelo si.
 Jezus! vtisni rane svoje
 Mi globoko v srce moje,
 Bodi meni tvoja kri
 K spravi in zveličanji.

Vidim te na goro iti
 In za grešnike moliti;
 V ogradi tam ti klečiš,
 In krvavi pot potiš.

Tebe vezat, tebe suvat,
 Ranit ino zasramovat
 Pridejo sovražniki,
 In prerad se vdaš jim ti.

Grdo te sodniki 'majo.
 In vojščakom te predajo,
 K stebru te privežejo
 Nevsmiljeno bičajo.

Venec s trnja 'maš na glavi,
 Ž njim preboden, ves krvavi,
 Bolečine vse trpiš,
 Radovoljno vlečeš križ.

Strašno ranjen, slab in blede,
 Med hudobnikoma v sredi,
 Umiraš na križu tam,
 Ino daš življenje nam.

Jaz sem uzrok smrti tvoji,
 Jezus! tebe grehi moji
 So predali, bičali,
 Kronali in križali.

Oh, iz srca nje zdaj zgrivam,
 In se v tvoje rane skrivam,
 Da se tvoja rešnja kri
 Kdaj nad menoj ne zgubi.

Sveti križev pot.

Oh pridite stvari!
 Kaj, glejte, se godi!
 On, ki nas vse živi,
 Strašno za nas trpi!

Razbičan, zapljuvan,
 In kronan, zasram'van;
 Pred sodbo je peljan,
 Nedolžen v smrt izdan!

Glej! križ mu naložé
 Na ranjene rame!
 Oh, jagnje božje gre
 In nese vseh dolgé!

Opešal je v močeh,
 Podrl ga križ, naš greh,
 Vtopljen v sveta dolgeh
 Leži potrta na tleh.

Oh, žalosten spomin!
 Ker sreča mater Sin;

Nji gre meč bolečin
Do srca globočin.

Omagal Jezus je
Od teže križeve;
O Simon, prosim te
Ne brani križa se!

S prtom Veronika
Obriše Jezusa;
Spomin za to ji da
Trpljenja bridkega.

Slabosti ves prevzet
Pod križem pade spet;
O nehaj, grešni svet
V pregrehah še živet'.

Ve vsmiljene žene!
Ne jokajte za me;
Le točite za se;
Spokornosti solzé,

Oh! Jezus omedli,
Pod križom spet leži;
Naj vendar se zbudi,
Kdor še v pregrehah spi!

Ko pride na goro,
Ga slečejo grdo,
Pijačo mu dajo
Ostudno in grenko.

Na križ ga položé,
Razpnó roke, nogé;

Žreblji mu zdaj nové
Še rane naredé.

Na križu tam visi,
Oh, sveta teče kri!
Za grehe vseh ljudi
Zveličar smrt stori.

Marija, k teb' hitim,
Tvoj'ga Sina častim;
Z vama dokler živim,
Rad jokam in trpim.

Za naš greh mrtvega
Molimo Jezusa,
In položimo ga
V grob svojega srca.

Sklep.

O Jezus, hvala zdaj
Ti bod' in vekomaj;
Po tvoji smrti daj
Nam priti v sveti raj!

Sveti križ.

Kraljevo znamnje se blišči,
Skrivnost nam s križa zažari;
Na njem življenje smrt stori,
Življenje s smrtjo nam dobi.

Za nas je od krvi neznan,
Odprta je njegova stran,
Mu lije rešna kri iz ran,
Da greh sveta je bil opran.

Zdaj je zveličar dokončal,
 Kar David je prerokoval,
 Narodom vsem oznanoval,
 Da bo z lesa Bog kraljeval.

Prelepo in sveto drevó,
 Rudeče pisano s krvjo!
 Si bilo vredno ti samó
 Nosit tak sveto teló.

Na tebe je pribita b'la
 Odkupščina vsega sveta,
 Pravici žaljen'ga Boga,
 Da pekla rop je rešila.

Si češčen ti, presveti križ!
 Edin nam upanje deliš,
 Le ti nam milost zadobiš
 In nam odpiraš paradiž.

Čast, hvala bodi vekomaj,
 Neskončnemu Bogu vselaj!
 Presveti križ nam vernim daj,
 Da pridemo v nebeški raj!

Jezus Nazarenski.

Zdi se mi, da vidim mesto,
 Mesto tam Jeruzalem;
 Vidim ljudstvo tam nezvesto
 Jezusa peljati sem.

Grozno Golgota se trese.
 Pravit slišim strašen glas:
 Glej! nebeški stvarnik nese
 Tamkaj težki križ za nas.

Glej! ki stvaril je svetove,
 Z nič poklical vse stvari;
 On, ki vse živi rodove,
 Zdaj na zemlji tam leži.
 Vse ga tepe, vse ga suje,
 Vse mu grenko smrt preti,
 Ves pod križem omaguje,
 In krvavi pot poti.

Kje ste zdaj vi Galilejci,
 Kterim on je kruh delil?
 Kje boleni ino slepci,
 Ki vas zdrave je storil?
 Da bi tukaj pričevali,
 Da je Jezus pravi Bog; —
 Daleč tam so vsi ostali,
 Ktere rešil je nadlog.

Strašna ura zdaj prihaja —
 Sem pogledaj, grešnik, ti!
 Strašna groza me obdaja,
 Vidiť. ljudstvo kaj stori.
 Svete roke zdaj pribije —
 Grešnik, grešnik sem poglej!
 Sveta kri po križu lije,
 Oh, pokoro delaj zdaj!

Jezus Nazarenski vmira,
 Strašno ziblje se nebó;
 Plaho ljudstvo se ozira,
 Trde skale pokajo!
 Milo gleda luna bleđa,
 Svetlo solnce otemni,

Jezus prot' nebesom gleda,
Vpije — kliče, govori:

„Oče! zdaj je dokončano,
Grešnik bo zveličan spet;
Vsem rodovom bodi znano,
Da je rešen celi svet!“
Zdaj še sveto glavo nagne
In Očetu se zroči:
O nedolžno božje jagnje!
Naše upanje si ti.

Obljuba ljubezni.

O večna resnica!
Jaz ver'jem na te;
O milost neskončna!
Jaz upam na te;
O večna dobrota!
Jaz revna sirota
Te ljubim črez vse,
Oglej se na me!

Oh! zdaj še le čutim,
Kak slepi sem bil;
Da z grehom prekrutim
Sem te žalostil.
Jaz revež sem tvojo
Ljubezen in svojo
Tolažbo zgubil
In tebe žalil.

Oh, srce mi počí
Od žalosti zdaj,

Te prosim pomoči.
 Mi milost podaj!
 Vsa kri, ktera teče
 Po križu, mi reče:
 „Tolaženja dar
 Ti dajem vsikdar“.

Oh, Jezus mi pravi:
 „Poglej mojo stran,
 In krono na glavi,
 In mojih pet ran.
 Na križu viseči
 V ljubezni goreči,
 V ljubezni sem vmrl,
 In raj ti odprl“.

Glej! 'z Jezusa teče
 Za me rešna kri!
 Oh, močno me peče,
 Srce me boli;
 Da nisem ga ljubil.
 Pa zdaj bom obljudil,
 Da ga ne zgubim,
 In ne žalostim.

Zato se jaz križa
 Na večno držim,
 Ko smrt se mi bliža,
 Da ga ne zgubim.
 Čem s križem živeti,
 Vse križe trpeti;
 Čem s križem zaspāt',
 In s križem ustāt'!

Velikonočna.

Zveličar gre iz groba,
 Ob moč je smrt, trohnoba!
 Velikonočno jagnje bil,
 Je drago kri za me prelil. Aleluja, aleluja!

Otet je človek, rešen!
 In v brezdno satan trešen!
 Zgubila smrt je svojo moč,
 Odprt je grob, in kamen proč. Aleluja!

Odrešil je očete
 V predpeklju dolgo vjete;
 Častito jih peljá v nebó,
 Po grehu jim zaklenjeno. Aleluja!

Kak svetijo se rane
 Nevsmiljeno mu dane!
 Veselje angelsko doni,
 Da smrt je mrtva, nas uči. Aleluja!

Je trdna naša vera,
 Resnica jo podpera;
 Zveličar je od smrti vstal,
 Še nas ne bode grob končal. Aleluja!

Mi bomo kratko spali,
 Iz groba nekdam vstali,
 Obudil bo trobente glas,
 V nebesa peljal Jezus nas. Aleluja!

Dopolnit' moje želje,
 Pripraviti mi veselje
 Si šel, zveličar, pred menoj;
 Bom prišel, upam za teboj. Aleluja!

Daj se mi spokoriti,
 V nebesa srečno priti,
 Kder pri Očetu ti sediš,
 Plačilo zvoljenim deliš. Aleluja!

Pred sodbo bom postavljen,
 Po svatovsko napravljen;
 S krvjo bom jagnjeta opran,
 Med tvoje svate svat odbran. Aleluja!

Aleluja! Aleluja!

Aleluja! Aleluja!

Ko ti, o Jezus, bratom brat,
 Daj tudi nam od smrti vstat! Aleluja!

Pred sv. rešnjim telesom.

Cvetlice vé! ki noč in dan cvetete
 Pred Jezusom, o trikrat blagor vam!
 Očesec vele dokler ne zaprete,
 Se srečne pred ne ločite od tam;
 O da bi mogel jaz, ko ve umrete,
 Na vaši stopnji bit', pred Jezusom,
 Da bi pred njim za njega dal življenje,
 Ki dal je sebe v moje odrešenje.

Tud' blagor vam. ve svetlobele sveče!
 Gorite tam zveličarju na čast;
 O da bi jaz deležen bil te sreče,
 Goreti zanj, vtopljen v nebeško slast!
 Da bi, enako vam, srce goreče
 Povžilo v meni se Gospodu v last;
 Bi jaz zamenjal z vami stopnjo svojo,
 Dosegel koj bi srečo, radost svojo.

Bod' slava tebi, blažena posoda!
 Ki v tebi on prebiva, ljubi moj;
 Vdeljena ti prečastna je osoda,
 Kot božji hram se svetiš pred menoj.
 O ko bi služba hraniti Gospoda
 Mi dana bila le en dan — nocoj!
 Ves gorel bi, ljubezni se povžival,
 Ker v meni bi ljubezni plam prebival.

Alj vendar kelih, sveče in cvetlice!
 O koljko sem srečnejši jaz, kot vi!
 Če pride k meni zvest' pastir ovčice,
 Mi vžiti svoje da meso in kri;
 Če v Jezusu prejmem nebes sladčice
 In v srcu mojem Kristus sam živi!
 Takrat medlim, mrjem moči ognjene,
 Ker se zveličar moj sam z menoj sklene.

O duša, kakor vešica se sukaj
 Okolj te luči neprenehoma,
 Od vere in ljubezni živi tukaj,
 Ogrevaj se v svetlobi ljubega.
 In kadar se ti da prejeti, ukaj,
 S teboj mu poje truma angelska;
 Objemi ga, trdo se ga okleni,
 Ter prosi: Daj ljubezen, Jezus meni!

Večerno pozdravljenje Jezusa.

Kak daleč od tod je tvoja pot,
 O Jezus! še od mene?
 Mrači se že, vse rosno je,
 In zvezde razsvetljene.

O pridi vsaj na večer zdaj,
 Obišči dušo mojo!
 Odprto je moje srce
 Za prebivališče tvoje.

Glej, temna noč, skušnjave moč
 Me hitro spet sprehaja;
 Le kder si ti, tam straha ni,
 Skušnjava tam ne vstaja.

Zveličar moj, o daj nocoj
 Pri tebi, da počivam;
 In jutre spet nebeško jed
 Pri tvoji mizi vživam.

Ogledaj se, kak željno te
 Že čaka duša moja:
 Obišči njo, naj vselej bo
 Nevesta zvesta tvoja.

Počivaj ti le v srcu mi
 S čednostjo zasajenem;
 Naj tebi le odpira se.
 In drugemu nobenem'.

Oh, vsliši me, in pusti se
 V lepoti svoji vživat'!
 Naj bo odprt nebeški vrt,
 Da pridem tje prebivat.

Govori tam, o Jezus sam
 Prijazno z dušo mojo;
 V ljubezen jo obleci vso,
 Olepšaj z gnado svojo.

O Jezus moj! bod' ti z menoj,
 Daj meni se objeti;
 Oživi me, kdar solnčice
 Od jutra spet zasveti.

Češčena si Marija.

Ko v jasnem jutru primiglja
 Nam zvezdica daničica,
 Se sliši milo že zvonjenje
 Mariji v čast in počeščenje;
 In z zlato zarjo vse časti:
 „Češčena si Marija ti!“

Ko višej sije solnce že,
 Vzdiguje se, na poldne gre;
 Se sliši zopet nam zvonjenje,
 Mariji v čast in počeščenje;
 Črez hrih in plan se oglasi:
 „Češčena si Marija ti!“

In kadar solnce že ljubó
 Nam za goro žari slovó.
 Se glasno čuje še zvonjenje
 Mariji v čast in počeščenje;
 V večernem hladu se glasi:
 „Češčena si Marija ti!“

„Češčena si Marija ti!“
 Naj se glasi do konca dni!
 Naj vedno sliši se zvonjenje
 Mariji v čast in počeščenje;
 Nebo in zemlja naj glasi:
 „Češčena si Marija ti!“

Sladko ime Marije. I.

Sveto, sveto je, Marija! tvoje ime;
 Najsvetejša hči Očeta
 Si brez madeža spočeta.
 Sveto, sveto je, Marija! tvoje ime.

Ljubo, ljubo je, Marija! tvoje ime;
 Ti si vzrok nam naše sreče,
 Vir ljubezni s tebe teče.
 Ljubo, itd.

Milo, milo je, Marija! tvoje ime;
 Ti si vsikdar mati mila.
 In nas ne boš zapustila.
 Milo itd.

Lepo, lepo je, Marija! tvoje ime;
 Lepše siješ, ko danica,
 S solncem venčana kraljica.
 Lepo itd.

Močno, močno je, Marija! tvoje ime;
 Vsi sovražniki zbežijo,
 Ko zakličemo Marijo.
 Močno itd.

Sladko, sladko je, Marija! tvoje ime;
 Daj nam srečno ljuba mati
 V dolgo večnost potovati.
 Sladko itd.

Sladko ime Marije II.

K tebi Marija,
Vsmiljena mati!
Dnes pribežati
Srčno želim;
Tvoj'ga imena
God počastiti,
Tebe ljubiti
Ves hrepenim.

Vtrinja ko zarja se,
O devica,
Moja kraljica,
Tvoje imé!
Milosti polno,
Žlahno in sveto,
V Bogu je vneto
Tvoje srce.

Vsmili Marija
Vboge se srote,
Mati dobrote,
Zmisli na me!
Kedar težave
Stiskajo mene,
Naj jih odžene
Tvoje imé!

Revno je revno
Moje življenje,
Križi, trpljenje
Grejo črez me.

Ti mi pomagaj,
Milostna mati,
Voljno prestati
Reve grenké!

Bratje in sestre
V zemlji trohnijo,
Starši ležijo
V grobu mrtvi.
Roža Marija!
K tebi zdihujem,
Duše zročujem,
Reši jih ti!

Kakor pa dete
K materi teče,
Kedar ga peče
Revno srce;
Tudi jaz pridem,
K tebi, o mati!
Ljubljena mati!
Prosi za me!

Kedar pa mora
Svet zapustiti.
V grob se vrniti
Moje teló;
Ti, o Marija!
Dušo objemi,
K Jezusu sprejmi
V sveto nebó!

Marija rožni cvet.

Krasni majnik že razliva
 Po cvetlicah žlahten cvet,
 In spomlad vsa ljubeznjiva
 Rojstva god obhaja spet;
 Ptice glasno po goščavah
 Slavo Jezusu pojó,
 In Mariji po dobravah
 Venec šmarnice pletó.

Biserna odeja krije
 Gaj, ledine in polje,
 Vsa drevesa v čast Marije
 Nos'jo venčane glavé;
 Srce moje pa raduje
 In veselja se topi,
 Čast Marije oznanjuje,
 Za Marijo vse gori.

Bodi vekomaj češčena,
 O Marija rožni cvet!
 Taka ni cvetlic nobena,
 Take nima celi svet.
 Vse cvetlice obledijo,
 Ko ti, roža! zacvetiš,
 Žarne zvezde otemnijo,
 Ko ti, zarja! prisvetliš.

Lepše stvari od Marije
 Nima zemlja in nebó,
 Iz nje božje solnce sije,
 Luna plava pod nogó;

Žarki zvezd se lesketaje
 V rajski kroni nad glavó,
 V tronu biserji igrajo,
 V sreč lilije cvetó.

Tako kinča Bog Marijo,
 Kadar majnik pricveti,
 In na zemljo se rosijo
 Viri božje milosti;
 Vsa nebeška tovaršija
 Pa povzdigne sveti glas:
 Vsa si lepa, o Marija!
 Ti kraljica si črez nas.

Kaj pa bomo darovali
 Mi otroci materi?
 Na! Marija, venec zali
 Z rožic svete čednosti.
 Na! Marija vse ti damo,
 Svojo dušo in teló,
 Vse, kar smo in kar imamo,
 Vse naj večno tvoje bo!

Ti pa reve nas tolaži,
 O Marija, polna gnad!
 In v nadlogah nam pokaži
 Svojega telesa sad!
 Kadar bomo se ločili,
 Vzemi duše v sveti raj;
 Da te bomo tam častili,
 Kjer kraljuje večni maj.

Lepota device Marije.

Zapojte jeziki	Iz solnčnega svita
Vse zemlje sladkó,	Svoj tron ti imaš,
Vsi božji svetniki	In z zarjo ovita
In celo nebo:	Se vsa lesketaš;
O lepa Marija!	Alj lepše se sije
Vsa lepa si res,	Tvoj žarni obraz,
Lepot lepotija	Čez vse lepotije
Si lepih nebes.	Je dušni tvoj kras.

Na sijonski gori	Ti lilja bliščeča
Se vtrinjaš lepó,	Prelepo cvetiš,
Vsi angelski kori	Vrtnica slopeča,
Ti slavo pojo:	Ljubezni goriš!
Od tebe, devica!	In čudo lepote
Ni lepše stvari,	Je tvoje srcé,
Za Bogom kraljica	Nebeške milote
Najlepša si ti!	Z obličja duhte.

Iz zvezd osnovana
 Ti krona miglja.,
 Nevesta izbrana
 Si svet'ga Duha.
 Marija cvetica
 Brez madeža vsa,
 Najlepša devica
 Si mati Boga!

Slava Mariji, prečisti devici.

Slava Mariji, prečisti devici!

Slavo ji pojmo veselo mi vsi!

Slava v nebesih mogočni kraljici,

Slava po zemlji naj glasno doni!

Angelski kori Marijo slavite,

Slavo ji pojte iz cele moči!

Slavo vse trume svetnikov ženite!

V svetih nebesih naj slava doni!

Slavo ji pojte nedolžne device!

Slava nji, ki je devica devic!

Slavo ji pojte mladenčev dušice,

Njej, ki je varhinja vaših dušic;

Slavo ji pojte vi starčeki mili!

Ki je varvala vas mnogih nadlog,

B'la pomočnica vam vselej je v sili,

Je spremenila v veselje vaš jok.

Pevci pobožni, oj vsi zaženimo,

Kdor le premore, naj vzdigne svoj glas;

Združeni v petji Marijo častimo;

„Slava“ zapojmo Mariji na glas;

Slava, Marija, o mati premila!

Slava naj tebi na večno doni!

D'vica ti Jezusa si nam rodila;

Slava zato naj se tebi glasi!

Ti si, Marija! vse naše veselje,

Našega srca edina sladkost!

Tebe ljubiti so naše vse želje,

Upanje naše si bila in boš.

K tebi zdihujemo revne sirote,
 V žalosti k tebi se vtečemo mi,
 Vsliši nas, mati, vsa polna dobrote,
 In obrni na nas svoje oči.

Kedar bo ura poslednja odbila,
 In se bo duša ločila od tod,
 Bodi nam takrat pomočnica mila,
 Pridi nam z Jezusom, pridi na prot'.
 Slava! vsmiljena mati, ti bodi,
 Slava iz srca se tebi glasi,
 Slava razlega se naj vse povsodi.
 Slava na večno naj tebi doni!

Zdihljeji k materi božji.

Te ljubiti Marija!
 Jaz vedno želim;
 Mi srce odbija,
 Naj otrok tvoj sim.
 Ljubezen Marija!
 Naj tebi gori:
 Veselje nam sija,
 Vse k tebi hiti.

Marija! te ljubiti
 Jaz zlo hrepenim;
 Marija, te zgubiti
 Se močno bojim.
 Ti bramba mi bodi,
 V nadlogi ko sem;
 Ti mati me vodi,
 Kam dete ne vem.

Te ljubit', o mati!
 Si vselaj želim,
 V pomoč te pozvati
 Rad k tebi bežim,
 Sem tebe razžalil,
 Ker grešnik sem slep;
 Od zdaj te bom hvalil,
 Potrdi moj sklep.

Veselje je moje
 Te ljubit' vsikdar;
 Srce ti bom svoje
 Sporočil za dar.
 Naj srce vseh ljudi
 V oblast bi dobil;
 Bi vse ji rad tudi
 Marija zročil.

Mariji se vdati
 Si mislim vsikdar:
 Njej zvesti ostati,
 Nje žalit' nikdar.
 V življenji in smrti
 Naj otrok njen bom;
 Da najdem odprti
 Marijin lep dom.

Ti Jezusa geni,
 Naj vsmiljen mi bo;
 Ti v krilo me deni,
 Te prosim lepo.
 Kam grešnik čem iti,
 Če k tebi ne smem;
 Pri tebi čem biti,
 Ker drugam ne vem.

Čast Marije.

Lepa si, lepa si roža Marija!
 Tebe časti vsa nebeška družina;
 Angelci lepo pojejo,
 Tebe, Marija! hvalijo.

Z nebes pogledal je Oče nebeški,
 Videl na zemlji rod zgubljen človeški;
 Poslal Marije na ta svet,
 Nam je dobila milost spet.

Kar nam je Eva nekdanj pregrešila,
 Roža Marija nam je zadobila:
 Nam je rodila Jezusa,
 Našega izveličarja.

Vodi Marija po pravem nas poti,
 Da nas nobena skušnjava ne zmoti;
 Da nas skušnjava ne vlovi,
 Da nas sovražnik ne dobi.

Kadar pa bomo morali vmreti.
 Daj nam, Marija! še vredno prejeti
 Blaženo telo Jezusa,
 Našega izveličarja.

Zdaj pa mi hočemo pesem skleniti,
 Tebe, Marija prelepo prositi:
 Ko bomo vzeli v roke luč,
 Pridi, Marija! na pomoč!

Marija, gospa presv. srca.

O kraljica vseh nebes!
 Vsa lepota si zares!

Mi pa zadolženo reve,
Žalostni otroci Eve.

Ti si mati milosti:
Mi ubogi grešniki.

Ti si mati vsmiljena,
Ti črez vse povikšana!

Mi, v veliki revii svoji.

O naj bomo vedno tvoji!

Materno nas gospoduj;
Vedno Jezusu zročuj.

Mati! v svoji milosti,
Ljubo se na nas ozri!

Res, hudo smo zagrešili.

Vendar se nas ti usmili;

Saj otroci tvoji smo,
In te srčno ljubimo.

Ti pomoš nam lahko daš,
Nas v nebese pripeljaš;

Saj si vseh nebes kraljica,

Nam pa dana pomočnica;

Saj mogočna si gospa
Jezusovega srca.

Marija, naše pribežališče.

Pridi duša v vrtec mali

Rož nebeških si nabrat,

Pevaj vrtnarici zali:

Bod češčena tisučkrat!

O prelepa vrtnarica

Si Marija vsmiljena,

V tvojih rokah, o kraljica!

Gledam svoj'ga Jezu-a.

Zato mene srce vleče
 K tebi, v krilo materno,
 *Kedar me pregreha peče,
 Solze žalosti tekó.
 Saj po tebi vsel' zdihujem,
 O Marija! kjerkolj sem,
 Komaj dneva pričakujem,
 Da te počastiti smem.

Da bi zmiraj solnce s'jalo!
 Kder bi bil pri tebi rad.
 Da bi oko ogled'valo
 Tvojega telesa sad.
 O pokaži, vedno kaži
 Nam sirotam Jezusa!
 Ti Marija nas tolaži
 V sredi revnega svetá.

Kam drugam se čem podati?
 K materi sin teče rad,
 Ti si naša ljuba mati,
 Mati mila, polna gnad.
 Vselej nas pred zlegom brani.
 V srce materno nas skrij:
 Stoj Marija nam na strani
 V vseh nadlogah naših dni!

Kedar bomo zapustili
 V smrtni noči časni svet,
 In na vselej se vrnili
 K svojemu Očetu spet;
 O pokaži, mati! kaži
 Dušam našim Jezusa.
 Ne zapusti, nas tolaži,
 O Marija vsmiljena!

Slava Mariji.

Tebi Marija, o mati premila!

Rad bi jaz pesmico novo zapel;

Rad bi razlil ti vsa srčna čutila,

Revež ne vem le, kako bi začel?

Veš, o Marija, kako čem začeti?

Šel bom na griček (goro) in tam bom zapel.

„Slava Mariji, oj slava prelepi!“

Tak, o Marija, bom tebi zapel.

Klical bom tamkaj na griči krog sebe,

Klical bom brate, naj z meno pojó;

Klical bom sestre, naj slavijo tebe,

Mladi in stari naj slavo ženó.

Divje zverine naj tebe častijo,

Voda v potoku naj tebi šumlja,

Tički preljubi ti naj žvrgolijo,

Veterc po gozdu naj tebi pihlja.

Hribje, planine, gorice doline,

Travniki, logi, široko polje,

Gozdi, ravnine in strme meline.

Vse naj te z meno, o mati! časté.

Naj se razlega po silni daljavi.

Naj se odmeva in vedno glasi,

Krog in okrog po zračni višavi

„Slava Mariji!“ naj vedno doni.

Slovo romarjev od Marije.

Še enkrat bi videl, Marija! te rad,

V naročji pa Sina, tvoj blaženi sad;

Skesan bi pokleknil, o mati! pred te,
Da Jezus polajša mi grenke solze.

Le enkrat še videl bi tvoje srce,
Bi videl, kak bije v ljubezni za me;
In genjen bi prosil, ko nekda, še zdaj:
Marija! poljubiti dete mi daj.

Le enkrat še videl bi tvoje oči,
Kjer meni se upanja zarja blišči;
In kadar, Marija, ti gledam v oko,
Se zdi mi, da gledam odprto nebo.

Le enkrat še videl bi žarni obraz,
Kjer vtrinja milote se materni kras;
Marija! Marija! bi klical lepo,
Na veke naj gledam obličje tvojó.

Le enkrat še klečal bi rad pred teboj,
Bi videl, da mati se jokaš z menoj;
In ljubega Jezusa prosiš za me,
Da on razveselil bi moje srcé.

Le enkrat objel bi še tvoje noge,
Še enkrat, o mati, poljubil roke;
Potem rad položil bi glavo svojo,
Pri tebi, Marija, počival sladkó.

Še enkrat bi pesmico tebi zapel,
Da slovo od tvoje podobe bi vzel;
Po tem naj, Marija, ti dušo zročim,
Da zopet v nebesih te večno častim.

Hvalna pesem.

Tebe, Bog! vsi hvalimo,
 Ko Gospoda te častimo,
 Tvojo moč spoznavamo,
 Vsi po njej smo in živimo;
 Vse, kar stvaril si, kriči:
 Večni! ti naš Oče si.

Vse, kar nebo v sebi 'ma,
 Angeli in Kerubimi,
 Oblastnikov vojska vsa,
 Vse moči in Serafimi;
 Vse, vse poje na ves glas
 Tvojo hvalo vsaki čas.

Trikrat svet Bog sabaot,
 Bog neskončane oblasti,
 Celega sveta Gospod,
 Vse je polno tvoje časti;
 Zemlja, morje in nebo
 Je od nje napolnjeno.

Tebe vsi apostoli,
 Mučeniki in preroki
 Hvalijo, da njihov si
 Učenik, Gospod, visoki,
 Kteri njih napolnil si
 Z duhom svoje svetosti.

Oče! tebi večnemu,
 Tvojemu edinem' Sini,
 Tudi Duhu svetemu,
 Tri osebe, Bog edini!

Po vsem svetu cerkev vsa
Dolžno čast in hvalo da.

Sin Očeta večnega,
Kristus, kralj nebeške časti!
Prišel rešit grešnika
Iz hudičeve oblasti,
Si 'z device meso vzel,
Bog in človek biti htel.

Nebo ni zaprto več
Krščenikom v pravi veri;
Strl si bridke smrti meč,
In odprl nebeške dveri:
Na desnici tam sediš,
Dokler k sodbi ne zbudiš.

Klečé. Tebe zato prosimo.

S tvojo krvjo mi oprani,
Kteri k tvoji službi smo
'Z tvoje milosti izbrani:
Med svetnike v sveti raj
Nam po smrti priti daj!

Ljudstvu svojemu, Gospod!
Ktero tvoja je lastnija,
K zveličanju kaži pot.

Da peklenska hudobija
Nam ne škodi, varuj nas
Tu in tam na večni čas.

Vsaki den želimo mi
Tebe. vel'ki Bog častiti,
In v imenu tvojem vsi,
Kar potrebno je, prositi,

Da brez vsega greha bo
Vsako delo storjeno.

Vsmili, Bog! oh vsmili se
Črez sirote nas uboge,
Upamo, Gospod na te,
Da od nas boš vzel nadloge;
Tako nas usmili se,
Kakor upamo na te.

Amen.



U v o d.

O češčenju žalostne Matere božje.



našem srcu živi nek sladek spomin, ki nas spremlja od zibelke do groba. Oživlja se v temni noči, ne izbriše in ne oglušči ga šum dneva; on je tako živ v srcu neusmiljenega divjaka, kakor v srcu rahločutne in nježne device, in srce brez njega bi bilo podobno srcu divje zverine. Glej, to je spomin na drago in ljubo mater! Že mali otrok steguje rokice materi nasproti in jo ljubeznjivo objema; — smehlja se, če je mati vesela, otožen pa postane in glasno začne jokati, kedar vidi mater žalostno in o jokano. In tudi odraščeni človek, ki ni popolnoma popačen, se s svojo materjo raduje in ž njo

žaluje. Kedar pa pride ura ločitve in spuščajo drago mater v hladni grob, otali se tudi kamenito srce; človek, naj je še tako razvajen, da celo življenje na svoje stariše porajtal ni, joka in žaluje vsaj na grobu svoje matere.

I. Zakaj Marijo, žalostno Mater božjo častimo? — Zraven telesne matere, do ktere ljubezen in hvaležno srce imeti, je dolžnost vsakega človeka, imamo še drugo mater, črez vse ljubeznjivo in mило, — in ta je Marija. Odkar je namreč božji zveličar na križu viseč z milim pogledom na Janeza rekel Mariji, svoji materi: „Žena! glej tvoj sin“. (Jan. 19, 26.) je postala ona tudi naša mati, mi pa njeni otroci. Zato so pa kristjani bili že od nekdanj z otroško ljubeznijo udani tudi tej materi, ter so imeli posebno spoštovanje in zaupanje do nje.

Ali ta naša preljuba mati je tukaj na zemlji v svojem presvetem srcu in svoji presveti duši občutila mnogo bolečin, kajti njeno celo življenje je bilo, kakor je bila sv. Brigiti razodela, vedno mučeništvo. Rekla je namreč nekega dne tej svetnici: „Na zemlji nisem bila

eno uro brez britkosti in srčnih bolečin“. Celó primerno prispodablja toraj sv. katoliška cerkev žalosti Matere božje morju, ko Marijo z besedami preroka Jeremija nagovarja: „Komu te bom prispodobil, ali koga tebi enakega imel, o hči jeruzalemska? Komu te smem primerjati, da te potolažim, o devica sionska! kajti velika, kakor morje, je tvoja britkost“. (Žal. Jer. 2, 13.)

In iz tega grenkega morja srčnih bolečin naše nebeške matere nam sv. katoliška cerkev stavi navadno le sedem, pa najgrenkejših kapljic pred oči, ko nam iz Marijinega britkosti polnega življenja sedem največih bolečin v pobožno premišljevanje ponuja. Te so:

1. Bolečine, ki jih je Marijino srce občutilo pri Jezusovem darovanju v tempeljnu, kder jej je stari Simeon prerokoval, da bo njeni Sin postavljen v znamenje, kteremu se bo nasprotovalo, in da bo njeno lastno dušo meč presunil.

2. Bolečine, ki jih je Marija pretrpela, ko je morala z detetom Jezusom v Egipt bežati.

3. Srčna britkost, ki jo je Marija občutila, ko je svojega dvanajst let starega Sina Jezusa v jeruzalemskem templju zgubila.

4. Britkost, ki je kot oster meč ranila Marijino materno srce, ko je svojega Sina Jezusa s težkim križem obloženega na potu srečala.

5. Nepopisljiva britkost, ki je Marijino srce takrat topila, ko je svojega Sina Jezusa na križu umirati videla.

6. Bolečine, ki jih je Marija pretrpela, ko so mrtvega Jezusa s križa vzeli in ga jej v naročje položili.

7. Srčna britkost. ko so Jezusa v grob položili. Ino s tem sedmerim mečem žalosti in dušnih bolečin v srce prebodena se Marija, naša mati postavlja pred nas, ki po tej zemlji potujemo, ter nas milo nagovori: „O vi vsi, ki mimo greste po potu, pomislite in glejte, če je kaka bolečina, kakor bolečina moja“! (Žal. Jer. 1, 12.) Je-li mogoče, da bi lehkomišljeni mimo šli in se ne bi na njo s sočutjem niti ogledali? — ko vendar sam sv. Duh

vsakega izmed nas opominja, rekoč: „Bolečin svoje matere nikar ne pozabi! (Sir. 7, 29.) Celó naravno je toraj, da so bogoljubni kristjani že od nekdaj srčne bolečine svoje nebeške matere kaj radi premišljevali in Marijo, kot žalostno mater v njenih britkostih častili, preden je sv. katoliška cerkev še o tem bila kaj posebnega vravnala in določila. Vse bolj pa se je češčenje žalostne Matere božje začelo še razširjevati, ko je Marija sama naznanila, kako ljuba in dopadljiva jej je taka pobožnost.

II. Bratovščina Matere božje sedem žalosti. — Proti sredi trinajstega stoletja je sedem pobožnih mož iz Florencije na Laškem na povelje Matere božje ustanovilo red Servitov ali služebnikov Marije, katerih poglavitni namen je bil, britke žalosti, ki jih je Marija v življenju in pri trpljenju svojega božjega Sina prestala, vedno premišljevali in to češčenje tudi med kristjani razširjevati. Ta red, ki je sprejel pravila sv. Avguština, je bil leta 1251 od papeža Inocenca IV. potrjen, kar je tudi papež Aleksander IV. leta 1255 ponovil.

Tem služebnikom se je Marija nekega dne prikazala in jim naročila, da naj v spomin njenih žalosti nosijo črno redovno obleko z enako barvanim škapulirjem; kar so papeži večkrat potrdili. Ob enem so Marijini služebniki začeli mali črni škapulir deliti tudi tistim kristjanom, ki sicer niso tem redovnikom pristopili, pa so se zavezali, kot Marijini služebniki pobožno premišljevati njene britkosti in žalosti. To je bil začetek tako imenovane bratovščine Matere božje sedem žalosti. Kakor servitovski red, se je tudi ta bratovščina in ž njo češčenje žalostne Matere božje, — hitro po svetu razširila. Ne samo priprosti ljudje, ampak tudi osebe visokega stanu so pristopile v to družbo. Sv. Ludvik IX. kralj francoski in Rudolf Habsburški sta bila najimenitnejša uda te bratovščine. Papeži so jo večkrat gorko priporočili in jo z bogatimi odpustki obdarovali.

Razun Servitov so češčenje žalostne Matere božje razširjevali tudi Bernardinci ali redovniki sv. Bernardina in drugi od papeža za to pooblašчени duhovniki. Enaka bratovščina je bila že v

starodavnih časih upeljana tudi na slovenskem Štajerskem, in iz prelepe, v čast žalostne Matere božje posvečene kapele, ki je farni cerkvi v Celju prizidana, se je, — kot iz središča te bratovščine razširjevalo češčenje Marijinih britkosti krog in krog. Ta bratovščina je imela mnogo imenitnih pravic in svoje postave, po katerih se je ravnala in oskrbovala, ter je slovela v daljne kraje. Pa vsled velikih posvetnih sprememb, ki so posebno od preteklega stoletja sem bratovščini stare pravice zelo kratile, je vedno bolj hiralala in bi bila gotovo celó zaspala, ko bi se ne bil za Marijino čast vnet dušni pastir z gorečnostjo za njo potegnil. Po njegovem hvalevrednem prizadevanju pa je ta bratovščina s spremenjenimi pravili leta 1856 zopet oživela in ima dvojni preimeniten namen:

1. Izprositi po priprošnji Matere božje sedem žalosti živim udom srečno zadnjo uro; in
2. priskrbeti mrtvim udom večni mir in pokoj.

III. Praznik Marije sedem žalosti. — Početkom petnajstega stoletja so na Če-

skem vstali krivoverci, ki so se po svojem začetniku, Ivan Husu imenovali sploh le Husiti. Ne le v svoji domovini, ampak tudi po sosednih nemških deželah so trosili svoje krive nauke ter z neko peklensko srditostjo preganjali in pokončevali posebno podobe križanega Jezusa in njegove preblazene matere. Njim nasproti delati in popraviti vsaj nekoliko strašno nečast, ki se je po tolikih oskrumbah božji Materi godila, je viši škof kolinski Teodorik sklical leta 1412 provincijalni koncil ali cerkven zbor v mesto Kolin ob Reni na Nemškem. Zbralo se je mnogo škofov in duhovnikov in med drugimi hvalevrednimi sklepi se je tudi določilo, naj se v čast žalostne Matere božje obhaja znanaprej poseben praznik, za katerega naj se odloči en petek v postnem času.

V pismu, ki so ga škofje svojim vernim poslali, pravijo: „Ta praznik hočemo obhajati v spomin svete, neomadežane device in božje porodnice Marije, ki zmiraj svojega križanega zveličarja za uboge grešnike prosi in ktere slava nikdar zadosti hvaljena ne bo, če bi tudi

vsako zrno nepreštetega peska pri morju hvaliven jezik bilo. Potem naj se ta god obhaja v spomin in na čast tisti britkosti in tistim bolečinam, ktere je pretrpela Marija, ko je naš zveličar Jezus Kristus z razpetimi rokami na križu viseč, svojo mater svetemu evangelistu Janeza izročil. In slednjič, pravijo zbrani škofje, naj se ta god obhaja zato, da bi bil Jezus Kristus potolažen, in naj bi nevernikom odvzel zaslepljenje in jih v sveto katoliško cerkev nazaj pripeljal, pravoverne pa obvaroval vsega krivoverstva in vsega hudega.“

In tako so začeli praznik žalostne Matere božje obhajati najpred na Nemškem. Papež Sikst IV. so ga obdarovali s posebno sv. mešo. Papež Benedikt XIII. po so leta 1726 zapovedali, naj ga vsi katoliški kristjani obhajajo cvetni petek. Ker pa sv. mati katoliška cerkev v postnem času žaluje in so takrat prepovedane vse posebne slovesnosti, je apostolski sedež dovolil najpred Servitom, da smejo praznik žalostne Matere božje praznično obhajati tudi tretjo nedeljo meseca septembra. Ravno to milost je presvitli

cesar Karol VI. leta 1734 zadobil tudi avstrijskim deželam. Leta 1814 pa so papež Pij VII., poseben častivec žalostne Matere božje zapovedali, da se ima praznik Matere božje sedem žalosti po celem krščanskem svetu obhajati vsako leto, ne le cvetni petek, ampak tudi tretjo nedeljo meseca septembra.

Od tega časa praznuje tedaj vsa katoliška cerkev v spomin Marijinih britkosti dva praznika :

Prvi je v petek po črni nedelji ali cvetni petek. Ta nas opominja najbolj tistih Marijinih britkosti, ki jih je občutila zraven križa svojega ljubega Sina;

drugi se pa praznuje na tretjo nedeljo meseca septembra v spomin vseh srčnih bolečin, ki jih je Marija zavoljo Jezusa pretrpela.

S posebno pobožnostjo in slovesnostjo obhajata ta praznika že od nekdaj dva reda, Bernardinci namreč in Serviti. In gotovo se spodobi, da tudi drugi kristjani spomin nepopisljivih srčnih in dušnih bolečin svoje nebeške kraljice in matere vsako leto praznično obhajajo.

IV. Podobe žalostne Matere božje. —

Da bi si Marijine britkosti bolj živo predstavili in nje v svojo dušno tolažbo ložej premišljevali, imamo raznovrstnih podob žalostne Matere božje. Navadno najdemo po krščanskih hišah zraven podobe Jezusove s trnjem kronane glave, tudi podobo žalostne Matere božje. Na njej vidimo Marijo kot objokano devico, ki vsa udana s solzami zalite oči proti nebu obrača in ktero tu in tam sedem mečev prebada; — včasih pa jej v prsih tiči le en sam meč. Na drugih podobah najdemo Marijo kot žalostno mater z mečem presunjeno ali pa z mrtvim Jezusom v naročju pod križem; tu in tam je videti zraven nje še tudi kelih britkosti ali pa orožje Jezusovega trpljenja. Krona na glavi, ki se na nekterih podobah nahaja, nam jo naznanjuje kraljico žalosti. Nikakor pa nimajo prav nekteri umetniki, ki slikajo Marijo z razkodranimi lasmi ter nam jo kažejo pod križem omedljevati in pasti, v tem pa sv. Janez priskoči ter jo podpira. Le poslušajmo, kaj cerkven pisatelj pravi: „Marija, ktere vera ni omahovala, kakor

apostolov, je stala tam in ni nobene malosrčnosti razodevala. Ona ni padla na tla, ni divjala sama proti sebi.“ In sv. Ambrož piše: „Ona je stala tam, tudi pripravljena umreti za zveličanje človeškega roda.“ Še celó sv. evangelist Janez pričuje, da je Jezusova mati poleg križa stala, kar naznanja tudi premila pesem: „Stabat mater“ ali „Žalostna je mati stala“.

V. Razne pobožnosti v čast žalostne Matere božje. — „Zavoljo tebe, o človek! je Marija toliko trpela“, pravi sv. Ambrož; kajti naši grehi so bili vzrok Jezusove grenke smrti in Marijinih britkosti. Zato pa veljajo vse bolj nam, kakor mlademu Tobiju besede njegovega očeta: „Imej v časti svojo mater! kajti ne smeš pozabiti, kaj in koliko je zavoljo tebe pretrpela.“ (Tob. 4, 3.) Zategadelj pa so se bogoljubni kristjani Marijinih britkosti radi spominjali; ž njo so žalovali in s sočutno ljubeznijo in posebno pobožnostjo častili njeno prebodeno srce.

V ta namen so upeljali več lepih pobožnosti, ktere so papeži z obilnimi odpustki obdarovali. Nekteri častivci žalostne Matere božje so v premišljevanje sedmerih poglavitnih Marijinih žalosti obrnili sedem petkov pred praznikom Marije sedem žalosti; — ta pobožnost še je tudi dan današnji med slovenskim ljudstvom na Štajerskem zelo razširjena. Drugi posvetijo žalostni Materi božji celi mesec september, ali pa opravljajo v čast Marijinih britkosti rožni venec žalostne matere ali druge molitve, — molijo litanije ali pa obiskujejo tako imenovano materno pot s sedmerimi postajami, ki je v počesčenje žalostne Matere božje v nekterih cerkvah postavljena. Tem častivcem se pridruži tudi ti, ljubi kristjan! ter premišluj po navodu teh bukvic pogostoma prav pobožno Marijine sedmere žalosti. Iz česčenja žalostne Matere božje ti bo izvirala obilna korist.

VI. Korist česčenja žalostne Matere božje. — Nedolžnemu otroku se ne moreš ložej in hitreje prikupiti, kakor če njegovi materi v kaki potrebi pomagaš ali če jo v žalosti potolažiš in razveseliš

ali pa ž njo vsaj sočutje imaš. S koliko večim dopadenjem se bo pa najnedolžniši izmed človeških otrok, — ljubi Jezus ogledal na tebe, ako njegovo žalostno mater počastiš in jo v njenih britkosti pomiluješ. Iz pobožnega premišljevanja Marijinih žalosti in iz češčenja žalostne Matere božje si nabereš najložej obilni dušni sad za časnost in večnost.

a) Prvi sad, ki ga iz premišljevanja Marijinih dušnih bolečin lahko dobiš, je goreča ljubezen do Jezusa in Marije. Pri premišljevanju Marijinih žalosti najlepše spoznavamo, kaj in koliko je nebeška mati iz ljubezni do svojega Sina, pa tudi za naš blagor pretrpela. Kaj? Se li pri tem spoznavanju ne bo vnelo tudi tvoje srce, da vendar enkrat ljubiti začne in vedno bolj in bolj ljubi Jezusa, ki je iz ljubezni do tebe toliko trpel, — in da se z otroško ljubeznijo okleneš matere, ktere presveto srce je bilo zavoljo tebe ranjeno?

b) Drugi sad pobožnega premišljevanja Marijinih britkosti je žalost nad grehi. Če pogledamo v Marijino ranjeno srce in pomislimo, da ona trpi zavoljo

naših grehov, — (vsaj so naši grehi vsekali njenemu Sinu skeleče rane in vtopili v morje britkosti tudi njeno srce, —) se li nas ne bo polastil strah in gnjus pred grehom, ki je uzrok tolikemu trpljenju, — in ali ne bomo trdno sklenili, nikdar več grešiti in Marijinega srca z nobenim grehom raniti? Nek mladenič je imel lepo navado, obiskati vsak den Marijino podobo, ki je žalostno Mater božjo s sedmerimi meči v srcu pred oči stavila. Nekega jutra, ko je spet pred to podobo svojo navadno pobožnost opravljal, je zagledal na njej ne sedem, ampak osem mečev. Strmé je spoznal, da je osmi meč pridjal greh, ki ga je pretečeno noč bil storil. Pobit in skesan se je greha hitro spovedal in na prošnjo žalostne Matere božje je spet pri Bogu milost zadobil.

c) Tretji sad pobožnega premišljevanja Marijinih srčnih bolečin je goreča želja, od grehov tudi druge ljudi in nje k Jezusu nazaj pripeljati. Kdor mater resnično ljubi, si bo prizadeval, spolniti njene želje. Kaj pa Marija bolj poželi, kakor da bi vsi ljudje Jezusa lju-

bili in tako neskončnega zasluženja njegovega trpljenja in njegove smrti deležni postali. Blagor toraj njemu, ki zgubljeno ovčico k dobremu pastirju nazaj pripelja! — on razveseli tudi otožno srce nebeške Matere, ki je za zgubljenim žalovala.

d) Če se žalostne Matere božje s sočutno ljubeznijo spomnimo in njene dušne bolečine večkrat pobožno premišljujemo, bomo slednjič zadobili po njeni priprošnji velike milosti v življenju in smrti. Spomin na Marijine žalosti je namreč Jezusu in prečisti devici zelo prijetna pobožnost, kar je Jezus zveličani Veroniki iz Binazke sam razodel. V prikazni namreč jej je rekel: „Moja hči! ker svojo mater neskončno ljubim, mi je prav močno dopadljivo, če kdo premišljuje žalosti, ki jih je pri moji smrti trpela.“ Marija se je pa do sv. Brigite pritožila, da jih je tako malo, ki bi njene žalosti premišljevali in ž njo usmiljenje imeli. Rekla jej je: „Povsod se oziram, ali jih bom našla, ki bi z menoj usmiljenje imeli in bi moje bo-

lečine premišljevali, pa prav malo jih najdem. Zato, moja hči! če jih tudi mnogo mene pozabi, vsaj ti me ne pozabi. Glej koliko sem trpela; prizadevaj si po svoji moči me posnemati, in trpi z menoj.“ Ker je toraj pobožnost do žalostne Matere božje Jezusu in Mariji tako dopadljiva, ti zamore tudi velike milosti pridobiti. Le poslušaj, kaj je svoje dni devica Marija k zveličani Veroniki rekla! „Kdor moje žalosti premišljuje in svoje grehe resnično obžaluje, — je rekla, — tega ne bom nikdar pozabila, ampak pridobila mu bom milosti brez števila: milost stanovitosti v dobrem, — milost potrpežljivosti v trpljenju, — milost srčnosti in moči v skušnjavah.“ In sv. Alfonz pripoveduje, kako je bilo sv. Elizabeti razodeto, da je Marija za nje, ki njene britkosti z zgrevanim srcem premišlujejo, od svojega Sina izprosila sledeče milosti:

1. Da se bodo pred svojo smrtjo resnično spokorili;

2. da jih bo Bog v vseh skušnjavah, posebno pa v smrtni uri s svojo milostjo podpiral;

3. da bodo Kristusovo trpljenje po-
božno častili in zato v nebesih obilno
plačilo prejeli, in

4. da jih bo Marija v svojo materno
varstvo sprejela in jih ne bo nikdar za-
pustila.

V spisih sv. Alfonza se nahaja tudi
sledеča prigodba, ki nam prav lepo kaže,
kako koristno je češčenje žalostne Matere
božje.

V mestu Cezeni sta živela dva velika
grešnika, ki sta se kot iskrena prijatelja
zlo ljubila. Dasiravno velik grešnik je
eden teh, ki mu je bilo Jernej ime, ven-
dar vsak den žalostno Mater božjo s tem
častil, da je molil: „Stabat mater“
ali „Žalostna je mati stala.“ Ko
neki den spet to lepo pesem moli, zagleda
to-le prikazen: Zdelo se mu je, da je s
svojim prijateljem bil v gorečem morju,
in da mu je preblazena devica polna
usmiljenja roko podala in ga z ognja
vlekla ter ga opominjevala, da naj bož-
jega odrešenika odpuščenja svojih grehov

prosi. Sin pa se je pripravljenega kazal, zavoljo prošnje svoje matere mu grehe odpustiti. Prikazen zgine, in že stopi v hišo človek, ki Jerneju naznani, da je nekdo njegovega prijatelja ustrelil. Zdaj spozna, da prikazen ni bila zmota, zapusti nevarno posvetno življenje, postane kapucin, živi ostro in spokorno in umrje v veliki svetosti.

Podaj se toraj tudi ti, dragi čitatelj! z zaupanjem k žalostni Materi božji ter posveti nekaj trenutkov v njeno česčenje in v premišljevanje njenih srčnih bolečin; — imej usmiljenje ž njo, — in nebeška mati Marija, ki ljubezen z ljubeznijo, usmiljenje pa z usmiljenjem povračuje, bode tudi tebe v tvoji zapuščenosti obiskala in te v britkosti ljubeznjivo potolažila. „Blagor usmiljenim, kajti oni bodo usmiljenje dosegli.“ (Mat. 5, 7.)

Pri sv. Lovrencu na Dravskem polju
na dan sv. Ane, matere device Marije 1886.

M. Sl.



Pobožnost

v čast

Matere božje sedem žalosti.

Ta pobožnost se začne navadno v petek pred pustno nedeljo ali Kvinkvagezimo ter se opravlja sedem petkov zaporedoma tako, da se ravno na cvetni petek ali na praznik Marije sedem žalosti konča. Zamore se pa opravljati ne le po petkih, ampak tudi po nedeljah pred in po prazniku, in sicer v cerkvi ali pa doma pred kako podobo device Marije. Najpred se moli pripravna molitev, potem sledi premišljevanje ene Marijine žalosti; konča se pa pobožnost navadno z litanijami, sv. rožnim vencem, pesmijo in zadnjo molitvijo.

Papež Klemen XII. so dne 4. februarja 1736 določili, da zamorejo vsi verni zadobiti enkrat v letu popolni odpustek, ako zakramenta sv. pokore in

sv. rešnjega Telesa vredno prejmejo in eno uro Marijine žalosti premišlujejo, ali pa v čast žalostne Matere božje molijo. Ta odpustek sta papeža Benedikt XIV. dne 14. julija 1757, in Pij VI. dne 8. julija 1785 potrdila in določila, da se zamore tudi v prid vernim dušam v vicah obrniti. — Razun tega se s to pobožnostjo zadobi še več nepopolnih odpustkov; — kar vse pri posameznih molitvah zaznamovano najdeš. „Odpustki so pa, kakor piše sv. Ignacij Lojolanski, bogat zaklad in dragi biseri tistim, ki hrepenijo po nebesih in po ljubezni božji.“



Pripravna molitev pred vsakim premišljevanjem.

V ponižnosti svojega srca te, o moj Bog in zveličar Jezus Kristus! molim in častim ter z živo vero spoznam, da si iz ljubezni do mene vse svoje življenje v trudi in trpljenju preživel. Želim zdaj tvoje trpljenje in bolečine tvoje prečiste

matere in device Marije s pobožnim in hvaležnim srcem premišljevat, da skažem tebi dolžno čast in hvalo in ganem sebe k znotrajni žalosti, k srčni grevengi črez vse svoje grehe in k stanovitnosti v trpljenju. O najdobrotljivši odrešenik Jezus Kristus! sprejmi dopadljivo to pobožnost, potrdi moje naprejevzetje in dostavi po svojem neskončnem zasluženju, česar s svojo slabo močjo doprinesti ne morem. Prosim pa tudi, dodeli mi po svoji najsvetejši volji posebno milost, ki mi je k pobožnemu in krščanskemu življenju potrebna.

Pridi sv. Duh! razsveti mojo pamet, gani in užgi moje srce k pravi pobožnosti, da z Jezusovim srcem sklenjen svojo molitev po namenu sv. katoliške cerkve k svoji tolažbi opravim in vseh odpustkov deležen postanem, ki so za to pobožnost podeljeni.

Ti pa, o žalosti polna devica Marija! podpiraj me s svojo pomočjo in priprošnjo, da te kakor hvaležen otrok v trpljenju ponižno počastiti zamorem. Amen.



Prvi petek.

Premišljevanje

Marijine žalosti, ko je pri darovanju svojega sina Jezusa v tempelju zaslišala Simeonovo prerokovanje.

*„Ko so bili dopolnjeni dnevi očiščevanja Marije po Mojzesovi postavi, so Jezusa prinesli v Jeruzalem, da so ga postavili pred Gospoda.“
(Luk. 2, 22.)*

Obrnimo dnes svoja srca v božji tempelj, kamor je devica Marija svoje dete Jezusa prinesla, da bi ga Gospodu darovala, in kder jej je stari Simeon prerokoval žalostne reči, rekoč: „Tvoja lastno dušo bo meč presunil.“
(Luk. 2, 35.)

Premišljujmo:

1. *Ponizno zadržanje žalostne matere Marije pri darovanju.* — Krščanska ponižnost se večnemu Bogu zlo dopade, zato pa tudi ni milosti tako visoke, da bi se ponižnemu ne dala. „Bog se zoperstavlja prevzetnim, ponižnim pa da milost“, pravi sv. apostol Jakob

(4, 6.) Najsijajniši dokaz za to resnico nam je milosti polna devica Marija, ki je ponižnost zelo cenila in ravno zavoljo ponižnosti bila visoko povzdignjena. — Le poglejmo njeno življenje. — Kakor njeni stariši, bila je tudi ona v vsem zlo ponižna. Enaka lepo dišeči vijolici, ki pod nizkim grmičem celó skrita raste in se mimogredočim le s svojim prijetnim duhom, kterega daleč okoli razširja, naznanja, je tudi Marija celo nepoznata od ljudi, ponižno živela; — toliko lepše so se pa razvijale njene čednosti, katerih temelj je bila ponižnost. Celo priprosto, — ponižno je bila njeno oblačilo; — ponižna njena molitev doma in v tempeljnu, in kderkoli se je med ljudmi prikazala, razodevala je s svojim zadržanjem največjo ponižnost. Njena glava ni bila po navadi drugih ljudi v prevzetno lepoto ovita in nališpana, ni se lesketal gizdosti kinč na njenih pravičnih rokah, pač pa se je brala povsod, kamor se je podala pohlevno ponižnost na njenemu obrazu. Ni se povzdigovala, akoravno je bila kraljevega rodu; tudi ni nikdar godrnjala in se ni pritoževala, čeravno je bila

v revščini rojena. Ponižna je bila pri molitvi in pobožnem premišljevanju; — besede, ki jih je slišala ali brala, si je k srcu vzela in ohranila, ter jih ni obračala na druge ljudi. Kakor ponižno ženo jo vidimo v tihi pokorščini z Jožefom potovati, kamorkoli jo je klical božji glas. Mati božja je in gospa, kraljica nebes in zemlje, vendar pa hoče biti le dekla Gospodova. Ali bi zamogla svojo ponižnost kedaj še lepše pokazati, kakor takrat, ko je angelju rekla: Glej, dekla sem Gospodova, naj se mi zgodi po tvoji besedi?“ (Luk. 1, 38.), — in ko je vsa zavzeta nad velikimi rečmi, ki jih je Bog nad njo storil, zdihtnila: „Bog se je ogledal na nizkost svoje deklice?“ (Luk. 1, 48.) — Že kakor mlada hči je ponižno živela, veliko bolj pa še ko mati in vdova.

O presveta devica! kako lep zgled ponižnosti nam daješ. Zato pa tudi ni milosti, ki bi je Oče nebeški ne bil tebi podelil. Izmed tisoč devic je izvolil ravno tebe za svojo hčer; — le v tvoje naročje je položil svojega Sina! Ti, o ponižna devica! si nam rodila Jezusa, odrešenika

sveta, in ga z Jožefom prva pri jaslicah ponižno molila. Akoravno mu nisi imela z drugim postreči, kakor z revnimi pletricami, je vendar tvoje ponižno srce bilo črez vse veselo. Takrat pa ti še ni bilo znano, kako se je imelo enkrat tebi in tvojemu Sinu goditi.

„Ko so bili dopolnjeni dnevi očiščevanja Marije po Mojze-
sovi postavi, so Jezusa prinesli v Jeruzalem, da so ga postavili pred Gospoda“, pravi sv. evangelist. (Luk. 2, 22.) — Da bi se kakor ponižna mati zahvalila Bogu Očetu za posebno milost, da je izmed vseh žen izvolil ravno njo za mater svojemu Sinu, gre Marija v tempelj in daruje tam svoje nježno dete Gospodu Bogu. Ali s kolikor večim veseljem se je bila v tempelj podala, s toliko več žalostjo je zapustila hišo božjo. — Povej nam, o mila mati! kaj žalostnega se je tebi v tempelju pripetilo? Radi bi slišali in zvedeli tvojo nesrečo. — Glejte! nek starček jej ogreni vse veselje in zasadi britkosti oster meč v njeno srce. Takrat namreč, ko je Marija v tempelj prišla, da bi Jezusa Bogu darovala, je

bil tamkaj pobožen in pravičen mož,
 Simeon po imenu. Že se je v upanju na
 odrešenika postaral; pa glej! malo dni
 pred svojo smrtjo še doživi veliko srečo,
 da so mu spolnjene njegove želje. Marija
 prinese na strani sv. Jožefa Jezusa v
 tempelj, sv. Duh pa Simeonu naznani, da
 je ta, ki ga Marija na rokah drži, obljub-
 ljen odrešenik. S sv. strahom pristopi
 bliže ter prijazno pogleda mater in otroka.
 Pa bolj ko gleda, bolj mu greni srčno
 veselje, nepopisljiva žalost; — veselje
 namreč, ki ga je nad božjim detetom ob-
 čutil, hoče zadušiti žalost, ki jo je imel
 Mariji odkriti. Dolgo časa ne ve, kaj bi
 storil; — ali slednjič vzeme vendar ob-
 ljubljenega in davno zaželenega odreše-
 nika, ki ga je Marija na nedolžnih prsih
 grela, v svoje roke. Zdaj stisne s sv.
 spoštovanjem Jezusa na svoje srce, hvali
 z milimi zdihljeji Boga ter si smrti prosi,
 — potem pa se nagloma k Mariji obrne
 in jo milo pogleda. Ali zdaj vidi v duhu
 vse britkosti in trpljenje, ki bo zavljo
 tega otroka zadelo deviško srce božje
 Matere; nepopisljiva britkost navda
 njegovo srce in s sočutnim pogledom na

Marijo jej reče: „Tvojo lastno dušo bo meč presunil.“ (Luk. 2. 35.)

O nemile besede, kako so ubogo materno srce globoko ranile! Zdelo se jej je, kakor da bi ognja plamen v njeno srce švignil in ga vžgal; tako jo je sklelo in peklo. — O Simeon, o Simeon! zakaj si ponižni in ljubljeni materi naznanil toliko žalost? Glej, kakšna britkost jo sprehaja! Ali nimaš nobenega usmiljenja ž njo, ker jej take strahovite reči odkrivaš? — O ponižna devica! Tedaj že zdaj, ko svoje dolžne molitve opravljaš in svoje ljubo dete Bogu daruješ, moraš v svojo srčno žalost poslušati, da se bo tvojemu in božjemu Sinu nasprotovalo, — „da je postavljen v padeč in vstajenje mnogih v Izraelu“, (Luk. 2, 34.) — oh! kaj še le bo, kedar se bo prerokovanje starega Simeona spolnilo! — Ta misel rani, kakor oster meč, Marijino materno srce. — Ne morem svojih oči od tebe, o ponižna devica in potrpežljiva mati! proč obrniti, ker vidim, kolika žalost tvojo dušo navdaja in kakšna britkost tvoje srce trga. In dalje ko Simeonove besede v svojem srcu premiš-

ljuješ, bolj se množijo tvoje znotranje bolečine; — ne moreš jih več zakrivati. V tvojih očesih vidim solze. Kakor bliščeči biseri se vdirajo po tvojem milem obrazu, — tvoje srce pa, akoravno je vtopljeno v morje britkosti, se vklanja božji previdnosti in govori: Naj se zgodi božja volja! — Oh, kako potrpežljivo prenaša Marija vse britkosti!

O Bog! daj mi milost, da s sedemdnevno pobožnostjo, ki jo dnes začnem, devico Marijo, ktero si zdaj za posebno varhinjo izvolim, prav počastim in omilujem. Saj ne morem objokane matere dolgo gledati, da se mi ne bi globoko v srce usmilila. — O ponižna in žalosti polna mati Marija! mi li dovoliš, da se smem tvoj otrok imenovati? Nadjam se namreč, da mi bo to nemirno in otožno srce vsaj nekoliko umirilo in olajšalo. Kajti glej! z žalostnim srcem moram spoznati in se potožiti, kako slabo sem tebe do zdaj posnemal. Ti vsa ponižna in v božjo voljo udana, jaz pa tako svoje-glaven in nepotrpežljiv!

Glej, mila mati! kolikokrat godrnjam črez svoj stan in njegove težave; — ko-

likokrat se pritožujem in mrmram črez trpljenje, ki mi ga ljubi Bog pošlje! Zdaj mi kako oblačilo ni po volji, zdaj spet mi je zoperno katero delo, — še z jedjo in pijačo mi domači vsikdar ne pogodijo. Kako hitro postanem ves nevoljen, če se kaj po moji volji ne zgodi, ali če se mi kdo s pogledom ali z besedo kaj zameri. Takim ne morem tako hitro dober biti, ne jih prijazno pogledati; — še celó črez lastne brate in sestre rad pomrmram ter kažem, kako zlo mi še prave ponižnosti manjka. Lastno hvalo rad poslušam, hitro pa postanem nevoljen, če kaj neprijetnega in zopernega o sebi slišim in mi kdo v čem nasprotuje. Pri drugih hočem za ponižnega veljati, na skrivnem me pa navdaja prevzetnost. Ti, Marija! si Simeonove besede s ponižnostjo poslušala in jih v srcu ohranila, jaz pa v prevzetni nepremišljenosti hitro vse dalje povem in še druge k srditosti in sovraštvu proti bližnjemu napeljujem. Tudi pri molitvah in pri poslušanju božje besede mi še ponižnosti manjka; — da, moja prevzetnost mi velikokrat celó brani, biti pri spovedi odkritosrčen in naznaniti

kak skriven greh, da ne bi kde potem pri spovedniku manj veljal. Glej, o mila mati! takošen je tvoj otrok. O nesrečna prevzetnost mojega srca! Zdaj spoznavam in obžalujem svojo slepoto in obljubim tebi, o Marija! da bom tvojo ponižnost in pohlevnost posnemal. Izprosi mi pri Jezusu potrebno milost, da bom svoje naprejvzetje ležje spolnil!

Premišlujmo na dalje :

2. *Marijin strah pred grehom.* —

Da ne bi nobene zapovedi opustila in v nobeni reči se Bogu zamerila, jo vidimo dnes po božji zapovedi z malim darom v tempelj hiteti, tam dolgo premišljevati, moliti in solze pretakati. Kako je to, mila mati! da te vso v solzah pri altarju zagledam, ko si vendar v popolni ponižnosti brez vsega greha živea? — Jaz pa, ki sem globoko v grehe utopljen, se obnašam, kakor da bi ne imel vesti, in bi ne bilo ne Boga, ne pekla, ne nebes, ne sodbe. — O mila mati! povej nam zdaj, zakaj tako obilne solze pretakaš? Oh jaz sem tisti trdokoren grešnik, ki tebi toliko žalost prizadeva! Zato te pa

zdaj milo prosim, obrni svoje milostljivo
 srce k meni ter se oglej ljubeznjivo na
 me, kakor se je tvoj ljubi Sin ogledal
 nekdaž na zgrevanega Petra, kteremu so
 potem hitro solze v oči stopile. Le črez
 moje grešne navade se jočeš; — moji
 grehi prebadajo, kakor oster meč tvoje
 smilečno srce. O kam se bom podal?
 Ali bom smel, jaz nehvaležen grešnik,
 enkrat pred tebe priti? Od grehov ni
 jenjala moja hudobija in ž njimi se
 množi tvoja britkost. Kako trdokorno je
 vendar moje srce! Ne gane, — ne omeči
 se, akoravno te v tolikih bolečinah za-
 gledam. Kedaj vendar bom začel svoje
 grehe objokovati; — kedaj se za nje
 pokoriti? — Samo tebi, o prečista de-
 vica! imam se za Bogom zahvaliti, da še
 nisem pogubljen, akoravno sem ti to bil
 že zdavnej zaslužil. O Marija, pribeža-
 lišče grešnikov, prosi za nas! — Kamor-
 koli se obrnem, najdem greh. Z grehom
 vstanem, v grehu živim, v grehih se
 oblačim in slačim, v grehu jém, pijem
 in delam, z grehom grem spat in v tistem
 tudi zaspim. Tako sem do zdaj živel. —
 Kdo še zamore z menoj usmiljenje imeti?

Če se me ti, o dobrotljiva mati! ne usmiliš, kam hočem potem iti, — kam se podati? O usmili se me toraj, saj si moja mati! Koliko grešnikov, ki so se zaupljivo k tebi obrnili, je našlo pomoč, in po tvoji priprošnji zadobilo od Boga milost popboljšanja, — boš li ravno na me pozabila? Oh ne. — Posodi mi dnes samo enega izmed sedmerih mečev, ki v tvojem srcu tičijo, in rani ž njim moje kamenito srce, da izteče iz njega vsa grešna kri, ki se je do zdaj po hudobnih, nesramnih mislih in željah v njem stekala. Sprejmi me za svojo lastnino ter me, kakor nekdanj mrtvo truplo svojega Sina, vzemi v svoje blago krilo, da se tam ogrejem in novo, popobljšano življenje začnem! Preženi in ozdravi mojo dušno slepoto, da svoje velike grehe, posebno pa tiste prav spoznam, katerih morebiti še nisem nikdar obžaloval, in v katerih sem do zdaj brez vsega strahú živel! — Oh, pokoro delati, me je bilo sram, ali grešiti se pa nisem bal in sramoval. O ubogi, zadremeni grešnik! kaj hočem začeti? Pobožnega sem se imel, pa zdaj le preveč in predobro spoznam,

kako zlo sem se goljufal, saj sem bil grehom vedno udan in v nje celó zakopan. Kde najdem toliko moči in srčnosti, da zamorem svoje življenje resnično poboljšati? Kde zadobim pravo žalost in grevengo, da svoje hudobije in neštevilne pregrehe prav objokujem? Kaj bo enkrat z menoj, če še zanaprej star, navaden grešnik in sovražnik božji останem? K tebi, o Marija! bi si skoraj še najbolj upal. Slišal sem namreč, koliko trdokornih grešnikov si že omečila in s svojim maternim srcem k poboljšanju ganila. Le eno me še straši; — bojim se, da bo težko z menoj, ker sem se že vse preveč grehu udal in mu preveliko oblast prepustil. Že dolgo se želim poboljšati, pa vedno še odlagam; — kako dolgo hočem še odlagati? Morebiti do tje, da me smrt prenagli? Ne. Zdaj hočem začeti; zato pa tebe, o Marija! prosim, daj mi pravi strah pred grehom in podpiraj me na potu poboljšanja. Le tako se bom spokoril in rešil svojo dušo večnega pogubljenja.

Molitev.

Glej, o mati mojega Boga! Tukaj pred tvojimi nogami kleči reven grešnik, ki z zgrevanim srcem pod tvojo brambo pribeži in vse svoje zaupanje edino v tebe stavi. Nisem sicer vreden, da bi se ti na me ogledala, ali to me osrčuje ker vem, da odkar si svojega ljubega Sina za grešnike umirati videla, tudi trdno želiš, vsakemu pomagati. O mati milostljiva! oglej se toraj na me reveža in bodi tudi meni usmiljena. Vsi te imenujejo brambo grešnikov, tolažbo in upanje. Obrnem se tedaj tudi jaz s srčnim zaupanjem k tebi, o žalosti polna mati Marija! in te milo prosim, priporoči me svojemu božjemu Sinu, da zanaprej vama več žalosti ne delam, se grehu odpovem, svojo dušo izveličam in enkrat večni raj zadobim. Amen.

(Po vsakem premišljevanju se molijo litanije, in če je mogoče tudi rožni venec žalostne Matere božje, potem se poje pesem: „Žalostna je mati stala“, ako se ni pela že pred premišljevanjem; konča se pa pobožnost vsikdar z zadnjo molitvijo.)



Drugi petek.

Premišljevanje

Marijine žalosti, ko je morala z detetom Jezusom v Egipt bežati.

„Jožef! vstani, vzemi dete in njegovo mater in beži v Egipt.“
(Mat. 2, 13.)

Dnes, dragi častivci žalostne matere! pogledjmo devico Marijo v novi žalosti: kako vsa objokana z detetom Jezusom in s sv. Jožefom v tujo deželo bežati mora.

Premišljujmo tedaj:

1. *S koliko udanostjo in potrpežljivostjo se ta revna mati s svojim dragim Sinom na dolgo, neznano pot poda. — Kakor od sulice zadet in ranjen bolečino vedno seboj nosi, enako občuti po žalostnem prerokovanju Simeona od meča britkosti zadeta tudi naša nebeška Mati povsod srčne bolečine. — Ko je hudoben kralj Herod slišal o novorojenem judovskem kralju, se je silno prestrašil, kajti se je bal, da bo svoje kraljestvo zgubil.*

„O Herod! zakaj se bojiš?“ kliče sv. Fulgencij. „Novorojen Mesija ni prišel kraljev in dežel z vojsko premagovat, ampak s smrtjo si jih pridobiti.“ — Težko čaka Herod na modre, da bi mu prišli povedati, kde so Mesija našli; ker jih pa ni, začne sovražna in smrtiželjna jeza v njem vreti in dokipi do strašnega sklepa, umoriti novorojeno dete. O ljubi zveličar! komaj si prišel na svet, že ti preti toliko nevarnost. Pa dobrotljivi Bog, ki pazi na vsako še tako malo stvarico ter jo lepo oskrbi, še ima toliko večjo skrb za svojega Sina. Zato pošlje pridnega varha, — millega angelja iz nebes, ki sv. Jožefu v spanju naznani, naj hitro vstane in vzeme dete in njegovo mater ter odbeži v Egipt. „Oh, koliko britkosti je moralo Marijino srce takrat občutiti, kedar jej je bilo naznanjeno, da mora s svojim dragim detetom Jezusom v tujo, celó neznano deželo odbežati!“ kliče sv. Krizostom. Ne da se lahko dopovedati, kaj vse je morala revna mati v svoji cvetoči mladosti na tako dalnji in težavni poti pre-

stati. Pa kakor tiha ovca, se vsa potrpežljiva v božjo voljo uda; — in tako vidimo božjo Mater z malim Jezusom na potovanju v dalnji Egit. — „Jožef je vstal, vzel dete in njegovo mater po noči in je pobegnil v Egipt,“ pravi sv. evangelje: (Mat., 2, 14.) Tedaj iz domačega kraja mora Marija zavoljo svojega Sina v neznano deželo bežati, — revna sirota mora iti med tuje ljudi! Tako mora bežati pred ljudmi celó tisti, ki je prišel, jih odrešit; — božje dete še ne sme na prsih svoje matere mirno počivati. Komaj je rojeno, že ga preganjajo in mu po življenju strežejo. O neizmerna žalost za ubogo mater, ki vsa pobita svojo domačijo zapušča! Z neizrečeno žalostnim srcem je v temni noči od svoje hišice slovo vzela in namakala celo pot z britkimi solzami. Na meji judovske dežele še se enkrat ustavi in se na domače gore in doline milo ogleda, potem pa stopi z detetom na rokah v ljudsko deželo.

Sv. Tomaž Akvin, sv. Bazilij in drugi cerkveni učeniki pišejo, da so te tri sv. osebe cela tri leta, kakor neznani ptujci

brez prijateljske pomoči v Egiptu živele in dokaj pomanjkanja pretrpele. Večkrat je mali Jezus, ves lačen, svojo mater za kruh prosil, pa mu ga ni imela dati; — oh, kolika britkost za njeno materno srce! In vendar ni nobene nepotrpežljive besede iz njenih ust slišati; vso revščino prenaša Marija v božjo voljo udana.

O Marija! uči nas, da se tudi mi tako potrpežljivo v božjo voljo udamo, kakor ti. — Marija nam prav lepo kaže, kako se ima božja volja spolnjevati. Brez vsega ugovarjanja in obotavljanja gre uboga Gospodova dekla, udana v božjo modro previdnost, s svojim ljubim tovaršem in detetom tje, kamor jo božji glas kliče. Ona gre, čeravno še ne ve kam, in nikar ne poprašuje, kako jej bo tam šlo. Nikomur se ne pritožuje črez težavne pote, po katerih jo Bog vodi. — Glejte! kaj zamore duša opraviti in koliko pretrpeti, ako se z vsem srcem Bogu izroči in v njegovo sv. voljo uda! Kako zvesta in skrbna je Marija pri izpolnjevanju božje zapovedi, s koliko ponižnostjo in udanostjo posluša in sprejme angeljeve besede in kako hitro si priza-

deva, črez vse težavno naročilo na tenko izpolniti! —

Glej, prevzetni in svojeglavni, trdokorni grešnik! Ti pa božje zapovedi spolnjuješ le z nevoljo in mrmranjem ter se vse prerad ustavljaš božjim naredbam. Ti nočeš po Marijinem izgledu biti božji hlapec; — le po svoji glavi bi rad gospodaril. Ali zamoreš brez znotranje sramožljivosti gledati, kako tvoja trdovratnost tri sv. osebe v tujo deželo v pregnanstvo žene?

Jezus, Marija in Jožef grejo brez vsakega obotavljanja. Njim je božja zapoved sveta. Oni ne gledajo in nikar ne premišljujejo, ali je pot lahka, ali dalnja in težavna; nič se ne mudijo in tudi angelja ne izprašujejo, zakaj morajo bežati, — ampak oni zapustijo svojo deželo, žlahto in hišo, da le izpolnijo, kar najmodrejši stvarnik, ljubi Bog od njih tirja.

Hišni gospodarji in gospodinje, očetje in matere! Se-li trudite tudi vi, spolniti božjo voljo brez mrmranja in obotavljanja, čeravno vam previdnost božja kaj težavnega naloži? — Osramoteni

smo dnes pred Marijo; kajti vse preveč nam očita naša vest, kako malo na božjo besedo porajtamo in kako pogostoma se božji volji celó ustavljamo. — Kakor si Jožef in Marija nista mislila, koliko težavju v zakonu čaka, tako tudi vi prepogostokrat zakonski stan za manj težavnega držite, ter si neoženjeni le preradi domišljujete, da vas v zakonu le dobro čaka, namesto da bi že zgodaj vadili dušo in telo za prihodnje trpljenje. — Glejte mater devico Marijo z Jezusom na težavni poti! Srce jej od žalosti poka, ko Sina božjega na svojih rokah v tuj kraj nesti mora; pa od svojega blagega otroka se ne more ločiti. Dete mora pri materi biti; — od nje se mora učiti spoznavati božje zapovedi; nad materjo in očetom mora gledati izglede, kako se ima sveta božja volja na svetu s potrpežljivostjo na tenko spolnjevati. „Naj se mi zgodi po tvoji besedi,“ je rekla Marija in to pokazala tudi v djanju. O srečni otroci, ki imajo take stariše! Lep izgled bogaboječih starišev je živ nauk za otroke. Zato pa je Jezus tudi devico Marijo še s križa s hvaležnim srcem izročil Janezu,

rekoč: „Glej tvoja mati!“ (Jan. 19, 27.) Vzemi jo, enake ne najdeš na zemlji!

Premišljujmo nadalje:

2. *Veliko srčnost, s katero se je devica pred grozovitnim Herodom podala na dalnjo pot.* — O srečen človek, ki rad gre, kamor ga Bog kliče in pošlje! V božjo voljo udana vzeme Marija svoje ljubeznjivo dete na svoje roke in gre ž njim v dalnji Egipt. Sv. Bonaventura vpraša: „O devica! od kod boš vzela živeža na cesti, in kde prenočila z detetom v tujem kraju?“ — Pa Marije to ne skrbi, saj ima seboj kralja nebes in zemlje; zato zaupa v božjo pomoč in gre vsa srčna dalje. Ž njo potuje sv. Jožef, in tako vidimo tri sv. osebe bežati pred hudobnostjo krviželjnega kralja Heroda. — Tedaj pred grehom, ki se v srcu hudobneža šopiri, mora nedolžnost bežati, — sam Sin božji mora iti med neznane ljudi. O nesrečen greh! — Znabiti je moral Jezus že tudi pred menoj bežati, saj den za dnevom grehe doprinašam in želim

ljubega Boga. O rad še bom enkrat Jezusa klical, rad se za njim glasil, rad ga iskal, pa vendar ga ne bom našel, ne doklical ga več. Zdaj ne hodim za Jezusom, akoravno ga moja duša želi; — rajši ga preganjam. Toda ne bo več dolgo trpelo, da bom iz te solzne doline vržen v večno globočino. Dnevi mojega življenja bodo hitro pretekli: zadnja ura bo bila, mrtvaška sveča se užgala in se mi v roke podala, — oh! le prehitro, še poprej, kakor si sam mislim, bom moral vzeti od sveta slovo. Kako dolga steza se bo takrat pred menoj odprla; — po temni poti bom moral potovati v neznano večnost.

O mila mati Marija, od mene zdaj preganjana in premalo spoznana, v tistem strašnem trenutku mi bodi milostljivo k pomoči! Vse svoje hudobije zgrevam zdaj iz globočine svojega srca; — o da bi jih ne bil nikdar storil! Žal mi je, da sem s svojimi grehi preganjal tolikokrat tebe in tvojega ljubeznivega Sina, ali pa kriv bil, da sta bila od drugih zasramovana; — še celó skrival se sem večkrat pred vama, kajti nisem vaju hotel spoznati.

O mladenči in device! Kolikokrat ste bili od starišev k Jezusu poslani, da bi njegovo besedo poslušali ali pa ga v sv. altarskem zakramentu vredno v srce prijeli; ali iskali ste rajši druge skrivne in grešne pote, da le niste Jezusa našli.

Grešniki! Kako dolgo hočete svojega milostljivega odrešenika še preganjati? Ali se vaše hudobije še zdaj niso vogle? O padite vendar enkrat na svoja grešna kolena, saj slišite mili glas svojega odrešenika: Grešnik, zakaj me preganjaš? Naj vas njegova beseda globoko v srce zadene, da tudi vi celó zgrevani s Savlom poprašate: „G o s p o d, kaj imamo storiti?“ (Apost. dj. 9, 6.) — Idite, pokažite se duhovniku in trdno sklenite, nikdar več grešiti.

Marija na begu iz domače v tujo deželo okrepi pa tudi vsem tistim s tolažljivim naukom pobito srce, ki morajo svoj dom zapustiti in v tuj kraj potovati. — Hlapci in dekle, udove in sirote, vojaki in drugi popotniki, ki ne poznate svoje domovine, izbrišite si dnes pred Marijo svoje solzne oči, da vam bo vaše potovanje na tem svetu nekoliko

olajšano! — Nevesta, ki vsa žalostna, v velikih strahih pred prihodnjostjo svoje drage stariše zapuščaš in se v tuj kraj podaš; — ubogo družinče, ki svojo borno obleko s solzami v škrinjico zлагаš in ž njo za britko plačilo služiti greš; — objokan mladenič, ki te vojaška služba iz očetove hiše v dalnjo deželo pelja, zastonj ondi za varnost domačije svoje življenje; — sirote in drugi reveži, ki ne veste, pod katero streho bote našli pokoj; — ogledjte se dnes na popotno devico Marijo! Vzemite in nesite, kakor ona, tudi vi Jezusa povsod seboj, naj bo on vaš popotni tovariš na tem svetu noter do večnosti.

O ljubljani Jezus! Ko bi te na težavnem poti smel z Marijo tudi jaz spremljati in te v duhu ne le na rokah, ampak tudi v svojem srcu nositi! O bodi moj zvesti tovariš skoz celo moje življenje! Za to milost te dnes prosim, ter te z gorečimi željami objamem; — oh! ostani moj zvesti varh, da vselej na tvoji strani brez greha mirno proti večnosti hodim.

Poln veselja sem in moje srce hrepeni za Jezusom. Njega najti in imeti so moje

želje. Ali ravno tistega Jezusa, s katerim je Marija v Egipt bežala, najdem v tabernakeljnu. Tukaj se on prijazno na nas ogleduje in deli milost vsakemu, ki zgrevan k njemu priteče. O da bi našel tudi jaz tamkaj vselej tolažbo, kedarkoli z zgrevanim srcem tje pribežim!

Molitev.

O moja prelubeznjiva mati Marija! Kako lep nauk smo dnes od tebe dobili! Učila si nas, o nebeška gospa in kraljica! kako naj vsa božja povelja s potrpežljivostjo sprejmemo in brez vsakega godrnjanja izpolnjujemo. O usliši nas revne grešnike, ki tukaj pred teboj in tvojim Sinom svoje grehe in hudobije resnično objokujemo. Trdno sklenemo in obljubimo, da hočemo božje in svojih predpostavljениh zapovedi zanaprej vsikdar zvesto spolnjevati; — sklenemo pa tudi, kakor najhitreje se svojih grehov, ktere smo z mislimi, z besedami, z djanjem in hodom storili, čisto spovedati; posebno vse stare morebiti nespovedane krivice in hudobije svojemu spovedniku s skesanim srcem odkriti, da ne boš več toliko

solz zavoljo nas točila. O mila mati! varuj nas in nikar ne pripusti, da bi še na dalje za grehom hodili in na zadnje še svoje zveličanje zgubili. Amen.

Tretji petek.

Premišljevanje

Marijine žalosti, ko je svojega dvanajst let starega Sina Jezusa v jeruzalemskem tempelju zgubila.

„Sin, kaj si nama to storil? Glej! tvoj oče in jaz sva te z žalostjo iskala.“ (Luk. 2, 48.)

Premišljujmo:

1. *Ljubezen device Marije do Boga.*

— Podajmo se v duhu v Jeruzalem. Tam najdemo nedolžno mater, objokano in pobito, kajti je zgubila ljubeznjivega Jezusa. Sv. Lukež piše v svojem evangelju, da je presveta devica po navadi svojih bogaboječih starišev obiskala vsako leto ob veliki noči s sv. Jožefom Bogu posvečeni tempelj v Jeruzalemu, da bi tam

pobožno molila. In ko je Jezus bil dvanajst let star, vzela je mati tudi njega seboj. Goreča pobožnost jo pelje v božjo hišo, misel pa, da ima Jezusa pri sebi, ki ves ponižen kraj svoje matere gre, navdaja njeno srce z nepopisljivo radostjo. Veselo je moralo biti, videti tri pobožne romarje na božji poti. Oh, kako močno malemu Jezusu srce trka, kaka radost mu iz obraza žari, ker sme s svojimi stariši iti v tempelj molit! Vsi trije se te svete poti zelo veselijo.

O ljubljene starši; povzdignite dnes svoje oči in pogledjte mlado devico in mater, kako lepo s svojim zakonskim tovarišem za bogaboječnost svojega otroka skrbi in kako ponižno ta ljubeznjiva mati kraj svojega tovariša gre. Ko pa v sveti tempelj pridejo, se pred vsegamogočnim Bogom vsi trije do tal priklonijo in pobožno molijo, da se iskrena pobožnost iz njihovega obličja sveti.

Povejte mi stariši! Ali sejate tudi vi tako gorečo pobožnost do Boga v srca svojih mlajših? In vi otroci! Ali zapazite take lepe izglede ponižne bogaboječnosti

nad zadržanjem svojih starišev? Stariši! Se-li vaše srce ne topi veselja, ko Jezusa med Jožefom in Marijo v božji hiši vidite? Kakšni občutki in kake želje vas pri tem pogledu obhajajo? Kaj ne? Vaše srce si želi, da bi zamogli tudi vi tako srečni biti in se po izgledu Jožefa in Marije s svojimi otroki pogostoma v gorečih molitvah v cerkvi pred Bogom znajti. Pa kaj, da svoje mlajše v cerkvi večkrat pogrešate in pri sebi ne vidite! Joj vam, ako ste vi krivi, da vaši otroci božjega tempeljna ne obiskujejo in po drugih potih hodijo! — Ali veselite se, ako nad njimi že v rani mladosti iskreno udanost v voljo nebeškega Očeta in pravo pobožnost zapazite!

Blagor vam, ljubljeni stariši! če vaše dete rado v cerkev hodi. Božji duh ga tje vleče; — samo ne vé, kako in zakaj. Tam pred altarjem poklekne in pobožno moli, kakor ve in zna. Z gorečim srcem povzdigne nedolžne rokice navzgor in se hvaležno spomni na dobrotljivega Očeta v nebesih, o katerem so mu stariši dosti lepega doma povedali, ter moli: Oče naš! Na belorudečem licu se sveti lepa brez-

madežna, še nepokvarjena čistost in iz jasnih oči sije blaga nedolžnost deviške duše, ki se v sv. željah do svetih nebes povzdiguje. Ali vidite zdaj, stariši! kako pobožno zna otrok po vašem lepem izgledu in nauku moliti? Se-li vam ne dozdeva, kakor da bi angelja pred altarjem klečati videli? In kako lačno in žejno božjih naukov še je tako dete! Vsako drobtinico nebeškega kruha radostno pobere, poljubi in po slabi moči v duhu zavžije. Kako željno upira na Jezusov križ svoje oči ter z žalostnim duhom premišljuje, kdo neki se je podstopil, prizadjeti ljubemu Jezusu toliko bolečin; — kako ga globoko v srce zaboli, kedar Jezusovo stran prebodeno zagleda! Kdo je to storil, globoko vzdihne, njegovo mlado srce pa se sočutja do križanega Jezusa tali. In ko zagleda podobo device Marije z malim detetom na rokah, si misli in želi, da bi kaj rad na rokah nebeške matere počival. Kako se mu krona na Marijini in Jezusovi glavi lepo dopade, posebno pa, ker mali Jezus za pobožnim otrokom milo gleda in se otroku zdi, da božje dete zmirom bliže njega pride. Ko pa Gospoda, vsega-

mogočnega stvarnika v bliščeči monštranci zagleda, trkne, ko mali, nevedni grešnik trikrat na prsi. Tudi zvonček in orglje ga k pobožnosti vabijo; — kam le pogleda, ga vse veseli, da se ne more od sv. tempeljna ločiti. — Slednjič pa se poln veselja, ki ga ne more nikomur do- povedati, še enkrat pred Jezusom ponižno nakloni, si pokropi svoje goreče lice z blagoslovljeno vodo, se prekriža, potem pa se od veselja ves ginjen poda mirno k svojim starišem na dom.

Glejte, stariši! malo podobo pobožnega otroka; glejte pa tudi, mladenči in deklice! kako veselo je gledati, kedar tako dete moli. Oh, naj bi vedeli še tudi mi tako moliti! Ali kako redki so stariši, ki bi svoje otroke že od prve mladosti učili pobožno roke sklepati in moliti! Pa mislim, da se je dnes v vašem srcu izbudila želja, izrediti svoje otroke pridne in pobožne.

Kaj bi pa rekli in kako bi vam bilo pri srcu, če bi pridno dete, katero ste si bili z velikim trdom odgojili, na enkrat zgubili, kakor naša revna mati Marija?

— Ena največih britkosti, ki jih je Marija trpeti imela, je bila ta, da je svojega ljubeznjivega Sina v tempelju zgubila in ga ni tri dni videla. — Matere! povejte nam: Ali vam ni pri srcu tesno, kedar vas nemila osoda od ljubljenega otroka loči? Glejte, kako oster meč je moral Marijino srce zadeti, ko je zgubila njega, kterega tako goreče ljubi! — Vsaj stariši celo pot s solzami namakajo, če je njih ljubljen otrok v dalnje kraje poklican in odpeljan, akoravno vejo, da bo na skorem nazaj prišel. Kako britkost pa je morala občutiti še le božja Mati, ker ni vedela, kam je njeni Jezus prišel, in ali ga bo še kedaj zopet videla! Te bolečine ne more odkriti Jožefu, on pa Mariji ne; — in tako hodita cele tri dni brez deteta vsa pobita okoli. Enako nevesti v visoki pesmi je lahko devica govorila: „Po noči sem iskala njega, ki ga moja duša ljubi; iskala sem ga, pa ga nisem našla. Vstati hočem in semtertje po mestu hoditi, po ulicah in cestah bom iskala njega, ki ga moja duša ljubi; iskala sem ga, pa ga

nisem našla.“ (Vis. pes. 3, 1. 2.) Povsod je popraševala in klicala: „Ste ga li videli, ki ga moja duša ljubi?“ (Vis. pes. 3, 3.) — Pa nikjer ga ne najde, zato milo vzdihuje: Deteta ni več; — kam se hočem podati? — oj, kde je moj Jezus? — ne morem ga najti. — „Moje solze so mi jed in pijača noč in den, ker mi pravijo: Kde je tvoj Bog?“ (Ps. 41, 3.) Ta žalost jej ne da spati, zato joka in kliče za Sinom rekoč: „Povej mi, kde si opoldne počivaš, da ne zajdem!“ (Vis. pes. 1, 6.)

Mnogi cerkveni učeniki trdijo, da je ta Marijina žalost bila med vsemi največja, kajti pri drugih je Jezusa povsod imela pri sebi, zdaj pa je ločena od njega. O britki dnevi, v katerih ni nikjer tolažbe našla! cela stoletja so se jej dozdevali. — „Moj dragi Jezus je daleč od mene in ne vem, kde je. Kdo me bo zamogel potolažiti, ker tistega ni, ki je moja tolažba?“ — Tako vzdihuje, — tako žaluje revna mati za zgubljenim Sinom. In kdo ve, ali ni morebiti mislila, da je Jezusa

zato zgubila, ker mu ni vsikdar zadosti postregla; saj je hitro, ko ga je bila našla, od njega pozvedovala, rekoč: „Sin, zakaj si nama to storil?“ (Luk. 2, 48.)

Pri tem milem vzdihovanju zberite, ljubljeni stariši! nekoliko svoje misli, naj vam dnes težki kamen od srca odvalim, saj se morebiti tudi vam večkrat ravno tako godi, kakor naši božji Materi. Kaj ne? Tudi vi ste že zgubili otroka: nemila smrt vam ga je pobrala in iztrgala brez vsega usmiljenja iz vašega naročja, ljubčeka vašega srca. Oh, kako občutljivo je bilo takrat ranjeno vaše srce! Dete že morebiti dolga leta v zemlji trohni, ali vaše srce še ni mirno; vedno še je pobito. In nek znotrajni glas vam znabiti očita, da ste smrti svojega otroka sami krivi, ker ste v bolezni z zdraviom ali pri postrežbi kaj zamudili in zanemarili. Da, — večkrat se vam dozdeva, da bi vaše dete še znalo živeti, če bi zanj bili boljše skrbeli. Ubogi stariši! kako britki meč prebada vaše srce po zgubi otroka in koliko žalost ima vaša duša prenašati! Učite se toraj dnes od

Marije, ki je svojega ljubljenega Sina z žalostjo iskala in se v božjo voljo udala, — za svoje otroke ljubeznjivo skrbeti in na nje paziti; če pa vam jih ljubi Bog vzeme, naj vaše pobito srce pomiri misel: Kar Bog stori, je dobro; ter govorite s potrpežljivim Jobom: „Gospod je dal, Gospod je vzel. Kakor se je Gospodu dopadlo, se je zgodilo! Ime Gospodovo naj bo češčeno!“ (Job. 1, 21.)

Premišljujmo:

2. *Kako skrbno žalostna mati svojo drago dete išče in ko ga je našla, kaj mu reče.* — Ko sta Marija in Jožef zapazila, da je Jezus zaostal, sta hitro vstala in ga iskala med žlahto in znanci. Ker pa ni bilo nikder sledu po zgubljenem Sinu, sta se vrnila nazaj proti Jeruzalemu. — Pomisli kaj je Marija celo to dolgo pot delala. S svetim Jožefom je tekala semtertje in iskala Sina po celi poti, po gorah in po dolinah; klicala ga je in povsod pozvedovala po njem, ktereга je njena duša ljubila; — pa vse zastonj! — ni ga našla. Klicala je na ves glas: „Oj Jezus!

Jezus!“ ali Jezus je ni slišal, se jej ni oglasil. Ravno tako skrbno ga je iskala in po njem pozvedovala tudi v Jeruzalemu. „Lehko bi bila mislila,“ pravi nek cerkven učenik, „dvanajst let je že star, tudi Bog je, toraj se ne bo zgubil; bo že sam v Nazaret nazaj prišel.“ Ali Marija ne misli, ne govori tako, — ne; tri dni ga išče z žalostjo in bi ga iskala gotovo še četrti, peti den, ko bi ga ne bila tretji den našla. Kde pa ga je našla? — Sv. evangelje nam pove, da je devica Marija našla Jezusa črez tri dni v tempeljnu med učeniki. Tam se je božji Sin mudil, ter poslušal učenike, jih izpraševal in jim dajal take odgovore, da so se nad njegovo zastopnostjo in modrostjo vsi čudili. „In prigodilo se je,“ piše sv. Lukež, „da so ga tretji den v tempeljnu našli sedeti v sredi učenikov. In ko so ga zagledali, so se zavzeli; in njegova mati mu je rekla: Sin, zakaj si nama tako storil? Glej! tvoj oče in jaz sva te z žalostjo iskala.“ (Luk. 2, 46. 47.) Toda vsa ža-

lost kmalu mine. Jezus je najden, — mati dobi nazaj svojega Sina in oster meč je potegnjen iz njenega srca! Veselje, ki ga je Marijino srce takrat čutilo, ne da se popisati, ne dopovedati.

„Sin zakaj si nama tako storil?“ — Preljubi! ostanimo še nekaj časa pri teh besedah, ki jih je Marija v svoji preveliki žalosti Jezusu rekla. — Ljubo dete, zakaj si to storilo? — O večni Bog! podpiraj mojo slabost, ki me pri teh besedah sprehaja! Vest me peče in žge, kajti tudi mene zadeva to vprašanje. — Ljubo dete, zakaj si nama to storilo? tako sem slišal govoriti večkrat ljubega očeta in drago mater. Ali zdaj tega glasú ni več slišati! Nobeno srce — ne očetovo, ne materno me več ne išče, — nikdo na tem svetu me več tako ne kliče. Kam koli se obrnem, povsod mi nekaj manjka; — naj grem na eno ali drugo stran, — dragega očeta in ljube matere vendar nikder več ne najdem. Oh, že zdavnej mi jih je vzela nemila smrt; — zato pa težko gledam nje, ki še imajo, kar sem jaz že zgubil. Kaj bo z menoj, kedar bom spet pred svoje

stariše stopil in bodo oni mene sodili! Oh, bojim se; — kako mi bo pri sreči, kedar bom na Jezusovi strani zagledal očeta in mater, ki se bota z ostrimi besedami do mene obrnila in mi rekla: Sin, — hčer, zakaj sta nama to storila? Tako časa sva z nauki in lepimi izgledi vaju iskala, — toliko se za vaju trudila in kaj pretrpela, ali nepokorna otroka poglejta zdaj, kako sramoto sta nama pred sodnikom napravila! — Oh, zavoljo hudobnega in spridenega otroka se je postarala in osivela očetova glava, je obledelo in vpadlo materno lice. Trepetajoče roke, težke in onemogle noge, žalostno in pobito srce in nemirno vest imajo ubogi stariši zavoljo ničvrednih otrok. Kaj bo, ko bodo stariši na sodnji den rekli: Ljubljeni Sin! draga hči! nisva li za vajino zveličanje vsega storila, da bi zamogla srečna priti pred sodbo? Ali kaj vse morava nad vama zdaj zgrešiti? Kde je vajini deviški prstan? — v katerem kraju, — na kateri poti sta ga zapravila? Kteri den sta imela zadnjikrat nedolžnosti lepo oblačilo? — Ktera noč je vama pripravila to nesramno obleko? — Pred koliko

leti sta si še spletala deviški venec? Kdo vama je tistega raztrgal? Za ktere besede, za kako jed in pijačo ali obleko, — za ktere obljube sta prodala svojo čistost? Ali nista zamogla kratkih let svojega življenja v nedolžnosti preživeti? — O strašna očitanja! Hribi padite na nas! gore pokrijte nas! o zemlja, — o morje požri nas! skrijte nas pred grozno jezo pravičnega sodnika! — In vendar; koliko mladih ljudi poprej ne miruje, dokler v slabe tovaršije, — slednjič pa v nečistost ne zabredejo!

O Jezus, moj usmiljeni odrešenik! bodi mi milostljiv in prizanesi mi moje grehe. — O Marija! zdaj spoznam, kako hudo sem svoje stariše razžalil, kako zlo jih goljufal in s tem tudi Jezusa zgubil, in vendar kako kamenito je moje srce! Saj pri tebi, o žalostna mati! naj se črez svojo preveliko zgubo razjokam. Da, — Jezusa sem zgubil in ž njim vso srečo in zadovoljnost. Pa prav željno ga hočem iskati, dokler ga zopet ne najdem. O da bi mi bilo tudi mogoče, vse svoje grešne pote z grenkimi solzami objokati; pa kaj,

ko bi morebiti že prepozno bilo! — Hvala Bogu! da še ni prepozno; zato trdno sklenem se k tebi povrniti, moj Gospod in moj Bog!

Molitev.

Milostljiva Mati, devica Marija! izprosi mi pri Bogu milost, da prav spoznam, kaj se pravi Jezusa zgubiti in da še včakam, njega zopet najti. Pripusti, nebeški Oče! naj tvojega Sina z Marijo tudi v tempeljnu najdem in se njega srčno razveselim. Vse rad pustim, vse z veseljem dam, da le Jezusa dobim. Zaupam, o Jezus! da še imaš svoje srce za me odprto in da tvoje razpete roke še tudi mene, — zgubljeno ovčico, zopet objeti želijo. Le tukaj me kaznjuj, tu me tepi, tamkaj pa mi milo prizanesi! Imej z menoj potrpljenje, in čakaj z naglo smrtjo, da še poprej greh zapustim in objokam in tako vreden postanem, tebe najti. Slednjič pa še od tebe, milostljiva mati! ene milosti prosim: Glej, zgubil sem Jezusa, kakor ti; — nimam ga več. Daj, da ga pri tebi zopet najdem in spoznam, da brez njega ne morem živeti.

Za njim bom hodil, jokal se in žaloval,
z zgrevanim srcem ga milo klical; noč
in den hočem hoditi, da ga le zopet
najdem in dobim. Amen.

Četrty petek.

Premišljevanje

Marijine žalosti, ko je svojega Sina Jezusa s težkim križem obloženega na potu srečala.

„In on nese svoj križ ter gre tje ven na mesto, ki se imenuje kraj mrtvaških glav, hebrejski pa Golgota.“
(Jan. 19, 17.)

Premišljujmo dnes:

1. *Potrpežljivost device Marije, kedar je svojega Sina na križevem potu srečala.*

– Kakor je bilo pretečeni petek rečeno, sta Marija in Jožef Jezusa v tempeljnu našla. „In on je šel ž njima in prišel v Nazaret in je bil jima pokoren,“ piše sv. Lukež (2. 51.). Tam je ostal do svojega tridesetega leta. Potem pa začne svoj nauk, ktereга lju-

dem tri cela leta oznanjuje in skaže z mnogoterimi čudeži zdravim in bolenim brez števila dobrot. Ko bi pa trudapolna setev ga imela z obilnim sadom razveseliti, obsodijo ga — oh, žalostn o je povedati, — k strašni smrti. Eden njegovih učencev, ves preplašen pozabi na storjeno prisego in ga trikrat zataji; — drugi ga za trideset srebrnikov proda in s poljubom sovražnikom izda, — ostali pa „ga zapustijo in odbežijo.“ (Mat. 26, 56.) Od pismoučenih in farizejev najeti hlapci dobrotljivega Jezusa na Oljski gori zgrabijo, zvežejo in kakor razbojnika od molitve k sodnikom vlečejo. In potem, ko so ga bili neusmiljeno bičali, s trnjem kronali, mu v obraz pljuvali, so ga zadnjič še obsodili k smrti križa. In zdaj žene njihova divjost Jezusa, s težo križa obloženega na Kalvarsko goro.

Stopimo, dragi kristjani! dnes tiho na žalosten križev pot, postojmo tam in pogledjmo, koga bomo videli mimo iti. — Oh, naš Gospod, učenik, dobrotnik in zveličar Jezus Kristus nese ondi, ves opešan in s krvjo oblit svoj težki križ; za njim pa gre, od prevelike žalosti vsa

pobita — njegova premila mati. Kako tenko posluša vse grdo zaničevanje svojega Sina; vsak udarec, vse pehanje in suvanje ona sliši in oh! kaj vidi? Svojega Sina; — ali kako je spremenjen! Na glavi nosi bodečo trnjevo krono, na ramah mu sloni težek križ, — in trdosrčni hlapci ga suvajo in za vrvi, s kterimi so močno zvezali njegove roke, vlačijo sem in tje po prahu in trdem kamenju. Marija ga milo pogleda. Tudi Jezus še hoče videti svojo mater, ali njegove oči so s krvijo oblite. Zató si je moral, kakor sv. Brigita pravi, še poprej zasedeno kri iz oči izbrisati, preden je zamogel mater pogledati. O boleči pogled! — Marija hoče Jezusa objeti, pa razbojniki jo z grdim psovanjem proč suvajo. Z milim pogledom srčnega usmiljenja se božji Sin zdaj k svoji materi obrne in jej na tihem pravi: O moja mati, postoj! Kam hočeš iti? — Če greš tje, kamor mene peljajo, boš trpela moje bolečine, jaz pa bom še tvoje občutil.

Postojmo še nekoliko trenotkov in poglejmo v duhu, kaj vse se na tem krvavem potu pri srečanju Sina in njegove

matere godi. — Jezus pade trikrat pod križem. Kralj nebes in zemlje obnemore pod težo križa in se, oh žalosten pogled! na zemljo zgrudi. — Ne sme mu pomagati mati, ne pridejo mu na pomoč učenci: — on sam nese zvezan svojo težko smrtno posteljo na Kalvarsko goro. O v greh zapleteni grešniki! pridite in stopite bližje. Glejte! — Ves opešan obleži Jezus s križem prvokrat pred vami na pečini. K vam je obrnjen njegov ljubeznjiv obraz, kajti vaši smrtni grehi slonijo na njegovih sv. ramah in ga tiščijo k zemlji. Ali mu ne bote te teže odvzeli? ga-li bote pustili še dalje ležati? — Naj vas njegova žalostna podoba vendar enkrat k poboljšanju gane, vsaj vidite, kako krotko jagnje vašo grešno težo drugokrat vzdigne, pa zopet pod njo obnemore in pade.

O Jezus! ti ležiš na svojih kolenih, kakor da bi grešnika prosil, naj ima s teboj usmiljenje in se z zgrevanim srcem k tebi obrne, pa trdokorni grešnik še le noče; — oh, on se ne zmeni za tebe. Noče še se poboljšati, ampak odlaga pokoro od leta do leta ter pusti brez vsega

usmiljenja svojega zveličarja pred seboj ležati. Vnovič beži za navadnim grehom in ne mara za Jezusa. Ali božji Sin, poln ljubezni do zgubljenega grešnika, še prime enkrat z veliko težavo svoj križ ter ne ve, bi-li gledal grešnika ali mater, kateri se tako toži: Glej, mati! ne najdem počitka, kajti nespokorjen grešnik me žene naprej; -- postal je moj gospod in napravil mene za hlapca. — O ljubeznjivi Jezus! stisni se k srcu svoje mile matere in okrepi se, da svoj križ še tretjokrat vzdigniti in nesti zamoreš. Pa pod težo križa Jezus zopet pade, da bi nas s svojim tretjim padcem ganil k pravemu in stanovitnemu poboljšanju. Ves oslavljen leži božji Sin na zemlji, ali grešnik pa se še vedno v svojih grehih kota. Trikrat je padel Jezus, — trikrat klečal, — trikrat prosil; kaj? je-li zamogel za grešnika še več storiti?

O Jezus! kako milostljivo je vendar tvoje srce do mene revnega grešnika. Ne morem tebe na zemlji ležečega dalje gledati; — moram se poboljšati! O Marija! bojim se svoje poslednje sodbe. Kaj mi boš rekla, ker sem s tvojim Sinom do

zdaj tako hudobno in neusmiljeno ravnal? Ti si s pobitim srcem za njim šla in njegove krvave stopinje s svojimi vročimi solzami namakala. jaz — hudobnež pa sem ga z jezo, zasmehovanjem in pregrešnim veseljem preganjal! Njegove ljubeznjive besede, s katerimi je jeruzalemske žene tolažil, segajo zdaj tudi meni globoko v srce. „Nikar se ne jokajte,“ je rekel, „nad menoj, ampak jokajte se nad seboj!“ (Luk. 23, 28.) Tudi meni zdaj drugega ne ostane, kakor vroče solze prave pokore in srčne grevenge; ž njimi hočem svoje ostudne grehe objokovati in milosti pri Jezusu iskati.

O moj milostljivi odrešenik in zveličar Jezus Kristus! Vstani in dopusti mi, da smem dnes zraven tvoje matere pred te poklekniti in svoje roke k tebi povzdigniti. Pred teboj hočem klečati in zdihovati, tebe moliti in prositi, dokler pri tebi usmiljenja in milosti ne najdem. Samo ena misel mi še strah dela: ali me boš uslišati hotel, ker sem do zdaj na tvoje vabljenje in klicanje k pokori tako malo porajtal! O tisočkrat me greva, da

sem tvoje milostljive prošnje tolikokrat zavrgel! Ali še smem milosti pri tebi upati in usmiljenja od tebe pričakovati? Zanašam se na tvoje besede: „Nisem prišel iskat pravičnih, ampak grešnikov,“ (Mat. 9, 13.) — ter trdno upam, da mi boš odpustil moje hudobije, s katerimi sem se proti tvoji neskončni dobroti v treh potih svojega življenja pregrešil, namreč: v otroških, odrasčenih in starih letih. Govori tudi ti, o usmiljena mati! za me le eno besedo, saj si nam za pribežališče grešnikov dana, in moja duša se bo po zadobljenem odpuščenju grehov v Gospodu razveselila, ker bo z Jezusom vnovič sklenjena.

Premišljujmo na dalje:

2. *Srčnost in stanovitnost device Marije.* — Druge matere bi obupale ali vsaj mrmrale, če bi se v taki nevolji znašle; božja mati pa v tihi žalosti za Jezusom gre in tudi v britkostih srčna in stanovitna ostane, akoravno je spremljala Sina, ki je v grozovitnih bolečinah še grozovitejši smrti nasproti šel. Tebe, o Marija! vidim vso srčno za trpečim Jezusom ho-

diti, zato se pa hočem tudi jaz z božjo
 milostjo iz grešnega spanja zbuditi, vstati
 in za milim Jezusom stanovitno hoditi.
 Moja duša poželi Jezusa; — le v njem
 je sladkost in življenje. Njega zadobiti
 in pri Bogu milost najti, sem pripravljen
 vse trpljenje sprejeti in s potrpežljivostjo
 prenašati. Do zdaj sem le za grešnim
 veseljem dirjal, same dobrote pozelel, le
 greh iskal, križev in težav pa se z vsemi
 močmi branil; — naj me je le najmanjša
 nevolja zadela, hitro sem mrmral proti
 svojemu stvarniku. Dnes pa klečé pred
 Marijo trdno obljubim, ne le grešnemu
 poželenju dati na vsikdar slovo in se z
 Marijo podati za svojim ljubljnim Je-
 zusom in pastirjem, ampak tudi vse križe
 in težave s potrpežljivostjo prenašati.

O Jezus! sprejmi me, da ti smem s
 Simonom cirenejskim težki križ nesti po-
 magati! Dopusti mi, da tvoj križ objamem,
 poljubim in na svoje rame zadenem. Že
 tisočkrat sem si ga z neštevilnimi grehi
 zaslužil, pa ti, o usmiljeni Jezus! si me
 pred križem tako dolgo obvaroval. —
 O naj ga nosim; — kako ljuba in sladka
 mi je njegova teža, če ž njo žalostno

mater le nekoliko razveselim! Čeravno pod težo križa obnemorem in padem, — nič za to. Naj le moje nemirne noge, ki toliko stopinj za grehom storijo, občutijo smrtno težo križa, — naj se ob trdi skali le ranijo tudi moje krivične roke, ki tako rade hudobije in nesramnosti doprinašajo in v lenobi počivajo; in naj se pobije in do krvavega rani moje prevzetno obličje, ki je bilo mnogim v spodtiko in pohujšanje.

O Jezus! imej potrpljenje z menoj, da še s križi in nevoljami tvoji pravičnosti na tem svetu zadostim. Pripravljen sem, vse potrpežljivo prenašati, kar mi bo tvoja roka naložila.

O Marija, milostjiva mati! kadar bom težo svojih grehov spoznal in ž njimi pred sodnji sedež svojega spovednika stopil, takrat me podpiraj, da nobenega ne zamolčim, ampak se vseh zgrevano spovem. Ko me bo pa poslednji križ, — moja zadnja bolezen, spravil na kraj življenja in se mi bo oznanilo, da je moj čas dotek, tedaj — o mila mati! mi bodi pomočnica, da pridem za Jezusom v sv. nebesa.

Ljubljeni starši! tudi vam izroči žalostna mati Marija dnes lep nauk. Kadar bote, kakor ona, videli svojega otroka s težkim križem, to je s smrtnimi grehi obloženega hoditi po cesti življenja, — o potem pojdite in dirjajte za njim, dokler ga vaše solze ne ganejo in vaše klicanje k poboljšanju ne spravi. — In vi otroci, ki hodite z velikimi grehi brez vse vesti veseli po svetu, oglejte se na nauke in opomine svojih skrbnih starišev in učnikov, kakor Jezus na križevem potu na svojo objokano mater. Prizadevajte si, živeti vsikdar pobožno, ponižno in nedolžno, da ne bodo vaši stariši zavoljo vas žalovali. Vi pa zgubljeni grešniki! oglejte se na zvezanega in s težkim križem obloženega Jezusa in pomislite, kako teža vaših storjenih grehov to krotko jagnje trikrat na trda tla vrže. Ne pustite ga vsega opešanega dolgo na zemlji ležati in ne delajte njegovi materi še večih britkosti, ampak prinesite vreden sad pokore!

Molitev.

Nebeška gospa, prečista devica Marija! Dnes vidim tebe s tesnim in žalost-

nim srcem za s križem obloženim Jezusom hoditi in gledam ostri meč, ki je tvojo dušo prebodel. Vse to me opominja in uči kako neznano hudoben in ostuden mora greh biti, ker zavoljo njega ti in tvoj Sin toliko trpita. O nesrečen greh! Kaj vendar sem mislil, da sem se v tolike hudobije pogreznil! Zdaj, o mila mati! ko tvojega Sina pod težo mojih grehov zraven tebe na zemlji ležečega vidim, spoznavam hudobijo svojih pregreh. Zato pa z zgrevanim srcem k tebi, o pribežališče grešnikov! pribežim in ti obljubim, da se hočem od te ure vsem grehom odpovedati in resnično poboljšati. Amen.



Peti petek.

Premišljevanje

Marijine žalosti, ko je pod križem svojega umirajočega Sina Jezusa stala.

„Stala pa je zraven križa Jezusovega njegova mati.“
(Jan. 19, 25.)

Zopet se nas je zbralo precejšnje število okoli podobe žalostne matere Marije, da bi jo s svojimi mislimi do konca njenega trpljenja spremljali. Zadnjikrat smo, o nebeška gospa! pomagali tvojemu Sinu, kolikor nam je bilo mogoče, težki križ nosti, dnes pa te hočemo z jeruzalemskimi ženami spremljati na Kalvarsko goro, kamor tvoj Sin z veliko težavo težko breme križa nese. O Kalvarska gora! ti imaš za ubogo in opešano mater novih britkosti in novih muk, za nas pa lepih opominov in nauk.

Premišljujmo dnes:

1. *Potrpežljivo zadržanje in stanovitnost božje matere pri grenki smrti Jezusovi.* — Marija želi in hoče videti, kako

smrt bo njeni Sin za grešnike pretrpel; zato se na Kalvarsko goro za njim poda, da bi vse na tenko videla in vsak njegov zdihljaj slišala. Obrnimo zdaj tudi mi svoje oči za njo na Kalvarsko goro in pomislimo, kaj žalostnega se je tam godilo!

Novi, — že peti meč — prereže Marijino boleče srce, in Jezus pride s svojim križem ves opešan na breg. Pred seboj in za seboj ima razbojnike, ki njegovo bitko smrt črez vse poželijo. Za njimi gre Marija, ktero nedolžen Janez z žalostjo spremlja. Sodnijski hlapci in trdosrčni vojščaki ne dopustijo, da bi si božji Sin smel le nekoliko trenotkov počivati in vsaj nekaj oddahniti. Še ni križa do mesta privlekel, že mu ga z rame na tla vržejo, da se zemlja strese. Drugim razbojnikom so pred križanjem zavezali oči, da bi jih ne prevzel smrtni strah; ali Jezus mora vse pripravljajanje za svojo smrt gledati. Kakor krotko jagnje stoji med rabeljni, ki se pripravljajo, dovršiti svoje krvavo delo. — In zdaj planejo z vso srditostjo, enaki divjim zverinam, nad njega in oh! — že mu trgajo oblačilo

z ranjenega telesa, ga vržejo nagega na križ; ga vlačijo za roke in noge ter natezajo njegove ude, — in zdaj se razlega strašno pribijanje na križ in iz prebodenih rok in nog vre presveta kri; — že vlečejo križ k skopani jami, ga povzdignejo in po koncu postavijo, — mu dajo za tovariša na desno in levo razbojnika, — in Sin božji visi na ranah svojih rok in nog ter trpi, preden umre, strašne bolečine. Tri cele ure še moli, uči, prosi in zdihuje, potem pa izroči svojo dušo nebeškemu Očetu, nagne glavo in umre. — Nad Jezusom pač lahko spoznamo, da kakor kdo živi, tako tudi umre. O srečna in naukov polna smrt!

Zdaj pa pogledjte! Tam pod križem, na katerem Jezus umira, stoji njegova mati Marija. „Stala pa je zraven križa Jezusovega njegova mati,“ piše sv. Janez (19, 25.). — O žalosten prizor! Znabiti je med vami ktera mati, ki je že pri smrtni postelji svojega edinega sina stala in mu s trepetajočo roko oči zatisnila; — ona nam naj pove, kaj je v tistem trenutku občutilo njeno srce. Pa njena še tolika žalost se ne da primer-

jat iz britkostjo, ki jo je Marija pod križem občutila, vsaj nobena mati svojega otroka tako ne ljubi in tudi ljubiti ne more, kakor je Marija ljubila Jezusa. Marija je ljubila Jezusa črez vse. In ravno ta Jezus je bil jej vzet, ter je visel na sramotni križ pribit med dvema razbojnikoma. Sovražniki so ga še zmirom zasramovali in preklinjali in Marija, njegova mati pod križem je morala vse to poslušati. Iz globokih ran je tekla ljubljenega Sina nedolžna kri doli na nehvaležno zemljo, — in mati je morala vse to gledati. Videla ga je na križ pribitega. pa mu ni mogla pomagati; videla ga je vsega ranjenega, pa mu ni mogla ran obvezati; videla ga je vsega v bolečinah, pa mu jih ni mogla polajšati; videla je njegovo glavo, celo slabo na prsi viseti, pa mu je ni mogla podpirati; videla ga je umirati, pa ni mogla ž njim umreti. Zares:

Mati je pod križem stala, — jokala in žalovala
 Kder je visel njeni Sin.
 Srce v žalosti vtopljeno, — je pobito, prebodeno
 Z mečem dušnih bolečin.

Svoje solznate oči ima obrnjene na svojega božjega Sina; roke, ki so ga

nosile, so sklenjene; iz prs, na katerih ga je grela in redila, se izvijajo britki zdihljeji, srce, pod katerim ga je nosila, od žalosti in britkosti, — oh, globoko je ranjeno! — Povej nam, žalosti polna mati! kdo je takrat tebe podpiral, da nisi omedlela, kaj te je ohranilo tako stanoovitno? — Trdna vera, nepremakljivo zupanje in goreča ljubezen do Boga, — ti močni stebri so podpirali tebe v tvoji grozovitni žalosti. — Marija ostane stanoovitna zraven križa.

„Lesice imajo votline, ptice neba gnjezda, Sin človekov pa nima, kam bi položil svojo glavo,“ potožil se je Jezus že pred svojim trpljenjem (Mat. 8, 20.). In zdaj na križu? Trdi les njegova postelja, oh! kako bi si tam počinilo njegovo trudno truplo? Vsaj se slamice nima, da bi na njo naslonil svojo z bodečim trnjem opleteno glavo; nima odeje, s katero bi se pred žgečim solncem, ki ga je po ranjenem životu hudo peklo, ogrnil; ne more se opreti ne na noge, ne na roke; viseč med nebom in zemljo ogleduje svoje krvave rane po zbitem truplu in šteje drage

kaplje svoje rešnje krvi, ki jo za grešnike preлива. Oh, kolikim je dal pogled, ali zdaj zapuščajo njega samega kalne oči; — koliko ljudi je očistil, zdaj pak sam v sramoti na križu visi; — koliko jih je ozdravil: enemu zravnal hrome ude, drugemu razvezal jezik itd., zdaj pa je sam pozabljen in zapuščen brez vsake pomoči; — koliko mrtvih je k življenju obudil, zdaj pa mora sam umreti; — koliko jih je potolažil, zdaj pa sam brez tolažbe na križu visi, — razun matere, Janeza in nekaj pobožnih žen se nihče s pomilovanjem na-nj ne ogleda. Da, — vidi se, da ga celó nebeški Oče zapusti in mu v strašnih smrtnih britkostih svojo pomoč odreče.

O Marija! kako je le mogoče, da ti pod križem ni srce žalosti razpočilo? O nebeška gospa! kako lep izgled potrpežljivosti nam daješ in tvoje zadržanje pod križem, oh! kako naukov polno je za nas! Gledala si, kako se tvoj Sin na sramotnem križu z blede smrtjo bojuje, poslušala si njegove mile zdihljeje in prošnje, in akoravno je vsaka njegova

beseda tvoje srce globoko ranila, si ostala stanovitna. Jaz pa tako hitro nevoljen postanem in mrmram. Oh, kako sem občutljiv, ali ne tam, kder bi biti moral. Kolikokrat obračam svoje oči na križ in vendar sem, kakor bi ničesar ne videl. Srce moje je mrzlo, brez vsakih občutkov, ter se ne gane. Kolikokrat grem celó mlačen mimo božje podobe; oči moje sicer gledajo ali srce za nič ne ve. Kadar je Gospod nebes in zemlje, mili Jezus, strašno smrt za zgubljeno človeštvo trpel, se je zemlja trosila, solnce je otemnelo, mesec je zgubil svetlobo, skale so pokale, grobi se odpirali, mrtvi se oživali, vojaki in drugi okoli križa stoječi so prestrašeni na prsi trkali, — ali jaz trdokoren grešnik od vsega tega ničesar ne čutim. O mili Jezus! naj odkupiš mojo dušo in jo rešiš, daš vse in preliješ do zadnje kaplje svojo kri. Ali kako neobčutljivo in trdokorno je moje srce, — s kolikimi grehi omažeževana moja duša! O Marija! oglej se milo na me in sprosi mi milost, da s teboj žalujem in tvojega Sina ljubiti začnem.

Premišljujmo dalje:

2. *Kako je devica Marija pod križem Jezusove poslednje besede globoko v srcu ohranila.* — Kakor sv. evangelist Lukež trdi, si je Marija vsako besedo svojega Sina k srcu vzela in jo tudi v srcu ohranila (2, 51.); — pa gotovo so jo njegove poslednje besede na križu najbolj v srce zadele. O Marija! kaj je tvoje srce občutilo takrat, ko se je tvoj ljubi Sin še pred smrtjo milo na te ogledal rekoč: „Žena, glej tvoj sin! — Glej, tvoja mati!“ (Jan. 19, 26, 27.) Oh! kolika britkost se je polastila tvoje duše, ko je Jezus okoli devete ure na ves glas zaklical: „Eli, eli, lama sabaktani,“ to je: „Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?“ (Mat. 27. 46.) — S suhim jezikom je zdihoval: „Žeja me!“ — in ti mu nisi zamogla pomagati, ne požirka hladne vode njemu dati! Oh, kolika žalost za te revna mati! In zdaj še odpre enkrat svoja bleda usta in govori: „Dopolnjeno je! Oče v tvoje roke izročim svojo dušo“ (Luk. 23, 46.), pa vsaka beseda rani kakor bodeči meč tvoje v britkost utopljeno

stavil rekoč: Glej sin svojega očeta! — hči, ali vidiš tukaj svojo mater? Zdaj še se poglejta, kajti skoraj bom na vse veke nepremakljivo steno med vami postavil, zato ker nista hotela četrte božje zapovedi do svojih rednikov poznati in spolnjevati.

Veselje pa naj obhaja vse uboge in zapuščene otroke, ki svojih lastnih starišev na tem svetu videli in poznali niso, kajti Bog bo sodnji den njihove želje izpolnil in jim stariše pokazal, rekoč: „Sin ali hči, glejta! to so vajini oče, — vajina mati! V življenju svojih starišev nista videla in poznala, kajti sem vzel oba zaranj k sebi, — pa tukaj pri meni sta bila lepo shranjena.“ — Ali kako bo za tiste otroke, ki niso bili v sv. zakonu spočeti, — kako sodbo bodo tam pri pravičnem sodniku imeli njihovi očetje in matere?

Tudi uboge sirote in vdove bo Jezus potolažil rekoč: „Vi otročiči in zapuščene žene! na sv. križu na vas nisem pozabil; dal sem vam pomočnico in tolažnico, ktero sem sam najbolj ljubil, — svojo lastno mater.“

Sprejmimo toraj z radostnim srcem Marijo devico za svojo mater, saj je Kristus jo s križa nam za mater ponudil, ter bodimo njeni hvaležni otroci. Kdo se bi še znašel, ki ne bi z gorečo hvaležnostjo pred devico Marijo pokleknil in zdihnil: O mogočna gospa! bodi meni revnemu grešniku še tudi zanaprej usmiljena mati! Ti žalostna devica poznaš dobro nevolje tega sveta, kajti tudi ti si pod križem bila od vseh zapuščena. Nikoga nisi imela, ki bi te tolažil, ali bi imel s teboj vsaj usmiljenje. Ali glej tukaj pred seboj otroka, ki s teboj žaluje in smrt tvojega ljubeznjivega Sina objokuje; — bodi mi v moji smrtni uri tako v pomoč, kakor si bila svojemu Jezusu! Zmisli nebeška gospa, o Marija takrat na me!

Molitev.

Najpotrpežljivša božja mati, prečista devica! Z zgrevanim srcem pribežim kakor spokorjen grešnik dnes k tebi in te milo prosim, stori me v mojih težavah in v mojem trpljenju tako potrpežljivega, kakor si ti pod svetim križem bila. Vnemi moje srce za vsako božjo besedo, da si

jo tako globoko v srce vtisnem in zvesto ohranim, kakor ti zadnje besede svojega umirajočega Sina. Kakor ljubeznjivo mater te vidim pri grenki smrti svojega Sina stati, zato pa, o Marija! zaupam, da boš tudi meni v poslednji uri na strani stala, mojo ubogo dušo v svoje roke sprejela in v sv. nebesa sprevodila. Amen.

Šesti petek.

Premišljevanje

Marijine žalosti, ko so jej mrtvo truplo Sina Jezusa v naročje položili.

„O vi vsi, ki po poti mimo greste, postojte in glejte, je-li ktera žalost moji enaka.“

(Žalost. Jer. 1, 12.)

Mislimo si, kakor da bi zares poleg križa stali in gledali, kako žalostna mati Marija mrtvo truplo svojega Sina Jezusa v svoje naročje vzeme in ga ogleduje.

Zato premišljujmo :

1. Neizrečeno veliko ljubezen prečiste device do umirajočih in pokojnih. — Do

zdaj so zadevale britkosti Marijo le po samem, ali dnes se nam dozdeva, kakor da bi se razlile vse kar ob enem nad prežalostno mater. — Zavoljo bližajočega se velikonočnega praznika so judje Pilata, deželnega poglavarja prosili, da bi jim dopustil, križane pokopati, ker črez praznike niso smeli na križih ostati. Po prejetem dovoljenju pridejo na mrtvaško goro in najdejo dva razbojnika še živa, Jezusa pa mrtvega. Prvima zdrobijo kosti in ju tako umorijo; „ko so pa do Jezusa prišli in videli, da je že mrtev, mu niso kosti strli, ampak eden vojščakov je s sulico njegovo stran odprl, — in zdajci je tekla kri in voda iz nje.“ (Jan. 19, 33. 34.) — Razbojnika pokopljejo judovski hlapci, za Jezusovo sv. telo pa sta si njegova skrivna učenca Jožef iz Arimateje in Nikodem od Pilata milost sprosila, da ga smeta po svoji pobožnosti pokopati.

„Zraven križa Jezusovega pa je stala njegova mati“ (Jan. 19, 25.); — mati čiste ljubezni ter gledala, kaj se z njenim Sinom godi. Njeno

srce, že tako z britkostjo čez in čez napolnjeno, še mora marsikaj grenkega okusiti; — pa vse to je od križa ne prežene, h kateremu jo ljubezen priklenjeno drži. — Zadnji klic, s katerim je mili Jezus svojo dušo nebeškemu Očetu izročil in svoje življenje sklenil, je Marijino srce celó pretresel; — in zdaj vidi uboga mati, nektre može z orožjem približevati se, da bi križanim kosti zlomili in jih potem pokopali.

O žalostna mati! kako je tvoje srce takrat zatrepetaló; — zato si može v duhu tako le nagovorila: „O vi neusmiljeni ljudje! ne delajte mojemu Sinu še večih ran in meni zapuščeni materi še večje žalosti, saj vidite, da je že mrtev.“ Ko še Marija tako zdihuje, že nek vojščak sulico zasukne in ž njo Jezusovo srce tako močno prebode, da se križ strese. In ta sulica je ranila tudi Marijino srce, kajti ona je bila z Jezusovim srcem trdo sklenjena. Da pa krvoželjni judje ne bi z mrtvim truplom Jezusovim še dalje sramotno ravnali in še večih hudobij spočenjali, prosi ona Jožefa in Nikodema, naj bi ga na kak miren kraj položila. —

Bogaboječa moža postavita toraj lestvico h križu, potegneta žreblje najpoprej iz rok, potem še le iz nog ter primeta drago truplo od zgorej in spodej celó rahlo, ker se ga iz spoštovanja komaj dotekniti upata. In zdaj ga častitljivo in pobožno spuščata s trdega drevesa sv. križa.

O presveta devica, ki si svojega Sina iz ljubezni v odrešenje sveta darovala, poglej zdaj, kakšnega ti ga svet nazaj da! O nehvaležen svet! je lahko Marija rekla, — moj Sin je bil lep in rudeč, ti pa mi ga vsega modrega in od prevelikih ran začrnelega nazaj daš. Njegovo obličje gledati, je bila radost angeljev in veselje ljudi, — ali zdaj ga je le groza gledati. — Pa Marija še ga tudi zdaj goreče ljubi. Zato pristopi in stegne od daleč svoje roke proti ljubljenu Sinu; — in že ga je objela in poljubila ter se ž njim pod križ vsedla. In tako počiva Jezus, preden ga h grobu nesejo, v naročju prečiste, svete matere. In zdaj poljubljuje ona njegova odprta usta in njegove zatemnele oči, — zdaj ogleduje razbito truplo in razkrite kosti; — vzeme bodečo krono

z njegove glave ter v svojo grozo zagleda, kako strašno je ranjena; — še pogleda tudi njegove prebodene roke in noge, — ali vsaka rana na Jezusovem truplu rani z nova njeno srce. — O ljubljeni Sin! milo izdihne, kam vendar te je tvoja neskončna ljubezen do človeka spravila! Oh, kako grdo, — kako neusmiljeno so ljudje s teboj ravnali! Bil si ti meni, — o moj Jezus! — moje veselje, moja lepota in moje vse! in zdaj me več ne pogledaš. Oh, ko bi še le eno besedo govoril, kako rada bi te poslušala! ali ne čutim te več ne dihati, ne se gibati; — mrtev si! — Na to se ogleda na orožje britkega trpljenja, ter zopet zdihuje: O vi neusmiljeni trni, žreblji in ti sulica bodeča! kako ste zamogli tako hudobno prebadati in raniti tistega, ki je vaš stvarnik! — Pa kaj le o vas, trni, žreblji in sulica govorim? Oj grešniki, vi ste tako neusmiljeno z Jezusom ravnali! Vi trdokorni in prevzetni hudobneži ste spletli Jezusu bodečo krono! V svojem življenju ste sedem bodečih trnov poiskali in jih božjemu Sinu v sv. glavo vtisnili: trn napuha, trn lakomnosti, trn

nečistosti, trn jeze, trn lenobe; — oh, kako občutljivo ranijo ti trni Jezusovo sv. glavo! Ali sem tudi jaz med temi brezusmiljenimi hudobneži?

O moj Jezus in odrešenik! Grehi moje pretečene mladosti dovolj kričijo, kako malopridno je bilo moje zadržanje! Ako svojo dozdanjo življenje prav in popolno premislim, — oh, moram spoznati, da sem tudi z marsikterim trnom ranil Jezusovo glavo. Oh nesrečna moja otroška leta, ki ne bodo nikdar več nazaj pritekla in se popraviti dala! Kaj bi dal, ko bi ona se zopet povrnila! pa kaj si hočem začeti in s čem si pomagati, ker me predragi, hitro tekoči čas v enomer naprej proti večnosti tira in me še za en trenotek nazaj ne pusti!

Ljubeznjivi, v krilu svoje premile matere ležeči Jezus! Močno mi je žal in srce me boli, ker sem se proti tebi do zdaj tako nehvaležno obnašal. Mrtvega zavoljo mene te vidim v krilu prežalostne matere počivati. Vse blede je tvoje truplo, zavišnjele so tvoje ustnice in zaprte tvoje oči. Ali ne boš mene revnega grešnika nikdar več pogledal in z menoj nobene

besede več spregovoril? — ali se smem tebe vsaj dotekniti? Koliko veselje bi bilo za me, ko bi tebe še kedaj živega videti zamogel! Marija! mu-li tvoja ljubezen ne more zopet življenja dati? Kolikokrat so iz teh zdaj celó bledih ust, nekdam zlati, nebeški nauki izvirali; — kolikokrat so te zdaj mrtve roke toliko jih blagoslovile; — in te trudne, odrevenele noge, — o koliko zgubljenih ovčic so poiskale! — Sin božji, — vir in začetek vsega življenja, leži zdaj sam brez življenja, v maternem krilu mrtev in na vsem životu se zadosti pozna, koliko je to krotko jagnje za grešni svet prestati moralo! O nesrečni greh! kaj si storil? Sinú si vzel življenje, materi pa pripravil trpljenje.

Grešniki, stopite sem in pogledjte! „Za naših hudobij voljo je Jezus ranjen, za voljo naših grehov ves razbičan,“ pravi prerok (Izai. 53, 5.). — Glejte na Marijo! Ste-li jej zamogli pripraviti še večjo žalost in jo vtopiti v globokejšo morje britkosti?

Nektere matere, katerim je nemila smrt pobrala otroke, tolažijo ljudje, re-

koč: Dobro je Bog storil, da je vašega otroka k sebi vzel, saj vas je večkrat razžalil in vam pogosto nepokoren bil. Kdo ve, kak hudobnež bi še iz tega otroka znal postati in tako je boljše, da več ne živi itd. — Pa kaj le bi zamogel kdo Mariji zoper Jezusa povedati? On je svojo mater vselej ljubil, častil, ubogal in spoštoval, zato pa ga je tudi tako zlo ljubila, toliko več žalost ima za njim zdaj. Potok solz se udara iz njenih oces.

Glejte, v duhu neštevilne angeljske trume, ki okoli žalostne matere za Jezusom milo žalujejo! Le žalujte, nebeški duhovi in ti mila mati! — le jokaj se. Naša srca so tako kamenita, da s svojim največim dobrotnikom usmiljenja nimamo. Le jokaj se! Saj je nekdam tudi egiptovski Jožef na grobu svojega očeta Jakoba britke solze pretakal in sv. Avguštín se pri smrti svoje matere Monike milo solzil, zakaj bi pa kdo solze v toliki žalosti ravno tebi za zlo vzel! Saj vsaka svetla solzica, ki se po tvojem maternem obrazu vdira, kaže, koliko tvoja ljubeča duša trpi. O Marija vtisni svojo britko žalost v moje srce! Tvoje solze naj me

omehčajo, da postanem poln ljubezni in usmiljenja do tebe in tvojega ljubeznivega Jezusa!

Premišlujmo še nekoliko bolj:

2. *Marijino žalost zavoljo mrtvega Sina.* — „Koliko bodečih mečev je ranilo Marijino srce,“ kliče sv. Bonaventura, „kadar so jej mrtvega Sina v naročje položili!“ — Sv. mati katoliška cerkev predstavlja pobožnim kristjanom ravno od šeste žalosti največ Marijinih podob. Obrnimo dnes še tudi mi svoje oči na podobo žalostne matere pod križem.

Križ, na katerem je Sin Boga Očeta za grešni svet pretrpel bitko smrt, je prazen, on pa, ki je bil za nas darovan, počiva mrtev v Marijinem maternem naročju. Sedaj je Jezus Mariji v resnici „Benoni“, to je sin njene bolečine (1. Mojz. 35, 18.) in njena žalost preséga vsako žalost; kajti on, ki ga mrtvega njene matrne solze oblivajo, je več kakor človek in sin svoje matere; on je tudi Sin božji in nebeški ženin, Gospod in kralj. Toliko še nobena mati na zemlji

ni posedla; zato pa tudi še nobena mati na zemlji ni toliko objokovala. O le poglejmo ubogo, zapuščeno vdovo, objokano mater in nevesto! oh, kako milo ona za svojim ženinom zdihuje ter nam govori: O grešniki, glejte zdaj! koliko je greh zadel mojemu Sinu in meni! Še celó nebo po njem žaluje, solnce od žalosti otemni in vse nebeške luči se skrivajo!

Ako med vami kdo umerje, o kako lepo, — jarno pojejo zvonovi in nesejo svoj žalosten glas po celi fari; — pri Jezusovi smrti pa je vse tiho; le Marija z nekterimi pobožnimi osebami in ž njimi narava britko žaluje. — Ako imajo med nami v kateri hiši mrliča, se zbira obilno ljudi k molitvam, kar polni s sladko tolažbo pobita srca; kadar pa počiva božji Sin mrtev v maternem krilu, jo najdemo skoraj celó zapuščeno; — brez vsake tolažbe.

O revna mati! koliko žalosti in britkosti je oče nebeški tebi poslal! koliko nadlog je moralo tvoje srce občutiti! Zato nam popotnikom lahko nasproti kličeš: „O vi vsi, ki po poti mimo

greste, postojte in glejte, je-li ktera žalost moji enaka!“ (Žalost. Jer. 1, 12.)

O Marija! z žalostjo gledam, kako mi mrtvega Jezusa v svojem naročju kažeš. Ravno tega Jezusa je nekda v jeruzalemskem tempelju stari Simeon v roke vzel in ves zavzet zaklical: „Zdaj spusti svojega hlapca, o Gospod! po svoji besedi v miru, ker so videle moje oči tvoje zveličanje.“ (Luk. 2, 29. 30.) Kaj boš pa ti mila mati! rekla, ko ravno tistega zdaj mrtvega v svojem naročju imaš? Kako vesela je bila sveta noč, ko je božje dete ležalo prvič v tvojem naročju; kako žalosten je pa ta večer, ko gospodovo telo zopet počiva v tvojem maternem krilu! — Tvoja ljubezen do njega ne najde konca! Če tudi tvoje srce krvavi, vendar vsa potrpežljiva in udana govoriš: Naj se zgodi po božji volji! — Ta tvoj zgled si hočem globoko v srce zapisati in po njem želim vse dni svojega življenja, ne le v veselju in dobroti, ampak tudi v trpljenju in britkosti ravnati in ostati vsikdar v božjo voljo udan.

Glejte otroci! tako nam nebeška gospa pod križem nasproti kliče, — glejte tukaj mojega Sina, svojega brata, zveličarja in sodnika — mrtvega v mojem naročju! Bila sem mu mati. Mene slabo deklo si je izvolil za mater in postal človek. Vse je storil, kar je bilo v odrešenje sveta potrebno; — „vse je do vršil, kar mu je Oče nebeški naročil;“ (Jan. 17, 4.) — zato pa je smel na sv. križu na ves glas zăklicati: „Dopolnjeno je!“ (Jan. 19, 30.) — O ko bi le v resnici vse dopolnjeno bilo, — končano tudi njegovo trpljenje! Pa kaj, da grešni in nehvaležni svet njemu vedno nove bolečine in muke pripravlja. O nehvaležnost!

Tolažljivo sporočilo je Jezus s svojo krvijo podpisal. Iz ljubezni do nas nam je v presvetem zakramentu zapustil in za večne čase sporočil svoje lastno meso in krv za hrano k večnemu življenju. O kako srečni smo mi revni grešniki! Tega, ktereга ona le mrtvega v svojem krilu ima, smemo mi vsak čas živega v srce sprejeti. O ko bi za to neskončno dobroto le zamogli tebi, o sladki Jezus! zadosti

hvaležni biti. Sv. Janezu si dal svojo mater, njej pa njega; meni pa — o neizrečena dobrota, si dal samega sebe! O tako pa pridi, moj ljubeznjivi Jezus! klečé te prosim: Le pridi! Moje srce te z veseljem poželi in po tebi hrepeni; — o pridi! Nasproti ti grem, roke povzdignem in ti dušo izročim. — In kadar te tako srčno kličem, se mi zdi, kakor da bi bil že bližej mene in jaz bližej tebe. O podaj mi svojo roko! Z radostjo se je oklenem in ti odprem svoje srce. V njem sem ti pripravil čisti prostor, — le pridi! Oh! že mi srce tolče, krv mi kipi, — dobil sem Jezusa; — svojega Boga!

Molitev.

Ti pa, o presveta in mogočna gospa, me ogrni s svojim čistim plaščem! Nebeški duhovi popevajte Jezusu popotnico in vi božji prijatelji in prijateljice spremljajte mojega Gospoda in zveličarja, kadar se ponižuje v moje revno srce priti; jaz pa ga hočem z ljubeznijo objeti in vedno pri sebi imeti. Ničesar več ne poželim, če le Jezusa klečé molim in ga ponižno počastim, pred teboj pa tudi

trdno sklenem in obljubim, nikdar več kaj takega storiti, kar bi njemu in tebi žalost napravilo. Daj mi solze prave grevenge, da svoj grešni stan objokujem in svoje nesrečno življenje resnično poboljšam! Zadnjič še imam eno prošnjo do tvojega milega maternega srca. Stori me vrednega, da tvojega Sina v sv. rešnjem Telesu vsikdar s pravo pobožnostjo sprejem in ob smrtni uri milost zadobim, z Jezusom sklenjen, priti v veseli dom nebeškega Očeta. Amen.

Sedmi petek.

Premišljevanje

Marijine žalosti, ko je mrtvo telo svojega Sina Jezusa pokopati videla.

„Bil je pa na tistem kraju, kder je bil Jezus križan, vrt in na vrtu nov grob, v katerega še nihče ni bil položen, katerega je bil dal Jožef izsekati v skalo. Tam sta tedaj zavaljo dneva pripravljana Judov Jezusa položila.“ (Jan. 19, 41, 42.)

Kot slab služabnik in častivec tvoj pridem še dnes na koncu svoje sedem-

dnevne pobožnosti k tebi, žalostna mati Marija! da bi v duhu gledal tvoje pobožno zadržanje pri Jezusovem pogrebu in prav zvesto premišljeval, kaj je pri tem sv. opravilu občutilo tvoje opešano srce.

Zato želim premišljevati:

1. Kaj Marija še pred pokopom stori in kakošno žalost občuti, ko so jej mrtvo truplo vzeli in ga pokopali. — Če mora ktera mati pri postelji bolenega deteta stati in gledati, koliko ono trpi, občuti in trpi tudi njena duša in telo vse, karkoli ima ljubljene otrok prestat. Kadar pa mrtvega v grob spustijo in mora vzeti mati od njega za vselaj slovo; — o moj Bog! takrat postanejo njene prsi pretesne in misel, da ga ne bo nikdar več videla, utopi njeno srce v grozovitno žalost. Vsa pobita misli, da za njo svet nima več tolažbe; — najrajši bi šla z otrokom tudi ona v grob.

Ravno to in tako se je godilo tudi naši ubogi materi, prečisti devica Mariji. Do zadnje kaplje je želela s svojim ljubljnim Sinom izpiti kelih britkega trp-

ljenja: — da, še več bi bila radovoljno prestala, če bi volja božja bila.

Od prevelike žalosti in britkosti vsa onemogla drži revna mati svojega mrtvega Sina pod križem v svojem najčistejšem naročju. Sama ne ve, ali bi ga s svojo sapo grela, ali se jokala; — bi li pobegnila in vse pustila. Ali Marija tega ne stori; — ona ostane stanovitna. V voljo božjo se uda ter se ne gane od križa.

Druge pokojne položijo pobožni ljudje na odér za to pripravljen ali pa vsaj na klop v hiši, ter jih pokrijejo z belimi rjuhami; ali glejte! božji Sin, ki v življenju „ni imel prostora, kamor bi bil položil svojo glavo“, (Luk. 9, 58.) ga tudi po smrti ne najde; — v krilu svoje matere mora počivati. O koliko siromaštvo za kralja nebes in zemlje! S kako lepo zeleno rjuho je nekdaaj vso zemljo pokril; kako krasen modri plašč je črez nebo razgrnil; koliko dišečih zelišč in pisanih rožic je povsod, — po gorah in dolinah nasadil; — ali zdaj mrtev nima še kam svoje glave položiti, da bi si počinil! Truden leži v materne

krilu. O dovolj žalosti za Marijo, ki mu ne more boljše postreči!

Jožef iz Arimateje in Nikodem se že bojita, da bo prevelika žalost objokano mater celó prevzela. Zato pa vzemeta mrtvega Jezusa iz njenega naročja, da bi ga odnesla izpred njenih oči in ga pokopala. Najpoprej ga z dišečim mazilom pomazilita in v pripravljene bele rjuhe zavijeta, potem se pa k pogrebu namenita. Jožef ima v svojem vrtu, snažno v skalo zasekan grob, za se pripravljen. Pa kder je želel sam pokopan biti, tam pripravi zdaj Jezusu, svojemu učeniku počivališče.

O srečni Jožef, ki želiš božjega Sina v svojem vrtu shraniti! Naj si od truda svojih zveličanskih nauk in dobrih del v miru počiva; naj si po grozovitnem trpljenju uživa sladek pokoj! O blagodušni Jožef, ki najdeš v svojem vrtu mali prostorček za zveličarja in odrešenika! Sovražniki Sina božjega, ga od same jeze in nevošljivosti niso mogli živega gledati, zato so upili: „Le proč ž njim!“ (Luk. 23, 18.) — ti pa, ljubljeni učenec, si z veliko ljubeznijo in z veseljem sprejel celó njegovo mrtvo telo ter mu

svoj lastni grob prepustil v počitek! — To je vsaj nekoliko potolažilo tudi Marijo, ki mu sama ni mogla pomagati.

In zdaj, ljubljeni! podajmo se nazaj na kalvarsko goro, spremljajmo v duhu Jezusa do pokopališča ter poglejmo, kakošni sprevod Jezus ima in kako bodeči meč prečista devica na tej poti v srcu nosi. Ali ne morem lahko govoriti, kajti mi trga srce nepopisljiva žalost, kadar to malo procesijo gledam. Kako rada bi še božja mati svojega Sina v svojem krilu imela, pa učenca jej ga iz sv. naročja vzemeta, da bi ga pokopala. Poglejmo tedaj celo procesijo! T'a procesija ne gre od Jezusovega doma, ampak od strašnega kraja mrtvaških glav, od Golgote do Jožefovega vrta. — Tako tedaj Sin božji ni umrl v Betlehemu, kder se je bil narodil; tudi ne v Nazaretu, kder je imel svojo domovino, ampak umrl je v tuji zemlji, in v tujem kraju ga tudi pokopljejo. —

Kako žalosten sprevod, ki se v sveti tihoti vrši! V ponižnosti si učenca naložita dragoceno Jezusovo telo na svoje rame, ter trepetajoča neseta svojega

stvarnika in odrešenika do pokopališča. Nebeški angelji, od Boga Očeta poslani, grejo, kakor piše sv. Alfonz, objokani na strani in žalujejo za svojim Gospodom, — za njimi pa gre v tihi žalosti, Marija, solznata mati. Le nekatere žene jo spremljajo, ki pa same v žalost vtopljene ne najdejo besed, da bi potolažile ubogo devico. Kakor vidimo, je procesija sicer mala in tiha, pa vendar se nad njo lahko vsako srce razjoče!

O ljubljena mati! Nekdaj si položila svoje dete v jaslice, — v jeruzalemskem tempeljnu si ga darovala nebeškemu Očetu in dala staremu Simeonu v roke; — kam pa ga spravljaš zdaj? — Tvoja neizmerna ljubezen do njega te vleče za njim do pokopališča, kajti hočeš še videti, kde si bo tvoj Sin počival. Brž ko ne bi ž njim vred se kaj rada podala tudi ona v hladno zemljo in se k njemu skrila, pa božja volja in njena potrpežljivost še jo na zemlji ohrani.

Ko sprevod do pokopališča pride, položita blaga učenca svojega učenika z rjuhami vred v grob in deneta zraven sv. trupla tudi žreblje in trnjevo krono.

Preden pa kamen na grob položita, še se k žalostni materi Mariji obrneta, rekoč: Poglej, ljuba mati! zdaj bova grob pokrila. Obrni še svoje oči k svojemu ljubemu Sinu zdaj zadnjikrat in vzemi od njega slovo! — Te besede so Marije globoko v srce zbodle. Obilne solze se vlijejo iz njenih oči, nepopisljiva britkost jej trga srce, — vsa žalosti trepeče. Zdaj nagne svojo utrudeno glavo in pogleda zadnjikrat v temno jamo ter zdihuje: O moj ljubljeni Sin! Odsihmal te ne vidim več! Počivaj tedaj v hladni zemlji, spavaj v miru in uživaj sladek pokoj! Jaz revna tvoja mati in vdova vzemem zdaj od tebe slovo, pa dovoli mi, da svoje srce poleg tebe v grob položim!

O kolika je morala Marijina materna ljubezen biti, ker želi s svojim srcem pri Jezusu biti in ostati! Kde imamo pa mi svoja srca pokopana, — kde ležijo? Skrbno iščem eno srce za drugim, in kde jih najdem? V svojo srčno žalost vidim eno v prevzetno oblačilo ovito, drugo najdem v posvetno blago in premoženje celó zaljubljeno; — eno se je vtopilo v nesramno, nečisto življenje,

drugo se pogreznilo v nezmernosti in pijanosti grdo jamo; — eno leži zakopano v hudobni skoposti in neusmiljenosti, drugo se je zvrnilo v hudo jezo, v grozovito preklinjanje in trdosrčno sovraštvo, tretje pa gnjuje in trohni od mrtve vtrajljivosti in smradljive lenobe na dobrih delih! — Kde pa je naše srce? — kam smo ga položili in zakopali? — Oh, zakaj nimamo svojih src vedno pri Jezusu, ki tako goreče želi, pri nas ostati?

O ljubljjenik moje duše! Potrkaaj na moje grešno in trdokorno srce, da se bo vendar enkrat tebi odprlo, potem pa pridi k meni revnemu grešniku, da s teboj živim in umerjem!

Premišlujmo zadnjič:

2. *Kaj Marija po pogrebu stori in kako strašni meč sedmikrat njeno srce prebode.* — Bogaboječa učenca sta Jezusovo truplo v grob položila in kamenito ploščo črez grob djala. Marija še počasti in s spoštovanjem poljubi kraj, kjer njeni Sin počiva, potem se pa objokana obrne proti nebu rekoč: Tebi večni Bog izročim in darujem tvojega in svojega Sina!

Po končanem zdihovanju se poslovi od sv. pokopališča, zapusti vrt in gre, kakti vdova in zapuščena sirota proti svojemu stanovališču. Vsi pa, ki so to mater srečali, se niso mogli, kakor trdi sv. Bernard, joka zdržati. Nekteri cerkveni učeniki celó pravijo, da so učenci in pobožne žene bolj žalovale črez žalostno in objokano devico, kakor za Jezusom samim. — Tiho grejo vsi od groba in spremljajo v žalost vtopljeni objokano mater. Ko do križa pridejo, se Marija vstavi ter z milim pogledom proti nebu pod križem poklekne in ga ljubeznjivo objame, rekoč: O sveti križ! poljubim te in molim, kajti od zdaj nisi več prekleto drevo, ampak tron večne ljubezni, altar milosti božje, na katerem je bilo jagnje božje darovano za grehe sveta.

Potem se mala družba vrne z Marijo na dom. V samotni hiši si revna mati želi nekoliko oddahniti in počiniti. Ali kaj, — da jo, kamorkoli le pogleda, vse žalosti. Vse je prazno, — vse nekako mrtvo. Ljubljenega Sina, ki jej je kot otrok vselej prijazno nasproti pritekel, zdaj ni več videti; — nikder ni slišati nje-

govega milega glasa; — povsod je vse tiho in prazno. — In z žalostjo še pre-mišlja vse hude muke, ki jih je njeni Sin prestati moral. Pred seboj vidi ostre žreblje, v duhu gleda bodečo krono in sulico, vidi globoke rane po vsem truplu, gleda njegove mile oči in blede usta in vedno se jej dozdeva, kakor da bi ga še slišala klicati ali ga držala vsega ranjenega v svojem krilu. In ta prežalostni spomin je kakor oster meč njeno srce in dušo z mirom globokeje ranil. Nikder ne najde počitka. V tej britkosti se obrne k Janezu, rekoč: Povej mi, kde je tvoj božji učitelj? — potem vpraša Marijo Magdaleno: Povej mi, moja hči! vsaj ti, kje je ljubljeneec in ženin tvojega srca? kdo nam ga je vzel? — In zopet se joka Marija in ž njo točijo solze tudi vsi drugi.

Le ti krščanska duša! imaš tako kamenito srce, da za Jezusom malo ali celo nič ne žaluješ in z objokano materjo nobenega usmiljenja nimaš. Omiluj jo vsaj zdaj, ter jo s sv. Bonaventurom ponižno prosi, rekoč: „O moja ljuba mati! dodeli mi milost, da s teboj žalujem in jokam. Glej, vse tvoje

žalosti sem jaz kriv; z avoljo mene moraš po nedolžnem trpeti!“ O dopusti mi, da se vsaj zdaj, preden še od tod odidem, pri tebi razjočem, kajti ne vem, če morebiti ne opravljam te pobožnosti letos zadnjikrat v svojem življenju. O Marija bodi moja ljubeznjiva mati, zdaj in v moji smrtni uri!

Preden pa se od nje poslovimo, se zahvalimo jej še za vse milosti, ki jih je nam v tej sedemdanski pobožnosti pri nebeškem Očetu izprosila in se ponižno izročimo v njeno materno varstvo.

Ti pa, moj ljubljeni Jezus! usliši svoje matere mile priprošnje za nas! Glej, v obilnem številu smo prihajali tvojo mater obiskovat in častit; mladi in stari so z veseljem pritekali semkaj v znamenje, kako radi nebeško mater imajo! — O Marija! le ostani še na dalje nam vsem ljubeznjiva mati, in nikar nas svojih otrok ne zapusti! — Poglej, nebeška gospa in kraljica! pobožno družbo, ki v ponižnosti pred teboj kleči, ter nobenega ne zavrzi, kar ti jih dnes priporočim.

Vas ljubljeni starši! najpoprej prečisti devici izročim. Ona naj vam bo v

izgled. Bila je pobožna in potrpežljiva zakonska tovaršica in čez vse skrbna mati. Glejte, očetje in matere! koliko je ona s svojim božjim Sinom trpela in kako se je v vseh britkostih in nadlogah udala v božjo sv. voljo. Naj vam bo pri vsem vašem gospodarstvu mogočna pomočnica:

Odraščeni in nedolžni mladenči! tudi vas prečisti devici priporočim. Pogledjte, kako pobožnega ženina je ona k sv. altarju pripeljala. Ne iščite si toraj za vaš prihodnji zakonski stan nesramnih, gizdavih in zapeljivih deklet, katerih bi se enkrat na božji sodbi morali pred Marijo sramovati. Varujte se, ljubljene mladenči drugega spola; kajti ni vse zlato, kar se blišči. Ostanite z egiptovskim Jožefom in s sv. Alojzijem stanovitni; — ogibajte se in ne storite nobene stopinje za takimi osebami, od katerih se peklenski ogenj nečistosti in nesramnosti iskri, kajti vedno še hodijo zapeljive Eve po svetu, ki bi vas rade v grešno ljubezen zaplele, ter vas s hudičevo močjo potegnile v večno pogubljenje.

Ve, odraščene deklice! Obrnite se k nedolžni božji hčeri in pomislite, ali še

je vaša duša tako čista, kakor njeno srce: — ali vaše lice še pokriva cvetje nedolžnosti? Ako še kinča prezali venec devišтва vaše srce, naj se vaša duša raduje in veseli, kajti nebeški ženin ne bo na svoje neveste pozabil, saj sam pravi: „Blagor njim, ki so nedolžnega in čistega srca, Boga bodo gledali.“ (Mat. 5, 8.) — Kterim je pa cvetje nedolžnosti že ovenelo, naj vzamejo tri Jezusove bodeče žreblje in naj ž njimi prebodejo svoje grešne roke in noge; — naj še primejo zveličarja trnjevo krono ter ranijo ž njo svojo ošabno glavo, da vsa grešna kri iz zapeljivega trupla izteče in da delajo za svoje neštevilne grehe pravo pokoro. — Le ogledujte se vsikdar na Marijino življenje in zadržanje, kajti Marija vam je prezalo ogledalo v vaši mladosti, ter si ohranite globoko v svojih srcih njene besede, ki jih je angelju rekla: „Jaz moža ne poznam.“ (Luk. 1, 34.)

Tudi vas, revne sirote in zapuščene vdove! mili materi božji izročim; na žalostno mater obračajte svoje oči in išcite v vseh nevoljah pri njej pomoči, in ona vam bo vsikdar rada pomagala.

Molitev.

O usmiljena, o dobrotljiva, o sladka devica Marija! kakor nam dnes Jezusa mrtvega v svojem svetem naročju kažeš, pokaži ga nam revnim popotnikom tudi živega v sv. rešnjem Telesu enkrat v naši poslednji uri. Glej! naša leta se že smrti približujejo. Kadar se tedaj, čez kratek ali dolg čas z nami ravno tako zgodi, kakor z Jezusom, da umerjemo in v tesno jamico črne zemlje pridemo, naj se takrat tudi mala, bogoljubna družba, pobožen sprevod za nami v gorečih molitvah za naše duše zbere; naj se v hiši božji in po poti do pokopališča popevajo sv. pesmi; naj razširjajo jarni zvonovi po fari svoj mili glas in oznanjujejo vsem, da smo vzeli od sveta na vsikdar slovo in da pojdemo v večni raj k nebeškemu Očetu. Zaupamo pa tudi, o usmiljeni Jezus in milostljiva mati Marija! da se bomo na glas trobente nekdam vsi od trudnega spanja zopet srečno prebudili in prišli k vama v hišo nebeškega Očeta, kder nam je od začetka sveta hranjeno lepo plačilo, kterega tukaj ni videlo no-

beno oko in ni občutilo nobenega človeka srce. Amen.

Češčena bodi presveta, nedolžna, žalostna devica in Mati Marija, pohvaljen naj bo tvoj preljubljeni Sin, Naš Gospod in zveličar Jezus Kristus, zdaj in na vse veke! Amen.

Zadnja molitev,

s katero se pobožnost konča.

O moj dobrotljivi in usmiljeni zveličar, ki najmanjše službe svojih služabnikov ne zavržeš; ponižno te prosim, sprejmi milostljivo tudi to mojo malo današnjo pobožnost k svoji večji časti in hvali. Odpusti mi vse pregreške, ki sem jih pri tej pobožnosti storil; potrdi moje naprejšetje in ne izbriši spomina svojega trpljenja nikoli iz mojega srca. — Tvoja draga krv, o moj Jezus! naj bo moje zveličanje, tvoje rane moje vedno pribežališče, tvoj križ moja podpora, tvoje življenje, moj nauk, tvoja smrt moje življenje tu in tam v večnosti.

Oglej se tudi ti, moja žalostna mati Marija! na to pobožnost, ki jo k tvoji časti zdaj hvaležno sklenem. Brani me s

svojo priprošnjo pred vsakim grehom, ki bi tebi in tvojemu preljubemu sinu le grozovitne žalosti pripravil. Pomagaj mi, vse nadloge, križe, težave, preganjanja in bolezni potrpežljivo prenašati, dolžnosti mojega stana vselej zvesto spolnjevati in bogaboječe živeti, da bom z Jezusom Kristusom popolnoma združen enkrat, kakor njegov zvest služabnik postal deležen večnega plačila v nebesih. Amen.



Litanije

v čast žalostne matere božje.*)

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Oče nebeški, vsegamogočni Bog, usmili se nas!

Sin, vsega sveta rešnji Bog, usmili se nas!

Sveti Duh, resnični Bog, usmili se nas!

Sveta Trojica, en sam Bog, usmili se nas!

Sveta Marija,
Sveta mati božja,
Sveta devic devica,
Mati križana,
Mati polna bolečin,
Mati objokana,
Mati žalostna,
Mati zapuščena,
Mati užaljena,

}
prosi za nas!

*) Te litanije so spisali papež Pij VII. in jih molili v mnogih stiskah.

Mati svojega Sina obropana,
 Mati z mečem prebodena,
 Mati od bolečin presunjena,
 Mati s strahom napolnjena,
 Mati s srcem na križ pribita,
 Mati polna žalosti,
 Vir solz,
 Morje trpljenja,
 Ogledalo potrpežljivosti,
 Skala stanovitnosti,
 Steber zaupanja,
 Pribežališče zapuščenih,
 Škit in bramba zatiranih,
 Premagovavka nevernikov,
 Tolažba nesrečnih,
 Zdravilo bolenih,
 Moč slabih,
 Zavetje obupajočih,
 Mir v nevihtah,
 Podpora žalostnih,
 Strah peklenskega sovražnika,
 Zaklad vernikov,
 Oko prerokov,
 Palica apostolov,
 Krona mučenikov,
 Svetloba spoznovavcev,
 Biser devic,

prosi za nas!

Tolažba zapuščenih udov, — prosi za nas!

Veselje vseh izvoljenih, — prosi za nas!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ,
zanesi nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ,
usliši nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ,
usmili se nas, o Gospod!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Sveta Marija, mati polna žalosti!
ozri se milostljivo na nas, reši in odreši
nas vsake stiske in britkosti z močjo svojega
božjega Sina našega Gospoda in
odrešenika Jezusa Kristusa. Amen.

Mati polna britkosti, mogočna gospa
in nebeška kraljica! zapiši v moje srce
rane svoje, da v njih berem tvoje bolečine,
in tvojo ljubezen, — bolečine, da s tvojo
pomočjo vse britkosti voljno prenašam,
— in ljubezen, da s teboj vsako prazno
ljubezen zaničujem.

Bogu bodi čast in slava!

Verujem v Boga očeta itd.

Salve Regina.

Češčena si kraljica, mati milosti, življenje sladkost in naše upanje, bodi češčena. K tebi upijemo zapuščeni Evini otroci, k tebi zdihujemo žalostni in objokani v tej dolini solz. Obrni tedaj, o naša besednica, svoje milostljive oči na nas in po tem revnem življenju pokaži nam Jezusa, blaženi sad svojega telesa. O usmiljena, o dobrotljiva, o sladka devica Marija!

V. Prosi za nas, sveta božja porodnica!

O. Da vredni postanemo obljub Kristusovih.

Tri „Češčena si Marija“ itd.



Rožni venec ali roženkranec žalostne matere božje.

Sedem pobožnih mož, ki so proti sredini 13. stoletja živeli in red Servitov ali služabnikov device Marije ustanovili, je začelo v čast žalostne matere božje opravljati posebno molitev, ki se „rožni venec ali roženkranec žalostne matere božje“ imenuje. Ta molitev ima hvalevredni namen, s premišljevanjem britkosti,

ki jih je Marija v življenju in pri trpljenju svojega božjega Sina bila prestala, počastiti žalostno mater in po njeni mili priprošnji zadobiti od Boga odpuščanje grehov. Rimski papeži so častilcem device Marije to molitev večkrat gorko priporočili in jo tudi z obilnimi odpustki obdarovali.

Rožni venec žalostne matere božje ima sedem delov ali skrivnosti ter se moli tako-le: Najpred se obudi grevenga nad storjenimi grehi; potem se pa za vsak del moli „Oče naš“ in sedem: „Češčena si Marij,“ v katerih se po besedi „Jezus“ dostavi dotična skrivnost.

Sedmere skrivnosti pa so :

1. Kterega si, devica! z žalostjo v tempeljnu pred Simeonom darovala.
2. S katerim si, devica! žalostna v Egipt bežala.
3. Kterega si, devica! v tempeljnu zgubila in z žalostjo iskala.
4. Kterega si, devica! s težkim križem obloženega srečala.
5. Kterega si, devica! na sramotnem križu umreti videla.
6. Kterega si, devica! s križa v svoje naročje vzela.
7. Kterega si, devica! z žalostjo do groba spremljala.

Potem se moli „Oče naš“ in tri „Češčena si Marije“ v čast Marijinih solz, da bi po njenih solzah zadobili resnično žalost čez naše grehe in popolne odpustke; — v teh se po besedi „Jezus“ reče:

Kterega si z žalostjo objokovala.

Slednjič se moli navadno še „Vera, Oče naš in Češčena si Marija“ za verne duše v vicah, h koncu se pa pristavi še sledeča molitvica:

V. Prosi za nas prežalostna devica!

O. Da vredni postanemo obljub Kristusovih.

Molitev.

Jezus Kristus! prosimo te, dodeli nam milostljivo, da bi preblažena devica in tvoja mati Marija, ktere dušo je pri tvojem trpljenju meč britkosti presunil, zdaj in v naši smrtni uri pri tvoji milosti za nas prosila. Amen.

(Papež Klemen XII. so s pismom od dne 12. decembra 1734 podelili za imenovano molitev sledeče odpustke: — 1. Popolni odpustek vsem, ki rožni venec žalostne matere božje vse dni enega meseca molijo in potem sv. zakramente vredno prejmejo ter v namen sv. katoliške cerkve molijo. — 2. Odpustek 200 let zadobi vsak, ki to molitev po sv. spovedi s kesanim srcem opravi. — 3. Od-

pustek 150 let zadobijo oni, ki ta rožni venec po ponedeljkih, sredah, petkih in zapovedanih praznikih molijo in sv. zakramente prejmejo. — 4. Popolni odpustek zadobijo, kadarkoli sv. zakramente prejmejo, vsi tisti, ki imajo hvalevredno navado, ta rožni venec moliti štirikrat v tednu. — 5. Odpustek 10 let zadobijo oni, ki roženkranc žalostne matere vedno seboj nosijo in ga večkrat molijo, kadar po opravljeni sv. spovedi sv. mešo ali besedo božjo slišijo, sv. rešnje Telo k bolniku spremljajo ali pa sovražnike spravijo. — Vse te odpustke so potrdili potem Benedikt XIV. dne 6. januarja 1747 in Klemen XIII. dne 15. marca 1763 in določili, da se zamorejo obrniti v pomoč vernim dušam v vicah. — K zadobljenju odpustkov je pa potrebno, da je roženkranc blagoslovljen od prednika Servitov, ali pa od duhovnika, ki je za to od njega ali od papeža pooblaščen. — Več odpustkov za rožni venec žalostne matere zamorejo še oni zadobiti, ki so v bratovščini žalostne matere božje s črnim škapulirjem.)



Pesem

v čast žalostne matere božje.

(Stabat mater.)

Mati je pod križem stala,
 Jókala in žalovala,
 Ko je visel njeni Sin;
 Srce v žalosti vtopljeno
 Je pobito, prebodéno
 Z mečem dušnih bolečin.

O, kaj žalosti prestatí
 Morala je sveta mati,
 Ktere Sin je rešil svet!
 Žalostna zdihuje bleða,
 Kadar trepetaje gleda,
 Kaj trpi nje sin razpet.

Komu potok solz ne lije,
 Videti britkost Marije
 Grozno, kot morjá grenkost?
 Kdo presrčno ne žaluje,
 Če to mater premišljuje
 In trpljenja velikost?

Grehe ljudstva na se vzeti,
 Vidi Jezusa trpeti,
 Šibam vdati se voljno.
 Gleda svoj'ga Sina milo,
 Ko je vse ga zapustilo,
 Kadar nagnil je glavó.

Mati! vir ljubezni prave,
 Daj, da čutim te težave
 In s teboj žalujem zdaj!
 Daj, da mi se srce vnelo
 In za Jezusa gorelo
 Bo v ljubezni vekomaj.

Sveta mati! to te prosim,
 Rane Kristusa naj nosim.
 Vtisni v moje jih srcé!
 Naj da rane tvoj'ga Sina,
 Naših grehov bolečina,
 Tudi mene živo sklé.

Daj, da rad s teboj žalujem,
 Svoje grehe objokujem,
 Dokler tukaj še živim!
 S teboj poleg križa stati
 In tam milo žalovati
 S srca celega želim.

Tvojo žalost, o devica!
 Mučnikov vseh kraljica!
 Tudi v moje srce vlij.
 Kristusovo smrt, trpljenje,
 Za prihodnje vse življenje
 Daj premišljevati mi.

Daj da tvoj'ga Sina rane
 Bodo v moje srce vžgane,
 Njega kri očisti me!
 Da se pekla nimam bati,
 Varuj ti me ljuba mati,
 Kadar z menoj v sodbo gre.

Daj, da sveti križ me brani,
 Srce tvoje var'je zdaj;
 Kadar bom pa moral vmreti,
 O Marija! daj prejeti
 Moji duši sveti raj!

(Za vsakikrat, kadar se ta pesem pobožno moli
 ali poje, so papež Inocenc XI. dne 1. septembra
 1681 podelili 100 dni odpustka.)



Krajša pobožnost

v čast žalostne matere božje Marije. *)

(Od sv. Alfonza Lig.)

O Bog! pridi mi na pomoč.

O Gospod! hiti mi pomagat.

Čast bodi Bogu Očetu itd.

Prva žalost.

Usmiljenje imam s teboj, o prežalostna mati Marija! zavoljo prvega britkostnega meča, ki je tvoje srce prebodel, ko ti je bilo po sv. Simeonu pred oči postavljeno vse trpljenje, ki ga bodo hudobni ljudje tvojemu ljubemu Sinu prizadjali, in ktero ti je bilo že iz sv. pisma znano, ker si celó vedela, da bo pred tvojimi očmi na lesu križa vso kri prelil in od vseh zapuščen umrl, in da mu ne boš mogla pomagati, ne braniti ga.

*) Kdor to pobožnost v petek ali pa v postu moli, zadobi za vsak Očenaš in Česčena Marijo 200 dni odpustka, druge dni pa 100 dni. Kdor pa jo vsaki dan v mesecu opravi, zadobi, če zakramenta sv. pokore in sv. rešnjega Telesa vredno prejme in v namen sv. cerkve moli, popolni odpustek, ki se lahko tudi vernim dušam v prid obrne.

Zavoljo tega žalostnega spomina, ki je tvojemu srcu toliko let britkost delal, te prosim, o moja kraljica! zadobi mi milost, da bom trpljenje Jezusovo in tvojo žalost v življenju in v smrti vedno v svojim srcu vtisneno imel.

Oče naš. Česčena si Marija. Čast bodi.

O Marija, mati moja!

Naj me vžali žalost tvoja

V smrti Sina tvojega!

Druga žalost.

Usmiljenje imam s teboj, o prežalostna mati Marija! zavoljo drugega britkostnega meča, ki je tvoje srce prebodel, ko si videla, kako so tvojega nedolžnega, ravnokar rojenega Sina tisti ljudje preganjali, zavoljo katerih zveličanja je bil na svet prišel. V temni noči si morala takrat vstati in skrivaj bežati v Egipt.

Zavoljo vsega trpljenja, ki si ga, premila devica! s svojim pregnanim detetom na tem dolgem in težavnem potu po zapuščenih in nevarnih krajih in prebivaje na Egiptovskem prestala, kjer si neznana in tuja več let v uboštvu in zaničevanju živela, te prosim, moja preljuba

gospa! zadobi mi milost, s teboj vred do smrti voljno prestati vse trpljenje tega revnega življenja, da bom enkrat otét peklenškega trpljenja, katero sem za-slúžil.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi.

O Marija, mati moja!

Naj me vžali žalost tvoja

V smrti Sina tvojega!

Tretja žalost.

Usmiljenje imam s teboj, o prežalostna mati Marija! zavoljo tretjega britkostnega meča, ki te je prebodel, ko si svojega ljubega Sina zgubila, ki je tri dni od tebe ločen v Jeruzalemu ostal. Takrat o moja ljuba kraljica! gotovo nisi imela mirú ne po dnevu, ne po noči, ker ni bilo pri tebi njega, kterega si z vso ljubeznijo ljubila in ker nisi vedela, zakaj te je zapustil; gotovo si takrat neprenehoma zdihovala po njem, ki je bil tvoja največa dobrota.

Zavoljo zdihljejev, ktere si v teh treh britkih in za te le predolgih dneh k Bogu pošiljala, te prosim, zadobi mi

milost, svojega Boga nikdar več ne zgubiti, da bom vedno z Bogom sklenjen živel in ob smrtni uri v njegovi milosti ta svet zapustil.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi.

O Marija, mati moja!
Naj me vžali žalost tvoja
V smrti Sina tvojega!

Četrta žalost.

Usmiljenje imam s teboj, o prežalostna mati Marija! zavoljo četrtega britkostnega meča, ki te je prebodel, kadar si videla svojega ljubega Sina v smrt obsojenega, z vrvmi in verigami zvezanega, vsega krvavega in ranjenega, s trnjem kronanega, pasti na potu pod težkim križem, kterega je nesel na ranjenih rami, ko je kakor nedolžno jagnje šel iz ljubezni do nas v smrt. Takrat sta se pogledala, in vajini pogledi so bile ostre sulice, ki so ranile vajini srce, ki ste goreli v ljubezni med seboj.

Zavoljo te velike britkosti te prosim, zadobi mi milost, da bom zmirom v božjo voljo udan živel in z Jezusom sklenjen

svoj križ do zadnjega zdihljeja voljno nosil.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi.

O Marija, mati moja!

Naj me vžali žalost tvoja

V smrti Sina tvojega!

Peta žalost.

Usmiljenje imam s teboj, o prežalostna mati Marija! zavoljo petega britkostnega meča, ki te je prebodel, kadar si bila na gori Kalvariji in si videla pred svojimi očmi svojega ljubega Sina Jezusa, katerega so ljudje zasmehovali, v strašnih bolečinah na trdem križu umirati, in mu nisi mogla tudi najmanjšega polajšanja dati, kakoršno se tudi največim hudodelnikom ne odreče.

Zavoljo smrtne britkosti, ki si jo ljubeznjiva mati! s svojim umirajočim Sinom vred trpela, in zavoljo žalosti, ktero si občutila, kadar je zadnjikrat s križa s teboj govoril in od tebe slovo jemal, in kadar je s sv. Janezom nas vse ko tvoje otroke tebi izročil; in zavoljo strašnih bolečin, ki si jih morala pre-

stati, ko si ga videla glavo nagniti in dušo izdihniti, te prosim, zadobi mi od svoje križane ljubezni milost, da bom tudi jaz vsem rečem tega sveta odmrl in da bom vse svoje žive dni le za Boga živel in enkrat v nebesa prišel, kder bom Boga gledal in zavžival.

Oče naš. Česčena si Marija. Čast bodi.

O Marija, mati moja!
Naj me vžali žalost tvoja
V smrti Sina tvojega!

Šesta žalost.

Usmiljenje imam s teboj, o prežalostna mati Marija! zavoljo šestega britkostnega meča, ki te je prebodel, kadar si videla skoz in skoz prebodeno srce svojega že mrtvega Sina, ki je umrl za nehvaležneže, ki še po njegovi smrti niso nehali, ga trpinčiti.

Zavoljo te grozovitne žalosti te prosim, zadobi mi milost, da prebivam v srcu Jezusovem, za mene prebodenem in odprtem; v tistem srcu, ktero je lepo stanovanje ljubezni, kder prebivajo vse bogoljubne duše; da tamkaj, dokler bom

živel, nič drugega ne mislim in ne ljubim.
kakor le Boga. O presveta devica! to ti
lahko storiš, — od tebe to upam.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi.

O Marija, mati moja!
Naj me vžali žalost tvoja
V smrti Sina tvojega!

Sedma žalost.

Usmiljenje imam s teboj, o prežalostna mati Marija, zavoljo sedmega britkostnega meča, ki te je prebodel, kadar si svojega mrtvega Sina v svojem naročju držala. On ni več tako ljubeznjiv in lep, kakor takrat, ko si ga v betlehemskem hlevu v naročju imela, o ne; — krvav je in njegovo sv. telo je tako raztepeno, da se skoz rane vidiijo lahko celó njegove kosti. Sin, si rekla takrat, o moj ljubi Sin! kam vendar te je tvoja ljubezen pripeljala? In kadar so ga v grob nesli, si ga hotela tudi ti spremiti in s svojimi lastnimi rokami pomagati, ga v grob poravnati; in ko si se bila pri njem poslednjič poslovila, si svoje ljubezni polno srce v grob pri Sinu pustila.

Zavoljo vsega tega strašnega trpljenja, ktero je morala prenašati tvoja sveta duša, mi zadobi, o mati lepe ljubezni! odpuščenje mojih grehov, s kterimi sem svojega ljubega Jezusa razžalil in ktere zdaj iz celega srca obžalujem. Varuj me, o Marija! v skušnjavah, stoj mi na strani v moji zadnji uri, da bom po Jezusovem in tvojem zasluženju zveličan in da pridem s tvojo pomočjo po tem revnem življenju v nebesa, prepevat čast Jezusovo in tvojo na vekomaj. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi.

O Marija, mati moja!

Naj me vžali žalost tvoja

V smrti Sina tvojega!

V. Prosi za nas, prežalostna devica!

O. Da vredni postanemo obljub Kristusovih.

Molitev.

O Bog, v kterega trpljenju je po Simeonovem prerokovanju presladko dušo častite device in matere Marije meč ža-

losti presunil: dodeli milostljivo, da, ki njene žalosti s častitim spominom obhajamo, srečni sad tvojega trpljenja dosežemo; kateri živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti sv. Duha, Bog od vekomaj do vekomaj! Amen.



Razne molitve in pobožnosti

za god
sedem žalosti device Marije.



Sv. katoliška cerkev obhaja v spomin sedem žalosti
device Marije dva goda, in sicer:

1. na cvetni petek in 2. na tretjo nedeljo
meseca septembra.

Prva sveta meša.

(Iz mešnih bukev.)

Introit ali vhod. — Stale so poleg križa Jezusovega njegova mati in sestra njegove matere, Marija Kleofova, in Salome, in Marija Magdalena.

V. Žena glej tvoj sin, je rekel Jezus, k učencu pa: Glej, tvoja mati! — Čast bodi itd.

Molitev. — O Bog, pri ktereга trpljenju je po Simeonovem prerokovanju najsladkejšo dušo častite device in matere Marije meč britkosti prebodel, dodeli milostljivo, da, ki njeno prebodenje in trpljenje s častjo obhajamo, po častitem zasluženju in po priprošnji vseh pri križu verno stoječih svetnikov, blaženi sad tvojega trpljenja dosežemo. Ki živiš in kraljuješ itd.

Berilo iz bukev Juditinih. — Gospod te je s svojo močjo oblagodaril, ker je po tebi vničil naše sovražnike. Oblagodarjena si ti, hči! po Gospodu, previsokem Bogu pred vsemi ženami na zemlji. Hvaljen bodi Gospod, kateri je stvaril nebo in zemljo, ker je dnes tvoje ime tako povišal, da ne prejde tvoja hvala iz ust ljudem, kateri bodo pomnili gospodovo moč vekomaj. Zavoljo britkosti in nadloge svojega ljudstva svojemu življenju

nisi prizanesla, ampak si odvrnila pokončanje pred obličjem našega Boga.

Graduale. — Žalostna in objokana si, o devica Marija! stoječa poleg križa Gospoda Jezusa, svojega Sina in zveličarja. Aleluja, aleluja,

V. Devica, božja porodnica! ta, katerega celi svet ne obseže, prenaša včlovečen križa kazen.

Po nedelji Septuagesima se „Aleluja“ izpusti ter se moli:

Trakt: — Stala je sveta Marija. nebes kraljica in svetá gospa poleg križa Gospoda našega, Jezusa Kristusa vsa žalostna.

V. O vi vsi, ki mimo greste po poti, pomislite in glejte, če je kaka bolečina, kakor bolečina moja.

Sekvencija. — Mati je pod križem stala itd. glej str. 119.

Besede sv. evangelija po sv. Janezu: Tisti čas so stale poleg križa Jezusovega njegova mati in sestra njegove matere Marija Kleofova, in Marija Magdalena. Ko je tedaj Jezus mater in učenca, katerega je ljubil, videl zraven stati, reče svoji materi: Žena, glej, tvoj sin! Potlej reče učencu: Glej, tvoja mati! In od tiste ure jo je učenec k sebi vzel.

Darovanje. — Spomni se, devica Mati božja! ko boš pred obličjem Gospodovim stala, da nam izprosiš dobrote in da odvrne svojo jezo od nas.

Tiha molitev. — Darujemo ti molitve in žrtve, Gospod Jezus Kristus in te ponižno prosimo, da, ki prebodenje najsladkejše duše tvoje matere Marije z molitvami premišljujemo, po njeni in njenih pod križem stoječih svetih tovaršev pomnoženi, najpobožnejši priprošnji, po zasluženju tvoje smrti plačilo z izvoljenimi zadobimo. Ki živiš itd.

Obhajilo. — Srečna čutila blažene Marije device, ki so brez smrti zaslužila palmo mučeništva pod križem Gospodovim.

Poobhajilna molitva. — Naj nam. Gospod Jezus Kristus, daritev, ktero smo obhajajoči prebodenje tvoje matere in device, zavžili, pri tvojem usmiljenju sad vsega dobrega doseže. Ki živiš itd.

V votivnih mešah se moli sledeča

Molitev: Naj prosi za nas, te, o Gospod Jezus Kristus, prosimo, zdaj in našo smrtno uro pri tvojem usmiljenju blažena devica Marija, tvoja mati, ktere najsvetejšo dušo je v uri tvojega trpljenja meč britkosti prebodel. Ki živiš itd.



Druga sveta meša.

Pristopna molitev.

V imenu † Boga Očeta in † Sina in svetega † Duha. Amen.

Neskončno mogočen Bog! Približam se k tvojemu sedežu ter hrepené pričakujem trenutka, ko bo Jezus, tvoj božji Sin in veliki duhoven, daritev sprave na tem altarju opravil in bomo mi grešniki po zasluženju njegovega trpljenja deležni tudi njegovega veličastva. O Bog želim z vso le mogčo pobožnostjo biti pri tej sv. daritvi; kajti po Jezusu si nam vse dodelil, karkoli nas večno zveličati zamore. Pa, o preljubi moj Bog! nevreden sem tukaj biti, ker sem veliki grešnik! Pred teboj spoznam, da sem veliko in obilno grešil. Vendar poln zaupanja v zasluženje svojega zveličarja vdarim na svoje prsi in prosim: „Bodi milostljiv meni grešniku!“

O večni Bog! sprejmi to sv. mešo z dopadenjem v svojo slavo, čast in poveličevanje, pa tudi v počeščenje naj-

čistejše device in matere Jezusove, katero si izmed vseh izvolil, da je blažena med ženami, ki pa je tudi med vsemi materami v največje trpljenje pogreznjena bila. Dodeli mi, o Gospod! da s spoštovanjem premišlujem zdaj njeno trpljenje in tako vreden postanem zasluženja Jezusovega trpljenja.

Sveta Marija, blažena Mati božja! oh, h kolikemu trpljenju te je odločil tvoj Bog, kadar te je izvolil za mater svojemu Sinu! Pozdravil te je angelj milosti polno, in vendar so bili dnevi tvojega življenja z revščino, uboštvom in trpljenjem napolnjeni! Morje britkosti te je že takrat obdalo, kadar ti je pobožni Simeon rekel: „Mati! meč bo tvojo dušo prebodel!“ — O žalostna mati! boleče prerokovanje to se je preobilno nad teboj spolnilo. — Pa zdaj si presrečno povzdignjena, kajti v tihi udanosti v previdnost božjo si brez mučeniške smrti sprejela krono vseh mučenikov! Prosi, o ljuba moja mati! da tudi jaz v vsem svojem trpljenju stanovitno v Boga upam in po tvoji prošnji vedno srčen ostanem, v Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Slava.

Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje. Hvalimo te. Častimo te. Molimo te. Prosimo te. Zahvaljujemo se ti zavoljo tvoje velike časti. Gospod Bog, kralj nebeški, Bog, Oče vsegamogočni! Gospod, edino-rojen Sin Jezus Kristus; Gospod Bog, jagnje božje, Sin očetov: ki odjemlješ grehe sveta, usmili se nas; ki odjemlješ grehe sveta, sprejmi našo prošnjo; ki sediš na desnici Očeta, usmili se nas! ker ti sam si svet, ti sam Gospod, ti sam najviši Jezus Kristus s svetim Duhom, v časti Boga Očeta. Amen.

Molitev.

Vsegamogočni Bog! očisti naša srca in povzdigni naš duh k pobožnosti, da bomo, zedinjeni s tvojim mešnikom, na tem altarju slovesno ponovili daritev, ki jo je Jezus Kristus na sv. križu opravil. Dodeli nam tudi, da se s srčnim spoštovanjem spomnimo žalostne matere svojega zveličarja, ktere srce je bilo z gro-

zovitim mečem prebodeno takrat, kadar je hotel Herod njeno presveto dete umoriti. — Molim te, o prečudežni Bog! v tej veliki skrivnosti ter ti darujem britkosti in vse trpljenje, katerokoli je presveta mati na žalostnem begu v Egipt pretrpela. Dodeli, o Gospod! nam svojim služabnikom, da bomo po prošnji deviške matere tvojega Sina rešeni vseh časnih nadlog, in enkrat vživali večno veselje, po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Evangelje in Vera.

Večna slava in hvala naj ti bo, o Bog! za nebeški nauk, kterega nam je zapustil tvoj ljubeznjivi Sin v svojem sv. evangelju. Po tem božjem veselem oznanilu so nam bile najimenitnejše skrivnosti sv. vere razodete. V tem dragem darilu spoznamo, da si nas, o nebeški Oče! iz nič vstvaril, da je Jezus Kristus, tvoj edinorojen Sin od vekomaj, da nas je iz gole ljubezni s svojo krvijo pekla odrešil. Vemo in spoznamo, da sv. Duh izhaja od Očeta in Sina in je ž njima enaki, edini Bog. O kako veselo in srečno oznanilo!

ki nas uči, da stopi Sin božji med daritvijo sv. meše na naš altar, ki je ravno tisti Bog, kteremu milijoni nebeških duhov večno — sveto — pojejo, in da je v najsvetejšem zakramentu sv. rešnjega Telesa vselej pričujoč. — Dodeli, o Bog! da ta zveličanski nauk vedno bolj in bolj spoznam in ga v svoje zveličanje obračam, po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

O presveta devica Marija! spomnim se vseh tistih britkosti tvojega maternega srca, ktere si pri tridnevnem iskanju svojega zgubljenega Sina pretrpela, dokler ga nisi v jeruzalemskem tempelju našla. Zavaljo tega trpljenja, o Marija! mi sprosi milost, da, ko bi kedaj tako nesrečen bil, Jezusa s smrtnim grehom zgubiti, ga s skesanim srcem in spokornimi solzami iščem in kakor dobrega, usmiljenega Očeta zopet najdem; po ravno tem Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Darovanje.

Sveti Oče, vsegamogočni, večni Bog! sprejmi ta dar, ki ti ga zdaj po mešni-

kovih rokah na tvoj altar položimo. Darujemo ti jagnje božje, ktero je bilo na Golgoti zaklano, ter te po zasluženju trpljenja in smrti Jezusa Kristusa prosimo, obvaruj svojo sv. katoliško cerkev vseh sovražnikov; po ravno tem Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

O Bog! usliši naše pohlevne prošnje, in dodeli nam, ki britko trpljenje premišljujemo, da na njene sv. prošnje, po zasluženju tvojega Sina, našega Gospoda, večno zveličanje v nebesih zadobimo.

O žalostna, deviška mati Jezusova! v britkosti se spomnim žalostnega trenutka, ko si Jezusa, svojega ljubeznivega Sina srečala s težkim križem obloženega. O kako je ta pogled tvoje materno srce globoko ranil! Kako goreče so se vzdigovali tvoji zdihljeji k Očetu v nebesa, in kako obilno so tekle tvoje solze! Oh, žalostna mati! vdeležim se tvojega zdihovanja in molim z začudenjem previdnost božjo; ker Bog te je blagoslovil s svojo močjo. Visoko hvaljen naj bo Gospod na vekomaj! Gospod je povikšal tvoje ime; tvoja slava se sliši iz ust vseh, ki ljubijo Gospoda, našega Boga.

Čast bodi Bogu Očetu, in Sinu, in sv. Duhu, kakor je bilo od začetka, in zdaj in vselej in vekomaj! Amen.

S v e t o.

Neizrečeno veliki Bog! molim te s spoštovanja polnim začudenjem. Zdaj se začjenja velik čudež tvoje dobrote in ljubezni, in v tej skrivnosti spoznamo tvojo moč, pred katero te nebo in zemlja v prahu moli. O veličastvo in moč mojega Boga, potrdi mojo slabo vero, da globoko občutim svetost djanja, ki se bo zdaj dopolnilo. Večni Bog! prav in spodobno je, da te vsi angelji in ljudje glasno častijo, kadar mešnik, pooblastenec tvoje volje, to sveto delo opravi. V zaupanju na Jezusovo obljubo izreče mešnik besede spremenjenja, in čudež je spolnjen. Tedaj te hočemo, o Gospod, vsegamogočni, večni Bog! hvaliti in slaviti v Jezusu Kristusu, našem Gospodu, tudi v spominu žalostne device Marije, ki je v največo britkost vtopljen pod križem stala. Videla je svojega preljubeznjivega Sina pribitega na križ, slišala ga vpiti z velikim glasom: „Dopolnjeno je!“ — O moj

Bog! ta čudapolna daritev se bo zdaj tu ponovila; nebo in zemlja ne zapopadeta te neskončne skrivnosti; zato te spoznamo kakor najvišje veličastvo in zakličemo veselo in pobožno: Svet, svet svet je naš Gospod in Bog! Česčen bodi, ki pride v imenu Gospodovem! Hozana po višavah!

Povzdigovanje.

O Jezus, Sin Davidov, bodi mi milostljiv! Jezus, Sin device Marije, odpusti mi moje grehe!

O moj odrešenik, s svojo božjo krvijo očisti mojo dušo vseh njenih grehov! S svojo drago krvijo me vtrdi v vsem dobrem! V svoji milosti polni krvi mi dodeli milost in usmiljenje! O Jezus, pravi Bog! verujem v te, upam v te in te ljubim z vsem svojim srcem.

Po povzdigovanji.

O moj Jezus, Bog večni! v podobi kruha te ponižno molim. Velik si in strašen, pa vendar milost sama; torej te prosim, obrni svoje oči na nas tukaj zbrane, in pripusti, da pride ta sveta daritev po

rokah svetih angelov pred sedež tvojega večnega Očeta, da bo s tem poveličasten; mi pa, ki te v tvojem svetem mesu in v tvoji sveti krvi tu na altarju pričujočega molimo, da bomo z vsem nebeškim blagoslovom in s tvojo milostjo napolnjeni.

O Bog! naj ti bo dopadljiva naša pobožnost. To te prosimo po Jezusu Kristusu, Gospodu našem, po katerem to daritev posvečuješ in blagodariš; po njem, ž njim in v njem imaš ti, Bog vsega močni Oče! v edinosti sv. Duha vso čast in veličastvo na vekomaj! Amen.

Pri križu so stale njegova mati in Marija Kleofova, in Salome in Marija Magdalena.

O vi sv. prijatelji Jezusovi, ki ste videli Boga in človeka v neznanih bolečinah umirati! tu je zdaj ravno tisti Jezus Kristus pričujoč in vnovič se nekrvavo daruje nebeškemu Očetu za nas. Molimo ga tu v delu njegove ljubezni, njegove dobrote in milosti!

Hvalimo, častimo svojega Gospoda, ki je sebe dal za naše hudobije; prosite

vi, prijatelji Jezusovi! da mu bo dopadljiva naša zahvala, po ravno tem Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Obhajilo.

Sveta devica Marija, žalostna mati božja! o kolika preobilnost strašne britkosti je napolnila tvojo dušo, kadar so bili tvojega preljubeznjivega Sina s križa vzeli in ga tebi v naročje položili. — O še nobeno materno srce ni toliko ljubilo, kolikor je tvoje; kajti ti v Jezusu nisi ljubila le svojega najljubeznjivšega Sina, najlepšega, najboljšega izmed vseh ljudi, ampak v njem si ljubila tudi svojega Boga. In ta tvoj najljubeznjivši Sin ta božji zveličar, kterega vsi angelji molijo kot svojega Boga, ta je ležal mrtev v tvojem naročju. Oh, kako strašen pogled, videti najbolj nedolžnega z ranami obdanega, zavoljo naših grehov grozovito umorjenega! — O žalostna mati! pač po pravici si smela klicati: „O vi vsi, ki memo greste, pogledjte, če je bolečina, kakoršnja je bolečina moja!“

O prežalostna, jokajoča mati! ker mi zdaj tu na altarju ponavljamo veliko spravno daritev, oh, zedini tudi ti svoje trpljenje, svoje zdihljeje in solze z našimi molitvami, in pokaži naše potrebe in nadloge svojemu božjemu Sinu, ki je zdaj v spomin svojega pokopa šel v srce mešnikovo. — O da bi bil tudi jaz vreden in bi smel z mešnikom vred prejeti sveto telo Jezusa Kristusa! Ker sem pa te milosti ves nevreden, prosi za me, o preljuba moja mati! svojega božjega Sina, da po duhovno k meni pride in me posveti, da bi ga vsaj pri naslednjem obhajilu prav pobožno prejel, in bom v zavživanju njegovega sv. telesa uterjen v vseh čednostih, ktere me večnega življenja vrednega storijo; po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Pri sklepu.

Presveta Trojica! sprejmi milostljivo to sv. daritev, ktero smo v pobožnosti srca opravili, in naj ti bo dopadljiva v znamenje našega spoštovanja, naše pokorščine in molitve do tebe; in ker smo se tudi spomnili trpljenja in britkosti de-

viške matere našega Gospoda, naj prosi tudi ona za nas, da bomo v nasledovanju njenega življenja na tej zemlji tako verni, kakor ona, in da bomo vsa trpljenja in britkosti tako potrpežljivo in udano iz božje roke sprejemali, kakor ona. — Posebno naj prosi preblažena devica še za nas, da bomo imeli nekdanj srečno zadnjo uro, in da pod njenim varstvom dosežemo večno življenje; po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Pri blagoslovu.

O preljubeznjivi Bog! blagoslovi nas v vseh zadevah našega življenja, kakor si blagoslovil mater svojega božjega Sina v njenem trpljenju, da se je v vseh svojih bolečinah in britkostih vsa v tvojo sv. voljo udala. V imenu † Boga Očeta in † Sina in svetega † Duha. Amen.

Zahvala.

O Jezus Kristus, moj odrešenik! z ginjenim srcem te zahvalim za tvojo britko smrt na križu, ktere spomin je bil zdaj na altarju ponovljen. Med to božjo daritvo tvoje smrti sem s kesanim srcem

molil, in imam zdaj nebeški blagoslov v svojem srcu. O Jezus, daj mi moč, da tega dragega zaklada z novimi grehi ne zgubim.

Tudi tvojih britkosti, o žalostna mati Jezusova! sem se sočutno spomnil. Jokajé si stala pod križem, in vsaki zdihljej, vsaka beseda tvojega umirajočega Sina je šla kakor meč skoz tvoje ljubečo materno srce! O prežalostna mati, kdo bi se ne jokal pri spominu tvojih britkosti! Videla si ga krvaveti, slišala ga klicati: „Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?“ Videla si ga brez vsega polajšanja v strašnem trpljenju dokončati veliko delo. Več si ti trpela, kakor vsi njegovi žalostni prijatelji, ker si ga bolj ljubila. O žalostna mati! bodi mi vedno dobra mati, skrbi za me v mojem življenju in kadar bom nekda v smrtnih težavah od vseh zapuščen, takrat se spomni te ure, ponovljene sv. daritve, spomni se moje ljubezni, s katero te ljubim, in bodi moja tolažnica, in moja priprošnjica pri Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, našem Gospodu. Amen.

O Marija! blagoslovi nas vse s svojim detetom Jezusom Kristusom, obvaruj nas vsega hudega, nagle, neprevidene smrti in smrtnega greha. Češčena bodi vsa nebeška družba, zdaj in na vse večne čase! Amen.

Po svojem devištvu in čistem spočetju, o devica! očisti naše duše, naša srca!



Kratke dnevnicе

od sedem žalosti presvete device Marije.

Juternice.

1. *Simeonovo prerokovanje v tempelju.*

Češčena si Marija itd.

V. Gospod, odpri moje ustnice.

O. In moja usta bodo oznanovala tvojo hvalo.

V. O Bog! pridi mi na pomoč.

O. O Gospod! hiti mi pomagat.

Čast bodi Očetu itd.

Hvalospev.

Premišljujmo, kar Marija

Britkega je pretrpela,

Ko je sedemkrat kot meč

Bolečina jo zadela.

Prva zgodnja je britkost

Bila njenega življenja,

Ko naznani Simeon

Meč najhujšega trpljenja.

Če bolečine pošlje nam

Nebó, najljubša mati!

Če nam bolezní britki meč,

Preti ves up razdjati;

Tedaj nam pošlji ti pomoč,

Tolažbo nam podeli,

Da bomo greh premagali,
In tuge pretrpeli.

Češčena bodi, hvaljena
Trojica ti presveta,
Po včlovečenju Sina nam
Je milost razodeta.

In ti Marija! naj od nas
Doni ti čast in hvala,
Ljubezen tvoja materna
Da srce nam bi vžgala.

Ant. Komu te bom prisposobil, ali
koga tebi enakega imel, hči jeruzalem-
ska? Komu te smem primerjati, da te
potolažim, o devica sionska! kajti velika,
kakor morje, je tvoja britkost. (Žal. pes.
Jer. 2, 13.)

V. Meč bo presunil tvojo dušo.
O. Da se razodenejo misli mnogih.
V. O Gospod! usliši mojo molitev.
O. In moje vpitje naj k tebi pride.

M o l i m o .

O žalostna mati Marija! srčno te
pomilujem zavoljo tiste britkosti, katero
je tvoje materno srce pri prerokovanju
sv. starčeka Simeona občutilo. O ljuba

mati! zavoljo tvojega toliko žalostnega
srca zadobi mi čednost ponižnosti in dar
straha božjega.

Češčena si Marija itd.

K prvi uri.

2. *Beg v Egipt.*

Češčena si Marija itd.

V. O Bog! pridi mi na pomoč.

O. O Gospod! hiti mi pomagat.

Hvalospev.

Druga božje matere

Je velika bolečina,

Ko Herodež zapové

Njenega vmoriti Sina.

Angelj pride pa z nebes

Ino Jožefu naroči:

„Beži z ženo, z Jezusom,

Prej v Egipt, ko den napoči!“

Marija, če sovražnik nam

Naklepe hude snuje,

Naj tvoja roka milostna

Pred grehom nas varuje;

Če tudi vsa peklenska moč

Obdaja nas, ne vstraši

Nas nič, če pri tebi je

Zavetje duši naši.

Ceščena bodi, hvaljena, itd.

Ant. Glej, o Gospod! kaka stiska me obhaja. Moje osrčje se trese; srce se je v meni obrnilo, kajti sem napolnjena z britkostjo; zunaj mori meč, doma pa ravno tako smrt. (Žal. pes. Jer. 1, 20.)

V. Gospod, vse moje življenje je v tebi.

O. In moje zdihovanje ti ni zakrito.

V. O Gospod! usliši mojo molitev.

O. In moje vpitje naj k tebi pride.

M o l i m o.

O žalostna mati Marija! srčno te pomilujem zavoljo tiste britkosti, katero je tvoje materno srce občutilo na begu v Egipt in dokler si ondi prebivala. O ljuba mati! zavoljo svojega toliko stiskanega srca zadobi mi čednost radodarnosti, zlasti do vbogih in dar pobožnosti.

Češčena si Marija itd.

K tretji uri.

3. Jezus zaostane v tempeljnu.

Češčena si Marija itd.

V. O Bog! pridi mi na pomoč.

O. O Gospod! hiti mi pomagat.

Čast bodi Očetu itd.

Hvalospev.

Tretja, mati! britka skrb
 V srce vseka tebi rane,
 Ko dvanajst let stari Sin,
 Zgubljen v tempeljnu ostane
 Dolgo si ga iskala,
 Grenke solze za nj točila
 Tretji den pa si ga spet
 V tempeljnu nazaj dobila.

Tud' jaz sem zgubljen otrok tvoj,
 Daj mati se sprositi,
 Ter začni ti na pravi pot
 Čednosti me voditi.
 Če mene ti ne vsmiliš se,
 Gotovo šel bom v zgubo,
 Če mi pa ti podaš roko,
 Bom dete tvoje ljubo.

Češčena bodi, hvaljena, itd.

Ant. Joka se in joka po noči, in solze
 jej tečejo po obličju; izmed vseh njenih
 ljubih ni nikogar, da bi jo tolažil. (Žal.
 pes. Jer. 1, 2.)

V. On me pusti brez vsake tolažbe.

O. Celi den sem v žalost vtopljen.

V. O Gospod! usliši mojo molitev.

O. In moje vpitje naj k tebi pride.

M o l i m o.

O žalostna mati Marija! srčno te po-

milujem zavoljo tistega velikega strahu,
ki ga je tvoje materno srce trpelo, ko si
svojega ljubega Sina zgubila. O ljuba
mati! zavoljo svojega toliko prestraše-
nega srca zadobi mi čednost čistosti in
dar vednosti.

Češčena si Marija itd.

K sesti uri.

*4. Jezus in Marija se na križnem potu
srečata.*

Češčena si Marija itd.

V. O Bog! pridi mi na pomoč.

O. O Gospod! hiti mi pomagat.

Čast bodi Očetu itd.

Hvalospev.

Četrta žalost bridka je,

Ktero srce tvoje čuti,

Ko ti Sina vežejo,

Bičajo vojščaki ljuti.

Videla Marija si,

Krono trnjevo zanj plesti

Gledala si težki križ,

Ki ga Sin je moral nesti.

Če pošlje nam preljubi Bog,

Trpljenje in nadloge,

Da ne upade nam srcé

Tolaži ti nas vboge.

Zategadel nas tepe Bog,
 Da bi se spokorili;
 Če ti nam mati mila boš,
 Vse bodedo prebili.

Češčena bodi, hvaljena, itd.

Ant. Glej, Gospod! moja revnost in posmeh sovražnikov. Črez vso njeno ljubeznjivost se je vpri sovražnik. (Žal. pes. Jer. 1, 9.)

V. Kdo da moji glavi vode, in mojim očem potok solz.

O. Da noč in den jokam brez prenehanja.

V. O Gospod! usliši mojo molitev!

O. In moje vpitje naj k tebi pride.

M o l i m o.

O žalostna mati Marija! srčno te pomilujem zavoľo tiste velike žalosti, ki je tvoje materno srce pretresla, ko si svojega s križem obloženega Sina srečala. O ljuba mati! zavoľo svojega ljubeznjivega, od bolečin presunjenega srca zadobi mi čednost bratovske ljubezni in dar moči.

Češčena si Marija itd.

K deveti uri.

5. Jezusovo križanje.

Češčena si Marija itd.

V. O Bog! pridi mi na pomoč.

O. O Gospod! hiti mi pomagat.

Čast bodi Očetu itd.

Hvalospev.

Peta žalost huda je
In največa bolečina,
Ko pribijali na križ,
Kruto tvojega so Sina.
Kako vmira blagi Sin
Gledala si draga mati,
Ž njim britkosti smrtne si
Morala tud' ti prestat.

Marija! britko solzo glej,
Ki naša lica spira;
Mi s teboj žalostimo se,
Ko tebi Sin umira.
Za blagor naš trpi gorjé,
O kak nas močno ljubi!
Usmili tudi ti se nas,
Nikar nas ne pogubi!

Češčena bodi, hvaljena itd.

Ant. O vi vsi, ki mimo greste po
potu, pomislite in glejte, če je kaka bo-
lečina, kakor bolečina moja. (Zal. pes.
1, 12.)

V. Vsi, ki po potu grejo, ploskajo z rokami in žvižgajo.

O. In majajo s svojimi glavami nad jeruzalemsko hčerjo.

V. O Gospod! usliši mojo molitev.

O. In moje vpitje naj k tebi pride.

M o l i m o.

O žalostna mati Marija! srčno te pomilujem zavoljo britkosti, ktero je tvoje materno srce prestalo, ko si pod križem svojega umirajočega Sina stala. O ljuba mati! zavoljo britkosti polnega srca zadobi mi čednost zmernosti in dar svetovanja.

Češčena si Marija itd.

Večernice.

6. Jezusa s križa vzamejo.

Češčena si Marija itd.

V. O Bog! pridi mi na pomoč.

O. O Gospod! hiti mi pomagat.

Čast bodi Očetu itd.

Hvalospev.

Šeste žalosti srcé
Tvoje lahko bi počilo,
Ko so s križa Jezusa
Položili ti na krilo.

Sicer trpljenje končal je
 Vendar ti si žalovala;
 Kakor nekda v štalici
 Spet ga v krilu si držala.

Marija! naše glej srcé
 In njega grešne rane,
 Oh, prosi Sina ti za nas,
 Da zdravo spet postane.
 Saj ti zaklad si milosti,
 Pri tebi je vsmiljenje;
 Glej, s teboj zdaj žalujemo,
 Oh, sprosi nam rešenje!

Češčena bodi, hvaljena itd.

Ant. Ne imenujte me Noemi, to je
 lepo, ampak imenujte me Mara, to je
 britko, kajti vsegamogočni me je z brit-
 kostjo napolnil. (Rut. 1, 20.)

V. Moj ljubi mi je šopek mire.

O. Na mojih prsih bo počival.

V. O Gospod! usliši mojo molitev.

O. In moje vpitje naj k tebi pride.

M o l i m o.

O žalostna mati Marija! srčno te po-
 milujem zavoljo bolečine, ktera je tvoje
 občutljivo srce zadela, ko je sulica stran
 tvojega Sina tako neusmiljeno prebodla
 in mu do njegovega preljubeznjivega srca

predrla. O ljuba mati! zavoljo svojega
tako prebodenega srca zadobi mi čednost
pohlevnosti in dar razumnosti.

Češčena si Marija itd.

Sklepnice.

7. Pokop Jezusov.

Češčena si Marija itd.

V. Spreobrne nas, o Bog, naš zveličar.

O. In odvrni svojo jezo od nas.

V. O Bog! pridi mi na pomoč.

O. O Gospod! hiti mi pomagat.

Čast bodi Očetu itd.

Hvalospev.

Zadnja tvoja žalost je,

Ko so v grob ti Sina djali,

Vendar mati up imej

Jezus Kristus vstal bo kmali.

Veličasten, kakor kralj,

Premagalec britke smrti,

Pri Očetu bode tam

Sedel zmirom v rajskem vrti.

Marija sedem žalosti,

Usliši nas, preblaga!

Oj prosi Sina svojega

Naj v sili nam pomaga.

Kadar po nas bo prišla smrt,

Daj v milosti nam vmreti,
In v tvojem varstvu v sveti raj
Tje k Jezusu dospeti.

Češčena bodi, hvaljena itd.

Ant. Zato se jokam in moje oči točijo
solze, kajti tolažnik, ki bi imel razveseliti
mojo dušo, je daleč od mene. (Žal. pes.
Jer. 1, 16.)

V. Moje oči so od joka otemnele.

O. Globoko zdihujem, kajti moje srce je
zlo pobito.

V. O Gospod! usliši mojo molitev.

O. In moje upitje naj k tebi pride.

M o l i m o.

O žalostna mati Marija! srčno te
pomilujem zavoljo britke zapuščenosti,
ktero je tvoje srce trpelo, ko so tvojega
Sina v grob položili. O ljuba mati! po
svojem svetem, nezmerno žalostnem srcu
zadobi mi čednost svete gorečnosti in dar
modrosti.

Češčena si Marija itd.

V. Prosi za nas, žalostna mati Marija!

O. Da postanemo vredni obljub Kristu-
sovih.

O Marija, mati grenkosti, kraljica mučenikov! sprejmi milostljivo to mojo pobožnost, in sprosi mi milost prave pokore in odpuščenja grehov. Moji grehi so umorili tvojega Sina in prebodli z mečem britke žalosti tvoje materno srce. Oh, odpusti mi, pribežališče grešnikov! Ne srdi se; kajti glej, iz srca sem pripravljen, resnično se poboljšati. Daruj zasluženje tvojih bolečin Jezusu za me ubogega grešnika, da mi zavoljo tvojega svetega, brezmadežnega maternega srca milost dodeli, v resnični pokori vsak znotrajni in zunajni križ, ki mi ga Gospod pošlje, potrpežljivo prenašati, da odpuščenje svojih grehov zadobim in dosežem večno veličastvo. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija.

Čast bodi Očetu itd.



Pot žalostne matere božje,

ali

premišljevanje sedem žalosti device Marije po načinu sv. križevega pota.

Akoravno presveta devica vsak dokaz udanosti, katerega jej verni skazujejo, in vsako češčenje ljubeznjivo sprejema, jej vendar posebno dopade, ako kristjani večkrat njene britkosti s sočutjem premišlujejo. Ta pobožnost je Mariji tako dopadljiva, da se je, ko so za časa sv. Brigite ljudje premišljevanje Marijinih žalosti skorej celo opustili bili, mati božja k tej svetnici milo potožila, rekoč: „Le malo kdo še misli na moje bolečine.“ — Zato so pobožni častivci matere božje po nekterih krajih vpeljali posebno češčenje žalostne matere, katero se pot žalostne matere božje imenuje ali premišljevanje sedem žalosti device Marije po načinu sv. križevega pota. Ta materna pot ima sedem postaj ali štacijonov v spomin sedmerih največih žalosti device Marije. Leta 1830 so oo. Serviti tako pot s posebno svečanostjo vpeljali v cerkvi sv. Marcela v Rimu in papež Gregor XVI. so jo pa obdarovali z obilnimi odpustki.

Najpred se pred podobo žalostne matere pokliče sv. Duh v pomoč in se obudi grevenga črez grehe, zavoljo katerih sta Jezus in Marija morala toliko bolečin prestati, potem pa sledijo premišljevanja sedmerih postaj.

Molitev pred premišljevanjem.

Pridi sv. Duh, napolni srca svojih vernih in užgi v njih ogenj svoje ljubezni.

V. Pošlji svojega Duha in vse bo prerojeno.

O. In prenovil boš obličje zemlje.

V. Spomni se svoje črede,

O. Ki je bila od začetka tvoja lastnina.

V. Gospod usliši mojo molitev.

O. In moje upitje naj k tebi pride.

Obuda grevenge. O žalostna mati! Oh,

kako nehvaležen sem bil do zdaj svojemu Bogu, kako slabo sem spoznaval njegove neštivilne dobrote! Ali zdaj občutim živo žalost in prosim s pobitim srcem Boga za odpuščenje, ker sem se podstopil, njegovo neskončno dobrotljivost tolikokrat razžaliti. O moja presveta mati! po vseh bolečinah, ki si jih pri britkem trpljenju svojega ljubeznjivega Sina prestala, te goreče prosim, zadobi mi pri dobrotljivem Odrešeniku milost in usmiljenje. Odpuščenje, — o prežalostna mati! prosim, odpuščenje obilnih grehov. Sprejmi to pobožnost, ki jo zdaj začnem, v spomin vseh bolečin, ktere si v življenju, trpljenju in pri smrti svojega prelubeznjivega Sina pretrpela in dodeli mi, naj meč britkosti, ki je tvoje srce prebodel, presune tudi mojo grešno dušo, da v milosti svojega Gospoda živim in umerjem in v večnosti tiste časti deležen postanem, ktero mi je Jezus s svojo drago krvijo zaslužil. Amen.

V. O Marija! v srce moje,

O. Vtisni bolečine svoje!

(Slednje vrstice se gredé od ene postaje do druge ponovijo.)



Prva postaja.

Podaj se v duhu v jeruzalemski tempelj in poslušaj, kaj žalostnega stari Simeon sveti devici in materi prerokuje.

Premišljevanje. O kako se zavzame Marija, in kako britki občutki navdajajo njeno srce, ko jej stari Simeon z milimi besedami Jezusovo trpljenje naznani! Božja mati vidi v duhu že zdaj vse nadloge in britkosti, vse muke in trpljenje, sploh vse, kar bo njeno nežno dete moralo prestati. Vse, kar je svet kedaj zakrivil, bo Jezusu naloženo, da pravičnemu Očetu zadostuje in odreši revne Adamove otroke. Pa ti meč še Marijinega srca ne rani tako občutljivo, kakor to, da vidi naprej, s koliko nehvaležnostjo bo hudobni svet Jezusu vse trpljenje povračeval, kako mu bodo ljudje nasprotovali in koliko se jih bo pohujšalo in vekomaj pogubilo; — in med Jezusovimi sovražniki zagleda božja mati morebiti tudi tebe.

O le pomisli, kolikokrat si se s svojim grešnim življenjem pridružil tistim zaslepljenim hudobnežem, ki Jezusa ne molijo in se za-nj ne zmenijo, marveč ga zasramujejo in žaliijo; — glej, to Marijo boli! Zato se zdaj pred žalostno materjo na kolena vrži in z zgrevanim srcem k njej zdihni: „O moja predobrotljiva mati! koliko britkosti je občutilo tvoje srce, ker si videla, kako bom jaz nehvaležnež dragoceno krv tvojega Sina z no-

gami teptal. Oglej se milostljivo na me, ter mi zavoljo svojega tako užaljenega srca dodeli, naj za naprej božje usmiljenje v svoje dušno zveličanje obrnem, vse milosti in nebeška razsvetljenja zvesto porabim in se tistim pridružim, katerim bo britko trpljenje Jezusa Kristusa k večnemu zveličanju. Amen.

Češčena si Marija itd.

Prežalostna devica, prosi za nas!

V. O Marija! v srce moje,

O. Vtisni bolečine svoje.

Druga postaja.

Spremljaj sveto družino v duhu na težavnem potu v Egipt.

Premišljevanje. Pozno v noči zbudi angelj Jožefa in mu naroči, naj hitro vstane in z Marijo in Jezusom v daljni Egipt beži, kajti Herod streže božjemu detetu po življenju. Jožef vstane in naznani presveti devici angeljevo naročilo. „Marija! jej pravi, dete morava pred zalezovanjem grozovitnega Heroda skriti in od tod oditi; volja božja je to!“ — Marija se hitro vzdigne in vzeme Jezusa; — in oba zapustita revno stanovanje. Neprestrašena se v voljo božjo udata in brez obotavljanja se podata na težavno pot. — Vse rada pretrpita, da le ljubo dete pred nrsrečo ohranita. V temni noči obrača Marija

svoje materne oči skrbno semtertje in poslušatenko, da ne bi kde Herodovi vojščaki nje od ktere strani neprevideno napadli. Potem pa obrne svoje solznate oči zopet na ljubega Jezusa, kterega na svojih prsih skriva, in v preveliki skrbi, da bi vtegnila dete po kaki nesreči zgubiti, pošilja iz globočine svojega pobitega srca goreče zdihljene proti nebesom.

Pomisli tukaj, kolikokrat si že Mariji, svoji materi ravno tako bolečino pripravil in njeno srce z mečem britkosti ranil, ker si njenega Sina iz svojega srca in iz svoje duše pregnal. Zgrevaj zdaj vse to, ter se obrni s ponižnim srcem k Mariji, rekoč: „O moja ljubeznjiva mati! Samo enkrat je Herod Jezusa pregnal; — jaz pa, oh! kolikokrat sem svojega zveličarja in tudi tebe iz svojega srca pregnal in rajši njegovemu in tvojemu zapriseženemu sovražniku, nesrečnemu grehu v svojem srcu prostor dal. Joj meni! Kaj mi je začeti? O Marija, sprosi mi pri Jezusu, ki tebi nobene prošnje ne odreče, usmiljenje in odpuščenje! Trdno ti obljubim, da hočem svoje srce od zdaj zanaprej le tebi in tvojemu Jezusu v prebivališče prepustiti. Amen.

Češčena si Marija itd.

Prežalostna devica, prosi za nas!

V. O Marija! v srce moje,

O. Vtisni bolečine svoje!

Tretja postaja.

Prevdari v duhu, kaj je občutilo srce Marije, prežalostne matere, ko je zgubljenega Jezusa iskala.

Premišljevanje. Marija Jezusa med domo gredočimi romarji ne najde in v svojo grozo zapazi, da ga je zgubila. Povsod skrbno po njem poprašuje in ga išče pri znancih, rodbini in popotnikih, pa nihče ga ni videl. Kakšna bolečina za ljubljeno mater! Zdajci se v Jeruzalem nazaj poda in z nevesto visoke pesmi vse, ktere na potu sreča, poprašuje, niso li videli tistega, ktereга njena duša ljubi. Vsak trenutek pa misli videti in njegov glas slišati, ali ne; — motila se je. Zato pa se njena britkost vedno bolj in bolj množi!

Oh, kakšna sramota za me, ki svojega Jezusa tolikokrat zgubim in za to zgubo tako malo porajtam! Kako slabo si prizadevam, Jezusa zopet najti! Kolika žalost za Marijo, ker po sv. spovedi zopet tako hitro v stare grehe zajdem in Jezusa zgubim! Oh, kako sem vendar slep in nespameten, ker mi je za ljubega Boga in njegovo prijateljstvo tako malo mar! Pa prišla bo ura, ko bom Jezusa iskal in za njim klical; — ali kaj bo z menoj, če me Jezus v smrtni sili brez pomoči pusti in se pred menoj skrije?

O prežalostna devica! sprosi mi milost, da, kakor ti, tudi jaz Jezusa skrbno iščem in

ga srečno najdem, kajti če njega imam, imam vse. Do zdaj sem Jezusa tolikokrat zgubil po noči in po dnevu, v zapeljivih družbah in po svojih navadnih grehih, največkrat ravno po sv. nedeljah, in vendar sem od leta do leta odlagal, zgubljenega zopet poiskati; — ali ed zdaj zanaprej o mati preljuba! ga ne bom nikdar več zgubil. Amen.

Češčena si Marija itd.

Prežalostna devica, prosi za nas!

V. O Marija! v srce moje,

O. Vtisni bolečine svoje!

Četrta postaja.

Podaj se v duhu v Jeruzalem in pomisli, kakšno britkost je Marija občutila, ko je Jezusa s križem obloženega srečala.

Premišljevanje. Pridite zdaj in stopite semkaj na kamenita srca ter pogledjte, kakšnega prežalostna mati svojega ljubeznjivega Sina sreča in med kako brezbožno druhaljo ga zagleda, ki ga k grozovitni smrti žene. O kako je ves ranjen, po bičanju celo razmesarjen in ves s krvijo oblit; — bodečo trnjevo krono nosi na glavi in težki križ sloni na njegovi rami. O s koliko težavo se s svojo težo po trdej poti dalej pomika bled v licu in ves opešan; bati se je, da se bo zdaj in zdaj na zemljo zgrudil in umrl. — Glej v taki podobi

sreča in zagleda Jezusa svojega Sina — Marija. Kako rada bi ona k njemu pristopila in ga objela, kako rada ga tolažila in mu krvav obraz obrisala, pa kaj, da še blizo njega ne sme. Oh to je neizmerna bolečina in žalost za njeno ljubeče srce! V morje britkosti je vtopljenjena njena duša.

Pa kdo je pripravil Jezusu toliko trpljenja, njegovi materi pa tako žalost? Kdo drugi kakor jaz. Ravno jaz sem z neštevilnimi grehi razbičal Jezusovo telo in mu naložil težki križ, — Mariji pa zasadil ostri meč britkosti v srce, — in vendar še v svoji neumnosti vedno le za novimi grehi dirjam. O kedaj vendar bom grešiti nehal; — kedaj se k Jezusu nazaj podal; kedaj se k Mariji obrnil?

O prežalostna mati! Prizanesi svojemu zdaj zgrevanemu otroku. Vem sicer in zdaj popolnoma spoznam, da nisem usmiljenja vreden, ker sem tvojemu Sinu in tebi tolike bolečine pripravil; — ali spomni se, da si mati vseh milosti. Bodi toraj tudi meni milostljiva in sprosi mi odpusčenje, da trpljenje tvojega Sina ne bo nad menoj zgubljeno. Obljubim, tvojemu božjemu Sinu zvest ostati, z resnično pokoro popraviti vse, kar sem zadolžil, svoj križ voljno nositi in vedno za Jezusom hoditi. Amen.

Češčena si Marija itd.

Prežalostna devica, prosi za nas!

V. O Marija! v srce moje,

O. Vtisni bolečine svoje!

Peta postaja.

Pojdi zdaj v duhu na Golgoto in postoj nekaj časa z Marijo pod križem.

Premišljevanje. Misli si, ljubi kristjan! da stojiš na kalvarski gori. Dvoje jagnjet tukaj krvavi; eno je presveto Jezusovo telo, drugo pa Marijino srce. O kakšni pogled za te, o prežalostna mati! Na križu med nebom in zemljo visi Jezus, blaženi sad tvojega telesa in ti, zapuščeno devica! moraš gledati, kako tvoj Sin nepopisljive muke trpi in umira, pa ne moreš mu pomagati. Oh, vse, kar Jezus trpi, občutiš tudi ti. Črez vse oster meč prebode zdaj tvojo bolečo dušo in vtopljen v morje žalosti stojiš pod križem. Skoro se ne ve, bo li poprej Jezus od bolečin dušo izdihnil, ali boš ti žalosti umrla. O mila mati! ti gledaš na križu visečega Sina, vidiš kako njegovo življenje doteka, se oziraš v njegove kalne oči, gledaš njegovo blede obličje in modre ustnice, slišiš, kako globoko diha in na ves glas zakliče: „Dopolnjeno je; — Oče! v tvoje roke izročim svojo dušo“. In zdaj spoznaš, da ti je ljubljeni Sin umrl. — Oh, kako rada bi umrla z Jezusom tudi Marija, kako rada bi za Sinom v večnost šla tudi mati. Zares čuditi se je, kako Marija še tako trdno stoji in ž njim vred ne umrje. Zakaj, o ljubljena mati! nisi doma ostala? da ne bi videla dragega Sina umreti. Pa ne; ti o kraljica vseh mučenikov hočeš v vsem

biti Jezusu podobna in izpiti do zadnje kaplje britki kelih.

O kakošna sramota za me, ki se tako rad najmanjših križev ogibam in tako hitro nevoljen postanem in mrmram, če mi usmiljeni Bog zavoljo mojega zveličanja kako težavo pošlje! In vendar kako mali so moji križi, kako veliki in obilni pa moji grehi! Zato pa zdaj pred teboj, o žalostna mati! s sv. Terezijo kličem: „Trpeti ali umreti, umreti ali trpeti“, kajti le trpljenje me bo pred grehom obvarovalo. Amen.

Češčena si Marija itd.

Prežalostna devica, prosi za nas!

V. O Marija! v srce moje,

O. Vtisni bolečine svoje.

Šesta postaja.

Poklekni v duhu pod križem zraven Marije, ki mrtvo telo svojega ljubljenega Sina v naročju drži.

Premišljevanje. Tukaj vidim, kako prežalostna mati mrtvo truplo svojega ljubljenega Sina z največo častjo in ljubeznijo na svojem krilu drži in njegove rane ogleduje. Njegovo pa tudi njeno srce je prebodeno, le čudež božje vsegamogočnosti jo še živo ohrani.

O uboga mati, ki moraš Sina, tebi toliko dragega, mrtvega v naročju imeti! Kdo bi

pri tolikih nadlogah ne imel s teboj usmiljenja? Sv. Janez, ljubljene Jezusov je od žalosti ves potrt, Magdalena se ne da potolažiti in pomiriti, druge pobožne žene na glas jokajo in tudi Jožef in Nikodem sta vsa pobita in žalostna, — le jaz nimam solz za mrtvega Jezusa in nobenega sočutja z žalostno materjo. Oh, kako moram biti tako neobčutljiv in nehvaležen!

O preljubeznjiva mati z mečem, ki je tvojo dušo presunil, ko si s solzami mrtvo truplo svojega Sina močila, dotekni se mojega srca in ga brez vsega usmiljenja prebodi, da se omeči in spozna, [da so le moji neštivilni grehi tvojega Sina umorili in vse tvoje trpljenje zakrivili. Amen.

Češčena si Marija itd.

Prežalostna devica, prosi za nas!

V. O Marija! v srce moje,

O. Vtisni bolečine svoje!

Sedma postaja.

Spremljaj Marijo k Jezusovemu grobu.

Premišljevanje. O mati, dobro vem, da je ta, ktereга vidiš pokopati, Jezus tvoj ljubi Sin! Njega položijo v grob, — ni ga več, — le ti, o presveta mati še nam ostaneš. Teški kamen pokriva zdaj Jezusovo truplo in obteži tudi tvoje srce, vsaj pod tem kamnom tvoja edina dobrota, vse tvoje veselje in vsa

tolažba tvojega življenja v grobu mirno počiva. Zaspal je, katerega je čez vse ljubilo tvoje srce.

Marija žaluje in toči britke solze na Jezusovem grobu, ker jej je vzet, katerega je tako ljubila. Ali kako srečni smo pa mi, ker ravno tistega Jezusa, ki ga Marija mrtvega objokuje živega v presvetem altarskem zakramentu med nami imamo. Oh, ko bi le presveto rešnje Telo vsikdar ravno s takšno pobožnostjo, hvaležnostjo in ponižnostjo v svoje srce prejeli, s kakoršno ga je presveta devica k grobu spremljala, o potem bi Mariji vsaj nekoliko polajšali bolečine in potolažili njeno užaljeno srce.

O Marija, mila mati! vtisni vse bolečine, ki si jih zavoljo Jezusa prestala, v mojo dušo in sprosi mi milost, da Jezusa vedno ljubim in ga svojem srcu nosim. In kadar mi bo treba vzeti od tega sveta slovo, — o ljubeznjiva mati! pridi takrat s svojim Jezusom k moji postelji in ga v presvetem altarskem zakramentu v moje opešano srce položi, da ž njim sklenjen v tvojih rokah zaspim, potem mirno v grobu počivam in se na sodnji den z dušo in telesom k vama v nebeško kraljestvo preselim. Amen.

Češčena si Marija itd.

Prežalostna devica, prosi za nas!

V. O Marija! v srce moje,

O. Vtisni bolečine svoje!

Sklep.

Ljubi kristjan, ki si božjo mater v sedmerih postajah njenega žalostnega pota spremljal, slišal si zdaj, kaj vse je moral Jezus trpeti, da je tvojo dušo večnega pogubljenja odrešil, in koliko bolečin in žalosti je v življenju in trpljenju svojega Sina prestala božja mati. Ne pojde torej dnes od tod, da bi na Jezusa in Marijo kmalu pozabil in se zopet v stare grehe povrnil. Glej! Kakor je bil Jezus na križu od vseh zapuščen in kakor je po njegovi smrti tudi Marija revna vdova zapuščena ostala, tako se bo tudi tebi, morebiti že v kratkem godilo. Zapustiti boš moral svoje domače in znance in celó zapuščen se podati iz tega sveta v neznano večnost. Da bota Jezus in Marija takrat tebi na pomoč prišla in spremljala tvojo dušo na drugi svet, o ne ponavljaj s svojimi grehi Jezusovega trpljenja in ne prebadaj Marijinega ljubeznivega srca, ampak prizadevaj si po naukih Jezusovih živeti, devico Marijo hvaležno častiti in z lepim zgledom pri-

peljati tudi svojega bližnjega k Jezusu
in Mariji v sveta nebesa.

7 Češčena si Marija itd. in za vsako :

Sveta mati! to te prosim,
Rane Kristusa naj nosim,
Vtisni v moje jih srcé!

(Kdor poslednjo molitvico in Češčena si Marija
sedemkrat pobožno moli, zadobi 300 dni odpustka.
— Papež Pij VII. 1. grudna 1815.)



Pesem.

Božje matere device
Čast prepevaj jezik moj,
Mučnikov vseh kraljice
Žalosti sočutje poj!

Britkih žalost polna mati!
Daj mi s teboj žalovati,
Da se grehov spokorim,
Odpuščenje zadobim.

V tempeljnu si darovala
V rešnjo smrt zveličarja,
Duša pa je žalovala
Z ostrim mečem ranjena.

Britkih žalost itd.

V britkem potu skoz puščavo,
 V begu si pred Herodom
 Ti trpela trud, težavo
 S svojim svetim detetom.

Britkih žalost itd.

S srčno žalostjo iskala
 Sina si zgubljenega,
 Si po njem popraševala
 Dneve tri užaljena.

Britkih žalost itd.

Oj neznana bolečina
 Ti je trgala srcé,
 Ko si srečala tam Sina,
 Ki obložen s križem gre.

Britkih žalost itd.

Tvojo dušo meč prešine,
 Ko na križu Sin visi,
 Čutiš smrtne bolečine
 Kadar dušo izroči.

Britkih žalost itd.

Žalosti si kopernela
 Z dušo voljno in srčno,
 Kadar si v naročje vzela
 Ljubega mrtvó teló.

Britkih žalost itd.

Oh, prežalostno ločenje,
 V grob ti Sina položé,
 Nad srca tvoj'ga življenje
 Težek kamen privalé.

Britkih žalost itd.

Molitev

na praznik sedem žalosti matere božje.

Vsaka skrivnost tvojega življenja, o božja mati! govori milo k našemu srcu, — ali nobena tako močno, kakor tvoje preveliko trpljenje dnešnji den. — Podobna tvojega srca s sedmerim mečem žalosti in bolečin grozno prebodenega, — o kako je ginljiva in koliko zaupanja in sladke tolažbe nam iz nje izvira! O bodi mi toraj pozdravljeno za me v boleči ljubezni ranjeno materno srce! pozdravljeno v srčni ljubezni, z Janezom pod križem sklenjeno, — ko je Jezus s križa govoril: „Glej, tvoj sin!“ — O boleče ranjena mati! obrni svoje matrne oči na me in poglej ž njimi svojega otroka in rejenca. Usmili se mene in ne pozabi na me, za ktere ga je tvoj ljubeznjivi Sin svojo predrago kri na križu prelil! —

Kdo bi se ne razjokal, kedar dnes sveto cerkev milo pesem od tebe, žalostna mati! peti sliši in v duhu pod križem v grozovitnih britkostih gleda. O kakšne in kolike bolečine je občutilo tvoje srce, ko si svojega Sina, mrtvega v svojem naročju držala! — Sprejmi tudi mene v svoje srce, da popolnoma premišlujem in čutim, kako drag sem Jezusu bil; — da ž njim stanovitno svoj križ do smrti nosim in milost zadobim, v tvojem krilu enkrat sladko zaspati in se v nebesih veselo prebuditi. Amen.

Žalostna mati božja.

S solzami oblito lice
 Sveti materi bledí!
 Oh, kako srce device
 Morje žalosti topí!
 Vsa prepadena in bleđa
 Vidi s križa snetega,
 In v naročju svojem gleda
 Truplo Sina ljubega.

Oči s krvijo zalite,
 In odprto sveto stran;
 Oh roké, nogé pribite!
 Celo truplo polno ran

Gleda in jih v solzah pere,
 In kušuje vsmiljeno:
 Meč britkosti ji prkdere
 Žalno srce materno.

Vendar smrtne bolečine
 Ji ne zmagajo srca;
 V božjih sklepov globočine
 Se ponižna dekla vda.
 Vsmiljena za nas daruje
 Večnemu prijeten dar:
 Svoj'ga Sina mu žrtvuje,
 Nje naročje — je altar.

K teb' zdihujem. o devica!
 Ker za mene ti trpiš,
 Mučenikov vseh kraljica!
 Tud' trpeti me učiš.
 Daj, da s teboj rad žalujem,
 Ker v dolini solz živim,
 Svoje grehe objokujem,
 Odpuščenje zadobim.

Počesčenje žalostne matere božje.

(Prav primerno za cvetni petek.)

Sveta devica Marija! mati mojega
 Zveličarja, prosim te zavoljo britke žalosti,
 ktera je presunila tvoje materno srce,
 kadar si videla svojega ljubega

Sina na križu umirati, sprosi mi milosti, da svojega križanega odrešenika nikdar ne pozabim, in da, o preljuba mati! prav živo občutim grenkobo njegove smrti, in spoznam velikost njegove ljubezni, s katero se je radovoljno dal v najgrozovitnišo smrt. Sprosi mi zveličavno žalost in solze prave pokore, da objokujem svoje grehe, zavoljo katerih je Jezus prelil svojo kri. Spomin Jezusovega trpljenja naj me neprenehoma nagiblje, greha se varovati, svojega Boga čez vse ljubiti, in nikdar z grehom se od njega ločiti.

Preljubeznjiva mati! sprejmi me ko svojega otroka v svoje varstvo, bodi mi dobrotljiva mati, in nikdar me ne zapusti brez pomoči v vseh mojih potrebah, zlasti ne v moji smrtni uri. Sveta Marija! brani me vselej vseh skušnjav satanovih, bodi moja besednica pri svojem božjem Sinu, in prosi, da bom enkrat umiraje klical presveta imena: Jezus, Marija, Jožef! O mati usmiljenja, usliši me. Pribežališče grešnikov! k tebi vpijem. Pomoč kristjanov! pomagaj mi. Tolažnica žalostnih! tolaži me. Sveta Marija, mati božja, prosi

za me ubogega grešnika zdaj in ob moji
smrtni uri. Amen.

Zdihljeji k žalostni materi Mariji. *)

Pomočnica,
Solz kraljica
Milo mi rokó podaj,
Žalujoča,
Jokajoča,
Vodi mene v sveti raj!

Glej, težave
In skušnjave
Me brezbojno mučijo,
Milostljiva
Dobrotljiva,
Njih me reši naj nebó!

Omedljujem
In zdihujem,
Pred podobo tu klečé,
Odpri mati,
Vse prestatí,
Svoje sveto mi srcé!

*) Poleg nemškega..

Počesčenje

žalostne matere božje in prošnja za 7
čednosti in 7 darov sv. Duha.

1. O žalostna mati Marija! srčno te pomilujem zavoljo tiste britkosti, katero je tvoje materno srce občutilo pri prerokovanji sv. starčeka Simeona, da bo tvoje srce meč presunil. O ljuba mati! zavoljo tvojega toliko žalostnega srca zadobi mi čednost ponižnosti in dar strahu božjega.

Česčena si Marija.

2. O žalostna mati Marija! srčno te pomilujem zavoljo tiste stiske, katero je tvoje materno srce pretrpelo na begu v Egipt in dokler si ondi prebivala. O ljuba mati! zavoljo svojega toliko stiskanega srca zadobi mi čednost radodarnosti, zlasti do ubogih, in dar pobožnosti.

Česčena si Marija.

3. O žalostna mati Marija! srčno te pomilujem zavoljo tistega velikega straha, ki ga je tvoje materno srce trpelo, ko si svojega ljubega Sina zgubila. O ljuba mati! zavoljo svojega toliko prestraše-

nega srca zadobi mi čednost čistosti in dar vednosti.

Češčena si Marija.

4. O žalostna mati Marija! srčno te pomilujem zavoljo tiste velike žalosti, ki je tvoje materni srce pretresla, ko si svojega s križem obloženega Sina srečala. O ljuba mati! zavoljo svojega ljubeznivega od bolečin presunjenega srca zadobi mi čednost bratovske ljubezni in dar moči.

Češčena si Marija.

5. O žalostna mati Marija! srčno te pomilujem zavoljo britkosti, katero je tvoje materni srce prestalo, ko si pod križem svojega umirajočega Sina stala. O ljuba mati! zavoljo britkosti polnega srca zadobi mi čednost zmernosti in dar svetovanja.

Češčena si Marija.

6. O žalostna mati Marija! srčno te pomilujem zavoljo bolečine, ktera je tvoje občutljivo srce zadela, ko je sulica stran tvojega Sina tako neusmiljeno prebodla in mu do njegovega preljubeznjivega

srca predrila. O ljuba mati! zavoljo svojega tako prebodenega srca zadobi mi čednost pohlevnosti in dar razumnosti.

Češčena si Marija.

7. O žalostna mati Marija! srčno te pomilujem, zavoljo britke zapuščenosti, ktero je tvoje srce trpelo, ko so tvojega Sina v grob položili. O ljuba mati! po svojem svetem, nezmerno žalostnem srcu zadobi mi čednost svete gorečnosti in dar modrosti.

Češčena si Marija.

M o l i m o.

O Gospod, Jezus Kristus! prosimo te, dodeli nam, da bo sveta devica tvoja mati, zdaj in na našo smrtno uro pred tronom tvoje milosti naša besednica, ktere presveto dušo je ob uri tvojega trpljenja meč bolečin presunil. To nam dodeli, o Gospod Jezus Kristus, zveličar sveta, ki z Očetom in sv. Duhom živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.

(Kdor v čast žalostnega srca Marijinega to počesčenje moli, prejme za vsakikrat 300 dni odpustka.
— Pij VII. 26. septembra 1817.)

Pesem.

O vi. ki tu v britkosti moji silni
Veseli po tem potu mimo greste.
Poglejte. al' za bolečino veste,
Da bila bi enaka moji kdaj!

Ta, ki pred nami tu na križu vmira,
Razbit, krvav, ko grešnik zaničljivi,
Ta Sin je moj, nedolžen, ljubeznjivi;
Ljubezni, ne sramote, vreden je.

Ta Sin je stvarnika nebes in zemlje
Očeta svoj'ga oznan'val in molil,
Ta Sin je mene si za mater zvolil,
Še preden celi svet je vstvarjen bil.

On Bog je moj, ga prva sem molila
Presrečno tisto noč rojeno dete,
Obraz nebeški njegov želje svete
Ljubezni je do njega v meni vžgal.

Je mene svojo ljubo tovaršico
Izvolil zvesto v tukajšnjem življenju,
Me ranjeno v ljubezni zaželenju
Z lepoto svojo vklenjeno drži.

Umirajočega zdaj tukaj gledam
Na tem sramotnem lesu, v tej britkosti.
V trpljenju hudem, v toliki slabosti
Da žalostne tud' skale pokajo.

Oh, kamor se obrne, ga ne najde
Nikjer prijatelja, tud' ne pomočnika;

Pesem.

O vi, ki tu v britkosti moji silni
Veseli po tem potu mimo greste.
Poglejte, al' za bolečino veste,
Da bila bi enaka moji kdaj!

Ta, ki pred nami tu na križu vmira,
Razbit, krvav, ko grešnik zaničljivi,
Ta Sin je moj, nedolžen, ljubeznjivi;
Ljubezni, ne sramote, vreden je.

Ta Sin je stvarnika nebes in zemlje
Očeta svoj'ga oznan'val in molil,
Ta Sin je mene si za mater zvolil,
Še preden celi svet je vstvarjen bil.

On Bog je moj, ga prva sem molila
Presrečno tisto noč rojeno dete,
Obraz nebeški njegov želje svete
Ljubezni je do njega v meni vžgal.

Je mene svojo ljubo tovaršico
Izvolil zvesto v tukajšnjem življenju,
Me ranjeno v ljubezni zaželenju
Z lepoto svojo vklenjeno drži.

Umirajočega zdaj tukaj gledam
Na tem sramotnem lesu, v tej britkosti.
V trpljenju hudem, v toliki slabosti
Da žalostne tud' skale pokajo.

Oh, kamor se obrne, ga ne najde
Nikjer prijatelja, tud' ne pomočnika;

Pesem.

O vi. ki tu v britkosti moji silni
Veseli po tem potu mimo greste.
Poglejte. al' za bolečino veste,
Da bila bi enaka moji kdaj!

Ta, ki pred nami tu na križu vmira,
Razbit, krvav, ko grešnik zaničljivi,
Ta Sin je moj, nedolžen, ljubeznjivi;
Ljubezni, ne sramote, vreden je.

Ta Sin je stvarnika nebes in zemlje
Očeta svoj'ga oznan'val in molil,
Ta Sin je mene si za mater zvolil,
Še preden celi svet je vstvarjen bil.

On Bog je moj, ga prva sem molila
Presrečno tisto noč rojeno dete,
Obraz nebeški njegov želje svete
Ljubezni je do njega v meni vžgal.

Je mene svojo ljubo tovaršico
Izvolil zvesto v tukajšnjem življenju,
Me ranjeno v ljubezni zaželenju
Z lepoto svojo vklenjeno drži.

Umirajočega zdaj tukaj gledam
Na tem sramotnem lesu, v tej britkosti.
V trpljenju hudem, v toliki slabosti
Da žalostne tud' skale pokajo.

Oh, kamor se obrne, ga ne najde
Nikjer prijatelja, tud' ne pomočnika;

Hudobnih truma gleda ga velika,
Ki le mu smrt britkejšo delajo.

Bog, Oče večni! ki ga srčno ljubiš,
Kakó se moreš v ljubega ozreti?
Kakó toliko gledat' ga trpeti,
Pa vendar se usmiliti ga ne?

Pokrit'ga z dolgi sveta Bog ga vidi,
In njegov srd ne da se pomiriti,
Dokler ne vidi smrti ga storiti
Iz zgolj ljubezni do krivičnih nas.

Preljubi Sin, ki vmirati te vidim,
Oh da bi mogla jaz ti pomagati!
Da b' mogla v svojih rokah te držati!
Da bi v naročju maternem umrl.

Joj! da ti jaz polajšati ne morem!
Ker sama s svojo žalostjo, slabostjo
Navdajam ti srcé še bolj z britkostjo
Ti delam še grenkejšo tvojo smrt.

Oh duše! le presrčno ga ljubite,
Ki tu trpi za vaše odrešenje,
Ljubezni poln še da za vas življenje,
In le ljubezen tud' od vas želi.

(Bl. Potočnik.)

V čast Marije sedem žalosti.

O kraljica mučencev! koliko si ti
pretrpela zavaljo našega odrešenja. Le

tvoja neskončna ljubezen in udanost v božjo voljo te je še podpirala, da nisi onemagala.

1. Prvi meč, ki ti je srce prebodel, so bile besede preroka Simeona. O Marija! naj meni ne bo Jezus v padec, ampak zavoljo svojih britkosti se me usmili in prosi za me.

2. Drugi meč žalosti je bil beg v Egipt. O da bi mogel deležen biti te sreče, da bi ti s svojim Jezusom vedno pri meni ostala, in da bi te ne žalil nikdar s kakim grehom!

3. Tretji meč ti je ranil srce, ko si bila Jezusa v Jeruzalemu zgubila. O sprosi mi milost, da ga nikdar iz svojega srca ne zgubim, ampak da ga vedno bolj in bolj ljubim!

4. O kolika britkost ti je pa takrat srce topila, ko si Jezusa s križem obloženega srečala! O neskončna bolečina! kdo te more razumeti? Le kdor Jezusa tako ljubi, kakor si ga ti ljubila, zna občutiti ž njim težo križa. To je četrti meč, ki ti je presunil materno srce!

5. Ali še večje bolečine si morala prenašati! Na križ razpet visi tvoj ljubi

Jezus, in ti slišiš njegove zadnje besede, šteješ njegove zdihljeje in njegova rešnja kri teče na grešno zemljo in na te. O sprosi tudi meni stanovitnost, da bom v britkosti nepremakljivo stal, kakor si ti pod križem! Ali Jezusovo srce, ki te je tako iskreno ljubilo, o mati vse britkosti! prebode zdaj neusmiljeni vojščak in ne premisli, da je zasadil tudi tebi globoko v srce meč neizrekljivih bolečin. V Jezusu si vse ljubila ali ž njim si tudi vse zgubila. Naj tudi moje srce presune strah pred grehom, ki je Jezusu in tebi toliko britkost pripravil.

6. Šesti meč pa ti srce raztrga, ko ti Jezusa vsega krvavega in ranjenega v naročje položijo. Ne oživi ga tvoj jok, ne ogreje ga več tvoja vroča ljubezen! Vzemi tudi mene, o mati britkosti! v svoje naročje in ogrej moje mrzlo srce.

7. Sedma britkost ti srce topi, ko ti Jezusa iz naročja vzemejo in v grob položijo. Daj mi s teboj, o Marija! do groba žalovati, da se bom tudi s teboj v nebesih vekomaj veselil. Amen.

Molitev

k žalostni materi božji za uboge duše
v vicah.

O sveta Marija, mati mojega odrešenika! z žalostnim srcem se spomnim velikega trpljenja, ki ga je občutilo tvoje materno srce, kadar si na gori Kalvariji krono mučencev dosegla. Takrat se je spolnilo prerokovanje Simeonovo, da bo meč tvoje materno srce prebodel. O sveta, visokočeščena mati božja! kako velika, kako trdna je bila tvoja vera, kako zvesto tvoje zaupanje v božjo modro previdnost, kako stanovitna tvoja udanost, kako nepremagljiva tvoja potrpežljivost. — O poveličana, o velika kraljica mučencev, k tebi zdihujem, prosi pri Bogu za uboge duše v vicah. Oh, te revne duše hrepenijo po rešenju iz svojega trpljenja, in glej! nobene ni med njimi, ki bi v svojem življenju ne bila tebe za mater našega Gospoda častila in ljubila! O usmiljena mati! prosi torej zdaj za svoje zapuščene otroke, ki neprenehoma zdihujejo in jokajo. Prosi Jezusa, svojega Sina, da se usmili teh revnih duš v njihovem trp-

ljenju! Posebno pa tvoji materni ljubezni priporočim to-le dušo....

Prosi še tudi za-me ubogega grešnika; zadobi mi milost resnične žalosti črez grehe in pravo pokoro, da bo moja duša čista vsega greha, ozaljšana s čednostjo in svetostjo, ter vredna, nekda j po ločenju iz tega sveta biti oproščena hudega trpljenja v vicah. Tudi še tvoji mogočni priprošnji izročim vse svoje telesne potrebe; in kadar pridejo britkosti in težave črez me, bodi mi tolažnica, vzemi me v svoje varstvo. Reši me vseh nevarnosti na duši in na telesu, po Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, Gospodu našem. Amen.



Pobožna vaja

v čast žalostne matere Marije.

Ta vaja, ki je bila bogoljubnim dušam že od več papežev priporočena, obstoji v tem, da si v posebno počesčenje žalostne matere izvoliš en poljuben den v letu in tistega vsaj eno uro v pobožno molitev in v premišljevanje Marijinih britkosti obrneš. Če ti je le količkaj mogoče, idi ta den tudi k sv. meši in prejmi zakramenta sv. pokore in sv. rešnjega Telesa, kajti potem zadobiš ne le več nepopolnih, ampak še tudi popolni odpustek.

(Klemens XII. 4. sveč. 1736. — Benedikt XIV. 14. julija 1757. — Pij VI. 8. julija 1785.)

Pri tej vaji ti lahko služijo dnevnice, krajša pobožnost, litanije, rožni venec in druge molitve v čast žalostne matere, kar vse v tej knjižici najdeš; porabiš pa lahko tudi sledečo prelepo pozdravljenje; s katerim zadobiš vsakikrat, kadar ga z zgrevanim srcem moliš, 100 dni odpustka. — (Pij IX. 23. grudna 1847.)

Pozdravljenje žalostne matere božje.

Češčena si Marija, žalosti polna, križani je s teboj, obžalovanja vredna si med ženami, in obžalovanja vreden je sad tvojega telesa, Jezus. Sveta Marija, mati križanega, izprosi solze nam, ki smo tvojega Sina križali, zdaj in na smrtno uro. Amen.

Vsakdanja molitev.

O presveta in dobrotljiva devica Marija! pred teboj se zgrudim na svoja grešna kolena, in zavoljo britke zapuščenosti, ki si jo prestala, kadar si svojega ljubeznjivega Sina Jezusa videla vsega krvavega, ranjenega in s trnjem kronanega na križu umreti, te iz celega srca goreče prosim, nikar me v mojih težavah in nadlogah ne zapusti, da srčnosti ne zgubim in ne obupam. Odvrni od mene bolezni, kugo, lakoto in vse hudo na duši in na telesu. O žalostna in zapuščena mati Marija! stoj mi na strani v življenju in posebno pa v moji smrtni uri. Ne zapusti me, kadar bom od vsega sveta zapuščen na smrtni postelji bolen ležal. Ne zapusti me, kadar mi bo mrzla rosa po licu tekla. Ne zapusti me, kadar me bodo peklenške skušnjave motile in si prizadevale, me v obupanje spraviti. Ne zapusti me, kadar moj suhi jezik ne bo več mogel izreči presvetih imen: Jezus, Marija in sv. Jožef! Ne zapusti me, kadar moje kalne oči ne bodo mogle več gledati tvoje svete podobe. Ne zapusti

me, kadar svojih slabih rok ne bom mogel več stegniti in povzdigniti k tebi za pomoč. Ne zapusti me, kadar se bo moja uboga duša telesa ločila. Ne zapusti me, kadar se bo moja revna duša, polna strahu, pred ostrim sodnikom Jezusom Kristusom prikazala! — O Marija, preljuba devica in mati božja! upanje vseh revnih grešnikov, veselje žalostnih in obupanih in mila tolažnica! nikar me ne zapusti, da bom po tvoji mogočni priprošnji na desno stran postavljen in da bo moja uboga duša vredna, se s teboj z in vsemi izvoljenimi v svetem raju brez konca veseliti. Amen.

Sedem radosti matere božje.

Med bodečim trnjem trpljenja in dušnih britkosti je pričetela Mariji tudi marsiktera žlahna rožica srčne radosti in nepopisljivega veselja; zato pa zraven sedem žalosti matere božje imamo tudi sedem radosti. Kakor neko verjetno izročilo pravi, je devica Marija sama sv. Mehtildi razodela, da jej je zlo všeč, ako si kdo njene na zemlji vžite radosti k

srcu vzeme in časti, ter jih je jej sledečih sedem naštel:

1. Radost, ki jo je njeno sveto srce občutilo, ko jej je angelj Gabriel naznanil, da bo mati zveličarja vsega sveta postala.

2. Radost, ki jo je v svojem srcu čutila, ko je bil Jezus Kristus v betlehemskem hlevcu rojen.

3. Radost, ki jo je imela, ko so trije kralji iz Jutrovega prišli, dete Jezusa molit.

4. Radost, ki je njeno skrbno srce navdajala, ko je zgubljenega Jezusa v templju zopet našla.

5. Radost, ki je širila njeno srce, ko je nedolžno umorjen zveličar iz svoje moči častito od smrti vstal.

6. Radost, ki jo je vživala, ko je njeni Sin Jezus Kristus veličastno v nebesa šel.

7. Radost, ki jo je v svoji duši čutila, ko je bil sv. Duh na binkoštno nedeljo iz nebes na zemljo poslan.

Sv. Tomaž kanterburški popisuje tudi sedem posebnih radosti, ki jih Marija v nebesih vživa, kakor mu jih je sama razodela. Te so :

1. Radost, ki jo ima, ker je kakor nebeška kraljica v nebesih bolj češčena, kakor vsi drugi svetniki.

2. Radost, ker njena materna — deviška krona vse druge prekosi.

3. Radost, ker njena velika čast vsa nebesa z veseljem napolnuje.

4. Radost, ker jo vsi zveličani duhovi častijo kakor mater Najvišjega.

5. Radost, ki jo vživa, ker jej njeni Sin, vsegamogočni Bog, nobene prošnje ne odreče.

6. Radost, ker zamore svojim služebnikom večno življenje sprostiti.

7. Radost, ker njene časti nikdar konca ne bo.

Papež Klemens X. je podelil pobožnim častivcem Marijinih radosti poseben odpustek.

Počesčenje sedmerih radosti Marijinih.

1. O Marija! spomni se radosti, katero je tvoje srce občutilo, ko ti je arhangelj Gabriel poročal, da si od sv. Trojice za mater Sina božjega izvoljena, ko si mati postala in devištva ne zgubila. — Po tej tvoji radosti te prosim, dodeli, da bo blagoslovljeni sad tvojega telesa tudi meni v časno in večno zveličanje. Amen.

Česčena si Marija itd.

2. O Marija! spomni se radosti, katero je tvoje srce občutilo, ko si božjega Sina brez bolečin ko devica rodila, poljubila in objela, — Po tem presladkem veselju dodeli tudi meni, da Jezusovo ljubezen zdaj in na smrtno uro in na vse večne čase veselo uživam. Amen.

Česčena si Marija itd.

3. O Marija! spomni se radosti, katero je tvoje srce občutilo, ko so trije kralji iz jutrovih dežel prišli in tvoje ubogo dete, kakor kralja nebes in zemlje molili in mu zlata, kadila in mire darovali. — Po tem veselju dodeli mi moč, da se

tudi jaz Jezusu popolnoma darujem z dušo in telesom, in v veri, upanju in v ljubezni do konca stanoviten ostanem. Amen.

Češčena si Marija itd.

4. O Marija! spomni se radosti, katero je tvoje srce občutilo, ko si dvanajst let starega, zgubljenega Jezusa v tempelju zopet našla. — Po tem veselju te prosim, da Jezusa po smrtnem grehu nikoli več ne zgubim, in ko bi kedaj tako nesrečen bil, da ga po resnični pokori veselo zopet najdem. Amen.

Češčena si Marija itd.

5. O Marija! spomni se tiste radosti, katero je tvoje srce občutilo, ko si na velikonočno nedeljo Jezusa v časti ustajenja zopet zagledala. — Po tem veselju dodeli mi, da bo tudi moje vstajenje na sodnji den veselo in častito. Amen.

Češčena si Marija itd.

6. O Marija! spomni se tiste radosti, katero je tvoje srce občutilo, ko si Jezusov častni vnebohod na Oljski gori gledala. — Po tem veselju dodeli tudi

meni, da se moja duša na smrtno uro brez zamude v nebeško veselje vzdigne. Amen.

Češčena si Marija itd.

7. O Marija! spomni se tiste radosti, ktero je tvoje srce občutilo, ko je na binško nedeljo sv. Duh nebeško tolažbo v tebe razlil in te s svojimi darovi napolnil. — Po tem nepopisljivem veselju dodeli, da ogenj sv. Duha tudi moje mrzlo srce razgreje in v meni nikdar ne ugasne. Amen.

Češčena si Marija itd.

Molitev

sv. Efrema Sirskega.

O preblazena in popolnoma neomadeževana devica, mati mojega Boga, kraljica svetlosti! ti si silno mogočna in dobrotljiva; si visokejša, kakor vsi angeljski in človeški duhovi; si čistejša, kakor solnčni žarki, častitljivša, kakor Serafini in bolj veličastna, kakor vsi kori nebeški! Ti, o naša predobrotljiva gospa, si upanje patriarhov, poželenje prerokov,

kinč apostolov, čast mučenikov, veselje pravičnih, krona devic! Po tebi, o visoka kraljica nebes in zemlje! smo zopet spravo z Bogom dosegli, zakaj ti neprenehoma za grešnike prosiš! Ti si varno zavetje tistim, katerim se je barka razbila! Ti si tolažba sveta, odkupščina vjetih, pomoč bolnikov, veselje žalostnih, radost in pribežališče vsega sveta! O Marija, ki si polna milosti, razsveti mojo pamet, odpri moja usta, da oznanujem hvalo tvojo! Bodi pozdravljena, o mir, o veselje, o tolažba, o zveličanje vsega sveta! Bodi pozdravljena, o čudo največe, ki je kedaj bilo na svetu! Ti nebesa polna veselja, ti studenec vseh milosti, pokrij me s perutmi milosti svoje! Usmili se me! Ne pusti, da bi me peklenški sovražnik seboj v pekel potegnil! Bodi mi češčena, ti vir najlepšega veselja, srednica med Bogom in med ljudmi, mati našega gospoda, Jezusa Kristusa! čast in hvala tebi s Sinom vred, in Očetu in sv. Duhu! Amen.



Zbirka molitev

za

očitno in domačo službo božjo.

Juturna molitev.

Preljubi kristjan! Če hočeš na zemlji vedno srečno živeti in svoj namen, — večno zveličanje gotovo doseči, ti je pomoči od zgoraj, — milosti božje potreba, in zato moraš vsak den s prošnjo za to pomoč začeti. Zategadelj nikdar ne pozabi, se hitro zjutraj Bogu, Mariji in svojemu angelju varhu priporočiti. Če ne utegneš več moliti, zmoli vsaj angeljsko češčenje in daruj ves den ljubemu Bogu, kar storiš prav lahko s sledečo kratko molitvico:

V imenu Boga † Očeta in † Sina in svetega † Duha. Amen.

Vstanem v imenu križanega Jezusa, kateri me je s svojo drago krvijo odrešil. — Oče nebeški! lepo te zahvalim, da si me to noč vsega hudega obvaroval. Prosim te, ohrani me tudi denešnji den pred vsem hudim na duši in telesu. Vse moje djanje naj bo danes k tvoji časti! O Ma-

rija! bodi moja mati in prosi za me. Pre-
ljubi angelj varuh moj! meni dnes na
strani stoj. Varuj me, prosim te, v sveti
raj pripeljay me.

O presladko srce Jezusovo daj, da te
bolj in bolje ljubim vekomaj.

Naša ljuba Gospa presvetega srca,
prosi Boga za nas!

Verujem v Boga Oče naš
Češčena si Marija . . . Čast bodi Bogu . . .

Pobožni zdihljeji

med dnevom.

1. Bodi češčeno in hvaljeno ime
Jezus!
2. O Jezus, kako ljubeznjiv in drag
si mi!
3. O Jezus, moja najslajša ljubezen!
4. O moj Jezus, moje vse!
5. Vse za te, o moj Jezus!
6. O moj Jezus, usmiljenje!
7. Kdo mi bo dal mojega Jezusa,
kterega moja duša toliko ljubi?
8. O mili Jezus! dodeli nam večno
zveličanje.
9. O Jezus! ti si moje največe veselje!

10. O Jezus čudežno je tvoje ime po vsem svetu.

11. Ljubimo Jezusa, — hvalimo Jezusa!

12. O Jezus! užgi v mojem srečanju, za tebe kaj trpeti.

13. O Jezus, moje edino upanje!

14. Česa se bom bal, če je Jezus z menoj?

15. O Gospod Jezus! ne zapusti mene nevredne stvari.

16. O moj Jezus, moja največa dobrota!

17. Bodi hvaljen, o Jezus! v krvi svojih sv. mučenikov.

18. Jezus, moja nebesa!

19. Jezus naj živi!

20. Daj mi milost, o Jezus! tebe tako ljubiti, kakor ti želiš.

21. Ves hočem biti Jezusov in Marijin.

22. O Jezus! nikar me ne zapusti.

23. Jezus naj živi in vlada!

24. O Jezus, ženin moje duše! slajši si kakor med.

25. Kdo mi da moč, pripraviti cel svet, da le Jezusa ljubi?

26. O Jezus! ti si sladkost mojega srca.

27. Nevesta Jezusova hočem biti, njega samega ljubiti.

28. O Jezus! pomagaj mi, da tebe prav spoznam in goreče ljubim.

29. O Jezus! tvoja ljubezen je moje revne duše sladka tolažba.

30. O Jezus, življenje moje duše! ne zapusti me.

Večerna molitev.

Kakor imaš vsak den z Bogom začeti, tako moraš vsak den z Bogom končati.

„Z Bogom začni vsako delo,
In bo dober tek imelo;
Z Bogom delo dokončaj
To je pot v presveti raj.“

Zato nikoli ne opuščaj večerne molitve. Tudi ne pozabi, zvečer svojo vest izpraševati; obudi žalost črez svoje grehe in se zopet Bogu, Mariji in angelju varhu izroči, kar zamoreš storiti tako-le:

Zahvalim te, Oče nebeški! za vse dobrote, ktere si meni danes dal in me hudega obvaroval. Prosim te, odpusti mi vse moje grehe, s kterimi sem tebe žalil.

V tvoje roke izročam svojo dušo in telo.
Tvoj sveti angelj naj me varuje, da mi
sovražnik kaj mogel ne bo. O Jezus!
tebi živim. O Jezu! tebi umrjem. O Je-
zus! tvoj sem živ in mrtev. Amen.

O Marija, moja mati! prosi za me,
da se mi nocoj kaj hudega ne prigodi.

Preljubi angelj varuh moj! men' no-
coj na strani stoj. Nagle smrti varuj me,
v sveti raj pripeljaj me.

Sveti I., moj patron! prosi za me,
naj nocoj prav sladko spim in se jutri
vesel zbudim.

Vsem vernim dušam, o Bog! večni
pokoje daj; večna luč jim sveti naj. Amen.

Naša ljuba Gospa presvetega srca,
prosi za nas!

Oče naš... Češčena si Marija... Verujem
v Boga ...



Sv. meša

v čast britkega trpljenja Kristusovega.*)

Ako ti dožlnosti tvojega stanú dopuščajo in imaš čas, ne zamudi nobeden den, iti k sv. meši. Na potu k sv. meši bodi kolikor mogoče v duhu zbran, premišljuj trpljenje Kristusovo in milosti in dobrote, ktere želiš pri sv. meši od Boga izprositi. Navadi se, da v cerkev prideš, preden mešnik pristopi, in iz cerkve ne greš, dokler ni mešnik odstopil.

Pristopna molitev.

Preljubi Jezus, moj zveličar in odrešenik! ti si iz neskončne ljubezni do nas daritev sv. meše vpostavil, da imamo vedni spomin tiste tvoje najsvetejše daritve, ktero si na sv. križu za nas opravil; zraven tega pa tudi pripomoček, da se zamoremo udeleževati zasluženja te tvoje presvete daritve. Jaz hočem zdaj z vso le mogočo pobožnostjo biti pri tej sveti daritvi, ter jo hočem darovati presveti Trojici v čast in hvalo, v spomin in počesčenje tvojega britkega trpljenja in

*) Ponatisnjena iz molitvenika: Venec pobožnih molitev.

tvoje grenke smrti, v zahvalo za vse meni in vsem ljudem podeljene milosti in dobrote, v zadostenje za vse moje pregrehe; v prošnjo za vse milosti, ki so k zveličanju moje duše potrebne in koristne, v tolažbo in pomoč vsem živim in mrtvim, zlasti pa prosim še za to milost... Dodeli mi milost pri tej sv. daritvi tako pričujočemu biti, da dosežem namen, za voljo kterega si sv. mešo vpostavil.

O preblažena devica in mati božja Marija! ki si na Kalvarski gori pod križem stala, kadar je bil moj odrešenik za zveličanje sveta na njem darovan; prosi za me, da bom s spodobnostjo v čast božjo in v svoje večno zveličanje pri tej sv. daritvi, kjer se Jezus, tvoj božji Sin, vnovič, pa nekrvavo svojemu nebeškemu Očetu daruje.

Mešnik gre k altarju. — Kristus gre s svojimi učenci na Oljsko goro.

P r i s t o p.

Predobrotljivi Jezus! iz ljubezni do mene si prostovoljno šel na Oljsko goro, ter si tam svoje bitko sveto trpljenje

začel. Žalosten si bil do smrti iz ljubezni do mene. Oh! odpusti mi grehe, ki so bili vzrok tvoje žalosti, tvojega britkega trpljenja. Iz srca jih obžalujem, ker sem ž njimi tebe, največa, vse ljubezni vredna dobrota in lepota, razžalil.

Mešnik moli pred altarjem. — Kristus moli na Oljski gori in krvavi pot poti.

Trikrat, o Jezus! si molil na Oljski gori k svojemu nebeškemu Očetu. Popolnoma si se bil vdal njegovi sv. volji. Krvavi pot si potil v omivanje mojih grehov. Nebeški Oče pošlje angelja, te tolažit in okrepčat. Ljubeznjivi Jezus! daj mi milost, da se tudi jaz popolnoma vdam tvoji presveti volji, in da srčno obžalujem vse svoje pregrehe! Naj ne bo tvoja prelita kri nad menoj zgubljena. Pošlji mi svojega svetega angelja, da me v moji žalosti tolaži in v vseh skušnjavah okrepčuje.

Mešnik poljubi altar, gre na desno stran in moli. — Kristus je s poljubom izdan, vjet in zvezan k Anu peljan.

Iz ljubezni do mene, o Jezus! si se prostovoljno dal s poljubom izdati, vjeti

in neusmiljeno zvezati, in potem k hudobnemu Anu peljati. Zavoljo vseh bolečin in zasramovanj, ktere si na tem potu z največo potrpežljivostjo pretrpel, te prosim za milost, da to malo, kar mi je trpeti, iz ljubezni do tebe rad trpim in potrpežljivo prenašam.

Mešnik moli v sredi altarja „Kirije elej-son“. — Kristusa peljajo k Kajfu, Peter ga zataji, Judje ga zasramujejo.

Preljubi moj Jezus! pripustil si, da so te k velikemu duhovnu Kajfu peljali; tam te je Peter trikrat zatajil; tam so te Judje vso noč neusmiljeno zasramovali, zaničevali in s pestmi bili. Prosim te, nikoli ne dopusti, da bi te tudi jaz z besedo ali z djanjem kdaj zatajil. Vtrdi me v pravi veri do konca mojega življenja. Dodeli mi milostljivo, da sveto vero vselej, očitno, brez strahu spoznam in po njej živim. Varuj me, da te nikoli z nobenim grehom ne žalim in ne zatajim.

Mešnik se obrne k ljudstvu rekoč: Dominus vobiscum — Gospod z vami! — Kristus se obrne k Petru, in ga nagne k pokori.

O veliko večkrat kakor Peter, sem te jaz razžalil, o moj Jezus! Oh, obrni

tudi na me tiste svoje milostljive oči, s katerimi si Petra pogledal, in dodeli mi milost, da tudi jaz ž njim vred svoje grehe obžalujem, in te nikoli več ne žalim.

Mešnik gre spet na desno stran in moli.
— Kristusa peljejo k Pilatu in ga tam tožijo.

Prišel bo čas, o Jezus! ko se bom moral prikazati pred tvoj sodnji stol, ter bom moral dati odgovor od vsega svojega življenja. Ostro me bodo tožili hudobni duhovi. — Preljubi moj Jezus! po tistih bolečinah, ktere si prestal, ko so te k Pilatu peljali in te krivo tožili, te prosim, dodeli mi milost tako živeti, da bom kdaj v tebi gledal milega, ne pa ostrega sodnika, da se ne bom tožbe hudobnih duhov bal.

Evangelje.

Mešnik gre na sredo altarja in moli; potem gre na levo in bere sv. evangelje. — Pilat pošlje Kristusa k Herodu, in ta ga zasmehuje.

O Jezus! od sodnika do sodnika te vodijo. Kot neumneža te zaničujejo z belim oblačilom. Pri vsem tem zaničevanju molčiš in trpiš. Mar ne bom tudi jaz iz

ljubezni do tebe kaj malega tiho in potrpežljivo prenašal? To želim, to hočem, o Jezus! s tvojo milostjo storiti zdaj in ves čas svojega življenja.

Mešnik se povrne na sredo altarja, se obrne in pravi: Dominus vobiskum — Gospod z vami! — Herod pošlje Kristusa nazaj k Pilatu; tu ga krivo tožijo in zasramujejo.

Zahvalim se ti, o moj preljubi Jezus! za vse stopinje, ktere si v svojem britkem trpljenju za me storil. Zahvalim se ti za potrpežljivost, ktero si razodeval pri vseh tolikih krivih tožbah: zlasti, ko so za Baraba prosili, tebe pa pogubili. Oh, ne pripusti, da bi kdaj kako stvar bolje ljubil, kakor tebe; ker ti edini zaslužiš čez vse ljubljen biti.

Darovanje.

Mešnik odkrije kelih in daruje kruh in vino. — Kristus je oblačil oropan, k stebru privezan in neusmiljeno bičan.

Kristus Jezus! zavoljo tistih neštetilnih kapelj tvoje svete krvi, ki je tekla pri neusmiljenem bičanju tvojega najsvetejšega telesa, te prosim, nikar ne dopusti, da bi svoje telo kedaj oskrunil z

grdo nesramno nečistostjo, ki je bila poglavitni vzrok tvojega bičanja. Darujem svoje telo popolnoma v tvojo službo. Nikoli nočem nobenega uda svojega telesa obrniti v tvoje razžaljenje. Rajši hočem umreti, kakor s svojimi očmi, s svojim telesom ali s svojo dušo zoper to angeljsko čednost, sveto čistost se kaj pregrešiti. K temu, o Jezus! mi daj ti svojo pomoč, svojo milost! Odvrni pa od mene šibo svoje jeze, ktero sem zaslužil s svojimi grehi, zlasti še s svojim telesom,

Mešnik kelih pokrije. — Kristus s trnjem kronajo.

Jezus Kristus! po strašnih bolečinah, ktere si prestal, ko so tvojo sveto glavo s trnjem kronali, te prosim, prebodi moje meso s svojim sv. strahom, in dodeli mi milost, da sebe vedno zatajujem in da bom tako vreden spoznan, da boš me kedaj v nebesih kronal s krono svojega veličastva.

Mešnik roke umiva. — Kristus je nedolžen spoznan, kadar si je Pilat roke umil.

O Jezus! ti si res ves nedolžen; oh, jaz, jaz sem kriv! jaz pa sem grešil! jaz zaslužim trpljenje in bolečine, ktere si ti

trpeti hotel. Oh, naj bom vendar deležen zasluženja tvojega nedolžnega trpljenja! Operi me bolj in bolj mojih pregreh! Očisti me vse hudobije, ker vem, da nič nečistega v nebesa ne more.

Mešnik se k ljudstvu obrne rekoč; Orate fratres, Molite bratje! — Kristus je pred ljudstvo postavljen z besedo: „Glej človek!“

Nebeški Oče! poglej svojega Sina, ki se je iz ljubezni do mene učlovečil. Glej njegovo s trnjem kronano glavo! Glej njegovo s pljunki omadežano in z udarci razbito obličje! Glej njegovo vse raztepeno, vse ranjeno telo! Glej vse to je iz ljubezni do mene prestal! Zavoljo tega imej usmiljenje z menoj, o dobrotljivi Oče! — In ti, o Jezus! bodi meni milostljiv; zlasti takrat, kadar bom postavljen pred tvoj sodnji stol, in bom odgovor dajal od vsega svojega življenja. Takrat se spomni moje sedanje prošnje, in vsega, kar si pretrpel za-me, in nikar me ne zavrzi spred svojega obličja.

Mešnik moli predglasje. — Kristus nedolžen je k smrti obsojen,

Neskončna zahvala naj ti bo, o Jezus! ker si sodbo toliko zaničljive smrti za-me

radovoljno slišati hotel, akoravno si ves nedolžen bil. Oh, dodeli mi milost, da svoje življenje zdaj tako ravnam, da ne bom kedaj slišati moral sodbe večnega pogubljenja zavoljo grehov. Kadar boš prišel sodit, oh, nikar me ne zavrzi! Takrat me prištej tistim, ktere boš z veselimi besedami poklical v večno veselje!

Mešnik tiho moli. — Kristus nese tiho težki križ na Kalvarijo.

O preljubi moj Jezus! ti si rekel: „Kdor hoče za menoj priti, naj sam sebe zatajuje, svoj križ zadene in hodi za menoj!“ Vidim, kako si ti svoj težki križ zadel in nesel na goro Kalvarijo, v neizrečeno velikih bolečinah, med zaničevanjem brez vse pritožbe, z največo ljubeznijo in potrpežljivostjo. Preljubi Zveličar! trdno sklenem, moja resnična volja je, da grem za teboj. Zato radovoljno prevzamem tisti križ, ktereга si mi ti naložil. Nositi ga hočem, dokler bo tebi dopadljivo; in to brez toževanja, brez godernjanja. Iz ljubezni do tebe in zedinjen s teboj v tistih bolečinah, ktere si trpel, kadar si težki križ nosil, hočem vse rad pretrpeti. Le s svojo milostjo me pod-

piraj; zakaj moj duh je sicer pripravljen in voljen, ali moje meso je slabo. V tebi pa zamorem in premorem vse. O trpeči Jezus! usmili se pa tudi vseh, za ktere sem dolžen moliti, in za ktere sem moliti obljubil. Dodeli meni in vsem milost pobožnega življenja in srečne smrti. Amen.

Povzdigovanje.

Mešnik spreminja kruh in vino v Jezusovo Telo in Kri. — Kristusa na križ pribijajo.

O preljubeznjivi moj Jezus! po tistih neznanih bolečinah, ktere si pretrpel takrat, ko so ti na gori Kalvariji trgali oblačila s tvojega ranjenega telesa, ko so tvoje roke in noge pribijali z velikimi žreblji na križ, in zavoljo takrat prelite drage Krvi te prosim: odpusti mi vse grehe, ktere sem kedaj storil s svojimi rokami ali s svojimi nogami. In dodeli mi milost, da zanaprej svoje roke in svoje noge le v tvojo službo obračam.

Mešnik povzdigne sveto rešnje Telo. — Kristus je na križ povzdignjen.

Jezus Kristus, v tebe verujem! Jezus Kristus, v tebe upam! Jezus Kristus,

ljubim te črez vse! — Ti sam si tukaj pričujoč, ki si se na križu iz ljubezni do mene dal povzdigniti in si se ljudstvu pokazal. Molim te v ponižnosti svojega srca, moj Bog in moj Gospod! bodi milostljiv meni, ubogemu grešniku!

Mešnik povzdigne sv. rešnjo Kri. — Kristus toči na križu svojo sveto Kri.

Jezus! tebi živim; Jezus! tebi umrjem; Jezus! tvoj sem živ in mrtev. Amen. — Preljubi Jezus! tvoja sv. Kri je tukaj pričujoča, ktero si nekdaž za nas na križu prelil. Molim te in te prosim, naj ne teče zastonj za me, moj Bog in Gospod! Bodi milostljiv meni ubogemu grešniku!

Mešnik moli po povzdigovanju. — Kristus visi tri ure na križu.

Tri ure, o Jezus! si visel na križu v neznanih bolečinah, v strašnem trpljenju. Oh, to so bile strašne ure! Tri ure si bil v smrtnih težavah! Oh, usmili se me v vseh bolečinah, ktere bom še trpeti imel, zlasti takrat, ko bom v smrtnih težavah. Ne pusti v pogubljenje moje duše, za ktero si toliko trpel. Stoj na strani s svojo milostjo vsem tistim, ki so zdaj v

smrtnih britkosti! Usmili se vseh vernih duš v vicah! Zlasti . . . Daj jim večni mir: meni pa milost, da tako živim, da kdaj srečno umerjem, in pridem v večni mir in pokoj. Amen.

Mešnik moli: Pater noster. — Oče naš. — Kristus pregovori sedem besed na križi.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! ki si na križu za svoje sovražnike prosil, odpustim vsem tistim, ki so me kedaj razžalili. — Daj mi, kakor spokornemu razbojniku, milost spokorjenja in vzemi tudi mene v sveti raj. — Želim in hrepenim živeti in umreti pod varstvom Marije, ktero si tudi meni dal v ljubeznjivo mater, kakor sv. Janezu pod križem. — Zavoljo tvojega prebritkega zapuščenja na križu te prosim, ne zapusti me v moji zadnji uri! — Zavoljo tvoje velike žeje te prosim, dodeli mi srčno hrepenenje tebi zvesto služiti, vse iz ljubezni do tebe storiti in vse voljno potrpeti. — Želim vse spolniti, kar ti, o Jezus! tirjaš od mene, in sicer tako, kakor si ti dopolnil voljo svojega nebeškega Očeta. — Že zdaj, kar bom želel v zadnji uri, zdih-

nem po tvojem zgledu: „Oče! v tvoje roke izročim svojo dušo“.

Mešnik razdeli sv. hostijo. — Kristus umrje.

Kako velika je tvoja ljubezen do mene, o Jezus! Na križu umrješ iz zgolj ljubezni do mene! Prisrčno te zato zahvalim; pa prosim, daj mi milost, naj tudi jaz iz ljubezni do tebe živim, trpim in umrjem. Amen.

Mešnik govori: Agnus Dei — jagnje božje! — Pri Jezusovi smrti se jih mnogo spreobrne. — Kristus dopusti odpreti svojo stran.

O Jezus, Bog mojega srca! po sv. krvi in vodi, ktera je po tvoji smrti tekla iz tvoje sv. rane, te prosim: vsega me spreobrne! Operi in očisti moje srce vseh grehov, in daj mi ponižno, skesano, potrto, tebi dopadljivo srce! Zato udarim na svoje grešno srce in rečem poln kesanja in poln zaupanja: Jagnje božje! ki grehe sveta odjemlješ, usmili se me, usmili se me!

Obhajilo.

Mešnik se obhaja. — Kristus je pokopan.

Preljubi moj Jezus! ti si pripustil, da so po tvoji smrti tvoje presveto telo

s križa sneli, ga mazilili, v čisto tenčico zavili in v nov grob položili. O kako srečen bi bil, da bi te z mešnikom vred zavžiti smel! Pa nisem vreden, da greš pod mojo streho. Vendar pa hrepenim po tebi, o moj Jezus! Verujem v tebe, o moj Jezus! Upam v tebe, o moj Jezus! Iz srca te ljubim, o Jezus! moja križana ljubezen! In kdaj bo prišla tista srečna ura, da se boš ponižal k meni priti? Prosim te ponižno, očisti moje srca vsega, kar ti ne dopade; kajti vse to obžalujem iz ljubezni do tebe. Pripravi si v mojem srcu svojemu veličastvu spodobno stanovanje! Dodeli, da te vselaj z vso mogočno spodobnostjo in spoštljivostjo prejmem! Ne pripusti, da bi brez te svete popotnice se iz sveta ločil!

Mešnik moli na desni strani, gre na sredo, pozdravi ljudstvo in moli zadnje molitve. — Kristus vstane od smrti, se prikaže svojim učencem, in ostane 40 dni na zemlji.

Častitljivo vstaneš od smrti, o Jezus! se prikažeš svoji ljubeznjivi materi, svojim apostolom, svojim učencem; še 40 dni ostaneš pri njih, jih tolažiš in učiš. Prosim te, ostani pri meni s svojo mi-

lostjo do konca mojega življenja. Dodeli mi milost, da tako živim, da enkrat častitljivo vstanem od smrti, in te s tvojo presveto materjo in z vsemi svetniki v nebesih vso večnost gledam in častim. Amen.

Mešnik blagoslovi ljudstvo in moli zadnje evangelje. — Kristus gre v nebesa in pošlje sv. Duha.

Zavoljo svojega čudovitega vnebohoda, o Jezus! se me usmili. Daj mi že zdaj svoj sv. blagoslov! Blagoslovi vse moje misli, besede in djanja, vse moje stopinje in nehanja! Blagoslovi moje življenje in mojo smrt.

S poslanim svetim Duhom, o Jezus! se tudi mene usmili, ter tudi meni dodeli darove svojega sv. Duha! In ti sv. Duh! usmili se me, in vedno ostani pri meni. Danes in ves čas mojega življenja me krepčaj v vseh skušnjavah! uči in vodi me k božji službi, moje srce užgi z ljubeznijo do Boga, da danes in vselej iz ljubezni do Boga vse hudo opustim in le dobro storim, da vse težave potrpežljivo potrpim in poslednjič tje pridem, kjer te bom z Očetom in Sinom večno ljubil in hvalil. Amen.

Po sv. meši.

Sprejmi, o nebeški Oče! to najsvetejšo daritev sv. meše v zedinjenju s tisto daritvijo, ktero je tvoj ljubeznjivi Sin, moj odrešenik Jezus Kristus na altarju sv. križa za zveličanje vsega sveta nek-daj opravil. Odpusti mi vse, karkoli sem se kdaj pregrešil pri sv. meši, in dodeli mi vse tiste milosti, ktere obilno deliš njim, ki so pobožno pri tej sv. daritvi.

O Jezus! zavoljo neskončnega zasluženja tvoje svete daritve na križu, te ponižno prosim za tvojo milost v življenju in v smrti. Vse, karkoli bom danes mislil in želel, govoril in storil, trpel in opustil, vse naj bo tebi v čast, vse iz ljubezni do tebe!

Čast bodi Očetu, in Sinu, in sv. Duhu; kakor je bilo v začetku, zdaj in vselaj in na večne čase. Amen.



Spovedne in obhajilne molitve.

Če hočeš časno in večno srečno živeti, ti je neobhodno potrebno, da se večkrat v zakramentu sv. pokore svojih dušnih madežev očistiš in potem sv. rešnje Telo vredno zavžiješ; kajti Jezus sam pravi, *da ne moremo brez njega nič dobrega storiti.* (Jan. 15, 5.)

Molitev pred izpraševanjem vesti.

Vzdignil se bom, in šel bom k svojemu Očetu, in porečem: grešil sem zoper nebesa in zoper tebe; nisem vreden, da bi se tvoj otrok imenoval; stori me kakor enega zmed svojih služabnikov, in pošlji mi danes le eno samo drobtinico od mize tvoje neskončne milosti, da zamorem svoje grehe spoznati, obžalovati in za nje vredno pokoro storiti. Oh! narasle so se moje pregrehe črez število las moje glave, in ne morem jih prav spoznati. Pa ti, o prava luč, ki razsvetljuješ vsakega človeka, ki na ta svet

pride, razsvetli temo mojega srca, da zopet pridem na pravo pot. Pokaži mi število mojih hudobij, da vem in spoznam grehe, ktere sem storil zoper tvoje božje in cerkvene zapovedi, kar sem se pregrešil zoper svojega bližnjega, zoper samega sebe, z mislimi, z besedami, djanjem in z zamudo dolžnosti svojega stanu, da spoznam vse lastne in tuje grehe. Daj, da vse to spoznam tako na tenko, kakor bom vse to spoznal ob smrtni uri pred sodnim sedežem tvoje ostre pravice.

Pridi sv. Duh, razsveti mojo pamet, da zdaj svoje grehe prav spoznati, srčno obžalovati, čisto spovedati in popolnoma poboljšati zamorem. — Sveta Marija, mati božja, pribežališče grešnikov, prosi za-me! Sveti angelj varuh moj, stoj mi na strani! Moj sveti krstni patron, prosi za-me!

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi.

Zdaj pa izprašuj svojo vest s tako skrbijo, kakor imaš navado v drugih imenitnih zadevah skrbno ravnati; tako zvesto, kakor bi bila ta spoved zadnja tvojega življenja, zakaj ena bo gotovo zadnja.

Pomisli tedaj najpoprej, po katerih krajih si po zadnji spovedi hodil, — s katerimi ljudmi si največkrat govoril, delal, — ktera posebna opravila

si imel, — in ktere težave so te najbolj zadele. To ti bo pomagalo, da se boš ložej spomnil, kakšne misli si imel, — kakšne besede si govoril, — in kako si se obnašal na tem kraju, — v tej družini, — pri tem delu, v tem trpljenju. Po tem načinu ne boš tako lahko kaj bistvenega spregledal. Pri izpraševanju imej ozir posebno na oni greh, kteremu si najbolj podvižen. Poprašaj se tudi, ali si nauke, ktere si pri zadnji spovedi prejel, nosil in premišljeval v srečo, — ali si storjene dobre sklepe imel vedno pred očmi, — ali si naloženo pokoro dobro opravil. Nikdar tudi ne pozabi, se natanjko izprašati, ali si, — in kako si dolžnosti svojega stanu izpolnjeval. — Skušnja namreč kaže, da si prav mnogi z manj važnimi rečmi glavo terejo in se jih na dolgo in široko spovedujejo, dolžnosti svojega stanu pa še v misel ne vzemejo, in vendar je, kakor njih domače življenje priča, v tem mnogokrat prav dosti pomanjkljivega. V tem je tudi večjidel vzrok, da pogoste spovedi dolgih let ne rodijo sadu vednegaboljšanja in napredovanja v duhovnem življenju.

Molitev

po izpraševanju vesti.

O moj Bog! zdaj sem pregledal vse kote svoje vesti. Oj, kako slabo sem živel! vedno sem te žalil na tem nečimer-nem svetu. Kamor koli se ozrem, ne zagledam drugega, kakor neumnosti in grehe, kteri mojo ubogo dušo težijo. Sam Bog ve, ali sem se spomnil vseh svojih grehov in krivic? človeško srce je glo-bočina, ktero le ti, o Gospod! do dna

poznaš. Prizanesi mi, o Bog! tudi vse moje pozabljene grehe, ter mi dodeli pravo srčno žalost vseh mojih znanih in neznanih grehov; daj mi čeznaturally kesa-
sanje; zbudi moje srce z zveličanskim strahom tvoje sodbe; užgi v meni ogenj tvoje svete ljubezni, da svoje grehe srčno obžalujem, jih sovražim, in tako tvoje milosti deležen postanem.

O Marija, preljuba mati nebeška! ti mi zamoreš vse od Boga sprositi; sprosi mi milost, da me milostljivi Oče nebeški zopet vzeme za svojega otroka. Po Jezusu Kristusu, gospodu našem. Amen.

Žalost nad grehi.

Iz globočine svoje nevrednosti kličem z zgubljenim sinom: Oče! grešil sem, zgubil sem tvojo prijaznost, zapravljal sladki mir svoje vesti, sem sam sebe nesrečnega storil, in več nisem vreden tvoj otrok se imenovati. Oh, kamo se hočem zdaj podati, kakor k svojemu Očetu nazaj.

O moj Bog! žal so mi vsi moji grehi, ne toliko zato, ker sem nebesa zgubil in pekel zaslužil, ampak največ zato, ker

ker sem tebe razžalil, največjo lepoto in dobroto; da sem tebi, ljubi Oče! nepokoren bil, ki mene toliko ljubiš. Oh, da bi ne bil tebe nikdar razžalil!

O moj usmiljeni Jezus! ki si se na Petra milo ogledal, kateri je tebe trikrat zatajil, in si Magdalení, očitni grešnici, vse grehe ljubeznjivo odpustil; ogledaj se milostljivo tudi na-me, da bom s Petrom svoje grehe milo objokoval, z Madgaleno odpuščenje zadobil, in zopet tebe črez vse ljubil.

V živi ljubezni do tebe, o moj Bog! trdno sklenem se prav spokoriti, in svoje življenje vredno poboljšati. Odpovem se vsem grešnim navadam; vse slabe tovaršije bom zapustil, vseh grešnih priložnosti se zvesto varoval, da tvoja ljubezen v meni ne ugasne, in me sveti Duh ne zapusti. Čisto se hočem vseh svojih grehov spovedati, vsako storjeno škodo na časti ali na premoženju, kar mi je mogoče, popraviti, in od te dobe tebi o Bog! prav zvesto služiti. Rajši hočem umreti, kakor še več v grehu živeti. O moj Jezus! daj meni svojo pomoč, da bom vse to zvesto storil, kar sem sklenil.

Ti pa Marija, mati milosti božje! prosi svojega Sina, našega Odrešenika, da se me usmili. Moj sveti angelj varuh! isprosi mi milost, da to sveto spoved tako opravim, da se ti z drugimi angelji in svetniki vred nad mojim resničnim spreobrnjenjem razveseliš. Amen.

Ravno pred spovedjo.

K Očetu pojdem in porečem: Oče! grešil sem, tebi sem nehvaležen bil, grdo sem te zapustil, ali vzemi me zdaj vsaj za svojega najmanjšega hlapca. Pred namestnika božjega bom pokleknil, in se vseh svojih grehov obtožil, kakor sem jih pred Bogom kriv. O Gospod, bodi milostljiv meni ubogemu grešniku. Amen.

Zdaj počakaj in moli sv. rožnivenec ali sv. litanije, dokler pride na-te red, da zamoreš k spovednici poklekniti in se spovedati. — Kadar si sveti blagoslov prejel, se pokrižaj in reci:

Zahvalim se vam, duhovni oče! za sveti blagoslov, in prosim Boga za milost, da se svojih grehov prav in čisto spovedati zamorem.

Jaz, ubogi grešnik, spovem Bogu vsegamogočnemu, Mariji, materi božji, vsem ljubim svetnikom in vam, duhovni oče! namestnik božji, da sem od zadnje spovedi (tukaj se pove čas zadnje spovedi) velikokrat grešil z mislimi, z besedami, z djanjem in opuščanjem dobrih del; posebno pa se obtožim, da sem

Zdaj se obtoži ponižno, odkritosrčno in čisto vseh svojih še nespovedanih grehov, po tem skleni spoved, rekoč:

Ti in vsi moji, vedni in nevedni grehi, ktere sem sam storil, ali pa kriv bil, da so jih drugi storili, so mi iz srca žal, ker sem ž njimi Boga, največjo in vse ljubezni najvrednejšo dobroto razžalil. Trdno sklenem z božjo pomočjo svoje življenje poboljšati, ne več grešiti in vseh priložnosti greha se varovati. Prosim vas, duhovni oče! za sveto odvezo in zveličavno pokoro.

Zdaj s ponižnim srcem poslušaj nauk, ki ga boš dobil, in si zapomni naloženo pokoro; kadar spovednik sveto odvezo dajejo, se pobožno pokrižaj in potem mirno od spovednice odstopi in opravi naloženo pokoro.

Molitev po spovedi.

O milostljivi Oče nebeški! jaz trdno zaupam, da so mi zdaj vsi grehi odpuščeni; zdaj zamorem v miru iti, moja ranjena duša se je zopet ozdravila. Po moči zakramenta svete pokore sem se svojih grehov očistil. Pred malim časom, o Bog! sem bil zavoljo svojih grehov še tvoj sovražnik, zdaj pa si me po svoji neskončni milosti zopet vzel v število svojih otrok in deležnikov svojega nebeškega kraljevstva. Čast in hvala tebi, o najdobrotljivejši Oče nebeški! da si me velike revščine rešil, v katero so me pripravili moji grehi. Iz čiste ljubezni do tebe mi je srčno žal, da sem te tolikokrat razžalil. Zdaj pa še enkrat trdno sklenem, da te nikdar več z nobenim grehom ne bom žalil. Stoj mi na strani, o Gospod! da v svojih sklepih do konca stanoviten ostanem.

Ti pa prečista devica Marija, in vsi angelji in svetniki božji! izprosile mi to veliko milost, da svoje obljube na tenko spolnujem, in enkrat z vami vred ne-

beškega veselja deležen postanem. Po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Psalm 50.

Usmili se me, o Bog, po svoji veliki milosti, in po obilnosti svojega usmiljenja izbriši mojo hudobijo.

Umij me čedalje bolj moje krivice, in očisti me moje pregrehe.

Ker spoznam svojo hudobijo, in moj greh je vedno pred menoj.

Tebi samemu sem grešil, in vpričo tebe sem storil hudo; zato boš pravičen spoznan v svojih besedah, in boš zmagal, ako boš sojen.

Zakaj glej! v hudobiji sem spočet, in v grehih me je spočela moja mati.

Glej, saj resnico ljubiš; razodevaš mi neznane skrivnosti svoje modrosti.

Pokropi me s hisopom in bom očiščen; umij me, in bom bolj bel, kakor sneg.

Daj mi slišati veselo in prijetno besedo, in potrte kosti bodo veselja poskakovale.

Obrni svoj obraz od mojih grehov, in izbriši vse moje krivice.

Čisto srce vstvari v meni, o Bog! in obnovi v mojem osrčju pravega duha.

Ne zavrzi me izpred svojega obličja; in svojega sv. Duha mi nikar ne vzemi.

Daj mi zopet veselje svojega zveličanja; in z duhom moči potrdi me.

Potem bom krivične učil tvoje poti, in hudobni se bodo k tebi spreobrnili.

Reši me dolgov krvi, o Bog, Bog mojega zveličanja! in moj jezik bo poveljeval tvojo pravico.

Gospod! odpri moje ustnice; in moja usta bodo oznanjevala tvojo hvalo.

Zakaj, ako bi bil daritev hotel, prav rad bi ti jo bil dal; ali nad žgavnimi darovi nimaš dopadenja.

Bogu (prijeten) dar je prežaljen duh; skesanega in ponižanega srca, o Bog! ne boš zavrgel.

Po svoji dobrotljivi volji, o Gospod! izkaži milost Sionu, da se Jeruzalemski zidovi zopet postavijo.

Takrat boš sprejemal daritev pravice, darove in žgavne daritve; tedaj bodo pokladali teleta na tvoj altar.

Čast bodi Bogu Očetu itd.

Kratka molitev pred svetim obhajilom.

O gospod Jezus! jaz trdno verujem, da si ti v najsvetejšem zakramentu resnično pričujoč, kakor Bog in človek, z dušo in s telesom, s krvijo in z mesom, ki prideš v podobi kruha k meni prebivat. O moj Jezus! nisem vreden, grešna stvar, da k meni prideš. Ali zaupam v tvojo ljubezen, da me ne boš od svoje mize zavrgel, ampak meni milostljivo moje grehe odpustil. Jaz tebe ljubim iz celega srca, črez vse reči, ker si ti moja največja lepota in dobrota. Ker tebe ljubim, so meni žal vsi moji grehi, da sem ž njimi tebe žalil. O da bi se ne bilo nikoli zgodilo! Pa tudi obljubim s tvojo pomočjo, da se nikdar več ne bo zgodilo.

Pridi moj Jezus! moj Gospod in moj zveličar, moj Bog in moje vse. Moja duša tebe želi, moje srce se te veseli. O le pridi, obišči me, v svoji gnadi potrdi me in ohrani za večno življenje. Amen.

Molitev pred svetim obhajilom.

O moj zveličar, Jezus Kristus! ti si nam rekel, da je to, kar jaz v podobi kruha in vina na oltarju vidim, tvoje meso in tvoja kri. O Bog! jaz bolje verujem tvojim besedam, kakor svojim početkom. Ti si večna resnica; tvoji vsega-mogočni ljubezni je vse mogoče. Vse, kar si nam razodel, jaz trdno verujem. O Bog! potrdi me v ti sveti veri. — Neskončni, nezapopadljivi Bog! ti hočeš danes k meni priti, in mojo ubogo dušo nasiti s svojim lastnim telesom, katero je Marija devica spočela in rodila, katero je za nas na svetem križu umrlo, tretji den od smrti vstalo, in zdaj v nebesih sedi na desnici Boga Očeta. O Gospod! tebe ne obsežejo cele nebesa, in ti se boš toliko ponižal, da boš prišel k meni, svoji nevredni in nehvaležni stvari?

Akoravno ponižno spoznam, da te nisem vreden sprejati, o moj Jezus! imam vendar goreče želje prejeti tvoje sveto rešnje telo, in se tako s teboj popolnoma skleniti. Kakor žejni jelen hrepeni po

mrzlem studentu, tako hrepeni moja duša po tebi, preljubi Jezus! Ozri se tedaj na moje srčne želje, in pridi prebivat v moje srce. Daj, da me nič več od tebe ne loči. Ti bodi moja tolažba v vseh mojih nadlogah, ti moja moč v skušnjavah, ti moje pribežališče v življenju in v smrti. O Jezus, moj Gospod in moj Bog! jaz te ponižno molim. O Jezus, iz srca obžalujem vse grehe svojega celega življenja. O Jezus, moj zveličar, moj Bog in moja vse časti in ljubezni najvrednejša dobrota in lepota! jaz hrepenim po tebi iz celega srca. Ponižaj se toraj, o Jezus! in pridi k meni. Jaz verujem v tebe, upam na te, jaz te ljubim črez vse.

Ti pa Marija, preljuba mati mojega zveličarja! izprosi mi čisto, ponižno, zvesto in ljubezni polno srce, da tvoj ljubeznjivi Sin v meni vredno prebivališče najde, in se nikdar več od mene ne loči. Sveti angelj varuh in vsi drugi nebeški duhovi in svetniki! pritecite mi na pomoč, da danes svojega Boga in Gospoda vredno sprejmem. Za to te prosim, o Bog! po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Molitev po svetem obhajilu.

Po sprejemu presvetega rešnjega telesa reci pobožno :

Telo našega Gospoda Jezusa Kristusa ohrani mojo dušo za večno življenje. Amen.

Moja duša hvali Gospoda, in vse, kar je v meni, poveljučuj njegovo sveto ime! Svet, svet, svet, si ti gospod Bog Sabaot; nebo in zemlja sta polna tvoje časti.

Čast bodi Bogu Očetu itd.

Zdaj nekaj časa pomisli, kdo je prišel k tebi prebivat: Jezus Kristus, kakor Bog in človek, z dušo in s telesom je v tvojem srcu pričujoč. Njemu izroči vse svoje potrebe. in ga prosi za milost in pomoč zoper sovražnike tvojega zveličanja itd. Potem pa skleni rekoč :

O Jezus! tebi živim; o Jezus! tebi umrjem; o Jezus tvoj sem živ in mrtev.

O moj Jezus! v tebe verujem, ki si večna resnica. O moj Jezus! v tebe zaupam, ki si neskončna milost. O moj Jezus! tebe ljubim, ki si največa dobrota.

O moj Jezus! kako srečen sem, da si ti, moj večni Bog se k meni ponižal. O moj Jezus! ponižno te molim, svojega Gospoda in Boga, svojega odrešenika in zveličarja v mojem srcu pričujočega. O moj Jezus! tebi bodi hvala in zahvala, da si se ponižal pod mojo streho priti, mene poživiti s svojim presvetim telesom in presveto krvijo. O moj Jezus! ostani pri meni zdaj in ob uri moje smrti. Amen.

Duša Kristusova, posveti me!
 Telo Kristusovo, zveličaj me!
 Krv Kristusova, napoji me!
 Voda od desne strani, operi me!
 Trpljenje Kristusovo, potrdi me!
 O dobrotljivi Jezus, usliši me!
 V svoje svete rane, zakrij me!
 Od tebe ločit' se ne pusti me!
 Pred peklenskim sovražnikom varuj me!
 Ob uri moje smrti pokliči me!
 Naj z vsemi svetniki hvalim te!
 Hvalim zdaj in vekomaj. Amen.

(Kolikorkrat molitvico: Duša Kristusova . . . , ki jo je sv. Ignacij Lojolanski zložil, moliš, prejmeš 300 dni odpustka; — 7 let odpustka pa prejmejo verni, ki jo molijo po sv. obhajilu. Pij IX. 9. januarja 1854.)

Druga molitev po svetem obhajilu.

Veseli se z menoj nebo in zemlja, in hvali Gospoda vse, kar živi. Moja duša je našla, kterega ljubi: svojega Gospoda in Boga. Zvesto ga hočem v srcu držati, in se nikdar ločiti od njega. O kako srečen sem, da me je obiskal vsega-mogočni kralj nebes in zemlje. S svojim mesom me je nahranil in napojil s svojo krvijo. Oskrbel je mene moj zveličar za večno življenje. Zdaj jaz živim, pa ne več sam, ampak moj Jezus v meni živi.

Bodi pozdravljen, preljubi gost moje duše! Bodi pozdravljen, nebeška sladkost mojega srca! Bodi pozdravljen, ti zastava mojega zveličanja, ti moje upanje, moje veselje! — O Gospod! kralj večne slave, kako se ponižaš k meni priti, k revnemu pozemeljskemu črvu, iz svojega veličastva — k meni grešniku. Ponižno te molim zdaj na sedežu svojega srca. Hvalim te in častim iz vse svoje moči, in združim svoje slabo češčenje s počesčenjem vse nebeške družbe.

Naj se razlega tvoja hvala kakor v nebesih, tako na zemlji. Od solnčnega izhoda do zahoda bodi hvaljeno tvoje presveto ime.

O kako sem srečen, da sem dosegel, kar sem pozelel, moj zveličar! tebe prejeti. Imam zdaj dušo tvojo, ljubi Jezus! ki hoče posvetiti revno siroto, dušo mojo. Imam tvoje presveto telo, ki bo očistilo vsega madeža moje telo. Imam tvojo drago kri, za moje odrešenje na križu prelito, da bo oprala moje srce od vseh pregreh. O kako vesele so zdaj za mene, usmiljeni Jezus! tvoje besede: „Kdor zavživa moje meso, in pije mojo kri, on živi v meni, in jaz v njem, in jaz ga bom obudil sodnji den“. Oj kako velika je tvoja ljubezen, da v meni prebivaš, ubogem grešniku, jaz pa v tebi, v neizmernem veličastvu! O večna dobrota! kdo me bo ločil od tvoje ljubezni? Ne težave, ne veselje, ne življenje, in tudi ne smrt. Vse, kar imam, iz čiste ljubezni tebi izročim. O moj Jezus! preljubeznjivi Jezus! ti si moja edina ljubezen, ti si srce mojega srca, ti si moj Bog in moje vse! O naj

občutim, moj zveličar! nebeško moč tvojega prebivanja v mojem srcu; naj da okusi moja duša, kako sladek si ti, Gospod; naj da polna tvoje sladkosti in ljubezni le tebe išče, le tebe ljubi, in se na večno s teboj veseli! Amen.

Molitev

pred podobo križanega Jezusa.

O dobrotljivi in najslajši Jezus! glej, tukaj pred tvojim obličjem klečim, in te iz globočine svojega srca prosim, vtisni v moje srce duha prave pokore, upanja in ljubezni, pravega obžalovanja črez moje grehe, in trdnega sklepa, tebe nikoli več ne razžaliti; ker s pravo ljubeznijo in srčnim pomilovanjem premišljujem tvojih pet krvavih ran, in si živo v srce vtisnem besede, ktere je od tebe, o moj Jezus! že sveti prerok David govoril: „Prebodli so moje roke in noge, in vse moje kosti so razšтели“. Ps. 21. 17.

Kdor to molitev s pobožnim in spokornim duhom po svetem obhajilu pred podobo križanega Jezusa moli, dobi popolnoma odpustke. Papež Pij VII. 1821.

Molitev za svete odpustke.

O Bog! poglej z očmi svoje ne-
skončne milosti na svojo cerkev, ktera
se tukaj na zemlji vojskuje. Razširi jo po
celem svetu, varuj, vodi in ohrani jo v
edinosti. Odvrni vsako pohujšanje in vse
grehe od nje. Daj ji moč zoper sovraž-
nike tvojega svetega imena. Stori, da vsi
krivoverci svoje zmote spoznajo in za-
pustijo. Dodeli lepo zastopnost, pravo
edinost vsem krščanskim kraljem in ob-
lastnikom. Ne zapusti ovčic svoje črede,
za katero je tvoj ljubi Sin, Jezus Kristus,
svojo presveto kri prelil. Stori nebeški
Oče! da bodo vsi tebe in Jezusa Kri-
stusa, katerega si poslal, s svetim Duhom
vred spoznali in častili vekomaj. Amen.

Moli zdaj pet očenašev in pet češčena si
Marija in vero apostolsko.



Rožni venec na čast žalostne Matere božje.

Leta 1233 je sedem plemenitih mož, od
Boga razsvitljenih šlo iz Florencije, mesta na
Laškem, na samotni hrib Senario, da bi ondi

od sveta ločeni s pokoro in molitvijo za svoje dušno zveličanje skrbeli. Tem možem se je nekega dneva prikazala devica Marija ter jim naročila, naj ustanovijo red služebnikov Marije ali Servitov, katerih poglavitni namen bi bil, britke žalosti, ki jih je Marija v življenju in trpljenju svojega božjega Sina prestala, pobožno premišljevati in ovo češčenje tudi med kristjani razširjevati. To so tudi storili. Da bi pa svoj namen lažje dosegli, začeli so opravljati in verno ljudstvo učiti posebno molitev, ki se rožni venec ali roženkranc žalostne Matere božje imenuje.

Ta rožni venec ima v spomin sedmerih žalosti device Marije sedem delov ali skrivnosti in se moli tako-le:

Najprej naredi križ ter obudi kes nad svojimi grehi; potem pa moli za vsak del „Očenaš“ in sedem „Češčena si Marij“, v katerih se po besedi Jezus dostavi dotična skrivnost.

Sedmere skrivnosti so:

1. Kterega si, devica! z žalostjo v tempelju pred Simeonom darovala.

2. S katerim si, devica! žalostna v Egipt bežala.

3. Kterega si, devica! v tempelju zgubila in z žalostjo iskala.

4. Kterega si, devica! s težkim križem obloženega srečala.

5. Kterega si, devica! na sramotnem križu umreti videla.

6. Kterega si, devica! s križa vzetega v svoje naročje sprejela.

7. Kterega si, devica! z žalostjo do groba spremljala.

Potem moli, „Oče naš“ in tri „Češčena si Marije“ v čast Marijinih solz, da bi po njenih solzah resnično žalost črez svoje grehe in popolne odpustke zadobil. V teh se po besedi Jezus reče:

Kterega si, devica! z žalostjo objokovala.

Slednjič moli „Vero“, „Oče naš“ in „Češčena si Marija“ za verne duše v vicah, h koncu pa pristavi še sledečo molitev:

V. Prosi za nas, prežalostna devica Marija!

O. Da vredni postanemo obljub Kristusovih.

Molimo. O gospod, Jezus Kristus! prosimo te, dodeli nam milostljivo, da bo preblažena devica in tvoja mati Marija, ktere dušo je pri tvojem trpljenju meč

britkosti presunil, sedaj in v naši smrtni uri pri božjem usmiljenju za nas prosila. To nam dodeli, o Gospod Jezus Kristus, zveličar sveta, ki z Očetom in sv. Duhom živiš in kraljuješ, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

O d p u s t k i. Da bi kristjani Marijine žalosti tem rajši premišljevali, so papeži rožni venec žalostne Matere božje večkrat potrdili in ga z obilnimi odpustki obdarovali, in sicer:

Sv. oče Benedikt XIII. so dne 26. septembra l. 1724. v posebnem pismu vsem vernim, ki rožni venec 7 žalosti device Marije pobožno molijo in se skesanrga srca spovejo, ali pa to storiti vsaj namen imajo, podelili sledeče odpustke:

1. Odpustek 200 dni za vsak Očenaš in vsako Češčena si Marija, ako jih moliš v Servitovski cerkvi na ta molek.

2. Ravno tak odpustek prejmeš tudi, ako omenjeno molitev po petkih, glavnih praznikih 7 žalosti, njih osminah ali pa po dnevih štiridesetdanskega posta na katerem koli kraju opraviš.

3. Odpustek 100 dni zadobiš o vsakem času in na vsakem kraju.

4. Odpustek 7 let in 7 kvadragen zadobi še poleg imenovanih odpustkov, kdor celi rožni venec sam ali v družbi z drugimi zmoli.

Klement XII. so s pismom od dne 12. dec. l. 1734. ove odpustke petrdili in še sledeče dodjali:

1. Odpustek 100 let, ako kdo rožni venec 7 žalosti takrat moli, kedar se skesano spove ali vsaj trden sklep stori, v kratkem k spovedi iti.

2. Odpustek 150 let zadobi, kdor ga po ponedeljkih, sredah, petkih in zapovedanih praznikih moli in zakramenta sv. pokore in presv. Rešnjega telesa vredno prejme.

3. Popolni odpustek enkrat v letu zadobijo tisti, ki imajo hvalevredno navado, ovi rožni venec štirikrat v tednu moliti ako tisti den sv. zakramente vredno prejmejo in ta rožni venec pobožno molijo.

4. Popolni odpustek enkrat v mesecu zadobi, kdor rožni venec 7 žalosti vsak den celega meseca moli, ako prejme zakramenta sv. pokore in presv. Rešnjega telesa.

5. Odpustek 200 let zadobiš, ako ga moliš po opravljeni spovedi.

6. Odpustek 10 let zadobijo vsi, ki svoje grehe obžalujejo, se jih spovejo in presv. Rešnje telo vredno prejmejo, ako ovi rožni venec večkrat molijo in blagoslovljen molek pri sebi nosijo. Enak odpustek zadobijo, ako so pobožno pri sv. meši, pridigi ali če sv. popotnico k bolnikom spremljajo, ali grešnike na pot pokore pripeljajo, ali sovražnike spravijo ali če 7 Očenašev in Češčenamarij molijo in zraven še k časti našega Gospoda Jezusa Kristusa blažene device Marije ali kterega drugega svetnika kako duhovno ali telesno dobro delo opravijo.

7. Slednjič so tisti papež določili, da se zamorejo vsi ovi odpustki tudi vernim dušam v vicah v pomoč obrniti.

Papež Pij VII. so dne 1. decembra l. 1815 podelili 300 dni odpustka za enkrat na den vsakemu, ki 7 Češčenamarij moli in pri vsaki pridene besede! „Sveta mati! to te prosim, rane Kristusa naj nosim; vtisni v moje jih srce!“ — Kdor ovo molitvico vse dni meseca opravlja, zamore zadobiti popolni odpustek, ako se skesano spove in presv. Rešnje telo vredno prejme.

Papež Gregor XVI. so dne 11. julija l. 1831. podelili odpustek 7 let in 7 kvadragen vsem tistimi ki so v Servitovskih cerkvah takrat pri sv. meši, kedar se žalostni rožni venec očitno moli. — Tudi ovi odpustek se zamore vernim dušam v vicah v prid obrniti.

K zadobljenju odpustkov je pa potrebno, da je molek blagoslovljen od prednika Servitov ali pa od duhovnika, ki je za to od njega ali pa od papeža pooblaščen.

Tri božje čednosti.

Vera.

Verujem v tebe, pravi trojedini Bog, Oče, Sin in sv. Duh, kateri si vse stvaril, kateri vse ohraniš in vladaš, kateri dobro plačuješ in hudo strahuješ. Verujem, da je Sin božji za nas človek postal, da nas je s svojo smrtjo na križu odrešil, da nas sv. Duh s svojo milostjo posvečuje. Verujem in trdim vse, kar si ti, o Bog, razodel, kar je Jezus Kristus učil, kar so apostoli oznanjevali, in kar nam sv. rimska katoliška cerkev verovati zapoveduje. Vse to verujem, ker si ti, o Bog, večna in neskončna resnica in modrost, ki ne moreš ne goljufati, ne goljufan biti. O Bog, pomnoži mojo vero.

Upanje.

Upam in se zanašam na tvojo neskončno dobroto in milost, o Bog, da mi boš po neskočnem zasluženju svojega edinorojenega Sina, Jezusa Kristusa, v

tem življenju spoznanje, pravo obžalovanje in odpuščenje vseh mojih grehov, po smrti pa večno zveličanje dal in dodelil, tebi od obličja do obličja gledati, ljubiti in brez konca uživati. Upam tudi od tebe potrebnih pripomočkov, vse to doseči. Upam to od tebe, ker si ti to obljubil, kateri si vsegamogočen, zvest, neskončno dobrotljiv in usmiljen. O Bog, potrdi moje upanje.

Ljubezen.

O moj Bog, ljubim te iz vsega svojega srca in črez vse, ker si največa dobrota, neskončno popolnoma, in vse ljubezni vreden. Ljubim te tudi zato, ker si do mene in vseh stvari neskončno dobrotljiv in usmiljen. Želim iz celega srca, da bi te ravno tako ljubil, kakor so te tvoji najzvestejši služabniki ljubili in te še sedaj ljubijo. Ž njih ljubeznijo sklenem svojo nepopolnoma ljubezen; pomnoži jo v meni, o dobrotljivi Gospod! bolj in bolj.

Ker te tedaj resnično in iz srca ljubiti želim, in si zavoljo tega veliko prizadevam, mi je iz srca žal, da sem tebe,

svojo neskončno dobroto, ktero črez vse ljubim, tebe, svojega stvarnika, odrešenika in posvečevalca razsrdil. Žal mi je, da sem grešil, da sem tebe, svojega vsega-mogočnega Gospoda, svojega najboljšega Očeta razžalil. Trdno sklenem, vse grehe in vse grešne priložnosti zapustiti, storjene grehe čimdalje bolj obžalovati, in nikdar več zoper tvojo sveto voljo ravnati. Vzemi me zopet za svojega otroka, in dodeli mi milost, ta svoj sklep dopolniti. To te prosim po neskončnem zasluženju tvojega Sina, našega Gospoda in zveličarja, Jezusa Kristusa. Amen.



Litanije vseh svetnikov.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Oče nebeški, vsegamogočni Bog, usmili se nas!

Sin, vsega sveta rešnji Bog, usmili se nas!

Sveti Duh, resnični Bog, usmili se nas!

Sveta Trojica. en sam Bog, usmili se nas!

Sveta Marija,

Sveta mati božja,

Sveta devic devica,

Sv. Mihael,

Sv. Gabriel,

Sv. Rafael,

prosi za nas!

Vsi sveti angelji in nadangelji, prosite za nas!

Vse svete vrste zveličanih duhov, prosite za nas!

Sv. Janez krstnik, prosi za nas!

Sv. Jožef, prosi za nas!

Vsi sveti očaki in preroki, prosite za nas!

Sv. Peter,
 Sv. Pavel,
 Sv. Andrej,
 Sv. Jakob,
 Sv. Janez,
 Sv. Tomaž,
 Sv. Jakob,
 Sv. Filip,
 Sv. Jernej,
 Sv. Matej,
 Sv. Simon,
 Sv. Tadej,
 Sv. Matija,
 Sv. Barnaba,
 Sv. Lukež,
 Sv. Marko,

prosi za nas!

Vsi sveti apostoli in evangelisti, prosite za nas!

Vsi sveti učenci Gospodovi, prosite za nas!

Vsi sveti nedolžni otroci, prosite za nas!

Sv. Štefan, prosi za nas!

Sv. Lavrencij, prosi za nas!

Sv. Vincencij, prosi za nas!

Sveti Fabijan in Sebastijan, prosita za nas!

Sveti Janez in Pavel, prosita za nas!

Sveti Kozma in Damijan, prosita za nas!

Sveti Gervazij in Protazij, prosita za nas!

Vsi sveti mučeniki, prosite za nas!

Sv. Silvester,

Sv. Gregorij,

Sv. Ambrozij,

Sv. Avguštin,

Sv. Hieronim,

Sv. Martin,

Sv. Nikolaj,

prosi za nas!

Vsi sveti škofi in spoznovavci, prosite za nas!

Vsi sveti učeniki, prosite za nas!

Sv. Anton,

Sv. Benedikt,

Sv. Bernard,

Sv. Dominik,

Sv. Frančišek,

prosi za nas!

Vsi sv. mešniki in leviti, prosite za nas!

Vsi sv. menihi in puščavniki, prosite za nas!

Sv. Marija Magdalena,

Sv. Agata,

Sv. Lucija,

Sv. Neža,

Sv. Cecilija,

Sv. Katarina,

Sv. Anastazija,

prosi za nas!

Vse svete device in vdove, prosite za nas!

Vsi svetniki in svetnice božje, prosite za nas!

Bodi nam milostljiv, prizanesi nam, o Gospod!

Bodi nam milostljiv, usliši nas, o Gospod!

Vsega hudega,

Vsega greha,

Švoje jeze,

Nagle in neprevidene smrti,

Skušnjav hudičevih,

Jeze, sovraštva in vse hude volje,

Duha nečistosti,

Treska in hudega vremena,

Šibe potresa,

Kuge, lakote in vojske,

Večne smrti,

Po skrivnosti svojega svetega včlovečenja,

Po svojem prihodu,

Po svojem rojstvu,

Po svojem krstu in svetem postu,

Po svojem križu in svojem trpljenju,

Po svoji smrti in svojem pokopu,

Po svojem svetem vstajenju,

Po svojem čudežnem vnebohodu,

Po prihodu tolažnika svetega Duha,

Na dan sodbe,

reši nas, o Gospod!

Mi grešniki,
 Da nam prizaneseš,
 Da nam odpustiš,
 Da nas k pravi pokori pripelješ,
 Da svojo sveto cerkev vladaš in
 ohraniš,
 Da pastirja apostolskega in vse cer-
 kvene stanove v svoji sveti veri
 ohraniš,
 Da sovražnike svete cerkve ponižaš,
 Da krščanskim kraljem in oblast-
 nikom mir in pravo edinost po-
 deliš,
 Da nam cesarja obvaruješ,
 Da vsemu krščanskemu ljudstvu mir
 in edinost daš,
 Da nas vse v svoji sveti službi po-
 trdiš in obdržiš,
 Da naše misli k nebeškim željam
 povzdigneš,
 Da vsem našim dobrotnikom večne
 dari podeliš,
 Da duše naše in naših bratov, bliž-
 njih in dobrotnikov večnega po-
 gubljenja rešiš,
 Da sad zemlje daš in ohraniš,

prosimo te, usliši nas!

Da vsem vernim dušam večni pokoj
podeliš, prosimo te, usliši nas!

Da nas uslišiš, prosimo te, usliši nas!

Sin božji, prosimo te, usliši nas!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ,
prizanesi nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ,
usliši nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ,
usmili se nas, o Gospod!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš. Češčena si Marija.

Molitve po litanijah
ob nedeljah in praznikih ki niso
matere božje.

K presv. rešnj. Telesu.

Molimo!

O Bog! kateri si nam v prečudežnem
zakramentu spomin svojega trpljenja za-
pustil; daj nam, te prosimo, svete skriv-

nosti tvojega Telesa in tvoje krvi tako častiti, da sad tvojega odrešenja vedno v sebi čutimo. Kteri živiš in kraljuješ, z Bogom Očetom v edinosti sv, Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Za papeža, škofa in cesarja.

Vsegamogočni, večni Bog! usmili se svojega služebnika, našega papeža I., in vodi jih po potu večnega življenja, da bodo s tvojo pomočjo, kar je tebi prijetno, želeli in z vso močjo storili.

O Bog, pastir in vladar vseh vernih! glej milostljivo na svojega služebnika našega škofa I., ki si jih pastirja naše I., škofije postavil; dodeli jim, da tistim, črez ktere so postavljeni, z besedo in dejanjem k dobremu služijo, in tako s čredo, ki jim je izročena, večno življenje dosežejo.

O Bog, varuh vseh kraljestev, posebno pa Avstrijskega cesarstva, podeli svojemu služebníku našemu cesarju I., tvojo moč, s katero se sovražnik premaga, spoznati in častiti, da bodo, ker so po tvoji volji cesar postali, tudi v tvojem varstvu vselej mogočni.

Za vse potrebe krščanstva.

Vsegamogočni, večni Bog, nebeški Oče! poglej z očmi svoje neskončne milosti naše reve in nadloge. Usmili se vseh vernih kristjanov, za ktere se je tvoj edinorojeni Sin, naš Gospod in zveličar Jezus Kristus, voljno grešnikom v roke dal, in je tudi svojo drago kri na lesu svetega križa prelil. Po tem Gospodu Jezusu Kristusu odvrni milostljivi Oče! zaslužene šibe, sedanje in prihodnje nevarnosti, punte, vojsko kugo, lakoto, draginjo, bolezni in žalostne revne čase.

Razsveti in potrdi v vsem dobrem duhovske in deželske oblastnike in gosposke, da nas bodo na vse to napeljevali, kar zamore k tvoji božji časti, k našemu zveličanju in k miru in sreči vsega krščanstva pripomagati.

Vsegamogočni, večni Bog! ki gospoduješ črez žive in mrtve, in se usmiliš vseh, ktere iz vere in dobrih del za svoje spoznaš, pohlevno te prosimo, da vsi, za ktere smo se namenili prositi, kateri so še pri življenju ali pa so se že iz tega sveta ločili, na prošnjo vseh tvojih svet-

nikov od tvoje dobrote odpuščenje vseh svojih grehov dosežejo.

Dodeli nam, Bog miru, pravo edinost v veri brez vsega razdrtja in ločitve. Preobrne naša srca k pravi pokori in popoljšanju našega življenja. Užgi v nas ogenj svoje ljubezni. Daj nam goreče želje po vsi pravičnosti, da ti bomo kakor tvoji pokorni otroci v življenju in v smrti prijetni in dopadljivi.

Prosimo tudi, kakor hočeš, da nam je prositi, za svoje prijatelje in neprijatelje, za zdrave in bolne, za vse žalostne in revne kristjane, za žive in mrtve.

Tebi bodi vedno priporočeno, o Gospod, vse naše djanje in nehanje, naše delo in opravilo, naše življenje in naša smrt. Daj nam svojo milost tukaj uživati, in tamkaj z vsemi izvoljenimi doseči, da te bomo v večnem veselju in zveličanju hvalili in molili. To nam dodeli, o Gospod, nebeški Oče, po Jezusu Kristusu, svojem ljubem Sinu, Gospodu našem in odrešeniku, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

V. Božja pomoč ostani vselej pri nas.
O. Amen.

Oče naš. Česčena si Marija. (Trikrat.)

Druga molitev

za vse potrebe krščanstva.

Bog, naš usmiljen Oče nebeški! ti hočeš, da bi se, kakor dobri otroci, bratje in sestre, eden drugega ljubili, ravno kakor ljubiš ti nas svoje otroke. Kakor sami sebi, tako želimo tudi vsem ljudem po tvoji neskončni dobroti vsegà dobrega. Zatoraj prosimo tebe, vsegamogočni, preljubeznjivi Oče! le ravnaj z nami tako, da bomo tvojo ljubezen spoznali, se poboljšali in k pravi zveličanski sreči prišli. Naj tvoj sveti nauk brez vse zmote srca vseh vernih z blago močjo ogreva. Pokončaj nespametne prazne vere in škodljive napake. Napolni dušne pastirje in učenike s svojim sv. Duhom, blagoslavljalj njihove besede in opravila, da dobro seme, ki ga sejejo, tudi obilno dobrega sadu prinaša. Opaši vse, ki v tebe verujejo, s pasom krščanske ljubezni. Očedi svojo

sv. cerkev vseh škodljivih šeg in vsega pohujšanja. Reši ljubo nedolžnost iz rok zapeljivcev, in ohrani jo milostljivo pred preganjavci. Dajaj moč slabim, vzdigavaj padle in peljaj vse, ki so se zmotili in zašli, zopet nazaj na pravo pot. Blagoslavljalj našega milostljivega cesarja, dobrega deželskega očeta in vladarja. Daj podložnim dobro in pravično gosposko, da jih po nji osrečuješ na zemlji; naj vse, kar vravnajo, vsem v dobro izide. Blagoslavljalj kmetom težavno delo in rokodelcem njih opravilo, da vsaki svoj kruh zasluži in hvaležno vživa. Stori, da po hišah ljuba sveta ponižnost, pravična pokorščina, lepa edinost in zadovoljnost z božjim mirom prebiva. Spravi jih, ki se sovražijo, varuj nas zlega, ki ga hudobni jeziki napravljajo. Odvračaj od nas zaslužene šibe, zdajne in prihodnje nevarnosti, punte, vojsko, kugo, lakoto, draginjo, bolezni in žalostne revne čase. Ohranjuj po vseh stanovih ljubi sveti mir, in druží podložne in predpostavljene v zvestobi in ljubezni, in ne pusti jim pozabiti, da si le ti njihov Gospod in Oče, kralj črez vse kralje, stvar-

nik nebes in zemlje. Ravnaj in blagoslavlaj otroško izrejo, da bodo stariši nad svojimi otroki veselje doživeli in srečno dočakali, česar si od njih obetajo.

Bolnikom in žalostnim bodi ti, o Bog! sladka tolažba in pomoč; daj jim potrpežljivo srce, da se tvoji volji udajo in na te zaupajo; ohladi njihove dušne in telesne bolečine, vedri njihove misli in pokaži jim veselo prihodnjost in srečno dokončanje vsega krščanskega trpljenja. Daj jim spoznati, da si s trpljenjem, ki ga zavoljo tebe voljno prenašajo, spletajo nebeško krono. Užgi živi plamen usmiljenja in dobrotljivosti bogatim v srce, ubožnim pa dodeli zadovoljnost in veselo srce. Daj tudi vsem težakom ali najetim delavcem poleg svojega težavnega kruha dobro misel. Bodi oče zapuščenim vdovam in sirotam, zavrženim in pregnanim pa veselo in prijetno pribežališče. Ohrani rahli sad pod maternim srcem, pomagaj umirajočim in vzemi jih k sebi v sveti raj. Našim ljubim starišem, dobrotnikom in prijateljem povrni, kar so nam dobrega storili. — Tudi za vse svoje sovražnike in razžalnike te pro-

simo, daj jim vse dobro, česar sami sebi želijo. Odpusti jim, saj ne vejo, kaj delajo; pa tudi mi jim iz srca odpustimo, ravno tako, kakor želimo, da nam ti odpustiš. Pomagaj nam, se ž njimi lepo zastopiti, da bi vse sovražne zmotnjave med nami bile enkrat končane. Daj nam vsem svojo milost tukaj uživati, po smrti pa nam daj z vsemi izvoljenimi doseči, da te v svetem raju hvalimo in častimo na vse veke. To nam dodeli, o usmiljeni nebeški Oče! po Jezusu Kristusu svojem ljubeznivem Sinu, našem Gospodu in odrešeniku, kateri s teboj in svetim Duhom enaki Bog živi in kraljuje od vekomaj do vekomaj. Amen.



Lavretanske litanije

o praznikih matere božje in o sobotah.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Oče nebeški, vsegamogočni Bog, usmili se nas!

Sin, vsega sveta rešnji Bog, usmili se nas!

Sveti Duh, resnični Bog, usmili se nas!

Sveta Trojica, en sam Bog, usmili se nas!

Sveta Marija,

Sveta mati božja,

Sveta devic devica,

Mati Kristusova,

Mati milosti božje,

Mati prečista,

Mati brez madeža,

Mati nedolžna,

Mati najsvetejša,

Mati ljubeznjiva,

Mati prečudežna,

prosi za nas!

Mati našega Stvarnika,
 Mati našega Odrešenika,
 Devica najmodrejša,
 Devica častitljiva,
 Devica hvale vredna,
 Devica mogočna,
 Devica usmiljena,
 Devica verna,
 Podoba pravice,
 Sedež modrosti božje,
 Začetek našega veselja,
 Posoda duhovna,
 Posoda časti vredna,
 Posoda vse svetosti,
 Roža skrivnostna,
 Turn kralja Davida,
 Turn slonokosteni,
 Hiša zlata,
 Škrinja miru in sprave,
 Vrata nebeška,
 Zgodnja danica,
 Zdravje bolnikov,
 Pribežališče grešnikov,
 Tolažnica žalostnih,
 Pomoč kristjanov,
 Kraljica angelov,
 Kraljica očakov,

prosi za nas!

Kraljica prerokov,
 Kraljica apostolov,
 Kraljica mučenikov,
 Kraljica spoznovavcev,
 Kraljica devic,
 Kraljica vseh svetnikov,
 Kraljica brez madeža izvirnega
 greha spočeta,

Kraljica svetega rožnega venca,

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ,
 prizanesi nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ,
 usliši nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ,
 usmili se nas, o Gospod!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Oče naš. Česčena si Marija.

K presv. rešnjemu Telesu.

Molimo!

O Bog! kateri si nam v prečudežnem zakramentu spomin svojega trpljenja zapustil, daj nam, te prosimo, svete skrivnosti tvojega Telesa in tvoje krvi tako

častiti, da sad tvojega odrešenja vedno v sebi čutimo. Kteri živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti sv. Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

K sveti devici, materi božji.

Pod tvojo pomoč pribežimo, o sveta božja porodnica! ne zavrzi naših prošenj v naših potrebah, temuč nas vselej odreši vseh nevarnosti. O častitljiva in blažena devica, naša gospa. naša besednica, naša srednica! S svojim Sinom nas spravi, svojemu Sinu naš priporoči, svojemu Sinu nas izroči.

V. Prosi za nas, sveta božja porodnica!

O. Da vredni postanemo obljub Kristusovih.

M o l i m o !

Milost svojo, o Gospod! te prosimo v naša srca vlij, da bomo, ki smo po angelovem oznanjenju tvojega Sina, Jezusa Kristusa včlovečenje spoznali, po njegovem trpljenju in križu k časti vstajenja pripeljani. Po tistem Kristusu, Gospodu našem.

V. Prosi za nas, sv. Jožef!

O. Da vredni postanemo obljub Kristusovih.

M o l i m o !

Naj nam presvete tvoje Matere ženina zasluženje pomaga, prosimo, o Gospod! da kár naša slabost ne more doseči, po njegovih priprošnjah nam bode podeljeno. Ki živiš in kraljuješ Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Pozdrav Marije od binkošti do adventa.

Češčena si kraljica, mati milosti, življenje, sladkost in naše upanje, bodi češčena. K tebi upijemo zapuščeni Evini otroci, k tebi zdihujemo žalostni in objokani v tej dolini solz. Obrni tedaj, o naša besednica, svoje milostljive oči na nas, in po tem revnem življenju nam pokaži Jezusa, blaženi sad tvojega telesa; o usmiljena, o dobrotljiva, o sladka devica Marija!

O. Prosi za nas, sveta božja porodnica.

O. Da vredni postanemo obljub Kristusovih.

M o l i m o !

Vsegamogočni, večni Bog ! ki si telo in dušo prečiste device matere Marije, da bi vredno prebivališče za tvojega Sina biti zaslužila, s pripomočjo svetega Duha pripravil : daj, da bomo, ki se njenega spomina veselimo, po njeni milostljivi prošnji od vseh prihodnjih nadlog in od večne smrti rešeni.

Molitev za vse potrebe.

Ponižno te prosimo, o Gospod ! razveži po svoji milosti naših grehov vezi, in ohrani po prošnjah svoje izvoljene matere, ljube device Marije in vseh svojih svetnikov nas, svoje služebnike, naše dobrotnike in naše pohištvo v vsi svetosti ; tudi očisti vso našo žlahto in prijatelje od hudobe in grehov, in napolni jih z lepimi čednostmi ; dodeli nam mir in zdravje ; odvrni vidne in nevidne sovražnike ; odženi vse hude želje ; daj nam zdravo vreme in dobro letino ; dodeli milost našim prijateljem in neprijateljem ; obvaruj to faro z vsemi, ki v njej prebivajo, kuge, lakote, vojske, ognja, po-

tresa in prevelike vode, in milostljivo dodeli vsem vernim kristjanom, živim in mrtvim v nebeškem kraljestvu večno življenje, mir in pokoj. Obvaruj našega papeža I., našega škofa I., in našo duhovno gosposko, našega cesarja I., in vse krščansko ljudstvo vse nadloge in vsega hudega. In tvoj sveti blagoslov pridi iz nebes sem doli na nas in vselej pri nas ostani. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, kateri s teboj živi in kraljuje v ednosti svetega Duha Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

V. Božja pomoč ostani vselej pri nas.
O. Amen.

Oče naš. Česčena si Marija. (Trikrat.)

(Kolikorkrat lavretanske litanije pobožno moliš, zadobiš 300 dni odpustka, in če jih vsak dan enkrat moliš, zadobiš o zapovedanih praznikih Matere božje popolni odpustek, če se spoveš in sv. rešnje Telo vredno prejmeš. — Papež Pij VII. 30. septembra 1817.)

Molitev sv. Bernarda.

Spomni se, o preblažena devica Marija! da se še ni slišalo od vekomaj, da bi bila ti koga zapustila, ki je pod tvojo obrambo pribežal, tebe za pomoč prosil

in se tvoji priprošnji priporočil. Tega zupanja poln tudi jaz k tebi pribežim, o devic devica in mati gospoda našega, Jezusa Kristusa; k tebi pridem, k tebi hitim, in pred teboj ubogi grešnik v solzah in strahu klečim. O mati večne besede! ne zavrzi mojih prošenj, ampak milostljivo sliši in usliši mene ubogega, ki k tebi, o devic devica, vpijem v tej solzni dolini. O dobrotljiva, o usmiljena, o sladka devica Marija.

(Za vsakikrat 300 dni odpustka. Papež Pij IX. 11. decembra. 1846.)



Litanije v čast sv. Jožefa.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Bog Oče nebeški, usmili se nas!

Bog Sin, odrešenik sveta, usmili se nas!

Sveti Duh, resnični Bog, usmili se nas!

Sveta Trojica, en sam Bog, usmili se nas!

Sveta Marija, nevesta sv. Jožefa, prosi za nas!

Sveti Jožef, sin Davidov,
 Sveti Jožef, ženin device Marije,
 Sveti Jožef, varuh Marijinega de-
 vištva,

Sveti Jožef, krušni oče Jezusov,
 Sveti Jožef, najvikši med očaki,
 Sveti Jožef, zgled vsem zakonskim,
 Sveti Jožef, hišnik in oskrbnik Je-
 zusov,

Sveti Jožef, zvesti služebnik božji,
 Sveti Jožef, pridni zakonski mož,
 Sveti Jožef, rajška lilija,
 Sveti Jožef, v sveti ponižnosti utrjen,
 Sveti Jožef, božjim in deželskim po-
 stavam vselej pokoren,

Sveti Jožef, ki si prvi z Marijo Je-
 zusa častil in molil,

Sveti Jožef, ki si z Jezusom v Egipt
 bežal,

Sveti Jožef, ki si Jezusa tri dni
 iskal,

Sveti Jožef, ki si Jezusa v tempelju
 veselo našel,

Sveti Jožef, ki si v Nazaretu v miru
 in svetosti živel,

Sveti Jožef, zgled priprave za srečno
 smrt,

prosi za nas!

Sveti Jožef, ki si v Jezusovih rokah
sladko umrl,

Sveti Jožef, pomočnik umirajočih,

Sveti Jožef, oče vseh revnih,

Sveti Jožef, častitljivi varuh naše
dežele,

Sveti Jožef, zvesti tovarš popotnikov,

Sveti Jožef, tolažnik v smrtnih brit-
kostih,

Sveti Jožef, varuh nedolžnih duš,

Sveti Jožef, zgled deviškega živ-
ljenja,

Sveti Jožef, zgled zadovoljnosti v
svojem stanu,

Sveti Jožef, zgled prave ponižnosti,

Sveti Jožef, zgled hitre pokorščine,

Sveti Jožef, zgled trdnega zaupanja
na božjo previdnost,

Sveti Jožef, pribežališče v naših te-
žavah,

Sveti Jožef, zgled zvestobe vsem
rokodelcem,

Sveti Jožef, zgled mladosti,

Sveti Jožef, ki si Jezusa daroval,

Sveti Jožef, ki si Jezusa čez vse
ljubil,

prosi za nas!

Sveti Jožef, ki si z Jezusom in z
 Marijo sveto živel,
 Sveti Jožef, kteremu je bil Jezus
 pokoren,
 Sveti Jožef, naš priprošnik pri Bogu,
 Sveti Jožef, pomočnik vernih duš,
 Sveti Jožef, prijatelj angeljev in
 svetnikov,

prosi za nas!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ,
 zanesi nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ,
 usliši nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ,
 usmili se nas, o Gospod!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Oče naš. Češčena si Marija.

M o l i m o !

O Bog! ki si sv. Jožefa, revnega pa
 pravičnega moža, ženina prečiste device
 Marije in rednika svojega preljubeznji-
 vega Sina izvolil, dodeli nam po njegovi
 prošnji čisto dušo in neomadežano telo.
 Daj nam milost, po njegovem zgledu tebi
 vselej pokorno in stanovitno služiti, da

popolnoma pravično živimo in srečno umrjemo. Ohrani nas v svoji ljubezni, in podeli nam po tem revnem in britkem življenju nebeško veselje, po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Počesčenje

sedem žalosti in sedem radosti
sv. Jožefa.

1.

O sveti Jožef, prečisti ženin Marije device! kolika je bila težava in britkost tvojega srca, ko si mislil zapustiti svojo najčistejšo nevesto. Toda kako neizrečeno veliko je bilo zopet tvoje veselje, ko ti je bila od angelja razodeta visoka skrivnost učlovečenja Sina božjega.

Po tej tvoji žalosti in tem tvojem veselju te prosim, da razveseliš zdaj in v vsaki britkosti mojo dušo z veseljem dobrega življenja in svete smrti, in mi izprosiš pravo ponižnost in udanost v voljo božjo.

Oče naš. Česčena si Marija. Čast bodi.

2.

O najsrečnejši očak, častitljivi sveti Jožef! ki si bil izvoljen za rednika božjemu Sinu Jezusu Kristusu, koliko žalost si občutil, ko si videl, da je bilo dete Jezus v revnem hlevcu in v največi revščini rojeno! — Toda kako veliko je bilo zopet tvoje veselje, kadar si zaslišal lepo angeljsko petje in si gledal častitljivost nočne svitlobe.

Po tej tvoji žalosti in tem tvojem veselju te prosim, da mi zadobiš milost, da morem vse križe in težave tega revnega življenja voljno prenašati, dokler ne pridem tudi jaz po dokončanem potovanju tega revnega življenja poslušat angeljske hvalne pesmi in uživat svitlobo nebeške častitljivosti.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi.

3.

Sveti Jožef najpokornejši spolnjevalec božjih zapovedi! predraga kri, ki jo je prelil Jezus, naš odrešenik, pri obrezovanju, ti je srce prebodla. — Toda tvoje srce je bilo z največim veseljem napol-

njeno, ko si dal božjemu detetu presveto ime Jezus.

Po tej tvoji žalosti in tem tvojem veselju izprosi mi milost, da odložim vse svoje hudobije in pregrehe; in da umrjem s presvetim imenom Jezus v srcu in ustih. Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi.

4.

Ti najzvestejši svetnik, ki si bil deležen skrivnosti našega odrešenja, častitljivi sv. Jožef! kako velika je bila tvoja bolečina, ko si slišal prerokovanje Simeonovo v tempelju, koliko bota Jezus in Marija imela trpeti; — toda še večje je bilo tvoje veselje, ko si slišal, da se to prerokovanje ima spolniti zavljo zveličanja in častitljivega ustajenja neštivilnih duš.

Po tej tvoji žalosti in tem tvojem veselju te prosim, da mi zadobiš milost, da bom tudi jaz sprejet med število tistih, ki bodo po neskončnem zasluženju Jezusa Kristusa in na priprošnjo device Marije enkrat častitljivo zopet ustali.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi.

5.

O sveti Jožef! ti najboljši in najzaupljivši prijatelj Sina božjega, koliko bolečin in žalosti si moral pretrpeti, ko si z Jezusom in Marijo pred hudobnim in grozovitnim Herodom v Egipt bežal, — ali veliko je moralo tudi tvoje veselje biti, ker si imel samega Boga vedno pri sebi in ko si videl, kako so se egiptovski maliki pred njim podirali.

Po tej tvoji žalosti in tem tvojem veselju izprosi mi milost, da s korenino vred zatiram vse pozemeljske želje v svojem srcu, ter vedno služim le Jezusu in Mariji, da le njima živim in srečno enkrat umrjem.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi.

6.

O častitljivi sveti Jožef! kako žalosten si moral biti, ko si iskal z Marijo dete Jezusa po Jeruzalemu. Pa kako veliko je bilo zopet tvoje veselje, ko si ga čez tri dni našel v tempelju med učniki sedečega.

Po tej tvoji žalosti in tem tvojem veselju mi izprosi milost, da nikoli s kakim grehom Jezusa iz svojega srca ne zgubim. Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi.

7.

O sveti Jožef! zgled vse svetosti in častitljivosti! vem, da si prestal veliko žalosti in bolečin, ko si se moral iz tega sveta ločiti in zapustiti dobrega Jezusa in Marijo. Pa neizrekljivo je moralo tudi tvoje veselje biti, ko si umiral v naročju Jezusa in Marije.

Po tej tvoji žalosti in tem tvojem veselju izprosi mi od Jezusa in Marije srečno zadnjo uro. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi.

V. Prosi za nas sveti Jožef!

O. Da vredni postanemo obljub Kristusovih.

M o l i m o !

O Bog, ki si po svoji neskončni previdnosti izbral sv. Jožefa za ženina svoje presvete porodnice; dodeli prosimo, da, ki ga varha častimo na zemlji, bomo vredni ga tudi imeti besednika v nebesih.

To te prosimo po Jezusu Kristusu tvojem ljubem Sinu, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti sv. Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

(Kdor to pobožnost devet dni pred praznikom sv. Jožefa, ali tretjo nedeljo po veliki noči opravlja, zadobi ob teh praznikih popolni odpustek, če zakramenta sv. pokore in sv. rešnjega Telesa vredno prejme in na namen sv. katoliške cerkve moli. — Papež Pij VII. 9. decembra 1819. — Enako dobi pod navadnimi pogoji vsako nedeljo popolni odpustek, kdor to počesčenje sedem nedelj zaporedoma moli. — Padež Pij IX. 1. februarja in 22. marcija 1847. — Kdor pa brati ne zna, zamore na mesto teh molitev 7 Očenašev, 7 Česčena si Marija in 7krat čast bodi Bogu Očetu itd. moliti.)

Memorare k sv. Jožefu.

Spomni se, o čisti ženin Marijin, o moj ljubeznjivi varh, sv. Jožef, da še nikdar ni slišano bilo, da bi te bil kdo prosil za tvoje varstvo ali za tvojo pomoč, pa bi ne bil uslišan. Z zaupanjem pridem, da se ti priporočim, ne zavrzi moje prošnje, o rednik mojega zveličarja, temuč sliši milostljivo in usliši me! Amen.

(300 dni odpustkov. — P. Pij IX. 26. jun. 1863.)

O sv. Jožef, naš vodnik, varuj nas in sv. cerkev!

(60 dni odpustkov. — P. Pij IX. 27. jan. 1863.)

Devetdnevna pobožnost

k sv. Jožefu v kaki posebni stiski in nadlogi.

Moč sv. Jožefa v nebesih je velika, in pristrčno rad uslišuje on prošnje svojih častilcev. Ako si tedaj, ljubi moj kristjan! v kaki posebno veliki stiski in nadlogi, ali te je kaka posebna nesreča zadela, obrni se z zaupanjem k sv. Jožefu in moli devet dni sledečo molitvico :

Molitev.

O preljubi sv. Jožef! moje veliko zaupanje, ki ga imam do tebe, me priganja, da se v tej svoji veliki potrebi in nadlogi zaupljivo k tebi obrnem in te pomoči prosim. Vsaj za Marijo, prečisto devico, ne poznam nobenega večega in boljšega prijatelja ne v nebesih, ne na zemlji, ki bi mi zamogel pomagati, razun tebe. O sv. Jožef! ti in Marija mi od ljubega Jezusa lahko sprosita in dosežeta vse, kar koli potrebujem. Jezus sam ti je bil pokoren in te ljubi bolj, kakor vse druge svetnike. Sprejmi tedaj mojo ponižno prošnjo, o sv. Jožef! in položi jo pred prestol božjega veličastva. Mnogim in mnogim si že pomagal iz največih za-

dreg, zatoraj te prosim, pomagaj tudi meni, kakor si drugim pomagal. To te prosim po sladkem srcu Jezusa in Marije. O dobrotljivi sv. Jožef! usliši moj glas in ne dopusti, da bi se povrnil brez tolažbe od tebe. Pri vsem tem pa se naj vendar zgodi sveta božja volja! Amen.

Potem moli, če ti čas dopusti, še litanije v čast sv. Jožefa in pritrčaj si kako jed ali čaj ubogajme, ter sprejmi med časom te pobožnosti prav goreče sv. zakramente.

Molitev po opravljeni devetdnevni pobožnosti.

Glej, o sv. Jožef! opravil sem svojo devetdnevno pobožnost tebi na čast. Prosim te tedaj po vsem, kar ti je v nebesih in na zemlji ljubo in drago, prosim te po zasluženju sv. Terezije, da sprejmeš mojo ponižno prošnjo in da uslišiš mene ubogega grešnika. Jezus, naš gospod in zveličar ti je bil na zemlji pokoren, gotovo te bo uslišal tudi v nebesih, za kar ga bodeš prosil. — O daruj mu vsa svoja dela in opravila v ta namen, da se Jezus mene ubogega grešnika usmili. Ako bi pa moja prošnja bila znabiti zoper božjo

čast, ali pa moji duši na škodo, sprosi mi potem kako drugo milost, ki je v zveličanje moje duše in v blagor mojega telesa neobhodno potrebna. Ozri se dobrotljivo iz nebes na me svojega rejenca, in izprosi mi od ljubega Boga vse, kar mi je potrebno za sveto življenje; spodbadaj me, da bom resnično posnemal tvoj zgled, Boga ljubil črez vse posvetne dobrote, bližnjega pa v besedi in djanju kakor sebe. Tvojemu srcu o sv. Jožef! priporočim sebe in vse revne duše v vicah. Amen.



Litanije

v čast trpljenja Kristusovega.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Oče nebeški, vsegamogočni Bog, usmili se nas!

Sin, vsega sveta rešnji Bog, usmili se nas!

Sveti Duh, resnični Bog, usmili se nas!
 Sveta Trojica, en sam Bog, usmili se
 nas!

Jezus, ki si ponižno v Jeruzalem šel,
 Jezus, ki si svojim učencem noge
 umival,

Jezus, ki nam, kakor živi kruh, moč
 daješ,

Jezus, ki nas s svojo sv. krvijo po-
 svečuješ,

Jezus, za trideset srebrnikov pro-
 dan,

Jezus, na svoji duši do smrti žalosten,
 Jezus ki si na vrtu Getzemani krvavi
 pot potil,

Jezus, na Oljski gori od angelja po-
 trjen,

Jezus, od Juda Iškarjota izdan,

Jezus, z vrvmi in verigami zvezan,

Jezus, od svojih učencev zapuščen,

Jezus, pred Ana in Kajfa postavljen,

Jezus, za uho udarjen,

Jezus, od krivih prič tožen,

Jezus, trikrat od Petra zatajen,

Jezus, kakor hudodelnik Pilatu iz-
 dan,

Jezus, pri Pilatu krivično tožen,

usmili se nas!

Jezus, v belem oblačilu zaničevan,
 Jezus, manj kakor razbojnik Baraba
 obražtan,
 Jezus, neusmiljeno bičan in raztepen,
 Jezus, v škrlatast plajšč zaničljivo
 oblečen,
 Jezus, s trnjem kronan,
 Jezus, v sveti obraz zapljuvan,
 Jezus, s trsom po glavi tolčen,
 Jezus, nedolžno k smrti obsojen,
 Jezus, hudobnim Judom v oblast dan,
 Jezus, s težkim križem obložen,
 Jezus, kakor nedolžno jagnje k smrti
 peljan,
 Jezus, na gori Kalvariji do nagega
 slečen,
 Jezus, za roke in noge na križ pribit,
 Jezus, ki si na križu za sovražnike
 molil,
 Jezus, na križu od Judov zaničevan,
 Jezus, od levega razbojnika na križu
 preklinjan,
 Jezus, ki si spokornemu desnemu raz-
 bojniku sveti raj obljubil,
 Jezus, ki si na križu svojo žalostno
 mater učencu Janezu izročil,

usmili se nas!

Jezus, na križu z jesihom in žolčem
 napojen,
 Jezus, ki si vse dopolnil, kar je bilo
 o tebi prerokovano,
 Jezus, svojemu nebeškemu Očetu
 do smrti pokoren,
 Jezus, ki si na križu svojo dušo v
 roke nebeškega Očeta izročil,
 Jezus, ki si na križu z nagnjeno
 glavo umrl,
 Jezus, s sulico v srce preboden,
 Jezus, s častjo s križa snet,
 Jezus, v tenčico zavit,
 Jezus, v nov grob položen,
 Jezus, ki si očake iz temnic rešil,
 Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ,
 prizanesi nam, o Gospod!
 Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ,
 usliši nas, o Gospod!
 Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ,
 usmili se nas, o Gospod!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš. Česčena si Marija.

V. Kristus je zavoljo nas pokoren postal do smrti.

O. In sicer do smrti na križu.

M o l i m o !

Gospod Jezus Kristus, kateri si s svojo smrtjo svet, pekel in smrt premagal, prosimo te, dodeli, da po tvojem britkem trpljenju in smrti, kakor v življenju, tako tudi posebno v smrti svoje sovražnike premagamo, in da naša duša iz te doline nadlog od tvojih svetih angeljev spremljana enkrat v nebeško domačijo, v večno veselje pride. Kteri živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti sv. Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.



Molitev

pred podobo križanega Jezusa.

O Jezus, moj zveličar! ni mi mogoče tebe na križu gledati in premišljevati strašne bolečine, ktere zavoljo mojih grehov trpiš, da ne bi iz ljubezni do tebe

britkih solz točil. Jaz spoznam, da sem smrti vreden zavoljo velikega števila svojih prevelikih grehov. Prosim, o usmiljeni Jezus! odpusti mi, kar sem grešil; kakor zgubljeni sin se vrnem poln kesanja k tebi, in ti obljubim, da ne bom svojega poboljšanja noben den, nobeno uro več odlagal. Varovati se dočem vsakega greha in vsake grešne priložnosti, naj bi me še tako težko stalo. Ti, o moj križani Jezus! si vreden, da iz ljubezni do tebe vse težave prenesem. Zdaj pa objamem tvoj sveti križ, poljubim tvoje presvete rane, te nikdar več ne zapustim, ampak ostanem vekomaj tvoj. Kakor si ti spolnjeval voljo svojega nebeškega Očeta do smrti na križu, ravno tako hočem tudi jaz zanaprej zmiraj zvest biti tvojim zapovedim. Od tebe se bom učil, krotek in ponižen biti, svoje trpljenje potrpežljivo prenašati. Po tvojem zgledu hočem dober biti, svojemu bližnjemu, celo svojim sovražnikom hočem iz srca odpustiti, in sem pripravljen jim dobro storiti. Posihmal hočem vsaki dan zatirati hudo nagnjenje svojega srca, hočem čuti nad svojimi počutki, ter se hudobnemu svetu

popolnoma odpovedati. O Jezus ! prosim te po tvoji za me prelití krvi, po tvoji grenki smrti, potrdi me v mojih sklepíh ; daj mi milost, da stanovitno za teboj hodim in v vsem svojem dejanju čedalje bolj tebi podoben in dopadljiv postanem. In kadar bodem tudi jaz na svojem križu, na smrtni postelji ležal ; stori, da bode takrat tudi moje trpljenje in moja smrt po tvojem zasluženju nebeškemu Očetu draga in dopadljiva. Daj mi pomoč, da svoje poslednje težave po tvojem zgledu potrpežljivo prestopim, in poslednje skušnjave srečno premagam. Sprimi takrat mojo dušo v svoje roke, da ti bodem v tvojem kraljestvu večno hvalo dajal, in tvoje neskončno usmiljenje in tvojo božjo ljubezen večno častil. Amen.

Pobožno pozdravljenje

sv. udov Jezusa Kristusa.

(Od sv. Gere.)

Pozdravljen in moljen bodi, o Jezus ! zveličar sveta, ki si za-me trpel na lesu sv. križa grozne bolečine in prestal najbritkejšo smrt.

Pozdravljena mi bodi presveta glava Jezusova, ki si bila za nas s trnjem vsa razbodena in s trsom bita!

Pozdravljeno mi bodi premilo obličje Jezusovo, ki si bilo za nas zapljuvano in razbito.

Pozdravljene mi bodite preljubenzive oči Jezusove, ki ste bile za nas s solzami in krvijo zalivane!

Pozdravljene mi bodite presladke usta Jezusove, ki ste za nas trpele strašno žejo in bile napajane z grenkim žolčem!

Pozdravljene mi bodite svete ušesa Jezusove, ki ste bile za nas trpinčene z groznim zaničevanjem in preklinjevanjem!

Pozdravljene mi bodite dobrotljive roke in noge Jezusove, ki ste bile za nas razpete in z grozovitimi žreblji na križ pribite!

Pozdravljeno mi bodi usmiljeno srce Jezusovo, ki si prestalo za nas preveliko žalost in trpljenje, ker si bilo brez milosti s sulico prebodeno!

Pozdravljene mi bodite ponižne kolena Jezusove, ki ste tolikokrat za nas

klečale v molitvah in milosti prosile od Boga!

Pozdravljen mi bodi ves život Jezusov, ki si bil za nas krvavo bičan, ves ranjen, na križ pribit, umorjen in pokopan!

Pozdravljena mi bodi predraga Kri Jezusova, ki si bila obilno prelita za odpuščenje naših grehov!

Pozdravljena mi bodi presveta duša Jezusova, ki si za nas smrtne britkosti prestala in bila izročena nebeškemu Očetu!

Zavoljo tega izročanja tudi jaz tebi, o Bog! izročim dnes in vsaki dan svojo duso in telo, vse, za ktere sem dolžen moliti, žive in mrtve. Posebno se usmili vernih duš v vicah, prebritko trpljenje Jezusa Kristusa jih tolaži in presveta rešnja Kri jih hladi v strašnem ognju. Amen.

Pozdravljenje

Jezusovih pet krvavih ran.

1. Bodi pozdravljena presveta rana leve noge Jezusove, ki si peklenski kači glavo strla in nam kažeš ljubezen, s katero je Jezus iskal zgubljene ovčice. V duhu

te ponižno poljubim in prosim, bodi tudi moje zavetje zoper napade hudega duha. Reši me, križani Jezus! iz zanj, ki mi jih nastavlja satan in zapeljivi svet; naj moje noge nikar ne hodijo po široki cesti napuha in razbrzdanosti, ampak vodi jih po ozki stezi ponižnosti in pokore. — V to tvojo rano, o Jezus! sklenem vse denesnje skušnjave in grešne nevarnosti; daj mi jih srečno premagati: — vse križe in težave, daj mi jih voljno prenašati po tvoji sv. volji. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija.

2. Bodi pozdravljena presveta rana desne noge Jezusove, svetla zvezda, ki nam kažeš pot v večno življenje. S sv. Magdaleno te v duhu poljubim in ponižno prosim, bodi tudi moja voditeljica na stezi božjih zapovedi, da se v prejšnje grehe nikdar več ne povrnem. — V to tvojo rano, o Jezus! sklenem vse, karkoli utegnem dnes dobrega in veselega živati; ne dopusti, da bi se v sreči prevzel, ampak uči me, tvoje dobrote po tvoji volji hvaležno živati. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija.

3. Bodi pozdravljena presveta rana leve roke Jezusove, žlahtna kopelj grešnih duš! V duhu te pobožno poljubim in ponižno prosim, očisti s svojo krvijo vse madeže moje duše in drži me, da ne padem v brezdno večnega pogubljenja. — V to tvojo rano, o Jezus! sklenem vse svoje vedne in nevedne grehe; dodeli mi milost, da bo dnes konec mojega grešnega, in začetek novega, pobožnega življenja. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija.

4. Bodi pozdravljena presveta rana desne roke Jezusove, neusahljivi studenec božjega blagoslova, slavni spomin čudežev, ki jih je desna roka Jezusova delala na živih in mrtvih. V duhu te pobožno poljubim in ponižno prosim, naj me tvoja moč brani vseh vidnih in nevidnih sovražnikov, in naj tvoj blagoslov prešine mojo dušo in telo in spremlja vse moje dejanje in nehanje. — V to tvojo rano, o Jezus! sklenem vsa dobra dela, ki jih zaupam dnes s tvojo pomočjo opravljati, da bodo s tvojim zasluženjem skle-

njena dopadljiva daritev pred očmi tvojega Očeta. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija.

5. Bodi pozdravljena presveta rana desne strani Jezusove, plameneči altar neskončne ljubezni, ki nebo in zemljo ogreva. V duhu te pobožno poljubim in ponižno prosim, pokončaj v mojem srcu pogubljivi ogenj vsake posvetne in nečiste ljubezni, in užgi v njem čisti plamen božje ljubezni, da zanaprej ne bom mogel kaj drugega ne misliti, ne želeti, kakor le tebe ljubiti bolj in bolj! V to tvojo rano, o Jezus! sklenem vse svoje pobožne zdihljeje, misli in želje, vse molitve in sv. obhajila, in karkoli po tvoji milosti najboljšega imam in zamorem, da se s tvojim srcem živo sklenem, da zanaprej le v tvojem srcu živim in srečno umrjem. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija.



Darovanje

sv. rešnje krvi Jezusove, sedemkrat za nas prelite.

(Prelita je bila pri obrezovanju, na Oljski gori, pri bičanju, pri kronanju, na križevem potu, pri križanju, pri prebodenju desne strani.)

1. O večni Oče, darujem ti zasluženje drage krvi tvojega preljubljenega Sina, mojega božjega zveličarja, za razširjanje in poveličanje sv. cerkve, moje matere, za ohranjenje in blagostanje njenega vidnega poglavarja, sv. Očeta, za kardinale, škofo, dušne pastirje in za vse službenike tvojega svetišča.

Čast bodi Očetu itd.

V. O Jezus, ki si nas odkupil s svojo krvijo.

O. Bodi ti čast in hvala vekomaj.

2. O večni Oče, darujem ti zasluženje drage krvi tvojega preljubljenega Sina, mojega božjega zveličarja, za mir in edinost med katoliškimi vladarji, za ponižanje sovražnikov sv. vere in za blagor in srečo krščanskega ljudstva.

Čast bodi Očetu itd.

V. O Jezus, ki si nas odkupil itd.

3. O večni Oče, darujem ti zasluženje drage krvi tvojega preljubljenega Sina, mojega božjega zveličarja, da se neverniki spreobrnejo, vse krivovere zaterejo in grešniki k Bogu vrnejo.

Čast bodi Očetu itd.

V. Jezus, ki si nas odkupil itd.

4. O večni Oče, darujem ti zasluženje drage krvi tvojega preljubljenega Sina, mojega božjega zveličarja, za moje starše, za moje prijatelje in sovražnike, za uboge, za bolnike in trpeče, kakor tudi za vse one, za ktere veš, da sem dolžen moliti, ali za ktere hočeš, da posebno molim.

Čast bodi Očetu itd.

V. O Jezus, ki si nas odkupil itd.

5. O večni Oče, darujem ti zasluženje drage krvi tvojega preljubljenega Sina, mojega božjega zveličarja, za vse, ki se bodo danes iz tega sveta ločili, da jih rešiš peklenških muk, in jim skoraj priti daš v tvoje kraljestvo.

Čast bodi Očetu itd.

V. O Jezus, ki si nas odkupil itd.

6. O večni Oče, darujem ti zasluženje drage krvi tvojega preljubljenega Sina, mojega božjega zveličarja, za vse, kateri pobožnost do sv. krvi Jezusove visoko cenijo, za vse, ki so z menoj v češčenju te presvete krvi združeni in slednjič za vse, kateri si to pobožnost razširjati prizadevajo.

Čast bodi Očetu itd.

V. O Jezus, ki si nas odkupil itd.

7. O večni Oče, darujem ti zasluženje drage krvi tvojega preljubljenega Sina, mojega božjega zveličarja, za vse svoje dušne in telesne potrebe, v tolažbo vernih duš v vicah, posebno tistih, ki so imele največjo pobožnost do cene našega odrešenja in do bolečin preblažene device Marije, naše svete matere.

Čast bodi Očetu itd.

V. O Jezus, ki si nas odkupil itd.

Češčena bodi sveta krv Jezusova, zdaj in vselej in na vse večne čase. Amen.

(Kdor s temi molitvami kri Jezusovo nebeškemu Očetu daruje v namen, Jezusu zadostiti za vso nečast, ki se dela njegovi presveti krvi, prejme za vsakikrat 300 dni odpustka. — Papež Pij VII. 22. septembra 1807.)

Sedem besed Kristusovih na križu.

Prva beseda: „Oče! odpusti njim, vsaj ne vejo, kaj delajo“. (Luk. 23. 34.)

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Ljubljeni Jezus, ki si iz ljubezni do mene pretrpel na križu smrtne težave, da bi s svojim trpljenjem poplačal dolg mojih pregreh, si odprl pred svojo smrtjo še svoja usta, da bi mi od pravičnosti božje izprosil odpuščenje. O usmili se vseh vernih, ki ležijo v smrtnih težavah in bodi tudi meni milostljiv, kadar bom umirati začel! Po zasluženju svoje dragocene krvi, ki si njo za naše zveličanje prelil, dodeli nam pravo obžalovanje grehov, da se po tvojem neizmernem usmiljenju v tvoji milosti iz tega sveta v večnost preselimo.

Trikrat: Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

Moj Bog, verujem v tebe; upam v tebe; ljubim te in črez vse mi je žal, da sem s svojimi grehi tebe razžalil.

Druga beseda: „*Resnično ti povem, še danes boš z menoj v paradižu*“. (Luk. 23, 43.)

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Preljubljeni Jezus, ki si iz ljubezni do mene pretrpel na križu smrtne težave, si hitro in blagodušno uslišal desnega razbojnika, ki te je tudi v tvojem poniževanju spoznal za Sina božjega, ter si mu obljubil sveti raj. O usmili se vseh vernih, ki ležijo v smrtnih težavah in bodi tudi meni milostljiv, kadar bom umirati začel! Po zasluženju svoje dragocene krvi obudi v nas tako trdno in stanovitno vero, da nje hudi duh ne bo zamogel z nobenim prilizevanjem omajiti, in da tudi mi plačila v svetem raju deležni postanemo.

Trikrat: Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

Moj Bog, verujem v tebe; upam v tebe; ljubim te in črez vse mi je žal, da sem s svojimi grehi tebe razžalil.

Tretja beseda: „Žena! glej tvoj sin. Sin glej tvoja mati!“ (Jan. 19, 26. 27.)

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Preljubljeni Jezus, ki si iz ljubezni do mene pretrpel na križu smrtne težave, si pozabivši na svoje bolečine nam zapustil svojo lastno mater v znamenje svoje ljubezni, da po njeni priprošnji v vseh vernih, ki ležijo v smrtnih težavah in bodi tudi meni milostljiv, kadar bom umirati začel! Po neizmernih britkostih svoje ljubeznjive matere obudi v naših srcih toliko zaupanje v neskončno zasluženje tvoje dragocene krvi, da bomo rešeni večnega pogubljenja, ki smo si ga s svojimi grehi zaslužili.

Trikrat: Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

Moj Bog, verujem v tebe! upam v tebe; ljubim te in črez vse mi je žal, da sem s svojimi grehi tebe razžalil.

Četrta beseda: „*Moj Bog, moj Bog! zakaj si me zapustil*“. (Mat. 27, 46.)

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Preljubljeni Jezus! ki si iz ljubezni do mene pretrpel na križu smrtne težave, si od svojega večnega Očeta zapuščen z neskončno potrpežljivostjo prenesel največe telesne bolečine, pa tudi črez vse grenko žalost na duši. O usmili se vseh vernih, ki ležijo v smrtnih težavah in bodi tudi meni milostljiv, kadar bom umirati začel! Po zasluženju svoje dragocene krvi dodeli nam milost, vse bolečine in težave v smrtni uri s potrpežljivostjo prenesti, da svoje trpljenje s tvojim združimo in tvojega veličastva v nebesih deležni postanemo.

Trikrat: Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

Moj Bog, verujem v tebe; upam v tebe; ljubim te in črez vse mi je žal, da sem s svojimi grehi tebe razžalil.

Peta beseda: „Žeja me“. (*Jan. 19, 28.*)

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Preljubljeni Jezus, ki si iz ljubezni do mene pretrpel na križu smrtne težave, še s tolikim trpljenjem in zasramovanjem nisi bil zadovoljen, ampak si hotel še več trpeti, naj bi le vsi ljudje bili odrešeni; morje tvojega trpljenja ni še zadostovalo, pogasiti žejo tvojega ljubezni polnega srca. O usmili se vseh vernih, ki ležijo v smrtnih težavah in bodi tudi meni milostljiv, kadar bom umirati začel! Po zasluženju svoje dragocene krvi užgi v naših srcih tak ogenj ljubezni, ki po drugem ne hrepeni, kakor s teboj na vekomaj zedinjena biti.

Trikrat: Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

Moj Bog, verujem v tebe; upam v tebe; ljubim te in črez vse mi je žal, da sem s svojimi grehi tebe razžalil.

Šesta beseda: „*Dopolnjeno je*“. (Jan. 19, 30.)

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Preljubljeni Jezus, ki si iz ljubezni do mene pretrpel na križu smrtne težave, si pred smrtjo še naznanil, da je delo odrešenja dovršeno in smo iz otrok jeze in pogubljenja postali otroci božji in dediči nebeškega kraljestva. O usmili se vseh vernih, ki ležijo v smrtnih težavah in bodi tudi meni milostljiv, kadar bom umirati začel! Po zasluženju svoje dragocene krvi dodeli nam milost, da svet in samega sebe zaničujemo in ob smrtni uri iz celega srca svoje življenje tebi v odpuščenje svojih grehov darujemo.

Trikrat: Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

Moj Bog, verujem v tebe; upam v tebe; ljubim te in črez vse mi je žal, da sem s svojimi grehi tebe razžalil.

Sedma beseda: „Oče! v tvoje roke izročim svojo dušo“. (Luk. 23, 46.)

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Preljubljeni Jezus, ki si iz ljubezni do mene pretrpel na križu smrtne težave, si, da bi združen z voljo večnega Očeta dovršil svojo daritev, izročil svojo dušo v njegove roke, nagnil glavo in umrl. O usmili se vseh vernih, ki ležijo v smrtnih težavah in bodi tudi meni milostljiv, kadar bom umirati začel! Po zasluženju svoje dragocene krvi dodeli nam v naši smrtni uri popolnoma enakost s tvojo božjo voljo, da bomo pripravljeni živeti ali umreti, kakor se tebi dopade, in da nič drugega ne poželimo, kakor da se tvoja sveta volja nad nami na tenko spolni.

Trikrat: Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

Moj Bog, verujem v tebe; upam v tebe; ljubim te in črez vse mi je žal, da sem s svojimi grehi tebe razžalil.

Molitev k žalostni materi.

Presveta, bolečin polna mati! po neizmernih dušnih britkostih, ki si jih pod križem prenašala, ko je Jezus, tvoj Sin, tri ure umiral, te prosimo, stoj nam vsem, ki smo otroci tvojih bolečin, v naši smrtni uri na strani, da iz smrtne postelje v nebesa pridemo, in se tamkaj s teboj vekomaj veselimo.

Tri „Češčena si Marija“; potem pa:

Marija, mati milosti, mati usmiljenja! varuj nas pred sovražnikom in ob uri smrtni nas sprejmi.

Nagle in neprevidene smrti, reši nas, o Gospod!

Zalezovanja hudega duha, reši nas, o Gospod!

Večne smrti, reši nas, o Gospod!

M o l i m o !

O Bog, ki si v zveličanje človeškega rodu v bolečin polni smrti svojega Sina

zgled in pribežališče ustanovil, dodeli nam, te prosimo, da v svojih smrtnih težavah sad tvoje ljubezni okusimo in bomo veličastvu našega zveličarja pridruženi. Po ravno tistem Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Zadnjič se molijo še sledeči zdihljeji:

Jezus, Marija in Jožef! vam darujem svoje srce in svojo dušo.

Jezus, Marija in Jožef! stojte mi na strani v moji smrtni uri.

Jezus, Marija in Jožef! z vami se naj moja duša v miru loči.

(Za to pobožnost v spomin na smrtne težave Jezusa Kristusa so papež Pij VII. podelili 300 dni odpustka, dne 26. avgusta 1814.)



Duhovna ura

v čast Kristusovega trpljenja.

Zvečer.

Ob 6. uri. Jezus je svojim učencem noge umival. — Gospod, očisti in operi moje srce vseh grehov!

Pri vsaki uri se zahvali Jezusu za tisto trpljenje, katero je to uro trpel, rekoč:

Češčena bodi ura, v kateri je Jezus Kristus (svojim učencem noge umival itd.) Po tej skrivnosti tvojega sv. trpljenja te prosim, pridi mi na pomoč v moji smrtni uri. Amen.

Ob 7. uri. Jezus je postavil zakrament presvetega rešnjega Telesa. — Gospod nisem vreden, da greš pod mojo streho itd.

Ob 8. uri. Jezus je na Oljski gori molil in krvavi pot potil. — Gospod, ne moja, ampak tvoja volja se naj zgodi!

Ob 9. uri. Jezus je od sovražnikov vjet in zvezan k Anu in Kajfu peljan. — Ti, Gospod! si moja moč, v tebi vse zamorem.

Kadar spat greš, in če se po noči prebudiš, premišluj Jezusa v ječi, samotnega, od prijateljev zapuščenega, ter od sovražnikov nezmerno zaničevanega, in zapljuvanega, ter moli:

O moj Jezus! ti si krotek, kakor jagnje, in pri nobeni krivici svojih ust ne odpreš.

Zjutraj.

Ob 4. uri. Jezus je pred duhovno gosposko postavljen in krivo sojen. — Gospod! tebi se darujem in vse, kar imam, svojo dušo in svoje telo.

Ob 5. uri. Jezus je od Judov zavržen in pred Pilata postavljen. — O moj Jezus! kolikor več za me trpiš, toliko več se moje srce vnema od ljubezni do tebe.

Ob 6. uri. Jezus je bil od Heroda z belim oblačilom zasramovan. — O preljubeznjivi Jezus moj! rajši sem s teboj zaničevan, kakor brez tebe časten. —

Ob 7. uri. Jezus je bil pred Pilatom Barabu razbojuiku zapostavljen in v smrt tirjan. — Moje kraljestvo ni od tega sveta; — ti, moj Jezus! si moj Bog in moje vse.

Ob 8. uri. Jezus je bil krvavo bičan. — O Gospod! ali je mogoče, da te vidim vsega krvavega, in moje oči so brez solz?

Ob 9. uri. Jezus je bil s trnjem kronan in očitno zasramovan. — O moj Jezus! ozdravi moj napuh in kronaj mene s krono ponižnosti.

Ob 10. uri. Jezus je bil od Pilata v smrt obsojen. — Moj Gospod in moj Bog! če tebe imam, imam vse. Ne ti, ampak jaz sem smrt zaslužil.

Ob 11. uri. Jezus je nesel svoj križ na goro Kalvarijo. — Moj zveličar! daj mi milost, zavoljo tebe vse voljno trpeti.

Ob 12. uri. Jezus je bil v sredi dveh razbojnikov križan. — O moj Jezus! daj, da tvoje trpljenje nad menoj ne bo zgubljeno.

Popoldne.

Ob 1. uri. Jezus je molil za svoje sovražnike. — O Gospod! iz srca odpustim vsem svojim sovražnikom; odpusti tudi ti meni moje grehe.

Ob 2. uri. Jezus je desnemu razbojniku sveti raj obljubil. — O moj Jezus! daj tudi meni duha prave pokore, po smrti pa sveti raj.

Ob. 3. uri. Jezus je na križu svojo glavo nagnil in umrl. — O Jezus, tebi živim! o Jezus, tebi umrjem! o Jezus, tvoj sem živ in mrtev! Amen.

Ob 4. uri. Jezusovo srce je bilo s sulico prebodeno. — O presladko srce Jezusovo daj, da te bolje in bolje ljubim vekomaj!

Ob 5. uri. Jezus je s križa vzet in v grob položen. — O moj Jezus! daj mi srečno zadnjo uro; — v tvoje svete roke izročim svojo dušo. Amen.



Sveti križev pot.

„Nič ne more našega srca grehov bolj očistiti, nič našega poželenja bolj vkrotiti, nič nas k dobremu močnejše priganjati, kakor živo in večkratno premišljevanje Jezusovega britkega trpljenja in njegovih krvavih ran“, pravi sv. Bernard. In sv. Albert celó trdi, da je premišljevanje Kristusovega trpljenja bolj zaslužljivo, kakor če bi se kdo celo leto ob suhem kruhu postil, do krvi bičal, ali bos v sveto doželo na božjo pot hodil. Zato so pa bogoljubni kristjani hodili že od nekdanj kaj radi v duhu za Jezusom, s težkim križem obloženim, so premišljevali njegovo britko trpljenje in smrt, in obiskovali sveti križev pot. „Pojdi, in stori tudi ti tako!“ (Luk. 10, 37.)

Pri križevem potu se prejme lahko več popolnih in nepopolnih odpustkov, kateri vsi se zamorejo tudi dušam v vicah darovati. V ta namen je pa treba:

1. Da blagoslovljen križev pot v resnici obiskuješ; — če pa zavljo bolezní ali tesnega prostora hoditi ne moreš, se vsaj, če je mogoče, proti vsakemu štacijonu obrni, ali pa nekaj stojé in nekaj klečé moli; — 2. da si v stanu milosti božje; — 3. da moliš z zgrevanim srcem; in 4. da pri vsaki postaji premišljuješ Kristusovo trpljenje. Celó na voljo ti je pa dano, kaj in koliko hočeš premišljeovati in moliti.

Pripravljanje.

Vsegamogočni, večni Bog! v ponižnosti svojega srca te, kakor svojega Gospoda in Boga molim in te zahvalim, da si me stvaril, odrešil in po pravi in resnični pokori že tolikokrat milostljivo posvetil. Zlo mi je žal, da sem tebe, največjo dobroto zopet hudo razžalil. Zato pa, o ljubljeni Jezus! nastopim danes z zgrevanim srcem tvoj križev pot, da bi tvojo neskončno ljubezen do mene bolj spoznaval, pa tudi premišljeval, koliko trpljenja in žalosti so moji neštevilni grehi tebi in tvoji presveti materi prizadjali. — O britkosti polna mati! podaj mi svojo roko, da s teboj po križevem potu hodim; podpiraj me, da na nič drugega ne mislim, kakor le na Jezusove in tvoje bolečine, in na velikost in obilnost svojih pregreh. — O moj zvesti angel, varuh! tudi ti mi stoj na strani, in peljaj mene, slepega grešnika po potu Jezusovega trpljenja k spoznanju mojih grehov in k resničnemu poboljšanju. Amen.

Zdaj daruj Bogu odpustke za tiste, za ktere mu jih darovati želiš, da bi jim bili v

prid. Pri nekterih postajah se zadobijo popolni odpustki; ker pa ne more nobeden sam zase več, kakor le en sam popolni odpustek zadobiti, zatoraj obrni prvi popolni odpustek sebi v prid, druge pa daruj Bogu za duše v vicah, ali za dušo pokojnega očeta, ali pokojne matere, brata, sestre, prijatelja ali ktereга drugega, ki je pomoči potreben.

I. Postaja.

Jezus je k smrti obsojen.

V. Molimo te, Kristus in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poslušaj, o človek! kako krvoželjni in nevoščljivi judje nedolžnega Jezusa krivo tožijo, obrekujejo, črez njega lažejo in poprej ne vtihnajo, dokler ni Jezus k smrti obsojen; — on pa ne odgovori besedice, ampak trpi vse tiho in potrpežljivo. O kolikorkrat tudi ti, ljubi kristjan; zavoljo najmanjše reči, ali morebiti celó po nedolžnem svojega bližnjega tožiš in brez vsega usmiljenja po sodnijah tiraš; kolikorkrat ga ogovarjaš in obrekuješ, kamorkoli le prideš; črez njega laži trosiš, in da bi ti ljudje bolj verovali, se celó pridušuješ in krivo prisegaš. Koliko grenkih solz mora nekteri revež, ktereга si ti ob poštenje in dobro ime spravil, zavoljo tebe pretočiti; — ti pa se v srcu še veseliš, ali pa celó po-

bahaš, da si tega in unega v nesrečo spravil! Oh, ali ne veš, da, če se sirotam krivica godi. tvoji grehi v nebesa kričijo? Glej, tega mili Jezus ne more več poslušati; — zato pa zdihni k njemu:

O Jezus! z zgrevanim srcem te prosim, odpusti mi, da sem s svojimi grehi tebi k smrti, svojemu bližnjemu pa k časnemu in morebiti tudi k večni nesreči pripomagal. Oh, naj še to popravim, preden sam pred ostro sodbo pridem. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

II. Postaja.

Jezus vzeme križ na svoje rame.

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poglej, o človek! s kakšno ljubeznijo krotek Jezus svoj težki križ objame, in s kakošnim veseljem si ga na ranjeno ramo vzdigne, da bi nam grešnikom križe polajšal in tolažbe in podpore za vsakdanje trpljenje pridobil. — Pa kaj, da si ljudje le prepogosto sami nove križe nalagajo in pot živiljenja z bodečim

trnjem prepregajo, ker eden drugega sovražijo in med seboj nobenega potrpljenja nimajo. Starši gledajo težko svoje nevoljne otroke, otroci pa nimajo usmiljenja z onemoglimi starši; mož ne pregleda trohice svoji ženi, in ona ne prizanese ničesar svojemu tovaršu; sosed pika in črti svojega soseda; brat tira sestro iz domače hiše; revež ne najde sočutnega srca, in delavec ne dobi zaslužnega plačila. Taki in enaki grehi predirajo oblake in upijejo do božjega trona. Za njih voljo te pri ostrem sodniku čaka strašen račun; zato pa zdihni zdaj k njemu:

O Jezus! daj mi, te prošim, še nekaj časa živeti, da še pred smrtjo vse storjene krivice poravnam, sovražnikom iz srca odpustim, sirotam solze obrišem, in popravim, kar sem dozdej zamudil. Oh, veliko imam še poravnati; — imej toraj z menoj potrpljenje! Amen.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

III. Postaja.

Jezus pade prvič pod križem.

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Semkaj se obrni, o človek! in poglej, kaj jeza in nevoščljivost delate. Nedolžen Jezus leži pod križem; — jeza mu je noge podmaknila, in nevoščljivost ga na zemljo vrgla. O strašna hudobija! ki se pa le prepogostokrat tudi pred našimi očmi ponavlja. — Le glejte! Tu razbijajo divji starši noč in dan po hramu, ter suvajo semtertje in mečejo ob tla nedolžno dečico, tam pa zarobljeni otroci pehajo svoje doslužene roditelje črez hišni prag, ter jim oponašajo vsaki košček kruha; — tu preganja in pretepa razdivjani mož svojo ženo, tam pa pusti trdosrčna žena bole-nega moža brez vsake postrežbe; — tu dajejo brezusmiljeni predpostavljeni bolehasti družini slovo, tam spravljajo pa lažnjivi zapravljljivi uboge sirote v nesrečo, ter jim pripravljajo beraško palico. — Oh, kdo ne bi pri takih križih omedlel? Kako hudo zadevajo v jezi in nevoščljivosti vendar kristjani eden drugemu na zemlji! Si med takimi mar tudi ti? O potem zdihni:

O Jezus! naloži mi, te lepo prosim, za moje neštivilne grehe, ki sem jih v hudi jezi storil, še na tem svetu kako težko pokoro, da ž njo vsaj nekaj odslužim, in pravici božji zadostim. Amen. Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

IV. Postaja.

Jezus sreča svojo žalostno mater.

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poglej, o človek! kako lepo je videti, če se otrok in mati rada imata, in eden drugega tudi v trpljenju ne zapustita. Kdo bi take matere ne ljubil, ki tudi nevoljno dete za svoje spozna; kdo ne bi sina rad imel, ki s trpljenjem svoje matere sočutje ima? O, ko bi le tudi med nami tako bilo! — Toda glejte! Stari oče in onemogla mati pri odraščenih otrokih navadno nič več ne veljata. Kolikokrat zbode svojeglaven sin s svojim hudobnim jezikom sivega očeta globoko v srce; kolikokrat rani jezična hči svojo slabostno mater v bolečo dušo! Marsikteri otrok računi že rano na smrt svojih staršev; — pa tudi roditelji spravljajo ne redkokrat ubogo dete iz sveta; — kaj pa imajo še le revni pasterki poleg očuha in mačuhe tu in tam trpeti! Tudi med brati in sestrami, znanci in sosedi je najti malo prave ljubezni. — Oh, zakaj vendar je med nami kristjani toliko sovraštva in preganjanja! Zdihni toraj:

O Jezus! ravnaj moje oči, da ž njimi nikomur ne zavidam; vodi moj jezik, da ž njim nikogar ne opravljam, in s svojo

ljubeznijo ogrej moje srce, da nikogar ne sovražim, marveč vsakemu z besedo in dejanjem rad pomagam. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

V. Postaja.

Simon pomaga Jezusu križ nositi.

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poglej, ljubi kristjan! Simeon se od začetka križa brani, poznej pa zmirom z večim veseljem pomaga Jezusu križ nositi, nam v posnemo, naj bi tudi mi, vsak po svoji moči in po svojem stanu bližnjemu v potrebi radi pomagali, ne glede na hvalo in plačilo. — Ti slišiš, kako nekteri v siromaštvu in celó v bolezni preklinja Boga, uro svojega rojstva, gosposko, gospodarstvo, slabo vreme in druge nezgode; kako se togoti mož nad ženo, in izdaja hudiču njo, zakon in otroke, žena pa svojega tovarša ali celo žlahto; — bi li ne mogel vsaj nekaj pomagati, bodi si z dobro besedo in tolažbo, ali pa vsaj z molitvijo? — Ti slišiš, kako nekteri otroci preklinjajo svoje starše, da so jih na svet spravili, pa jim

ne pomagajo trohice ne na duši, ne na telesu. O koliko lepih prilik se ti ponuja, za take križe milostljivo poprijeti in sirotam iz hude zadrege pomagati, da se ljubi Bog dalje ne žali tvoj bližnji pa še več časa ne trpi! Jezus, ki nikomur dolžen ne ostane, bi tudi tebi enkrat obilno povrnil vse kar bi enemu najmanjših dobrega storil. K njemu pa zdaj zdihni rekoč:

O Jezus! odpuščenja prosim, — odpuščenja zato, da dozdam nisem le sam v nadlogah preklinjal, ampak sem večkrat tudi kriv bil, da so drugi v tej pregrehi živeli. Dodeli mi milost, da se čez vsakega usmilim, ki v potrebi svojo roko k meni steguje, de enkrat tudi jaz pri tebi usmiljenje najdem. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas,

VI. Postaja.

Veronika Jezusu potni prt poda.

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poglej, ljubi kristjan! kako pobožna Veronika ljubemu Jezusu z nedolžnimi rokami snažen prt poda, da se obriše; — in na tem prtu se pozna potem njegovo sveto obličje. — Oh, koliko prtov je najti tudi med nami, na katerih marsiktera grenka solza visi! To je prt, ljubi mož! ki ti ga je tvoja žena, kot nevesta k hiši prinesla, ktereга si pa njej in ubogim otrokom ti zapravlil; — to je prt, ki si ga lažljivi in krivični dediči po smrti pokojnega skrivoma za se zadržijo; — to je prt, ki ga ti, neusmiljeni oderuh! zapuščenim sirotam iz rok trgaš, ker se braniti ne vejo in ne morejo; — to je prt, s katerim se gizdavei nesramno oblačijo, da svoje grde grehe pred svetom ložej zakrivajo in nedolžne pohujšujejo; — to je prt, ki ga razuzdan zapeljivec nedolžni deklici v roke poda, da jo ložej zapelja; — to je prt, s katerim zviti grešniki pri spovednici svoje grehe zakrivajo; — to je prt, s katerim goljufi svoje krivice in hudobije tajijo, da ne bi na svetli dan prišle, in s katerim se pred ljudmi pravične in poštene delajo; — to je prt, v ktereга zaviti boš nekoliko časa v grobu prhnel, in ktereга bo na sodnji dan Jezus celega pred vsem svetom razkril. Zato pa zdihni k njemu:

O Jezus! zdaj le še prav spoznam, kaka zavržena gnjusoba sem pred teboj in celim svetom. O vtisni svojo lepo podobbo globoko v moje srce, naj svoje

grehe prav spoznam, resnično obžalujem, in se spokorim. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Očetu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

VII. Postaja.

Jezus pade drugikrat pod križew.

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poglej, o človek! kako Jezus pod težo križa že drugikrat obnemore in na zemljo pade. Ali pa tudi veš, zakaj? Oh, zavoljo tebe; ker po tolikih obljubah, tolikih spovedih in tolikih letih še vendar le zopet v svoje navadno grehe padeš, in s tem Jezusa iz novega žališ. In po tvojih grehih pohujšani in zapeljani zajdejo zraven tebe še tudi drugi na grešne pote, in pridejo po njih v časno in večno nesrečo. Kako boš popravil vse tuje grehe, s katerimi si ob najdražji dušni kinč, — ob milost božjo spravil nedolžne? Glej, koliko jih bi prišlo enkrat v nebesa, ki bodo od tebe pohujšani, zavrženi v večno pogubljenje! O kako strašna sodba te čaka pri Jezusu, ki bo vse duše, ki so zavoljo tebe padle in niso več vstale, tirjal iz tvojih rok! Le

preštej nje, ki si je pohujšal; — vse to bodo na sodnji dan tožile. Zato pa zdihni:

O Jezus! kako močno me greva, ker sem po svoji razuzdanosti toliko duš ne samo v greh in časno nesrečo, ampak morebiti še tudi v večno pogubljenje spravil. Pomagaj mi, da zanaprej nikogar več ne pohujšam, za vse od mene pohujšane pa vedno molim. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

VIII. Postaja.

Jezus tolaži Jeruzalemske žene.

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Glej, ljubi kristjan! kako malo oseb za Jezusom na križevem potu gre; le nekoliko usmiljenih žen in otrok ga spremlja, ter mu z jokom pot posodi. Tukaj, kder bi zares vredno bilo, pretakati potoke solz, se jih le malo prelije, drugod pa joka in žalovanja ni konca in kraja. — Oh, koliko jokanja se sliši po širokem svetu, — zdaj veselega zdaj žalostnega, zdaj hinavskega, večkrat tudi iz

jeze in prevzetije, večjidel le praznega, malo pa za storjen greh, celo redkokrat, kadar je Jezus razžaljen! Tu se joče nesrečno oženjen mož, ki se svojega zakonskega križa več znebiti ne more, tam pa toči britke solze zapuščena žena, ker njeni tovarš po krčmah premoženje zapravlja; — tu se joka pozabljen otrok, ki so ga oče ali nezakonska mati brez nauka in strehe zapuščeno revše na svetu zapustili, tam pa si briše iz oči vroče solze zapeljana sirota, ter milo zdihuje po zgubljenem devištvu in poštenju; — tu joka težak, kteremu trdosrčen oderuh krvavo zasluženega plačila ne da, tam pa plaka ubogo družinče, ker neusmiljen gospodar ž njim grdo ravna. Kdo drugi zamore vse te solze posušiti, kdo užaljena srca potolažiti, kakor le Jezus! Zato pa zdihni k njemu:

O Jezus! kaj vendar mora to biti, da jaz za časno zgubo več solz najdem, kakor za svoje neštevilne grehe? Kako je to, da nad tvojim nezmernim trpljenjem nobene žalosti ne čutim, in se mi ljudje, ki sem jih morebiti jaz v nesrečo spravil, nič ne usmilijo? Oh, dodeli mi solze prave pokore, da ž njimi svoje grehe objokujem. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

IX. Postaja.

Jezus tretjikrat pod križem pade.

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Glej, ljubi kristjan! že tretjikrat pade Jezus pod težo križa, in obleži pred teboj na zemlji, kakor da bi te milo prosil, naj bi vendar več v stare grehe ne padel, ampak za vselej vstal in se resnično poboljšal. Pa ti še ne nehaš grešiti, ampak se vračaš še neprenehoma v stare grehe nazaj; — oh, kako boli to Jezusa! To ga teži, ter mu dušo in srce potere. Kako je to, da ne moreš dati grehu za vsikdar slovo? Nisi li še zadosti globoko v greh zakopan? Kaj vendar imaš od greha pričakovati? O le pomisli, koliko srečnejši bi bil pri Jezusu! — Kako dolgo pa bo vse to še trpelo? — O ne dolgo več. In kaj te čaka potem po tolikih v grehu preživetih letih? Enkrat te bo grevalo, da si rajši Jezusa, kakor greh zapustil, — ali takrat bo prepozno. Bog dolgo čaka in veliko prizanaša, ali slednjič pa udari brez vsega usmiljenja. Kaj bo s teboj, če naglo in brez sv. zakramentov umrješ, in se s tolikimi grehi v večnost preseliš? Zato zdihni:

O Jezus! zdaj spoznam, kako rad bi mene v nebesih imel, ker za me toliko trpiš. in z menoj toliko časa potrpljenje imaš.

In jaz, nehvaležnež sem na tebe do zdaj tako malo mislil in te tolikokrat žalil! O nebeški pastir! bodi milostljiv meni, zgubljeni ovci. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

X. Postaja.

Jezusa slečejo in mu žolča piti dajo.

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Glej, ljubi kristjan! kako trdosrčni vojščaki in hlapci nedolžnega Jezusa do nagega slečejo ter mu grenko pijačo ponudijo. Pa ni se čuditi, da črez Jezusa tako trpljenje pride, saj je med ljudmi dan današnji najti le malo treznosti, sramožljivosti in pravega usmiljenja. Ali ne vidiš, kako slepi starši pogostokrat lastne otroke slečejo, ker jim zdaj po nemarščini, zdaj po tožbah napravijo vse imetje, tako da ubogi otroci pridejo na zadnje tujim ljudem in sosečki na skrb; — kolikokrat pa odira tudi zapravljiva deca brez vsega usmiljenja lastne starše! In koliko je po širokem svetu pijanosti, po kateri zgine v marsikteri hiši vse blagostanje in pride slednjič vse na

nič, ktera pa raztrga tudi mnogo deviških vencev in prelomi še več krstnih in zakonskih obljub! O koliko se popije današnji dan smrtnega strupa, zdaj po kaki nesreči, zdaj v žalosti in jezi, ali pa tudi po zapeljivosti! Ni čuda, da Boga greva, da je človeka stvaril. Zakaj je toliko pijančevanja ravno po gospodovih dnevih, nasproti pa tako malo postov? In kam se je največa braniteljica deviške mladosti, ljuba sramožljivost skrila? Oh, kaj vse mora Jezus gledati, in koliko za to trpeti! Zato zdihni:

O Jezus! klečé tebi dnes obljubim, da hočem odsihmal trezno, sramožljivo in pošteno živeti, da na dan ostre sodbe najdem pri tebi usmiljenje. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

XI. Postaja.

Jezusa na križ pribijejo.

V. Molimo te, Kristus in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poglej, ljubi kristjan! kako neusmiljeni vojščaki Jezusu roke in noge razpenjajo, in kako mu jih z žreblji na križ pribijajo. On pa,

kakor krotko jagnje trpi vse tiho in mirno, naj bi človek njegovo ljubezen bolj spoznaval. Ali kaj, da grdo sovraštvo poprej ne miruje, dokler Jezusa na križu ne umori; — človek, ves zaslepljen se za nič ne zmeni in ničesar ne veruje, ampak dirja vedno le za grehom, Jezusa pa pribija na križ. O kolike bolečine pretrpi Jezus na križu, in kako malo jih je, ki bi si njegovo trpljenje k srcu vzeli! O le glej! Jezus prenaša nepopisljive muke viseč na postelji trdega križa, človek pa se valja leta in leta po postelji nesramne zapeljivosti. O koliko skrivnih grehov, ki v nebo upijejo, se stori na samski, pa tudi na zakonski postelji! In vse kletve, laži, grda obrekovanja in opravljanja, s katerimi svojega bližnjega brez vsega usmiljenja v srce zbadaš, kaj so drugega, kakor ostri žreblji, ki jih zabijaš Jezusu v roke in noge! Kdaj vendar bo konec vsem tem grehom, — in kdo bo pomagal Jezusu s križa? Vsaj zdaj se obrni z zgrevanim srcem k njemu in zdihi:

O Jezus! zdaj le še prav spoznam, da s svojimi grehi nisem samo bližnjemu na duši škodoval, ampak da sem ranil ž njimi občutljivo tudi tvoje presveto srce in tvoje ude, in te pribil na križ. Zato pa te prosim, odpusti mi, saj imam resnično voljo, nikdar več grešiti. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi
Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

XII. Postaja.

Jezus na križ povišan umrje.

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poglej, ljubi kristjan! kako milo se Jezus na križ povišan od svojih poslovi, in kako potem z nagnjeno glavo umrje. Pa v smrtnih težavah mu nikdo glave ne podpira, nikdo ga ne tolaži; — od vseh je zapuščen. Kde le so zdaj tisti, katerim je Jezus toliko dobrot skazal; — kam so se poskrili oni, ki jih je ozdravil? Niso li nič slišali, da njih dobrotnik na križu trpi? Zakaj niso prišli, ga zagovarjat ali vsaj v smrtnih težavah tolažit? Oh, kako hitro pozabi vendar človek na prejete dobrote! Zato pa, ker ljudje z Jezusom nobenega usmiljenja nimajo, žaluje za njim vsa narava. O človek! kaj bo s teboj, če ti Jezus vse to enkrat povrne, in tudi k tvoji smrti ne pride; — kam boš odposlal potem svojo dušo, in kam svoje telo? Ako boš živel brez Boga, moral boš brez njega tudi umreti; — ali kaj pa te čaka po taki smrti v večnosti? In vendar, kako malo, kako slabo se

pripravljajo ljudje v življenju na srečno smrt; — oh, kolikokrat še celó pripomagajo sebi in drugim k nesrečni smrti! Zato pa zdihni:

O Jezus! koliko ljudi je moralo tudi že zavoljo mene morebiti v zemljo iti, ker jim nisem na bolni postelji pomagal, ampak sem jim celó smrt želel. Imej z menoj usmiljenje, ter me varuj nagle, neprevidene in nesrečne smrti. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

XIII. Postaja.

Jezusa s križa vzemejo in Mariji v naročje položijo.

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poglej, ljubi kristjan! kako je žalostna mati Marija tudi mrtvo truplo svojega Sina ljubeznjivo objela in ga v svojem naročju držala. Tako ravna prava ljubav; — to stori čiste ljubezni plamteče srce! — Kje so pa dan današnji taki otroci, — kje take matere? Pač so srečni starši, ki še imajo nedolžne otroke v svojem krilu; — srečni so pa tudi otroci, ki radi doma pri svojih starših ostanejo! Oh, najdeš pa tudi starše, ki se za

lastne otroke ne zmenijo ter nje pustijo brez vsakega nauka, nje pohujšujejo in jim dovolijo, cela leta v zapeljivosti živeti, ali pa nje celó zavržejo in malovrednim ljudem prepustijo! So pa tudi otroci, ki lastnih roditeljev pri sebi ne trpijo, jih brez usmiljenja v tuje hiše odpravijo, jih celó na smrtni postelji ne obiščejo, še manj pa potolažijo in za nje skrbijo. Le pogledjte po svetu, kako se marsikteremu dedeku, kako puncu tu in tam godi; — glejte, kakšni so nekteri očuhi in snehe; kako zapuščeni nekteri pasterki, in oh, kako hudo se s premnogim nezakonskim otrokom ravna, ki je sebi in drugim v nadlogo! Kje je tukaj prava ljubezen? Oh, koliko je pa tudi kristjanov po imenu, ki za Jezusa in Marijo ne marajo, ampak živijo leta in leta brez Boga! Ali prišla bo ura, ko bodo Jezusa in Marijo klicali na pomoč, — pa zastonj; ne bota se jim oglasila. Preudari to dobro, ljubi kristjan! in pomisli, kako bo s teboj po smrti! Zdaj pa zdihni:

O Jezus! bojim se pravične in ostre sodbe, ki me čaka po smrti v večnosti, kajti marsikaj skritega iz mojega življenja bo prišlo takrat na svetli dan. Da mi pa bo smrt sladka in sodba mila, hočem zanaprej vedno po sv. veri živeti. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi
Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

XIV. Postaja.

Jezusa v grob položijo.

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet od-
rešil.

Poglej še zdaj, ljubi kristjan! kako Jezusa v grob položijo, in premisli, kako se na svetu vse hitro spremeni. Vse je prah in pepel; — človek je le senca, in celó kratko je njegovo življenje. Po kratkem bivanju se skrije iz te zemlje, in kmalu ne ve nikdo več za njegovo ime. Glej! Ko so Jezusovo truplo v grob polagali, je njegova duša bila že v predpeklju pravičnim v pomoč. Pomisli pa zdaj! Ko bodo tebi oči zatisnjene, roke v križ dejane in usta zavezana; ko bode tvoje mrtvo truplo v trugo položeno, — bo li takrat tvoja duša prišla med izvoljene k Jezusu? Kaj ti poreče tvoja vest? — Glej, morebiti se boš v kratkem vlegel, da bi se na tem svetu več ne prebudil! Človek, ki te bo zagrnil, hodi znabiti že mimo tebe. Poznaš li motiko, s katero ti bo grob skopan; — in črva? Mali je sicer, in vendar bo tvoje truplo celó vničil. O zmisli večkrat na svojo morebiti bližnjo

smrt in popravi zdaj, dokler še imaš čas, kar ti je težkega na vesti. Nikar se ne zanašaj na svoje znance in domače ljudi. Komaj bodo tvoje truplo pokopali in si tvoji reči razdelili, boš morebiti od vseh celó pozabljen, — ali pa te bodo še ogovarjali in kleli; bo li tako tvoji ubogi duši kaj pomagano? Zato pa zdihni zdaj:

O Jezus! zanaprej si hočem poslednje reči: smrt, sodbo, pekel in nebesa pogostoma k srcu vzeti, saj ne vem, kaj me po tem življenju čaka. O bodi meni ubogemu grešniku v življenju in v večnosti milostljiv. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.



M o l i t e v.

O Jezus! umreti mora vendar strašno biti, ker se vsa narava smrti tako zoperstavlja. Zato se pa tudi jaz smrti bojim, toliko bolj, ker ne vem, kakšna sodba me v večnosti čaka. Kaj rad bi še nekaj časa živel, da bi zamogel še kaj dobrega storiti, pred vsem pa se resnično spokoriti. Dobro vem, kako težko bom zapustil svet, starše, otroke, znance in prijatelje, In kako tudi bi se zamogel smrti veseliti, ker ne vem, bom li zveličan ali pogubljen; kako brez straha ostremu sodniku nasproti iti, ker se še nisem čisto spovedal, ne svojih grehov prav obžaloval in ne za nje zadostil? In tudi v smrtni sili me bodo morebiti napadale strašne skušnjave, katerih se ne bom mogel ubraniti. Če pa še v zadnji uri le en smrtni greh storim in v tistem oči zatisnem, — oh, kam pojde potem moja uboga duša? Zato pa, o Jezus! kličem zdaj k srcu tvojega trpljenja in usmiljenja ter te prosim, naj mi bo tvoj križ in tvoja smrt vedno najlepši

nauk za celo moje življenje in najslajša
tolažba v moji smrti.

Jezus, Marija in sv. Jožef! vam pri-
poročim svojo dušo in telo, svoje življenje
in smrt. Amen.

Oče naš. Česčena si Marija. Čast bodi
Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.



Pesmi.

Mešna pesem.

Vstop.

Pred Bogom pokleknimo,
 Povzdignimo srcé!
 V nebesa zdaj pošljimo
 Vse misli in želje.
 Daritev svete maše
 Sprejmi od nas, o Bog!
 Naj zbriše grehe naše,
 In varje nas nadlog.

Mi grešniki spoznamo,
 Žalili smo Boga;
 O težko vest imamo,
 Pokoja nam ne da.
 Marija, vsi svetniki!
 Pomoči prosimo,
 Da grešniki veliki
 Še milost najdemo.

Slava.

Bogu bod' čast in hvala!
 Na zemlji mir ljudem,
 Da milost božja dala
 Rešenje vsem stvarjem.

Bog! hvalo ti pojemo,
 Si prišel greh odvzet,
 Ti slavo, čast dajemo,
 Ker sam, o Bog! si svet.

Evangelj.

Bog sam nam oznanjuje
 V življenje srečni pot,
 Temoto razsvetljuje,
 Nas var'je grešnih zmot.
 Kristjani! poslušajmo,
 Kar Jezus nas uči,
 Po njem se vsel' ravnajmo,
 Izglede nam deli.

Vera.

Jaz verjem, Bog nebeški,
 Da ti si stvarnik moj;
 Odrešil rod človeški
 Je Sin edini tvoj.
 Svet' Duh pri nas prebiva
 Od Jezusa poslan;
 Daré njegove vživa
 Na zemlji vsak kristjan.

Kar si, o Bog! oznanil,
 Kar tvoj je Sin učil,
 V katol'ski cerkvi hranil,
 Ter za njo kri prelil.
 To verjem vse resnično,
 Le Bog! pomoč mi daj,
 Živeti tud' pravično,
 Da pridem v sveti raj.

Darovanje.

Sprejmi Bog, Oče večni!

Od nas prečisti dar,

Ki grešniki nesrečni

Ga damo na oltar

Za svoje hudobije,

In celega sveta;

Naj nam jih čisto zmije,

Nam tvojo milost da.

V ponižnosti pošljimo

Ta sveti dar v nebo,

Gospod-Boga prosimo,

Da mu prijeten bo;

Da njemu bo v češčenje,

V zahvalo in na čast,

Kristjanom pa v življenje,

In sveti cerkvi v rast.

Svet.

Svet, svet, svet Bog nebeški!

Oblast imaš črez vse;

Cel svet, ves rod človeški

Ti hvalo, čast dajé,

Naj vedno hvaljen bode

Tvoj Sin, zdaj darovan,

Odrešit vse narode

Od tebe nam poslan.

Vse cerkve poglavarja

Se spomni, o Gospod!

Vseh škofov in cesarja;

Ohrani jih povsod.

Ti vodi vse kristjane,
 Preljubi duš pastir,
 Da bodo tebi vdane,
 Jim daj nebeški mir.

Po povzdigovanji.

O angeli hitite,
 In pridite z nebes!
 Presveti kruh molite,
 Ni kruh več, Bog je res.
 Počutkom je telesa
 Zdaj Jezus tukaj skrit,
 O da bi šli v nebesa
 Ga gledat in častit!

O Jezus! ti se vsmili
 Duš bratov in sestic,
 Da bodo mir dobili,
 Odreši jih iz vic.
 Pa tudi nam dodeli
 Po smrti sveti raj,
 Da bomo ž njimi peli
 Ti hvalo vekomaj.

Naš duh, o Bog! ti poje:
 Bod' češčen, Oče ti!
 Kraljestvo pridi tvoje,
 Naj se, kar češ, zgodi.
 Daj nam kruh, hrano zdravo;
 Odpusti nam dolge,
 Ne vpelji nas v skušnjavao,
 In reši zlega še.

Sveto obhajilo.

Moj Jezus! tebe vžiti
 Iz srca hrepenim,
 Pa sem nevreden priti,
 Ker toljkokrat grešim.
 Očisti dušo mojo,
 Slabosti njene veš;
 Mi skaži milost svojo,
 Da v revno srce greš.

O Jezus! k meni pridi,
 Preženi grehov noč,
 Da duša moja vidi
 Ljubezni tvoje moč.
 Ostani vedno v meni,
 Da v tebi jaz živim,
 Z menoj se trdno skleni,
 Da te več ne zgubim.

Konec.

Svet dar smo dokončali,
 Počastili Boga,
 Očetu darovali
 Sina njegovega.
 Mrtvim in živim sprava
 Naj pri Očetu bo,
 Nam bodi pa zastava,
 Da pridemo v nebó.

Oče naš.

Očeta ino Sina
 In Duha svetega,
 V časti tega imena
 Častimo mi Boga.
 Molitev ta je sveta,
 S katero je učil
 Kristus častiti, Očeta
 In nam jo naročil.

Oče naš! ki v nebesih
 Kraljuješ vekomaj,
 Na dušah in telesih
 Svoj blagoslov nam daj.
 Vsel' bodi posvečeno,
 Tvoje sveto ime;
 Svetejše ni nobeno,
 Kakor nam tvoje je.

Tvoje kraljestvo pridi
 Po naši smrti k nam;
 Tvoja volja se 'zidi
 Na zemlji kakor tam.
 Daj nam vsakdanj'ga kruha
 Za dušo, za telo:
 Pošlji nam svet'ga Duha,
 Ki ga posvetil bo.

Odpusti, mi želimo,
 Vse naše grehe nam,
 Kakor mi odpustimo
 Vsem svojim dolžnikom.

Ne vpeljay nas v skušnjavo,
 In zlega reši nas,
 Ter daj nam misel pravo,
 Te ljubiti vsaki čas. Amen.

Postna k predigi.

Sem, sem, o grešnik pridi!
 Poglej zveličarja,
 Na strašnem lesu križa
 Za te razpetega.
 Njegovo sveto lice,
 Premisli o kristjan!
 Ni skoro več poznati,
 Je polno britkih ran.

Od nog do vrha glave
 Je z ranami pokrit,
 Ne vidiš kože zdrave,
 Vsak ud ima razbit.
 Le tvoji grehi krivi
 So vseh teh bolečin,
 Za tebe dolg plačuje
 Na križu božji Sin.

Glej! Jezus glavo nagne,
 Umerje za ljudi,
 Ko v strašnih mukah dušo
 Očetu izroči.
 Zdaj se vsa zemlja trese,
 In solnce luč zgubi;
 Nad Jezusovo smrtjo
 Strmijo vse stvari.

Alj s križa luč življenja
 Prisveti nam lepo,
 In zdaj največi grešnik,
 Če hoče, gre v nebo.
 Še na me, Jezus mili!
 Iz tvojih svetih ran
 Žar milosti naj sije
 Na strašni sodnji dan.

Prva adventna.

Marija, bod' češčena,
 Danica juterna!
 Prelepo razsvetljena
 Mati zveličarja!
 Brez vsega madeža,
 Ti bodeš porodila
 Nam Sina božjega.

Od božje visokosti
 Arhangel je poslan,
 K devici greha prosti,
 Gabriel imen'van,
 On tako govori:
 „Češčena si Marija,
 Vsa polna milosti!“

Marija razumela
 Besed njegovih ni,
 Zato pa je želela,
 Naj ji odgovori.
 „Marija se ne boj!
 Glej, ti si milost našla,
 Svet duh je ženin tvoj“.

„Bog hoče, da spočela
 V telesu svojem zdaj,
 In Sina boš imela,
 Ime mu Jezus daj!
 Glej, Sin Najvikšega
 Kraljeval bo na tronu
 Očeta Davida“.

Kak bo se to zgodilo,
 Ker ne spoznam moža?
 „Vse bo se dopolnilo“,
 Odgor angel da
 „Obsenčil tebe bo
 Svet duh, da porodilo
 Deviško bo telo.

Glej mati že postala
 Elizabeta je,
 Ki je imenovala
 Nerodovitna se.
 Saj, nemogoča ni
 Pri Bogu reč nobena,
 Kar hoče, se zgodi“.

Na to Marija rekla:
 „Naj meni se zgodi,
 Gospodova sem dekla,
 Kar on z menoj stori“.
 Vesel še angelj zdaj
 Pozdravi njo, in nese
 Odgovor v sveti raj.
 Se odprejo nebesa,
 Sin božji gre na svet,

'Z Marij'nega telesa
 Telo si hoče vzeti;
 Se trudit' in trpet',
 Za grešni rod človeški
 Na lesu križa vmreti'.

O božja porodnica,
 Prelep deviški cvet!
 Daj nam devic devica,
 Ti pesem slave pet':
 Kdar pa nam vmreti bo,
 Pomagaj, o Marija!
 Da pridemo v nebo.

Druga adventna.

Vi, oblaki, ga rosite!
 Ino zemlja naj ga da!
 Ve nebesa nam pošljite
 Skor' zveličarja sveta!
 Milo so ljudje zdih'vali,
 V greh in temi ječali;
 Bog je bil zemljo preklel,
 Greh nebo človeku vzeli.

Oče se nebeški vsmili,
 Vidi toljko bolečin:
 Da bi se ljudje rešili,
 Se ponudi božji Sin.
 D'vico Gabriel pozdravi,
 In Marija čista pravi:
 Glej, pokorno je srcé,
 Kar Gospod mi zapove.

Zgodba sveta in vesela!

Nam odklene vsem nebo:

Glej, devica je spočela,

In Beseda je meso!

Pred Gospoda pokleknimo,

Se za miolst zahvalimo;

Blagor tebi, grešni svet!

Jezus pride greh odvzet.

Bratje! dosti že je spanja,

Glas nebeški kliče nas,

Dan se bliža, noč odganja,

Zdaj prihaja srečni čas.

Vsi odvrzimo hudobo,

Pa oblecimo svetlobo,

Da preide greha noč,

In nas vodi božja moč.

Ne živimo več pregrešno,

Svet apostol nas uči,

Ne nečisto, ne požrešno,

Nevošljivost naj beži;

Naj se vsak pred njim poniža,

Čegar prihod se nam bliža,

Da prav s čistim srcem vsak

Bo Mesiju bolj enak.

O zveličar! pridi skoraj,

Da se spolni, kar želim,

In prinesi moč od zgoraj,

Da se čisto spokorim;

Ti prinesi mir nebeški,

Da ga vžiya duh človeški;

Daj, da pridem sodnji dan
K ovcam na desno stran!

Sladko ime Jezus.

O Jezus, sladek moj spomin!
Vesetje srčnih globočin,
Črez med in pa sladčice vse
Nazočnost tvoja sladka je.

Ni moč zapeti lepšega,
Ni slišati srčnejšega,
In slajših misel tudi ni.
Kot si, o mili Jezus, ti!

Spokornikom si upanje,
Pravičnim pa veselje vse;
Tem dober, ki te iščejo,
Kaj tem še, ki te najdejo!

Naš jezik je ne dopove
Tud' črka ne sladkosti te;
Le kdor si skusi, ve in zna,
Kaj ljubiti je Jezusa.

O Jezus, vernih src sladkost!
Živ vir in pameti svetlost!
Napolniš z radostjo srce,
Presežeš vseh ljudi želje.

Lepota, Jezus! angeljska,
V ušesih pesem milena,
Ti v ustih si presladek med,
In v srcih pa nebeška jed.

So lačni še, ki te jedó,
 Jih žeja še, ki te pijó;
 Si ne želé nič ljubšega,
 Ko tebe mil'ga Jezusa.

O sladki Jezus, moje vse!
 Si moje duše upanje,
 Te solzne iščejo oči,
 Po tebi duša hrepeni.

Ostani, o Gospod! pri nas,
 Ostani, Jezus večni čas;
 Preženi duha nam temó,
 In nas napolni z milostjo!

O mili Jezus, čutim naj
 Ljubezen močno tvojo zdaj;
 Pripelji me v nebeško slast,
 Da večno gledam tvojo čast.

Veselje bodi, Jezus! nam,
 Ki boš plačilo naše tam,
 Ti bodi naše slave vir.
 Zveličanje, nebeški mir!

Trpljenje Jezusovo I.

V vrtu tam na Oljski gori,
 Izveličar naš kleči;
 Luna sije v blede zori,
 On krvavi pot poti.
 Ga obhajajo težave,
 Gleda strašno Golgoto;

In učencev trudne glave
Mirno tam počivajo.

Že sovražna truma hruje,
Iškarjot jo sam pelja,
Jezusa on poljubuje,
Ga sovražnikom izda.
„Koga iščete?“ jim reče,
Vse popada in leži;
Ker se jim pa branit neče,
So ga križem zvezali.

Iz ljubezni do Očeta
Trinogom pusti se vjet,
In za grehe vsega sveta
Hoče kakor jagnje vmret.
Penijo se vrtoglavci,
Ves pohleven on molči;
Ljudstvo šuntajo hinavci,
Da le: „križaj ga!“ kriči.

Tuj sodnik na sodnem stoli
Ga nedolžnega spozna;
Truma pa v dvorišči doli
Se vtolažiti ne da.
„Jaz ne najdem“, Poncij vpije,
„Greha; smrti vreden ni!“
„Le črez nas se naj razlije“,
Kliče ljudstvo, „njega kri!“

Roke si Pilat zdaj vmije,
Križat Jezusa pusti,

Grozno breme hudobije
 Njemu ljudstvo navali.
 Gora strma ino bridka,
 Težek križ in pot je trd:
 Jezus ide brez počitka,
 Za nas voljno v grozno smrt.

Ves oslavljen Jezus dojde
 V glav mrtvaških strašni kraj.
 Da v nebesa človek pojde,
 Vmira on na križu zdaj;
 Kri preлива in plačuje,
 Kar je Adam pregrešil,
 Za sovraznike zdihuje,
 Da bi Oče odpustil.

Ves nedolžni Jezus vmira,
 Ljudstvo njemu se smeji;
 Le k Očetu se ozira,
 In mu dušo izroči.
 Pokati začele skale,
 Tresti zemlja in nebó;
 Grešne trume so spoznale:
 „Pravi božji Sin je to!“

Vidiš tam pod križem stati
 Jezusa prijatelje;
 Ž njimi začni žalovati;
 Tudi ti razjokaj se!
 Magdalena solze taka,
 Ljubi Janez se solzi,

S svoj'mi solzami omaka
Mati svoj'ga Sina kri.

Njega duša obiskuje
Vernih duš počiven kraj,
In pred peklom oznanjuje
Še očakom sveti raj.
Truplo v skalo pokopali
Žalostni prijatelji;
Skrbno so zavarovali
Jezusa sovražniki.

Jezus s'cer je moral vmreti
Da bi nam življenje dal;
Vendar v zemlji ne strohneti,
Sam je spet od smrti vstal.
Hudobija tega sveta
Zdaj premagana leži;
V časti svojega Očeta
Izveličar naš živi.

Trpljenje Jezusovo II.

Daj mi, Jezus, da žalujem,
Smrt, trpljenje objokujem,
Ki si jagnje, ga prestal,
Grehe zbrisal, milost dal.

Odpevek:

Jezus, daj da tvoje rane
Nas presunejo kristjane,
In trpljenje prebridko
Naj pomoč nam v smrti bo.

Nas odrešit' smrt si zvolil,
 Pred Očetom trikrat molil,
 Si krvavi pot potil,
 Kel'h trpljenja čisto spil.

Tolovaji te obdali,
 Zvezali te in peljali,
 Uklenili ti roké,
 Ktere celi svet drže.

Umoriti te sklenili,
 Križaj ga hudobni vpili,
 Toplji, bili, da se kri
 Iz bolečih ran cedi.

Trnje bodo čelo tvoje.
 Za velike grehe moje;
 Tebi Jezus, kralj sveta,
 Žezlo, trst se v roke dá.

Oh, na križ so te razpeli,
 In na križu te še kleli;
 Toljko si za nas trpel,
 Da si grehe nam odvzel.

Naši grehi te izdali.
 Jezus! so zasramovali,
 Tepen za naš greh si bil
 In na križu kri prelil.

K tebi čemo se podati,
 Za pregrehe žalovati,
 Da se tvoja rešnja kri
 Kdaj nad nami ne zgubi.

V čast trpljenja Jezusovega.

Čem trpljenje tvoje peti.
 Vsmiljenje s teboj imeti,
 O nedolžno jagnje ti!
 Ki mi greh odvzelo si.
 Jezus! vtisni rane svoje
 Mi globoko v srce moje,
 Bodi meni tvoja kri
 K spravi in zveličanji.

Vidim te na goro iti
 In za grešnike moliti;
 V ogradi tam ti klečiš,
 In krvavi pot potiš.

Tebe vezat, tebe suvat,
 Ranit ino zasramovat
 Pridejo sovražniki,
 In prerad se vdaš jim ti.

Grdo te sodniki 'majo,
 In vojščakom te predajo,
 K stebru te privežejo
 Nevsmiljeno bičajo.

Venec s trnja 'maš na glavi,
 Ž njim preboden, ves krvavi,
 Bolečine vse trpiš,
 Radovoljno vlečeš križ.

Strašno ranjen, slab in blede,
 Med hudobnikoma v sredi,
 Umiraš na križu tam,
 Ino daš življenje nam.

Jaz sem uzrok smrti tvoji,
 Jezus! tebe grehi moji
 So predali, bičali,
 Kronali in križali.

Oh, iz srca nje zdaj zgrivam,
 In se v tvoje rane skrivam,
 Da se tvoja rešnja kri
 Kdaj nad menoj ne zgubi.

Sveti križev pot.

Oh pridite stvari!
 Kaj, glejte, se godi!
 On, ki nas vse živi,
 Strašno za nas trpi!

Razbičan, zapljuvan,
 In kronan, zasram'van;
 Pred sodbo je peljan,
 Nedolžen v smrt izdan!

Glej! križ mu naložé
 Na ranjene rame!
 Oh, jagnje božje gre
 In nese vseh dolgé!

Opešal je v močeh,
 Podrl ga križ, naš greh,
 Vtopljen v sveta dolgeh
 Leži potrta na tleh.

Oh, žalosten spomin!
 Ker sreča mater Sin;

Nji gre meč bolečin
Do srca globočin.

Omagal Jezus je
Od teže križeve;
O Simon, prosim te
Ne brani križa se!

S prtom Veronika
Obriše Jezusa;
Spomin za to ji da
Trpljenja bridkega.

Slabosti ves prevzet
Pod križem pade spet;
O nehaj, grešni svet
V pregrehah še živet'.

Ve vsmiljene žene!
Ne jokajte za me;
Le točite za se;
Spokornosti solzé,

Oh! Jezus omedli,
Pod križom spet leži;
Naj vendar se zbudi,
Kdor še v pregrehah spi!

Ko pride na goro,
Ga slečejo grdo,
Pijačo mu dajo
Ostudno in grenko.

Na križ ga položé,
Razpnó roke, nogé;

Žreblji mu zdaj nové
Še rane naredé.

Na križu tam visi,
Oh, sveta teče kri!
Za grehe vseh ljudi
Zveličar smrt stori.

Marija, k teb' hitim,
Tvoj'ga Sina častim;
Z vama dokler živim,
Rad jokam in trpim.

Za naš greh mrtvega
Molimo Jezusa,
In položimo ga
V grob svojega srca.

Sklep.

O Jezus, hvala zdaj
Ti bod' in vekomaj;
Po tvoji smrti daj
Nam priti v sveti raj!

Sveti križ.

Kraljevo znamnje se blišči,
Skrivnost nam s križa zažari;
Na njem življenje smrt stori,
Življenje s smrtjo nam dobi.

Za nas je od krvi neznan,
Odprta je njegova stran,
Mu lije rešna kri iz ran,
Da greh sveta je bil opran.

Zdaj je zveličar dokončal,
 Kar David je prerokoval,
 Narodom vsem oznanoval,
 Da bo z lesa Bog kraljeval.

Prelepo in sveto drevó,
 Rudeče pisano s krvjo!
 Si bilo vredno ti samó
 Nosit tak sveto teló.

Na tebe je pribita b'la
 Odkupščina vsega sveta,
 Pravici žaljen'ga Boga,
 Da pekla rop je rešila.

Si češčen ti, presveti križ!
 Edin nam upanje deliš,
 Le ti nam milost zadobiš
 In nam odpiraš paradiž.

Čast, hvala bodi vekomaj,
 Neskončnemu Bogu vselaj!
 Presveti križ nam vernim daj,
 Da pridemo v nebeški raj!

Jezus Nazarenski.

Zdi se mi, da vidim mesto,
 Mesto tam Jeruzalem;
 Vidim ljudstvo tam nezvesto
 Jezusa peljati sem.

Grozno Golgota se trese.
 Pravit slišim strašen glas:
 Glej! nebeški stvarnik nese
 Tamkaj težki križ za nas.

Glej! ki stvaril je svetove,
 Z nič poklical vse stvari;
 On, ki vse živi rodove,
 Zdaj na zemlji tam leži.
 Vse ga tepe, vse ga suje,
 Vse mu grenko smrt preti,
 Ves pod križem omaguje,
 In krvavi pot poti.

Kje ste zdaj vi Galilejci,
 Kterim on je kruh delil?
 Kje boleni ino slepci,
 Ki vas zdrave je storil?
 Da bi tukaj pričevali.
 Da je Jezus pravi Bog; —
 Daleč tam so vsi ostali,
 Ktere rešil je nadlog,

Strašna ura zdaj prihaja —
 Sem pogledaj, grešnik, ti!
 Strašna groza me obdaja,
 Vidiť, ljudstvo kaj stori.
 Svete roke zdaj pribije —
 Grešnik, grešnik sem poglej!
 Sveta kri po križu lije,
 Oh, pokoro delaj zdaj!

Jezus Nazarenski vmira.
 Strašno ziblje se nebó;
 Plaho ljudstvo se ozira,
 Trde skale pokajo!
 Milo gleda luna bleđa,
 Svetlo solnce otemni,

Jezus prot' nebesom gleda,
Vpije — kliče, govori:

„Oče! zdaj je dokončano,
Grešnik bo zveličan spet;
Vsem rodovom bodi znano,
Da je rešen celi svet!“
Zdaj še sveto glavo nagne
In Očetu se zroči:
O nedolžno božje jagnje!
Naše upanje si ti.

Obljuba ljubezni.

O večna resnica!
Jaz ver'jem na te;
O milost neskončna!
Jaz upam na te;
O večna dobrota!
Jaz revna sirota
Te ljubim čez vse,
Oglej se na me!

Oh! zdaj še le čutim,
Kak slepi sem bil;
Da z grehom prekrutim
Sem te žalostil.
Jaz revež sem tvojo
Ljubezen in svojo
Tolažbo zgubil
In tebe žalil.

Oh, srce mi počí
Od žalosti zdaj,

Te prosim pomoči.
 Mi milost podaj!
 Vsa kri, ktera teče
 Po križu, mi reče:
 „Tolaženja dar
 Ti dajem vsikdar“.

Oh, Jezus mi pravi:
 „Poglej mojo stran,
 In krono na glavi,
 In mojih pet ran.
 Na križu viseči
 V ljubezni goreči,
 V ljubezni sem vmrl,
 In raj ti odprl“.

Glej! 'z Jezusa teče
 Za me rešna kri!
 Oh, močno me peče,
 Srce me boli;
 Da nisem ga ljubil.
 Pa zdaj bom obljudil,
 Da ga ne zgubim,
 In ne žalostim.

Zato se jaz križa
 Na večno držim.
 Ko smrt se mi bliža,
 Da ga ne zgubim.
 Čem s križem živeti,
 Vse križe trpeti;
 Čem s križem zaspal',
 In s križem ustat'!

Velikonočna.

Zveličar gre iz groba,
 Ob moč je smrt, trohnoba!
 Velikonočno jagnje bil,
 Je drago kri za me prelil. Aleluja, aleluja!

Otet je človek, rešen!
 In v brezdno satan trešen!
 Zgubila smrt je svojo moč,
 Odprt je grob, in kamen proč. Aleluja!

Odrešil je očete
 V predpeklju dolgo vjete;
 Častito jih peljá v nebó,
 Po grehu jim zaklenjeno. Aleluja!

Kak svetijo se rane
 Nevsmiljeno mu dane!
 Veselje angelsko doni,
 Da smrt je mrtva, nas uči. Aleluja!

Je trdna naša vera,
 Resnica jo podpera;
 Zveličar je od smrti vstal,
 Še nas ne bode grob končal. Aleluja!

Mi bomo kratko spali,
 Iz groba nekdaž vstali,
 Obudil bo trobente glas,
 V nebesa peljal Jezus nas. Aleluja!

Dopolnit' moje želje,
 Pripraviti mi veselje
 Si šel, zveličar, pred menoj;
 Bom prišel, upam za teboj. Aleluja!

Daj se mi spokoriti,
 V nebesa srečno priti,
 Kder pri Očetu ti sediš,
 Plačilo zvoljenim deliš. Aleluja!

Pred sodbo bom postavljen,
 Po svatovsko napravljen;
 S krvjo bom jagnjeta opran,
 Med tvoje svate svat odbran. Aleluja!

Aleluja! Aleluja!

Aleluja! Aleluja!

Ko ti, o Jezus, bratom brat,
 Daj tudi nam od smrti vstat! Aleluja!

Pred sv. rešnjim telesom.

Cvetlice vé! ki noč in dan cvetete
 Pred Jezusom, o trikrat blagor vam!
 Očesec vele dokler ne zaprete,
 Se srečne pred ne ločite od tam;
 O da bi mogel jaz, ko ve umrete,
 Na vaši stopnji bit', pred Jezusom,
 Da bi pred njim za njega dal življenje,
 Ki dal je sebe v moje odrešenje.

Tud' blagor vam. ve svetlobele sveče!
 Gorite tam zveličarju na čast;
 O da bi jaz deležen bil te sreče,
 Goreti zanj, vtopljen v nebeško slast!
 Da bi, enako vam, srce goreče
 Povžilo v meni se Gospodu v last;
 Bi jaz zamenjal z vami stopnjo svojo,
 Dosegel koj bi srečo, radost svojo.

Bod' slava tebi, blažena posoda!
 Ki v tebi on prebiva, ljubi moj;
 Vdeljena ti prečastna je osoda,
 Kot božji hram se svetiš pred menoj.
 O ko bi služba hraniti Gospoda
 Mi dana bila le en dan — nocoj!
 Ves gorel bi, ljubezni se povžival,
 Ker v meni bi ljubezni plam prebival.

Alj vendar kelih, sveče in cvetlice!
 O koliko sem srečnejši jaz, kot vi!
 Če pride k meni zvest' pastir ovčice,
 Mi vžiti svoje da meso in kri;
 Če v Jezusu prejmem nebes sladčice
 In v srcu mojem Kristus sam živi!
 Takrat medlim, mrjem moči ognjene,
 Ker se zveličar moj sam z menoj sklene.

O duša, kakor vešica se sukaj
 Okolj te luči neprenehoma,
 Od vere in ljubezni živi tukaj,
 Ogrevaj se v svetlobi ljubega.
 In kadar se ti da prejeti, ukaj,
 S teboj mu poje truma angelska;
 Objemi ga, trdo se ga okleni,
 Ter prosi: Daj ljubezen, Jezus meni!

Večerno pozdravljenje Jezusa.

Kak daleč od tod je tvoja pot,
 O Jezus! še od mene?
 Mrači se že, vse rosno je,
 In zvezde razsvetljene.

O pridi vsaj na večer zdaj,
 Obišči dušo mojo!
 Odprto je moje srce
 Za prebivališče tvoje.

Glej, temna noč, skušnjave moč
 Me hitro spet sprehaja;
 Le kder si ti, tam straha ni,
 Skušnjava tam ne vstaja.

Zveličar moj, o daj nocoj
 Pri tebi, da počivam;
 In jutre spet nebeško jed
 Pri tvoji mizi vživam.

Ogledaj se, kak željno te
 Že čaka duša moja;
 Obišči njo, naj vselej bo
 Nevesta zvesta tvoja.

Počivaj ti le v srcu mi
 S čednostjo zasajenem;
 Naj tebi le odpira se.
 In drugemu nobenem'.

Oh, vsliši me, in pusti se
 V lepoti svoji vživat'!
 Naj bo odprt nebeški vrt,
 Da pridem tje prebivat.

Govori tam, o Jezus sam
 Prijazno z dušo mojo;
 V ljubezen jo obleci vso,
 Olepšaj z gnado svojo.

O Jezus moj! bod' ti z menoj,
 Daj meni se objeti;
 Oživi me, kdar solnčice
 Od jutra spet zasveti.

Češčena si Marija.

Ko v jasnem jutru primiglja
 Nam zvezdica daničica,
 Se sliši milo že zvonjenje
 Mariji v čast in počeščenje;
 In z zlato zarjo vse časti:
 „Češčena si Marija ti!“

Ko višej sije solnce že,
 Vzdiguje se, na poldne gre;
 Se sliši zopet nam zvonjenje,
 Mariji v čast in počeščenje;
 Črez hrih in plan se oglasi:
 „Češčena si Marija ti!“

In kadar solnce že ljubó
 Nam za goro žari slovó.
 Se glasno čuje še zvonjenje
 Mariji v čast in počeščenje;
 V večernem hladu se glasi:
 „Češčena si Marija ti!“

„Češčena si Marija ti!“
 Naj se glasi do konca dni!
 Naj vedno sliši se zvonjenje
 Mariji v čast in počeščenje;
 Nebo in zemlja naj glasi:
 „Češčena si Marija ti!“

Sladko ime Marije. I.

Sveto, sveto je, Marija! tvoje ime;
 Najsvetejša hči Očeta
 Si brez madeža spočeta.
 Sveto, sveto je, Marija! tvoje ime.

Ljubo, ljubo je, Marija! tvoje ime;
 Ti si vzrok nam naše sreče,
 Vir ljubezni s tebe teče.
 Ljubo, itd.

Milo, milo je, Marija! tvoje ime;
 Ti si vsikdar mati mila.
 In nas ne boš zapustila.
 Milo itd.

Lepo, lepo je, Marija! tvoje ime;
 Lepše siješ, ko danica,
 S solncem venčana kraljica.
 Lepo itd.

Močno, močno je, Marija! tvoje ime;
 Vsi sovražniki zbežijo,
 Ko zakličemo Marijo.
 Močno itd.

Sladko, sladko je, Marija! tvoje ime;
 Daj nam srečno ljuba mati
 V dolgo večnost potovati.
 Sladko itd.

Sladko ime Marije II.

K tebi Marija,
Vsmiljena mati!
Dnes pribežati
Srčno želim;
Tvoj'ga imena
God počastiti,
Tebe ljubiti
Ves hrepenim.

Vtrinja ko zarja se,
O devica,
Moja kraljica,
Tvoje imé!
Milosti polno,
Žlahno in sveto,
V Bogu je vneto
Tvoje srce.

Vsmili Marija
Vboge se srote,
Mati dobrote,
Zmisli na me!
Kedar težave
Stiskajo mene,
Naj jih odžene
Tvoje imé!

Revno je revno
Moje življenje,
Križi, trpljenje
Grejo črez me.

Ti mi pomagaj,
Milostna mati,
Voljno prestati
Reve grenké!

Bratje in sestre
V zemlji trohnijo,
Starši ležijo
V grobu mrtvi.
Roža Marija!
K tebi zdihujem,
Duše zročujem,
Reši jih ti!

Kakor pa dete
K materi teče,
Kedar ga peče
Revno srce;
Tudi jaz pridem,
K tebi, o mati!
Ljubljena mati!
Prosi za me!

Kedar pa mora
Svet zapustiti.
V grob se vrniti
Moje teló;
Ti, o Marija!
Dušo objemi,
K Jezusu sprejmi
V sveto nebó!

Marija rožni cvet.

Krasni majnik že razliva
 Po cvetlicah žlahten cvet,
 In spomlad vsa ljubeznjiva
 Rojstva god obhaja spet;
 Ptice glasno po goščavah
 Slavo Jezusu pojó,
 In Mariji po dobravah
 Venec šmarnice pletó.

Biserna odeja krije
 Gaj, ledine in polje,
 Vsa drevesa v čast Marije
 Nos'jo venčane glavé;
 Srce moje pa raduje
 In veselja se topi,
 Čast Marije oznanjuje,
 Za Marijo vse gori.

Bodi vekomaj češčena,
 O Marija rožni cvet!
 Taka ni cvetlic nobena,
 Take nima celi svet.
 Vse cvetlice obledijo,
 Ko ti, roža! zacvetiš,
 Žarne zvezde otemnijo,
 Ko ti, zarja! prisvetliš.

Lepše stvari od Marije
 Nima zemlja in nebó,
 Iz nje božje solnce sije,
 Luna plava pod nogó;

Žarki zvezd se lesketaje
 V rajski kroni nad glavó,
 V tronu biserji igrajo,
 V srcu lilije cvetó.

Tako kinča Bog Marijo,
 Kadar majnik pricveti,
 In na zemljo se rosijo
 Viri božje milosti;
 Vsa nebeška tovaršija
 Pa povzdigne sveti glas:
 Vsa si lepa, o Marija!
 Ti kraljica si črez nas.

Kaj pa bomo darovali
 Mi otroci materi?
 Na! Marija, venec zali
 Z rožic svete čednosti.
 Na! Marija vse ti damo,
 Svojo dušo in teló,
 Vse, kar smo in kar imamo,
 Vse naj večno tvoje bo!

Ti pa reve nas tolaži,
 O Marija, polna gnad!
 In v nadlogah nam pokaži
 Svojega telesa sad!
 Kadar bomo se ločili,
 Vzemi duše v sveti raj;
 Da te bomo tam častili,
 Kjer kraljuje večni maj.

Lepota device Marije.

Zapijete jeziki Vse zemlje sladkó, Vsi božji svetniki In celo nebo: O lepa Marija! Vsa lepa si res, Lepot lepotija Si lepih nebes.	Iz solnčnega svita Svoj tron ti imaš, In z zarjo ovita Se vsa lesketaš; Alj lepše se sije Tvoj žarni obraz, Čez vse lepotije Je dušni tvoj kras.
---	---

Na sijonski gori Se vtrinjaš lepó, Vsi angelski kori Ti slavo pojo: Od tebe, devica! Ni lepše stvari, Za Bogom kraljica Najlepša si ti!	Ti lilja bliščeča Prelepo cvetiš, Vrtnica slopeča, Ljubezni goriš! In čudo lepote Je tvoje srcé, Nebeške milote Z obličja duhte.
--	---

Iz zvezd osnovana
 Ti krona miglja,
 Nevesta izbrana
 Si svet'ga Duha.
 Marija cvetica
 Brez madeža vsa,
 Najlepša devica
 Si mati Boga!

Slava Mariji, prečisti devici.

Slava Mariji, prečisti devici!

Slavo ji pojmo veselo mi vsi!

Slava v nebesih mogočni kraljici,

Slava po zemlji naj glasno doni!

Angelski kori Marijo slavite,

Slavo ji pojte iz cele moči!

Slavo vse trume svetnikov ženite!

V svetih nebesih naj slava doni!

Slavo ji pojte nedolžne device!

Slava nji, ki je devica devic!

Slavo ji pojte mladenčev dušice,

Njej, ki je varhinja vaših dušic;

Slavo ji pojte vi starčki mili!

Ki je varvala vas mnogih nadlog,

B'la pomočnica vam vselej je v sili,

Je spremenila v veselje vaš jok.

Pevci pobožni, oj vsi zaženimo,

Kdor le premore, naj vzdigne svoj glas;

Združeni v petji Marijo častimo;

„Slava“ zapojmo Mariji na glas;

Slava, Marija, o mati premila!

Slava naj tebi na večno doni!

D'vica ti Jezusa si nam rodila;

Slava zato naj se tebi glasi!

Ti si, Marija! vse naše veselje,

Našega srca edina sladkost!

Tebe ljubiti so naše vse želje,

Upanje naše si bila in boš.

K tebi zdihujemo revne sirote,
 V žalosti k tebi se vtečemo mi,
 Vsliši nas, mati, vsa polna dobrote,
 In obrni na nas svoje oči.

Kedar bo ura poslednja odbila,
 In se bo duša ločila od tod,
 Bodi nam takrat pomočnica mila,
 Pridi nam z Jezusom, pridi na prot'.
 Slava! vsmiljena mati, ti bodi,
 Slava iz srca se tebi glasi,
 Slava razlega se naj vse povsodi.
 Slava na večno naj tebi doni!

Zdihljeji k materi božji.

Te ljubit' Marija!
 Jaz vedno želim;
 Mi srce odbija,
 Naj otrok tvoj sim.
 Ljubezen Marija!
 Naj tebi gori:
 Veselje nam sija,
 Vse k tebi hiti.

Marija! te ljubit'
 Jaz zlo hrepenim;
 Marija, te zgubit'
 Se močno bojim.
 Ti bramba mi bodi,
 V nadlogi ko sem;
 Ti mati me vodi,
 Kam dete ne vem.

Te ljubit', o mati!
 Si vselaj želim,
 V pomoč te pozvati
 Rad k tebi bežim,
 Sem tebe razžalil,
 Ker grešnik sem slep;
 Od zdaj te bom hvalil,
 Potrdi moj sklep.

Veselje je moje
 Te ljubit' vsikdar;
 Srce ti bom svoje
 Sporočil za dar.
 Naj srce vseh ljudi
 V oblast bi dobil;
 Bi vse ji rad tudi
 Marija zročil.

Mariji se vdati
 Si mislim vsikdar:
 Njej zvesti ostati.
 Nje žalit' nikdar.
 V življenji in smrti
 Naj otrok njen bom;
 Da najdem odprti
 Marijin lep dom.

Ti Jezusa geni,
 Naj vsmiljen mi bo;
 Ti v krilo me deni,
 Te prosim lepo.
 Kam grešnik čem iti,
 Če k tebi ne smem;
 Pri tebi čem biti,
 Ker drugam ne vem.

Čast Marije.

Lepa si, lepa si roža Marija!
Tebe časti vsa nebeška družina;
Angelci lepo pojejo,
Tebe, Marija! hvalijo.

Z nebes pogledal je Oče nebeški,
Videl na zemlji rod zgubljen človeški;
Poslal Marije na ta svet,
Nam je dobila milost spet.

Kar nam je Eva nekdanj pregrešila,
Roža Marija nam je zadobila:
Nam je rodila Jezusa,
Našega izveličarja.

Vodi Marija po pravem nas poti,
Da nas nobena skušnjava ne zmoti;
Da nas skušnjava ne vlovi,
Da nas sovražnik ne dobi.

Kadar pa bomo morali vmreti.
Daj nam, Marija! še vredno prejeti
Blaženo telo Jezusa.
Našega izveličarja.

Zdaj pa mi hočemo pesem skleniti,
Tebe, Marija prelepo prositi:
Ko bomo vzeli v roke luč,
Pridi, Marija! na pomoč!

Marija, gospa presv. srca.

O kraljica vseh nebes!
Vsa lepota si zares!

Mi pa zadolženo reve,
 Žalostni otroci Eve.
 Ti si mati milosti:
 Mi ubogi grešniki.
 Ti si mati vsmiljena,
 Ti črez vse povikšana!
 Mi, v veliki revii svoji.
 O naj bomo vedno tvoji!
 Materno nas gospoduj;
 Vedno Jezusu zročuj.

Mati! v svoji milosti,
 Ljubo se na nas ozri!
 Res, hudo smo zagrešili.
 Vendar se nas ti usmili:
 Saj otroci tvoji smo,
 In te srčno ljubimo.

Ti pomoš nam lahko daš,
 Nas v nebese pripeljaš;
 Saj si vseh nebes kraljica,
 Nam pa dana pomočnica;
 Saj mogočna si gospa
 Jezusovega srca.

Marija, naše pribežališče.

Pridi duša v vrtec mali
 Rož nebeških si nabrat,
 Pevaj vrtnarici zali:
 Bod češčena tisučkrat!
 O prelepa vrtnarica
 Si Marija vsmiljena,
 V tvojih rokah, o kraljica!
 Gledam svoj'ga Jezu-a.

Zato mene srce vleče
 K tebi, v krilo materno,
 Kedar me pregreha peče,
 Solze žalosti tekó.
 Saj po tebi vsel' zdihujem,
 O Marija! kjerkolj sem,
 Komaj dneva pričakujem,
 Da te počastiti smem.

Da bi zmiraj solnce s'jalo!
 Kder bi bil pri tebi rad,
 Da bi oko ogled'valo
 Tvojega telesa sad.
 O pokaži, vedno kaži
 Nam sirotam Jezusa!
 Ti Marija nas tolaži
 V sredi revnega svetá.

Kam drugam se čem podati?
 K materi sin teče rad,
 Ti si naša ljuba mati,
 Mati mila, polna gnad.
 Vselej nas pred zlegom brani,
 V srce materno nas skrij;
 Stoj Marija nam na strani
 V vseh nadlogah naših dni!

Kedar bomo zapustili
 V smrtni noči časni svet,
 In na vselej se vrnili
 K svojemu Očetu spet;
 O pokaži, mati! kaži
 Dušam našim Jezusa.
 Ne zapusti, nas tolaži,
 O Marija vsmiljena!

Slava Mariji.

Tebi Marija, o mati premila!

Rad bi jaz pesmico novo zapel;

Rad bi razlil ti vsa srčna čutila,

Revež ne vem le, kako bi začel?

Veš, o Marija, kako čem začeti?

Šel bom na griček (goro) in tam bom zapel.

„Slava Mariji, oj slava prelepi!“

Tak, o Marija, bom tebi zapel.

Klical bom tamkaj na griči krog sebe,

Klical bom brate, naj z meno pojó;

Klical bom sestre, naj slavijo tebe,

Mladi in stari naj slavo ženó.

Divje zverine naj tebe častijo,

Voda v potoku naj tebi šumlja,

Tički preljubi ti naj žvrgolijo,

Veterc po gozdu naj tebi pihlja.

Hribje, planine, gorice doline,

Travniki, logi, široko polje,

Gozdi, ravnine in strme meline.

Vse naj te z meno, o mati! časté.

Naj se razlega po silni daljavi.

Naj se odmeva in vedno glasi,

Krog in okrog po zračni višavi

„Slava Mariji!“ naj vedno doni.

Slovo romarjev od Marije.

Še enkrat bi videl, Marija! te rad,

V naročji pa Sina, tvoj blaženi sad;

Skesan bi pokleknil, o mati! pred te,
Da Jezus polajša mi grenke solze.

Le enkrat še videl bi tvoje srce,
Bi videl, kak bije v ljubezni za me;
In genjen bi prosil, ko nekdanj, še zdaj:
Marija! poljubiti dete mi daj.

Le enkrat še videl bi tvoje oči,
Kjer meni se upanja zarja blišči;
In kadar, Marija, ti gledam v oko,
Se zdi mi, da gledam odprto nebo.

Le enkrat še videl bi žarni obraz,
Kjer vtrinja milote se materni kras;
Marija! Marija! bi klical lepo,
Na veke naj gledam obličje tvojó.

Le enkrat še klečal bi rad pred teboj,
Bi videl, da mati se jokaš z menoj;
In ljubega Jezusa prosiš za me,
Da on razveselil bi moje srcé.

Le enkrat objel bi še tvoje noge,
Še enkrat, o mati, poljubil roke;
Potem rad položil bi glavo svojo,
Pri tebi, Marija, počival sladkó.

Še enkrat bi pesmico tebi zapel,
Da slovo od tvoje podobe bi vzel;
Po tem naj, Marija, ti dušo zročim,
Da zopet v nebesih te večno častim.

Hvalna pesem.

Tebe, Bog! vsi hvalimo,
 Ko Gospoda te častimo,
 Tvojo moč spoznavamo,
 Vsi po njej smo in živimo;
 Vse, kar stvaril si, kriči:
 Večni! ti naš Oče si.

Vse, kar nebo v sebi 'ma.
 Angeli in Kerubimi,
 Oblastnikov vojska vsa,
 Vse moči in Serafimi;
 Vse, vse poje na ves glas
 Tvojo hvalo vsaki čas.

Trikrat svet Bog sabaot,
 Bog neskončane oblasti,
 Celega sveta Gospod,
 Vse je polno tvoje časti;
 Zemlja, morje in nebo
 Je od nje napolnjeno.

Tebe vsi apostoli.
 Mučeniki in preroki
 Hvalijo, da njihov si
 Učenik, Gospod, visoki,
 Kteri njih napolnil si
 Z duhom svoje svetosti.

Oče! tebi večnemu.
 Tvojemu edinem' Sini,
 Tudi Duhu svetemu,
 Tri osebe, Bog edini!

Po vsem svetu cerkev vsa
Dolžno čast in hvalo da.

Sin Očeta večnega,
Kristus, kralj nebeške časti!
Prišel rešit grešnika
Iz hudičeve oblasti,
Si 'z device meso vzel,
Bog in človek biti htel.

Nebo ni zaprto več
Krščenikom v pravi veri;
Strl si bridke smrti meč,
In odprl nebeške dveri:
Na desnici tam sediš,
Dokler k sodbi ne zbudiš.

Klečé. Tebe zato prosimo.

S tvojo krvjo mi oprani,
Kteri k tvoji službi smo
'Z tvoje milosti izbrani:
Med svetnike v sveti raj
Nam po smrti priti daj!

Ljudstvu svojemu, Gospod!
Ktero tvoja je lastnija,
K zveličanju kaži pot,
Da peklenska hudobija
Nam ne škodi, varuj nas
Tu in tam na večni čas.

Vsaki den želimo mi
Tebe, vel'ki Bog častiti,
In v imenu tvojem vsi,
Kar potrebno je, prositi,

Da brez vsega greha bo
Vsako delo storjeno.

Vsmili, Bog! oh vsmili se
Črez sirote nas uboge,
Upamo, Gospod na te,
Da od nas boš vzel nadloge;
Tako nas usmili se,
Kakor upamo na te.

Amen.







